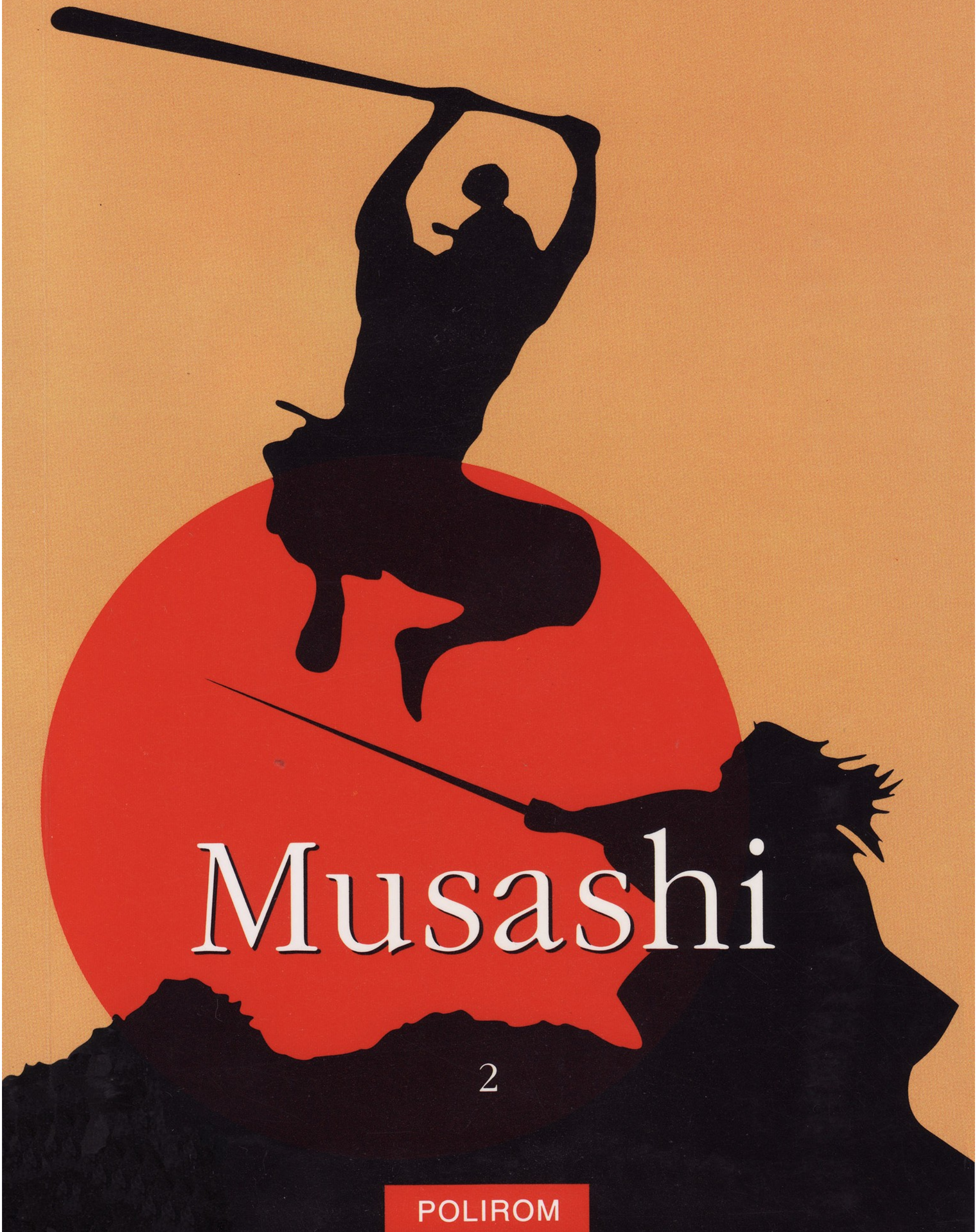
Biblioteca Polirom

Eiji Yoshikawa

Musashi

2

POLIROM

Seria de literatură universală a BIBLIOTECII POLIROM este coordonată de Denisa Comănescu.

Eiji Yoshikawa, *Musashi*

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4, et. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33, O.P. 37; P.O. BOX 1-728, 030174

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României:
YOSHIKAWA, EIJI
Musashi / Eiji Yoshikawa; trad. şi note de Angela Hondru – Iaşi: Polirom, 2004 2 vol.; 23 cm – (Biblioteca Polirom. Proză XX)

ISBN: 973-681-500-5
Vol. 2: *Poarta spre glorie*. — 2004 – 544 p. – ISBN: 973-681-576-5
I. Hondru, Angela (trad.)
821.521-31135.1
929 Musashi, M. (O:82-31)
Printed in ROMANIA

Eiji Yoshikawa

MUSASHI

Volumul al doilea – **Poarta spre glorie**

Traducere şi note de Angela Hondru

POLIROM
2004

CARTEA A V-A
CER

Dincolo de trecătoare, zăpada de pe muntele Koma sclipea ca nişte urme de lănci, iar cea de pe muntele Ontaké, care se vedea printre mugurii roşii ai copacilor, părea asemenea unor pete risipite ici-colo. Verdele deschis, ce anunţa că sezonul cald începuse, strălucea de-a lungul drumului şi pe cîmpii.

Otsū visa cu ochii deschişi. Jōtarō era ca o plantă proaspătă – încăpăţînat şi rezistent. Nimic nu-l dobora, şi dacă totuşi i se întîmpla cîteodată, nu rămînea prea multă vreme aşa. Creştea repede; din cînd în cînd i se părea că ghiceşte în el pe viitorul bărbat.

Linia de demarcaţie dintre nesupunere şi obrăznicie e una destul de subţire şi chiar dacă Otsū încerca să explice într-un fel proasta creştere a lui Jōtarō, o deranja din ce în ce mai mult purtarea lui. Pretenţiile lui, în special cînd era vorba de mîncare, nu se mai terminau. De cîte ori ajungeau pe la vreo prăvălie cu de-ale gurii, se oprea pe loc şi nu se mişca de-acolo pînă ce Otsū nu-i cumpăra ceva.

După ce cumpărară turte de orez la Suhara, ea se jură:

— Este pentru ultima oară, să fie clar.

Dar n-apucară să mai meargă un kilometru şi turtele se şi evaporaseră, iar el se văicărea că e pe jumătate mort de foame. Reuşi să-l potolească doar cînd se opriră la ceainăria din Nezame, unde luară prînzul mai devreme decît de obicei. Cînd ajunseră la următoarea trecătoare însă, îi era din nou foame.

— Uite, Otsū! Au prune uscate. Nu vrei să luăm cîteva? Doar să le avem la noi.

Otsū îşi văzu de drum, ca şi cum nu l-ar fi auzit.

Cînd ajunseră la Fukushima, în provincia Shinano, un loc renumit pentru varietatea şi abundenţa produselor alimentare, era trecut de amiază, pe la ora la care ei luau de obicei o gustare.

— Hai să ne odihnim puţin, scînci el. Te rog.

Otsū nu-l băgă în seamă.

— Hai, Otsū! Hai să mîncăm nişte turte de orez date prin făină de soia. Cele de aici sînt renumite. Nu vrei şi tu una?

Pentru că acum el ducea vaca, Otsū îşi dădu seama că n-o să fie uşor să treacă de prăvălie.

— N-ai mîncat destul? întrebă ea, enervată.

Vaca se opri şi începu să pască la marginea drumului, de parcă era aliata lui Jōtarō.

— Bine, spuse Otsū răstit. Dacă ai de gînd s-o ţii tot aşa, să ştii că o iau înainte şi-i spun lui Musashi.

Cînd se prefăcu că vrea să coboare, Jōtarō izbucni în rîs, pentru că ştia foarte bine că n-o să-şi pună în practică ameninţarea.

Otsū coborî resemnată de pe vacă, şi porniră împreună spre şopronul din faţa prăvăliei. Jōtarō comandă două porţii şi apoi se duse să priponească vaca.

Cînd se întoarse, Otsū îi spuse:

— Nu trebuia să-mi comanzi şi mie. Nu mi-e foame.

— Nu vrei să mănînci nimic?

— Nu. Cei care mănîncă prea mult, se fac ca nişte porci.

— A, deci trebuie să mănînc şi porţia ta.

— Neruşinatule!

Gura-i era prea plină ca să-şi ostenească urechile cu ascultatul. Se opri doar cît ca să-şi mute sabia de lemn la spate, să nu-l deranjeze la coaste. Continuă să mănînce, dar cînd îşi vîrî în gură ultima turtă, ţîşni imediat spre ieşire.

— Gata? strigă Otsū după el.

Lăsă nişte bani pe masă şi porni după el, dar el se întoarse şi o împinse înapoi.

— Stai, spuse el emoţionat. L-am văzut pe Matahachi.

— Nu se poate! Otsū păli. Ce să caute el pe-aici?

— Habar n-am. Nu l-ai văzut? Avea o pălărie împletită pe cap şi se uita fix la noi.

— Nu cred.

— Vrei să ţi-l aduc aici ca să te convingi?

— Cum o să faci aşa ceva!

— O, nu te-ngrijora. Dacă se întîmplă ceva, mă duc să-l aduc pe Musashi.

Pulsul lui Otsū bătea nebuneşte, dar, dîndu-şi seama că distanţa dintre ei şi Musashi creştea cu cît zăboveau mai mult acolo, ea se întoarse la vacă.

Cînd porniră, Jōtarō zise:

— Nu pricep şi pace. Pînă cînd am ajuns la cascada de la Magome, am fost în termeni cît se poate de buni. De-atunci, Musashi abia dacă mai scoate vreun cuvînt şi nici tu n-ai mai vorbit cu el. Ce s-a întîmplat?

Văzînd că ea nu-i răspunde, continuă:

— De ce merge înaintea noastră? De ce dormim în camere separate? V-aţi certat?

Otsū nu se simţea în stare să-i răspundă cinstit, pentru că nu putuse să-şi explice nici ei însăşi. Oare toţi bărbaţii se poartă cu femeile aşa cum o făcuse Musashi? Vor să obţină dragostea prin forţă? Şi de ce-l respinsese ea cu atîta vehemenţă? Tristeţea şi nedumerirea erau acum, într-un fel, mai dureroase decît boala de care suferise nu cu multă vreme în urmă. Fîntîna iubirii, care îi alinase ani de zile toate suferinţele, se transformase brusc într-o cascadă furioasă.

Îi răsuna în urechi zgomotul celeilalte cascade, împreună cu strigătul ei de durere şi protestele lui Musashi.

Oare aşa o vor duce toată viaţa? Nu vor ajunge niciodată să se înţeleagă unul pe altul? De ce era acum pe urmele lui, încercînd să nu-l scape din vedere? N-avea sens. Cu toate că se despărţiseră şi Musashi i se adresa arareori, el nu dădea nici un semn că n-ar mai vrea să meargă cu ea la Edo.

La templul Kozenji, o luară pe alt drum. Exista o barieră chiar în vîrful dealului. Otsū auzise că, după bătălia de la Sekigahara, călătorii erau riguros controlaţi aici, în special femeile. Dar scrisoarea de recomandare a seniorului Karasumaru făcu minuni şi trecură de punctul de control fără nici o dificultate.

Cînd ajunseră la ultima ceainărie, care se afla la capătul barierei, Jōtarō întrebă:

— Otsū, ce înseamnă „Fugen”?

— Fugen?

— Da. Acolo, în faţa ceainăriei, un preot a arătat spre tine şi a zis: „Seamănă cu Fugen călare pe o vacă”. Ce înseamnă asta?

— Bănuiesc că se referea la zeul Fugen.

— Zeul care călăreşte un elefant, nu? Atunci eu sînt Bodhisattva Monju. Ei călătoresc întotdeauna împreună.

— Un Monju mîncăcios, aş zice.

— Suficient de bun pentru un Fugen plîngăcios.

— Să nu mai spui asta!

— De ce sînt Fugen şi Monju întotdeauna împreună? Ei nu sînt bărbat şi femeie.

Intenţionat sau nu, el bătea apropouri din nou. Otsū ar fi putut să-i explice detaliat, pentru că ştia lucrurile acestea de la templul Shippōji, dar îi dădu un răspuns simplu:

— Monju reprezintă înţelepciunea, iar Fugen, devotamentul.

— Staţi!

Vocea era a lui Matahachi şi se auzea din spatele lor. Lui Otsū i se făcu silă. Îşi spuse în gînd: „Ticălosul”! Se întoarse şi-i aruncă o privire rece.

Matahachi o fulgera şi el cu privirea, dar era mai tulburat ca niciodată. La Nakatsugawa fusese gelozie curată, dar el îi spionase în continuare pe Musashi şi pe Otsū. Cînd văzuse că stau separat, interpretase lucrul acesta ca o tactică de a induce lumea în eroare şi-şi imagina tot soiul de scene scandaloase între ei cînd rămîneau singuri.

— Coboară! îi ordonă el.

Otsū privea capul vacii, incapabilă să scoată un cuvînt. Sentimentele ei faţă de el erau limpezi, o dată pentru totdeauna: ură şi dispreţ.

— Hai, femeie, coboară!

Deşi fierbea de indignare, îi spuse cu răceală:

— De ce? N-am nici o treabă cu tine.

— Zău? mîrîi el ameninţător, apucînd-o de mînecă. Poate că tu n-ai nici o treabă cu mine, dar am eu cu tine. Coboară!

Jōtarō dădu drumul funiei şi strigă la el:

— Las-o în pace dacă nu vrea să coboare, ce-ai cu ea?

Ţinea mîinile întinse şi-l împungea pe Matahachi în piept.

— Ce faci, ticălos mic ce eşti?

Matahachi se dezechilibră puţin, apoi îşi reveni şi ridică din umeri ameninţător.

— Am impresia că ţi-am mai văzut pe undeva spurcăciunea asta de faţă. Tu eşti vagabondul din dugheana cu saké de la Kitano.

— Da, şi-acum ştiu de ce beai ca prostul. Trăiai cu o curvă bătrînă şi n-aveai curajul să i te împotriveşti. Nu-i aşa?

Jōtarō nu putea găsi alt punct mai sensibil.

— Pitic mucos ce eşti! urlă Matahachi, apucîndu-l de guler, dar Jōtarō reuşi să se smulgă şi apăru pe partea cealaltă a vacii.

— Dacă eu sînt pitic mucos, tu eşti un nătărău mare şi mucos! Auzi, să-ţi fie frică de-o femeie!

Matahachi alergă în jurul vacii, dar Jōtarō izbuti să scape pe sub burta ei. Făcu asta de trei sau de patru ori, dar pînă la urmă Matahachi reuşi să pună mîna pe el.

— Ei, ia mai zi o dată!

— Nătărău mare şi mucos!

Sabia lui Jōtarō era scoasă doar pe jumătate cînd Matahachi îl înhăţă zdravăn şi-l azvîrli peste drum, chiar într-un crîng de bambuşi. Ateriză pe spate, într-o băltoacă, buimăcit şi vag conştient de ce se întîmpla în jurul lui.

Pe cînd îşi reveni suficient ca să se poată tîrî înapoi, ca un ţipar, era prea tîrziu. Vaca sălta greoi pe drum, Otsū era încă pe spinarea ei, iar Matahachi fugea înainte cu funia în mînă.

— Ticălosule! gemu Jōtarō, furios pe propria-i neputinţă.

Prea ameţit ca să se poată ridica în picioare, rămase în continuare pe jos, înjurînd şi blestemînd.

La vreun kilometru mai încolo, Musashi îşi odihnea picioarele pe un deal şi se întreba dacă norii se mişcă cu-adevărat, sau rămîn suspendaţi între muntele Koma şi colinele de la poalele lui.

Mînat de un impuls, se ridică, se scutură şi îşi îndreptă ţinuta.

Gîndurile îl purtau numai la Otsū. Cu cît îl obseda mai mult chipul ei, cu atît era mai furios. Atît ruşinea, cît şi resentimentul îi fuseseră spălate de apa cascadei învolburate, dar, pe măsură ce zilele treceau, îndoielile îl măcinau din nou. Oare nu făcuse bine că i s-a dezvăluit? De ce-l respinsese şi se dăduse îndărăt de parcă l-ar fi dispreţuit?

— Ia mai dă-o şi-ncolo, spuse el cu voce tare.

Dar ştia că se amăgeşte singur. Îi spusese că, după ce ajung la Edo, ea putea învăţa ceea ce considera c-ar fi mai bine, în timp ce el îşi vedea de propriu-i drum. Aceasta implica şi o promisiune pentru un viitor mai îndepărtat.

Plecase cu ea din Kyoto. Avea datoria să rămînă cu ea.

„Ce se va întîmpla cu mine? Cu amîndoi? Cu sabia mea?” Îşi ridică privirile spre munte şi-şi muşcă limba, ruşinat de micimea lui. Era umilitor să privească piscul măreţ.

Se întreba de ce nu l-or fi ajuns din urmă. În spatele lui se vedea pădurea, cam vreun kilometru, dar nici urmă de oameni.

— Oare nu le-o fi dat drumul la barieră?

Soarele nu mai avea mult pînă să apună. Ar fi trebuit să-l ajungă de mult.

Îl cuprinse brusc panica. Mai mult ca sigur se întîmplase ceva. Înainte de a-şi da bine seama ce face, o luă la goană în jos pe deal atît de repede, încît animalele de pe cîmp se împrăştiară în toate direcţiile la trecerea lui.

Războinicul din Kiso

Musashi nu apucase să ajungă prea departe, cînd se auzi strigat de un drumeţ:

— Hei, nu dumneata erai cu tînăra şi cu băiatul mai adineauri?

Musashi se opri brusc:

— Ba da, spuse el, simţind că i se opreşte inima în loc. Au păţit ceva?

Părea a fi singurul care n-auzise întîmplarea ce era pe buzele tuturor călătorilor. Un bărbat tînăr s-a apropiat de fată... a răpit-o. El a fost văzut mînînd vaca, pe un drum lăturalnic, spre barieră. Nici nu apucă drumeţul să-i spună tot ce ştia, că Musashi o şi pornise mai departe.

Deşi fugea cît îl ţineau picioarele, mai făcu o oră pînă la barieră, care se închidea la şase şi, o dată cu ea, şi ceainăriile şi prăvăliile de pe drum. Musashi se apropie îngrijorat de un bătrîn care-şi aduna scaunele în faţa prăvăliei.

— Ce s-a întîmplat? Aţi uitat ceva?

— Nu. Caut o tînără şi un băiat care au trecut pe-aici acum cîteva ore.

— Să fie fata care arăta ca Fugen, călare pe o vacă?

— Da, ea e! răspunse Musashi fără să ezite. Mi s-a spus că a răpit-o un *rōnin*. Ştiţi cumva pe unde au luat-o?

— Eu, personal, n-am văzut ce s-a întîmplat, dar am auzit că au părăsit drumul principal, la cimitir. Acolo drumul o ia spre iazul Nobu.

Musashi nu putea să-şi imagineze cine o răpise pe Otsū şi de ce. Numele lui Matahachi nici nu-i trecu prin minte. Se gîndi că o fi vreun *rōnin* netrebnic, ca aceia pe care îi întîlnise prin Nara. Sau poate vreunul din tîlharii care bîntuie prin pădurile din preajmă. Spera însă din tot sufletul să fie un escroc oarecare, mai degrabă decît vreun bandit care se ocupă cu răpirea şi vinderea femeilor şi despre care se ştia că pot fi foarte răi uneori.

Alerga neîncetat, căutînd iazul Nobu. După apusul soarelui, abia mai vedea la doi paşi înaintea lui, deşi stelele străluceau deasupra capului. Drumul începea să urce; presupunea că intră pe colinele muntelui Koma.

Neîntîlnind în cale nimic care să semene a iaz, se temu că o luase pe un drum greşit, aşa că se opri şi privi în jur. În întunericul din preajmă nu distingea decît o casă de ţară singuratică, nişte copaci rupţi de vînt şi muntele, care se desprindea, întunecat, deasupra acestora.

Cînd se apropie, văzu că acea casă era mare şi solid construită, deşi crescuse muşchi pe acoperişul ei şi stuful începuse să putrezească. Era o lumină afară – nu-şi putea da seama dacă torţă sau foc – şi, lîngă bucătărie, o vacă bălţată. Era convins că-i chiar animalul pe care călărise Otsū.

Se apropie pe furiş, ţinîndu-se în umbră. Cînd ajunse destul de aproape ca să vadă în bucătărie, auzi o voce de bărbat dinspre magazia de dincolo de grămezile de paie şi de stivele de lemne.

— Lasă munca, mamă, spuse bărbatul. Te tot plîngi că nu mai vezi, dar continui să lucrezi şi pe întuneric.

În camera de lîngă bucătărie focul ardea în vatră şi lui Musashi i se păru că aude zgomotul roţii de tors. După cîteva clipe sunetul încetă şi auzi pe cineva umblînd prin casă.

Bărbatul ieşi din magazie şi închise uşa după el.

— Vin şi eu imediat, numai să mă spăl pe picioare, strigă el. Poţi să pui masa.

Îşi aşeză sandalele pe un bolovan de lîngă pîrîul ce curgea în spatele bucătăriei. Pe cînd îşi bălăcea picioarele prin apă, vaca îşi apropie capul de umărul lui. El o frecă pe bot.

— Mamă! Vino o clipă! Hai să vezi ce-am găsit azi. Ce crezi că e?… O vacă. Şi încă una grozavă.

Musashi trecu încet de uşa principală a casei. Se ghemui pe o piatră de sub o fereastră laterală şi privi înăuntru în camera unde ardea focul. Primul obiect care-i sări în ochi fu o lance care atîrna de un raft înnegrit, aproape de tavan, o armă frumoasă, lustruită şi îngrijită cu multă dragoste. Pe teaca din piele se mai vedeau urme de fire aurii. Musashi nu ştia ce să creadă; nu era un lucru obişnuit într-o casă de ţară. Ţăranilor le era interzis să aibă arme, chiar dacă-şi puteau permite să le cumpere.

Bărbatul apăru o clipă în lumina focului de afară. Musashi îşi dădu seama dintr-o privire că nu era un ţăran oarecare. Ochii îi erau prea strălucitori, prea vii. Purta un chimonou de lucru pînă la genunchi, şi nişte ciorapi stropiţi de noroi. Avea faţa rotundă iar părul lui bogat era prins la spate cu două sau trei fire de paie. Deşi mic de statură – nu mai mult de un metru şaizeci – avea pieptul larg şi era bine făcut. Umbla cu paşi fermi, hotărîţi.

Pe fereastră începu să iasă fum. Musashi îşi ridică mîneca să-şi acopere faţa, dar prea tîrziu: inhalase deja o gură bună de fum şi nu îşi mai putu stăpîni tusea.

— Cine-i acolo? strigă femeia din bucătărie.

Intră în camera cu vatră şi zise:

— Gonnosuke, ai închis magazia? Se pare că ne dă tîrcoale un hoţ. L-am auzit tuşind.

Musashi se îndepărtă repede de fereastră şi se ascunse printre copaci.

— Unde-i? strigă Gonnosuke apărînd rapid din spatele casei.

Bătrîna ieşi la fereastră.

— Trebuie să fie pe-aici! L-am auzit tuşind.

— Eşti sigură că nu te-au înşelat urechile?

— De auzit, aud foarte bine. Şi sînt sigură că am văzut pe cineva la fereastră. Cred că tuşea din cauza fumului.

Încet, prudent, Gonnosuke înaintă vreo cincisprezece sau douăzeci de paşi, privind atent în dreapta şi-n stînga, ca o santinelă ce păzeşte o fortăreaţă.

— S-ar putea să ai dreptate, spuse el. Îmi miroase a om pe-aici.

Musashi se uită în ochii lui Gonnosuke, aşteptînd momentul potrivit. Bărbatul acesta avea ceva care-l avertiza pe Musashi să fie precaut. I se păru că se apleacă puţin în faţă. Musashi nu desluşi ce fel de armă avea, dar cînd se întoarse, zări un par lung de peste un metru. Nu era un par de instrucţie obişnuit, dar avea strălucirea unei arme folosite de multe ori şi părea să facă parte din trupul bărbatului. Musashi nu se îndoia că el trăia în permanenţă însoţit de această armă şi se pricepea s-o mînuiască foarte bine.

Musashi ieşi din ascunziş şi strigă:

— Tu! Oricine-ai fi! Am venit să-mi iau camarazii de drum!

Gonnosuke îl privi fix, în tăcere.

— Dă-mi înapoi femeia şi băiatul pe care i-ai răpit pe drum. Dacă n-au păţit nimic, te las în pace. Dar dacă sînt răniţi, ai încurcat-o.

Zăpezile care se topeau şi alimentau pîrîiaşele din zonă aspreau briza, iar liniştea era parcă şi mai deplină.

— Hai, dă-mi-i! Acum!

Vocea lui Musashi şfichiui mai tare decît vîntul.

Gonnosuke ţinea, cum s-ar spune, parul de capătul celălalt. Părul se ridicase ca ţepii unui arici; el îşi îndreptă spatele şi strigă furios:

— Balegă de cal ce eşti! Cine zici tu că ţi-a răpit nu ştiu ce?

— Tu! Ai crezut că femeia şi copilul sînt lipsiţi de apărare, aşa că i-ai răpit şi i-ai adus aici. Scoate-i afară!

Arma lui Gonnosuke apăru cu o mişcare atît de rapidă, încît Musashi nu-şi dădu seama unde se termina braţul şi unde începea ea.

Musashi sări în lături.

— Ai grijă să nu regreţi, îl avertiză el, retrăgîndu-se cîţiva paşi.

— Cine te crezi, ticălos nebun ce eşti! replică pe un ton răstit Gonnosuke şi trecu din nou la acţiune, hotărît să nu-i lase nici o clipă de răgaz.

Cînd Musashi făcea zece paşi, parcurgea şi el aceeaşi distanţă, simultan.

Musashi încercă de două ori să-şi ducă mîna la teacă, dar se opri de fiecare dată. În clipa în care ar fi pus mîna pe sabie, cotul i-ar fi fost expus. Musashi văzuse cu cîtă repeziciune mînuia Gonnosuke arma şi ştia că nu are suficient timp să-şi scoată sabia. Îşi dădea seama şi de faptul că, dacă-şi subestima adversarul, dădea de belea, iar dacă nu îşi păstra calmul, şi simpla respiraţie îi punea în pericol viaţa.

Musashi trebuia să-şi măsoare bine adversarul, care-şi ţinea în clipa aceea picioarele şi bustul într-o poziţie care putea fi considerată *absolut perfectă*. Constatase că acest ţăran avea o tehnică superioară tuturor oamenilor de arme pe care îi întîlnise pînă atunci, iar privirea îi trăda stăpînirea Căii pe care Musashi o căuta de atîta amar de vreme.

Nu avea însă prea mult timp pentru evaluări. Loviturile veneau una după alta, aproape la fiecare secundă, şi înjurăturile curgeau la fel, gîrlă, din gura lui Gonnosuke. Uneori îşi folosea

ambele mîini, alteori numai una, executînd cu o dexteritate nemaiîntîlnită lovitura deasupra capului, lovitura laterală, împunsătura şi învîrtitura. Sabia, formată din lamă şi mîner, are un singur capăt, dar în cazul unei arme ca aceea folosită de Gonnosuke, se putea da o lovitură mortală cu oricare dintre capete. Gonnosuke o mînuia cu aceeaşi agilitate cu care un cofetar face caramele: ba era lungă, ba scurtă, ba invizibilă, ba sus, ba jos – peste tot în acelaşi timp.

De la fereastră bătrîna îşi atenţiona fiul să fie cu băgare de seamă.

— Gonnosuke! Nu pare a fi un samurai obişnuit!

Lăsa impresia că se implica în luptă la fel de mult ca şi fiul ei.

— Nu te îngrijora!

Aflînd că ea priveşte, Gonnosuke prinse mai mult curaj.

Chiar în clipa aceea, Musashi îl lovi peste umăr şi cu aceeaşi mişcare se apropie mult de Gonnosuke şi-l apucă de încheietura mîinii. În clipa următoare, ţăranul se afla pe spate, dînd din picioare către stele.

— Stai! strigă mama lui, rupînd de emoţie o zăbrea de la fereastră.

I se făcuse părul măciucă; rămăsese ca trăsnită văzîndu-şi feciorul la pămînt.

Privirea fioroasă din ochii ei îl determină pe Musashi să nu facă următorul pas logic, şi anume să-şi scoată sabia şi să termine cu Gonnosuke.

— Bine, aştept, strigă el, încălecînd pieptul lui Gonnosuke şi ţintuindu-l la pămînt.

Gonnosuke se lupta din răsputeri să se elibereze. Picioarele lui, asupra cărora Musashi nu avea control, zburau prin aer, apoi se loveau de pămînt, arcuindu-i tot timpul spinarea. Tot ce putea Musashi să facă era să-l ţină imobilizat, jos.

Mama lui ieşi în fugă pe uşa bucătăriei, ţipînd şi ocărînd:

— Ia uită-te la tine! Cum de-ai ajuns în halul acesta? Dar adăugă repede: Nu te lăsa. Am venit să te ajut.

Deoarece îl rugase să aştepte, Musashi crezuse că ea o să-i cadă în genunchi ca să-i cruţe fiul. Înţelese că făcuse o mare greşeală. Femeia ţinea la spate lancea, scoasă din teacă, dar el îi zărise lama. Simţea că privirile ei îi ard spatele.

— *Rōnin* împuţit! strigă ea. Te ţii de şiretlicuri, da? Ai impresia că nu sîntem decît nişte ţărani tonţi, aşa-i?

Nu se putea întoarce să pareze vreo lovitură din spate din cauză că Gonnosuke se zbătea întruna, încercînd să-l aducă pe Musashi într-o poziţie avantajoasă pentru mama lui.

— Nu te îngrijora, mamă! Mă descurc eu. Nu te apropia prea mult.

— Fii calm! îl preveni ea. N-ai cum să pierzi în faţa unuia ca el. Nu uita de strămoşii tăi! Ce s-a întîmplat cu sîngele pe care l-ai moştenit de la marele Kakumyō, care a luptat cot la cot cu Generalul de Kiso?

— N-am să uit! ţipă Gonnosuke.

Nici n-apucă să termine vorbele, că-şi şi înălţă capul şi-şi înfipse dinţii în coapsa lui Musashi, dînd drumul în acelaşi timp armei şi lovindu-l pe Musashi cu ambele mîini. Bătrîna alese acel moment ca să ridice lancea din spatele lui Musashi.

— Stai! strigă Musashi.

Ajunseseră într-un punct în care lucrurile nu se mai puteau lămuri decît prin moartea unuia dintre ei. Dacă Musashi ar fi fost sigur că prin victoria lui i-ar fi eliberat pe Otsū şi Jōtarō, ar fi continuat. Dar i se păru mai înţelept să se oprească aici şi să încerce să discute. Se întoarse spre bătrînă şi, hotărît, îi spuse să pună lancea jos.

— Ce să fac, fiule?

Gonnosuke era încă ţintuit la pămînt, dar analiza şi el situaţia. Poate că *rōnin*-ul avea motive întemeiate să creadă că tovarăşii lui de drum se aflau acolo. N-avea rost să-şi rişte viaţa pentru o neînţelegere.

După ce se eliberă, nu le trebuiră decît cîteva minute ca să-şi dea seama că la mijloc fusese o greşeală.

Intrară toţi trei în casă şi se aşezară lîngă foc. Îngenunchind, bătrîna spuse:

— Foarte periculos! Ca să nu mai spun că n-aveaţi nici un motiv să vă bateţi.

Văzînd că Gonnosuke se pregătea să se aşeze lîngă ea, bătrîna dădu din cap şi spuse:

— Înainte de a te aşeza, condu-l pe samurai prin casă, să se convingă că prietenii lui nu sînt aici.

Apoi i se adresă lui Musashi:

— Aş vrea să vezi cu ochii tăi.

— Bună idee! consimţi Gonnosuke. Veniţi cu mine. Căutaţi peste tot. Nu suport să fiu acuzat de răpire.

Musashi, care se aşezase deja, refuză.

— Nu-i nevoie. Din ceea ce mi-aţi spus, mi-am dat seama că n-aveţi nici o legătură cu răpirea. Vă rog să mă scuzaţi că v-am acuzat pe nedrept.

— Şi eu am fost de vină, spuse Gonnosuke scuzîndu-se la rîndul său. Trebuia să văd despre ce e vorba înainte de a-mi ieşi din fire.

Musashi întrebă apoi, cu oarecare jenă, despre vacă. Era sigur că e cea pe care o închiriase el la Seta.

— Am găsit-o, pur şi simplu, răspunse Gonnosuke. În seara aceasta am fost la iazul Nobu să prind grindei şi la întoarcere am văzut vaca în mocirlă. Cu cît se zbătea mai tare să iasă, cu atît se afunda mai mult. Făcea atîta gălăgie, că am tras-o din mlaştină şi am eliberat-o. Am întrebat prin vecini, dar nu era a nimănui de pe aici. M-am gîndit că poate a furat-o vreun hoţ şi a abandonat-o pe urmă. O vacă face cît jumătate de bărbat într-o gospodărie, spuse Gonnosuke rîzînd. Am crezut că Cerul mi-a trimis-o pentru că sînt sărac şi nu pot să fac nimic pentru mama mea fără un ajutor de la zei. Nu m-ar deranja să dau animalul înapoi stăpînului, dar nu-l cunosc.

Musashi îşi dădu seama că Gonnosuke povestise totul cu simplitatea şi sinceritatea omului născut şi crescut la ţară.

Mamei lui i se făcu milă.

— Sînt sigură că *rōnin*-ul este îngrijorat din pricina prietenilor săi. Mănîncă repede şi ajută-l să-i caute. Sper să fie pe undeva pe lîngă iaz. Dealurile acestea nu sînt pentru străini. Pe-aici mişună bandiţi care fură tot – cai, legume, orice! Şi povestea asta pare opera lor.

Vîntul începu ca o şoaptă, apoi deveni rafală printre copaci, după care făcu prăpăd printre plantele mai mici.

Cînd totul se potoli şi nu mai rămase decît tăcerea stelelor de deasupra, Gonnosuke ridică torţa sus şi-l aşteptă pe Musashi să-l ajungă din urmă.

— Îmi pare rău, spuse el, dar nu ştie nimeni nimic despre ei. Nu ne-a mai rămas decît o casă pînă la iaz. Este în spatele pădurii de colo. O parte din timp proprietarul se ocupă de agricultură, iar în rest, vînează. Dacă nici el nu ne poate ajuta, nu mai avem pe unde căuta.

— Mulţumesc mult. Îmi cer scuze pentru tot deranjul. Am fost deja pe la vreo zece case, aşa că presupun că nu sînt mari speranţe. Dacă nu-i găsim nici aici, mai bine renunţăm şi ne întoarcem.

Era trecut de miezul nopţii. Musashi spera să găsească măcar urma lui Jōtarō, dar nu-l văzuse nimeni. Descrierea lui Otsū nu aducea după sine decît priviri goale şi lungi pauze tipice ţăranilor.

— Dacă te gîndeşti la umblat, pentru mine e un fleac. Aş putea merge şi toată noaptea. Femeia şi băiatul îţi sînt servitori? Frate? Soră?

— Îmi sînt cei mai apropiaţi oameni.

Fiecăruia i-ar fi plăcut să afle mai multe despre celălalt, dar Gonnosuke se cufundă în tăcere şi o luă cu un pas sau doi înaintea lui Musashi, conducîndu-l pe o cărare îngustă spre iazul Nobu.

Şi Musashi era curios să afle de unde învăţase Gonnosuke să mînuiască atît de bine parul, dar se abţinu să-l întrebe. Se gîndea la întîmplarea nefericită – şi la propria-i nesăbuinţă – care i l-a scos în cale pe bărbatul acesta căruia îi era acum recunoscător. Ce păcat ar fi fost dacă ar fi scăpat ocazia să-i vadă tehnica de luptă!

Gonnosuke se opri şi zise:

— Mai bine mă duc singur. Oamenii aceia s-au culcat probabil şi n-aş vrea să-i speriem. Am să văd ce pot afla.

Îi arătă casa cu acoperiş din stuf, aproape îngropată între copaci. Foşnetul bambusului acompania paşii lui grăbiţi. Imediat după aceea îl auzi bătînd la uşă.

După cîteva minute se întoarse cu o poveste care-i dădea lui Musashi un indiciu. I-a luat ceva timp pînă ce i-a făcut pe bărbat şi pe femeie să înţeleagă ce doreşte, dar femeia i-a povestit ce i se întîmplase în după-amiaza aceea.

Puţin înainte de apusul soarelui, pe cînd se întorcea de la cumpărături, femeia a văzut un băiat fugind spre Yabuhara, cu mîinile şi faţa pline de noroi, cu o sabie lungă de lemn prinsă la *obi*. Cînd l-a oprit să afle ce s-a întîmplat, el a întrebat-o unde este sediul reprezentantului shōgunului. I-a povestit că un om rău a răpit-o pe fata cu care călătorea. Ea l-a sfătuit să-şi vadă de drum, pentru că ofiţerii shōgunului nu porneau în nici un caz în căutarea unei persoane lipsite de însemnătate. Dacă era

cineva mare, sau important, sau dacă ar fi primit ordine de sus, ei ar fi răscolit fiecare bălegar şi fiecare fir de nisip, dar pentru un om de rînd nu-şi dădeau nici o osteneală. Oricum, nu era nimic neobişnuit în răpirea unei femei sau în atacarea unui călător la drumul mare. Aşa ceva se întîmpla tot timpul.

Ea îi mai spusese băiatului să treacă de Yabuhara şi să ajungă la un loc numit Narai. Acolo, la intersecţie, se găsea casa unui negustor de ierburi pe nume Daizō, care-i va asculta toată istorioara şi, foarte probabil, va încerca să-l ajute. Spre deosebire de demnitari, Daizō nu numai că-i înţelegea pe cei neînsemnaţi, dar făcea tot posibilul să-i ajute atunci cînd considera el că are o cauză nobilă de apărat.

Gonnosuke încheie astfel:

— Am avut impresia că băiatul este chiar Jōtarō. Ce crezi?

— Sînt absolut sigur, spuse Musashi. Cred că cel mai bun lucru ar fi să merg de îndată la Narai şi să-l caut pe acest Daizō. Datorită ţie, măcar am o idee despre ceea ce trebuie să fac.

— De ce nu rămîi la mine peste noapte? Poţi porni dimineaţă, după micul dejun.

— Se poate?

— Desigur! Dacă traversăm iazul Nobu, ne va lua pînă la mine jumătate din timpul pe care l-am făcut pînă aici. L-am întrebat pe bărbat şi mi-a spus că-i putem folosi barca.

La scurtă distanţă pe deal în jos, iazul arăta ca membrana unei tobe uriaşe. Era înconjurat de sălcii roşiatice şi avea un diametru de vreo mie două sute, o mie trei sute de metri. Umbra întunecată a muntelui Koma se reflecta în apă, împreună cu cerul înstelat.

Musashi ţinea torţa, Gonnosuke vîslea şi aşa au reuşit să ajungă uşor pe partea cealaltă. Reflectarea torţei în apa liniştită era mai roşie decît torţa însăşi.

Colţi otrăvitori

De la distanţă, torţa şi imaginea ei reflectată în apă arătau ca două păsări de foc ce înotau pe suprafaţa limpede a iazului Nobu.

— Vine cineva, şopti Matahachi. Hai s-o luăm pe-aici, spuse el, trăgînd de funia cu care o legase pe Otsū. Hai!

— Nu merg nicăieri, protestă Otsū, proptindu-se în călcîie.

— În picioare!

O lovi cu capătul funiei peste spate, iar şi iar. Dar fiecare lovitură o îndîrjea şi mai tare. Pe Matahachi îl cuprinse disperarea.

— Haide, o imploră el. Te rog.

Pentru că ea refuza să se ridice, îl cuprinse din nou mînia şi o apucă de guler.

— Nu-i după tine, aşa că hai!

Otsū încerca să se întoarcă spre iaz şi să strige, dar el îi băgă repede un prosopel în gură, în chip de căluş. În cele din urmă, reuşi să o tîrască pînă la un templu mic, ascuns printre sălcii.

Otsū şi-ar fi dorit din toată inima să aibă mîinile libere ca să-l poată ataca pe răpitor; se gîndea ce grozav ar fi dacă s-ar putea transforma într-un şarpe, ca cel pe care-l văzuse pictat pe o tăbliţă. Era încolăcit în jurul unei sălcii şi şuiera către un bărbat care-l blestema.

— Ce noroc!

Răsuflă uşurat, o împinse în templu, se rezemă de uşa cu zăbrele şi privi barca ce acosta într-un golfuleţ la vreo patru sute de metri mai încolo.

Ziua aceea îl epuizase complet. Cînd încercase să o urnească din loc cu forţa, ea îi dăduse de înţeles că mai bine murea decît să se supună. Îl ameninţase chiar că-şi va muşca limba de tot şi, după cîte o cunoştea Matahachi, ştia că nu-s simple ameninţări. Năruirea iluziilor îl adusese la un pas de crimă, dar gîndul acesta îl vlăguise de tot şi îi domolise poftele trupeşti.

Nu-şi putea imagina de ce Otsū îl iubea pe Musashi şi nu pe el, cînd, de fapt, foarte multă vreme fusese exact invers. Nu pe el îl preferau femeile? Şi îl preferaseră întotdeauna. Nu se simţise Okō atrasă de Matahachi de îndată ce s-au cunoscut? Ba da. Nu exista decît o singură explicaţie: Musashi îl ponegrea pe la spate. Gîndindu-se la trădare, Matahachi se lăsă din nou pradă furiei.

— Ce măgar prost şi credul sînt! Cum de l-am lăsat să-şi bată joc de mine? Cînd mă gîndesc că-mi dădeau lacrimile cînd îl auzeam vorbind de prietenie veşnică, de cît de mult preţuia el lucrul acesta! Ha!

Îşi reproşa că ignorase sfatul lui Sasaki Kojirō, care-i mai răsuna încă în urechi: „Încrede-te în Musashi şi-ai să regreţi toată viaţa”.

Pînă astăzi nu îi fusese foarte limpede dacă-şi iubeşte sau nu prietenul din copilărie, dar acum ştia exact că-l urăşte din tot sufletul. Şi cu toate că nu avea puterea s-o spună cu voce tare, în inimă i se conturase un blestem pe viaţă la adresa lui Musashi.

Ajunsese la concluzia că Musashi era duşmanul lui, născut ca să i se pună de-a curmezişul la fiecare cotitură şi să-l distrugă în cele din urmă.

„Ticălos ipocrit”, se gîndi Matahachi. „Mă vede după atîta amar de vreme şi-mi ţine predici cum să devin un om adevărat, îmi spune să am curaj, că vom porni mai departe mînă-n mînă, prieteni pe viaţă, îmi amintesc fiecare cuvinţel – şi ce sincer le rostea! Mi se face greaţă numai cînd mă gîndesc la asta. Probabil şi-a rîs de mine tot timpul.”

Toţi aşa-zişii oameni buni de pe lumea asta sînt nişte prefăcuţi ca Musashi, încerca el să se liniştească. „Acum înţeleg. Nu mă mai poate prosti nimeni. Să studiez o grămadă de cărţi cretine, să înfrunt tot felul de greutăţi numai ca să devin şi eu un ipocrit – n-are nici un sens. De-acum încolo, poate să-mi spună cine ce vrea. Chiar dacă sînt un ticălos pentru că voi face asta, într-un fel sau altul am să-l opresc pe măgarul ăla să-şi facă un nume. Tot restul vieţii mele am să-i stau de-a curmezişul!”

Se răsuci pe călcîie şi izbi cu piciorul în uşa cu zăbrele, îi scoase apoi lui Otsū căluşul şi o întrebă cu răceală:

— Tot mai plîngi?

Ea nu răspunse.

— Răspunde-mi! Răspunde cînd te întreb.

Înfuriat de tăcerea ei, o lovi cu piciorul, aşa cum era întinsă pe jos. Ea se feri şi zise:

— N-am nimic de spus. Dacă vrei să mă omori, fă-o ca un bărbat adevărat.

— Nu vorbi ca o proastă! M-am hotărît. Tu şi cu Musashi mi-aţi distrus viaţa şi am de gînd să v-o plătesc, indiferent cît o să dureze.

— Vorbeşti prostii. Nimeni nu te-a împins pe căi greşite, ai făcut-o singur. Bineînţeles, te-a ajutat puţin şi femeia aia, Okō.

— Ai grijă ce vorbeşti!

— O, tu şi mama ta! Ce se-ntîmplă în familia voastră? De ce trebuie să urîţi în permanenţă pe cineva?

— Vorbeşti prea mult! Vreau să ştiu: te măriţi cu mine sau nu?

— Am răspunsul pregătit.

— Ei bine, atunci răspunde.

— Toată viaţa aceasta şi cea viitoare, inima mea este legată de un singur om, Miyamoto Musashi. Cum să-mi mai pese de altcineva, şi mai ales de un neisprăvit ca tine. Te urăsc!

Matahachi începu să tremure. Rîse cu răutate şi zise:

— Deci mă urăşti, nu? Ce păcat, pentru că din noaptea aceasta trupul tău îmi aparţine, fie că vrei sau nu!

Otsū se scutură de furie.

— Ei, ce mai ai de zis?

— Eu am crescut la templu. Nu mi-am văzut niciodată părinţii. Moartea nu mă înspăimîntă cîtuşi de puţin.

— Glumeşti? urlă el şi se trînti pe jos, lîngă ea, apropiindu-şi faţa de a ei. Cine ţi-a vorbit de moarte? N-aş avea nici o satisfacţie dacă te-aş omorî. Uite ce-am să-ţi fac!

O apucă de umăr şi de încheietura mîinii stîngi şi-şi înfipse dinţii prin mînecă, în braţul ei.

Ea ţipa şi se zvîrcolea, încercînd să se elibereze, dar nu făcea decît să ajute dinţii să pătrundă şi mai adînc în carnea ei. Matahachi nu-i dădu drumul nici atunci cînd sîngele începu să picure pe încheietura pe care o strîngea.

Cu faţa albă ca de mort, ea leşină de durere. Simţind că trupul i se înmoaie, Matahachi îşi desprinse colţii şi-i deschise

repede gura ca să vadă dacă Otsū nu-şi muşcase limba, aşa cum promisese. Faţa îi era udă leoarcă de sudoare.

— Otsū, scînci el. Iartă-mă!

O scutură pînă cînd îşi reveni.

Cînd îşi veni în fire, se întinse şi începu să geamă isteric:

— Oh, mă doare! Mă doare rău! Jōtarō! Ajută-mă!

Matahachi pălise şi simţea că se sufocă.

— Te doare! Păcat! Chiar şi după ce o să se vindecă rana, o să-ţi rămînă urma dinţilor mei. Ce-o să zică lumea cînd o să te vadă aşa? Ce-o să creadă Musashi? Te-am însemnat, aşa ca toată lumea să ştie că odată şi-odată tot vei fi a mea. Dacă vrei să fugi, n-ai decît, dar îţi vei aminti mereu de mine.

În templul întunecat, înceţoşat din pricina prafului, liniştea era întreruptă doar de suspinele lui Otsū.

— Termină cu smiorcăitul. Mă calcă pe nervi. N-am să te ating, aşa că potoleşte-te. Vrei să-ţi aduc nişte apă?

Luă un vas de pămînt de pe altar şi dădu să iasă.

Rămase surprins cînd văzu un bărbat privind înăuntru. Cînd acesta încercă să-şi ia tălpăşiţa, Matahachi ţîşni pe uşă şi-l înşfăcă de guler.

Bărbatul, un ţăran în drum spre piaţa de la Shiojiri, cu cîţiva saci de grîne pe spinarea calului, căzu la picioarele lui Matahachi, tremurînd de groază.

— Nu făceam nimic. Am auzit o femeie plîngînd şi m-am uitat să văd ce se întîmplă.

— Aşa să fie? Eşti sigur?

Părea neînduplecat ca un judecător.

— Da. Jur!

— Dacă aşa stau lucrurile, îţi dau drumul. Ia sacii ăia din spinarea calului şi leag-o pe femeie în locul lor. Rămîi cu noi pînă ce termin cu tine.

Degetele sale băteau ameninţător pe mînerul săbiei.

Ţăranul, prea speriat ca să nu se supună, făcu ce i se ceruse şi apoi plecară toţi trei.

Matahachi luă de jos un băţ de bambus pe post de bici.

— Mergem la Edo şi nu avem nevoie de companie, aşa că nu te apropia de drumul principal, îi ordonă el. Ia-o pe un drum pe care să nu ne întîlnim cu nimeni.

— E foarte greu.

— Nu-mi pasă! Ia-o pe un drum lăturalnic. Mergem la Ina şi de acolo la Kōshū, fără să trecem deloc pe drumul principal.

— Dar asta înseamnă că vom urca pe o potecă de munte foarte accidentată, de la Ubagami la trecătoarea Gombei.

— Foarte bine! Urcă! Şi să nu încerci vreun şiretlic cumva, că îţi crăp ţeasta în două. De fapt nici n-am nevoie de tine, îmi trebuie doar calul tău. Ar trebui să-mi fii recunoscător că te iau cu mine şi nu te omor.

Cărarea întunecată devenea tot mai abruptă. La vremea la care ajunseră la Ubagami, cam pe la jumătatea drumului, atît cei doi bărbaţi, cît şi calul erau gata-gata să-şi dea sufletul. Sub picioarele lor, norii se agitau ca nişte valuri. O urmă vagă de lumină atinse cerul spre est.

Otsū călări toată noaptea fără să scoată o vorbă, dar cînd văzu razele soarelui, zise liniştită:

— Matahachi, dă drumul omului. Dă-i calul înapoi. Îţi promit că nu fug.

Matahachi se împotrivea, dar ea îşi repetă rugămintea de trei sau de patru ori. Pînă la urmă, el cedă. După plecarea ţăranului, Matahachi îi spuse lui Otsū:

— Şi-acum, hai, încet şi nu încerca să fugi.

Îşi puse mîna peste braţul rănit şi, muşcîndu-şi buza, zise:

— N-am s-o fac. Doar nu-ţi închipui că vreau să mă vadă lumea cu semnele lăsate de colţii tăi veninoşi.

Avertisment de mamă

— Mamă, spuse Gonnosuke, asta-i prea de tot. Nu vezi că şi aşa sînt supărat?

Plîngea şi făcea eforturi să poată vorbi.

— Sss! îl trezeşti.

Mama vorbea încet, dar ferm. Aveai impresia că ceartă un copilaş de trei ani.

— Dacă te simţi atît de prost, singurul lucru care-ţi rămîne de făcut este să te stăpîneşti şi să urmezi Calea din toată inima. Plînsul nu-ţi serveşte la nimic. În plus, nu se cade. Şterge-ţi faţa.

— Mai întîi promite-mi că mă ierţi pentru prestaţia mea jalnică de ieri.

— Ei bine, n-am putut să mă abţin să nu te cert, dar la urma urmei e o problemă de îndemînare. Se spune că cu cît trece mai mult timp fără să lupţi, cu atît devii mai slab. E şi normal c-ai pierdut.

— Cînd te aud vorbind aşa, mă simt şi mai rău. Cu toate că m-ai încurajat, eu am pierdut. Îmi dau seama că nu am talentul şi starea de spirit necesare unui războinic. Va trebui să renunţ la artele marţiale şi să mă mulţumesc cu viaţa de gospodar. Cred că pot face mai multe pentru tine cu săpăliga, decît cu parul.

Musashi se trezise. Se ridicase, uimit că tînărul şi mama lui faceau atîta caz de încăierare. El şi-o ştersese din minte, considerînd-o atît o greşeală din partea lui, cît şi din partea lui Gonnosuke.

— Ce mult ţin la onoare! bombăni el în timp ce se strecura în camera alăturată.

Se duse în capătul celălalt şi privi printre crăpăturile dintre panourile de la uşa glisantă.

Uşor luminată de soare, mama lui Gonnosuke stătea cu spatele la altarul budist. Gonnosuke îngenunchease cu umilinţă în faţa ei, cu ochii plecaţi şi cu faţa brăzdată de lacrimi. Ea îl apucă de guler şi-i spuse aspru:

— Ce ziceai? Să-ţi petreci restul vieţii ca ţăran?

Îl trase mai aproape, pînă ce capul lui ajunse pe genunchii ei şi continuă şi mai vehement.

— Un singur lucru m-a ţinut în viaţă în toţi anii aceştia: speranţa c-am să fac din tine un samurai pe cinste, capabil să reabiliteze numele familiei. De aceea te-am pus să citeşti toate cărţile acelea şi să înveţi artele marţiale. Şi de aceea m-am mulţumit cu atît de puţin în toţi aceşti ani. Şi acum... acum îmi spui că vrei să dai cu piciorul la toate!

Începu şi ea să plîngă.

— Dacă l-ai lăsat să te domine, n-ai decît să te reabilitezi. El încă mai e aici. Provoacă-l la luptă după ce se trezeşte. E singura cale de a-ţi recîştiga încrederea în tine.

Gonnosuke zise trist, ridicînd capul:

— Dacă aş putea face asta, mamă, nu m-aş mai simţi atît de mizerabil.

— Ce s-a întîmplat cu tine? Nu te mai recunosc. Ce-i cu tine?

— Aseară, cînd am fost la iaz, am stat cu ochii pe el în aşteptarea unei şanse să-l atac, dar n-am avut curaj. Îmi tot spuneam că-i un om oarecare, dar cînd mă uitam mai bine la el, braţul meu refuza să se mişte.

— Asta pentru că tu gîndeşti ca un laş.

— Cum aşa? Ştiu că am sînge de samurai de Kiso în mine. N-am uitat că m-am rugat timp de douăzeci şi una de zile zeului Ontaké.

— N-ai jurat în faţa zeului Ontaké că-ţi vei folosi această armă pentru a-ţi crea propria şcoală?

— Da, dar cred c-am fost prea încrezut. Nu am pus la socoteală faptul că mai sînt şi alţi bărbaţi care ştiu să lupte. Dacă sînt atît de lipsit de maturitate precum am dovedit ieri, cum o să ajung eu să-mi înfiinţez propria mea şcoală? Decît să trăiesc în sărăcie şi să te văd flămîndă, mai bine-mi rup arma şi nu mă mai gîndesc niciodată la ea.

— N-ai mai pierdut niciodată şi ai avut destule confruntări. Poate prin înfrîngerea aceea zeul Ontaké a vrut să-ţi dea o lecţie. Poate ai fost pedepsit pentru că ai prea multă încredere în tine. Dacă renunţi la armă ca să ai grijă de mine, asta nu mă va face fericită deloc. Cînd se scoală *rōnin*-ul, provoacă-l. Dacă pierzi şi de data asta, atunci da, e momentul să-ţi rupi arma şi să uiţi de ambiţii.

Musashi se întorsese în cameră şi se gîndi ce avea de făcut: Gonnosuke îl provocase, trebuia să lupte. Şi dacă va lupta, ştia că va cîştiga. Gonnosuke va fi zdrobit, iar mama lui, distrusă.

— N-am de ales decît să evit o asemenea situaţie, hotărî el.

Deschise uşa verandei încet şi se strecură afară. Soarele dimineţii împrăştia o luminiţă alburie printre copaci. Într-un colţ al curţii, lîngă şopron, se afla vaca, recunoscătoare că a mai apucat o zi cu iarbă la discreţie. Îşi luă rămas-bun de la vacă şi porni pe o cărare ce şerpuia prin cîmp.

Muntele Koma se vedea clar, în toată măreţia lui. Norii erau nenumăraţi, mici şi pufoşi, fiecare de altă formă, toţi jucîndu-se liber din pricina vîntului.

„Jōtarō e prea tînăr, iar Otsū e slăbuţă, îşi spuse Musashi. Dar sînt şi oameni buni pe lumea asta care au grijă de tineri şi de cei slabi. O forţă din univers va hotărî dacă-i voi găsi sau nu.” Mintea, tulburată încă din ziua cînd fusese la cascadă, pierduse teren în mod periculos, dar acum reveni pe calea pe care trebuia să o urmeze. Într-o dimineaţă ca aceea, să se gîndească numai la Otsū şi Jōtarō însemna pur şi simplu miopie, indiferent cît de mult însemnau ei pentru el. Trebuia să-şi concentreze întreaga atenţie asupra Căii, pe care jurase că o va urma toată viaţa aceasta şi cea viitoare.

Narai, unde ajunse puţin după prînz, era o comunitate prosperă. O dugheană expunea tot felul de piei; alta era specializată în piepteni de Kiso.

Musashi voia să întrebe pe unde s-o ia, aşa că băgă capul într-o prăvălie care vindea medicamente făcute din vezică de urs. Pe plăcuţa de pe uşă scria: „Marele Urs”, iar la intrare se afla un urs într-o cuşcă.

Proprietarul era întors cu spatele şi după ce termină de turnat ceaiul în ceşcuţă, întrebă:

— Vă pot ajuta cu ceva?

— Aţi putea să-mi spuneţi unde găsesc magazinul lui Daizō?

— Daizō? E la următoarea intersecţie.

Bărbatul ieşi cu ceaşca în mînă şi îi arătă pe unde să o ia. Zărindu-şi ucenicul care se întorcea de la treburi, îi strigă:

— Domnul acesta doreşte să ajungă la Daizō. S-ar putea să nu-i recunoască magazinul, aşa că ai face mai bine să-l conduci pînă acolo.

Ucenicul, ras în cap, dar cu un moţ în faţă şi unul în spate, îi servi drept ghid lui Musashi. Acesta, recunoscător pentru atîta amabilitate, ajunse la concluzia că Daizō se bucură de respectul consătenilor lui.

— Acolo, spuse băiatul.

Arătă spre clădirea din stînga şi-şi văzu imediat de drum.

Musashi, care se aşteptase la o prăvălie oarecare, rămase foarte surprins. Fereastra cu zăbrele avea o lungime de vreo şase metri şi în spatele prăvăliei se aflau două magazii. Casa, care era mare şi părea să se întindă pe o bucată bună de teren de lîngă zidul înalt care mărginea împrejmuirea, avea o intrare impozantă, acum închisă.

Musashi deschise uşa cu oarecare ezitare şi strigă:

— Bună ziua!

Interiorul spaţios şi întunecos îi amintea de cel al unei fabrici de saké. Din pricina duşumelei murdare, aerul părea rece şi plăcut.

Un bărbat stătea în faţa biroului contabilului, o încăpere cu pardoseala mai înaltă, acoperită cu *tatami*.

Musashi închise uşa în urma lui şi-i explică ce dorea. Înainte de a termina, funcţionarul dădu din cap şi zise:

— Bine, bine, deci aţi venit pentru băiat. Făcu o plecăciune şi-i oferi lui Musashi o pernă. Îmi pare rău că trebuie să vă spun, dar l-aţi pierdut. A trecut pe aici pe la miezul nopţii, cînd noi tocmai îl pregăteam pe stăpîn pentru călătorie. Se pare că femeia cu care călătorea a fost răpită şi voia să-l roage pe stăpîn să-l ajute să o găsească. Stăpînul i-a răspuns că ar fi bucuros dacă l-ar putea ajuta, dar nu-i garanta nimic. Dacă fusese luată de vreun tîlhar sau bandit din zonă, nu era nici o problemă. Dar, după cît se părea, era vorba de un alt călător şi acela nu se va arăta cu siguranţă la drumul mare.

Azi-dimineaţă, stăpînul a trimis oameni peste tot s-o caute, dar nu au găsit absolut nici o urmă. Băiatul a fost distrus cînd a auzit vestea şi atunci stăpînul i-a sugerat să meargă cu el.

Puteau s-o caute în drum spre treburile lui sau se puteau întîlni întîmplător cu dumneavoastră. Băiatul s-a bucurat mult că pleacă împreună. Cred că sînt vreo patru ore de cînd au pornit. Ce păcat că i-aţi pierdut!

Musashi era dezamăgit, deşi n-ar fi putut ajunge la timp nici dacă ar fi pornit mai devreme şi ar fi mers mai repede. Se consolă cu gîndul că există întotdeauna un „mîine”.

— Unde merge Daizō? întrebă el.

— Greu de spus. Noi nu avem o prăvălie în adevăratul sens al cuvîntului. Ierburile se prepară în munţi şi apoi sînt aduse aici. De două ori pe an, primăvara şi toamna, negustorii se aprovizionează de aici. Cînd stăpînul nu are nimic deosebit de făcut, mai porneşte în călătorii, uneori la temple, alteori spre izvoare termale, cîteodată o ia spre locuri renumite pentru peisajele lor. Cred că de data aceasta se duce la templul Zenkōji, călătoreşte o vreme prin provincia Echigo şi apoi pleacă la Edo. Dar e doar o bănuială de-a mea. Nu ne spune niciodată unde merge… Aţi dori un ceai?

Musashi aşteptă nerăbdător, stînjenit, pînă i se aduse ceaiul proaspăt din bucătărie. Cînd sosi ceaiul, întrebă cum arată Daizō.

— De îndată ce-l vedeţi, îl recunoaşteţi. Are cincizeci şi doi de ani, e robust – pare puternic –, faţa rumenă, cu cîteva ciupituri de vărsat, o pată pe tîmpla dreaptă.

— Ce înălţime are?

— Păi, medie.

— Cum e îmbrăcat?

— Bine că mă întrebaţi, pentru că cel mai uşor îl recunoaşteţi după îmbrăcăminte. Poartă un chimonou cu dungi, din bumbac chinezesc, pe care l-a comandat la Sakai, special pentru această călătorie. Este o ţesătură neobişnuită şi mă îndoiesc că mai poartă cineva aşa ceva.

Musashi îşi formă o idee despre caracterul omului şi despre înfăţişarea lui. Din politeţe, zăbovi destul de mult pînă-şi termină ceaiul. Nu-i putea ajunge din urmă pînă la apusul soarelui, dar îşi dădea seama că, dacă ar călători şi noaptea, ar ajunge la trecătoarea Shiojiri în zori şi i-ar putea aştepta acolo.

La ora la care începu să urce prin defileu, soarele dispăruse deja şi pîcla serii se lăsase uşor peste drum. Era spre sfîrşitul primăverii. Luminiţele ce se zăreau în case, de-a lungul drumului, accentuau şi mai mult singurătatea munţilor. Mai erau vreo cinci kilometri pînă în vîrf. Musashi continuă să urce, fără o clipă de răgaz, pînă ajunse la Inojigahara, un platou ce se afla

chiar în preajma trecătorii. Se întinse, cu ochii la stele şi cu mintea aiurea. Nu trecu mult şi adormi buştean.

Diminutivul de Sengen dat templului marca vîrful proeminenţei stîncoase ce ieşea în evidenţă pe platou, ca un carbuncul. Era punctul cel mai înalt din zona Shiojiri.

Zgomot de voci întrerupse somnul lui Musashi.

— Vino aici, strigă un bărbat. Se vede Muntele Fuji.

Musashi se ridică, privi în jur, dar nu văzu pe nimeni. Lumina dimineţii era ameţitoare. În zare, plutind pe o mare de nori, se înălţa conul roşiatic al Muntelui Fuji, învăluit încă în mantia lui albă de zăpadă. Priveliştea îl entuziasmă ca pe un copil. Văzuse picturi ale renumitului munte şi-şi imaginase cum arată, dar era pentru prima oară cînd îl vedea cu adevărat. Era la vreo sută de kilometri depărtare, dar lui i se părea că e la acelaşi nivel cu el.

— Superb, oftă el, fără să facă vreun efort să-şi şteargă lacrimile de pe ochii ce nici nu clipiseră la vederea frumuseţii.

Se simţea mic şi-l întrista gîndul că era complet lipsit de importanţă în universul atît de vast. De cînd cu victoria de la pin, îndrăznise să-şi spună doar în gînd că e unul dintre puţinii oameni care pot fi consideraţi cu adevărat mari războinici. Viaţa lui pe pămînt era scurtă, limitată; măreţia şi splendoarea Muntelui Fuji, eternă. Mîhnit şi oarecum deprimat, se întreba cum de acorda atîta importanţă faptelor lui de arme.

Natura se ridica deasupra lui, maiestuoasă şi măreaţă; era în firea lucrurilor ca el să fie sortit a rămîne dedesubt. Căzu în genunchi, cu faţa la munte, sperînd că-i va fi iertată îngîmfarea şi îşi împreună mîinile a rugăciune – pentru odihna eternă a mamei sale, pentru sănătatea lui Otsū şi a lui Jōtarō. Îşi exprimă mulţumirile faţă de propria-i ţară, implorînd să i se îngăduie să devină mare, chiar dacă nu va putea atinge niciodată măreţia naturii.

În timp ce stătea aşa, îngenuncheat, tot felul de gînduri îi trecură prin minte. Ce l-a făcut să creadă că omul e neînsemnat? Nu era oare natura mare doar în ochii oamenilor? N-au luat fiinţă zeii numai în clipa cînd au reuşit să comunice cu inimile muritorilor? Oamenii – spirite vii, nu stînci moarte –, ei au înfăptuit cele mai măreţe acte.

„Ca om”, îşi spuse, „eu nu sînt chiar atît de îndepărtat de zei şi de univers. Eu îi pot atinge cu sabia pe care o port. Dar nu

atîta vreme cît consider că există o deosebire între natură şi omenire. Nu atîta vreme cît nu mă apropii de perfecţiune, cît nu devin un om desăvîrşit.”

Meditaţia îi fu întreruptă de cîţiva negustori vorbăreţi care urcaseră pînă aproape de el şi priveau culmea.

— Aveau dreptate. Se vede.

— Dar nu-ţi poţi permite deseori să-i faci muntelui sacru plecăciuni de-aici.

Călătorii treceau zoriţi în ambele direcţii, încărcaţi cu o mulţime de bagaje de tot felul. Mai devreme sau mai tîrziu vor urca şi Daizō şi Jōtarō. În caz că nu reuşea să-i distingă printre numeroşii drumeţi, era sigur că ei vor vedea biletul pe care-l lăsase jos, la poalele stîncii: „*Către Daizō din Narai. Aş vrea să ne întîlnim dacă treceţi pe-aici. Vă aştept la templul de sus. Musashi, profesorul lui Jōtarō*”.

Soarele se ridicase deja deasupra liniei orizontului.

Musashi scruta drumul cu privirea ca un uliu, dar nici urmă de Daizō. De cealaltă parte a trecătorii, drumul se despărţea în trei direcţii. Una ducea drept la Edo, prin Kōshū. Alta, de fapt drumul principal, traversa trecătoarea Usui şi intra în Edo prin nord. Al treilea drum o cotea spre provinciile din nord. Fie că Daizō o lua spre nord de Zenkōji sau la est de Edo, trebuia să treacă pe-aici. Dar, după cum îşi dădea şi el seama, oamenii nu se mişcă întotdeauna cum te aştepţi. Negustorul putea foarte bine să fi părăsit drumul principal sau poate-şi mai petrecea o noapte la poalele muntelui. Musashi se gîndi că n-ar fi o idee rea să se întoarcă acolo şi să întrebe de Daizō.

În timp ce cobora cărarea tăiată în stîncă, auzi o voce răguşită, familiară:

— Ia uite-l! Acolo sus!

Îi veni în minte imediat parul ce-i atinsese în treacăt trupul, cu două nopţi în urmă.

— Coboară de-acolo! ţipa Gonnosuke. Cu parul în mînă, îl străfulgera cu privirea pe Musashi. Ai întins-o! Ţi-ai imaginat c-am să te provoc şi te-ai făcut nevăzut. Coboară! Hai să mai luptăm o dată!

Musashi se opri între stînci, se rezemă de una din ele şi rămase cu ochii pironiţi pe Gonnosuke.

Crezînd că Musashi n-are de gînd să vină, Gonnosuke îi spuse mamei sale:

— Aşteaptă aici. Urc eu acolo şi-l azvîrl jos. Priveşte!

— Stai! Îl dojeni mamă-sa, călare pe vacă. Acesta-i defectul tău. Te pripeşti. Trebuie să înveţi să citeşti gîndurile adversarului înainte de a te avînta în luptă. Să presupunem că-ţi aruncă un bolovan în cap, ce faci?

Musashi le auzea vocile, dar nu distingea cuvintele. În ceea ce-l privea, el cîştigase deja, pentru că înţelesese cum foloseşte Gonnosuke parul. Ceea ce-l deranja era amărăciunea lor şi dorinţa de răzbunare. Dacă Gonnosuke va pierde din nou, îi vor purta şi mai multă ranchiună. Ştia din experienţa lui cu Casa Yoshioka cît de absurde sînt încăierările care nu fac decît să sporească ostilitatea. Şi apoi, mai era şi mama bărbatului, în care Musashi vedea o a doua Osugi, o femeie care-şi iubea băiatul nebuneşte şi care era capabilă să poarte pică veşnică celui care-i făcea vreun rău fiului său.

Se întoarse şi începu să urce.

— Aşteaptă!

Surprins de tonul ei ferm, Musashi se opri şi se răsuci pe călcîie.

Femeia coborî de pe vacă şi o luă spre poalele stîncii. Cînd se asigură că-i atrăsese atenţia, îngenunche, îşi puse ambele mîini jos şi făcu o plecăciune adîncă.

Musashi nu făcuse nimic pentru ca ea să i se prosterneze în felul acesta, dar îi răspunse la plecăciune cît putu de politicos, de acolo de sus. Întinse mîna, arătîndu-i că vrea s-o ajute.

— Bunul meu samurai! strigă ea. Îmi e ruşine că trebuie să apar astfel în faţa ta. Sînt sigură că-mi dispreţuieşti încăpăţînarea. Dar nu mă port aşa din ură sau pizmă, sau rea-voinţă, îţi cer să ai milă de fiul meu. Exersează de zece ani de unul singur fără profesori, fără prieteni, fără adversari demni de el. Te implor, mai acordă-i o lecţie în arta războiului.

Musashi ascultă fără să scoată nici un cuvînt.

— Nu m-aş simţi bine dacă te-ai despărţi de noi în felul acesta, continuă ea patetic. Fiul meu s-a comportat sub orice critică. Dacă nu face ceva ca să-şi dovedească abilitatea, nici el, nici eu nu vom fi în stare să ne privim strămoşii cu fruntea sus. În clipa aceasta el nu-i altceva decît un ţăran care a pierdut o luptă. Deoarece a avut marele noroc să întîlnească un războinic

de talia ta, ar fi ruşinos să nu încerce să profite de experienţa unuia mai bun ca el. De aceea l-am adus aici. Te implor, ascultă-mi rugăminţile şi acceptă-i provocarea.

Termină astfel ce avea de spus şi mai făcu o plecăciune adîncă, de parcă se închina la picioarele lui Musashi.

Musashi coborî, o luă de mînă şi o ajută să se urce iar pe spinarea vacii.

— Gonnosuke, ia funia. Stăm de vorbă pe drum. Mă mai gîndesc dacă vreau să lupt cu tine sau nu.

Musashi mergea tăcut în faţa lor şi, cu toate că le sugerase să vorbească despre chestiunea care-i durea, nu scoase nici un cuvînt. Gonnosuke îşi fixase ochii pe spatele lui Musashi şi, din cînd în cînd, lovea vaca cu funia peste picioare. Mama lui părea supărată şi îngrijorată.

După ce parcurseră aproape un kilometru, Musashi mormăi şi se întoarse pe călcîie:

— Bine, luptăm.

Gonnosuke lăsă funia din mînă şi întrebă:

— Eşti gata?

Privi în jurul lui să vadă dacă avea o poziţie bună, crezînd că începeau chiar în clipa aceea.

Musashi nu-l băgă în seamă şi se adresă mamei lui:

— Sînteţi pregătită sufleteşte? Să ştiţi că nu e nici o diferenţă între o încăierare ca aceasta şi o luptă pe viaţă şi pe moarte, chiar dacă armele diferă.

Femeia rîse pentru prima oară.

— Nu-i nevoie să-mi spui asta. Dacă el pierde în faţa unuia mai tînăr, aşa ca tine, atunci nu-i rămîne decît să renunţe la artele marţiale, şi dacă ajunge aici, atunci n-are rost să mai trăiască. Dacă se va întîmpla una ca asta, n-am să-ţi port pică.

— Dacă gîndiţi aşa, atunci e-n regulă.

Ridică de jos funia pe care o aruncase Gonnosuke.

— Dacă rămînem pe drum, o să ne stea lumea în cale. Haideţi să legăm vaca şi apoi luptăm cît doriţi.

O zadă mare se înălţa chiar în mijlocul terenului plat pe care se aflau. Musashi o arătă cu degetul şi îi conduse spre copac.

— Pregăteşte-te, Gonnosuke, spuse el calm.

Gonnosuke n-avea nevoie de imbolduri; într-o clipă ajunse în faţa lui Musashi cu arma îndreptată spre pămînt.

Musashi rămase cu mîinile goale, cu braţele şi umerii relaxaţi.

— Tu nu te pregăteşti? întrebă Gonnosuke.

— Pentru ce?

Mînia lui Gonnosuke spori.

— Ia şi tu ceva cu care să lupţi. Orice.

— Sînt gata.

— Fără armă?

— Arma mea e aici, răspunse Musashi, ridicîndu-şi mîna stîngă la mînerul săbiei.

— Lupţi cu sabia?

Singurul răspuns al lui Musashi fu un zîmbet în colţul gurii. Se găseau deja în faza în care el nu-şi permitea să-şi irosească respiraţia cu vorbe-n vînt.

Sub zadă stătea mama lui Gonnosuke, arătînd ca o statuie din piatră.

— Nu luptaţi încă! Staţi! spuse ea.

Ei se priveau ţintă, fără să facă nici cea mai mică mişcare, dar se pare că nici unul n-o auzise. Parul lui Gonnosuke aştepta sub braţ ocazia de a lovi, lăsînd impresia că inspiră tot aerul de pe micul platou, ca să-l expire apoi dintr-o dată, printr-o singură lovitură pătrunzătoare, măreaţă. Cu mîna lipită de mînerul săbiei, ochii lui Musashi păreau că străpung trupul lui Gonnosuke. În interior, bătălia începuse deja, pentru că ochiul poate pricinui mai mult rău unui om, mult mai mult decît sabia sau parul. După ce ochiul face despicătura, sabia sau parul alunecă prin ea fără nici un efort.

— Staţi! strigă din nou femeia.

— Ce doriţi? întrebă Musashi, sărind îndărăt vreo doi metri, ca să se simtă în siguranţă.

— Lupţi cu sabie adevărată?

— Pentru felul meu de luptă, nu prea contează dacă e de lemn sau adevărată.

— Nu încerc să te opresc.

— Vreau să fiu sigur că înţelegeţi. Sabia, fie că-i de lemn sau de oţel, este absolută. Într-o înfruntare adevărată, nu există jumătăţi de măsură. Singura posibilitate pentru a evita riscul este fuga.

— Ai perfectă dreptate, dar mi-am zis că într-o încăierare atît de importantă s-ar cuveni să vă spuneţi frumos numele. Fiecare

dintre voi întîlneşte acum un adversar cum numai rareori ţi se poate întîmpla în viaţă. După luptă, va fi prea tîrziu.

— Aşa e.

— Gonnosuke, spune-ţi tu numele, mai întîi.

Gonnosuke făcu o plecăciune politicoasă în faţa lui Musashi.

— Strămoşul nostru îndepărtat pare să fi fost Kakumyō, cel care a luptat sub stindardul unui mare războinic din Kiso, Minamoto no Yoshinaka. După moartea lui Yoshinaka, Kakumyō a devenit discipol al sfîntului Hōnen şi s-ar putea să aparţinem şi noi aceleiaşi familii. Strămoşii noştri au trăit în această zonă de-a lungul secolelor, dar pe timpul tatălui meu am fost dezonoraţi şi despre asta nu vreau să vorbesc. Îndurerat, m-am dus cu mama la templul Ontaké şi am jurat în scris că voi reabilita bunul renume al familiei urmînd Codul Bushidō. În faţa zeului Ontaké, mi-am însuşit tehnica folosirii parului. Eu o numesc Stilul Musō, adică Stilul Viziunii, pentru că mi s-a dezvăluit la templu. Lumea îmi spune Musō Gonnosuke.

Musashi îi întoarse plecăciunea.

— Familia mea descinde din Hirata Shogen, o ramură a familiei Akamatsu din Harima. Sînt singurul fiu al lui Shimmen Munisai, care a trăit în satul Miyamoto din Mimasaka. Mi s-a dat numele de Miyamoto Musashi. Nu am rude apropiate şi mi-am dedicat viaţa Căii Săbiei. Dacă se întîmplă să fiu răpus de arma ta, nu e nevoie să vă bateţi capul cu rămăşiţele mele pămînteşti.

Apoi, îşi reluă poziţia şi strigă:

— În gardă!

— În gardă!

Bătrîna abia mai respira. Ea nu se gîndise nici o clipă la pericolul care-l păştea pe fiul ei şi de aceea îl împinsese, în mod deliberat, în faţa săbiei lui Musashi. O mamă obişnuită n-ar fi procedat în felul acesta, dar ea era ferm convinsă că făcuse ceea ce trebuia. Se aşeză în poziţie protocolară, cu umerii puţin aduşi în faţă şi cu mîinile, una peste alta, pe genunchi. Stătea ţanţoşă. Trupul ei părea totuşi mic şi contractat; era greu de crezut că dăduse naştere cîtorva copii, că îi înmormîntase pe toţi, cu excepţia unuia, şi că trecuse prin nenumărate greutăţi ca să poată face din ultimul supravieţuitor un adevărat războinic.

Privirea îi scăpăra scîntei, de parcă toţi zeii şi sfinţii s-ar fi adunat în ochii ei.

În clipa în care Musashi îşi scoase sabia din teacă, pe Gonnosuke îl străbătu un fior rece prin tot trupul. Simţea instinctiv că soarta lui, expusă săbiei lui Musashi, fusese deja decisă, pentru că în clipa aceea avea în faţa ochilor un bărbat pe care nu-l mai văzuse pînă atunci. Cu o zi în urmă, îl văzuse pe Musashi cu alţi ochi şi în altă stare de spirit, mai flexibilă, una ce putea fi asemuită contururilor line şi curgătoare ale caracterelor realizate caligrafic, în stilul cursiv.

Nu era pregătit pentru bărbatul care se afla acum în faţa lui, cumpătat, riguros ca o ideogramă fără cusur, fără nici o liniuţă sau punct lipsă.

Dîndu-şi seama că îşi judecase greşit adversarul, se dovedea incapabil să pornească un atac violent, aşa cum făcuse înainte. Arma era în poziţie deasupra capului, dar lipsită de forţă.

În timp ce se înfruntau din priviri, ceaţa se risipi complet. O pasăre trecu nepăsătoare printre ei şi munţii neguroşi din depărtare. Chiar în clipa aceea, un ţipăt ascuţit sfîşie aerul, de parcă o pasăre ar fi fost doborîtă la pămînt. Era imposibil de apreciat dacă sunetul strident venea de la sabie sau de la par. Păruse ireal ca şi cînd ai bate din palme cu o singură mînă, lucru despre care vorbesc discipolii filozofiei Zen.

Simultan, cele două trupuri îşi schimbară poziţia, coordonîndu-se perfect. Schimbarea dură mai puţin decît i-ar trebui unei imagini să ajungă de la ochi la creier. Lovitura lui Gonnosuke eşuă. Musashi îşi ridică braţul în apărare, pînă undeva deasupra capului lui Gonnosuke, aproape atingîndu-i umărul drept şi tîmpla. Musashi folosi apoi lovitura măiastră de întoarcere, cea care îi nenorocise pe mulţi dintre foştii lui adversari, dar Gonnosuke, apucînd parul cu mîinile de ambele capete, blocă sabia undeva deasupra capului său.

Dacă sabia nu s-ar fi ciocnit oblic de lemn, arma lui Gonnosuke ar fi fost cu siguranţă despicată în două. Dintr-o singură mişcare, îşi împinse cotul stîng înainte şi-l ridică pe cel drept, cu intenţia de a-l lovi pe Musashi în plex, dar în momentul în care ar fi trebuit să aibă loc impactul, capătul parului se mai afla la cîţiva milimetri de trupul lui Musashi.

Cu sabia şi parul încrucişate deasupra capului lui Gonnosuke, nici unul dintre ei nu putea să avanseze sau să se retragă.

Amîndoi ştiau foarte bine că o mişcare greşită însemna moarte instantanee. Deşi impasul în care se aflau era caracteristic luptei dintre două săbii, Musashi cunoştea foarte bine diferenţa dintre sabie şi par. Parul nu avea gardă, nici lamă, nici mîner, nici vîrf. Dar în mîinile unui expert ca Gonnosuke, orice părticică a armei putea deveni foarte bine lamă, vîrf sau mîner. Parul era mai simplu decît sabia şi putea fi folosit şi ca lance scurtă.

Incapabil să prevadă reacţia lui Gonnosuke, Musashi nu-şi putea retrage arma. Gonnosuke, pe de altă parte, se afla într-o poziţie şi mai periculoasă: arma lui avea acum rolul pasiv de blocare a lamei lui Musashi. Dacă mai şovăia mult, sabia îi putea despica ţeasta.

Gonnosuke păli, îşi muşcă buza de jos şi o sudoare uleioasă îi apăru în colţurile ochilor. Deoarece armele încrucişate începuseră să vibreze, respiraţia lui se îngreuna.

— Gonnosuke! strigă mama lui, mai palidă decît fiul.

Se ridică şi se lovi cu palma peste şold.

— Ţii şoldurile prea sus! ţipă ea şi apoi căzu pe burtă, ca şi cum şi-ar fi pierdut cunoştinţa. Vocea ei răsunase de parcă scuipa sînge.

Sabia şi parul păreau că vor rămîne încleştate pînă ce luptătorii se vor transforma în stană de piatră. Cînd au auzit ţipătul bătrînei, s-au îndepărtat cu o forţă mai înspăimîntătoare decît cea care-i apropiase.

Lovind puternic pămîntul cu călcîiele, Musashi sări înapoi vreo doi metri. Gonnosuke acoperi distanţa cu parul într-o fracţiune de secundă. Musashi abia avu timp să sară într-o parte.

Prins în acest atac pe viaţă şi pe moarte, Gonnosuke se împiedică şi-şi pierdu echilibrul, expunîndu-şi spatele. Musashi se mişcă cu viteza unui şoim călător spre muşchii dorsali ai adversarului şi într-o clipă acesta căzu cu faţa la pămînt, mugind ca un viţel înspăimîntat. Musashi se trînti în iarbă, ţinîndu-se cu mîna de stomac.

— Eu renunţ! strigă el.

Nici un sunet de la Gonnosuke. Mama lui, prea împietrită ca să poată articula un cuvînt, privea în gol silueta întinsă.

— Am folosit muchia săbiei, spuse Musashi, întorcîndu-se spre ea.

Deoarece părea că nu înţelege ce i se spune, el continuă:

— Aduceţi-i nişte apă. Nu e rănit grav.

— Ce? strigă ea, nevenindu-i să creadă.

Văzînd că nu sîngerează, se repezi spre el clătinîndu-se şi-l luă în braţe. Îl strigă, îi aduse apă şi apoi îl scutură pînă ce-şi reveni.

Gonnosuke se uită ţintă la Musashi o vreme, apoi se duse la el, îi făcu o plecăciune adîncă şi zise simplu:

— Îmi pare rău. Eşti prea bun pentru mine.

Musashi, care părea că abia acum îşi reveni din transă, îi luă mîna şi spuse:

— De ce vorbeşti aşa? N-ai pierdut tu. Eu am pierdut.

Îşi deschise chimonoul.

— Uită-te aici.

Îi arătă o pată roşie, unde-l lovise parul.

— Încă puţin şi puteai să mă omori.

Un tremur se distingea în vocea lui pentru că, de fapt, nu-şi dădea seama cînd şi cum fusese rănit.

Gonnosuke şi mama lui priveau tăcuţi pata roşie.

Îşi închise chimonoul şi o întrebă pe bătrînă de ce i-a atras fiului ei atenţia asupra şoldurilor. Observase ceva greşit sau periculos în poziţia lui?

— Păi, nu mă prea pricep la asemenea lucruri, dar cînd l-am văzut cît de mult se încordează ca să-ţi zboare sabia din mînă am înţeles că nu va putea face lucrul acesta. Nu putea avansa, nu putea da înapoi, era prea înfierbîntat. Dar mi-am zis că dacă-şi coboară puţin şoldurile, ţinînd mîinile în aceeaşi poziţie, capătul parului te lovea, fireşte, în piept. Totul s-a petrecut într-o clipă şi nici nu mi-am dat bine seama ce spun.

Musashi dădu din cap, considerîndu-se norocos că a primit o lecţie folositoare fără să trebuiască să plătească cu o viaţă de om. Gonnosuke asculta şi el respectuos; avusese şi el multe de învăţat din această nouă experienţă. De data aceasta nu avusese parte de-o revelaţie efemeră, ci de o călătorie pînă la hotarul dintre viaţă şi moarte. Mama lui, care sesizase că era pe marginea prăpastiei, îi dăduse o lecţie de supravieţuire.

După mulţi ani, cînd Gonnosuke şi-a impus, în sfîrşit, propriul stil şi a devenit renumit în toată ţara, a făcut cunoscută şi tehnica pe care o descoperise mama lui cu acea ocazie. A scris despre devotamentul mamei lui şi despre confruntarea cu Musashi, dar n-a menţionat că el a fost cel care a cîştigat.

Dimpotrivă, tot restul vieţii el a spus oamenilor că a pierdut atunci, dar că acea înfrîngere a însemnat o lecţie de nepreţuit pentru el.

Musashi le ură numai bine mamei şi fiului şi-şi văzu de drum, de la Inojigahara la Kamisuwa, neştiind că era urmărit de un samurai care se interesase pe la toţi rîndaşii şi pe la locurile de popas, întrebîndu-i chiar şi pe călători dacă nu-l văzuseră pe Musashi.

O afacere amoroasă de-o noapte

Îl durea rana, aşa că, în loc să-şi petreacă timpul la Kamisuwa în căutarea lui Otsū şi Jōtarō, Musashi plecă mai departe la izvorul termal de la Shimosuwa. Oraşul, situat pe malurile lacului Suwa, era destul de mare, căci numai casele orăşenilor de rînd erau mai mult de o mie.

La hanul la care trăgeau seniorii baia era acoperită, pe cînd celelalte bazine de-a lungul drumului erau în aer liber şi la dispoziţia oricui.

Musashi îşi atîrnă hainele şi săbiile de un copac şi intră în apa fierbinte. În timp ce-şi masa umflătura din partea dreaptă a abdomenului, îşi rezemă capul de un bolovan de la marginea bazinului, închise ochii şi avu o senzaţie plăcută şi ameţitoare de confort. Soarele era la asfinţit şi de la suprafaţa lacului se ridica o pîclă roşiatică, ce se vedea de-a lungul malului printre casele pescarilor.

Între bazine şi drum se aflau cîteva parcele mici cu legume, cu foarte multă lume şi mulţi cai în jur. La o dugheană unde se vindea gaz de lampă şi alte mărunţişuri, un samurai îşi cumpăra o pereche de sandale din pai. Îşi alese unele potrivite, se aşeză pe un scăunel, şi le scoase pe cele vechi şi şi le puse pe cele noi.

— Nu se poate să nu fi auzit, îi spuse vînzătorului. S-a întîmplat chiar la pinul de la Ichijōji, lîngă Kyoto. Acest *rōnin* a atacat singur întreaga Casă Yoshioka şi a luptat cu o forţă nemaiîntîlnită. Sînt sigur că a trecut pe-aici. Precis nu l-aţi văzut?

Cu toată nerăbdarea lui, samuraiul părea să ştie prea puţine despre omul pe care-l căuta. Nu ştia nici cîţi ani are, nici cum era îmbrăcat. Dezamăgit de răspunsul primit, el repetă de cîteva ori, pînă ce termină de legat sandalele:

— Trebuie neapărat să-l găsesc.

Samuraiul, un bărbat la vreo patruzeci de ani, era bine îmbrăcat şi bronzat din pricina călătoriei. Părul de la tîmple îi

ieşea de sub panglicile pălăriei împletite, iar asprimea de pe chip se potrivea cu statura. Musashi bănuia că trupul lui avea semne şi bătături de la armura pe care o purta.

„Nu-mi amintesc să-l mai fi văzut”, se gîndi el. „Dar dacă se învîrte pe-aici şi vorbeşte de Şcoala Yoshioka, poate-i unul dintre elevii ei. Şcoala numără foarte mulţi învăţăcei; puţini au însă tărie de caracter. Probabil că iar clocesc ceva ca să se răzbune.”

După ce bărbatul îşi termină treburile şi plecă, Musashi se şterse şi se îmbrăcă, crezînd că avea calea liberă. Dar cînd ieşi în drum, aproape că se ciocni de el.

Samuraiul făcu o plecăciune, privindu-l fix în ochi şi zise:

— Nu cumva eşti Miyamoto Musashi?

Musashi dădu din cap şi samuraiul, făcîndu-se că nu observă nedumerirea de pe faţa lui, spuse:

— Ştiam eu.

După ce se felicită pentru perspicacitate, continuă, pe un ton familiar:

— Nici nu ştii ce bucuros sînt că te-am întîlnit, în sfîrşit. Am avut eu presentimentul că o să dau peste tine curînd.

Fără să-i dea răgaz lui Musashi să spună vreun cuvînt, îl îndemnă să-şi petreacă noaptea la acelaşi han cu el.

— Fii sigur, adăugă el, că nu trebuie să-ţi faci griji din pricina mea. Poziţia mea, dacă-mi permiţi să o numesc astfel, este de aşa natură încît de obicei călătoresc cu foarte mulţi servitori şi cai de schimb. Sînt vasal al lui Date Masamune, seniorul Castelului Aoba din Mutsu. Mă cheamă Ishimoda Geki.

Musashi acceptă invitaţia fără pic de entuziasm, iar Geki decise să poposească la hanul rezervat seniorilor, aşa că-l conduse acolo.

— Ce-ai zice de o baie? A, dar tocmai ai făcut. În ordine, simte-te ca acasă pînă fac şi eu una. Mă întorc repede.

Îşi dezbrăcă hainele de călătorie, luă un prosop şi ieşi din cameră.

Deşi bărbatul avea un fel plăcut de a fi, capul lui Musashi vîjîia de întrebări. De ce îl căuta acest războinic care avea o situaţie atît de bună? De ce era atît de prietenos cu el?

— N-aţi vrea să vă schimbaţi în ceva mai comod? îl întrebă una dintre fetele de la han, întinzîndu-i unul dintre chimonourile cu căptuşeală din bumbac pe care hanul le oferea oaspeţilor.

— Nu, mulţumesc. Nu sînt sigur că rămîn aici.

Musashi ieşi pe verandă. O auzi pe fată în spatele lui, punînd încet tăvile cu mîncare. Pe cînd privea cum undele lacului se transformau din indigo în negru, în faţa ochilor îi apăru privirea tristă a lui Otsū.

„Poate că nu caut unde trebuie”, se gîndi el. „Orice ticălos care răpeşte o femeie are atîta cap încît să evite oraşele.” I se părea că o aude pe Otsū strigînd după ajutor. Oare este corect să crezi că toate lucrurile sînt predestinate? Se simţea vinovat că stătea acolo şi nu făcea nimic.

Întorcîndu-se de la baie, Ishimoda Geki îşi ceru scuze că l-a lăsat singur şi se aşeză în faţa tăvii cu mîncare. Observînd că Musashi era îmbrăcat tot cu chimonoul lui, îl întrebă:

— De ce nu te schimbi?

— Mă simt bine. Îl port tot timpul – pe drum, în casă, cînd dorm pe jos sub copaci.

Pe Geki îl impresionă plăcut răspunsul lui.

— Trebuia să-mi fi dat seama, spuse el. Vrei să fii gata de acţiune în orice clipă, indiferent de locul în care te afli. Seniorul Date ar admira foarte mult acest lucru. Privea chipul lui Musashi cu o fascinaţie nedisimulată. Opaiţul îi lumina profilul. După o clipă, îşi dădu seama că nu l-a poftit la masă.

— Haide! Stai jos şi bea nişte saké.

Clăti o ceşcuţă într-un vas cu apă şi i-o întinse lui Musashi.

Musashi se aşeză şi făcu o plecăciune. Rămînînd cu mîinile pe genunchi, zise:

— Aţi putea să-mi spuneţi de ce sînteţi atît de amabil? Şi, dacă nu vă deranjează întrebarea mea, de ce aţi întrebat de mine pe drum?

— Nedumerirea ta nu mă surprinde, dar am foarte puţine de explicat. Ca să-ţi spun în două vorbe, te iubesc ca un nebun.

Făcu o scurtă pauză, rîse şi continuă:

— Da, pur şi simplu mă scoţi din minţi.

Lui Geki i se păru că explicaţiile fuseseră suficiente, dar Musashi era şi mai nedumerit. Bineînţeles, nu era imposibil ca un bărbat să se înamoreze de altul, dar el nu avusese niciodată parte de o asemenea iubire. Takuan era prea dur ca să-i inspire o afecţiune puternică. Kōetsu trăia în cu totul altă lume. Sekishūsai ocupa un loc mult superior lui Musashi, încît simpatia şi antipatia erau de neconceput. O fi acesta modul în care Geki se pricepea să flateze? Dar cînd un om începe cu asemenea

declaraţii, parcă alunecă pe panta nesincerităţii. Totuşi, lui Musashi nu-i venea să creadă că acest samurai bine făcut şi îndrăzneţ era un linguşitor.

— Ce vreţi să spuneţi cînd afirmaţi că vă simţiţi atras de mine?

— Poate-ţi par impertinent, dar de cînd am auzit de fapta ta de la Ichijōji, am hotărît că eşti bărbatul care-mi place, şi încă foarte mult.

— Vă aflaţi la Kyoto atunci?

— Da, am sosit în prima lună a anului şi am locuit la reşedinţa seniorului Date de pe strada Sanjō. A doua zi după luptă am trecut din întîmplare pe la seniorul Karasumaru şi am auzit vorbindu-se mult despre tine. Mi-a spus că te cunoaşte, că eşti tînăr şi mi-a mai povestit cîte ceva şi despre trecutul tău. Simţind această atracţie puternică faţă de tine, mi-am zis că trebuie să fac un efort ca să te-ntîlnesc. Întorcîndu-mă de la Kyoto, am văzut biletul pe care l-ai lăsat la trecătoarea Shiojiri.

— A, da?

Ce ironie, se gîndi Musashi, în loc să i-l aducă pe Jōtarō, biletul îi adusese un bărbat de a cărui existenţă nu avusese habar pînă atunci.

Cu cît se gîndea mai mult, cu atît i se părea că Geki exagera în privinţa lui. Conştient de greşelile şi lipsurile sale, aceste linguşiri îl făceau să se simtă prost.

— Cred că mă preţuiţi prea mult, spuse el cu modestie sinceră.

— Există o mulţime de samurai de seamă care sînt în serviciul seniorului Date – feuda lui are un venit de cinci milioane de baniţe – şi am întîlnit şi foarte mulţi războinici destoinici. Dar, după cîte am auzit, puţini sînt cei care se pot compara cu tine. Şi, în plus, eşti foarte tînăr. Ai tot viitorul în faţă. Cred că de aceea mă simt atras de tine. Oricum, de vreme ce te-am găsit, hai să fim prieteni. Să bem şi să-ţi spun tot ce vrei să ştii.

Musashi acceptă ceşcuţa cu saké şi încercă să ţină pasul cu gazda lui, dar nu după multă vreme, era deja roşu la faţă.

Geki, care mai rezista, spuse:

— Noi, samuraii din nord, bem mult. Ne ţine de cald. Seniorul Date ne bate pe toţi la băutură. Şi, dacă avem în frunte un general puternic, nici restul trupei nu se poate lăsa mai prejos.

Fata le mai aduse saké. Deşi tăiase fitilul opaiţului de cîteva ori, Geki tot nu dădea semne că s-ar opri.

— Hai să bem toată noaptea, propuse el. În felul acesta, putem să mai stăm de vorbă.

— Grozav, fu de acord Musashi.

Apoi, adăugă zîmbind:

— Aţi spus că aţi vorbit cu seniorul Karasumaru. Îl cunoaşteţi bine?

— N-aş putea spune că sîntem prieteni intimi, dar am fost de foarte multe ori la el acasă, cu tot felul de comisioane. Este foarte prietenos, să ştii.

— Da, ştiu. L-am cunoscut şi eu prin intermediul lui Hon'ami Kōetsu. Mi s-a părut extrem de plin de viaţă, deşi e nobil.

Părînd oarecum nemulţumit, Geki întrebă:

— Asta-i singura impresie pe care ţi-a lăsat-o? Dacă ai fi stat de vorbă cu el mai mult, ai fi văzut cît e de inteligent şi de sincer.

— Ei bine, ne-am cunoscut în cartierul plăcerilor.

— Ei da, atunci s-o fi abţinut să-şi dezvăluie adevărata fire.

— Cum e de fapt?

Geki se aşeză într-o poziţie mai oficială şi rosti pe un ton destul de grav:

— E un om cu probleme. Un bărbat cu necazuri, dacă vrei. Căile dictatoriale ale shōgunatului îl deranjează teribil.

O clipă lui Musashi i se păru că aude un fredonat dinspre lac şi vede umbre. Geki îl întrebă deodată:

— Musashi prietene, de dragul cui vrei tu să te perfecţionezi în arta mînuirii săbiei?

Musashi nu se gîndise niciodată la aşa ceva, aşa că răspunse pe loc, foarte sincer:

— O fac numai şi numai pentru mine.

— Bine, fie, dar de dragul cui vrei tu să devii tot mai bun? Sînt convins că ţelul tău nu e numai onoarea şi gloria personală. N-ar fi tocmai suficient pentru un om de talia ta.

Întîmplător sau nu, Geki ajunsese la subiectul pe care voia să-l discute.

— Şi acum, că toată ţara este sub controlul lui Ieyasu, se pare că trăim o perioadă de pace şi de prosperitate. Dar e reală? Sînt oamenii cu adevărat fericiţi în sistemul actual? De-a lungul secolelor, i-am avut pe cei din familia Hōjō, pe cei din familia

Ashikaga, pe Oda Nobunaga, Hideyoshi – un şir lung de războinici care asupreau nu numai poporul, dar şi pe împărat şi pe curteni. Au profitat de guvernul imperial şi oamenii au fost exploataţi fără milă. Toate beneficiile au revenit clasei militare. Şi situaţia aceasta continuă încă de pe vremea lui Minamoto no Yoritomo, nu? Situaţia nu s-a schimbat cu nimic nici în ziua de azi. Se pare că Nobunaga a avut oarecare idee despre nedreptate; cel puţin, el i-a construit un palat nou împăratului. Hideyoshi, nu numai că-l respecta pe împăratul Go-Yōzei, cerîndu-le şi tuturor *daimyō*-ilor să i se supună, dar chiar a încercat să ia nişte măsuri pentru bunăstarea şi fericirea oamenilor de rînd. Dar Ieyasu? După toate probabilităţile, pe el nu-l interesează nimic altceva decît averile şi soarta propriului său clan. Şi deci, din nou sînt sacrificate fericirea poporului şi bunăstarea familiei imperiale în favoarea întăririi dictaturii militare. Se pare că sîntem în pragul unei noi epoci de tiranie. Pe nimeni nu preocupă mai mult această stare de lucruri decît pe seniorul Date Masamune sau, printre nobili, pe seniorul Karasumaru.

Geki se opri, aşteptînd un comentariu, dar nu-i fu dat să audă decît:

— Aha, înţeleg.

Musashi era şi el conştient de drasticele schimbări politice care surveniseră după bătălia de la Sekigahara. Dar nu-l preocupaseră niciodată activităţile *daimyō*-ilor din fracţiunea Osaka şi nici motivele ascunse ale clanului Tokugawa, sau poziţiile ocupate de seniori puternici ca Date sau Shimazu. Tot ce ştia el despre Date era că domeniul lui avea un venit de trei milioane de baniţe pe an, dar putea avea cinci milioane, aşa cum menţionase Geki mai înainte.

— De două ori pe an, continuă Geki, seniorul Date trimite produse de-ale noastre seniorului Konoe din Kyoto, pentru a le oferi împăratului. Niciodată n-a omis acest lucru, nici măcar în vreme de război. De aceea am fost eu la Kyoto. Castelul Aoba este singurul din ţară cu încăperi speciale rezervate împăratului. Puţin probabil că vor fi folosite vreodată, dar seniorul Date le-a rezervat oricum. Sînt construite din lemnul vechiului Palat Imperial. Lemnul a fost trimis de la Kyoto la Sendai cu barca. Şi să-ţi mai spun ceva şi despre războiul din Coreea. În timpul companiilor de acolo, Katō, Konishi şi alţi generali s-au luptat

între ei pentru faimă personală. Nu însă şi seniorul Date. În locul emblemei familiei, el o purta pe cea a Soarelui-Răsare şi spunea oricui că el nu şi-ar fi trimis niciodată oamenii în Coreea pentru gloria propriului său clan sau pentru cea a lui Hideyoshi. El a participat la război numai şi numai din dragoste faţă de Japonia.

În timp ce Musashi asculta atent, Geki se arăta tot mai preocupat şi absorbit de propriu-i monolog, descriindu-şi stăpînul în termeni strălucitori şi asigurîndu-l pe Musashi că nu-l întrecea nimeni în devotament faţă de naţiune şi împărat.

Uită o vreme de băutură, dar privi brusc în jos şi zise:

— Saké-ul s-a răcit.

Bătu din palme şi fata aduse altă porţie. Musashi îl întrerupse imediat:

— Eu am băut destul, prea destul. Dacă nu vă deranjează, aş vrea nişte orez şi ceai.

— Deja? bombăni Geki.

Era evident dezamăgit, dar, din respect pentru musafir, îi ceru fetei să-i aducă orez.

În timp ce mîncau, Geki continuă să vorbească. Impresia pe care şi-o formă Musashi despre starea de spirit care domnea printre samuraii seniorului Date era că, atît ca indivizi, cît şi ca grup, erau preocupaţi de Codul Bushidō şi de problema autodisciplinării în conformitate cu Calea Samuraiului.

Calea Samuraiului exista încă din timpuri străvechi, încă de cînd luase fiinţă clasa războinicilor, dar valorile ei morale şi obligaţiile pe care le incumba rămăseseră doar o vagă amintire. În timpul luptelor interne haotice din secolul al XV-lea şi al XVI-lea, etica războinicului se deformase, dacă nu cumva era total ignorată, şi acum aproape oricine putea mînui o sabie sau arcul era considerat imediat samurai, indiferent de atenţia pe care o acorda sau nu semnificaţiei mai profunde a Căii.

Aşa-zişii samurai ai zilei erau oameni cu un caracter mai infam şi mai josnic decît ţăranii şi orăşenii de rînd. Neavînd nimic altceva decît muşchi şi tehnica de a comanda celor din subordinea lor, erau în curînd sortiţi pieirii. Puţini dintre *daimyō* erau capabili să remarce lucrul acesta şi doar o mînă dintre înalţii vasali ai lui Tokugawa şi Toyotomi se gîndiseră să stabilească un nou Cod Bushidō, care să stea la baza forţei şi prosperităţii naţiunii.

Gîndurile lui Musashi se întoarseră la perioada cînd fusese închis în castelul Himeji. Îşi aminti că Takuan scosese din biblioteca seniorului Ikeda un exemplar scris de mînă al lucrării *Nichiyō Shūshin-kan* al lui Fushikian, pe care el atunci îl studiase cu atenţie. Fushikian era pseudonimul literar al renumitului general Uesugi Kenshin. În cartea lui, el însemnase punctele esenţiale în instruirea etică zilnică, pe care principalii săi vasali trebuiau să le cunoască. Din această carte, Musashi aflase nu numai activităţile personale ale lui Kenshin, dar reuşise de asemenea să înţeleagă de ce ajunsese să fie cunoscută feuda lui Kenshin în toata ţara, pentru bogăţia şi faptele ei de vitejie.

Influenţat de descrierile entuziaste ale lui Geki, Musashi ajunse la concluzia că, pe lîngă faptul că seniorul Date îl egala pe Kenshin în privinţa integrităţii morale, el reuşise de asemenea să creeze pe domeniul său o atmosferă în care samuraii erau încurajaţi să pornească pe o nouă Cale, care să le permită să înfrunte şi shōgunatul, dacă lucrul acesta ar fi fost necesar.

— Te rog să mă ierţi că te-am plictisit cu problemele mele, spuse Geki. Ce crezi, Musashi? Nu ţi-ar plăcea să vii la Sendai, să vezi cu ochii tăi? Alteţa sa este un om cinstit şi dintr-o bucată. Dacă te străduieşti să găseşti Calea, situaţia ta actuală nu are pentru el nici o importanţă. Poţi vorbi cu el ca şi cu oricine altcineva. Avem mare nevoie de samurai care să-şi închine viaţa ţării. Eu aş fi fericit să te pot recomanda. Dacă n-ai nimic împotrivă, putem pleca la Sendai împreună.

Tăvile de mîncare fuseseră strînse între timp, dar lui Geki nu-i scăzuse cu nimic entuziasmul. Impresionat, dar totuşi prudent, Musashi răspunse:

— Ar trebui să mă mai gîndesc înainte de a da un răspuns.

După ce şi-au urat noapte bună, Musashi se duse în camera lui, unde rămase treaz pe întuneric, cu ochii sclipindu-i puternic.

Codul Bushidō. Calea Samuraiului. Se concentră asupra acestor cuvinte de parcă fuseseră inventate pentru el şi sabia lui.

Deodată, îşi dădu seama de adevăr: ţinta lui nu erau tehnicile pe care le foloseşte un om de arme; el căuta o Cale a Săbiei mai cuprinzătoare. Sabia nu trebuia să fie doar o armă; ea trebuia să constituie răspunsul la întrebările vieţii. Calea oferită de Uesugi Kenshin şi Date Masamune era mult prea

militară, mult prea mărginită. De el va depinde dacă va reuşi să-i imprime un aspect uman, să-i confere mai multă profunzime, mai multă măreţie.

Se întrebă pentru prima oară dacă era posibil ca un om lipsit de însemnătate să devină una cu universul.

Dar de bani

Cînd se trezi, primul gînd al lui Musashi se îndreptă spre Otsū şi Jōtarō. Deşi avusese o discuţie plăcută cu Geki la micul dejun, se tot gîndea cum să-i găsească pe cei doi. După ce ieşiră din han, el cerceta, fără să vrea, fiecare chip pe care-l întîlnea pe drum. O dată sau de două ori i se păru chiar că o vede pe Otsū, dar constată că se înşelase.

— Am impresia că tu cauţi pe cineva, spuse Geki.

— Da. M-am despărţit de camarazii mei pe drum şi acum sînt îngrijorat din pricina lor. Cred că ar fi mai bine să renunţ la ideea de a merge împreună la Edo şi să mai cercetez şi alte drumuri.

Dezamăgit, Geki spuse:

— Păcat! Abia aşteptam să călătoresc cu tine. Sper că vorbăria mea de azi-noapte nu te-a făcut să te răzgîndeşti şi o să vii la Sendai.

Lui Musashi îi plăcea comportamentul deschis şi bărbătesc al lui Geki.

— Sînteţi foarte amabil. Sper să am ocazia într-o bună zi.

— Vreau să vezi cu ochii tăi cum se comportă samuraii noştri. Şi dacă nu vei găsi nimic interesant, ia-o ca pe o excursie de plăcere. Poţi asculta cîntecele de prin partea locului şi poţi să vizitezi Matsushima. Este o insulă renumită pentru frumuseţea ei, să ştii.

Geki îşi luă rămas-bun şi se îndreptă sprinten spre trecătoarea Wada.

Musashi o luă spre zona în care drumul Kōshū se desprindea de Nakasendō. Pe cînd stătea şi se gîndea cum să procedeze, nişte lucrători din Suwa se îndreptară spre el. După cum erau îmbrăcaţi, păreau hamali, rîndaşi şi purtători de palanchine ieftine. Se apropiară încet, cu braţele încrucişate, ca o armată de raci-de-mare.

Îl măsurară sever, din cap pînă-n picioare, şi unul dintre ei spuse:

— Domnule, căutaţi pe cineva? O doamnă frumoasă, sau doar un servitor?

Musashi clătină din cap, dădu din mînă dispreţuitor şi se întoarse. Nu ştia dacă să o ia spre est sau spre vest, dar, în cele din urmă, se decise să vadă ce poate afla prin zonă. Dacă cercetările lui rămîneau fără rezultat, atunci putea porni fără mustrări de conştiinţă spre capitala shōgunului.

Unul dintre muncitori îi întrerupse şirul gîndurilor:

— De căutaţi pe cineva, vă putem ajuta. E mai bine decît să staţi degeaba sub soarele acesta fierbinte. Cum arată prietena dumneavoastră?

Un altul adăugă:

— Nu ne tîrguim pentru serviciile noastre. Lăsăm la latitudinea dumneavoastră.

Musashi consimţi pînă la urmă să-i descrie amănunţit pe Otsū şi pe Jōtarō.

După ce se consultă cu ceilalţi, primul bărbat zise:

— Nu i-am văzut, dar ne vom împărţi în grupuri şi-i vom găsi sigur. Răpitorii nu puteau s-o ia decît pe unul dintre cele trei drumuri dintre Suwa şi Shiojiri. Dumneavoastră nu cunoaşteţi zona, dar noi, da.

Fără prea multe speranţe pe un teren atît de dificil, Musashi spuse:

— Bine, duceţi-vă să-i căutaţi.

— S-a făcut, strigară bărbaţii.

Se iscă o harababură pentru că nu se hotărau care încotro s-o ia. Apoi, conducătorul lor ieşi în faţă şi, frecîndu-şi mîinile respectuos, spuse:

— Ar fi o singură problemă, domnule. Ştiţi... mi-e jenă să vă spun, dar noi nu sîntem decît nişte muncitori fără bani şi nici unul dintre noi n-a mîncat nimic azi. N-aţi putea să ne avansaţi jumătate din sumă şi, poate, ceva în plus? Vă garantăm că vă găsim tovarăşii de drum înainte de asfinţit.

— Sigur. Chiar aveam de gînd să vă dau ceva.

Omul îi spuse o sumă pe care Musashi o consideră peste puterile lui. Nu era risipitor, dar fiind singur, fără obligaţia de a întreţine pe cineva, banii nu-l preocupau deloc. Mai primea cîteodată bani de călătorie de la prieteni şi de la admiratori, şi mai erau şi templele unde putea sta pe gratis. Alteori, dormea

sub cerul liber, fără să mănînce. Într-un fel sau altul, se descurcase întotdeauna.

De data aceasta îşi lăsase banii la Otsū, care primise un dar substanţial de călătorie, de la seniorul Karasumaru. Ea plătea notele şi-i mai dădea şi lui de cheltuială, în fiecare dimineaţă, aşa cum ar face orice soţie.

Îşi păstră foarte puţini bani pentru el, iar ceilalţi îi împărţi oamenilor şi aceştia, cu toate că se aşteptau la mai mult, au fost de acord să pornească în căutare, făcîndu-i o „favoare specială”.

— Aşteptaţi-ne la poarta etajată de la templul Suwa Myōjin, îl sfătui cel care vorbise pînă atunci în numele tuturor. Pînă diseară ne întoarcem cu veşti.

Porniră în direcţii diferite.

Ca să nu piardă ziua de pomană, Musashi se duse să vadă castelul Takashima şi oraşul Shimosuwa, oprindu-se din loc în loc ca să-şi noteze unele caracteristici topografice, care puteau eventual să-i servească la un moment dat. Observă metodele de irigare, întrebă de cîteva ori dacă existau experţi militari de seamă în zonă, dar din cele ce-a auzit, nu-l interesa nimic.

Spre asfinţit, s-a dus la templu şi s-a aşezat, obosit şi prost dispus, pe scara din piatră ce ducea la poarta etajată. Nu apăru nimeni, aşa că mai dădu o raită pe terenurile templului. Se întoarse iar la poartă, dar degeaba.

Deşi nu tropăiau tare, caii începură să-l calce pe nervi. Coborînd treptele, dădu peste un grajd ascuns în spatele copacilor, unde un grăjdar bătrîn hrănea caii albi ai templului.

Acesta îl privi mustrător pe Musashi.

— Vă pot fi de vreun folos? întrebă el brusc. Aveţi vreo treabă la templu?

Cînd auzi de ce se afla Musashi acolo, izbucni într-un rîs necontrolat. Musashi nu înţelegea ce găseşte atît de amuzant, aşa că nu-şi putu ascunde privirea plină de reproş. Înainte să se adreseze el bătrînului, acesta îi spuse:

— N-ai ce căuta singur pe drum. Eşti prea inocent. Chiar credeai că nişte viermi de pe drum îşi vor petrece toată ziua căutîndu-ţi prietenii? Dacă i-ai plătit cu anticipaţie, nu-i mai vezi în veci.

— Deci, doar s-au prefăcut că vor căuta, atunci cînd s-au împărţit în grupuleţe?

Grăjdarul îl privea acum cu milă.

— Ai fost jefuit. Am auzit eu că sînt vreo zece vagabonzi care beau şi cît e ziua de lungă joacă jocuri de noroc într-un crîng de partea cealaltă a muntelui. Foarte posibil să fi fost chiar ei. Se întîmplă mereu asemenea lucruri.

Îi mai povesti şi alte istorioare despre călători care au fost jefuiţi de bani de nişte muncitori lipsiţi de scrupule, dar încheie, blînd:

— Aşa-i lumea. Să fii mai atent de-acum încolo.

După ce-i dădu înţeleptul sfat, îşi luă găleata goală şi se îndepărtă, lăsîndu-l pe Musashi să se simtă ca un prost.

„E prea tîrziu să mai pot face ceva”, oftă el. „Mă mîndresc că nu-i las niciodată adversarului nici o portiţă de scăpare şi, cînd colo, mă las păcălit de o bandă de lucrători analfabeţi!” Această dovadă de naivitate era ca o palmă pentru el. Asemenea scăpări îi puteau întina cu uşurinţă calea practicării Artei Războiului. Cum poate un om, atît de uşor de păcălit de nişte coate-goale, să comande o armată? În timp ce urca încet spre poartă, se hotărî să fie mai atent pe viitor la lumea din jurul lui.

Unul dintre muncitori tocmai dădea tîrcoale pe-acolo, în întuneric şi, de îndată ce-l văzu pe Musashi, îl strigă şi coborî şi el cîteva trepte.

— Ce bine că v-am găsit, domnule! Am veşti despre unul dintre cei pe care-i căutaţi.

— Cum?

Musashi tocmai îşi făcuse mustrări pentru naivitatea lui, dar acum era bucuros şi mulţumit că nu toată lumea din jurul lui se ţinea de escrocherii.

— Ce înseamnă „unul dintre ei”, femeia sau băiatul?

— Băiatul este cu Daizō din Narai şi am aflat şi unde se află Daizō, sau cel puţin încotro se îndreaptă.

— Şi anume?

— Ştiam eu că cei cu care am fost dimineaţă n-or să facă ce-au promis. S-au apucat să joace, dar mie mi-a părut rău de dumneavoastră. M-am dus de la Shiojiri la Seba, am întrebat pe toată lumea pe care am întîlnit-o. Nu ştia nimeni de fată, dar la hanul unde am mîncat am aflat că Daizō a trecut prin Suwa pe la prînz, în drum spre trecătoarea Wada. Fata de la han a spus că era şi un băiat cu el.

Stînjenit, Musashi îi spuse din politeţe:

— Ai fost foarte amabil că m-ai anunţat. Îşi scoase punga cu bani, ştiind că nu mai are decît atît cît să-şi permită el o masă.

Ezită o clipă, dar gîndindu-se că cinstea nu trebuie lăsată nerăsplătită, îi dărui muncitorului ultimul sfanţ.

Încîntat de bacşiş, omul ridică banii la frunte în gest de mulţumire şi-şi văzu, fericit, de drum.

Văzînd cum i se duceau banii, Musashi se împăcă cu gîndul că i-a folosit într-un scop oricum mai demn decît mîncarea. Poate că muncitorul, aflînd că dacă se poartă cum trebuie nu are decît de cîştigat, va ieşi la drum şi a doua zi şi va ajuta un alt drumeţ.

Se lăsase întunericul, dar el se hotărî să traverseze trecătoarea Wada în loc să rămînă acolo şi să doarmă sub streşinile vreunei case ţărăneşti. Dacă va călători toată noaptea, îl va putea ajunge din urmă pe Daizō. Porni la drum, fericit că se află iar singur, pe timp de noapte. Îi plăcea foarte mult. Numărîndu-şi paşii, ascultînd glasul tăcut al cerului de deasupra, putea să uite de toate şi să se bucure în sinea lui. Înconjurat de multă lume, era deseori trist şi se simţea izolat, dar în clipe ca acestea, era optimist şi voios. Se putea gîndi la viaţă cu sînge rece şi în mod obiectiv, putea să se autoaprecieze ca şi cînd ar fi cîntărit un străin.

Puţin după miezul nopţii, gîndurile îi fură distrase de o lumină ce se zărea în depărtare. Urcase fără întrerupere de cînd trecuse podul de peste rîul Ochiai. O trecătoare se afla în spatele lui; următoarea, Wada, se întrezărea şi ea sub cerul înstelat şi, după ea, întretăierea de la Daimon, pe o pantă şi mai înaltă. Lumina venea dintr-un hău ce mergea în paralel cu cele două culmi.

„Pare un foc în aer liber”, se gîndi el, simţind pentru prima dată foamea după atîtea ore de nemîncare. „Poate mă lasă şi pe mine să stau lîngă foc şi-mi dau un vas de terci sau ceva de mîncare.”

Pe măsură ce se apropia, constată că nu era un foc în aer liber, ci luminiţele unei ceainării de la marginea drumului. Erau acolo patru sau cinci pripoane pentru cai, dar nici un cal.

Nu-i venea să creadă că poate fi cineva acolo la o asemenea oră, dar auzea nişte voci răguşite, amestecate cu trosnetul lemnelor de foc. Zăbovi puţin sub streaşină. Dacă ar fi fost coliba vreunui ţăran sau tăietor de lemne, nu i-ar fi fost jenă să

ceară adăpost şi nişte resturi de mîncare, dar aici era un loc pentru afaceri.

Mirosul mîncării îi stîrni şi mai mult foamea. Fumul cald îl învălui; nu se putea desprinde de acolo.

— Ei bine, dacă le explic situaţia poate o să-mi accepte statueta în loc de plată.

„Statueta” era imaginea lui Kannon pe care o sculptase el din lemn de prun bătrîn.

Cînd intră înăuntru, clienţii, uimiţi, se opriră din vorbit. Interiorul era simplu, duşumeaua murdară, o vatră acoperită în mijloc, în jurul căreia stăteau înghesuiţi trei bărbaţi pe scăunele. Într-o oală fierbeau nişte carne de mistreţ şi o ridiche uriaşă. Un borcănel cu saké se încălzea pe cenuşă. Proprietarul stătea cu spatele la ei, tăia murături şi sporovăia bine dispus.

— Ce vrei? întrebă unul dintre clienţi, un bărbat cu ochii pătrunzători şi cu favoriţi lungi.

Prea flămînd ca să mai audă întrebarea, Musashi trecu pe lîngă ei, se aşeză pe marginea unui scăunel şi-i spuse proprietarului:

— Daţi-mi ceva de mîncare, repede. Mă mulţumesc şi cu orez şi murături. Orice.

Bărbatul turnă nişte tocăniţă peste orezul rece şi i-l puse în faţă.

— Aveţi de gînd să traversaţi trecătoarea în noaptea aceasta? întrebă el.

— Îhî, mormăi Musashi, care înşfăcase deja beţişoarele şi înfuleca cu poftă.

După a doua înghiţitură, întrebă:

— Ştiţi cumva dacă un bărbat pe nume Daizō – vine din Narai – a trecut pe-aici în după-amiaza aceasta şi-a luat-o spre trecătoare? Îl însoţea un băiat.

— Mi-e teamă că nu vă pot fi de folos. Apoi se întoarse către ceilalţi: Tōji, ai văzut tu, sau prietenii tăi, un bărbat mai în vîrstă călătorind împreună cu un băiat?

După ce şuşotiră între ei, cei trei clătinară din cap.

Sătul şi încălzit de mîncarea fierbinte, Musashi începu să se îngrijoreze din pricina notei de plată. I-a fost jenă să discute despre asta de la bun început din pricina celorlalţi, dar nu avusese nici o clipă senzaţia că cerşeşte. I s-a părut pur şi simplu mult mai important să-şi vadă mai întîi de stomac. Se

hotărîse să-i ofere proprietarului pumnalul, în caz că nu accepta statueta.

— Îmi pare rău că trebuie să vă mărturisesc, începu el, dar nu am bani la mine. Nu cer mîncare gratuită, nu aveţi grijă. Vă ofer altceva în schimb, dacă vă convine.

Cu neaşteptată amabilitate, proprietarul spuse:

— Sînt sigur că-mi convine. Ce anume?

— O statuetă a lui Kannon.

— Una adevărată?

— O, nu, nu e opera unui sculptor renumit, ci o sculptură de-a mea. Poate că nu valorează nici cît bolul cu orez, dar uitaţi-vă totuşi la ea.

Pe cînd îşi desfăcea bocceaua pe care o avea de ani de zile, cei trei bărbaţi abandonară băutura şi îşi concentrară atenţia asupra mîinilor lui. În afară de statuetă, mai avea în sac doar lenjerie de schimb şi nişte unelte de scris. Cînd îl goli de tot, ceva căzu pe jos, cu un clinchet. Ceilalţi rămaseră cu gura căscată, deoarece obiectul care zăcea acum la picioarele lui Musashi era o pungă cu bani, din care scăpaseră cîteva monede de aur şi de argint. Şi Musashi amuţi de uimire.

— Oare de unde sînt? se minună el.

Ceilalţi bărbaţi îşi întinseră gîturile să se uite la comoară. Simţind că mai era ceva în sac, Musashi băgă mîna şi scoase o scrisoare: „Aceştia îţi vor servi drept bani de călătorie, pentru moment. Geki”.

Musashi pricepu imediat ce însemna asta: era felul lui Geki de a încerca să-i cumpere serviciile pentru seniorul Date Masamune din Sendai şi pentru Castelul Aoba. Probabilitatea unei ciocniri finale între partidele rivale – Tokugawa şi Toyotomi – îi determinase pe *daimyō* să caute să atragă cît mai mulţi luptători capabili. O metodă favorită în această aprigă concurenţă era acapararea unor samurai cu adevărat valoroşi şi încercarea de a-i îndatora, chiar şi cu o sumă mică, impunîndu-le astfel acordul tacit pentru o viitoare cooperare.

Toată lumea ştia că Toyotomi Hideyori acordă sume mari de bani lui Gotō Matabei şi Sanada Yukimura. Deşi se părea că Yukimura se retrăsese pe muntele Kudo, i se trimitea atît de mult aur şi argint de la castelul Osaka, încît Ieyasu întreprinsese o amplă investigaţie. Deoarece necesităţile personale ale unui general în rezervă, care trăia izolat, erau destul de modeste,

banii treceau în mîinile unor *rōnin*-i sărmani – şi erau cîteva mii – care îşi petreceau timpul prin oraşele din apropiere, aşteptînd începerea ostilităţilor.

Găsirea unui războinic capabil – şi Geki era convins de lucrul acesta – şi ademenirea în slujba seniorului său era unul din cele mai mari servicii pe care le putea face un vasal. Şi exact pentru acest motiv pe Musashi nu-l interesau banii lui Geki: folosindu-i, ar fi însemnat că-şi asuma o obligaţie nedorită. În cîteva secunde decise să ignore darul, ca şi cum nici n-ar fi existat.

Fără să rostească o vorbă, se aplecă, luă punga de jos şi o puse la loc, în sacul lui de drum. Adresîndu-i-se proprietarului de parcă nu s-ar fi întîmplat nimic, zise:

— Bine, atunci vă las statueta în loc de bani.

Omul se împotrivi însă:

— Acum nu mai pot accepta, domnule!

— Ce nu e-n ordine? Nu pretind că-s sculptor, dar…

— Nu, nu e rea, şi aş fi luat-o dacă n-aţi fi avut bani, aşa cum aţi spus, dar aveţi o grămadă. De ce aruncaţi cu banii pe jos ca să vadă lumea, dacă vreţi să se ştie că sînteţi lefter?

Ceilalţi clienţi, care se treziseră brusc la vederea banilor, îl aprobau din cap pe proprietar. Dîndu-şi seama că n-avea rost să le explice că banii nu-i aparţin, scoase o monedă de argint şi o întinse omului.

— E prea mult, se văită el. N-aveţi ceva mărunţiş?

Dintr-o privire îşi dădu seama de varietatea monedelor, dar nici una nu era mai mică decît cea pe care i-o dăduse.

— Nu vă bateţi capul cu restul, spuse Musashi. Păstraţi-l.

De-acum încolo nu mai putea spune că n-are bani, aşa că luă punga şi o vîrî în centura de sub chimonou, la brîu, pentru a o şti în siguranţă.

În ciuda îndemnurilor de a mai sta puţin, îşi puse bocceaua în spinare şi ieşi în noapte. Mîncase şi-şi refăcuse forţele. După calculele lui, putea să ajungă la trecătoarea Daimon pînă la răsăritul soarelui. Ziua ar fi putut să vadă în jurul lui o mulţime de flori – trandafiri de munte, genţiene, crizanteme sălbatice –, dar noaptea, în marea de întuneric, nu se desluşea decît o pîclă pufoasă care se agăţa de pămînt.

Parcursese deja vreo doi kilometri, cînd se auzi strigat de unul dintre oamenii pe care-i văzuse la ceainărie.

— Aşteptaţi! Aţi uitat ceva. Cînd îl ajunse din urmă, omul gîfîia. Doamne, ce repede mergeţi! După ce-aţi plecat, am găsit banii aceştia, aşa că vi i-am adus. Cred că sînt ai dumneavoastră.

Îi întinse o monedă de argint pe care Musashi o refuză, spunînd că nu era a lui. Omul insistă.

— Probabil s-a rostogolit într-un colţ cînd aţi scăpat punga.

Deoarece nu numărase banii, Musashi nu putea dovedi că nu-s ai lui. Luă moneda cu vorbe de mulţumire şi o băgă în mîneca chimonoului. Nu ştia de ce, dar nu era deloc impresionat de acest gest.

Deşi îşi îndeplinise comisionul, bărbatul o luă pe lîngă Musashi şi începu să pălăvrăgească.

— Poate n-ar trebui să vă întreb, dar studiaţi arta mînuirii săbiei cu un profesor renumit?

— Nu. Am un stil propriu.

Răspunsul sumar nu-l descurajă cîtuşi de puţin pe bărbat, care declară că odată a fost şi el samurai.

— Deocamdată, adaugă el, trebuie să trăiesc retras în munţi.

— Zău?

— Mda. Şi ceilalţi doi. Toţi am fost samurai. Acum trebuie să ne cîştigăm existenţa tăind lemne şi adunînd plante medicinale. Sîntem ca dragonul din poveste: stăm în aşteptare la iaz. Nu pretind că sînt Sano Genzaemon, dar dacă va sosi momentul, îmi iau sabia mea veche şi armura jerpelită şi plec să lupt pentru vreun *daimyō* vestit. Abia aştept ziua aceea!

— Cu cine ţineţi, cu Osaka sau cu Edo?

— Ce importanţă are? Important este să fiu de partea cuiva, pentru că altfel o să-mi petrec restul vieţii în munţi.

Musashi rîse politicos.

— Mulţumesc că mi-aţi adus banii.

Apoi, încercînd să scape de individ, porni mai departe cu paşi mari. Bărbatul însă îl urma, pas cu pas. Se ţinea aproape de partea stîngă a lui Musashi, lucru pe care orice om de arme cu oarecare experienţă l-ar fi considerat suspect. Ca să nu-şi trădeze gîndurile, Musashi nu schiţă nici un gest să-şi protejeze partea stîngă.

Bărbatul deveni şi mai prietenos.

— Pot să vă sugerez ceva? Ce-ar fi să veniţi să vă petreceţi noaptea la noi? După trecătoarea Wada, urmează Daimon. S-ar

putea să ajungeţi pînă dimineaţă, dar drumul e foarte abrupt, foarte dificil pentru cineva care nu-i de prin părţile locului.

— Mulţumesc. Am să vin.

— Foarte bine, foarte bine. Ar fi o singură problemă, nu prea avem ce să vă oferim, adică mîncare şi distracţie.

— Sînt fericit dacă am unde să mă întind. Unde locuiţi?

— Cam la jumătate de kilometru mai spre stînga şi în sus.

— Chiar în inima muntelui, nu?

— După cum am mai zis, pînă la momentul oportun, ne vedem de treburi, adunăm plante, vînăm, şi alte lucruri de felul ăsta. Locuiesc în aceeaşi casă cu ceilalţi doi.

— Că veni vorba, unde-s?

— Probabil încă mai beau. Ori de cîte ori mergem acolo, ei se îmbată şi eu mă omor să-i car acasă. M-am hotărît să-i las în noaptea asta... Aveţi grijă! E o pantă abruptă acolo... şi apă dedesubt. E foarte periculos.

— Traversăm rîul?

— Da. E îngust aici şi e un buştean de-a curmezişul, chiar sub noi. După ce traversăm, o luăm la dreapta şi mai urcăm puţin.

Musashi simţi că omul s-a oprit din mers, dar nu se întoarse. Găsi buşteanul şi începu să traverseze. În clipa următoare, omul sări înainte şi ridică un capăt al buşteanului încercînd să-l arunce pe Musashi în rîu.

— Ce faci?

Strigătul veni de jos, dar bărbatul îşi ridică repede capul, mirat. Anticipîndu-i mişcarea mîrşavă, Musashi, sărise deja de pe buştean şi ateriză ca o codobatură, pe o stîncă. Luat prin surprindere, omul scăpă buşteanul în rîu. Înainte ca apa împroşcată să ajungă pe pămînt, Musashi sări iute înapoi pe mal, cu sabia scoasă şi îl tăie în două. Totul se petrecu atît de repede, încît omul nici nu apucase să vadă cînd Musashi scosese sabia.

Trupul se zvîrcoli cîteva clipe înainte de a se prăbuşi. Musashi nici nu se sinchisi să privească. Îşi reluă poziţia, pregătindu-se pentru un nou atac, pentru că era sigur că nu se terminase. Încordîndu-se pentru luptă, părul i se ridică precum penele din creştetul unui vultur.

Urmă un moment de tăcere, apoi un bubuit puternic, capabil să despice şi trecătoarea-n două. Împuşcătura părea că vine de undeva de pe partea cealaltă. Musashi se feri şi glonţul bine

ţintit şuieră pe deasupra locului pe care-l ocupase Musashi, înfigîndu-se în zăgazul din spatele lui. Prefăcîndu-se că e rănit, Musashi se lăsă să cadă pe partea opusă, unde se vedeau scîntei roşii prin aer, ca o sumedenie de licurici. Desluşi două siluete ce se tîrau înainte cu băgare de seamă.

Foc purificator

Încleştîndu-şi dinţii pe fitilul muschetei, bărbatul se pregătea să tragă din nou. Complicele lui se chirci şi el la pămînt şi, privind în zare, şopti:

— Crezi că-i bine?

— Sînt sigur că l-am atins din prima, sosi răspunsul încrezător.

Cei doi se tîrîră mai departe, cu multă atenţie, dar nici nu apucară să ajungă la marginea malului, că Musashi şi sări în picioare. Muschetarul rămase cu gura căscată, trase, dar îşi pierdu echilibrul şi irosi glonţul în aer. În timp ce ecoul reverbera în prăpastie, ceilalţi doi bărbaţi de la ceainărie o luară la fugă pe cărare.

Unul dintre ei se opri brusc şi urlă:

— Stai! De ce naiba fugim? Noi sîntem doi şi el e unul singur. Eu îl atac şi tu mă susţii.

— Sînt cu tine! strigă muschetarul, dînd drumul fitilului şi ţintind spre Musashi.

Păreau nişte tîrîie-brîu ceva mai pricepuţi. Bărbatul pe care Musashi îl luase drept conducătorul lor mînuia sabia cu adevărată măiestrie; cu toate acestea, nu putea fi considerat o partidă pentru Musashi, care îi zbură pe amîndoi în aer cu o singură lovitură. Muschetarul, ciopîrţit de la umăr pînă la talie, căzu mort la pămînt, cu partea de sus a corpului atîrnîndu-i de mal de parcă era prinsă de un fir. Celălalt o luă la fugă pe pantă în sus strîngîndu-şi braţul rănit, cu Musashi după el. Noroiul şi pietrişul se ridicau şi cădeau în urma lui.

Rîpa, Valea Bună, se afla la jumătatea drumului între trecătorile Wada şi Daimon, şi-şi luase numele de la fagii care o populau din belşug. În punctul cel mai înalt se afla o cabană de munte înconjurată de copaci şi construită şi ea din buşteni de fag.

Strecurîndu-se repede spre luminiţa torţei, banditul strigă:

— Stinge luminile!

Protejînd flacăra cu mîneca, femeia exclamă:

— De ce… tu… O! Eşti plin de sînge!

— T… ta… taci din gură, proasto! Stinge luminile… şi cele dinăuntru.

Abia reuşi să rostească aceste cuvinte gîfîind şi, aruncînd o ultimă privire în urmă, se ciocni de ea şi dădu buzna în casă. Femeia stinse torţa şi fugi înăuntru după el.

Cînd Musashi ajunse la cabană, nici urmă de lumini pe nicăieri.

— Deschideţi! urlă el.

Era indignat, nu pentru că fusese luat drept prost, nu din pricina atacului laş, ci pentru că oameni ca aceştia făceau zilnic rău drumeţilor nevinovaţi.

Ar fi putut să deschidă cu forţa uşile exterioare din lemn, care apărau de ploaie, dar preferă să se ţină la o distanţă de cîţiva metri pentru a nu-şi expune spatele pericolului.

— Deschideţi!

Neprimind nici un răspuns, luă un bolovan şi aruncă cu el în uşi. Lovi despicătura dintre două panouri, proiectîndu-i pe bărbat şi pe femeie la o oarecare distanţă. De sub ei ţîşni o sabie, urmată de un bărbat tîrîndu-se în genunchi. Acesta se ridică iute în picioare şi se retrase în încăpere. Musashi ţîşni înainte şi-l apucă de gulerul chimonoului.

— Nu mă omorîţi! Îmi pare rău! implora Gion Tōji, iar văicăreala lui semăna cu cea a unui pungaş nenorocit.

Apoi sări în picioare, încercînd să găsească punctul slab al lui Musashi. Acesta îi pară toate mişcările, dar Tōji, repezindu-se la adversar şi adunîndu-şi toate forţele, îşi scoase sabia cea mică şi atacă puternic. Musashi se feri cu abilitate, îl săltă şi, cu un strigăt dispreţuitor, îl azvîrli pînă în camera alăturată. Atinsese cu mîna sau cu piciorul stelajul cu oale, pentru că un stîlp din bambus al acestuia se rupse cu un pîrîit puternic. Din vatră se ridică brusc cenuşa albă, ca un nor vulcanic.

Un baraj de proiectile ce zburau prin fum şi cenuşă îl opri pe Musashi. După ce se aşeză cenuşa, constată că adversarul lui nu mai era căpetenia bandiţilor. Acesta zăcea pe spate lîngă perete. Înjurînd şi blestemînd, femeia arunca cu tot ce-i venea la îndemînă: capace, vreascuri, vergele mici din metal, boluri de ceai.

Musashi făcu o săritură şi o imobiliză la podea, dar ea reuşi să-şi scoată un ac de păr şi îl atacă cu el. Cînd ţintui cu piciorul încheietura mîinii femeii, aceasta scrîşni din dinţi şi apoi strigă furioasă şi plină de silă către Tōji, care-şi pierduse cunoştinţa:

— N-ai pic de mîndrie? Cum poţi să pierzi în faţa unui terchea-berchea?

Auzindu-i vocea, Musashi inspiră adînc şi-i dădu drumul. Ea sări în picioare, apucă sabia cea scurtă şi se repezi la el.

— Stai! spuse Musashi.

Uimită de tonul lui politicos, se opri şi-l privi fix.

— Ia te uită… Takézō!

Presupunerea lui era corectă. Singura femeie, în afară de Osugi, care-l striga pe numele din copilărie era Okō.

— Takézō în persoană! exclamă ea şi vocea îi deveni dulceagă. Acum te cheamă Musashi, nu-i aşa? Ţi s-a dus vestea.

— Ce cauţi într-un asemenea loc?

— Mi-e ruşine să-ţi spun.

— Omul care zace acolo e soţul tău?

— Nu se poate să nu-l cunoşti! E ce-a mai rămas din Gion Tōji.

— Tōji? murmură Musashi.

Auzise la Kyoto ce desfrînat şi nemernic era Tōji şi cum şi-a însuşit banii adunaţi pentru extinderea şcolii, fugind cu ei şi cu Okō. Şi totuşi, uitîndu-se la epava de lîngă perete, nu-şi putu stăpîni un sentiment de milă.

— Mai bine ai grijă de el. Dacă ştiam că e soţul tău, nu mă purtam atît de dur cu el.

— Îmi vine să intru în pămînt de ruşine, zîmbi Okō afectată.

Se duse la Tōji, îi dădu nişte apă, îi legă rănile şi cînd îşi reveni, îi spuse cine era Musashi.

— Cine? Miyamoto Musashi? Cel care… Oh, îngrozitor!

Îşi acoperi faţa cu mîinile şi se ghemui şi mai tare.

Uitînd de supărare, Musashi le permise să-l trateze ca pe un musafir. Okō mătură pe jos, făcu ordine în vatră, puse vreascuri proaspete şi încălzi nişte saké.

În timp ce-i întindea ceşcuţa, îi spuse, aşa cum cerea eticheta:

— Nu prea avem ce să-ţi ofer, dar…

— Am mîncat destul la ceainărie, răspunse Musashi, politicos. Vă rog să nu vă deranjaţi.

— Dar sper că vei putea mînca ce-am pregătit eu. Nu ne-am văzut de atîta amar de vreme.

Puse o oală cu tocană pe sobă, se aşeză lîngă el şi-i turnă saké.

— Îmi amintesc de timpurile străvechi, de pe muntele Ibuki, spuse Musashi amabil.

Se iscă un vînt puternic şi, cu toate că uşile exterioare erau încă la locul lor, curentul pătrundea în casă printre crăpături şi fumul din vatră se ridică pînă în tavan.

— Te rog, nu-mi mai aminti de asta, spuse Okō. Dar spune-mi, ai mai auzit ceva de Akemi? Ai idee pe unde e?

— Am auzit că a stat cîteva zile la un han de pe muntele Hiei. Avea de gînd să plece cu Matahachi la Edo, dar se pare că ea a fugit cu toţi banii.

— O, spuse Okō dezamăgită.

Îşi fixă privirile în podea, comparînd cu tristeţe viaţa ei cu a fiicei sale.

După ce îşi reveni suficient, Tōji li se alătură şi el şi-i ceru scuze lui Musashi. Mărturisi că acţionase sub un impuls de moment, lucru pe care-l regreta acum. Va veni însă o zi, îl asigură el pe oaspete, cînd va intra din nou în lume ca Gion Tōji, aşa cum fusese el cunoscut.

Musashi tăcu, deşi ar fi vrut să-i spună că nu remarca vreo diferenţă între Tōji-samuraiul şi Tōji-banditul; dar dacă se va întoarce la viaţa de războinic, cu siguranţă că drumurile vor fi mult mai sigure pentru călători.

Înmuiat puţin de saké, i se adresă lui Okō:

— Cred că ar fi mai înţelept să renunţi la modul acesta periculos de viaţă.

— Ai dreptate, dar să ştii că nu trăiesc aşa pentru că vreau eu. Cînd am plecat din Kyoto, aveam de gînd să ne încercăm norocul la Edo. Dar la Suwa, Tōji s-a apucat de jocuri şi a pierdut totul… banii de călătorie… absolut totul. M-am gîndit la afacerea cu moxa, aşa că ne-am apucat să adunăm plante şi să le vindem la oraş. O, m-am săturat de toate planurile lui rapide de îmbogăţire care durează de-o viaţă. Ce s-a petrecut în noaptea asta a pus capac la toate.

Ca de obicei, cînd bea puţin, devenea cochetă. Îşi dezvăluia latura ei plină de farmec.

Okō se număra printre femeile cărora nu li se putea aprecia vîrsta şi era încă foarte periculoasă. O pisicuţă blîndă se juca sfios pe genunchii stăpînului atîta vreme cît era bine hrănită şi îngrijită, dar o dată scăpată în munţi, începea să hoinărească noaptea, cu ochii scînteietori, gata să se repeadă la cadavre sau să sfîşie carnea vreunui drumeţ obosit, prăbuşit la marginea drumului. Aşa era Okō.

— Tōji, spuse ea drăgăstoasă, Takézō zice că Akemi a luat-o spre Edo. N-am putea să mergem şi noi acolo, să trăim ca oamenii? Dacă am găsi-o pe Akemi, sînt sigură că ne-am putea apuca de nişte afaceri mai profitabile.

— Păi, ştiu şi eu, poate, sosi răspunsul lipsit de entuziasm.

Îşi cuprinse genunchii cu braţele şi căzu pe gînduri. Poate că ideea de care se agăţase Okō – de a comercializa trupul lui Akemi – i se părea pînă şi lui cu totul deplasată. După ce trăise atîta vreme cu această femeie rapace, Tōji începuse să aibă aceleaşi regrete ca şi Matahachi.

Pe Musashi îl înduioşa expresia feţei lui Tōji. Îi amintea de Matahachi. Îl trecu un fior cînd îşi aminti că şi el fusese odată momit de farmecele ei.

— Okō, spuse Tōji ridicînd capul. Nu mai e mult pînă se crapă de ziuă. Musashi o fi şi el obosit. De ce nu-i aranjezi şi lui un loc în camera din spate, unde să se poată odihni?

— Da, bine-nţeles.

Apoi îi aruncă lui Musashi o privire de om cherchelit şi-i spuse:

— Va trebui să fii foarte atent, Takézō. E întuneric acolo.

— Mulţumesc. Mi-ar prinde bine un pui de somn.

El o urmă pe coridorul întunecat, pînă în spatele casei. Camera părea să fi fost adăugată cabanei. Se sprijinea pe buşteni şi se proiecta deasupra văii, doar la vreo douăzeci de metri de malul rîului. Aerul era umed din cauza ceţii şi a picăturilor ce veneau dinspre cascadă. De fiecare dată cînd mai bătea cîte o rafală de vînt, cămăruţa se legăna ca o barcă.

Picioarele albe ale lui Okō se retraseră dinspre podeaua din stinghii a holului exterior, spre camera cu vatră.

— S-a culcat? întrebă Tōji.

— Cred că da, răspunse ea, îngenunchind lîngă el.

Îi şopti la ureche:

— Ce-ai de gînd să faci?

— Du-te şi cheamă-i pe ceilalţi.
— Vrei să termini cu el?
— Categoric! Nu pentru bani. Dacă-l omor pe ticălos, simt că răzbun Şcoala Yoshioka.
Îşi suflecă poala chimonoului, ieşi afară şi porni în grabă, sub cerul fără stele, adînc în munte, prin vîntul întunecat, ca o demoniţă vicleană, cu pletele curgîndu-i pe spate.
Ungherele şi scobiturile din munţi nu erau locuite numai de păsări şi de animale sălbatice. Trecînd în fugă, Okō luă legătura cu mai mult de douăzeci de bărbaţi, toţi din banda lui Tōji. Obişnuiţi cu incursiunile de noapte, porniră mai tăcuţi decît frunzele care pluteau în aer, spre un loc foarte aproape de cabană.
— Numai un bărbat?
— Samurai?
— Are bani?
Schimburile de şoapte erau însoţite de gesturi explicative şi de mişcări ale ochilor. Înarmaţi cu muschete, pumnale şi lănci din cele folosite la vînătoarea de mistreţi, cîţiva dintre ei încercuiră camera din spate. Cealaltă jumătate coborî în vale, şi cîţiva dintre ei se opriră undeva pe drum, chiar sub încăpere.
Camera era acoperită cu rogojini din stuf. De-a lungul unuia dintre pereţi erau grămezi de ierburi uscate şi o colecţie de mojare, precum şi alte unelte folosite la prepararea medicamentelor. Pe Musashi îl liniştea aroma plăcută a plantelor, îl îndemna să închidă ochii şi să doarmă. Se simţea fără pic de vlagă. Dar nu se lăsă pradă tentaţiei.
Era sigur că i se pregătea ceva. Cei care adunau ierburi în Mimasaka nu aveau asemenea magazii de depozitare; ale lor nu erau niciodată amplasate lîngă locuri umede şi frunzişuri dese. La lumina slabă a lămpii ce zăcea pe un suport lîngă perna lui mai văzu ceva care-l îngrijora. Suporturile din metal care susţineau camera pe la colţuri erau înconjurate de numeroase găuri pentru cuie. Mai vedea şi nişte suprafeţe de lemn proaspete, care fuseseră pesemne adăugate. Trase următoarea concluzie: camera fusese, probabil, reconstruită de nenumărate ori.
Un zîmbet vag îi apăru pe buze, dar nu se mişcă.
— Takézō, strigă Okō încet. Dormi?

Dădu la o parte *shōji*-ul, foarte încet, se duse în vîrful picioarelor pînă la aşternutul lui şi îi aşeză o tavă lîngă cap.

— Îţi las nişte apă, spuse ea.

Dar el nu dădu nici un semn că ar fi treaz.

Cînd ea se întoarse în cabană, Tōji o întrebă în şoaptă:

— E totul în ordine?

Ea răspunse, închizînd ochii:

— Doarme buştean.

Tōji se repezi afară, cu o privire mulţumită; se duse în spatele cabanei şi aprinse un fitil de muschetă; la semnal, oamenii de dedesubt scoaseră stîlpii de sprijin ai încăperii. Aceasta se rostogoli în prăpastie cu totul – pereţi, schelet, piloni, absolut tot.

Cu un urlet triumfător, ceilalţi ţîşniră din ascunzişurile lor, ca nişte vînători din spatele unor obloane portabile, şi dădură fuga jos, la malul rîului. Următorul pas pe care-l aveau de făcut era să scoată cadavrul şi obiectele victimei de sub dărîmături. După aceea, nu le mai rămînea decît să adune toate piesele şi să reconstruiască încăperea.

Bandiţii se aruncară într-o grămadă de scînduri şi stîlpi, ca nişte cîini care se reped asupra oaselor.

Mai soseau şi alţii de sus, întrebînd:

— L-aţi găsit?

— Nu, nu încă.

— Trebuie să fie pe undeva.

Tōji striga la ei cu asprime:

— Poate s-a lovit de o stîncă în cădere şi s-a prăbuşit mai încolo. Căutaţi bine peste tot.

Stînci, apă, copaci, plante – toate au fost cercetate cu ochi pătrunzători. Cu exclamaţii de uimire, Tōji şi oamenii lui priviră în sus. La mai bine de douăzeci de metri deasupra lor, flăcări strălucitoare ieşeau prin uşile, pereţii şi acoperişul cabanei. Totul se transformase într-o minge uriaşă de foc.

— Repede! Grăbiţi-vă!

Rugăminţile arzătoare veneau de la Okō şi răsunau ca urletul unei femei care înnebunise.

Cînd bărbaţii ajunseră sus pe stîncă, flăcările dansau nebuneşte în vînt. Neprotejată de duşul de scîntei şi cenuşă, Okō stătea acolo, legată fedeleş de un trunchi de copac.

Rămaseră toţi, pînă la unul, cu gura căscată de uimire. Musashi a plecat? Cum? Cum de i-a păcălit pe toţi?

Tōji se descurajă; nici măcar nu-şi trimise oamenii să-l urmărească. Auzise destule despre Musashi ca să înţeleagă că ei nu-l vor prinde niciodată. Bandiţii luară însă iniţiativa, organizară grupuleţe şi se împrăştiară în toate direcţiile.

Nici urmă de Musashi.

Joaca cu focul

Spre deosebire de alte drumuri principale, de-a lungul drumului numit Kōshū nu existau copaci pe margine. Drumul lega Shiojiri de Edo, prin provincia Kai. Folosit pentru transporturi militare în secolul al XVI-lea, nu avea nici reţeaua de drumuri lăturalnice caracteristică lui Nakasendō şi abia de puţină vreme fusese ridicat la rangul de arteră principală.

Pentru călătorii care veneau de la Kyoto sau Osaka, cel mai neplăcut lucru eră numărul foarte mic de hanuri şi ceainării unde puteau mînca ceva. Dacă cereau să li se pregătească o gustare pentru drum, aceasta se reducea, invariabil, la o cutie cu turte din orez înfăşurate în frunze de bambus, sau, şi mai rău, cu rotocoale de orez înfăşurate în frunze uscate de stejar. În ciuda acestor neajunsuri – probabil nu foarte diferite de cele din perioada Fujiwara, cu sute de ani în urmă –, zona era plină de călători, majoritatea în drum spre Edo.

Cîţiva drumeţi se odihneau deasupra trecătorii Kobotoke. Unul dintre ei exclamă:

— Ia uite! Încă o grămadă!

Se referea la priveliştea pe care o vedeau zilnic – grupuri de prostituate care plecau de la Kyoto spre Edo.

Erau vreo treizeci de fete, unele bătrîne, altele de vreo douăzeci de ani sau pînă-n treizeci, şi doar vreo cinci sub douăzeci de ani. Împreună cu vreo zece bărbaţi care le conduceau şi le serveau, grupul părea o mare familie patriarhală. În plus, mai erau şi nişte cai de samar, încărcaţi cu tot felul de lucruri, de la cele mai mici – pălării împletite – pînă la lăzi imense din lemn.

Capul „familiei”, un bărbat la vreo patruzeci de ani, le vorbea fetelor:

— Dacă vă deranjează sandalele din pai, puneţi-vă *zōri*[1], dar băgaţi-le bine între degete, ca să nu vă scape. Să nu vă mai plîngeţi că nu puteţi umbla. Pînă şi copiii de pe drum pot să meargă, şi ei sînt doar nişte copii!

Tonul acru dădea de înţeles că-i venea foarte greu să pună în mişcare încărcătura lui sedentară.

Bărbatul, pe nume Shōji Jinnai, era un fost samurai din Fushimi, care, din motive personale, abandonase viaţa militară pentru a deveni proprietar de bordel. Isteţ şi plin de inventivitate, el reuşise să obţină sprijinul lui Tokugawa Ieyasu, care trăgea deseori la Castelul Fushimi. Nu numai că obţinuse permisiunea să se mute cu afacerile lui la Edo, dar îi mai convinsese şi pe alţii de teapa lui să procedeze la fel.

Jinnai îşi opri convoiul lîngă piscul Kobotoke, spunînd:

— Încă e devreme, dar putem lua prînzul aici. Întorcîndu-se spre Onao, o bătrînă pe post de cloşcă, îi ordonă să împartă mîncarea.

Coşul cu mîncare a fost dat cu greutate jos de pe unul dintre cai şi fiecare femeie primi cîte o chifteluţă de orez înfăşurată în frunze. După ce au mîncat, se împrăştiară prin zonă ca să se relaxeze. Praful, care le îngălbenise pielea, le albise şi părul negru, deşi purtau pălării cu boruri largi sau aveau înfăşurate prosoape în jurul capului. Pentru că nu aveau ceai, după ce au terminat de mîncat, şi-au umezit buzele cu limba. Se auzea cum îşi sug dinţii. Nimic din asta nu sugera stratageme sexuale sau fiori de dragoste. „Cine va strînge în braţe, la noapte, floarea asta roşie, roşie?” ar fi sunat complet deplasat.

— O, ce grozav! exclamă una dintre fetele mai tinere care se aflau în paza lui Jinnai.

Era extaziată. Tonul ar fi stors lacrimi şi mamei ei. Alte două sau trei îşi aţintiră privirile asupra unui tînăr samurai care trecea pe-acolo.

— Nu-i drăguţ? şopti una.

— Mda, nu e rău, răspunse alta, ceva mai cu picioarele pe pămînt.

A treia se aventură:

— Îl cunosc. Venea la noi împreună cu cei de la Şcoala Yoshioka.

— Despre cine vorbeşti? întrebă una mai desfrînată.

— Cel tînăr, care umblă ţanţoş, cu sabia cea lungă pe spate.

Neştiind că era admirat, Sasaki Kojirō îşi croia drum printr-un grup de hamali şi cai.

Fata, pusă pe flirtat, strigă:

— Domnule Sasaki! Aici, domnule Sasaki!

Pentru că erau mulţi cu numele acesta, el nici măcar nu se sinchisi să se întoarcă.

— Samuraiul cu cîrlionţul!

Cel strigat ridică din sprîncene şi se răsuci pe călcîie.

— Ţineţi-vă gura! strigă Jinnai supărat. Sînteţi nepoliticoase.

Apoi, aruncînd şi el o privire, îl recunoscu pe Kojirō.

— Ei, ei! exclamă el, ridicîndu-se repede. E chiar prietenul nostru, Sasaki! Încotro?… dacă nu te supără întrebarea mea.

— A, bună ziua! Eşti stăpînul de la Sumiya, nu? Merg la Edo. Dar tu? Se pare că eşti prins într-o mutare de mare anvergură.

— Chiar aşa. Ne mutăm în noua capitală.

— Zău? Crezi că acolo o să-ţi meargă?

— Nimic nu creşte în apele stătătoare.

— După cum înfloreşte Edo, se pare că e mult de lucru pentru muncitori şi armurieri. Dar distracţiile? Nu prea cred că a sosit momentul lor.

— Te înşeli. Femeile au făcut din Osaka oraş înainte ca Hideyoshi să bage de seamă lucrul acesta.

— Posibil, dar într-un loc nou, ca Edo, poate n-o să reuşeşti nici măcar să găseşti o casă potrivită.

— Iar greşeşti. Guvernul a pus deoparte un teren mlăştinos într-un loc numit Yoshiwara, tocmai pentru oameni ca mine. Asociaţii mei au şi început să-l populeze, aranjînd străzi şi înălţînd case. După cîte am aflat, ar trebui să găsesc destul de uşor o poziţie centrală.

— Vrei să spui că cei din clanul Tokugawa dau teren pe degeaba?

— Bineînţeles. Cine ar plăti pentru un teren mlăştinos? Ba mai mult, guvernul mai pune la dispoziţie şi materiale de construcţie.

— Înţeleg. Nici nu-i de mirare că toată lumea pleacă din Kyoto.

— Dar tu? Ai şanse să intri în slujba vreunui *daimyō*?

— O, nu, nici vorbă. Nu mi-ar trebui aşa ceva nici dacă mi s-ar oferi. M-am gîndit doar să merg să văd şi eu cam care-i treaba, pentru că acum e reşedinţa shōgunului, deci locul de unde vor veni ordinele de-acum încolo. Dar dacă m-ar ruga cineva să fiu instructor al vreunui *daimyō*, poate că aş accepta.

Deşi nu ştia să aprecieze arta mînuirii săbiei, Jinnai se pricepea la oameni. Considerînd că era mai bine să nu

comenteze aerul încrezut al lui Kojirō, îşi întoarse ochii spre trupă şi dădu ordin de plecare.

— Toată lumea, sus! Trebuie să plecăm.

Onao, care număra capetele, spuse:

— Am impresia că ne lipseşte o fată. Care-o fi? Kichō? Sau poate Sumizome? Nu, amîndouă-s acolo. Ciudat! Cine să fie?

Kojirō, deloc dispus să aibă nişte prostituate ca însoţitoare, îşi văzu de drum.

Cîteva fete care plecaseră în căutare se întoarseră la Onao.

Jinnai se apropie de ele:

— Ei, Onao, care lipseşte?

— Ah, ştiu. Fata cu numele de Akemi, răspunse ea plină de remuşcări, de parcă ar fi fost de vină. Cea pe care aţi cules-o de pe drum, la Kiso.

— Trebuie să fie pe-aici pe undeva.

— Am căutat peste tot. Cred că a fugit.

— Ei bine, nu mi-am luat nici un angajament scris faţă de ea şi nici nu i-am dat bani în avans. S-a arătat dispusă să vină cu noi şi, fiind destul de arătoasă pentru a fi comercializată, am acceptat-o. M-a costat ea ceva, mă refer la cheltuieli de călătorie, dar nu atît de mult încît să mă îngrijorez. Nu vă mai bateţi capul din pricina ei. Hai să plecăm!

Începu să-şi îmboldească grupul. Chiar dacă aveau să călătorească şi după apusul soarelui, voia să ajungă la Hachiōji cît mai era încă ziuă. Dacă puteau merge pînă acolo fără altă oprire, a doua zi ajungeau la Edo.

Ceva mai încolo îşi făcu apariţia şi Akemi şi se alătură trupei.

— Unde-ai fost? o întrebă Onao supărată. N-ai voie să hoinăreşti fără să spui nimănui unde pleci. Dacă nu cumva ai de gînd să ne părăseşti de tot.

Bătrîna continuă să-i explice cum, pe bună dreptate, fuseseră cu toţii îngrijoraţi din pricina ei.

— Nu înţelegeţi, spuse Akemi.

Celelalte chicoteau.

— Era un bărbat pe care-l cunoşteam şi nu voiam să mă vadă. M-am ascuns într-un desiş de bambuşi, dar n-am ştiut că era o rîpă acolo. Am alunecat şi m-am dus de-a dura pînă jos fără să mă pot opri.

Ca dovadă, îi arătă chimonoul sfîşiat şi coatele julite. În timp ce-şi cerea scuze, pe chipul ei nu se citea nici urmă de mustrări de cuget.

Din faţă, de unde se afla, Jinnai auzi ce s-a întîmplat şi o chemă la el. I se adresă sever:

— Te cheamă Akemi, nu? Akemi – greu de ţinut minte numele tău. Dacă vrei cu adevărat să reuşeşti în acest soi de afaceri, trebuie să-ţi găseşti alt nume. Spune-mi, eşti foarte hotărîtă să mergi cu noi?

— E nevoie de tărie de caracter ca să devii femeie de bordel?

— Nu-i o treabă de care să te apuci pentru o lună şi apoi s-o părăseşti. Şi dacă vei fi una din fetele mele, trebuie să le dai clienţilor ce îţi cer, fie că-ţi convine, fie că nu. Să nu uiţi lucrul acesta.

— Ce mai contează? Bărbaţii mi-au stricat şi aşa viaţa.

— Nu-mi place cum gîndeşti. Ia mai cugetă. Dacă te răzgîndeşti înainte să ajungem la Edo, nu-i nimic. N-am să-ţi cer să-mi înapoiezi banii pe care i-am cheltuit cu mîncarea şi cu drumul tău.

În aceeaşi zi, la Yakuōin, în Takao, un bătrîn, aparent fără nici o treabă presantă, era pe punctul de a-şi relua călătoria. El, servitorul şi un băiat de vreo cincisprezece ani sosiseră cu o seară în urmă şi ceruseră să fie cazaţi peste noapte. Dis-de-dimineaţă el şi cu băiatul au dat o raită pe terenurile templului. Acum era aproape ora prînzului.

— Folosiţi-i pentru repararea acoperişurilor sau pentru ce consideraţi că aveţi nevoie, spuse el, oferind unuia dintre călugări trei monede mari de aur.

Încunoştinţat de dar, stareţul se arătă copleşit de generozitatea donatorului şi se grăbi să-i mulţumească.

— Poate aţi vrea să vă spuneţi numele.

Un alt preot îl anunţă că tocmai l-a trecut în registrul templului: „Daizō din Narai, negustor de plante medicinale, locuitor de la poalele muntelui Ontaké, districtul Kiso”.

Stareţul se scuză politicos pentru mîncarea proastă ce-i fusese servită la templu, căci Daizō era cunoscut în toată ţara pentru donaţiile exagerate făcute templelor. Darurile lui constau întotdeauna din monede de aur – în unele cazuri, se spunea, se ridicau chiar la cîteva duzini. Numai el însuşi ştia dacă face

lucrul acesta din amuzament, ca să-şi dobîndească faimă, sau din milă.

Preotul, care ar fi vrut să-l reţină mai mult la templu, îl invită să viziteze comorile templului, privilegiu acordat unui număr foarte mic de oaspeţi.

— O să stau o vreme la Edo, spuse Daizō. Am să vin să le văd la întoarcere.

— Neapărat, dar cel puţin permiteţi-mi să vă însoţesc pînă la poarta mare, spuse preotul. Aveţi de gînd să vă opriţi la Fuchū peste noapte?

— Nu. La Hachiōji.

— Atunci, nu va fi o călătorie grea.

— Spuneţi-mi, vă rog, cine-i acum senior la castelul Hachiōji?

— A trecut nu de mult în administraţia lui Okubo Nagayasu.

— Fost magistrat de Nara, nu?

— Da, el e. Şi minele de aur de pe insula Sado sînt tot sub controlul lui. Este foarte bogat.

— Se pare că-i un om capabil.

Era încă ziuă cînd ajunseră la poalele muntelui şi se opriră pe strada aglomerată a oraşului Hachiōji unde, după cîte auziseră, existau nu mai puţin de douăzeci şi cinci de hanuri.

— Ei, Jōtarō, unde stăm?

Jōtarō, care se lipise de Daizō ca o umbră, îl anunţă pe un ton destul de sigur că el preferă „oriunde, numai la templu, nu”.

Alegînd cel mai mare şi mai impozant han, Daizō intră şi ceru o cameră. Aspectul lui distins, precum şi cutia de călătorie lăcuită, pe care o căra servitorul în spate, îl impresionară pe hangiu. Acesta i se adresă, slugarnic:

— Ce devreme poposiţi! De obicei drumeţii năvălesc în hanuri la ora cinci sau chiar mai tîrziu.

Daizō fu condus într-o încăpere mare de la parter, dar imediat după apusul soarelui hangiul şi funcţionarul şef intrară în camera lui Daizō.

— Ştiu că vă supăr, începu hangiul, dar a apărut pe nepusă masă un grup mare de oaspeţi. Mi-e teamă că o să fie foarte multă gălăgie aici. Dacă nu vă deranjează, v-aş ruga să vă mutaţi într-o cameră de la etajul întîi…

— O, nu-i nici o problemă, spuse Daizō bine dispus. Îmi pare bine că vă merg afacerile.

Făcîndu-i semn lui Sukeichi, servitorul lui, să aibă grijă de bagaje, Daizō o luă pe scări în sus. Nici nu apucă bine să iasă din cameră, că şi năvăliră în han o mulţime de femei de la Sumiya.

Nu numai că era lume multă, dar se făcuse şi o larmă infernală. Din pricina vacarmului, servitorii nici nu auzeau cînd erau strigaţi. Masa de seară întîrzia şi nimeni nu venea să strîngă vasele. Şi, colac peste pupăză, se auzea un tropăit îngrozitor la ambele etaje. Dacă Daizō nu l-ar fi simpatizat pe ajutorul său, şi-ar fi pierdut cu siguranţă cumpătul. Ignorînd dezordinea din cameră, se întinse să tragă un pui de somn, folosindu-şi braţul drept pernă. După cîteva minute, îi veni brusc o idee şi-l strigă pe Sukeichi.

Deoarece Sukeichi nu mai apărea, Daizō deschise ochii, se ridică şi strigă:

— Jōtarō, vino-ncoace!

Dar şi el dispăruse.

Daizō ieşi pe veranda plină de oaspeţi care priveau amuzaţi la prostituatele de la parter.

Zărindu-l pe Jōtarō printre gură cască, Daizō îl chemă degrabă în camera lui.

— Ce căutai acolo? întrebă el cu reproş.

Sabia lungă de lemn a băiatului, pe care n-o scotea nici în casă, zgîrie *tatami*-ul cînd se aşeză.

— Păi, se uita toată lumea.

— Şi, mă rog, la ce se uita?

— O, sînt o mulţime de femei în camera din spate de la parter.

— Asta-i tot?

— Da.

— Şi ce-i atît de amuzant?

Pe Daizō nu-l deranja prezenţa curtezanelor, dar constată că-l enervează interesul pe care îl stîrniseră bărbaţilor.

— Nu ştiu, răspunse Jōtarō, sincer.

— Ies să mă plimb prin oraş, spuse Daizō. Stai aici cît lipsesc eu.

— Nu pot să vă însoţesc?

— Noaptea, nu.

— De ce nu?

— După cum ţi-am mai spus, cînd mă plimb, n-o fac numai ca să mă relaxez.

— Atunci pentru ce?

— Chestiuni legate de religie.

— Nu vă ajung templele în timpul zilei? Pînă şi preoţii trebuie să doarmă noaptea.

— Religia înseamnă mult mai mult decît templele, tinere. Acum, du-te şi găseşte-mi-l pe Sukeichi. Are cheia de la cufărul meu.

— A coborît acum cîteva minute. L-am văzut uitîndu-se în camera în care sînt femeile.

— Şi el? exclamă Daizō, plescăind din limbă. Du-te şi adu-l aici, dar repede.

După plecarea lui Jōtarō, Daizō îşi legă din nou *obi*-ul.

Deoarece auziseră că femeile sînt prostituate din Kyoto, renumite pentru frumuseţea şi talentele lor, oaspeţii nu puteau să-şi ia ochii de la ele. Pe Sukeichi îl absorbise într-atît priveliştea, încît tot mai stătea cu gura căscată cînd l-a reperat Jōtarō.

— Haide, ai văzut destul, se răsti băiatul, luîndu-l în acelaşi timp de o ureche.

— Au! scînci Sukeichi.

— Te cheamă stăpînul tău.

— Nu-i adevărat.

— Ba da. A zis că pleacă să se plimbe. Ca de obicei, nu?

— Cum? Bine, fie, spuse Sukeichi, desprinzîndu-şi cu greu privirile.

Băiatul se întoarse să-l urmeze, cînd deodată auzi că îl strigă cineva:

— Jōtarō! Parcă Jōtarō te cheamă, nu?

Era vocea unei tinere. Se uită atent în jur. Încă mai spera că îşi va găsi profesorul pierdut şi pe Otsū. Oare cine să fie? Îşi concentră privirile spre crengile unui arbust.

— Cine e?

— Eu.

Chipul ce răsări din frunziş îi era cunoscut.

— A, tu erai.

Akemi îi arse una peste spate.

— Monstru mic ce eşti! Nu te-am văzut de-atîta vreme. Ce cauţi aici?

— Aş putea să te întreb acelaşi lucru.
— Păi… eu… oricum, pentru tine n-ar însemna nimic.
— Călătoreşti cu femeile alea?
— Da, dar nu m-am hotărît încă.
— Să te hotărăşti… ce anume?
— Dacă să devin şi eu ca ele, răspunse ea cu un oftat.
După o pauză lungă, întrebă:
— Ce mai face Musashi?
Jōtarō îşi dădu imediat seama că, de fapt, ea asta voia să ştie. Ce-ar mai fi vrut să-i poată răspunde la întrebare!
— Otsū şi Musashi şi eu… ne-am despărţit pe drum.
— Otsū? Cine-i Otsū?
Vorbise, fără să se gîndească, dar apoi îşi aminti.
— A, n-are importanţă. Tot mai umblă după Musashi?
Akemi nu-l vedea pe Musashi decît ca pe un *shugyōsha* îndrăzneţ, care umblă pe unde are chef, trăieşte în pădure, doarme pe bolovani. Chiar dacă ar reuşi să pună mîna pe el, şi-ar da seama imediat ce desfrînată a devenit şi ar evita-o. Se consolase de mult cu gîndul că dragostea ei va rămîne pe veci neîmplinită.
Dar cînd auzi că era vorba despre altă femeie, gelozia reaprinse tăciunii aproape stinşi ai instinctului ei erotic.
— Jōtarō, sînt prea multe priviri curioase pe-aici. Hai să mergem în altă parte.
Ieşiră pe poarta din grădină. Afară, în stradă, luminile oraşului Hachiōji şi cele douăzeci şi cinci de hanuri ale sale le fermecau privirile. Era oraşul cel mai animat pe care îl vedeau de cînd plecaseră din Kyoto. Spre nord-vest se înălţa silueta întunecată şi tăcută a lanţului muntos Chichibu şi munţii care marcau hotarul provinciei Kai, dar aici atmosfera era plină de aromă de saké, de cîntece, de strigătele negustorilor, de vocile emoţionate ale jucătorilor şi de cîntecele de jale ale cîntăreţelor de stradă.
— L-am auzit adesea pe Matahachi vorbind despre Otsū, minţi Akemi. Cum e?
— Să ştii că e foarte drăguţă, spuse Jōtarō serios. Dulce, şi blîndă, şi politicoasă, şi frumoasă, îmi place foarte mult.
Akemi începu să simtă mai apăsat ameninţarea care plutea în aer, dar îşi ascunse sentimentele în dosul unui zîmbet fermecător.

— E chiar atît de minunată?

— A, da. Şi poate să facă orice. Are o voce frumoasă. Scrie foarte bine. Şi cîntă foarte frumos la flaut.

De-a dreptul enervată, Akemi spuse:

— Nu văd la ce-i serveşte unei femei să cînte la flaut.

— Dacă nu vezi, nu vezi şi pace, dar toată lumea, chiar şi seniorul Sekishūsai, vorbeşte foarte frumos de Otsū. Un singur lucru nu-mi place la ea.

— Orice femeie are defectele ei. Problema e dacă şi le recunoaşte cinstit şi deschis, aşa cum fac eu, sau încearcă să şi le ascundă, pozînd în mare doamnă.

— Otsū nu-i aşa. Are doar o mică slăbiciune.

— Care anume?

— Plînge repede. E tare plîngăcioasă.

— Da? Şi de ce?

— Plînge ori de cîte ori se gîndeşte la Musashi. De aceea creează o atmosferă puţin cam mohorîtă şi asta nu-mi place.

Jōtarō rostise toate acestea cu o dezinvoltură tinerească, fără să se gîndească la efectele pe care le-ar putea avea vorbele lui.

Inima lui Akemi şi întregul ei trup vibrau de gelozie. Se vedea asta în adîncul ochilor ei, pînă şi în culoarea pielii. Dar continuă să îl interogheze.

— Spune-mi, cîţi ani are?

— Cam tot atît.

— Adică e de vîrsta mea?

— Mda! Dar arată mai tînără şi mai drăguţă.

Akemi începu să atace, sperînd să-l întoarcă pe Jōtarō împotriva lui Otsū.

— Musashi este un bărbat în toată puterea cuvîntului. Cred că nu poate suferi să vadă o femeie plîngînd tot timpul. Otsū îşi închipuie că îl cîştigă cu lacrimi. E ca fetele care lucrează la Sumiya.

Jōtarō ripostă iritat:

— Ba nu-i deloc adevărat. În primul rînd, Musashi o place pe Otsū. El nu-şi arată niciodată sentimentele, dar o iubeşte.

Akemi se înroşi mai tare. Ar fi vrut să se arunce într-un rîu ca să stingă flăcările care o mistuiau.

— Jōtarō, hai s-o luăm pe-aici.

Îl trase spre o lumină roşie de pe o străduţă lăturalnică.

— Aici se bea.

— Şi ce dacă?

— Femeile n-au ce căuta într-un asemenea loc. Nu se poate să intri acolo.

— Simt nevoia să beau ceva şi nu pot intra singură. M-aş simţi foarte prost.

— *Tu* te-ai simţi prost. Dar la mine nu te gîndeşti?

— Au şi de mîncare. Poţi mînca orice.

La prima privire, locul părea pustiu. Akemi păşi înăuntru şi, cu faţa la perete mai degrabă decît la tejghea, zise:

— Aduceţi-mi nişte saké!

Ceşcuţele se goliră, una după alta. Jōtarō, speriat de cantitate, încercă să-i mai încetinească ritmul, dar ea îl dădu cu cotul la o parte.

— Gura! strigă ea. Ce cicălitor eşti! Mai adu-mi nişte saké! Saké!

Jōtarō se intercală între ea şi bolul cu saké, implorînd-o:

— Te rog, opreşte-te. Nu se poate să continui în halul ăsta.

— Nu-ţi mai face griji din pricina mea, îl repezi ea. Eşti prieten cu Otsū, nu? Nu pot suferi femeile care încearcă să-i cîştige pe bărbaţi cu lacrimi!

— Ei bine, mie nu-mi plac femeile care se îmbată.

— Îmi pare rău, dar cum poate înţelege un pitic ca tine de ce beau?

— Hai, plăteşte-ţi consumaţia…

— Crezi că am vreun ban?

— N-ai?

— Nu. Poate recuperează el ceva de la Sumiya. M-am vîndut deja stăpînului, oricum. Lacrimile îi inundară ochii.

— Îmi pare rău… îmi pare foarte rău…

— Nu-ţi băteai tu joc de Otsū că plînge? Uită-te la tine.

— Lacrimile mele nu sînt ca ale ei. Oh, viaţa e atît de grea. Mai bine aş muri.

Zicînd acestea, se ridică şi ţîşni în stradă. Proprietarul, care mai avusese parte de asemenea cliente, rîse şi o lăsă în pace, dar un *rōnin*, care dormise pînă atunci într-un colţ, îşi deschise ochii urduroşi şi o privi din spate cum pleacă.

Jōtarō alergă după ea şi-o cuprinse de talie, dar ea reuşi să se smucească iar el îşi pierdu echilibrul. Akemi o rupse la fugă pe strada întunecată, cu Jōtarō după ea.

— Stai! strigă el alarmat. Nici să nu te gîndeşti la aşa ceva! Vino înapoi!

Deşi părea că nu-i pasă dacă se împiedica de ceva pe întuneric sau că putea să cadă într-o baltă, auzea perfect rugăminţile lui Jōtarō. Cînd se aruncase în mare la Sumiyoshi, intenţionase să se omoare, dar acum nu mai era chiar atît de proastă. Îi făcea pur şi simplu o deosebită plăcere să-l vadă pe Jōtarō îngrijorat din pricina ei.

— Ai grijă! ţipă el, văzînd că ea se îndreaptă spre un şanţ cu apă. Stai! De ce vrei să mori? E o prostie.

Cînd el o cuprinse iar de talie, ea scînci:

— De ce să nu mor? Tu mă consideri o păcătoasă. Musashi la fel. Toată lumea crede asta. Nu-mi rămîne decît să mor cu Musashi în inimă. N-o să las niciodată o femeie ca ea să mi-l ia!

— Eşti cam ameţită. În ce hal ai ajuns!

— Nu contează. Dacă vrei să mă ajuţi, împinge-mă în şanţ. Hai, Jōtarō, fă-mi vînt.

Îşi acoperi faţa cu mîinile şi începu să plîngă şi mai tare. O teamă ciudată puse stăpînire pe Jōtarō. Îi venea şi lui să plîngă.

— Haide, Akemi. Hai să ne întoarcem.

— Mi-e atît de dor de el! Găseşte-mi-l, Jōtarō. Te rog, găseşte-mi-l pe Musashi.

— Stai pe loc! Nu mişca. E periculos.

— Musashi!

— *Păzea*!

În clipa aceea, *rōnin*-ul ieşi din ceainărie.

— Hai, băiete, valea! O duc eu înapoi la han.

Îşi băgă mîinile pe sub braţele lui Jōtarō şi-l dădu brutal la o parte.

Era un bărbat înalt, la vreo treizeci şi patru, treizeci şi cinci de ani, cu ochii vîrîţi în fundul capului şi cu o barbă mare. O cicatrice cam ciudată, fără îndoială de la vreo lovitură de sabie, cobora de la urechea dreaptă pînă la bărbie. Era crestată şi inegală, ca marginile unei piersici rupte cu mîna.

Înghiţind des ca să nu-şi trădeze spaima, Jōtarō încerca s-o convingă:

— Akemi, te rog, vino cu mine. Totul o să fie bine.

Capul lui Akemi se odihnea acum pe pieptul samuraiului.

— Ia ascultă, spuse bărbatul, ea merge la culcare. Valea! O duc eu acasă mai tîrziu!

— Nu! Dă-i drumul!

Pentru că băiatul refuza să se mişte, *rōnin*-ul întinse mîna şi îl apucă de guler.

— Ia mîinile! ţipă Jōtarō, opunîndu-se cu toată forţa.

— Ticălos mic ce eşti! Cum ţi-ar plăcea să fii azvîrlit în şanţ?

— Cine o să facă una ca asta?

Se smuci şi, cînd se eliberă, mîna găsi capătul săbiei de lemn. Îl atacă pe bărbat dintr-o parte, dar el însuşi zbură prin aer şi ateriză pe un bolovan de la marginea drumului. Gemu o dată şi nu mai mişcă.

Jōtarō zăcu fără cunoştinţă destul de mult timp, iar apoi începu să audă voci în jurul lui.

— Scoală de-acolo!

— Ce s-a întîmplat?

Deschise ochii şi văzu cîteva persoane.

— Te-ai trezit?

— Ţi-e bine?

Stînjenit că atrăgea atenţia, îşi luă sabia de lemn şi încercă să o întindă, cînd un funcţionar de la han îl apucă de braţ.

— Ce s-a întîmplat cu femeia care a fost cu tine? urlă el.

Privind în jurul lui, Jōtarō avea impresia că şi ceilalţi erau de la han – oaspeţi şi angajaţi. Unii dintre ei aveau beţe în mînă, alţii, felinare din hîrtie.

— A venit un bărbat şi ne-a zis că ai fost atacat de un *rōnin*, care a răpit-o apoi pe femeie. Ştii cumva încotro au luat-o?

Jōtarō, încă ameţit, clătină din cap.

— Imposibil! Trebuie să ai o idee.

Jōtarō arătă cu degetul într-o direcţie oarecare.

— Îmi amintesc acum. Au luat-o încolo.

Îi era frică să spună exact ce se întîmplase, de teamă să nu-l certe Daizō că se amestecase unde nu-i fierbea oala şi nici nu-i venea să recunoască în prezenţa tuturor că *rōnin*-ul dăduse cu el de pămînt.

În ciuda răspunsului vag, mulţimea o luă la fugă într-acolo şi deodată se auzi un strigăt:

— E aici! Chiar aici.

Felinarele se adunară în cerc în jurul lui Akemi, care zăcea răvăşită, aşa cum fusese abandonată, pe o claie de fîn din şura unui ţăran. Trezită la realitate de zgomotul paşilor, se tîrî şi se

ridică în picioare. Chimonoul îi era deschis, *obi*-ul zăcea pe jos. Părul şi hainele îi erau pline de fîn.

— Ce s-a întîmplat?

Toată lumea avea pe buze cuvîntul „viol”, dar nimeni nu-l rosti. Nici nu le trecu prin minte să-l urmărească pe ticălos. Orice i s-ar fi întîmplat lui Akemi, toţi simţeau că avea şi ea partea ei de vină.

— Haide înapoi, spuse unul dintre bărbaţi, luînd-o de mînă.

Akemi se trase imediat îndărăt. Rezemîndu-şi capul de perete, disperată, izbucni într-un plîns amarnic.

— Pare beată.

— Cum o fi ajuns în halul ăsta?

Jōtarō privea scena de la distanţă. Nu-i era foarte limpede ce păţise Akemi, dar îşi aminti de ceva ce n-avea nici o legătură cu ea. Îl cuprinse iar starea de excitaţie prin care trecuse cînd fusese cu Kocha în hambarul din Koyagyū, dar şi spaima pe care o încercase la auzul paşilor ce se apropiaseră. Starea aceea ciudată îi dispăru brusc.

— Mai bine mă întorc, spuse el hotărît.

În timp ce mărea pasul pe drumul de întoarcere din excursia lui în necunoscut, starea lui de spirit îl îndemnă să cînte:

Bătrîne Buddha de metal, care stai pe cîmp,
N-ai văzut o fată de şaisprezece ani?
Nu cunoşti o fată rătăcită?
Cînd te-ntreb, spui „dang”.
Cînd te lovesc, spui „bang”.

Un greier în iarbă

Jōtarō mergea la pas, fără să fie prea atent la drum. Deodată se opri şi privi în jur, întrebîndu-se dacă nu cumva s-o fi rătăcit.

„Nu-mi amintesc să mai fi trecut pe-aici”, se gîndi el nervos.

Casele samurailor mărgineau o veche fortăreaţă. O parte a terenului fusese reconstruită pentru a servi drept reşedinţă oficială recent numitului Ōkubo Nagayasu, dar restul zonei, ridicîndu-se ca o movilă naturală, era acoperit de buruieni şi copaci. Meterezele din piatră stăteau să se prăbuşească, deoarece fuseseră devastate cu mulţi ani în urmă de o armată invadatoare. Fortificaţia părea primitivă în comparaţie cu complexul castelului din ultimii patruzeci-cincizeci de ani. Nu exista şanţ de apărare, nu era nici un pod, nimic care să poată fi numit zid de castel. Aparţinuse probabil unuia dintre nobilii locali în zilele de dinaintea războiului civil, cînd *daimyō* au încorporat domeniile rurale în principate feudale mai mari.

De o parte a drumului erau orezării şi mlaştini; de cealaltă, ziduri; şi mai încolo, o stîncă, în vîrful căreia fusese pesemne fortăreaţa.

Încercînd să se orienteze, ochii lui Jōtarō fugeau de-a lungul stîncii. Văzu apoi ceva mişcîndu-se, oprindu-se şi iar mişcîndu-se. La început i se păru că era un animal, dar silueta mişcătoare se dovedi a fi conturul unui bărbat. Jōtarō se cutremură, dar rămase pironit locului.

Bărbatul lăsa în jos o frînghie, cu un cîrlig în capăt. După ce dădu drumul întregii frînghii şi-şi găsi un punct de sprijin pentru picior, desprinse cîrligul şi luă totul de la capăt. Cînd ajunse jos de tot, dispăru într-un crîng.

Jōtarō murea de curiozitate.

Cîteva minute mai tîrziu, îl văzu pe o fîşie de teren dintre parcelele orezăriei şi i se păru că se îndrepta spre el. La început intră în panică, dar se relaxă cînd văzu bocceaua din spatele omului.

— Ce pierdere de timp! Un biet ţăran care fură vreascuri.

După părerea lui, omul era nebun că-şi risca viaţa pe stînca aceea abruptă pentru nişte lemne de foc. Era şi dezamăgit în acelaşi timp; misterul se risipise complet. Dar urmă al doilea şoc. Cînd omul trecu de copacul după care se ascundea Jōtarō, băiatul îşi înăbuşi un strigăt de surpriză. Recunoscuse silueta neagră a lui Daizō.

„Nu poate fi el”, îşi spuse.

Bărbatul avea o pînză neagră pe faţă şi purta pantaloni ţărăneşti, ciorapi şi sandale uşoare din pai.

Silueta misterioasă o luă pe cărarea ce ocolea dealul. Cu umerii laţi şi paşii uriaşi, nu putea fi un bărbat de cincizeci de ani, cît avea Daizō. Tot încercînd să se convingă că se înşelase, Jōtarō porni în urmărirea lui. Trebuia să ajungă înapoi la han şi poate că omul îl va ajuta să găsească drumul.

Cînd bărbatul ajunse la o bornă de hotar, îşi puse jos bocceaua, care părea să fie foarte grea. Şi cum se aplecă să citească ce scria pe piatră, din nou i se păru lui Jōtarō că-l cunoaşte.

În timp ce omul o luă pe cărare în sus, Jōtarō se opri să examineze piatra, pe care scria: „Pinul de pe Movila Capetelor Îngropate – Sus”. Era punctul în care localnicii îngropaseră cîteva capete de criminali şi războinici învinşi.

Deşi era noapte, se desluşeau clar ramurile unui pin imens. Cînd Jōtarō ajunse în vîrf, bărbatul se aşezase deja la rădăcina copacului şi fuma pipă.

Daizō! Nu mai încăpea îndoială. Un ţăran nu lua niciodată tutun cu el. Unii reuşiseră să-şi cultive singuri tutun, dar era atît de scump, încît nu-şi puteau permite luxul acesta. Pînă şi în bogata zonă Kansai tutunul era considerat un lux. Şi în Sendai, cînd seniorul Date fuma, scribul lui se simţea dator să noteze în jurnal „Dimineaţă, trei pipe; după-amiază, patru; la culcare, una”.

Dincolo de aspectul financiar, majoritatea celor care încercau să fumeze constatau că-i apuca ameţeala sau li se făcea rău. Deşi apreciat pentru miros, tutunul era în general considerat ca fiind un narcotic.

Jōtarō ştia că sînt puţini fumători; mai ştia şi că Daizō se număra printre ei, pentru că-l văzuse de nenumărate ori scoţîndu-şi frumoasa lui pipă din ceramică. Dar, pînă atunci,

lucrul acesta nu i se păruse ciudat. Daizō era bogat şi era un bărbat cu gusturi rafinate.

„Oare ce are de gînd?” se întrebă băiatul nerăbdător. Pentru că se mai obişnuise cu pericolul, se tîrî puţin mai aproape.

După ce-şi termină pipa, bărbatul se ridică în picioare, îşi îndepărtă cîrpa neagră de pe cap şi o băgă la brîu. Ocoli încet pinul.

Următorul lucru pe care-l văzu Jōtarō a fost că ţinea în mînă o cazma. De unde mai apăruse şi aia? Rezemîndu-se în cazma, Daizō privi puţin în jur la peisajul nocturn, după toate probabilităţile fixîndu-şi poziţia în care se afla.

Aparent satisfăcut, Daizō dădu la o parte un bolovan dinspre partea de nord a copacului şi începu să sape cu forţă, fără să se uite nici în dreapta, nici în stînga. Jōtarō văzu cum groapa se adînceşte suficient de mult ca un om să poată sta în picioare. În cele din urmă, Daizō se opri şi-şi şterse sudoarea de pe frunte cu eşarfa. Jōtarō rămase nemişcat, complet năucit de ceea ce vedea.

— Ajunge, murmură negustorul încet, terminînd de nivelat sub picioare fundul gropii.

O clipă, Jōtarō fu tentat să-i strige să nu se îngroape de viu, dar ceva îl reţinu.

Sărind la suprafaţă, Daizō începu să tîrască bocceaua, dinspre copac spre marginea gropii, şi desfăcu sfoara cu care era legată. La început, Jōtarō crezu că era un sac din pînză, dar apoi realiză că era o manta neagră din piele, ca acelea pe care le poartă generalii peste armură. Înăuntru mai era un sac din pînză de cort sau dintr-un material asemănător. Cînd îl deschise şi pe acesta, ieşi la iveală un morman de aur – lingouri semicirculare obţinute prin turnarea metalului topit în tuburi din bambus, crăpate în lungime.

Şi asta nu era totul. Desfăcîndu-şi *obi*-ul, Daizō se uşură de cîteva monede mari din aur, care fuseseră îndesate în centura de sub chimonou şi prin alte părţi ale îmbrăcăminţii. După ce le aşeză deasupra lingourilor, legă la capete sacii şi aruncă balotul în groapă, de parcă ar fi trîntit carcasa unui cîine. Împinse înapoi pămîntul, îl călcă cu picioarele şi puse şi bolovanul la loc. În încheiere, presără iarbă uscată şi rămurele. Apoi se transformă în binecunoscutul Daizō din Narai, mare negustor de plante medicinale. Aruncă hainele de ţăran, cu care înfăşurase

cazmaua, într-un tufiş unde era puţin probabil să fie găsite. Îmbrăcă mantaua de călătorie şi îşi agaţă punga cu bani în jurul gîtului, aşa cum fac preoţii-călători. Încălţînd *zori*, mormăi cu satisfacţie:

— Bună treabă pentru noaptea asta.

După ce Daizō se îndepărtă suficient de mult ca să nu-l audă, Jōtarō ieşi din ascunziş şi se duse la bolovan. Deşi cercetă cu foarte multă atenţie, nu găsi nici o urmă din ceea ce văzuse de curînd. Privea pămîntul de parcă se uita în palma goală a unui magician.

„Mai bine plec”, îşi zise el brusc. „Dacă nu-s acolo cînd ajunge el la han, o să intre la bănuieli.” Se vedeau deja luminile oraşului, aşa că nu se mai temea de drum. Fugind ca vîntul, reuşi să se ţină departe de drumul principal, ca să nu-i iasă în cale lui Daizō.

Urcă scările hanului cu o expresie nevinovată pe chip şi intră în cameră. Avea noroc. Sukeichi era prăbuşit pe cufărul de lac şi dormea buştean. Era singur. Un fir subţire de salivă îi curgea pe bărbie.

— Hei, Sukeichi, o să răceşti acolo.

Jōtarō îl sculă intenţionat.

— A, tu erai? mormăi Sukeichi, frecîndu-se la ochi. Ce-ai făcut pînă la ora asta fără să-i spui stăpînului?

— Eşti nebun? M-am întors de cîteva ore. Dacă ai fi fost treaz, ai fi ştiut atîta lucru.

— Nu mă prosti tu pe mine. Ştiu că ai ieşit cu femeia aia de la Sumiya. Dacă de pe-acum fugi după curve, nici nu vreau să mă gîndesc ce-o să faci după ce mai creşti.

Chiar în clipa aceea, Daizō dădu la o parte *shōji*-ul şi spuse simplu:

— M-am întors!

Trebuiau să plece dimineaţa devreme ca să ajungă la Edo înainte de lăsarea nopţii. Jinnai îşi avea toată trupa, Akemi se întorsese şi ea cu mult înainte de răsăritul soarelui. Daizō, Sukeichi şi Jōtarō îşi luară liniştiţi micul dejun şi n-au fost gata de plecare pînă ce soarele n-a urcat destul de sus pe cer.

Daizō mergea în faţă, ca de obicei, dar Jōtarō şi Sukeichi veneau în urmă, lucru cu totul neobişnuit.

În cele din urmă, Daizō se opri şi întrebă:

— Ce-i cu tine în dimineaţa aceasta?
— Poftim? întrebă Jōtarō, încercînd să pară cît mai indiferent.
— S-a întîmplat ceva?
— Nu, nimic. De ce?
— Pari cam posac. Parcă nu eşti tu.
— N-am nimic. Mă gîndeam doar. Dacă stau cu dumneavoastră, nu ştiu dacă îmi mai găsesc vreodată profesorul. Aş vrea să mă duc să-l caut singur, dacă-mi permiteţi.
Fără nici o clipă de ezitare, Daizō îi răspunse:
— Nici vorbă!
Jōtarō se dădu mai într-o parte şi-l luă pe bărbat de mînă, dar apoi şi-o retrase şi întrebă nervos:
— De ce nu?
— Hai să ne odihnim puţin aici, spuse Daizō, trîntindu-se în iarba înaltă, pentru care provincia Musashi era renumită.
După ce se aşeză, îi făcu semn lui Sukeichi s-o ia înainte.
— Trebuie să-mi găsesc profesorul cît mai repede cu putinţă, îl imploră Jōtarō.
— Ţi-am mai spus, nu pleci de unul singur.
Privindu-l cu severitate, Daizō îşi duse pipa la gură şi trase un fum.
— De azi eşti fiul meu.
Părea foarte serios. Jōtarō înghiţi în sec, dar pe Daizō îl pufni rîsul şi băiatul, crezînd că era vorba de o glumă, zise:
— N-aş putea să fac aşa ceva. Nu vreau să fiu fiul dumneavoastră.
— De ce?
— Dumneavoastră sînteţi negustor. Eu vreau să fiu samurai.
— Sînt sigur că o să afli şi tu că Daizō din Narai nu-i un orăşean obişnuit, lipsit de onoare şi cunoştinţe temeinice. Acceptă să fii fiul meu adoptiv şi am să fac din tine un adevărat samurai.
Jōtarō înţelese cu groază că vorbea serios.
— Pot să vă întreb de ce v-aţi hotărît atît de brusc? întrebă băiatul.
Daizō îl trase într-o clipă spre el şi-i şopti la ureche:
— M-ai văzut, nu? Ticălos mic ce eşti!
— Eu?
— Da, te-ai uitat, aşa-i?

— Nu ştiu despre ce vorbiţi. La ce să mă uit?
— La ce-am făcut noaptea trecută.
Jōtarō îşi dădu toată silinţa să rămînă calm.
— De ce-ai făcut asta?
Băiatul nu mai ştia cum să se apere.
— De ce ţi-ai vîrît nasul în treburile mele?
— Îmi pare rău, scăpă Jōtarō fără să vrea. Zău că-mi pare rău. N-am să suflu nimănui nici o vorbă.
— Vorbeşte mai încet. Nu am de gînd să te pedepsesc, în schimb vei deveni fiul meu adoptiv. Dacă refuzi, nu-mi laşi nici o altă şansă decît să te omor. Te rog nu mă obliga să fac una ca asta, pentru că te consider un băiat grozav şi foarte plăcut.
Pentru prima oară în viaţă, lui Jōtarō îi era foarte frică.
— Îmi pare rău, repetă el aprins. Nu mă omorîţi. Nu vreau să mor!
Se zbătea în braţele lui Daizō ca o ciocîrlie capturată, temîndu-se că, dacă se zbate prea tare, mîna ucigaşă va coborî imediat asupra lui.
Deşi băiatul simţea strînsoarea îngrozitor de tare, Daizō nu-l strîngea deloc. De fapt, îl trăsese spre poala lui şi-l atingea cu blîndeţe.
— Deci, eşti fiul meu, nu?
Barba ţepoasă îi zgîrie obrazul lui Jōtarō.
Deşi nu-şi dădea seama, ceea ce-l încătuşa pe Jōtarō era parfumul bărbătesc, de adult. El se simţea ca un bebeluş pe genunchii lui Daizō, incapabil să opună rezistenţă, incapabil pînă şi să vorbească.
— Tu decizi, îmi dai voie să te adopt sau vrei să mori? Răspunde-mi în clipa asta!
Băiatul scînci şi apoi izbucni în plîns. Îşi frecă faţa cu degetele murdare şi îi rămaseră urme negre de ambele părţi ale nasului.
— De ce plîngi? Eşti norocos că ai o asemenea ocazie. Îţi garantez că vei fi un mare samurai cînd o să-ţi dau drumul în viaţă.
— Dar…
— Cee?
— Sînteţi… sînteţi…
— Ce?
— Nu pot să spun.

— Hai, dă-i drumu'! Vorbeşte. Un bărbat trebuie să spună tot ce gîndeşte, clar şi răspicat.

— Sînteţi… păi, afacerea dumneavoastră este hoţia.

Dacă n-ar fi fost mîinile care-l reţineau, strîngîndu-l uşor, Jōtarō ar fi întins-o ca o gazelă. Dar poala lui Daizō era adîncă şi nu-i permitea să se mişte în voie.

— Ha, ha, ha, hohoti Daizō, dîndu-i o palmă peste spate, în joacă. Asta-i tot ce te frămîntă?

— D… d… da.

Umerii bărbatului se scuturau de rîs.

— Oi fi eu genul de om care ar putea fura o ţară întreagă, dar nu un spărgător sau hoţ la drumul mare. Uită-te la Hideyoshi sau Nobunaga – ei sînt războinici care au furat sau au încercat să fure o naţiune, nu? Stai pe lîngă mine şi vei înţelege ce se întîmplă.

— Deci nu sînteţi hoţ?

— Nu-mi bat capul cu afaceri neprofitabile.

Ridică băiatul de pe genunchii lui şi spuse:

— Acum termină cu smiorcăitul şi hai să ne vedem de drum. Din clipa asta eşti fiul meu. Am să-ţi fiu un tată bun. Şi ca să punem capăt tîrgului, îţi atrag atenţia că n-ai voie să sufli nimănui nici o vorbă despre ceea ce crezi că ai văzut azi-noapte. Dacă faci aşa ceva, îţi sucesc gîtul.

Jōtarō îl crezu.

Pionierii

În ziua în care Osugi ajunse la Edo, spre sfîrşitul lunii mai, aerul era înăbuşitor, lucru care în această perioadă a anului se întîmplă numai atunci cînd nu plouă mai multe zile. În cele aproape două luni de cînd plecase din Kyoto, călătorise pe-ndelete, avînd răgaz să-şi lingă rănile şi să viziteze numeroase temple.

Prima impresie pe care i-o lăsase capitala shōgunului a fost una neplăcută.

— Cine naiba construieşte case într-un asemenea loc mlăştinos? remarcă ea dispreţuitor. Nici n-au curăţat încă terenul de buruieni şi mizerie.

Din cauza secetei neobişnuite, drumul Takanawa, cu copacii recent plantaţi şi cu bornele de hotar proaspăt ridicate, era plin de praf. Întinderea de la Shioiri la Nihombashi era înţesată de căruţe încărcate cu bolovani şi cherestea. De-a lungul drumului se ridicau case noi cu o viteză uluitoare.

— Ah, fir-ar să fie! strigă Osugi, privind o casă pe jumătate terminată. De sus îi căzuse nişte humă proaspătă pe chimonou.

Zugravii izbucniră în rîs.

— Cum îndrăzniţi să aruncaţi mizerie de sus şi-apoi să rîdeţi ca nişte proşti? Ar trebui să vă cereţi scuze, în genunchi.

Dacă ar fi fost în Miyamoto, tonul ei aspru ar fi băgat în sperieţi pe orice muncitor sau sătean. Dar aceştia, printre miile de nou-sosiţi din toată ţara, abia se sinchisiră să arunce un ochi în jurul lor.

— Ce tot bombăne cotoroanţa? întrebă un muncitor.

Osugi, înfuriată, ţipă la ei:

— Cine-a zis aşa? Hei, tu…

Cu cît se răţoia ea mai mult, cu atît ei rîdeau mai cu poftă. Începuse să se adune lumea. Se întrebau de ce nu-şi vede bătrîna de treabă, la vîrsta ei.

Osugi se repezi în casă şi apucă de capătul scîndurii pe care stăteau zugravii, smucind-o de pe suporţi. Bărbaţi şi găleţi, toate de-a valma, aterizară pe jos.

— Scorpia naibii!

Sărind în picioare, o înconjurară ameninţător. Osugi nu se sperie.

— Haideţi afară, le strigă ea aspru, ducîndu-şi mîna la sabia cea scurtă.

Muncitorii se răzgîndiră. După cum arăta şi se comporta, aparţinea probabil unei familii de samurai; puteau da de necazuri dacă nu erau prudenţi. Se înmuiară vizibil.

Observînd schimbarea, Osugi declară, dîndu-şi importanţă:

— De-acum n-am să mai permit nici o grosolănie din partea unora ca voi.

Privindu-i cu satisfacţie, ieşi şi o luă din nou pe drum, lăsîndu-i pe gură-cască să se uite la spatele ei drept şi semeţ.

Dar nu se depărtă bine, că un ucenic cu picioarele pline de noroi, de aşchii şi de rumeguş, veni din spate cu o găleată de humă murdară.

— Ce zici de asta, vrăjitoare bătrînă? şi-i azvîrli conţinutul găleţii în faţă.

— A-u-u-u!

Urletul era pe măsura plămînilor lui Osugi, dar pînă să se întoarcă ea, ucenicul dispăruse. Cînd realiză paguba, se încruntă teribil şi ochii i se umplură de lacrimi.

Veselia era generală.

— De ce rîdeţi neghiobilor? urla Osugi, dezgolindu-şi dinţii ameninţător. Ce-i atît de amuzant să vedeţi o bătrînă împroşcată cu mizerie? Aşa-i întîmpinaţi voi pe bătrîni la Edo? Nici măcar nu vă comportaţi ca nişte oameni! O să vedeţi voi într-o bună zi ce rău e să fii bătrîn!

Această izbucnire atrase şi mai mulţi spectatori.

— Edo! Ce mai Edo! zise ea sforăitor. Cînd îi auzi pe oameni vorbind, ai impresia că-i cel mai mare oraş din ţară. Şi ce e, de fapt? Un loc plin de murdărie şi mizerie, unde oamenii dărîmă dealuri şi construiesc pe terenuri mlăştinoase, sapă şanţuri şi îngrămădesc peste tot nisip adus din mare. Nu numai atît, dar mai e şi plin de lepădături, aşa cum nu găseşti la Kyoto sau în alt oraş din vest.

Spunînd ce-avea pe suflet, întoarse spatele mulţimii care rîdea pe înfundate şi-şi văzu de drum cu paşi iuţi.

În tot oraşul activitatea era în toi. Lemnul şi tencuiala caselor erau strălucitoare şi proaspete, multe dintre şantiere fuseseră doar parţial construite, iar baliga îţi lua cu asalt ochii şi nările.

Nu cu multă vreme în urmă, acest drum fusese doar o cărare prin orezării, între satele Hibiya şi Chiyoda. Dacă Osugi ar fi luat-o puţin mai spre vest, mai aproape de Castelul Edo, ar fi găsit un cartier mai vechi şi mai liniştit, unde seniorii şi vasalii shōgunului începuseră să-şi construiască reşedinţele imediat după ce Tokugawa Ieyasu ocupase Edo în 1590.

Nimic n-o atrăgea la oraşul acesta. Se simţea bătrînă. Toţi cei pe care-i vedea – vînzători, demnitari călare, samurai cu pălării împletite –, toţi erau tineri, la fel şi muncitorii, meşteşugarii, soldaţii, chiar şi generalii.

Pe faţada unei case, unde zidarii încă mai lucrau, atîrna o firmă şi în spatele ei îşi aştepta clienţii o femeie foarte pudrată, care se freca la ochi. În alte clădiri pe jumătate terminate se vindea saké, în altele erau prezentate articole de galanterie, altele ofereau peşte uscat. Un bărbat atîrna o firmă ce anunţa că acolo se vînd medicamente.

— Dacă n-aş căuta pe cineva, mormăi Osugi supărată, n-aş sta nici măcar o singură noapte în maldărul ăsta de gunoi.

Ajungînd la un morman de pămînt ce bloca drumul, se opri. La capătul unui pod ce traversa un şanţ fără apă se afla o cocioabă. Pereţii erau din rogojini de stuf prinse laolaltă cu benzi de bambus, dar steguleţul de la intrare anunţa că aici era o baie publică. Osugi întinse o monedă de cupru şi intră să-şi spele chimonoul. După ce îl clăti cît putu ea de bine, împrumută un par şi-şi agăţă hainele pe o latură a cocioabei. Îmbrăcată doar în lenjeria de corp, cu un halat uşor aruncat pe spate, se strecură în umbra cocioabei şi rămase să privească la drum, absentă.

Vizavi se adunaseră într-un cerc şase bărbaţi, care se tîrguiau destul de tare ca să-i audă Osugi.

— Cîţi metri pătraţi are? Nu m-ar deranja dacă preţul ar fi convenabil.

— Două treimi de pogon. Preţul este cel pe care vi l-am spus adineauri. Nu mai pot lăsa.

— E prea mult. Ar trebui să ştiţi şi dumneavoastră atîta lucru.

— Nu-i mult deloc. Costă foarte mult să umpli un teren. Şi nu uitaţi un lucru, nici nu mai există altul prin zonă.

— Trebuie să fie. Se construieşte peste tot.

— S-au vîndut toate. Oamenii le înhaţă aşa cum sînt, cu mlaştină cu tot. Nu veţi găsi o sută de metri pătraţi de vînzare. Dacă vreţi însă s-o luaţi spre rîul Sumida, acolo s-ar putea să găsiţi ceva mai ieftin.

— Garantaţi că sînt două treimi de pogon?

— Nu-i nevoie să mă credeţi pe cuvînt. Luaţi o sfoară şi măsuraţi-l singur.

Osugi era uimită la culme; cifra menţionată pentru o sută de metri pătraţi ar fi fost suficientă pentru o suprafaţă de zece ori mai mare de teren bun pentru orezărie. Dar, în mare, aceeaşi conversaţie se purta prin tot oraşul, pentru că mulţi negustori făceau speculă cu pămîntul. Osugi nu pricepea nimic.

— De ce să cumpere lumea pămînt aici? Nu e bun pentru orez şi locul ăsta nici nu se poate numi oraş.

Pînă la urmă, bărbaţii de peste drum pecetluiră tîrgul cu o strîngere de mînă, însoţită de urările de noroc cuvenite.

Pe cînd privea la umbrele ce se îndepărtau, Osugi simţi o mînă pe *obi*, la spate.

— Hoţii! strigă ea, încercînd să-l prindă pe hoţ de încheietura mîinii.

Dar punguţa ei cu bani dispăruse şi hoţul îşi luase tălpăşiţa.

— Hoţii! strigă ea din nou.

Zburînd după bărbat, reuşi să-l apuce de talie.

— Ajutor! Hoţii!

Hoţul se zbătu, o lovi peste faţă de cîteva ori, dar tot nu izbuti să se elibereze din strînsoarea ei:

— Dă-mi drumu’, vaco! ţipă el, lovind-o în coaste.

Osugi căzu gemînd zgomotos, dar îşi scoase sabia cea scurtă şi-l răni pe bărbat la gleznă.

— Au! Sîngele începu să-i curgă din rană, şchiopătă cîţiva paşi şi apoi se prăbuşi.

Uimiţi de atîta gălăgie, negustorii de pămînt se întoarseră şi unul dintre ei exclamă:

— Hei, nu-i terchea-berchea din Kōshū?

Cel care vorbise era Hangawara Yajibei, conducătorul unei echipe mari de muncitori.

— Aşa se pare, răspunse unul dintre oamenii lui. Ce ţine în mînă? Parc-ar fi o pungă cu bani.

— Exact. Şi parcă adineauri cineva striga după ajutor. Ia uitaţi! O femeie întinsă pe jos. Duceţi-vă să vedeţi ce-i cu ea. Eu mă ocup de el.

Hoţul se ridică iute în picioare şi-o rupse iar la fugă, dar Yajibei îl ajunse din urmă şi-l trînti la pămînt de parcă ar fi pocnit o lăcustă.

Omul se întoarse la şeful lui şi-i spuse:

— Exact cum am bănuit! A furat punga cu bani a bătrînei.

— Da, e la mine. Ea cum se simte?

— Nu-i rănită. A leşinat, iar cînd şi-a revenit, l-a drăcuit pe ucigaş.

— Văd că încă stă jos. Nu se poate ridica?

— Probabil că nu. A lovit-o rău în coaste.

— Ticălosul naibii!

Fulgerîndu-l cu privirea pe hoţ, Yajibei dădu ordin unui subaltern:

— Ushi, bate un arac solid în pămînt.

Cuvintele îl făcură pe hoţ să tremure de parcă l-ar fi ameninţat cineva că-i taie beregata.

— Nu, vă rog, nu! imploră el, tîrîndu-se în patru labe, prin noroi, la picioarele lui Yajibei. Iertaţi-mă de data asta! Promit că n-am să mai fac.

Yajibei dădu din cap.

— Nu. O să capeţi ceea ce meriţi.

Ushi[2], care-şi primise numele după zodia în care se născuse – o practică destul de obişnuită la ţărani –, se întoarse cu doi muncitori de la podul din apropiere.

— Acolo! spuse el, arătînd spre un loc viran.

După ce muncitorii tîrîră stîlpul la locul indicat, unul dintre ei întrebă:

— E destul de bun?

— Grozav! spuse Yajibei. Acum legaţi-l de el şi puneţi-i o plăcuţă deasupra capului.

După ce terminară, Yajibei împrumută de la un dulgher nişte unelte de scris şi însemnă pe plăcuţă: „Bărbatul acesta este un hoţ. Pînă nu demult a lucrat pentru mine, dar a comis o faptă pentru care trebuie pedepsit. Va sta legat aici, în ploaie şi în

soare, timp de şapte zile şi şapte nopţi. Din ordinul lui Yajibei din Bakurōchō.”

— Mulţumesc, spuse el înapoind călimara. Şi acum, dacă nu vă deranjează prea mult, mai daţi-i din cînd în cînd cîte o înghiţitură de mîncare, numai atît cît să nu moară de foame. Resturi de la masă.

Cei doi muncitori, împreună cu alţii care se adunaseră între timp, încuviinţară din cap. Cîţiva dintre ei promiseră că vor avea grijă ca hoţul să simtă cu adevărat că-i pedepsit. Nu numai samuraii se temeau să nu fie expuşi în public pentru nelegiuirile şi slăbiciunile lor. Chiar şi orăşenii de rînd considerau la vremea aceea că cea mai groaznică pedeapsă era să ajungă de rîsul tuturor.

Pe atunci se practica pedepsirea criminalilor fără apel la lege. În zilele în care războinicii erau prea ocupaţi cu problemele lor ca să mai vadă şi de liniştea oraşului, orăşenii, pentru a se simţi în siguranţă, îşi asumau ei înşişi răspunderea de a se ocupa de lichele. Deşi nu exista tribunal în Edo, se practica sistemul justiţiei sumare, cetăţeni de frunte ai fiecărui district acţionînd ca reprezentanţi ai guvernului. Din cauza condiţiilor încă oarecum haotice, autorităţile nu vedeau vreun motiv să intervină.

— Ushi, spuse Yajibei, dă-i bătrînei punga. Păcat că s-a întîmplat aşa ceva tocmai unei persoane de vîrsta ei. Pare să fie singură. Unde i-o fi chimonoul?

— A zis că şi l-a spălat şi l-a agăţat să se usuce.

— Du-te şi adu-i-l. Am putea să o luăm cu noi acasă. Numai pedepsindu-l pe hoţ nu facem mare lucru, dacă o lăsăm aici pradă altor nemernici.

Cîteva clipe mai tîrziu, Yajibei se îndepărta cu paşi mari. Ushi mergea în urma lui, cu chimonoul pe braţ şi cu Osugi în cîrcă.

Ajunseră imediat la Nihombashi, „Podul Japoniei”, de unde se măsurau acum toate distanţele pe drumurile ce plecau din Edo. Parapete din piatră sprijineau arcul din lemn şi, cum podul fusese construit doar de un an, balustradele arătau încă destul de noi. De-a lungul malului erau ancorate vase din Kamakura şi Odawara. De partea cealaltă se afla piaţa de peşte a oraşului.

— Au, mă dor coastele, gemu Osugi.

Negustorii de peşte îşi ridicară privirile să vadă ce se întîmplă.

Lui Yajibei nu-i plăcea să atragă atenţia. Aruncîndu-i o privire lui Osugi, îi spuse:

— Ajungem imediat, încercaţi să mai rezistaţi. Viaţa dumneavoastră nu e în pericol.

Osugi îşi puse capul pe umărul lui Ushi. Stătea acolo ca un copilaş.

Negustorii şi artizanii îşi înălţaseră şi ei zona lor, mai înspre centrul oraşului. Exista un cartier al fierarilor, unul al armurierilor, altele pentru vopsitori, împletitori de *tatami* şi aşa mai departe. Casa lui Yajibei se evidenţia printre celelalte case ale dulgherilor pentru că partea din faţă a acoperişului era din ţigle; toate celelalte case aveau acoperişuri din scînduri. Pînă în urmă cu cîţiva ani, aproape toate fuseseră din stuf. Aşa cum se întîmplă de obicei, Yajibei îşi primise porecla din pricina acoperişului, căci Hangawara însemna „pe jumătate acoperit cu ţigle”.

Venise la Edo ca *rōnin*, dar fiind deştept şi bun la suflet, se dovedise un bun conducător. În scurt timp, devenise antreprenor şi avea o echipă considerabilă de dulgheri, lucrători care acopereau sau reparau acoperişurile şi muncitori necalificaţi. Din lucrările de construcţie de care se ocupase pentru diverşi *daimyō*, îşi adunase suficient capital ca să pornească şi afacerea cu vînzarea de terenuri. Avea prea multă treabă ca să o mai poată rezolva singur, aşa că trecea acum drept mare şef. Printre numeroşii conducători de echipe care se numeau singuri în funcţie, Yajibei era unul dintre cei mai cunoscuţi şi mai respectaţi.

Orăşenii îi admirau şi pe aceştia şi pe samurai, dar dintre cele două grupe, şefii de echipă erau la mai mare preţ pentru că, de obicei, le luau apărarea. Deşi cei din Edo aveau un fel de a fi propriu, ei nu erau unicat pentru noua capitală. Originile istoriei lor se întorceau mult înapoi, în perioada shōgunatului Ashikaga, cînd toată ţara era bîntuită de bande de criminali ce jefuiau după bunul lor plac, fără nici o restricţie.

După cum scria un autor din vremea aceea, ei nu purtau altceva decît o fîşie de pînză roşie în jurul şalelor şi o centură lată în talie. Săbiile lor erau exagerat de lungi – aproape un metru şi jumătate – şi chiar săbiile cele scurte măsurau mai bine de şaizeci de centimetri. Mulţi dintre ei foloseau şi alte arme, mult mai dure, de pildă topoarele de luptă şi „furcile din fier”.

Purtau părul lung şi neîngrijit, sfori groase în chip de benzi în jurul capului şi ciorapi din piele care să le acopere gambele.

Nu erau devotaţi cuiva anume, aşa că lucrau ca mercenari, iar după instaurarea păcii, nu mai avură ce căuta nici în rîndul ţăranilor, nici printre samurai. În perioada Edo, cei care nu se mai mulţumeau să fie doar pungaşi sau bandiţi la drumul mare îşi căutau norocul în noua capitală. Mulţi dintre ei au reuşit, şi aceşti conducători au fost cîndva descrişi ca avînd ,,justificare pentru ciolane, plăcere pentru poftele trupeşti şi dorinţa de a stoarce bani”. Pe scurt, erau eroii populari prin excelenţă.

ビ
ッ

Măcel pe malul rîului

Lui Osugi îi plăcu atît de mult viaţa din casa acoperită pe jumătate cu ţigle a lui Yajibei, încît şi după un an şi jumătate era tot acolo. Timp de cîteva săptămîni se odihni şi se refăcu, dar după aceea n-a fost zi sub soare în care să nu îşi spună că ar trebui să pornească la drum.

Ori de cîte ori îi vorbea lui Yajibei despre plecare, deşi nu-l vedea prea des, el o îndemna să mai rămînă.

— De ce atîta grabă? întreba el. N-aveţi de ce să plecaţi. Staţi liniştită pînă-l găsim pe Musashi. Atunci o să vă servim drept secundanţi.

Yajibei nu ştia nimic altceva despre duşmanul lui Osugi decît ceea ce îi spusese ea însăşi – adică, cu alte cuvinte, că era cel mai mare escroc de pe lume –, dar din ziua sosirii ei, toţi bărbaţii primiseră instrucţiuni să raporteze tot ce aud despre Musashi şi s-o anunţe dacă-l văd cumva.

Deşi la început nu îi plăcuse deloc oraşul Edo, Osugi ajunsese să recunoască faptul că oamenii de-aici erau „prietenoşi, lipsiţi de griji şi într-adevăr foarte buni la suflet”.

Căminul Hangawara era un loc deosebit de plăcut şi oarecum un refugiu pentru băieţii neadaptaţi de la ţară, prea leneşi ca să lucreze pămîntul, *rōnin*-i scoşi din slujbă, destrăbălaţi care păpaseră banii părinţilor şi foşti puşcăriaşi – un grup pestriţ, al cărui spirit de echipă se asemăna cu cel al războinicilor dintr-o şcoală bine condusă. Idealul era aici, totuşi, punerea în evidenţă a masculinităţii, mai degrabă decît a bărbăţiei spirituale; putea fi foarte bine considerat un *dōjō* pentru răufăcători.

Ca şi în cazul *dōjō*-ului din artele marţiale, şi aici structura de clasă era bine delimitată. Imediat după şef, care reprezenta cea mai mare autoritate spirituală, urma un grup de membri cu vechime, cărora ceilalţi le spuneau de obicei „fraţii mai mari”. După ei, veneau acoliţii de rînd – *kobun* – a căror poziţie era, în mare, determinată de perioada serviciului. Mai exista şi o clasă specială de „oaspeţi”; poziţia se stabilea în funcţie de abilitatea

lor în mînuirea armelor. Încurajarea unei asemenea organizări ierarhice ţinea de codul etichetei, de origine nesigură, dar respectat cu stricteţe.

La un moment dat, crezînd că Osugi se plictiseşte, Yajibei îi propusese să se ocupe de cei mai tineri. De atunci, n-a mai cunoscut clipe de răgaz – cosea, cîrpea, spăla, strîngea după *kobun*-i, care erau teribil de dezordonaţi.

Deşi complet lipsiţi de maniere, *kobun*-ii recunoşteau calitatea cînd o vedeau. Ei admirau şi obiceiurile spartane ale lui Osugi şi eficacitatea cu care îşi îndeplinea îndatoririle.

— E o femeie-samurai în toată puterea cuvîntului, obişnuiau ei să spună. Pesemne că familia Hon’iden a avut sînge foarte bun în vene.

Gazda lui Osugi o trata cu foarte multă consideraţie şi se construiră chiar nişte cămăruţe în spaţiul liber din spatele casei. De cîte ori era acasă, mergea dimineaţa şi seara la bătrînă să-şi exprime respectul. Cînd unul dintre subalterni îl întrebă de ce manifestă atîta grijă pentru o femeie complet necunoscută, Yajibei mărturisi că se purtase foarte urît cu tatăl şi cu mama lui cît fuseseră în viaţă.

— La vîrsta mea, spuse el, simt că am o datorie filială faţă de toţi cei în vîrstă.

Veni primăvara şi florile de prun sălbatic căzură, dar oraşul n-avea aproape deloc flori de cireş. Cu excepţia cîtorva copaci, risipiţi pe dealurile dinspre vest, nu se vedeau decît nişte puieţi, plantaţi de budişti de-a lungul drumului ce ducea spre templul Sensōji din cartierul Asakusa. Se zvonea că ei vor înmuguri anul acesta şi vor face flori pentru prima oară.

Într-o zi, Yajibei veni în camera lui Osugi şi-i spuse:

— Plec la Sensōji. Aţi vrea să veniţi cu mine?

— Mi-ar plăcea. Templul acela este dedicat zeiţei Kanzeon şi eu cred cu tărie în puterile ei miraculoase. Este una şi aceeaşi cu Kannon, căreia m-am închinat la templul Kiyomizudera din Kyoto.

Cu Yajibei şi Osugi mai plecară doi *kobun*-i, Jūrō şi Koroku. Jūrō era poreclit “Rogojina din Stuf”, dar nimeni nu ştia de ce, în schimb era foarte limpede de ce lui Koroku i se spunea “Acolitul”. Era un bărbat scund, îndesat, cu o faţă bonomă, dacă reuşeai să-i treci cu vederea cele trei cicatrice de pe frunte, dovadă a încăierărilor de stradă.

O luară mai întîi spre şanţul cu apă de la podul Kyōbashi, de unde se puteau închiria bărci. După ce Koroku scoase cu multă dibăcie o barcă şi o îndreptă spre rîul Sumida, Yajibei îi ceru să deschidă cutiuţele cu mîncare.

— Mă duc azi la templu pentru că e aniversarea morţii mamei mele, explică el. Ar trebui să mă duc acasă să-i vizitez mormîntul, dar e prea departe, aşa că m-am gîndit la un compromis – merg la Sensōji şi fac o donaţie templului. Dar nu-i chiar la doi paşi; consideraţi asta un picnic.

Se întinse peste marginea bărcii, clăti o ceşcuţă de saké şi i-o oferi lui Osugi.

— Ce bine că v-aţi amintit de mama, spuse ea întinzînd mîna după ceşcuţă şi întrebîndu-se dacă Matahachi va face acelaşi lucru după moartea ei. Dar oare se cuvine să bem saké într-o asemenea zi?

— Păi, eu prefer aşa, decît să ţin o ceremonie pompoasă. Oricum, eu cred în Buddha; e foarte important pentru un mocofan ignorant ca mine. Cunoaşteţi proverbul, nu? „Cei care au credinţă, n-au nevoie de cunoştinţe.”

Osugi se mulţumi cu acest răspuns şi-şi umplu ceşcuţa de cîteva ori. După o vreme, spuse:

— N-am mai băut aşa de o grămadă de vreme. Am senzaţia că plutesc.

— Beţi fară jenă, o îndemnă Yajibei. Saké-ul e bun, nu-i aşa? Să nu vă fie teamă că vă aflaţi pe apă. Sîntem aici ca să avem grijă de dumneavoastră.

Rîul care curgea la sud de oraşul Sumida era lat şi liniştit. Pe malul Shimōsa, malul de est vizavi de Edo, se afla o pădure cu vegetaţie luxuriantă. Rădăcinile copacilor, care se întindeau pînă în apă, formau o serie de vîrtejuri care sclipeau ca safirul în lumina soarelui.

— O! exclamă Osugi. Ia ascultaţi privighetorile!

— Cînd se apropie anotimpul ploios, auzi cucul toată ziua.

— Să vă mai torn şi eu. Sper că nu vă deranjează.

— M-aş bucura să văd că vă simţiţi bine.

Koroku strigă, pofticios, de la cîrmă:

— Ce-ar fi, şefule, să trecem saké-ul din mînă-n mînă?

— Tu fii atent la treburile tale. Dacă începi de pe-acum, ne înecăm cu toţii. Îţi dau cît doreşti la întoarcere.

— Cum ziceţi dumneavoastră. Dar parcă tot rîul începe să arate a saké.

— Nu te mai gîndi la asta. Ia ascultă, trage lîngă barca aceea de la mal, să cumpărăm nişte peşte proaspăt.

Koroku făcuse ce i se ceruse. După puţină tocmeală, pescarii, cu un zîmbet de încîntare pe buze, ridicară capacele de pe bazinul încastrat în punte şi îi îndemnară să servească orice doresc. Osugi nu mai văzuse aşa ceva în viaţa ei. Bazinul era plin ochi cu tot felul de peşti, unii de mare, alţii de rîu: crapi, creveţi, pisici-de-mare, caraşi. Pînă şi păstrăvi şi bibani de mare.

Yajibei turnă sos de soia pe unul şi începu să-l mănînce aşa, crud. Îi oferi şi lui Osugi, dar ea refuză cu o expresie de groază întipărită pe faţă.

Cînd acostară pe partea de vest a rîului şi debarcară, Osugi părea puţin cam nesigură pe picioare.

— Aveţi grijă, o preveni Yajibei. Poftim, ţineţi-vă de mine.

— Nu, mulţumesc. Nu am nevoie de ajutor.

Îşi flutură mîna prin faţa ochilor, indignată.

După ce Jūrō şi Koroku prinseră barca la mal, toţi patru avură de traversat o suprafaţă plină de pietre şi băltoace pînă să ajungă la malul propriu-zis.

Cîţiva copii erau preocupaţi să întoarcă nişte pietre, dar cînd îi zăriră pe cei patru, care nu erau de prin părţile locului, se opriră şi se adunară în jurul lor îndemnîndu-i emoţionaţi:

— Cumpăraţi şi dumneavoastră, domnule. Vă rugăm.

— Bunicuţo, nu vreţi să cumpăraţi?

Se pare că lui Yajibei îi plăceau copiii; sau, oricum, nu dădea nici un semn că l-ar deranja.

— Ce-aveţi acolo? Raci?

— Nu sînt raci, sînt săgeţele, răspunseră ei, scoţînd grămăjoare întregi de prin chimonourile lor.

— Săgeţele?

— Exact. Sub moviliţa de lîngă templu sînt îngropaţi o grămadă de bărbaţi şi cai. Lumea care vine aici cumpără săgeţele pentru a le oferi morţilor. Trebuie să cumpăraţi şi dumneavoastră.

— Nu cred că vreau săgeţele, dar am să vă dau nişte bani. Bine?

Se pare că le conveni de minune şi, de îndată ce Yajibei le dădu cîteva monede, copiii se întoarseră la săpatul lor. Încă se

mai uita la ei, cînd din casa din apropiere, cu acoperiş de stuf, văzu ieşind un bărbat. Acesta luă monedele copiilor şi intră din nou în casă. Yajibei plescăi din limbă şi îşi văzu de drum, dezgustat.

Osugi privea rîul, fascinată de privelişte.

— Dacă sînt atîtea capete de săgeţi aici, constată ea, pesemne că s-a dat o bătălie serioasă prin aceste părţi.

— Eu nu prea ştiu, dar se pare că au avut loc ceva bătălii în zilele în care Edo era doar un orăşel de provincie. Asta se întîmpla cu patru sau cinci sute de ani în urmă. Am auzit că Minamoto no Yoritomo a venit aici din Izu, prin secolul al XII-lea, ca să-şi organizeze trupele. Cînd s-a divizat Curtea Imperială – cînd a fost asta, în secolul al XIV-lea? — seniorul Nitta din Musashi a fost înfrînt de clanul Ashikaga undeva prin apropiere. Şi, în ultimele secole, se spune că Ōta Dōkan şi alţi cîţiva generali de prin partea locului au purtat multe bătălii, nu departe de rîu.

În timp ce ei stăteau de vorbă, Jūrō şi Koroku o luară înainte ca să le găsească nişte locuri pe pridvorul templului.

Sensōji o dezamăgi profund pe Osugi. Pentru ea, acest templu nu era altceva decît o casă dărăpănată, o colibă în care locuiau nişte preoţi.

— Ăsta-i? întrebă ea, pe un ton mai mult decît critic. Şi am auzit atîtea despre Sensōji…

Era situat lîngă o pădure mare, cu copaci bătrîni, dar clădirea dedicată zeiţei Kanzeon arăta dărăpănată. Cînd rîul inunda zona, apa ajungea, prin pădure, pînă la pridvor. Chiar şi în alte situaţii, afluenţi de-ai rîului spălau terenul.

— Bine-aţi venit! Mă bucur că vă revăd!

Privind în sus surprinsă, Osugi văzu pe acoperiş un călugăr îngenuncheat.

— Lucraţi la acoperiş? întrebă Yajibei amabil.

— Trebuie, din cauza păsărilor. Cu cît îl repar mai des, cu atît îmi fură mai repede trestia, ca să-şi facă cuib. Mereu se scurge apa pe undeva. Faceţi-vă comozi. Cobor imediat.

Yajibei şi Osugi aprinseră lumînări şi intrară în clădirea întunecoasă.

„Nici nu-i de mirare că le curge apă”, se gîndi ea în timp ce privea găurile imense din tavan.

Îngenunchind lîngă Yajibei, îşi scoase mătăniile şi, cu o privire visătoare, începu să intoneze Jurămîntul lui Kanzeon din Sutra Lotusului.

Vei sălăşlui în aer precum soarele.
Şi dacă te urmăresc oameni răi
Şi te împing de pe Muntele de Diamant,
Gîndeşte-te la puterea lui Kanzeon
Şi nu vei pierde nici un fir de păr din cap.
Şi dacă te înconjoară bandiţii
Şi te ameninţă cu săbii,
Dacă te gîndeşti la puterea pe care o are Kanzeon,
Bandiţilor li se face milă de tine.
Şi dacă regele te condamnă la moarte
Şi sabia e pe punctul de a-ţi tăia capul,
Gîndeşte-te la puterea pe care o are Kanzeon.
Sabia ţăndări se va face.

La început recită încet, dar, uitînd treptat de prezenţa lui Yajibei, Jūrō şi Koroku, vocea ei se auzea tot mai bine; era complet transpusă.

Cele optzeci şi patru de mii de fiinţe receptive la senzaţii
Au început să aspire în inimile lor
la anuttara-samyak-sambodhi.
Neîntrecuta înţelepciune a lui Buddha.

Cu mătăniile tremurîndu-i în mînă, Osugi trecu, fără pauză, la propriile-i rugăciuni fierbinţi.

Slavă lui Kanzeon, Cea Onorată în Lumea-ntreagă!
Slavă Zeului Milei Infinite şi al Îndurării Infinite!
Daţi ascultare rugăminţilor unei femei bătrîne.
Lăsaţi-mă să-l dobor pe Musashi, şi încă foarte curînd! Ajutaţi-mă să-l dobor!
Ajutaţi-mă să-l dobor!

Îşi coborî brusc vocea şi făcu o plecăciune pînă la duşumea.

— Faceţi din Matahachi un băiat bun! Faceţi să prospere Casa Hon’iden.

După ce s-a terminat lunga rugăciune, a urmat un moment de linişte înainte ca preotul să-i invite la un ceai. Yajibei şi cei doi tineri, care stătuseră în poziţie cuviincioasă tot timpul rugăciunii, se ridicară, frecîndu-şi picioarele amorţite, şi ieşiră în pridvor.

— Acum pot să beau şi eu puţin saké, nu? întrebă Jūrō voios.

După ce obţinu permisiunea, o luă repede spre încăperile preotului şi întinse masa. Cînd veniră şi ceilalţi, el sorbea saké cu o mînă şi cu cealaltă tăia peştele pe care-l cumpărase.

— Ce contează că nu sînt flori de cireş? remarcă el. Eu am senzaţia că am ieşit la un picnic ca să admirăm florile.

Yajibei îi înmînă preotului o donaţie, frumos împăturită în hîrtie, şi îi spuse s-o folosească pentru repararea acoperişurilor. În timp ce făcea lucrul acesta, observă o plăcuţă pe care scria numele donatorilor şi sumele cu care contribuiseră. Aproape toate erau ca cea a lui Yajibei, sau chiar mai puţin, dar una ieşea bine în evidenţă. „Zece monede de aur, Daizō din Narai, provincia Shinano”.

Întorcîndu-se spre preot, Yajibei remarcă, oarecum timid:

— Poate vă par mojic, dar zece monede de aur reprezintă o sumă considerabilă. Este chiar atît de bogat acest Daizō din Narai?

— Habar n-am! A apărut din senin într-o bună zi, spre sfîrşitul anului trecut, şi a zis că-i o ruşine ca cel mai renumit templu din regiunea Kantō să arate atît de jalnic. Mi-a spus să folosim banii pentru cumpărarea cherestelei.

— Pare un om grozav.

— A mai donat trei monede de aur templului Yushima şi nu mai puţin de douăzeci templului shintoist Kanda Myōjin. Voia să fie păstrat în bună stare pentru că este dedicat lui Taira no Masakado. Daizō susţine că Masakado n-a fost un rebel. El consideră că trebuie venerat ca un pionier care a deschis partea de est a ţării. O să constataţi că există cîţiva donatori mai neobişnuiţi în lumea asta.

Nici nu terminară bine de vorbit, că se apropiară în fugă nişte copii foarte agitaţi.

— Ce căutaţi aici? ţipă preotul la ei, cu asprime. Dacă vreţi să vă jucaţi, mergeţi la rîu. Nu se aleargă aşa pe terenurile templului.

Dar copiii continuară să fugă pînă la pridvorul templului.

— Veniţi repede! strigă unul dintre ei. E îngrozitor!

— E un samurai acolo. Se luptă.

— Unul contra patru.

— Săbii adevărate!

— Doamne sfinte! Iarăşi! se văită preotul, încălţîndu-şi repede sandalele.

Înainte de a o lua la fugă, se opri o clipă să le explice.

— Vă rog să mă iertaţi. Trebuie să plec puţin. Malul rîului este un loc propice pentru încăierări. De cîte ori te întorci, dai de cineva acolo care taie oameni sau îi bate măr. Şi-apoi vin cei de la birouri să-mi ceară un raport scris. Trebuie să merg să văd despre ce e vorba.

— Luptă? spuseră în cor Yajibei şi oamenii lui, şi duşi au fost.

Osugi îi urmă şi ea, dar se mişca atît de încet, încît cînd ajunse ea, lupta se terminase. Copiii şi cîţiva gură-cascǎ dintr-un sat pescăresc din apropiere stăteau acolo în tăcere, înghiţind în sec. Erau foarte palizi cu toţii.

La început, lui Osugi i se păru cam ciudată liniştea, dar pe urmă îşi ţinu şi ea respiraţia şi făcu ochii mari. Pe pămînt trecu umbra unei rîndunele în zbor. Un tînăr samurai, ce părea foarte încîntat de isprava lui, se îndrepta spre ei; era îmbrăcat într-o mantie purpurie de războinic. Fie că îi observase sau nu pe spectatori, oricum nu le acordă nici un pic de atenţie.

Osugi îşi îndreptă privirile spre cele patru trupuri răvăşite, ce zăceau la vreo douăzeci de paşi în spatele samuraiului.

Învingătorul se opri. Cîţiva căscară gura de mirare, pentru că unul din cei învinşi se mişcă. Se strădui să se ridice în picioare şi strigă:

— Stai! N-ai voie să fugi!

Samuraiul se făcu că aşteaptă, în timp ce rănitul înainta cu răsuflarea tăiată.

— Lupta… aceasta… nu s-a terminat… încă.

Sări lipsit de vlagă la atac, dar samuraiul se dădu un pas la o parte, lăsîndu-l pe rănit să se împiedice. Apoi lovi. Capul bărbatului crăpă în două.

— Acum s-a terminat? strigă el cu răutate.

Nimeni nu observase cînd a scos Sabia de Bizen.

Îşi şterse lama şi apoi se aplecă să se spele pe mîini în rîu. Deşi sătenii se obişnuiseră cu luptele, de data aceasta erau uluiţi de sîngele rece al samuraiului. Moartea ultimului luptător

nu fusese numai instantanee, dar şi inuman de crudă. Nimeni nu scotea nici un cuvînt.

Samuraiul se ridică şi se întinse.

— E ca rîul Iwakuni. Îmi aminteşte de casă.

Privi cîteva clipe rîul cel larg şi cele cîteva rîndunele cu pîntecele albe, care zburau aproape de apă. Apoi se întoarse şi porni cu paşi mari în josul rîului.

O luă direct spre barca lui Yajibei şi cînd începu să o dezlege, Jūrō şi Koroku ieşiră repede din pădure.

— Staţi! Ce faceţi? spuse Jūrō, care era acum suficient de aproape ca să vadă sîngele de pe *hakama* şi de pe şireturile sandalelor.

Dezlegînd funia, samuraiul rînji şi întrebă:

— Nu pot folosi barca?

— Bineînţeles că nu, se răsti Jūrō.

— Nici dacă plătesc?

— Nu vorbiţi prostii.

Vocea care refuza categoric cererea samuraiului era a lui Jūrō, dar prin gura lui vorbeau de fapt toţi noii impertinenţi neînfricaţi ai oraşului Edo.

Samuraiul nu-şi ceru scuze, dar nici nu recurse la forţă. Se întoarse şi plecă fără o vorbă.

— Kojirō! Kojirō! Stai! strigă Osugi cît o ţineau plămînii.

Cînd văzu despre cine-i vorba, lui Kojirō îi dispăru brusc supărarea şi zîmbi prietenos.

— Ei, ce faceţi aici? Chiar mă întrebam ce s-a întîmplat cu dumneavoastră.

— Am venit să mă închin zeiţei Kanzeon. Am venit cu Hangawara Yajibei şi cu aceşti doi tineri. Yajibei mi-a permis să stau la el, în cartierul Bakurōchō.

— Cînd v-am văzut ultima oară? Ia să vedem… Muntele Hiei. Mi-aţi spus atunci că plecaţi la Edo, aşa că m-am gîndit că o să dau peste dumneavoastră. Dar nu mă aşteptam să se întîmple chiar aici.

Se uită la Jūrō şi Koroku care erau de-a dreptul şocaţi.

— Adică cei doi de colo?

— Ei sînt cam ţărănoi, dar şeful lor e un om tare drăguţ. Yajibei rămase la fel de uimit ca şi ceilalţi, cînd văzu că musafira lui stă de vorbă cu înfiorătorul samurai. Se duse imediat şi se plecă în faţa lui Kojirō spunînd:

— Îmi pare rău că băieţii mei au fost cam nepoliticoşi cu dumneavoastră, domnule. Sper că-i iertaţi. Tocmai ne pregăteam să plecăm. Poate vreţi să veniţi şi dumneavoastră cu noi.

Aşchii

Ca majoritatea celor pe care îi uneşte cine ştie ce împrejurare, fie că au sau nu ceva în comun, samuraiul şi gazda lui găsiră imediat puncte comune. Era suficient saké la dispoziţie, peşte proaspăt, iar între Osugi şi Kojirō exista o înrudire spirituală datorită căreia atmosfera era relaxată. Pe ea o preocupa cariera lui de *shugyōsha*, iar pe el, „marea ei ambiţie”.

Cînd Osugi îi spuse că nu mai ştia nimic de Musashi de foarte multă vreme, Kojirō îi dădu o rază de speranţă.

— Am auzit că a vizitat doi sau trei războinici de seamă toamna şi iarna trecută. Am impresia că încă mai e la Edo.

Yajibei, desigur, nu ştia prea multe şi nici oamenii lui nu aflaseră mare lucru. După ce discutară din toate unghiurile situaţia încurcată în care se afla Osugi, Yajibei zise:

— Sper că putem conta pe prietenia dumneavoastră şi de-acum încolo.

Kojirō răspune în aceeaşi notă, îşi clăti ceşcuţa şi i-o oferi nu numai lui Yajibei, dar şi celor doi subalterni ai acestuia, turnîndu-i fiecăruia să bea.

Osugi era foarte veselă.

— Se spune, constată ea grav, că binele se găseşte peste tot, numai să-l cauţi. Dacă-i aşa, sînt foarte norocoasă! Cînd mă gîndesc că am doi oameni puternici lîngă mine! Sînt sigură că marea Kanzeon are grijă de mine.

Nu schiţă nici un gest să-şi ascundă smiorcăitul şi lacrimile ce-i umpluseră ochii.

Pentru că nu voia ca discuţia lor să alunece pe panta sentimentalismului, Yajibei zise:

— Spune-mi, Kojirō, cine erau cei patru pe care i-ai tăiat acolo?

Se pare că Kojirō aştepta de mult prilejul acesta, pentru că limba lui sprintenă se puse pe lucru:

— O, ăia! începu el cu un rîs indiferent. Nişte prăpădiţi de *rōnin*-i de la Şcoala Obata. Am fost pe acolo de cinci sau şase ori să discut probleme militare cu Obata, iar indivizii ăia m-au ţinut numai în comentarii impertinente. Au avut chiar tupeul să abordeze problema mînuirii săbiei, aşa că le-am zis că dacă vin pe malul rîului Sumida, le dau o lecţie despre secretele Stilului Ganryū şi le fac şi o demonstraţie în legătură cu muchia tăioasă a Săbiei din Bizen. Le-am mai spus că nu mă deranjează numărul lor, pot să vină cîţi vor. Cînd am ajuns acolo, erau cinci, dar în clipa în care am luat poziţie, unul dintre ei a şters-o. Trebuie să recunosc că Edo nu duce lipsă de oameni care vorbesc mai bine decît luptă.

Rîse din nou, de data aceasta, zgomotos.

— Obata?

— Nu-l cunoşti? Obata Kagenori. Provine din familia Obata Nichijō, care a fost în serviciul familiei Takéda din Kai. L-a angajat Ieyasu, şi acum predă ştiinţa militară shōgunului Hidetada. Are şi propria lui şcoală.

— A, da, acum îmi amintesc.

Yajibei era impresionat şi surprins în acelaşi timp, de cît de multe ştia Kojirō despre o persoană atît de celebră. Tînărul mai purta cîrlionţul, dar probabil era cineva dacă se asocia cu asemenea samurai. Şeful dulgherilor era, la urma urmei, un om simplu, dar ce admira el mai mult la acest individ era forţa de brută. Admiraţia lui faţă de Kojirō creştea.

Aplecîndu-se spre samurai, zise:

— Hai să-ţi fac o propunere. Am în permanenţă patruzeci-cincizeci de tineri fără căpătîi pe la mine. Ce-ar fi să construiesc un *dōjō* şi să te rog să-i instruieşti?

— Ei bine, nu m-ar deranja să le dau nişte lecţii, dar trebuie să înţelegi că foarte mulţi *daimyō* trag de mine cu diverse oferte – două, trei mii de baniţe –, că nici nu mai ştiu ce să mă fac. Cinstit vorbind, nu aş intra în serviciul nimănui pentru mai puţin de cinci mii. Şi apoi, politeţea mă obligă să nu plec de unde locuiesc acum. Totuşi, nu m-ar deranja să vin la tine.

Yajibei spuse cu o plecăciune adîncă:

— Îţi sînt foarte recunoscător.

Osugi se amestecă şi ea:

— Te aşteptăm.

Jūrō şi Koroku, prea naivi ca să recunoască aerul de superioritate îngăduitoare şi reclama pe care şi-o făcea Kojirō, erau copleşiţi de amabilitatea şi mărinimia acestuia.

Cînd barca o coti ca să intre în şanţul de la Kyōbashi, Kojirō zise:

— Eu cobor aici.

Sări pe mal şi în cîteva clipe se pierdu prin praful care plutea pe stradă.

— Ce tînăr impresionant! spuse Yajibei, de-a dreptul vrăjit.

— Da, consimţi convingător Osugi. Un adevărat luptător. Sînt sigură că mulţi *daimyō* i-ar oferi un venit frumuşel.

După o foarte scurtă pauză, adăugă cu regret în glas:

— De-ar fi şi Matahachi aşa!

După cinci zile, Kojirō trecu pe la Yajibei şi fu poftit în camera de oaspeţi. Acolo, cei patruzeci sau cincizeci de subalterni îi aduseră omagiile, unul cîte unul. Incîntat, Kojirō îi spuse lui Yajibei că, după părerea lui, ducea o viaţă foarte interesantă.

Revenind la propunerea pe care i-o făcuse, Yajibei zise:

— După cum ţi-am spus, intenţionez să construiesc un *dōjō*. Ai vrea să arunci o privire pe proprietatea mea?

Terenul din spatele casei măsura aproape două pogoane. Într-un colţ atîrna nişte material proaspăt vopsit, dar Yajibei îl asigură pe Kojirō că vopsitorul care a închiriat terenul putea fi evacuat cu uşurinţă.

— Nici nu ai nevoie de un *dōjō*, de fapt. Zona nu e la stradă şi n-are cine să-şi bage nasul aici.

— Crezi? Dar în zilele ploioase?

— Eu nu vin pe vreme urîtă. Trebuie totuşi să te previn: sesiunile de antrenament vor fi mai dure decît cele de la Yagyū sau alte şcoli de prin oraş. Dacă oamenii tăi nu sînt atenţi, sfîrşesc prin a rămîne ologi pe viaţă, sau şi mai rău. Ar fi mai bine să le-o spui foarte clar.

— N-o să fie nici o neînţelegere în această privinţă. Eşti liber să-ţi desfăşori orele după cum găseşti de cuviinţă.

Căzură de acord să ţină lecţii de trei ori pe lună, pe data de trei, treisprezece şi douăzeci şi trei, dacă vremea le va permite.

Apariţia lui Kojirō la Bakurōchō constituia o inepuizabilă sursă de bîrfă. Unul din vecini spunea:

— Dau acolo un spectacol, mai rău decît toţi ceilalţi la un loc.

Se legară pînă şi de cîrlionţul lui, părerea generală fiind că, deoarece abia o fi trecut de douăzeci de ani, ar fi fost cazul să se conformeze cu practica samurailor şi să-şi radă căpăţîna. Dar numai cei din casa Hangawara aveau prilejul să-şi clătească ochii cu lenjeria brodată a lui Kojirō, pe care o vedeau de fiecare dată cînd Kojirō îşi dezgolea umărul ca să poată mişca braţul în voie.

Comportarea lui Kojirō era conform aşteptărilor. Deşi era vorba de antrenament şi majoritatea elevilor lui erau complet lipsiţi de experienţă, el nu-i certa. Pe la a treia lecţie însă, pierderile includeau deja un olog pe viaţă şi alţi patru sau cinci suferind de răni mai uşoare. Răniţii nu erau prea departe; gemetele lor se auzeau din spatele casei.

— Următorul! ţipa Kojirō, învîrtindu-şi sabia din lemn.

Le spusese de la bun început că lovitura cu o asemenea sabie sfîrteca pielea pînă la os.

— Mă părăsiţi? Dacă nu, în faţă! Dacă da, plec acasă, spunea el batjocoritor.

De supărare, unul spuse:

— Bine, încerc eu.

Ieşi din grup, se îndreptă spre Kojirō şi se aplecă să ia o sabie de lemn. Cu o singură lovitură, Kojirō îl făcu una cu pămîntul.

— Asta, declară el, să vă fie învăţătură de minte să nu vă expuneţi. Este cel mai rău lucru pe care-l puteţi face.

Privi şi celelalte chipuri cu foarte multă satisfacţie; erau treizeci sau patruzeci şi majoritatea lor tremurau ca varga.

Ultima victimă fu dusă la fîntînă, unde a fost stropită cu apă. Nu şi-a mai revenit.

— Bietul băiat, s-a dus.

— Adică… a murit?

— Nu mai respiră.

Au dat fuga şi alţii să-şi vadă camaradul măcelărit. Unii erau supăraţi, alţii resemnaţi, dar Kojirō nici măcar nu privi cadavrul.

— Dacă aşa ceva vă sperie, le spuse el ameninţător, mai bine uitaţi de sabie. Cînd mă gîndesc că fiecare dintre voi ar vrea să poată lupta pe stradă cînd cineva îi spune că-i tîrîtură sau se laudă…

Nu-şi termină fraza, dar în timp ce traversa terenul, în picioare cu ciorapii lui de piele, reluă dădăceala.

— Mai gîndiţi-vă, frumoşii mei tîrîie-brîu. Sînteţi gata să scoateţi sabia cînd vă calcă cineva pe picior, pe stradă sau cînd se freacă de teaca voastră, dar vă blocaţi cînd e vorba să luptaţi cu adevărat. Renunţaţi cu plăcere la vieţile voastre pentru cîte o femeie sau pentru mîndria voastră nevrednică, dar n-aveţi atîta curaj încît să le sacrificaţi pentru o cauză nobilă. Sînteţi nişte emotivi, doar vanitatea vă mişcă. Nu-i suficient; nici pe departe.

Umflîndu-şi pieptul, încheie:

— Adevărul e simplu. Singurul curaj adevărat, singura încredere de sine autentică vine din antrenament şi autodisciplinare. Vă provoc pe toţi: ridicaţi-vă şi luptaţi cu mine bărbăteşte.

Unul dintre elevi, sperînd că-l va face să-şi înghită cuvintele, îl atacă pe la spate. Kojirō se aplecă mult, aproape atinse pămîntul şi atacantul zbură peste capul lui şi ateriză în faţa lui. În următoarea clipă răsună lovitura dată de Kojirō cu sabia în osul iliac al bărbatului.

— Gata pentru azi, spuse, aruncîndu-şi sabia la o parte şi luînd-o spre fîntînă să se spele. Cadavrul zăcea lîngă jgheab. Kojirō îşi băgă mîinile în apă şi se stropi pe faţă, fără să scoată o singură vorbă de compasiune.

Îşi vîrî braţul în mînecă şi zise:

— Am auzit că o mulţime de lume merge la Yoshiwara. Voi trebuie să cunoaşteţi cartierul destul de bine. N-aţi vrea să mă conduceţi?

Maniera lui de a anunţa direct că vrea să se distreze şi să bea ceva îi era caracteristică lui Kojirō, dar nu se ştia dacă face lucrul acesta din neruşinare deliberată sau din candoare dezarmantă.

Yajibei o alese pe cea de-a doua.

— Cum, n-ai fost încă la Yoshiwara? întrebă el surprins. Trebuie să te ajutăm cumva. Aş merge eu cu tine, dar trebuie să fiu aici, la priveghi.

Îi alese pe Jūrō şi Koroku, le dădu nişte bani şi îi atenţionă:

— Să nu uitaţi, voi doi, nu vă trimit să vă jucaţi. Mergeţi doar ca să aveţi grijă de profesorul vostru şi vedeţi să se distreze bine.

Kojirō, cu cîţiva paşi înaintea celor doi, constată curînd că noaptea avea probleme cu drumul. Tot oraşul Edo era cufundat

în beznă, lucru ce nu se întîmpla niciodată în alte oraşe ca Kyoto, Nara sau Osaka.

— Drumul acesta e îngrozitor, spuse el. Ar fi trebuit să luăm cu noi un felinar.

— Ar rîde lumea de noi dacă am intra în cartierul distracţiilor cu felinarul, spuse Jūrō. Aveţi grijă, *sensei*, noroiul acela pe care călcaţi provine din şanţul cu apă. Coborîţi, pînă nu cădeţi cu totul în el.

Curînd după aceea, apa din şanţ căpătă o nuanţă roşiatică, precum cerul de dincolo de rîul Sumida. Luna atîrna ca o turtă albă, plată, deasupra acoperişurilor din cartierul Yoshiwara.

— E acolo, peste pod, spuse Jūrō. Să vă dau un prosop de mîini?

— Pentru ce?

— Ca să vă ascundeţi faţa… uite-aşa.

Jūrō şi Koroku scoaseră imediat din *obi*-urile lor nişte bucăţi de pînză roşie pe care şi le legară în jurul capului. Kojirō le urmă exemplul, folosind o bucată de mătase roşie.

— Aşa se face, spuse Jūrō. Asta-i moda.

— Ţie îţi stă foarte bine.

Kojirō şi însoţitorii lui se alăturară mulţimii ce colinda din casă în casă. La fel ca Yanagimachi din Kyoto, Yoshiwara era foarte luminat. Intrările caselor erau frumos decorate şi aveau draperii roşii sau galben pal; unele aveau şi clopoţei, ca să le anunţe pe fete cînd intrau clienţii.

După ce trecură pe la două sau trei dintre case, Jūrō îl privi pieziş pe Kojirō şi-i spuse:

— N-are rost să ne ascundeţi, domnule.

— Ce să ascund?

— Aţi spus că n-aţi mai fost aici pînă acum, dar v-a recunoscut o fată din ultima casă în care am intrat. În clipa în care am intrat, a scos un ţipăt scurt şi s-a ascuns după paravan. V-am prins!

— N-am mai fost niciodată aici. Ce tot îndrugi acolo?

— Nu mai faceţi pe inocentul, domnule. Haideţi să ne întoarcem şi o să vă convingeţi.

Intrară din nou acolo. Draperia purta o emblemă ce reprezenta o frunză despicată în trei. În stînga, scria „Sumiya”, cu litere destul de mici.

Grinzile solide ale casei şi coridoarele fastuoase aminteau de arhitectura templelor din Kyoto, dar zorzoanele noi, ţipătoare, anulau încercarea de a crea o aură de tradiţie şi demnitate. Kojirō avea puternica impresie că sub duşumea încă mai creşteau viguros plante de mlaştină.

Marele salon în care fură conduşi, la etaj, nu fusese încă dereticat după clienţii dinainte. Atît masa, cît şi duşumeaua erau pline de resturi de mîncare, şerveţele, scobitori şi multe alte mizerii. Fata care veni să strîngă îşi făcu datoria cu conştiinciozitatea unuia angajat cu ziua.

Cînd sosi Onao să le ia comanda, ţinu să sublinieze cît era de ocupată. Pretindea că n-are timp, nici să doarmă, şi dacă o mai duce trei ani în ritmul acesta, ajunge în mormînt. Casele mai bune din Kyoto încercau să păstreze aureola raţiunii lor de a fi, şi anume de a-şi distra clienţii şi a-i face să se simtă bine. Aici, scopul evident era de a stoarce banii oamenilor cît mai repede.

— Deci acesta este cartierul plăcerilor din Edo, pufni Kojirō dispreţuitor, privind cu ochi critic găurile din tavan. Cam dărăpănat, aş zice.

— O, doar pentru moment, protestă Onao. Clădirea pe care o înălţăm acum va fi mai frumoasă decît oricare alta din Kyoto sau Fushimi.

Rămase cu ochii pironiţi pe Kojirō cîteva clipe.

— Ştiţi, domnule, am impresia că v-am mai văzut undeva. A, da! Anul trecut, pe drumul Kōshū.

Kojirō uitase cu totul, dar acum, că i se reaminti, zise cu o nuanţă de interes:

— Ei bine, se pare că soarta ne aduce unul lîngă altul.

— Zău că da, spuse Jūrō rîzînd, mai ales dacă există aici o fată care vă cunoaşte.

În timp ce-l tachina pe Kojirō cu privire la trecutul lui, descrise chipul şi îmbrăcămintea fetei şi o rugă pe Onao s-o aducă acolo.

— Ştiu la cine vă referiţi, spuse Onao şi plecă după ea.

După ce trecu o vreme şi Onao tot nu mai apărea, Jūrō şi Koroku ieşiră în hol şi bătură din palme ca s-o cheme. Trebuiră să bată de cîteva ori înainte ca ea să-şi facă apariţia.

— Nu mai e aici, cea pe care mi-aţi cerut-o, spuse Onao.

— Dar a fost acum cîteva minute.

— Ciudat, exact asta-i spuneam şi eu stăpînului. Pe cînd ne aflam la trecătoarea Kobotoke, a apărut pe drum samuraiul cu care sînteţi voi acum şi ea a întins-o şi atunci.

În spatele clădirii Sumiya se înălţa scheletul noii clădiri, cu acoperişul pe jumătate terminat, dar fără pereţi.

— Hanagiri! Hanagiri!

Era numele pe care i-l dăduseră lui Akemi, care se ascundea acum între o stivă de cherestea şi un munte de aşchii. De cîteva ori, cei care o căutau trecură atît de aproape, încît trebui să-şi ţină răsuflarea ca să nu o depisteze.

„Ce scîrbos!” se gîndi ea. Preţ de cîteva minute, mînia ei se revărsă numai asupra lui Kojirō. Dar apoi se extinse, cuprinzînd toată partea bărbătească – Kojirō, Seijūrō, samuraiul de la Hachiōji, clienţii care o tratau cu grosolănie în fiecare noapte, la Sumiya. Toţi bărbaţii erau duşmanii ei, toţi erau abominabili.

Cu excepţia unuia. Cel mai bun. Cel care va fi ca Musashi. Cel pe care-l căuta fără întrerupere. Renunţînd la adevăratul Musashi, se convinse singură că se putea consola cu gîndul că era îndrăgostită de unul care-i seamănă. Spre supărarea ei, nu găsise nici unul care să-i semene, nici pe departe.

— Ha-na-gi-ri!

Shōji Jinnai însuşi o striga acum din spatele casei, apropiindu-se tot mai mult de locul unde se ascunsese.

Era însoţit de Kojirō şi ceilalţi doi bărbaţi. Se văitau că au obosit aşteptînd, făcîndu-l pe Jinnai să-şi ceară scuze la infinit. În cele din urmă o porniră spre stradă.

Akemi, văzîndu-i că pleacă, respiră uşurată şi aşteptă pînă cînd Jinnai intră în casă, după care se duse ţintă la bucătărie.

— Vai, Hanagiri, ai stat afară tot timpul? o întrebă servitoarea de la bucătărie pe un ton neliniştit.

— Şşşt! Taci din gură şi dă-mi nişte saké.

— Saké? Acum?

— Da, saké! De cînd venise la Edo, Akemi îşi găsea din ce în ce mai des alinarea în saké.

Speriată, fata îi turnă o ceaşcă mare. Akemi închise ochii şi-l dădu pe gît dintr-o dată, lăsîndu-şi capul pe spate ca să poată sorbi şi ultima picătură.

Văzînd-o că iese, fata strigă alarmată:

— Unde pleci?

— Taci din gură. Mă spăl pe picioare şi intru în casă.

Crezînd-o pe cuvînt, servitoarea închise uşa şi-şi văzu de treabă.

Akemi încălţă prima pereche de *zōri* care îi văzu sub ochi şi ieşi în stradă, cu paşi nesiguri.

— Ce bine-i să fii în aer liber! fu prima ei reacţie, dar se schimbă brusc.

Începu să scuipe în dreapta şi-n stînga pe cei care căutau plăceri pe drumul puternic luminat, apoi îşi luă tălpăşiţa.

Ajunse într-un loc unde stelele se reflectau în şanţul cu apă. Se opri şi privi. Auzi paşi în fugă în urma ei.

— O, o! Felinare de data asta. Şi sînt de la Sumiya. Animalele! Nu sînt în stare să dea nici măcar un răgaz de cinci minute unei fete? O caută imediat! Să-i pună fundul la bătaie! Ca să transforme carnea şi sîngele în cîteva scînduri de cherestea pentru casa lor nenorocită – e singurul lucru care-i satisface. Ei bine, nu mă vor mai avea!

Aşchiile ce i se prinseseră de păr săreau în sus şi-n jos pe cînd fugea, prin întuneric, cît o ţineau picioarele. Habar n-avea încotro se îndrepta, dar nici nu-i păsa atîta vreme cît era departe, departe.

Bufniţa

Cînd plecară, în cele din urmă, de la ceainărie, Kojirō abia se mai ţinea pe picioare.

— Umăr… umăr, bolborosi el, sprijinindu-se pe Jūrō şi pe Koroku.

Cei trei păşeau nesiguri pe strada întunecată şi pustie.

Jūrō spuse:

— V-am propus să rămînem acolo peste noapte.

— În spelunca aia? Nici mort! mai bine mă întorc la Sumiya.

— Eu nu, domnule.

— De ce nu?

— Fata aceea… de dumneavoastră a fugit. Dacă o găsesc, or s-o oblige să se culce cu dumneavoastră, şi de ce? Nu v-ar mai face nici o plăcere.

— Hm! Poate ai dreptate.

— O vreţi?

— Nu.

— Dar nici nu v-o puteţi scoate din minte, nu?

— Nu m-am îndrăgostit în viaţa mea. Nu sînt genul. Am lucruri mai importante de făcut.

— Care anume?

— E clar, băiete. Am de gînd să fiu cel mai bun, cel mai renumit om de arme care a existat vreodată, şi cea mai iute cale pentru a ajunge aşa e să fiu profesorul shōgunului.

— Dar are deja profesori de la Şcoala Yagyū. Şi am auzit că recent l-a luat şi pe Ono Jirōemon.

— Ono Jirōemon! Nu dau nici doi bani pe el! Nici cei de la Yagyū nu mă impresionează prea mult. Uită-te la mine! Într-o bună zi…

Ajunseră la porţiunea de rîu unde se săpase noul şanţ, iar mîlul şi mizeria fuseseră îngrămădite pînă la jumătatea şoselei.

— Aveţi grijă, alunecă! spuse Jūrō, pe cînd încerca, împreună cu Koroku, să-l coboare pe profesorul lor de pe mormanul de gunoaie.

— Ia staţi! ţipă Kojirō, dîndu-i brusc la o parte pe cei doi. Alunecă repede în jos. Cine-i acolo?

Bărbatul care se repezise din spate la Kojirō îşi pierdu echilibrul şi ateriză cu capul înainte în şanţ.

— Ai uitat, Sasaki?

— Ne-ai ucis patru camarazi!

Kojirō sări în vîrful grămezii, de unde văzu cel puţin zece bărbaţi ascunşi printre copaci; unii nu se vedeau prea bine din pricina frunzişului. Cu săbiile îndreptate spre el, începură încet-încet să-l încolţească.

— Deci sînteţi de la Şcoala Obata, nu-i aşa? spuse el dispreţuitor.

Acţiunea aceasta neaşteptată îl trezi de tot.

— Data trecută aţi pierdut patru oameni din cinci. Cîţi sînteţi în seara asta? Cîţi mai vreţi să muriţi? Nu trebuie decît să-mi spuneţi numărul şi vă voi fi recunoscător. Laşilor! Atacaţi dacă aveţi curajul!

Mîna i se îndreptă iute şi cu dibăcie spre mînerul Săbiei de Bizen.

Înainte de a se tunde cu tonsură, Obata Nichijō fusese unul din cei mai renumiţi războinici din Kai, provincie renumită pentru samuraii ei curajoşi. După înfrîngerea Casei Takéda de către Tokugawa Ieyasu, familia Obata a trăit în obscuritate pînă cînd Kagenori se distinsese în bătălia de la Sekigahara. Ca urmare, el fusese numit în funcţie chiar de Ieyasu şi-şi dobîndise renumele ca profesor de arte militare. Totuşi, refuzase oferta shōgunatului de a căpăta o parcelă de teren în Edo, motivînd că un războinic de la ţară, ca el, nu şi-ar găsi locul acolo. Preferase un teren împădurit lîngă templul Hirakawa Tenjin, unde-şi stabili şcoala într-o casă de ţară cu acoperiş din stuf, la care mai adăugase o sală de cursuri şi o intrare destul de impunătoare.

Bătrîn fiind şi suferind de nervi, Kagenori zăcuse la pat în ultimele cîteva luni, făcîndu-şi rareori apariţia în sala de cursuri. Pădurea era plină de bufniţe şi de aici ajunsese să se semneze: „Bătrînul Om-Bufniţă”. Uneori schiţa un zîmbet şi zicea:

— Sînt şi eu o bufniţă, ca alţii.

Deseori, durerea de mijloc era ucigătoare. În noaptea aceea i se întîmplă iar.

— Vă simţiţi mai bine? Doriţi nişte apă?

Cel care vorbea era Hōjō Shinzō, fiul lui Hōjō Ujikatsu, celebrul strateg militar.

— Îmi e mult mai bine acum, răspunse Kagenori. De ce nu te duci la culcare? Se luminează în curînd.

Părul bolnavului era alb, iar trupul, scheletic şi colţuros ca un prun bătrîn.

— Nu vă mai faceţi griji din pricina mea. Dorm destul în cursul zilei.

— Nu-ţi mai rămîne prea mult timp de dormit peste zi, doar ţii cursurile în locul meu. Eşti singurul care poate face lucrul acesta.

— Prea mult somn strică.

Observînd că lumina era pe cale să se stingă, Shinzō lăsă spatele bătrînului şi se duse să mai aducă nişte gaz. Cînd se întoarse, Kagenori, care zăcea pe burtă, îşi ridică faţa osoasă de pe pernă. Lumina se reflecta în ochii lui trişti.

— Ce e?

— Ascultă! Se aude un clipocit.

— Pare că vine dinspre fîntînă.

— Cine să fie la ora asta? Crezi că vreunul dintre băieţi o fi băut prea mult?

— Posibil, dar mă duc să văd.

— Ceartă-i zdravăn dacă au făcut aşa ceva.

— Da, Alteţă. Mai bine aţi dormi. Cred că sînteţi obosit.

După ce lui Kagenori îi mai trecură durerile şi reuşi să adoarmă, Shinzō îl înveli cu grijă şi ieşi pe uşa din dos. Doi studenţi stăteau aplecaţi peste găleata de la fîntînă, spălîndu-şi sîngele de pe faţă şi de pe mîini.

Se îndreptă spre ei încruntat.

— Deci v-aţi dus, nu-i aşa? spuse aspru. După ce v-am rugat atîta să n-o faceţi!

Exasperarea din glas îi păli cînd văzu un al treilea zăcînd în umbra fîntînii. După cum gemea, părea că urmează să-şi dea sufletul în curînd.

Asemenea unor copii care cereau ajutor fratelui lor mai mare, ambii bărbaţi suspinau de mama focului, cu chipurile contorsionate ciudat.

— Proştilor! Shinzō abia se abţinea să nu le ardă o mamă de bătaie. De cîte ori v-am spus că nu sînteţi de nasul lui? De ce nu mă ascultaţi?

— După ce-a terfelit în noroi numele stăpînului nostru? După ce a omorît patru dintre oamenii noştri? Ne tot spui că nu sîntem rezonabili. Nu eşti tu cel care şi-a pierdut raţiunea? Te tot stăpîneşti, te abţii, suporţi insultele în tăcere! Asta numeşti tu raţiune? Asta nu-i Calea Bushidō!

— Nu? Dacă aş fi considerat că e cazul să mă încaier cu Sasaki Kojirō, l-aş fi provocat la luptă. A plecat de-aici insultîndu-l pe profesorul nostru şi ne-a făcut şi alte măgării, dar aceasta nu mi se pare o scuză pentru a ne pierde simţul măsurii. Nu mă tem de moarte, dar pentru Kojirō nu merită să-mi risc viaţa, nici eu, nici altcineva.

— Alţii nu văd lucrurile aşa. Se zice că ne e teamă de el. Că ne temem să ne apărăm onoarea. Kojirō l-a ponegrit pe Kagenori în tot oraşul Edo.

— Dacă el are chef să umple lumea, n-are decît. Cine o să-l creadă?

— Faci cum doreşti, Shinzō. Noi, ceilalţi, n-avem de gînd să stăm cu mîinile în sîn.

— Şi ce intenţionaţi?

— Un singur lucru. Să-l omorîm.

— Credeţi că puteţi? V-am spus să nu mergeţi la Asakusadera. Nu vreţi să ascultaţi. Au murit patru. Voi v-aţi întors înfrînţi. Nu-nseamnă asta şi mai multă ruşine şi dezonoare? Nu Kojirō distruge reputaţia lui Kagenori, ci voi. Am şi eu o întrebare: l-aţi omorît?

Nici un răspuns.

— Bineînţeles că nu. Pun pariu că nu are nici măcar o zgîrietură. Necazul e că n-aveţi nici măcar atîta minte cît să-l evitaţi. Nu-i înţelegeţi forţa. E adevărat că-i tînăr şi are un caracter mizerabil, grosolan, arogant. Dar e un om de arme remarcabil. Nu ştiu cum de-a ajuns la performanţele astea, dar nu se poate nega faptul că nu mulţi îl pot învinge. Îl subestimaţi, aceasta-i greşeala voastră.

Unul dintre bărbaţi se apropiase atît de mult de el, încît lăsa impresia că-l va lovi.

— Deci susţii că orice-ar face ticălosul ăsta, noi nu-i putem veni de hac.

Shinzō dădu din cap dispreţuitor:

— Exact. Nu putem face nimic. Noi nu sîntem oameni de arme; noi sîntem învăţăcei în ale artelor militare. Dacă voi

consideraţi că atitudinea mea e laşă, atunci o să mă împac şi eu cu gîndul că sînt un laş.

Rănitul de la picioarele lor gemea.

— Apă… apă… vă rog.

Cei doi camarazi ai săi îngenunchează şi-l ajutară să se ridice în şezut.

Văzînd că sînt pe punctul de a-i da apă, Shinzō strigă la ei:

— Staţi! Dacă-i daţi apă, îl omorîţi!

Ei încă mai ezitau, cînd rănitul duse găleata la gură. După prima înghiţitură, capul îi căzu înăuntru. Îi sunase ceasul.

În timp ce bufniţele urlau la luna pe cale să se retragă, Shinzō se reîntoarse liniştit în camera bolnavului. Kagenori dormea încă, respirînd adînc. Văzînd că totul era în ordine, Shinzō porni şi el spre cămăruţa lui.

Pe biroul lui zăceau deschise cărţi de artă militară şi altele pe care le începuse, dar nu avusese timp să le termine. Deşi de familie bună, în copilărie tăiase şi el lemne, cărase apă şi studiase ore-n şir la lumina lumînării. Tatăl lui, un mare samurai, nu era de părere că tinerii de talia lui trebuie cocoloşiţi. Shinzō intrase în Şcoala Obata cu scopul de a întări rîndurile oamenilor de arme de pe feuda familiei. Deşi se număra printre învăţăceii mai tineri, se bucura de foarte multă apreciere din partea profesorului său.

În ultima vreme nu prea mai avusese timp să doarmă pentru că îl îngrijise pe maestrul bolnav. Dacă nu era el acolo, cine să aibă grijă de Kagenori? Ceilalţi învăţăcei de la şcoală erau mult prea duri, pe ei îi interesau doar problemele militare, nu şi cele de suflet. Bărbaţii care veneau la şcoală numai ca să participe la ore erau şi mai răi. Se lăudau în gura mare cu tot felul de lucruri pe care obişnuiau să le discute samuraii. Nimeni nu înţelegea cu adevărat starea de spirit a bărbatului singuratic şi cu bun-simţ, care era profesorul lor. Problemele mai subtile ale artei militare îi depăşeau. Era mult mai pe înţelesul lor acel gen de terfelire, reală sau imaginară, a mîndriei lor de samurai. Cînd erau insultaţi, deveneau imediat instrumente stupide ale răzbunării.

Shinzō era plecat într-o călătorie cînd Kojirō venise la Şcoală. Deoarece Kojirō pretinsese că vrea să afle cîte ceva despre cărţile pe care le aveau cu privire la arta militară, li se păruse că era profund interesat şi-l prezentaseră profesorului. În clipa aceea, fără să mai pună nici măcar o întrebare, începuse să-l ia

peste picior pe Kagenori, ceea ce dovedise că scopul vizitei lui era de fapt să-l umilească pe bătrîn. Cîţiva dintre învăţăcei reuşiră, în cele din urmă, să-l conducă în altă încăpere, iar cînd îi cerură explicaţii pentru atitudinea lui, începu să-i înjure şi le spuse că stă la dispoziţia oricui pentru încăierare.

Kojirō răspîndi apoi zvonul că studiile Şcolii Obata erau superficiale, că nu făceau decît să transpună Stilul Kusunoki sau să folosească vechiul text chinezesc cunoscut sub numele de „Cele Şase Secrete”, şi că erau nişte prefăcuţi pe care nu te puteai baza. Cînd acuzaţiile lui neîntemeiate şi răutăcioase ajunseră la urechile învăţăceilor, şi-au jurat că-l vor face să plătească cu viaţa toate insultele aduse lor.

Opoziţia lui Shinzō – problema era lipsită de importanţă şi stăpînul lor nu trebuia deranjat cu asemenea probleme, deoarece Kojirō nu era un novice serios care să fi studiat temeinic arta militară – se dovedise inutilă, deşi el subliniase faptul că înainte de a se lua o măsură decisivă, trebuia consultat şi fiul lui Kagenori, Yogorō, care plecase într-o călătorie mai lungă.

— Oare ei nu văd cîte necazuri ne provoacă în mod inutil? se văita Shinzō.

Lumina palidă a opaiţului prindea vag chipul lui îngrijorat. Tot frămîntîndu-şi mintea pentru a găsi o soluţie, îşi întinse braţele peste cărţile deschise şi adormi.

Îl trezi murmurul de voci ce se auzeau vag.

Mai întîi se duse în sala de cursuri, dar aceasta era goală. Apoi încălţă o pereche de *zōri* şi ieşi afară. În crîngul de bambus, care făcea parte din terenul sacru al templului Hirakawa Tenjin, văzu exact ceea ce se şi aştepta să vadă: un grup mare de învăţăcei ţinînd un consiliu de război într-o atmosferă de puternică încărcătură emoţională. Cei doi răniţi, de o paloare cadaverică, şi cu braţele în atele prinse de gît, stăteau unul lîngă altul şi descriau dezastrul de peste noapte.

Unul dintre ei întrebă indignat:

— Vrei să spui că aţi plecat zece, şi jumătate au fost ucişi de un singur bărbat?

— Mă tem că da. Nici măcar nu ne-am putut apropia de el.

— Murata şi Ayabe erau cei mai buni oameni de arme ai noştri.

— Ei s-au dus primii. Yosobei a reuşit cu chiu cu vai să ajungă înapoi, dar a făcut prostia să bea apă.

O tăcere macabră se lăsă peste grup. Ca învăţăcei ai artei militare, erau preocupaţi de problemele de logistică, de strategie, de comunicaţii, informaţii şi altele; nu ştiau ei prea multe despre lupta corp-la-corp. Majoritatea credeau că mînuirea săbiei era pentru soldaţii de rînd – cel puţin aşa li se spusese –, nu pentru generali. Cu toate acestea, mîndria lor de samurai îi împiedica să accepte concluziile logice şi fireşti, şi anume că erau neputincioşi în faţa unui expert al săbiei cum era Sasaki Kojirō.

— Ce putem face? întrebă o voce tristă.

O vreme, singurul răspuns fu ţipătul bufniţelor.

Apoi, unul dintre ei zise mai însufleţit:

— Am eu un văr la Casa Yagyū. Poate prin el am reuşi să primim ceva ajutor.

— Nu fi prost, strigară alţii.

— Nu ne putem permite să cerem ajutor din afară. Asta ar păta şi mai mult numele profesorului nostru. Ar însemna că ne recunoaştem slăbiciunea.

— Ei bine, şi-atunci?

— Singura cale este să-l înfruntăm din nou pe Kojirō. Dar dacă o facem iar pe un drum întunecat, se duce de rîpă reputaţia Şcolii noastre. Dacă murim în bătălie deschisă, murim şi gata. Cel puţin nu o să fim consideraţi nişte laşi.

— Să-l provocăm oficial la luptă?

— Da, şi trebuie să ne ţinem tare, indiferent de cîte ori pierdem.

— Poate că ai dreptate, dar cred că lui Shinzō n-o să-i placă.

— El nu trebuie să ştie. Şi nici stăpînul nostru. Nu uitaţi, putem împrumuta pensulă şi cerneală de la preot.

Porniră în tăcere spre încăperile preotului. Nu apucară să facă nici zece paşi, că cel cu iniţiativa rămase cu gura căscată şi se dădu cîţiva paşi îndărăt. Şi ceilalţi fură ţintuiţi locului, iar privirile le zburau spre pridvorul din spate al clădirii vechi. Acolo, pe un petec de umbră de la prunul încărcat cu fructe verzi, stătea Kojirō, cu un picior proptit pe balustradă şi un rînjet răutăcios pe chip. Toţi învăţăceii, pînă la ultimul, păliră; simţeau că nu le mai ajunge aerul.

Vocea lui Kojirō era veninoasă.

— Îmi dau seama, din discuţia pe care tocmai aţi avut-o, că tot nu v-aţi învăţat minte, că v-aţi decis să-mi scrieţi o scrisoare de provocare. Ei bine, vă scutesc de toată această osteneală. Sînt aici, gata de luptă. Aseară, chiar înainte de a-mi spăla sîngele de pe mîini, mi-am dat seama că există şi o continuare, aşa că v-am urmărit pînă acasă, laşi smiorcăiţi ce sînteţi.

Făcu intenţionat o pauză, ca să li se întipărească bine în minte cuvintele lui, şi apoi adăugă în bătaie de joc:

— Chiar mă întrebam cum veţi decide momentul şi locul provocării duşmanului. Consultaţi un horoscop ca să alegeţi ziua favorabilă? Sau consideraţi că nu-i înţelept să vă scoateţi săbiile pînă ce vine o noapte întunecată, cînd adversarul vostru se întoarce beat spre casă, după ce şi-a petrecut ceva timp în cartierul rău famat?

Făcu din nou pauză, de parcă aştepta un răspuns.

— N-aveţi nimic de spus? Nu e nici unul mai îndrăzneţ printre voi? Dacă sînteţi atît de nerăbdători să vă bateţi cu mine, haideţi! N-aş fugi de unii ca voi nici dacă aţi fi înarmaţi pînă-n dinţi şi-aţi mărşălui în bătaia tobelor!

Nici un sunet de la bărbaţii morţi de frică.

— Ce s-a întîmplat cu voi?

Pauzele deveneau tot mai lungi.

— V-aţi hotărît să nu mă mai provocaţi?... Nu e nici unul mai hotărît printre voi? Ei bine, a sosit momentul să căscaţi urechile alea proaste şi să ascultaţi. Eu sînt Sasaki Kojirō. Am învăţat arta mînuirii săbiei indirect, de la Toda Seigen, după moartea sa. Cunosc secretele scoaterii săbiei din teacă inventate de Katayama Jisayasu şi eu însumi am creat Stilul Ganryū. Eu nu sînt ca cei care se ocupă de teorie, care citesc cărţi şi studiază cursuri despre Sun-tsu sau Cele Şase Secrete. Nici ca spirit, nici ca voinţă n-am nimic comun cu voi. Nu cunosc detaliile studiilor voastre zilnice, dar am să vă arăt pe viu ce înseamnă arta de a lupta. Nu mă laud. Gîndiţi-vă. Cînd un bărbat este atacat pe întuneric aşa cum am fost eu azi-noapte, dacă are norocul să scape, ce face? Dacă e un om obişnuit, o ia imediat la sănătoasa spre un loc sigur. O dată ajuns acolo, se gîndeşte la ce se putea întîmpla şi se felicită că a scăpat cu viaţă. Nu-i aşa? Nu asta aţi face voi? Eu aşa am procedat? Categoric nu. Nu numai că v-am ucis jumătate din oameni, dar i-am urmărit pe luptători pînă acasă şi am aşteptat aici chiar sub nasul vostru. Am ascultat în

timp ce vă puneaţi la contribuţie minţile neajutorate şi v-am luat complet prin surprindere. Dacă aş vrea, v-aş putea ataca acum şi v-aş face praf. Asta înseamnă să fii războinic cu adevărat! Acesta e secretul artei militare! Unii dintre voi aţi spus că Sasaki Kojirō e doar un om care mînuieşte sabia, că n-are ce căuta la o şcoală militară şi că i-aţi închis gura. Cît mi-ar trebui oare să reuşesc să vă conving cît de mult greşiţi? Poate că astăzi am să vă dovedesc că sînt nu numai cel mai mare om de arme din ţară, dar poate şi un maestru al tacticii! Ha, ha! S-a transformat totul într-o mică lecţioară, nu? Mi-e teamă că dacă mai continuu să torn din fondul meu de cunoştinţe, bietul Obata Kagenori rămîne fară venit. Nu se face, nu-i aşa? Mi-e sete! Koroku! Jūrō! Aduceţi-mi nişte apă!

— Imediat, maestre! răspunseră cei doi la unison din spatele templului, de unde priveau pur şi simplu fascinaţi.

Jūrō îi aduse o cană mare de lut, plină cu apă şi apoi îl întrebă nerăbdător:

— Ce-aveţi de gînd să faceţi, maestre?

— Întreabă-i pe ei! spuse Kojirō pe un ton batjocoritor. Răspunsul se află pe feţele astea toante şi inexpresive.

— Aţi mai văzut vreodată bărbaţi atît de proşti? întrebă Koroku, rîzînd.

— Ce adunătură de papă-lapte, spuse Jūrō. Haideţi, maestre, să plecăm. N-au de gînd să vă înfrunte.

În timp ce ei trei ieşeau pe poartă, Shinzō, ascuns printre copaci, spuse cu dinţii încleştaţi:

— O să mi-o plătiţi pentru asta!

Învăţăceii erau deprimaţi. Kojirō fusese mai isteţ decît ei şi îi învinsese; apoi jubilase, lăsîndu-i acolo speriaţi şi umiliţi.

Liniştea a fost întreruptă de un novice care veni în goană şi întrebă pe un ton nedumerit:

— Am comandat noi sicrie?

Pentru că nu primi nici un răspuns, continuă:

— Tocmai a sosit negustorul cu cinci bucăţi. Aşteaptă.

În sfîrşit, unul din grup răspunse abătut:

— S-a trimis şi după cadavre. N-au sosit încă. Nu ştiu sigur, dar am impresia că ne mai trebuie un sicriu. Roagă-l să ni-l facă şi pune-le pe celelalte în magazie.

Se făcu priveghi în sala de cursuri. Deşi totul se petrecuse în foarte mare linişte pentru ca să nu prindă Kagenori de veste,

acestuia nu i-a fost greu să ghicească ce se întîmplase. Se abţinu să pună întrebări şi nici Shinzō nu făcu vreun comentariu.

Din ziua aceea, Şcoala a fost stigmatizată. Numai Shinzō, care-i sfătuise să se abţină şi fusese acuzat de laşitate, păstră vie dorinţa răzbunării. În ochii lui era o strălucire greu de înţeles pentru ceilalţi.

La începutul toamnei, boala lui Kagenori se agravă. De pe marginea patului său se zărea o bufniţă stînd într-un picior în copac, privindu-l nemişcată şi urlînd la lună chiar şi în cursul zilei. Shinzō ştia din mesajul bufniţei că sfîrşitul stăpînului se apropia.

Sosi apoi o scrisoare de la Yogorō, care anunţa că auzise de Kojirō şi se grăbea să ajungă acasă. Cîteva zile, Shinzō se întrebă care va sosi primul: fiul sau moartea tatălui. În ambele cazuri, ziua pe care el o aştepta cu atîta nerăbdare, ziua în care el va scăpa de nişte obligaţii, era foarte aproape.

Cu o seară înainte de sosirea lui Yogorō, Shinzō lăsă pe birou scrisoarea de rămas-bun şi-şi luă la revedere de la Şcoala Obata. Din pădurea de lîngă templu, cu faţa la camera bolnavului, zise încetişor:

— Vă rog să mă iertaţi că plec fără permisiunea dumneavoastră. Odihniţi-vă în pace, stăpîn bun! Yogorō va fi acasă mîine. Nu ştiu dacă vă pot aduce capul lui Kojirō înainte de a muri, dar trebuie să încerc. Dacă am să mor, străduindu-mă să împlinesc ce mi-am propus, vă aştept în ţinutul morţilor.

O farfurie cu grindei

Musashi hoinări prin ţară, devotîndu-se practicilor ascetice pentru a-şi pedepsi trupul şi a-şi şlefui sufletul. Era mai hotărît ca oricînd să se descurce singur, chiar dacă asta însemna să fie flămînd, să doarmă în aer liber, pe frig şi pe ploaie, să umble în zdrenţe. În inima lui sălăşluia un vis care nu avea să se împlinească niciodată dacă accepta un post în casa seniorului Date, chiar dacă Alteţa Sa ar dori să-i ofere toată feuda lui de trei milioane de baniţe.

După lunga sa călătorie pe drumul Nakasendō, îşi petrecuse doar cîteva nopţi la Edo, după care pornise din nou la drum, de data aceasta la nord de Sendai. Banii pe care-i dăduse Ishimoda Geki îi apăsau conştiinţa; din momentul în care îi găsise, ştia că nu va mai cunoaşte nici o clipă de linişte pînă nu-i va returna.

Acum, după un an şi jumătate, ajunse la Hōtengahara, o cîmpie din provincia Shimōsa, la est de Edo, cu nimic schimbată de cînd răzvrătitul Taira no Masakado şi trupele lui devastaseră zona în secolul al X-lea. Cîmpia arăta sinistru, populată doar pe ici-colo şi pe ea nu se cultiva nimic de valoare; era doar plină de buruieni, cîţiva copaci, nişte bambuşi piperniciţi şi cîteva tufişuri. Jos, la orizont, soarele înroşea bazinele de apă stătătoare, dar lăsa iarba şi tufişurile fără culoare şi nedesluşite.

— Şi-acum? bombăni Musashi, odihnindu-şi picioarele obosite la o răscruce de drumuri.

Trupul nu-l mai asculta şi era încă ud leoarcă din pricina ploii torenţiale care îl prinsese la trecătoarea Tochigi, cu cîteva zile în urmă. Din pricina umezelii reci, îşi dorea din tot sufletul să ajungă la o locuinţă omenească. În ultimele două nopţi dormise sub stele, dar acum tînjea după căldura unui cămin cu mîncare adevărată, fie şi numai mei fiert cu orez.

Gustul de aer sărat sugera că marea era pe-aproape. Dacă se îndrepta spre ea, se gîndi, poate întîlnea o casă, poate chiar un sat pescăresc sau un port mic. Dacă nu, va trebui să se

resemneze încă o noapte în iarba rece a toamnei, sub lumina lunii.

Îşi dădea seama că dacă ar fi fost un individ cu o fire mai poetică, ar fi putut chiar savura asemenea momente petrecute în locuri atît de izolate. Dar, aşa cum era el, nu-şi dorea decît să scape de singurătate, să fie în compania oamenilor, să mănînce o mîncare ca lumea şi să se odihnească. Pînă şi bîzîitul insectelor din jur părea să cînte o litanie hoinărelii solitare.

Musashi se opri pe un pod extrem de murdar. Împroşcăturile din apă păreau să se ridice deasupra susurului rîului cel îngust. O vidră? Se lăsa seara şi el îşi concentră privirile să vadă despre ce era vorba. Desluşi o siluetă îngenuncheată în vîlceaua de la marginea apei. Rîse pe înfundate cînd constată că faţa tînărului ce-l privea insistent semăna cu a vidrei.

— Ce faci acolo, jos? întrebă Musashi cu o voce prietenoasă.

— Grindei, răspunse laconic băiatul.

El clătea coşul de răchită în apă pentru a spăla noroiul şi nisipul de pe proaspăta captură.

— Ai prins mulţi? întrebă Musashi, încercînd să găsească pe acel chip ceva care să aducă a om.

— Nu sînt prea mulţi pe-aici. A venit toamna.

— Ce-ar fi să-mi dai şi mie cîţiva?

— Grindeii mei?

— Da, doar o mînă. Îţi plătesc.

— Îmi pare rău. Sînt pentru tata.

Luă coşul în braţe, sări sprinten pe mal şi ţîşni ca o săgeată în întuneric.

— Ce diavol rapid!

Din nou singur, Musashi rîse. Îşi aminti de propria lui copilărie şi de Jōtarō. Oare ce s-o fi întîmplat cu el? Jōtarō avea paisprezece ani cînd l-a văzut Musashi ultima oară. Va împlini în curînd şaisprezece. Bietul băiat. M-a acceptat ca profesor, m-a iubit ca profesor, m-a slujit ca profesor, şi eu ce-am făcut pentru el? Nimic.

Prins de amintiri, uită de oboseală. Se opri şi rămase nemişcat. Luna răsărise deja, plină şi strălucitoare. În nopţi ca aceasta, lui Otsū îi plăcea să cînte la flaut. În bîzîitul insectelor i se părea că aude vocile lor, a lui Otsū şi a lui Jōtarō.

Întoarse capul într-o parte şi zări o lumină. Se întoarse cu totul în direcţia aceea şi porni spre ea.

Lespedeza creştea de jur împrejurul colibei, ajungînd aproape cît acoperişul părăginit. Zidurile erau acoperite cu tigvă, ale cărei flori păreau de la distanţă nişte picături uriaşe de rouă. Pe măsură ce se apropia, era tot mai uimit de nechezatul supărat al unui cal fără şa, legat lîngă şopron.

— Cine-i acolo?

Musashi recunoscu vocea băiatului cu grindei. Îi strigă, zîmbind:

— N-ai vrea să mă găzduieşti o noapte? Plec mîine dimineaţă devreme.

Băiatul veni la uşă şi-l examină atent pe Musashi. Apoi, zise:

— Bine. Intraţi.

Casa aceasta era cea mai şubredă dintre toate pe care le văzuse Musashi vreodată. Lumina lunii se strecura printre crăpăturile din zid şi din acoperiş. Îşi scoase mantaua, dar nu găsi nici măcar un cui ca să şi-o agaţe. Din pricina vîntului, era curent, cu toate rogojinile ce acopereau pardoseala.

Băiatul îngenunche foarte politicos în faţa oaspetelui său şi-i zise:

— Acolo, la rîu, aţi spus că vreţi grindei, nu? Vă plac?

Date fiind condiţiile în care trăia, politeţea băiatului îl surprinse foarte mult pe Musashi.

— La ce vă uitaţi?

— Cîţi ani ai?

— Doisprezece.

Pe Musashi îl impresionă faţa băiatului. Era la fel de murdară ca a unei rădăcini de lotus proaspăt scoasă din pămînt, iar părul lui arăta şi mirosea ca un cuib de pasăre. Dar avea ceva deosebit în priviri. Era bucălat în obraji şi ochii, ce-i străluceau ca două mărgele pe obrazul negru, erau minunaţi.

— Am nişte mei cu orez, spuse băiatul cu ospitalitate. Şi pentru că tatii i-am dat cîţiva, puteţi mînca dumneavoastră ceilalţi grindei, dacă vreţi.

— Mulţumesc.

— Doriţi şi un ceai?

— Da, dacă nu te deranjez prea mult.

— Aşteptaţi aici. Deschise o uşă care scîrţîia şi intră în camera de alături.

Musashi îl auzi rupînd vreascuri şi aprinzînd focul într-un *hibachi* de lut. Nu după multă vreme, fumul ce umplu coliba izgoni o grămadă de insecte.

Băiatul se întoarse cu tava, pe care o puse jos, în faţa lui Musashi. Musashi se repezi imediat la mîncare, devorînd în timp record grindeii prăjiţi, meiul cu orez şi pasta neagră din fasole, ca desert.

— A fost foarte bună, spuse el cu recunoştinţă.

— Chiar v-a plăcut?

Se pare că băiatului îi făcea plăcere să-i vadă pe alţii fericiţi.

„Ce băieţandru bine crescut!” se gîndi Musashi.

— Aş vrea să mulţumesc şi stăpînului casei. S-a culcat deja?

— Nu, e în faţa dumneavoastră. Băiatul arătă cu degetul spre propriul lui nas.

— Stai singur aici?

— Da.

— A, înţeleg.

Urmă o pauză stînjenitoare.

— Şi din ce trăieşti? întrebă Musashi.

— Închiriez calul şi merg şi eu cu el, ca rîndaş. Am mai făcut şi puţină agricultură... O! Am rămas fără gaz de lampă. Oricum, sînteţi gata de culcare, nu-i aşa?

Musashi încuviinţă şi se lungi pe o saltea uzată, întinsă lîngă perete. Bîzîitul insectelor era liniştitor. Adormi, dar poate din pricină că era foarte obosit, transpiră. Apoi i se păru că aude ploaia căzînd.

Sunetul pe care îl auzi în vis îl făcu să sară în picioare! Nici o îndoială. Ceea ce auzea era ascuţirea unui cuţit sau a unei săbii pe o piatră de gresie. În timp ce-şi întindea instinctiv mîna după sabie, băiatul îl întrebă:

— Nu puteţi dormi?

Cum de nu-şi dăduse seama? Uimit, Musashi spuse:

— De ce ascuţi lama aceea la ora asta?

Întrebarea fusese pusă cu atîta tensiune, încît părea mai degrabă o contralovitură de sabie decît o încercare de a afla ceva.

Băiatul izbucni în rîs.

— V-am speriat? Păreţi prea puternic şi prea curajos ca să vă speriaţi atît de uşor.

Musashi tăcu. Se întreba dacă nu cumva dăduse peste un demon deghizat în băiat de la ţară.

Cînd începu iar ascuţitul, Musashi se duse la uşă. Printr-o crăpătură, văzu că încăperea alăturată era o bucătărie cu un mic spaţiu în capăt unde se putea dormi. Băiatul stătea îngenuncheat lîngă fereastră, la lumina lunii, cu un ulcior mare de apă lîngă el. Sabia pe care o ascuţea era tipul de sabie folosită de ţărani.

— Ce ai de gînd să faci cu ea? întrebă Musashi.

Băiatul aruncă o privire spre uşă, dar îşi continuă treaba. După alte cîteva minute, şterse lama de vreo jumătate de metru lungime şi o ridică pentru a o privi cu atenţie. Strălucea puternic în lumina lunii.

— Uitaţi-vă, spuse el, credeţi că pot tăia cu ea un om în două?

— Numai dacă ştii cum!

— O, sigur că ştiu.

— Te gîndeşti la cineva anume?

— La tata.

— Tatăl tău?

Musashi deschise uşa de tot.

— Sper că glumeşti.

— Nu glumesc.

— Doar nu vrei să spui că ai de gînd să-ţi tai tatăl! Pînă şi şobolanii şi viespile din sălbăticie au sentimente mai onorabile faţă de părinţii lor.

— Dar dacă nu-l tai în două, nu-l pot căra.

— Să-l cari unde?

— Să-l îngrop.

— Vrei să spui că a murit?

— Da.

Musashi privi din nou spre marginea zidului. Nu-i dăduse prin cap că forma aceea voluminoasă, pe care o văzuse acolo, putea fi un trup. Acum realiză că era un cadavru de om bătrîn, întins complet, cu o pernă sub cap şi acoperit cu un chimonou. Lîngă el se afla un bol cu orez, o cană cu apă şi o porţie de grindei, pe o farfurie din lemn.

Amintindu-şi cum i-a cerut băiatului să-i dea şi lui grindei, pe care-i pregătise, de fapt, ca ofrandă pentru mort, Musashi se simţi stînjenit. În acelaşi timp, îl admira pe băiat pentru sîngele

rece cu care plănuia să taie trupul în bucăţi pentru a putea să-l care. Îl ţintui cu privirile şi preţ de cîteva clipe nu zise nimic.

— Cînd a murit?

— Azi-dimineaţă.

— Cît e de departe cimitirul?

— Sus, pe deal.

— N-ai pe cine să rogi să ţi-l care?

— N-am bani.

— Am să-ţi dau eu nişte bani.

Băiatul dădu din cap.

— Nu, tatii nu-i plăcea să accepte cadouri. Nici nu-i plăcea să meargă la templu. Mă descurc singur, mulţumesc.

Judecînd după inteligenţa băiatului şi curajul lui, felul lui stoic, şi totuşi practic, Musashi ajunse la concluzia că nu era un băiat de ţăran oarecare. Trebuia să fie la mijloc ceva care să explice mîndria remarcabilă a fiului.

Din respect pentru dorinţele mortului, Musashi îşi păstră banii, dar se oferi să-l ajute pe băiat să care trupul mortului, neciopîrţit. Băiatul fu de acord şi-l încărcară împreună, pe cal. Cînd ajungeau la o pantă abruptă, îl dădeau jos de pe cal, şi-l căra Musashi în spate. Cimitirul se dovedi a fi un loc viran sub un castan, unde un bolovan rotund, solitar, servea drept piatră de mormînt.

După ce-l îngropară, băiatul puse nişte flori pe mormînt şi zise:

— Bunicul, bunica şi mama sînt îngropaţi tot aici.

Îşi împreună mîinile a rugăciune. Musashi se rugă şi el pentru odihna veşnică a familiei.

— Piatra de mormînt nu pare foarte veche, observă el. Cînd s-a stabilit familia ta aici?

— Pe cînd trăia bunicul.

— Şi unde-au fost înainte?

— Bunicul a fost samurai în clanul Mogami, dar după înfrîngerea seniorului său, el a ars tot ce ne dovedea ascendenţa. N-a rămas absolut nimic.

— Nu-i văd numele încrustat pe piatră. Nu există nici măcar emblema familiei sau măcar o dată.

— Cînd a murit, a cerut să nu se scrie nimic pe piatră. Era foarte sever. Au venit o dată nişte bărbaţi de la feuda Gamō, iar altă dată de la a lui Date şi i-au oferit un post, dar el a refuzat.

Spunea că un samurai nu are dreptul să slujească mai mult de un stăpîn. Tot aşa şi cu piatra. De cînd a devenit gospodar, a spus că dacă-şi scria numele acolo, îl va face de ruşine şi pe seniorul lui care murise.

— Ştii cum îl chema pe bunicul tău?

— Da. Misawa Iori. Tata, cînd a ajuns numai un biet ţăran, a renunţat la prenume şi-şi spunea doar San’emon.

— Pe tine cum te cheamă?

— Sannosuke.

— Ai rude?

— O soră mai mare, dar a plecat cu multă vreme în urmă şi nu mai ştiu pe unde e.

— Nimeni altcineva?

— Nu.

— Şi cum ai de gînd să-ţi cîştigi existenţa?

— Ca şi pînă acum.

Dar apoi adăugă repede:

— Ascultaţi, sînteţi *shugyōsha*, nu? Călătoriţi probabil foarte mult. Luaţi-mă cu dumneavoastră. Puteţi călări calul meu şi eu vă însoţesc.

Musashi chibzui la rugămintea băiatului. Privi terenul de la picioarele lor. Dacă era suficient de fertil pentru a hrăni atît de multe buruieni, de ce nu era cultivat? Precis că oamenilor de pe acolo nu le dădea mîna; întîlnise sărăcie peste tot.

„Civilizaţia”, se gîndea Musashi, „nu va înflori pînă cînd oamenii nu vor învăţa să-şi exercite controlul asupra forţelor naturii.” Se întreba de ce oamenii de aici, din mijlocul cîmpiei Kantō, erau atît de neputincioşi, de ce se lăsau în voia naturii. La răsăritul soarelui, Musashi zări animale şi păsări zburînd în bogăţiile pe care omul nu învăţase încă să şi le însuşească. Sau cel puţin aşa se părea.

Îşi reaminti însă că Sannosuke, în ciuda curajului şi a independenţei sale, era doar un copil. Cînd desişul ajunse să sclipească în lumina soarelui şi erau pe punctul de a se întoarce, băiatul nu mai era trist, lăsînd impresia că şi-a scos de tot din minte necazul pricinuit de moartea tatălui.

Pe la jumătatea pantei, începu să-l sîcîie pe Musashi cu răspunsul la întrebarea pe care i-o pusese.

— Sînt gata să pornesc chiar astăzi, declară el. Gîndiţi-vă că, oriunde aţi merge, puteţi călări, iar eu voi sta prin preajmă să vă aştept.

Se auzi un mormăit nehotărît. În timp ce Sannosuke îi făcea propuneri, Musashi se întreba dacă era cazul să-şi asume din nou responsabilitatea pentru viitorul unui băiat. Jōtarō fusese foarte capabil, dar ce cîştigase dacă se ataşase de Musashi? Şi acum, că dispăruse Dumnezeu ştie unde, Musashi simţea şi mai acut responsabilitatea pe care şi-o asumase. „Totuşi”, îşi zise Musashi, “dacă un om gîndeşte doar la pericolele care-l aşteaptă, n-o să avanseze niciodată nici măcar un singur pas, ca să nu mai spunem că n-are cum să-şi croiască cu succes un drum în viaţă. Mai mult, în cazul unui copil, nici măcar părinţii lui nu-i pot garanta viitorul.

Oare chiar e posibil să decizi obiectiv ce e bine pentru un copil şi ce nu? Dacă e vorba de dezvoltarea talentelor lui Sannosuke şi ghidarea lui în direcţia cea mai adecvată, pot face lucrul acesta. Oricine o poate face.”

— Îmi promiteţi? Vă rog! insistă băiatul.

— Sannosuke, vrei să fii rîndaş toată viaţa?

— Bineînţeles că nu. Vreau să mă fac samurai.

— Asta mă gîndeam şi eu. Dar dacă vii cu mine şi-mi devii elev, vei înfrunta multe greutăţi, să ştii.

Băiatul aruncă jos funia şi înainte ca Musashi să-şi dea seama ce vrea să facă, îngenunche sub capul calului. Făcu o plecăciune adîncă şi zise:

— Vă implor, stăpîne, ajutaţi-mă să ajung samurai. Asta îşi dorea şi tata, dar n-a avut pe cine să roage să mă ajute.

Musashi coborî de pe cal, privi în jur cîteva momente, apoi luă de jos un băţ şi i-l dădu lui Sannosuke. Mai găsi unul şi pentru el şi-i zise:

— Vreau să mă loveşti cu băţul acela. După ce am să văd cum îl mînuieşti, voi putea decide dacă ai talent de samurai.

— Dacă vă lovesc spuneţi da?

— Încearcă şi-ai să vezi.

Musashi rîse.

Sannosuke apucă strîns arma şi se repezi nebuneşte la el. Musashi nu arăta pic de milă faţă de băiat. Îl mai lovea din cînd în cînd – peste umeri, peste faţă, peste mîini. După fiecare

contralovitură, băiatul se împleticea puţin, dar pornea apoi la un nou atac.

„O să izbucnească numaidecît în lacrimi”, se gîndi Musashi.

Dar Sannosuke nu se lăsa. Cînd băţul i se rupse în două, atacă cu mîinile goale.

— Ce naiba faci, piticule? îi aruncă Musashi cu răutate calculată.

Îl apucă pe băiat de *obi* şi îl aruncă la pămînt, pe burtă.

— Ticălos mare ce eşti! ţipă Sannosuke, din nou în picioare, şi iar atacă.

Musashi îl apucă de mijloc şi îl ridică în aer.

— Îţi ajunge?

— Nu, răspunse băiatul dispreţuitor, deşi îi bătea soarele drept în ochi şi nu mai putea face nimic, decît să dea din mîini şi din picioare fără rost.

— Am să te trîntesc de bolovanul acela şi-ai să mori. Renunţi?

— Nu!

— Ce încăpăţînat eşti! Nu vezi că te-am învins?

— Nu mă consider învins cîtă vreme trăiesc! O să vedeţi! Tot o să cîştig pînă la urmă!

— Şi cum o să procedezi, mă rog?

— Am să exersez. Am să mă autodisciplinez.

— Dar dacă tu exersezi zece ani, am să fac şi eu acelaşi lucru în timpul acesta.

— Dar sînteţi cu mult mai bătrîn decît mine. O să muriţi înaintea mea.

— Hmm!

— Şi cînd or să vă pună în sicriu, voi da lovitura finală şi voi cîştiga!

— Prostule! strigă Musashi şi-l trînti la pămînt.

După se Sannosuke se ridică de jos, Musashi îi privi chipul un moment, rîse şi bătu din palme.

— Grozav! Poţi să fii elevul meu.

Cum e profesorul, aşa-i şi elevul

Pe drum spre colibă, Sannosuke trăncăni tot timpul despre planurile lui de viitor.

Dar în noaptea aceea, cînd Musashi îi spuse că trebuia să-şi ia rămas-bun de la singurul cămin pe care îl cunoscuse vreodată, băiatul deveni melancolic. Stătură de vorbă pînă tîrziu şi Sannosuke depănă, cu ochii înceţoşaţi şi cu vocea joasă, amintiri despre părinţi şi bunici.

Dimineaţa, cînd se pregăteau să plece, Musashi îl anunţă că putea să-şi spună de-acum încolo Sannosuke Iori.

— Dacă ai de gînd să devii samurai, îi explică el, e şi firesc să-ţi iei numele bunicului.

Băiatul nu era destul de mare pentru ceremonia majoratului, cînd copiii primeau nume de adulţi. Musashi se gîndea că, dîndu-i băiatului numele bunicului său, acesta va simţi că are cu ce să se mîndrească.

Mai tîrziu, cînd avu impresia că băiatul zăboveşte prea mult în casă, Musashi îi spuse blînd, dar ferm:

— Iori, grăbeşte-te. Nu a mai rămas nimic de care să ai trebuinţă. N-ai nevoie de lucruri care să-ţi amintească de trecut.

Iori ţîşni afară îmbrăcat într-un chimonou care abia-i ajungea pînă la şolduri, sandale din pai ca acelea pe care le purtau rîndaşii şi o bocceluţă cu o cutie plină cu mei şi orez în mînă. Arăta ca o broscuţă, dar era gata şi dornic de-o viaţă nouă.

— Alege un copac mai încolo şi leagă calul, îi ordonă Musashi.

— Dar puteţi foarte bine să vă urcaţi acum pe el.

— Fă cum ţi-am spus.

— Da, domnule.

Musashi băgă de seamă cît era de politicos – un semn mic, dar încurajator al nerăbdării copilului de a păşi pe calea samuraiului. Nu se distingea la el nimic din felul neglijent de a vorbi al ţăranilor.

Iori priponi calul şi se întoarse la Musashi, care stătea sub streaşina colibei dărăpănate, privind cîmpul din jur.

„Oare ce aşteaptă?” se întrebă băiatul.

Musashi puse mîna pe capul băiatului şi-i zise:

— Aici te-ai născut şi-ai dobîndit voinţa de a cîştiga.

Iori aprobă din cap.

— Decît să intre în slujba unui al doilea stăpîn, bunicul tău a preferat să se retragă din clasa războinicilor. Tatăl tău, fidel dorinţei bunicului, s-a mulţumit să fie un simplu ţăran. După moartea lui ai rămas singur pe lume, aşa că a sosit vremea să stai pe propriile-ţi picioare.

— Da, stăpîne.

— Trebuie să devii un om mare!

— Încerc.

Ochii i se umplură de lacrimi.

— Timp de trei generaţii, această casă a ţinut de adăpost familiei tale. Mulţumeşte-i, ia-ţi rămas-bun, o dată pentru totdeauna şi fără regrete, te rog.

Musashi intră în casă şi dădu foc colibei.

Cînd ieşi, Iori îşi stăpînea lacrimile.

— Dacă am fi lăsat casa în picioare, spuse Musashi, ar fi devenit doar un cuib pentru hoţi şi tîlhari de drumul mare. O ard ca să împiedic asemenea oameni să profaneze amintirea tatălui şi bunicului tău.

— Vă sînt recunoscător.

Coliba se transformă într-un mic munte de foc şi apoi se prăbuşi.

— Să mergem, spuse Iori, pe care nu-l mai interesau relicvele trecutului.

— Nu încă.

— Dar nu mai avem ce căuta aici, nu?

Musashi rîse.

— Vom ridica o casă nouă pe colina aceea mică.

— O casă nouă? Pentru ce? De-abia aţi ars-o pe cea veche.

— Aceea aparţinea tatălui şi bunicului tău. Cea nouă va fi a noastră.

— Vreţi să spuneţi că rămînem aici?

— Exact.

— Nu plecăm undeva să ne antrenăm şi să ne autodisciplinăm?

— O facem aici.

— Dar pentru ce ne putem antrena aici?

— Să fim oameni de arme, să fim samurai. Ne vom disciplina sufletul şi vom munci foarte serios ca să devenim oameni adevăraţi. Vino cu mine şi ia şi toporul cu tine.

Arătă spre un petic de iarbă unde pusese uneltele de grădinărit.

Cu toporul în spinare, Iori îl urmă pe Musashi pînă la colină, unde se aflau nişte castani, pini şi cîţiva duzi.

Musashi se dezbrăcă pînă la brîu, luă toporul şi se apucă de treabă. Curînd, zburau prin aer sumedenie de aşchii de lemn proaspăt.

Iori se uita la el şi se gîndea: „Poate vrea să înalţe un *dōjō*. Sau ne vom antrena în aer liber?”

Copacii căzură unul după altul. Sudoarea curgea pe obrajii bronzaţi ai lui Musashi, spălînd starea de apatie şi singurătate care-l copleşise în ultimele zile.

Cît stătuse lîngă mormîntul ţăranului îşi făcuse un plan.

— Las sabia la o parte pentru o vreme şi muncesc cu sapa.

Zen, caligrafia, arta ceremoniei ceaiului, pictatul şi sculptatul statuilor, toate erau necesare în perfecţionarea unui războinic. Nu contribuia oare şi lucratul pămîntului la instruirea lui? Nu era oare şi această întindere de pămînt în aşteptarea cuiva care s-o cultive, nu putea ea constitui o sală de instrucţie perfectă? Transformînd terenurile neprimitoare în zone agricole, el contribuia astfel la bunăstarea viitoarelor generaţii.

A trăit toată viaţa ca un preot zen cerşetor – a trăit pe spinarea altora, a cerşit adăpost şi bani. Voia o schimbare, una radicală, pentru că el ştia foarte bine că numai cei care îşi cultivă propriile lor grîne şi legume înţeleg cu adevărat cît sînt de sacre şi de valoroase. Cei care nu făceau acest lucru erau ca nişte preoţi care nu practicau teologia sau ca nişte oameni de arme care învăţaseră tehnica de luptă, dar nu ştiau nimic despre Cod.

În copilărie, mama lui îl scotea pe cîmp, împreună cu servitorii şi ţăranii. Totuşi, scopul lui acum nu era să producă hrană pentru mesele zilnice; el căuta să se hrănească spiritual. Voia să înveţe ce înseamnă să munceşti pentru a-ţi cîştiga existenţa, nu mai voia să cerşească. Dorea de asemenea să-şi impună modul lui de gîndire oamenilor de pe-acolo. După cum

constatase el, aceştia lăsaseră pămîntul pradă buruienilor şi mărăcinilor, furtunilor şi inundaţiilor, ducîndu-şi existenţa de pe o zi pe alta, din generaţie în generaţie, cu ochii închişi, fără să vadă de ce sînt în stare, ei sau pămîntul din jurul lor.

— Iori, strigă el. Adu nişte sfoară mai groasă şi leagă lemnele. Apoi trage-le pînă la malul rîului.

După care, Musashi îşi propti toporul într-un copac şi-şi şterse sudoarea de pe frunte cu cotul. Luă apoi o secure şi se apucă să cureţe copacii de coajă. Cînd se lăsă întunericul, aprinseră un foc cu aşchiile pe care nu le mai foloseau la altceva şi găsiră nişte buturugi care să le servească drept perne.

— Interesantă muncă, nu? întrebă Musashi.

Iori răspunse foarte sincer.

— N-o găsesc deloc interesantă. Nu trebuia să ajung elevul dumneavoastră pentru a învăţa să fac aşa ceva.

— O să-ţi placă pînă la urmă.

Pe măsură ce toamna se apropia de sfîrşit, ţîrîitul insectelor se auzea tot mai rar. Frunzele se veştejiră şi căzură. Musashi şi Iori îşi terminară cabana şi-şi propuseră să pregătească terenul pentru plantare.

Într-o zi, pe cînd scruta ţinutul, Musashi se trezi gîndindu-se că totul e ca o imagine a tulburărilor sociale care durau deja de un secol, după războiul Onin. Lăsînd gîndurile acestea la o parte, tabloul nu era încurajator.

Musashi nu ştia că Hōtengahara fusese îngropată de mai multe ori, de-a lungul secolelor, de cenuşa vulcanică a Muntelui Fuji şi că rîul Tone inundase deseori ţinutul. Cînd vremea era frumoasă, predomina seceta, dar cînd ploua tare, apa îşi săpa canale noi, ducînd cu ea mari cantităţi de mîl şi pietre. Nu exista un rîu principal în care să se verse pîrîiaşele mici, în mod natural, şi cel mai bun lucru ce se găsea aici era un bazin a cărui capacitate nu ajungea nici pentru apă, nici pentru asanarea întregii zone. Lucrul cel mai important care trebuia făcut era să ţină apa sub control.

Cu toate acestea, cu cît privea mai mult, cu atît se întreba de ce nu se dezvoltase zona aceea.

— Nu va fi uşor, spuse el, emoţionat din pricina obstacolelor care se ridicau. A îmbina apa cu pămîntul pentru a produce soluri fertile se putea asemui cu a conduce oamenii astfel încît

să se ajungă la o civilizaţie înfloritoare. Lui Musashi i se părea că acest ţel concorda perfect cu idealurile lui de artă a mînuirii săbiei.

Ajunsese să vadă Calea Săbiei într-o lumină nouă. Cu un an sau doi în urmă, nu-şi dorea decît să-şi învingă toţi duşmanii, dar acum, ideea că sabia există numai în scopul de a-i conferi lui putere asupra altora nu-l mai mulţumea. Să sfîrteci oameni, să triumfi, să-ţi expui toată forţa, toate acestea păreau cu adevărat deşarte. El voia să se cucerească pe sine, să aducă viaţa la picioarele lui, să-i facă pe oameni mai degrabă să trăiască decît să moară. Calea Săbiei nu trebuia folosită numai pentru propria lui perfecţionare.

Ea trebuia să constituie o sursă de putere pentru a guverna asupra oamenilor şi a-i conduce pe drumul păcii şi fericirii.

Ştia că idealurile lui nu erau decît nişte vise şi aveau să rămînă aşa, atîta vreme cît el nu dispunea de forţa politică necesară pentru a le realiza. Dar aici, în acest ţinut pustiu, n-avea nevoie nici de rang, nici de putere. Se avîntă în luptă cu voie bună şi entuziasm.

În fiecare zi smulgea copaci din rădăcini, cernea pietriş, nivela teren, ridica îngrădituri. Musashi şi Iori lucrau din zori şi pînă seara tîrziu, cînd stelele străluceau puternic pe cer.

Munca lor neobosită atrase atenţia sătenilor care treceau pe-acolo, se opreau şi comentau:

— Ce-or fi vrînd să facă?

— Cum pot să locuiască într-un asemenea loc?

— Băiatul nu-i fiul bătrînului San'emon?

Toată lumea rîdea, dar nu toţi îşi văzură de treaba lor fără să se amestece. Unul dintre bărbaţi se apropie şi le spuse, din pură amabilitate:

— Îmi cer scuze că trebuie să vă atrag atenţia, dar vă pierdeţi timpul de pomană. Vă rupeţi spinările încercînd să faceţi un cîmp fertil, dar dacă vine o furtună peste noapte, toată munca voastră e măturată cît ai zice peşte.

După cîteva zile constată că ei tot nu renunţă şi se simţi ofensat:

— Tot ce faceţi aici, credeţi-mă, nu se poate numi decît o adunătură de găuri de apă, care nu vor servi la absolut nimic.

După alte cîteva zile ajunse la concluzia că samuraiul cel străin era cam neghiob.

— Proştilor! strigă el plin de dispreţ.

Ziua următoare le aduse pe cap un grup întreg de şicanatori.

— Dacă ar creşte ceva aici, n-am asuda şi noi sub soarele arzător ca să ne muncim propriile terenuri sărăcăcioase? Am sta acasă şi am cînta la flaut?

— Şi n-ar fi foamete!

— Săpaţi degeaba.

— Nu faceţi decît să adunaţi gunoi!

Musashi săpa mai departe, cu ochii în pămînt şi mîrîia.

Iori se arăta mai nemulţumit, deşi Musashi îl certase mai devreme pentru că pune la suflet cuvintele ţăranilor.

— Stăpîne, se bosumflă el, toţi spun acelaşi lucru.

— Nu le acorda atenţie.

— Dar nu pot, strigă el, luînd o piatră ca s-o arunce în cei care-i necăjeau.

Musashi îl privi furios şi se opri.

— La ce-ţi foloseşte? Dacă nu te comporţi ca lumea, n-o să mai fii elevul meu.

Urechile lui Iori ardeau din pricina reproşului şi, în loc să lase piatra jos, blestemă şi aruncă cu ea într-un bolovan mare. Ieşiră scîntei şi piatra se sfărîmă în două. Iori azvîrli lopata şi se puse pe plîns.

Musashi nu-l băgă în seamă, deşi nu era complet nepăsător. „E foarte singur”, se gîndi el, „ca şi mine de altfel”.

Parcă din solidaritate cu băiatul, se iscă un vînt ce mătură cîmpia, punînd totul în mişcare. Cerul se întunecă şi începu să plouă.

— Iori, hai să intrăm. Am impresia că vine furtuna.

Musashi îşi adună repede uneltele şi intră în casă. De-abia apucă să intre, că se şi porni răpăiala.

— Iori, strigă el, surprins că băiatul nu-l urmase.

Se duse la fereastră şi privi spre cîmp. Picăturile de ploaie de pe pervaz îl stropeau pe faţă. Un fulger despică aerul în două şi se izbi de pămînt. Închise ochii şi-şi astupă urechile, dar simţi forţa trăsnetului.

Prin vînt şi ploaie, lui Musashi i se păru că vede cedrul de la Shippōji şi că aude vocea aspră a lui Takuan. Simţi că tot ce cîştigase de atunci încoace le-o datora lor. Voia să posede forţa imensă a copacului şi compătimirea rece, de gheaţă a lui Takuan. Dacă el putea fi pentru Iori ce fusese bătrînul cedru

pentru el, atunci ar simţi că şi-a plătit o parte din datoria faţă de călugăr.

— Iori... Iori!

Nu se auzi nici un răspuns. Doar tunetul şi ploaia care răpăia pe acoperiş.

— Unde s-o fi dus? se întrebă el, căci nu prea avea chef să iasă în ploaie.

Cînd răpăiala se mai domoli puţin, ieşi afară. Iori nu se mişcase nici un centimetru. Cu hainele ude, lipite de corp şi cu privirile încruntate, arăta ca o cioară. Cum poate fi un copil atît de încăpăţînat?

— Idiotule! îl certă Musashi. Intră în casă. Nu-ţi face nici un bine să te uzi în halul ăsta. Grăbeşte-te, pînă nu se fac băltoace prea mari. Nici n-o să mai ai pe unde călca.

Iori se întoarse, de parcă încerca să localizeze vocea lui Musashi, şi apoi începu să rîdă.

— Ce vă deranjează? Ploaia asta nu ţine. Uitaţi, norii au şi început să se împrăştie.

Musashi nu se aştepta să primească o lecţie de la elevul lui, aşa că rămase blocat, dar Iori nu-l lăsă să-şi revină.

— Haideţi, spuse băiatul, ridicînd sapa de jos. Mai putem face destule pînă la apusul soarelui.

În următoarele cinci zile, păsărelele răguşiră sub cerul albastru fără nori, iar pămîntul începu să crape întărindu-se în jurul rădăcinilor de trestie. În a şasea zi, apărură la orizont nişte nori mici, negri, care se împrăştiară repede pe cer, de parcă întreaga cîmpie intrase în eclipsă.

Iori studie rapid cerul şi zise, pe un ton îngrijorat:

— De data aceasta e foarte serios.

Nici n-apucă să termine, că au şi fost luaţi pe sus de un vîrtej puternic. Frunzele se scuturau şi păsărelele cădeau la pămînt de parcă erau doborîte de o grămadă de vînători invizibili.

— Iar o ploaie torenţială? întrebă Musashi.

— Nu cu un cer ca acesta. Mai bine m-aş duce în sat. Adunaţi-vă uneltele şi intraţi cît mai repede în casă.

Înainte ca Musashi să aibă timp să-i ceară explicaţii, Iori o şi luă la sănătoasa peste cîmpie şi se pierdu în marea de iarbă înaltă.

Iori avu din nou dreptate. Ploaia, care începuse brusc, purtată de rafale furioase ce l-au mînat pe Musashi spre adăpost, îşi dezvolta propriul ei ritm. Plouă torenţial o vreme, apoi se opri brusc, ca să reînceapă imediat cu şi mai mare furie. Furtuna a ţinut toată noaptea. Aveai impresia că cerul se hotărîse să transforme întregul pămînt într-un ocean. De cîteva ori, Musashi se temu că vîntul îi va spulbera acoperişul; pardoseala se umpluse de şiţe smulse de pe margini.

Sosi dimineaţa, cenuşie şi informă: nici urmă de Iori. Musashi stătea lîngă fereastră, prost dispus; nu putea face nimic. Ici şi colo se mai zărea cîte un copac sau cîte un petic de iarbă; în rest, o mlaştină imensă. Din fericire, cabana era încă deasupra nivelului apei, dar în fosta matcă a rîului, imediat sub ea, se prăvălea acum un torent care mătura totul în calea lui.

Neştiind dacă nu cumva Iori căzuse în apă şi se înecase, Musashi avea senzaţia că timpul stă pe loc, pînă cînd, deodată, i se păru că aude vocea lui Iori strigînd: „*Sensei!* Aici!" Se afla la o oarecare distanţă dincolo de rîu, călare pe un bou, cu o boccea mare legată în urma lui.

Musashi îl privi consternat cum trece călare chiar prin mijlocul mlaştinii, care lăsa impresia că-l va înghiţi în orice moment.

Cînd ajunse pe malul celălalt, era ud leoarcă şi tremura de frig, dar îşi duse liniştit boul spre o latură a cabanei.

— Unde-ai fost? întrebă Musashi supărat, dar fericit în acelaşi timp.

— În sat, bineînţeles. Am adus mîncare multă. O asemenea ploaie va aduce atîta apă, cît un potop de o jumătate de an. Chiar dacă se va opri furtuna, vom fi ţintuiţi locului de apele mari.

După ce-au adus în casă legătura mare de paie, Iori o desfăcu şi începu să scoată din ea, unul cîte unul, articole înfăşurate în hîrtie-pergament.

— Nişte castane... linte... peşte sărat. N-o să rămînem fără mîncare nici dacă nu se retrag apele într-o lună sau două.

Ochii lui Musashi se împăienjeniră de recunoştinţă, dar nu spuse nimic. Se simţea ruşinat că nu-i dăduse lui prin cap aşa ceva. Cum putea deveni el un simbol al umanităţii dacă nu se gîndea la propria lui supravieţuire? Dacă nu ar fi fost Iori, acum ar fi murit de foame. Pe cînd băiatul, crescut într-o asemenea

zonă izolată, ştia probabil încă de la vîrsta de doi ani că se fac provizii în asemenea situaţii.

Lui Musashi i se păru ciudat că sătenii fuseseră de acord să-i dea atîta mîncare. Nu puteau să aibă prea mult, probabil nu le ajungea nici lor. Cînd se simţi în stare să vorbească şi-l întrebă pe Iori lucrul acesta, el îi răspunse:

— Mi-am lăsat punga amanet şi am împrumutat de la Tokuganji.

— Ce-i Tokuganji?

— Un templu, la vreo doi kilometri de-aici. Tata mi-a spus că în pungă sînt nişte monede mici de aur. Dacă dau de necazuri şi n-am încotro, mi-a spus să folosesc cîte puţin din ea. Ieri, cînd s-a stricat vremea, mi-am amintit de spusele tatii.

Iori avea un zîmbet triumfător pe chip.

— Punga este amintire de la tatăl tău?

— Da. După ce-am ars casa veche, nu mi-a mai rămas decît ea şi sabia.

Mîngîie mînerul săbiei scurte de la *obi*. Deşi nu avea nici o semnătură pe mîner, Musashi o studiase odată şi observase că era de calitate. Avea senzaţia că şi punga însemna mult mai mult decît un simplu loc de păstrat aurul.

— N-ar trebui să-ţi laşi amintirile pe mîna altora. Ţi-o recuperez eu într-o zi, dar promite-mi că n-o mai dai nimănui altădată.

— Vă promit.

— Unde-ai poposit peste noapte?

— Preotul mi-a spus să stau acolo pînă dimineaţă.

— Ai mîncat?

— Nu. Nici dumneavoastră, nu-i aşa?

— Nu. Dar n-avem lemne de foc.

— Ba sînt o grămadă.

Arătă cu degetul spre un loc, mai jos de cabană, unde el stocase o grămadă de beţe şi de rădăcini, cît lucrase pe cîmp.

Musashi îşi puse o rogojină deasupra capului şi se strecură sub cabană. Îl uimea iar prezenţa de spirit şi judecata băiatului. În asemenea condiţii de trai, supravieţuirea depindea foarte mult de prudenţă şi o greşeală cît de mică putea şterge hotarul dintre viaţă şi moarte.

După ce terminară de mîncat, Iori scoase o carte. Apoi, îngenunchind respectuos în faţa profesorului, spuse:

— Pînă mai coboară apele ca să putem lucra afară, vreţi să mă învăţaţi şi pe mine să citesc şi să scriu?

Musashi consimţi. Pe o zi atît de mohorîtă ca aceea, era o modalitate foarte bună de a-ţi petrece timpul. Cartea era un volum din *Antologia lui Confucius*. Iori îi spuse că o primise de la cei de la templu.

— Chiar vrei să înveţi?

— Da.

— Ai citit mult?

— Nu, numai puţin.

— Cine te-a învăţat?

— Tata.

— Ce-ai mai citit?

— *Învăţăturile secundare*.

— Ţi-a plăcut?

— Da, foarte mult, spuse el vioi, înseninîndu-se.

— Bine. Am să te învăţ tot ce ştiu. Mai tîrziu, o să găseşti tu pe cineva care să te înveţe şi ce nu ştiu eu.

Îşi petrecură restul zilei studiind: băiatul citea cu glas tare, Musashi îl oprea şi-l corecta sau îi explica cuvintele pe care nu le înţelegea. Erau absorbiţi de lectură şi uitaseră cu totul de furtună.

Potopul mai ţinu două zile, timp în care pămîntul nu se mai zărea nicăieri.

A doua zi încă mai ploua, aşa că Iori îşi scoase încîntat cartea şi zise:

— Începem?

— Nu azi. Îţi ajunge deocamdată.

— De ce?

— Dacă nu faci decît să citeşti, pierzi contactul cu realitatea din jur. De ce nu-ţi iei liber, să te joci? O să mă relaxez şi eu.

— Dar nu pot ieşi din casă.

— Atunci, fă şi tu ca mine, spuse Musashi, întinzîndu-se pe spate şi punîndu-şi mîinile sub cap.

— Trebuie să mă întind?

— Faci ce doreşti. Întinde-te, stai în picioare, stai jos – cum ţi se pare ţie mai comod.

— Şi apoi?

— O să-ţi spun o poveste.

— Mi-ar plăcea, zise Iori, trîntindu-se pe burtă şi agitîndu-şi picioarele prin aer. Ce poveste?

— Să văd, spuse Musashi, trecînd în revistă poveştile care-i plăcuseră pe cînd era copil.

O alese pe cea care istorisea bătăliile dintre Genji şi Heike. Plăcea tuturor băieţilor.

Nici Iori nu făcea excepţie. Cînd Musashi ajunse la pasajul despre înfrîngerea lui Genji şi preluarea conducerii ţării de către Heike, băiatul se întristă. Clipea des ca să nu plîngă din pricina sorţii amarnice a Doamnei Tokiwa. Apoi se înveseli iar, auzind că Minamoto no Yoshitsune a învăţat arta mînuirii săbiei de la „spiriduşii cu nas lung” de pe muntele Kurama, care l-au ajutat apoi să fugă din Kyoto.

— Îmi place Yoshitsune, spuse el, ridicîndu-se în şezut. Chiar există spiriduşi pe muntele Kurama?

— Poate. Oricum, există pe lume oameni care ar putea fi spiriduşi. Dar cei care l-au învăţat pe Yoshitsune, nu erau spiriduşi adevăraţi.

— Ce erau?

— Vasali loiali ai lui Genji cel înfrînt. Ei nu puteau ieşi la lumină atîta vreme cît Heike se afla la putere, aşa că au stat ascunşi în munţi pînă ce li s-a ivit prilejul.

— Ca bunicul meu?

— Da, numai că el a aşteptat toată viaţa şi şansa lui n-a mai apărut. După ce-a crescut Yoshitsune, urmaşii credincioşi ai lui Genji, care avuseseră grijă de el în copilărie, au avut parte de norocul pentru care s-au rugat atîta amar de vreme.

— O să am şi eu ocazia să împlinesc ce n-a reuşit bunicul meu, nu-i aşa?

— Hm, cred că e posibil. Da, foarte posibil.

Îl trase pe Iori spre el, îl luă de mîini şi de picioare şi îl balansă deasupra capului.

— Şi-acum încearcă să fii un om mare!

Rîse.

Iori chicoti, se bîlbîi.

— Tu… şi dumneavoastră sînteţi un spiriduş! Staaaţi! O să caaad!

Cînd ajunse jos, îl pişcă pe Musashi de nas.

În cea de-a unsprezecea zi, ploaia încetă în cele din urmă. Musashi ardea de nerăbdare să iasă afară, în aer liber, dar trebuiau să mai aştepte vreo săptămînă pînă să poată munci din nou, sub soarele strălucitor. Terenul pe care-l săpaseră cu atîta rîvnă, în sălbăticie, dispăruse fără urmă; în locul lui apăruseră bolovani şi un rîu, care nu mai fusese pînă atunci. Se părea că apa îşi bătea joc de ei, aşa cum făcuseră şi sătenii.

Văzînd că nu mai au nici o şansă să recupereze ceea ce au pierdut, Iori zise:

— Locul acesta e fără speranţă. Să căutăm un teren mai bun, în altă parte.

— Nu, replică Musashi ferm. După ce se scurge apa, va fi un teren excelent pentru agricultură. L-am studiat cu atenţie din toate punctele de vedere înainte de a-l alege.

— Şi dacă mai vine o ploaie?

— O să aranjăm în aşa fel încît apa să nu mai treacă pe-aici. Înălţăm un dig de aici şi pînă la dealul de colo.

— E o muncă înfiorătoare.

— Am impresia că ai uitat că acesta-i *dōjō*-ul nostru. Nu cedez nici un centimetru din acest pămînt, pînă nu văd ovăzul crescînd aici.

Musashi continuă să muncească cu îndîrjire toată iarna, pînă în a doua lună a anului următor. I-au trebuit cîteva săptămîni bune de muncă încordată ca să sape şanţuri, să scurgă apa, să adune mîl pentru zăgaz şi apoi să-l acopere cu bolovani grei.

Trei săptămîni mai tîrziu, nu mai rămăsese nici urmă din munca lor.

— Ascultaţi, spuse Iori, ne epuizăm energia în zadar pentru o treabă imposibil de realizat. Aceasta-i Calea Săbiei?

Întrebarea îl lovi pe Musashi în punctul sensibil, dar nu se lăsă.

Nu trecu decît o lună pînă la următorul dezastru: zăpadă mare, urmată de topire bruscă. Cînd Iori se întorcea de la templu, cu mîncare, era tare abătut, pentru că cei de-acolo îl încolţeau mereu din pricina eşecurilor lui Musashi. În cele din urmă pînă şi Musashi începu să se descurajeze.

Două zile încheiate şi puţin dintr-a treia, Musashi privi tăcut cîmpul, gîndindu-se ce să facă.

Se lumină brusc. Fără să vrea, el încercase să creeze un cîmp pătrat, aşa cum mai erau şi altele în cîmpia Kanto, dar

terenul acesta nu era propice pentru aşa ceva. În ciuda faptului că era plat, avea şi neregularităţi, iar calitatea solului solicita o formă neregulată, nu pătrată.

— Ce prost am fost! exclamă el cu voce tare. Am încercat să determin apa să curgă pe unde credeam eu că ar fi trebuit să curgă şi să aşez mîlul unde gîndeam eu că ar trebui să fie. Normal că n-a mers. Apa-i apă, mîlu-i mîl. Nu le pot schimba caracteristicile. Trebuie să învăţ să fiu slujitor al apei şi protector al pămîntului.

În felul lui, adoptase atitudinea ţăranilor. Din ziua aceea, a devenit slujitorul naturii. A încetat să-şi mai impună voinţa asupra ei şi a lăsat-o să-şi urmeze cursul, căutînd în acelaşi timp şi posibilităţi ce nu erau la îndemîna celorlaţi locuitori ai cîmpiei.

Iar a nins şi iar s-a topit zăpada; apa s-a prelins încet pe cîmpie. Musashi avusese totuşi timp să acţioneze, şi cîmpul rămase intact.

„Aceleaşi reguli trebuie aplicate şi în cazul guvernării oamenilor”, îşi spuse în sinea lui. În carneţel notă: „Nu încerca să te pui de-a curmezişul în calea universului. Şi mai întîi asigură-te că ştii această cale”.

Diavolii muntelui

— Staţi să vă explic. Nu vreau să aveţi necazuri din pricina mea. Îmi ajunge ospitalitatea dumneavoastră, pe care o apreciez foarte mult.

— Da, am înţeles. Sînteţi foarte amabil, spuse preotul.

— Aş vrea doar să mă odihnesc puţin.

— Desigur.

— Şi acum, sper că-mi veţi ierta lipsa de politeţe, spuse samuraiul, întinzîndu-se pe o parte şi sprijinindu-şi capul încărunţit pe braţ.

Oaspetele care tocmai sosise la templul Tokuganji era Nagaoka Sado, înalt vasal al seniorului Hosokawa Tadaoki din Buzen. El nu prea avea timp pentru problemele lui personale, dar venea întotdeauna aici la comemorarea morţii tatălui său şi rămînea de obicei peste noapte, deoarece templul se afla la o depărtare de vreo douăzeci de kilometri de Edo. Pentru un bărbat de rangul lui, călătorea foarte simplu, avînd acum cu el doar doi samurai şi un servitor personal.

Ca să poată scăpa de Hosokawa, chiar şi pentru scurt timp, el trebuia să născocească o scuză. Rareori avea ocazia să facă ce dorea şi, acum că reuşise, savura cu plăcere saké-ul de prin părţile locului, în timp ce asculta orăcăitul broaştelor. Putea să uite pe loc de absolut toate problemele administraţiei şi de nevoia permanentă de a fi mereu la punct cu afacerile zilnice.

După cină, preotul strînse repede masa şi ieşi. Sado vorbea pe-ndelete cu slujitorii lui, care stăteau lîngă perete, doar cu feţele în lumina opaiţului.

— Aş putea rămîne definitiv aici ca să ating Nirvana, ca Buddha, spuse Sado alene.

— Aveţi grijă să nu răciţi. Aerul e umed noaptea.

— Lăsaţi-mă în pace, trupul acesta a supravieţuit multor bătălii. Rezistă el şi la un strănut, două. Mirosiţi şi voi florile acelea! Ce parfum îmbătător!

— Eu nu simt nimic.

— Nu? Dacă nu simţi… eşti sigur că n-ai răcit?

Tot pălăvrăgind, îşi dădură seama că broaştele tăcuseră şi cineva strigă:

— Diavole! Ce cauţi aici? De ce te uiţi în camera oaspeţilor?

Garda lui Sado era deja în picioare.

— Ce s-a întîmplat?

— Cine-i acolo?

În timp ce privirile lor atente scrutau grădina, clămpănitul unor saboţi mici răsună spre bucătărie.

Dinspre pridvor apăru un preot care făcu o plecăciune adîncă şi spuse:

— Unul din copiii de pe-aici. N-aveţi de ce să vă îngrijoraţi.

— Sînteţi sigur?

— Da, bineînţeles. Locuieşte la cîţiva kilometri de templu. Tatăl lui a fost rîndaş, a murit de curînd, însă bunicul lui a fost samurai, sau cel puţin aşa se spune. Cînd vede un samurai, se opreşte şi se holbează cu degetul în gură.

Sado se ridică.

— Nu fiţi prea aspru cu el. Dacă vrea să devină samurai, aduceţi-l aici. O să-i dau nişte dulciuri şi o să vorbim despre asta.

Iori ajunsese deja la bucătărie.

— Hei, mătuşică! strigă el. Am rămas fără mei. Vă rog să-mi umpleţi şi mie asta.

Sacul pe care i-l strecură bătrînei de la bucătărie ar fi înghiţit jumătate din baniţă.

Ea îi strigă imediat:

— Ţine-ţi gura, cerşetorule! Vorbeşti de parcă ţi-am datora ceva.

— Ştii că eşti grozav? spuse unul dintre călugări, care spăla vasele. Stareţului i-a fost milă de tine, aşa că-ţi dăm mîncare, dar nu fi obraznic. Cînd ceri ceva, fii politicos!

— Nu cerşesc. I-am dat preotului punga pe care mi-a lăsat-o tata. Sînt bani în ea, o grămadă.

— Cît îi putea lăsa un amărît de rîndaş fiului său?

— Îmi daţi mei? Da sau nu?

— Ei, poftim! Uită-te la tine! Trebuie să fii nebun să primeşti ordine de la *rōnin*-ul acela sărit de pe fix. De unde-a aterizat aici? Cine e? De ce să-ţi mănînce el mîncarea?

— Nu vă priveşte.

— Hmm! Tot sapă în pămîntul ăla sterp, unde n-o să fie în veci cîmpie sau grădină, sau orice altceva! Rîde tot satul de el.

— Cine v-a cerut părerea?

— Cred că prostia lui e molipsitoare. Ce crezi că o să găseşti? O oală cu galbeni, ca în poveşti? Nici nu te-ai copt bine şi-ţi şi sapi mormîntul?

— Tăceţi odată şi daţi-mi meiul. Meiul! Acum.

Preotul îl mai certa încă pe Iori, cînd în faţa lui îi ateriză ceva rece şi vîscos. Era o broască rîioasă. Preotul ţipă şi se repezi la Iori, dar, chiar în clipa în care era gata să-l prindă de guler, intră un alt preot şi anunţă că băiatul era aşteptat în camera samuraiului.

Stareţul auzise şi el gălăgia şi dădu fuga la bucătărie.

— A făcut ceva care l-a deranjat pe musafir? întrebă îngrijorat.

— Nu. Sado tocmai a zis că vrea să stea de vorbă cu el. Vrea să-i dea şi nişte dulciuri.

Stareţul îl înşfăcă pe Iori de mînă şi i-l predă samuraiului.

În timp ce Iori se aşeza timid lîngă preot, Sado întrebă:

— Cîţi ani ai?

— Treisprezece.

— Şi vrei să devii samurai?

— Exact, răspunse Iori cu fermitate.

— Zău? Atunci vino să locuieşti la mine! La început va trebui să ajuţi la treaba din casă, dar mai tîrziu te fac samurai-ucenic.

Iori dădu din cap fără să scoată o vorbă. Sado, luîndu-i gestul drept timiditate, îl asigură că oferta era serioasă.

Iori îi aruncă o privire supărată şi spuse:

— Am auzit că vreţi să-mi daţi nişte dulciuri. Unde sînt?

Stareţul păli şi-l lovi peste mînă.

— Nu-l certaţi, îi spuse Sado cu reproş.

Îi plăceau copiii şi avea răbdare cu ei.

— Are dreptate. Un bărbat trebuie să se ţină de cuvînt. Aduceţi-i nişte dulciuri.

După ce-au sosit dulciurile, Iori începu să şi le îndese în chimonou.

Sado îl întrebă mirat:

— Nu le mănînci aici?

— Nu. Mă aşteaptă profesorul meu acasă.

— O! Ai un profesor?

Iori nu se mai sinchisi să-i răspundă şi ţîşni pe uşă afară, dispărînd în grădină.

Pe Sado îl amuză comportamentul băiatului. Nu însă şi pe stareţ, care făcu plecăciuni repetate înainte de a porni spre bucătărie în urmărirea lui Iori.

— Unde-i măgarul ăla obraznic?

— Şi-a înhăţat sacul cu mei şi a plecat.

Ascultară o clipă, dar nu auziră decît un sunet ascuţit. Iori rupsese o frunză dintr-un copac şi încerca acum să improvizeze o melodie. Nu-i plăcea cum sună nici unul dintre cîntecele pe care le ştia. Cele pe care le cîntau rîndaşii erau prea tărăgănate, cele de sărbătoarea *Bon*, prea complicate. În cele din urmă, alese o melodie ce-i amintea de dansul sacru de la templul local. Aceasta îi ieşi destul de bine, pentru că-i plăceau dansurile la care-l dusese uneori tatăl său.

Pe la jumătatea drumului spre Hōtengahara, într-un punct unde două pîraie se îmbină într-unul singur, rămase ca trăsnit. Frunza din gură îi scăpă şi sări jos, în crîngul de bambuşi de la marginea drumului.

Pe pod stăteau trei sau patru bărbaţi, prinşi într-o discuţie.

— Ei sînt! exclamă Iori încet.

În urechi îi răsună o ameninţare de demult. Cînd mamele de pe aceste meleaguri îşi certau copiii, ele spuneau:

— Dacă nu eşti cuminte, coboară diavolii muntelui şi te înhaţă.

Ultima oară veniseră cu două toamne în urmă.

La o distanţă de douăzeci de kilometri de-aici, în muntele Hitachi, exista un templu dedicat unei zeităţi din munţi. Cu secole în urmă, oamenii erau atît de speriaţi de acest zeu, încît satele din zonă îi aduceau cu schimbul ofrande constînd în grîne şi femei. Cînd venea rîndul unei comunităţi, locuitorii ei adunau tributul şi plecau în pelerinaj la templu. O dată cu trecerea timpului, s-a dovedit că zeul nu era de fapt decît un bărbat obişnuit, aşa că au terminat cu ofrandele.

În timpul războaielor civile, aşa-zisul zeu al munţilor s-a apucat să-şi adune tributul cu forţa. Tot la doi sau la trei ani, o bandă de tîlhari înarmaţi cu halebarde, harpoane, topoare – tot ceea ce putea băga groaza în sufletele paşnicilor ţărani – descindea în prima comunitate, apoi în următoarea, prădînd,

luînd tot ce le plăcea, inclusiv soţiile şi fiicele ţăranilor. Dacă victimele opuneau rezistenţă, jaful era însoţit de măcel.

Cu ultimul lor raid încă viu în memorie, Iori se chirci în spatele tufişurilor. Cinci umbre veniră în fugă pe pod. Apoi, prin pîcla nopţii, alt grup, şi apoi altul, pînă cînd se adunară vreo patruzeci sau cincizeci de bandiţi.

Iori îşi ţinea respiraţia şi privea fix în timp ce ei concepeau un plan de acţiune. Luară repede o hotărîre. Conducătorul lor dădu comanda şi arătă către sat. Bărbaţii o luară la fugă ca un roi de lăcuste.

Nu după multă vreme, pîcla fu sfîşiată de larmă – păsări, vite, cai, gemetele tinerilor şi bătrînilor.

Iori se hotărî să ceară ajutorul samuraiului de la Tokuganji, dar în clipa în care îşi părăsi adăpostul, se auzi o voce de pe pod:

— Cine-i acolo?

El nu-i văzuse pe cei doi lăsaţi de pază. Înghiţindu-şi nodul din gît, fugi cît putu de iute, dar picioarele lui scurte nu se puteau măsura cu cele ale bărbaţilor.

— Încotro? strigă cel care pusese mîna pe băiat.

— Cine eşti?

În loc să plîngă ca un copilaş, ceea ce i-ar fi înmuiat cu siguranţă pe paznici, Iori începu să-i zgîrie şi să se lupte cu braţele vînjoase care-l ţineau prizonier.

— Ne-a văzut pe toţi. O să spună sigur cuiva.

— Hai să-l batem şi să-l aruncăm într-un lan de orez.

— Eu am o idee mai bună.

L-au tîrît pe Iori la rîu, l-au aruncat pe mal şi, sărind după el, l-au legat de unul din stîlpii podului.

— Aşa, să-i fie învăţătură de minte.

Cei doi tîlhari urcară din nou la postul lor de pe pod.

Clopotul de la templu bătea în depărtare. Iori privea îngrozit cum flăcările din sat colorau rîul într-un roşu sîngeriu. Plînsetele copilaşilor şi văicărelile femeilor se auzeau tot mai aproape. Huruitul roţilor ajunse la pod. Jumătate din bandiţi mînau căruţele trase de boi sau cai, încărcate cu pradă.

— Canalie împuţită! strigă o voce de bărbat.

— Dă-mi nevasta înapoi!

Încăierarea de pe pod fu scurtă, dar fioroasă. Bărbaţii urlau, metalul răsuna, un ţipăt şi un trup plin de sînge ateriză la

picioarele lui Iori. Încă un trup sări în rîu, împroşcîndu-l cu apă şi sînge. Unul cîte unul, ţăranii plonjară în rîu – vreo şase în total. Cadavrele se ridicau la suprafaţă şi pluteau pe rîu în jos, dar un bărbat, care nu murise, se apucă de trestie şi-şi înfipse degetele în pămînt, pînă ce reuşi să iasă pe jumătate din apă.

— Hei, strigă Iori. Dezlegaţi-mă. Mă duc după ajutor. O să am eu grijă să vă răzbun.

Începu să zbiere.

— Haideţi. Dezlegaţi-mă. Trebuie să salvez satul.

Bărbatul zăcea nemişcat.

Luptîndu-se din răsputeri cu legăturile, Iori reuşi se să le slăbească destul de mult ca să se răsucească şi să-i ardă una cu piciorul în umăr.

Faţa ce se întorsese spre el era plină de noroi şi sînge închegat; ochii posomorîţi priveau în gol.

Bărbatul se tîrî, gemînd de durere, şi mai aproape; cu ultima fărîmă de putere, dezlegă nodurile. Apoi se prăbuşi mort.

Iori privi cu atenţie sus pe pod şi îşi muşcă buza. Mai erau oameni acolo. Avu totuşi noroc. O roată de căruţă intrase într-o scîndură putredă. Ocupaţi s-o scoată, hoţii nu băgară de seamă că evadase.

Realizînd că nu o poate lua spre templu, Iori porni în vîrful picioarelor prin întuneric pînă ajunse într-un loc unde i se părea că poate trece rîul în siguranţă. Cînd ajunse pe malul celălalt, era deja la capătul satului Hōtengahara. Parcurse restul distanţei pînă la cabană cu o viteză atît de mare, de-i scăpărau călcîiele.

Cînd ajunse la dîmbul pe care se afla cabana, îl zări pe Musashi afară, contemplînd cerul.

— Veniţi repede, strigă el.

— Ce s-a întîmplat?

— Trebuie să mergem în sat.

— Acolo arde?

— Da. Au venit iar diavolii muntelui.

— Diavoli?... Bandiţi?

— Da, cel puţin patruzeci. Vă rog, grăbiţi-vă. Trebuie să-i salvăm pe săteni.

Musashi intră repede în cabană ca să-şi ia săbiile. Pe cînd îşi lega sandalele, Iori îi spuse:

— Veniţi după mine. Vă arăt eu drumul.

— Nu. Tu rămîi aici.

Lui Iori nu-i venea să-şi creadă urechilor.

— E prea periculos.

— Nu mi-e frică.

— O să-mi stai în cale.

— Dar nu ştiţi pe unde e scurtătura!

— Mă ghidez după foc. Acum fii băiat cumite şi rămîi aici.

— Bine, stăpîne.

Iori dădu din cap ascultător, dar nu era deloc liniştit. Îşi întoarse privirile spre sat şi privi trist cum se îndrepta Musashi spre văpaia roşiatică.

Bandiţii legaseră femeile, care gemeau şi ţipau, grupate pe un singur rînd şi le împingeau fără milă spre pod.

— Gata cu cîrîitul, ţipă unul dintre bandiţi.

— Parcă nici nu ştiţi să umblaţi. Mişcaţi-vă mai repede!

Dacă femeile făceau vreun gest de împotrivire, bestiile le biciuiau.

Una dintre femei căzu, trăgînd şi altele după ea. Apucînd biciul şi obligîndu-le să se ridice în picioare, unul din bandiţi mîrîi:

— Tîrfe încăpăţînate! Ce motive de văicăreală aveţi? Staţi aici şi munciţi toată viaţa ca nişte sclave, pentru un pumn de mei. Uită-te la tine, eşti numai piele şi os! O să arăţi mult mai bine acolo, cînd o să te distrezi cu noi.

Alegînd unul dintre animale care părea mai zdravăn – toate erau încărcate cu pradă – legară şi frînghia femeilor de el, apoi îi dădu o lovitură zdravănă. Smucitura le făcu rău şi alte ţipete sfîrtecară aerul, în timp ce ele erau trase mai departe. Cele care cădeau erau tîrîte, julindu-şi feţele de pămînt.

— Staţi! ţipă una. Îmi smulgeţi braţele din umeri!

Toţi bandiţii pufniră în rîs.

În clipa aceea, caii şi femeile se opriră brusc.

— Ce se întîmplă?... E cineva acolo, în faţă!

Toate privirile se concentrară.

— Cine-i? tună unul din bandiţi.

Umbra tăcută ce se îndrepta spre ei purta o lamă albă. Bandiţii, sensibili la miros, simţiră că sabia mirosea a sînge.

Pentru că cei din faţă se dădură înapoi speriaţi, Musashi putu să evalueze forţa duşmanului. Numără doisprezece bărbaţi, toţi

musculoşi şi cu priviri aspre. Revenindu-şi după şocul iniţial, îşi pregătiră armele şi luară poziţii de apărare. Unul fugi în faţă cu o secure. Altul, cu un harpon, se apropie în diagonală ţinîndu-se aproape de pămînt şi ţintind coastele lui Musashi. Cel cu securea atacă primul.

— Ohhhh!

Geamătul lui de durere răsună de parcă omul îşi înghiţise limba; se răsuci într-o secundă şi se prăbuşi.

— Nu mă cunoaşteţi? întrebă Musashi. Sînt protectorul oamenilor, mesager al zeului care ocroteşte acest sat.

În aceeaşi clipă, şi apucă harponul îndreptat spre el, îl smulse din mîinile posesorului şi-l aruncă la pămînt cu putere.

Pătrunzînd repede în mijlocul bandei, nu mai prididea cu pararea loviturilor ce-l asaltau din toate părţile. Dar după primul salt, făcut în timp ce se luptau cu convingere, Musashi ştia exact ce are de făcut. Problema era nu de număr, ci de coeziune şi de sîngele rece întîlnit la adversar.

Văzînd cum cad unul după altul, transformîndu-se în proiectile ce împroaşcă sînge, bandiţii începură să bată în retragere, pînă cînd, în cele din urmă, intrară în panică şi îşi pierdură capul.

Musashi avea de învăţat şi din această încăierare, dobîndind o experienţă care urma să-l conducă la metode specifice care trebuie folosite de către o forţă mai mică împotriva uneia mai mari. Era o lecţie valoroasă şi ea nu putea fi învăţată în confruntarea cu un singur duşman.

Cele două săbii ale lui erau încă în teacă. De ani de zile, el învăţase arta de a smulge duşmanului propria-i armă şi de a o întoarce împotriva lui. Acum îşi puse studiul în practică, luîndu-i sabia primului întîlnit. Nu făcea asta pentru că propria lui sabie, pe care o considera atît de aproape de suflet, era prea curată pentru a fi mînjită cu sîngele unor tîlhari. Acţiona acum din raţiuni practice – lama se putea ciobi, sau chiar rupe în confruntarea cu o gamă atît de pestriţă de arme din jurul lui.

După ce supravieţuitorii – mai rămăseseră cinci sau şase – o luară la fugă spre sat, Musashi se odihni puţin şi-şi trase sufletul, fiind sigur că aceştia se vor întoarce cu întăriri. Eliberă femeile şi le ceru celor care se puteau ţine pe picioare să aibă grijă de celelalte.

După cîteva cuvinte de consolare şi încurajare, le spuse că de ele depindea salvarea părinţilor, copiilor şi soţilor.

— Ar fi îngrozitor să supravieţuiţi voi şi ei să piară, nu?

Se auzi un murmur aprobator.

— Voi înşivă aveţi forţa de a vă proteja şi de a-i salva şi pe alţii. Dar voi nu ştiţi să vă folosiţi forţa. De aceea sînteţi la cheremul bandiţilor. O să schimbăm situaţia. Am să vă ajut să înţelegeţi cum puteţi folosi forţa de care dispuneţi. Primul lucru pe care trebuie să-l faceţi este să vă înarmaţi.

Le puse să adune armele aruncate pe acolo şi dădu fiecărei femei cîte una.

— Acum, urmaţi-mă şi faceţi ce vă spun. Să nu vă fie frică. Gîndiţi-vă că zeul acestei zone vă protejează.

Pe cînd le conducea spre satul în flăcări, mai ieşiră din umbră şi alte victime şi li se alăturară. În curînd, grupul deveni o mică armată de vreo sută de oameni. Femeile îi îmbrăţişau cu dragoste pe cei apropiaţi: fetele îşi regăsiră părinţii, soţiile îşi îmbrăţişau soţii, mamele erau iar cu copiii lor.

La început, cînd femeile povesteau cum se descurcase Musashi cu bandiţii, ascultau şocaţi, nevenindu-le să creadă că acesta era *rōnin-ul* cel neghiob de la Hōtengahara. Cînd aflară ce se întîmplase, îşi manifestară deschis recunoştinţa, în ciuda dialectelor diferite pe care le vorbeau.

Întorcîndu-se spre bărbaţi, Musashi îi îndemnă să-şi caute arme.

— Orice, chiar şi un băţ sau un par din bambus.

Toată lumea îl asculta fără să ceară explicaţii.

Musashi întrebă:

— Cam cîţi bandiţi sînt în total?

— Vreo cincizeci.

— Cîte case are satul?

— Şaptezeci.

Musashi calculă repede şi ajunse la concluzia că erau vreo şapte sau opt sute de oameni. Chiar dacă nu punea la socoteală bătrînii şi copiii, tot erau zece persoane la un bandit.

Zîmbi trist la gîndul că aceşti săteni paşnici consideraseră că n-aveau altă scăpare decît să se predea. Ştia că atrocităţile se vor repeta dacă nu vor face nimic. În noaptea aceea el voia să pună la punct două lucruri: să le arate sătenilor cum să se apere şi să aibă grijă ca bandiţii aceştia să dispară pentru totdeauna.

— Domnule, strigă un bărbat care se întorcea în clipa aceea din sat. Au luat-o încoace.

Deşi sătenii erau înarmaţi, vestea i-a speriat. Erau gata să se împrăştie şi s-o ia la fugă.

Ca să-i determine să aibă încrede în ei înşişi, Musashi spuse tare:

— N-aveţi de ce să vă speriaţi. Mă aşteptam la asta. Vreau să vă ascundeţi de ambele părţi ale drumului, dar mai întîi ascultaţi ce aveţi de făcut.

Vorbea repede, dar calm, repetînd ceea ce era esenţial.

— Cînd ajung aici, îi las să mă atace. Apoi mă fac că fug. Mă vor urmări. Voi – absolut toţi – rămîneţi pe loc, acolo unde vă aflaţi. N-am nevoie de nici un ajutor. După o vreme, se vor întoarce. Cînd vin, atacaţi. Faceţi multă gălăgie; luaţi-i prin surprindere. Loviţi-i în coapse, în picioare, în piept – în orice loc neprotejat. După ce v-aţi ocupat ca lumea de prima grupă, aşteptaţi-o pe următoarea. Şi tot aşa, pînă îi omorîţi pe toţi.

Abia avu timp să termine cu instrucţiunile şi abia apucară ţăranii să se împrăştie şi să se ascundă, că apărură bandiţii. După aspect şi lipsa de coordonare a mişcărilor, Musashi realiză că era vorba de o forţă slabă, primitivă, ca pe vremea cînd oamenii vînau şi pescuiau ca să-şi cîştige hrana cea de toate zilele. Numele lui Tokugawa nu însemna nimic pentru ei, şi nici cel al lui Toyotomi. Munţii erau căminul lor, iar ţăranii existau ca să-i aprovizioneze cu mîncare şi cu alte lucruri necesare traiului.

— Stop! comandă cel din capul trupei.

Erau vreo douăzeci, unii înarmaţi cu săbii, alţii cu lănci, unul cu un topor, altul cu o suliţă ruginită. În vîlvătaia roşiatică, arătau ca umbrele unor demoni, negri ca tăciunele.

— Ăla-i?

— Îhî, ăla.

La vreo două sute de metri de ei, Musashi le bloca drumul. Agitaţi, începură să se îndoiască de propria lor forţă şi o vreme nici unul dintre ei nu se mişcă.

Nu dură mult. Ochii strălucitori ai lui Musashi începură să-i atragă spre el ca un magnet.

— Tîrîtura naibii, vrei să ne stai în cale?

— Exact! tună Musashi, ridicînd sabia şi atacînd.

O reverberaţie puternică, urmată de o încăierare vijelioasă în care era imposibil să distingi mişcări individuale. Păreau o adunătură de furnici înaripate.

Cîmpul de orez dintr-o parte a drumului şi malul mărginit cu copaci şi tufişuri, din cealaltă, îi serveau de minune lui Musashi, deoarece îi dădeau posibilitatea să anticipeze orice mişcare, dar după prima încăierare îşi puse în aplicare retragerea strategică.

— Vezi?

— Ticălosul, fuge!

— După el!

Îl urmăriră pînă la un colţ mai îndepărtat al celei mai apropiate parcele de pămînt, unde Musashi se întoarse şi-i înfruntă. Neavînd nimic în spate, nu se afla într-o poziţie prea avantajoasă, dar îi ţinea în şah, mişcîndu-se tot timpul. În clipa în care unul dintre ei făcea o mişcare greşită, Musashi lovea.

El părea să fie peste tot, se mişca neîncetat şi un nou izvor de sînge ţîşnea în faţa lui ori de cîte ori se oprea. Banditţii care nu cădeau ucişi păreau prea buimăciţi ca să mai lupte, în timp ce Musashi devenea tot mai vioi, cu fiecare lovitură. Era alt fel de luptă decît cea de la Ichijōji. Nu mai avea senzaţia că se află la hotarul dintre viaţă şi moarte, parcă ajunsese la un fel de împlinire, căci trupul şi sabia acţionau fără să se gîndească la ele. Atacanţii o luară la fugă în dezordine.

O şoaptă se auzi în rîndul sătenilor:

— Vin!

Unii dintre ei săriră din ascunziş şi se repeziră la primii doi sau trei bandiţi, omorîndu-i fără nici cel mai mic efort. Ţăranii se risipiră în întuneric şi repetară manevra pînă ce îi măcelăriră pe toţi.

Numărarea cadavrelor spori încrederea sătenilor.

— La urma urmei, nici nu sînt atît de puternici, chiui de bucurie unul dintre ei.

— Stai! mai vine unul.

— Puneţi mîna pe el.

— Nu, nu atacaţi. E *rōnin*-ul.

Se aliniară toţi cît putură de ordonat de-a lungul drumului, ca nişte soldaţi pe care generalul îi trece în revistă. Toţi ochii se fixară pe Musashi, pe hainele lui pline de sînge, pe sabia a cărei lamă fusese făcută ţăndări. O aruncă şi luă o lance.

— Treaba nu s-a terminat, spuse el. Luaţi-vă armele şi urmaţi-mă. Unindu-vă forţele, puteţi să-i izgoniţi pe tîlhari din sat şi vă salvaţi familiile.

Nici unul nu ezită. Femeile şi copiii îşi găsiră şi ei nişte arme, şi toată lumea îl urmă pe Musashi.

Pagubele nu erau chiar atît de mari pe cît îşi închipuiseră ei, deoarece căsuţele fuseseră construite la o oarecare distanţă una de alta. Dar animalele făceau o larmă infernală şi, undeva, un copilaş plîngea de aveai impresia că-şi scuipă plămînii. Dinspre drum se auzeau alte ţipete, deoarece focul se întinsese pînă în crîngul de bambuşi.

Bandiţii nu se mai vedeau nicăieri.

— Unde sînt? întrebă Musashi. Parcă miroase a saké. Unde există mai mult saké la un loc?

Sătenii erau atît de preocupaţi de incendiu, încît nimeni nu simţise mirosul, dar unul dintre ei spuse:

— Or fi la căpetenia satului acasă. El are butoaie de saké.

— Acolo-i găsim, spuse Musashi.

Pe măsură ce avansau, mai ieşiră şi alţii din ascunzişuri şi li se alăturară. Musashi era foarte mulţumit de spiritul lor de solidaritate.

— Acolo! spuse unul, arătînd cu degetul spre o casă mare, înconjurată de un zid de lut.

Pe cînd ţăranii se organizau, Musashi escaladă zidul şi pătrunse în fortăreaţa bandiţilor. Căpetenia şi adjuncţii stăteau ascunşi în camere mari cu pardoseala murdară şi mirosind a saké, concentrîndu-şi atenţia asupra tinerelor fete pe care le capturaseră.

— Nu vă speriaţi! ţipă supărat liderul, în dialect de munte. E un singur bărbat. Ocupaţi-vă de el.

Îl muştruluia pe unul din subordonaţii săi, care adusese vestea dezastrului.

Cînd şeful lor tăcu, răsunară vocile supărate de dincolo de zid şi toţi intrară în panică. Aruncară bucăţile de pui mîncate numai pe jumătate şi ceşcuţele de saké, săriră în picioare şi puseră instinctiv mîna pe arme. Rămaseră aşa, holbîndu-se la intrare.

Folosindu-şi lancea ca armă de atac, Musashi sări printr-o fereastră laterală mai înaltă, chiar în spatele căpeteniei. Bărbatul se răsuci brusc, dar nu făcu decît să se înfigă singur în

lance. Scoase un urlet înfiorător şi apucă cu amîndouă mîinile lancea înfiptă în pieptul său. Musashi îi dădu drumul calm şi bărbatul se prăbuşi cu faţa în jos, cu lama şi o parte din mîner ieşindu-i prin spate.

Al doilea care-l atacă pe Musashi a fost lăsat imediat fără armă. Musashi îl făcu bucăţele, coborî lama pe capul celui de-al treilea şi o vîrî în pieptul celui de-al patrulea. Ceilalţi se îmbulziră spre uşă. Musashi aruncă cu sabia în ei şi, ca o continuare a acestei mişcări, scoase lancea din cadavrul căpeteniei.

— Nu mişcaţi! ţipă el.

Atacă cu lancea orizontal, ceea ce îi obligă pe ceilalţi să se despartă în două. Mişcarea lor i-a creat lui Musashi mai mult spaţiu pentru a-şi folosi cu eficacitate arma cea lungă, pe care o manevra acum cu o îndemînare care punea la încercare elasticitatea mînerului din stejar negru, lovind în dreapta şi-n stînga, despicînd aerul în jos şi înainte cu furie.

Încercînd să iasă pe poartă, bandiţii găsiră drumul blocat de săteni. Unii dintre ei escaladară zidul, dar, cînd aterizară, fură măcelăriţi pe loc. Dintre cei care reuşiră să fugă, aproape toţi au fost mutilaţi pe viaţă.

O vreme, nu se auziră în aer decît ţipetele triumfătoare ale tinerilor şi bătrînilor, bărbaţi şi femei, şi după ce le trecu febra victoriei, bărbaţi şi neveste, părinţi şi copii începură să se îmbrăţişeze şi să plîngă de bucurie.

În toiul extazului general, cineva întrebă:

— Ce ne facem dacă se întorc?

Urmă brusc o pauză, marcată de îngrijorare.

— Nu se întorc, le spuse Musashi cu hotărîre. Oricum, nu în satul acesta. Dar nu vă mîndriţi prea tare. Treaba voastră e brazda, nu sabia. Dacă vă făliţi prea mult cu calităţile voastre de luptători, pedeapsa cerească va fi mai aspră decît raidul diavolilor din munţi.

— Aţi aflat ce s-a întîmplat? îi întrebă Nagaoka Sado pe cei doi samurai, cînd s-au întors la Tokuganji.

Focurile din satul de peste mlaştini păreau să pălească acum, în depărtare.

— Totul s-a liniştit.

— I-aţi alungat pe bandiţi? Sînt pagube mari în sat?

— Sătenii i-au ucis pe cei mai mulţi, înainte de a ajunge noi acolo. Foarte puţini au scăpat.

— Ce ciudat!

Părea surprins, pentru că dacă aşa stăteau lucrurile, trebuia să se gîndească serios la modul cum guvernează terenurile propriului său stăpîn.

Cînd plecară de la templu a doua zi, el îşi îndreptă calul spre sat, zicînd:

— Nu ne e în drum, dar hai să aruncăm o privire.

Un preot îi însoţi ca să le arate drumul şi, în timp ce călăreau, Sado remarcă:

— Trupurile alea de la marginea drumului nu mi se par a fi tăiate de ţărani.

Le ceru mai multe detalii samurailor.

Ţăranii renunţaseră la somn ca să îngroape cadavrele şi să cureţe locul după măcel. Cînd îl văzură pe Sado, însoţit de samurai, intrară în casă şi se ascunseră.

— Adu-mi-l aici pe unul dintre săteni şi hai să aflăm exact ce s-a întîmplat, îi spuse el preotului.

Bărbatul care se întoarse cu preotul le povesti cu lux de amănunte tot ce se petrecuse în cursul nopţii.

— Acum începe să aibă o logică, spuse Sado dînd din cap. Cum îl cheamă pe *rōnin*?

Ţăranul, care n-auzise niciodată numele lui Musashi, ridică din umeri. Sado voia neapărat să-l afle, aşa că preotul se duse şi întrebă în dreapta şi-n stînga pînă reveni cu informaţia cerută.

— Miyamoto Musashi? spuse Sado, căzînd pe gînduri. Cel despre care băiatul pretindea că e profesorul lui?

— Exact. După modul în care a încercat să cultive bucata de pămînt sterp din Hōtengahara, sătenii au crezut că nu prea-l duce mintea.

— Aş vrea să-l cunosc, spuse Sado, dar îşi aminti brusc cîtă treabă îl aşteaptă la Edo. Nu-i nimic, vorbesc cu el data viitoare.

Îşi întoarse calul şi îl lăsă pe ţăran la marginea drumului.

După cîteva minute, trecu prin faţa porţii căpeteniei satului. Acolo, stătea scris cu cerneală sclipitoare pe un panou nou de lemn: „Nu uitaţi, oameni ai satului: brazda e sabia voastră. Cînd lucraţi cîmpurile amintiţi-vă de invazie. Totul trebuie pus la punct din nou. Cel mai important lucru – nu vă opuneţi Căii generaţiilor succesive”.

— Hm! Cine-a scris asta?

Căpetenia ieşi în sfîrşit, făcînd plecăciunile de rigoare.

— Musashi, răspunse el.

Întorcîndu-se spre preot, Sado spuse:

— Vă mulţumim că ne-aţi adus aici. Păcat că nu-l pot întîlni pe Musashi, dar acum nu am timp. Mă voi întoarce curînd.

Prima recoltă

Conducerea impozantei reşedinţe Hosokawa, din Edo, precum şi îndeplinirea unor îndatoriri legate de feudă, faţă de shōgun, au fost încredinţate unui bărbat în vîrstă de douăzeci şi ceva de ani, Tadatoshi, fiul cel mare al *daimyō*-ului Hosokawa Tadaoki. Tatăl, faimos general, care s-a bucurat de renume şi ca poet şi ca maestru al ceremoniei ceaiului, a preferat să locuiască pe feuda cea mare, Kokura, în provincia Buzen din insula Kyūshū.

Deşi Nagaoka Sado şi alţi cîţiva vasali de încredere au fost numiţi să-i dea o mînă de ajutor tînărului, asta nu s-a întîmplat pentru că era considerat incompetent. El nu numai că a fost acceptat de puternicii vasali apropiaţi shōgunului, dar s-a şi distins ca un administrator energic şi prevăzător. De fapt, era mult mai în pas cu vremurile decît bătrînii seniori, permanent instruiţi în ale războiului şi care nu mai aveau ochi şi pentru altceva.

În momentul acela, Sado se îndrepta spre terenul de călărie.

— L-ai văzut pe Tînărul Senior? întrebă el pe unul dintre samuraii-ucenici care se îndrepta spre el.

— Cred că e pe terenul de tragere.

În timp ce-şi croia drum pe o cărare îngustă, auzi o voce:

— Pot să stau puţin de vorbă cu dumneavoastră?

Sado se opri şi Iwama Kakubei, un vasal respectat pentru perspicacitatea şi simţul lui practic, se apropie de el.

— Mergeţi să vorbiţi cu seniorul? întrebă.

— Da.

— Dacă nu vă grăbiţi, aş dori să mă consult cu dumneavoastră într-o mică problemă. Ne aşezăm puţin acolo?

Făcură cîţiva paşi pînă la un arbore. Kakubei zise:

— Aş vrea să vă cer o favoare. Dacă aveţi vreo ocazie, cînd staţi de vorbă cu stăpînul, pomeniţi-i şi de un tînăr pe care aş vrea să i-l recomand.

— Cineva care doreşte să intre în serviciul casei Hosokawa?

— Da. Ştiu că foarte multă lume vă solicită acelaşi lucru, dar tînărul acesta este cu totul şi cu totul ieşit din comun.

— Este unul dintre cei pe care-i interesează numai paza şi venitul?

— Nici vorbă. E rudă cu soţia mea. Locuieşte la noi de cînd a venit din Iwakuni, acum cîţiva ani, aşa că-l cunosc foarte bine.

— Iwakuni? Casa Kikkawa a stăpînit provincia Suō înaintea bătăliei de la Sekigahara. Este unul din *rōnin*-ii lor?

— Nu. E fiul unui samurai de ţară. Îl cheamă Sasaki Kojirō. Este încă tînăr, dar s-a perfecţionat în Stilul Tomita al lui Kanemaki Jisai şi a învăţat tehnicile scoaterii săbiei cu viteză fulgerătoare de la seniorul Katayama Hisayasu din Hōki. Şi-a creat şi un stil propriu, pe care-l numeşte Ganryū.

Kakubei continuă să-i povestească în detaliu diferite fapte de arme şi izbînzi de-ale lui Kojirō.

Sado însă nu-l asculta. Se întorsese cu gîndul la vizita de la Tokuganji. Deşi era sigur, numai din cîte văzuse şi auzise, că Musashi ar fi fost omul potrivit pentru Casa Hosokawa, el voia totuşi să-l cunoască şi să stea de vorbă cu el înainte de a-l recomanda stăpînului. Între timp, trecuse un an şi jumătate şi nu-şi găsise deloc timp să viziteze Hōtengahara.

După ce Kakubei termină, Sado zise:

— Am să fac tot ce-mi stă în putinţă.

Apoi îşi văzu de drum.

Tadatoshi era angajat într-o întrecere cu nişte vasali de vîrsta lui, dar nici unul nu îl egala. Tragerile lui erau executate fără cusur. Unii dintre vasali îl dojeneau că pune atîta suflet în tragerea cu arcul, susţinînd că în această epocă a lăncii şi a puştii, nici sabia şi nici arcul nu mai erau la mare preţ în bătălii. Cînd auzea acestea, răspundea enigmatic:

— Săgeţile mele sînt îndreptate către spirit.

Vasalii Casei Hosokawa îl respectau foarte mult pe Tadatoshi şi l-ar fi slujit cu entuziasm chiar dacă tatăl lui, căruia îi erau de asemenea devotaţi, n-ar fi fost un om atît de desăvîrşit. Pentru o clipă, Sado regretă promisiunea pe care i-o făcuse lui Kakubei. Tadatoshi nu era omul căruia să-i poţi recomanda cu uşurinţă viitori vasali.

Ştergîndu-şi sudoarea de pe frunte, Tadatoshi trecu pe lîngă nişte tineri samurai cu care stătuse de vorbă şi se amuzase. Zărindu-l pe Sado, îl strigă:

— Hei, bătrîne, ce mai faci? O partidă?

— De regulă mă întrec numai cu adulţii, răspunse Sado.

— Deci tot ne mai consideri nişte puştani?

— Ai uitat de bătălia de la Yamazaki? Castelul Nirayama? Mi s-a încredinţat postul datorită faptelor mele de pe cîmpul de bătălie, să ştii. În plus, eu trag cu arc adevărat, nu…

— Ha, ha! Îmi cer scuze. N-aveam de gînd să te înfurii din nou.

Rîseră şi ceilalţi. Tadatoshi îşi scoase mîna din mînecă şi întrebă serios:

— Ai venit să discutăm ceva?

După ce-i menţionă o serie de probleme de rutină, Sado zise:

— Kakubei ar vrea să-ţi recomande un samurai.

O clipă, în ochii lui Tadatoshi apăru o privire pierdută.

— Bănuiesc că e vorba de Sasaki Kojirō. Mi s-a vorbit despre el de mai multe ori.

— De ce nu-l chemi să vezi cum arată?

— E într-adevăr bun?

— Nu vrei să constaţi singur?

Tadatoshi îşi puse mănuşa şi luă o săgeată de la un slujitor.

— O să-i arunc o privire omului lui Kakubei, spuse el. Aş vrea să-l văd şi pe *rōnin*-ul acela de care mi-ai vorbit tu. Miyamoto Musashi, nu?

— Oh, n-ai uitat?

— Eu nu. Se pare că tu eşti cel care nu mai ţine minte.

— Nu, n-am uitat. Dar am fost atît de ocupat, încît nici n-am avut ocazia să ajung la Shimōsa.

— Cînd consideri că ai găsit ceva bun, trebuie să profiţi de moment. Sînt surprins, Sado, că amîni un lucru atît de important şi te laşi dus de valurile altor treburi. Nu-ţi stă în fire.

— Îmi pare rău. Sînt prea mulţi cei care-şi caută slujbe. Am crezut că ai uitat. Trebuia să mai fi adus vorba despre asta.

— Zău că da. Nu consider absolut necesar să accept recomandările altora, dar ard de nerăbdare să-l văd pe cel pe care bătrînul Sado îl consideră potrivit. Înţelegi?

Sado îşi ceru din nou scuze înainte de a-şi lua rămas-bun. Se duse direct acasă, ceru să i se înşeueze un cal şi porni spre Hōtengahara, fără mult tam-tam.

— Nu aici e Hōtengahara?

Satō Genzō, slujitorul lui Sado, zise:

— Aşa am crezut şi eu, dar n-a mai rămas urmă de sălbăticie pe aici. Sînt orezării peste tot. Locul pe care voiau să-l cultive o fi mai aproape de munţi.

Trecuseră de mult de Tokuganji şi urmau să ajungă în curînd pe drumul spre Hitachi. Era după-amiază tîrziu şi bîtlanii albi care se bălăceau acolo făceau ca apa să arate ca pudra. De-a lungul malului şi la umbra dîmburilor erau petice de pămînt cultivate cu cînepă şi tulpinile de ovăz fluturau în bătaia vîntului.

— Uitaţi acolo, spuse Genzō.

— Ce anume?

— Nişte ţărani.

— Aha! Fac plecăciuni pînă la pămînt, unul după altul, nu?

— Pare o ceremonie religioasă.

Trăgînd hăţurile, Genzō trecu primul rîul ca să se asigure că Sado poate să-l urmeze în siguranţă.

— Hei, voi de-acolo! strigă Genzō.

Surprinşi, ţăranii se împrăştiară imediat ca să stea cu faţa la vizitator. Se aflau înaintea unei cabane mici şi Sado văzu că obiectul căruia i se închinau era un templu minuscul din lemn, ce nu depăşea dimensiunile unei colivii. Erau vreo cincizeci de oameni care se îndreptau spre casă, de la muncă, şi toate uneltele lor fuseseră curăţate.

Un preot ieşi în faţă şi zise:

— Ia te uită, Nagaoka Sado, nu? Ce surpriză plăcută!

— Eşti de la Tokuganji, nu-i aşa? Trebuie să fii cel care m-a condus în sat după raidul tîlharilor.

— Exact. Aţi venit să vizitaţi templul?

— De data asta nu. Nu stau mult. Puteţi să-mi spuneţi unde-l găsesc pe *rōnin*-ul acela, pe Miyamoto Musashi?

— Nu mai e aici. A plecat pe neaşteptate.

— A plecat pe neaşteptate? De ce oare?

— Luna trecută, într-o bună zi, sătenii s-au hotărît să sărbătorească progresele pe care le-au făcut. Vedeţi şi dumneavoastră ce verde e terenul acum. Ei bine, a doua zi dimineaţă, Musashi şi băiatul, Iori, au plecat.

Preotul privi în jur, de parcă se aştepta ca Musashi să apară de undeva, din senin.

La rugămintea lui Sado, preotul povesti cu lux de amănunte tot ce se întîmplase. După ce satul reuşise să se apere de invadatori sub conducerea lui Musashi, ţăranii i-au fost atît de

recunoscători pentru perspectiva de a trăi în linişte, încît practic l-au zeificat. Pînă şi cei care-şi bătuseră joc de el au venit să pună umărul la îndeplinirea proiectelor lui.

Musashi i-a tratat pe toţi cinstit şi egal, convingîndu-i mai întîi că n-are rost să trăiască asemenea animalelor. Apoi a încercat să le arate cît era de important să facă un efort mai mare pentru a le asigura copiilor lor o viaţă mai bună. Ca să ajungă oameni adevăraţi, le spunea el, trebuie să muncească pentru binele posterităţii.

Cu ajutorul zilnic a patruzeci sau cincizeci de ţărani, spre toamnă au reuşit să ţină apele sub control. Cînd a venit iarna, au săpat brazde, iar primăvara, au scos deja apă din noile şanţuri irigate şi au transplantat răsadurile de orez. La începutul verii orezul era viguros, cînepa şi ovăzul, de aproape jumătate de metru. În anii următori, recolta avea să se dubleze, şi apoi să se tripleze.

Sătenii veniseră pe rînd la cabană să-i mulţumească lui Musashi, din toată inima, pentru tot ce-a făcut, iar femeile îi aduseseră legume în dar. În ziua celebrării, bărbaţii au venit cu borcane mari, pline de saké şi au participat cu toţii la dansurile sacre, în acorduri de tobe şi flaute.

Cînd sătenii s-au adunat în jurul lui, Musashi le-a spus că nu era meritul lui, ci al lor.

— Eu n-am făcut decît să vă arăt cum să vă folosiţi forţa de care dispuneţi.

Apoi l-a luat pe preot deoparte şi i-a şoptit că îl îngrijora faptul că sătenii se bizuiau pe un hoinar ca el.

— Şi fără mine, i-a spus Musashi, ei ar fi căpătat pînă la urmă încredere în ei şi s-ar fi solidarizat.

A scos apoi o statuie de-a lui Kannon sculptată de el şi i-a dat-o preotului.

În dimineaţa următoare aniversării, tot satul vuia.

— A plecat!

— Nu se poate.

— Da, a dispărut. Cabana e goală.

De supărare, în ziua aceea nici un ţăran n-a ieşit la cîmp.

Cînd a aflat asta, preotul le-a reproşat că erau nişte ingraţi şi i-a îndemnat să-şi amintească ce li se spusese, încercînd să-i înduplece să continue munca pe care o începuseră.

Apoi, sătenii au construit micuţul templu şi au pus acolo imaginea dragă a zeiţei Kannon. În fiecare dimineţă şi seara îi aduceau omagii lui Musashi, în drum spre cîmp şi la întoarcere.

Sado îi mulţumi preotului pentru informaţii, ascunzîndu-i însă profunda lui dezamăgire, gest de care numai un om de rangul lui era capabil.

În timp ce calul îşi urma drumul spre casă, prin pîcla serii de sfîrşit de primăvară, el se gîndea neliniştit:

— Nu trebuia să fi amînat atît de mult venirea mea aici. Mi-am neglijat îndatoririle şi am înşelat aşteptările stăpînului.

Muştele

Pe malul de est al rîului Sumida, unde drumul dinspre Shimōsa întîlnea o ramificaţie a drumului Ōshū, se ridica o barieră cu o poartă impunătoare, dovadă a conducerii ferme a lui Aoyama Tadanari, noul magistrat de Edo.

Musashi stătea la coadă, aşteptîndu-şi liniştit rîndul, cu Iori lîngă el. Cu trei ani în urmă, intrarea şi ieşirea din oraş nu constituia o problemă. Chiar şi de la distanţa la care se afla, observă că erau mult mai multe case decît înainte, mai puţine terenuri virane.

— *Rōnin*-ule, e rîndul tău.

Două persoane oficiale, cu *hakama* din piele, începură să-l percheziţioneze atent pe Musashi, în timp ce un al treilea îl privea şi-i punea întrebări.

— Ce treburi ai prin capitală?

— Nimic special.

— Nimic special?

— Păi, sînt *shugyōsha*. Aş putea afirma că treaba mea e să învăţ ca să devin samurai.

Omul tăcu. Musashi rîse forţat.

— Unde te-ai născut?

— În satul Miyamoto, districtul Yoshino, provincia Mimasaka.

— Maestrul tău?

— N-am.

— Cine-ţi dă bani de călătorie?

— Nimeni. Sculptez statuete şi pictez. Uneori le ofer pentru mîncare şi adăpost. Deseori stau la temple. Din cînd în cînd mai dau lecţii de mînuire a săbiei. Într-un fel sau altul, mă descurc.

— De unde vii?

— În ultimii doi ani am practicat agricultura în satul Hōtengahara din Shimōsa. Am decis că nu pot să fac toată viaţa numai asta şi de aceea am venit aici.

— Ai unde să stai la Edo? Nimeni nu poate intra în Edo dacă n-are rude sau un loc unde să locuiască.

— Da, spuse Musashi sub inspiraţia momentului.

Văzuse că dacă încearcă să spună numai adevărul, nu se mai termină.

— Adică?

— Yagyū Munenori, senior de Tajima.

Funcţionarul rămase cu gura căscată.

Musashi, amuzat de reacţia omului, se felicită. Nu-l prea deranja gîndul că risca să fie prins cu minciuna. Era sigur că cei din clanul Yagyū auziseră de el de la Takuan. Era puţin probabil să susţină că nu-l cunosc deloc în caz că îi întreba cineva. Poate că şi Takuan se afla acum la Edo. Dacă aşa stăteau lucrurile, atunci pe Musashi avea cine să-l prezinte. Era prea tîrziu să mai aibă o încăierare cu Sekishūsai, dar tînjea după una cu Munenori, succesorul tatălui său în Stilul Yagyū şi tutore personal al shōgunului.

Numele acţionă ca un miracol.

— Bine, bine, spuse funcţionarul amabil. Dacă ai legături cu Casa Yagyū, îmi pare rău că te-am reţinut atît de mult. După cum probabil ai observat, sînt tot felul de samurai pe drum. Trebuie să fim foarte atenţi cu toţi *rōnin*-ii. Ordin de la stăpînire.

După alte cîteva întrebări, de dragul formalităţilor, zise:

— Poţi să treci, şi-l escortă personal pe Musashi pînă la poartă.

— Stăpîne, zise Iori după ce trecură pe partea cealaltă, de ce sînt atît de atenţi la *rōnin*-i şi la alţii nu?

— Sînt foarte atenţi să nu se strecoare iscoade de-ale inamicului.

— Ce iscoadă ar fi atît de neghioabă să vină aici, sub înfăţişarea unui *rōnin*? Sînt cam proşti funcţionarii ăştia – ei şi întrebările lor cretine! Din cauza lor am pierdut bacul!

— Şşş! Or să te-audă. Nu te îngrijora din pricina bacului. Poţi să priveşti Muntele Fuji pînă vine următorul. Ştiai că se vede de-aici?

— Şi ce-i cu asta? Îl vedeam şi de la Hōtengahara.

— Da, dar de aici e altfel.

— Cum?

— Fuji nu e niciodată la fel. El diferă de la o zi la alta, de la oră la oră.

— Mie mi se pare la fel.

— Şi totuşi nu e. Se schimbă – în funcţie de timp, de vreme, de anotimp, de locul din care-l priveşti. Diferă şi în funcţie de persoana care-l priveşte, după sentimentele pe care le are faţă de el.

Deloc impresionat, Iori luă de jos o piatră şi o azvîrli în apă. După ce se amuză în felul acesta preţ de cîteva minute, se întoarse la Musashi şi-l întrebă:

— Chiar mergem la seniorul Yagyū acasă?

— Trebuie să mă mai gîndesc.

— Bine, dar nu aşa i-aţi spus paznicului?

— Da. Am de gînd să merg, dar nu-i chiar atît de simplu. El e *daimyō*, să ştii.

— Trebuie să fie teribil de important. Aşa vreau să ajung şi eu cînd mă fac mare.

— Important?

— Da.

— Nu e suficient de înaltă ţinta ta.

— Ce vreţi să spuneţi?

— Uită-te la Muntele Fuji.

— Nu voi ajunge niciodată ca Fuji.

— În loc să te gîndeşti că vrei să devii una sau alta, mai bine transformă-te într-un uriaş tăcut şi nemişcat. Aşa e muntele. Nu-ţi pierde timpul încercînd să-i impresionezi pe alţii. Dacă devii genul de om care merită respectul, atunci oamenii te vor respecta, fără să faci nimic pentru asta.

Cuvintele lui Musashi nu avură timp să i se întipărească în minte, că-l şi auzi pe Iori strigînd:

— Uitaţi, vine bacul!

O luă înainte să urce primul.

Rîul Sumida te uimea prin contraste: lat în unele părţi, îngust în altele, adînc ici, foarte puţin adînc mai încolo. În timpul fluxului, valurile care spălau malurile căpătau o nuanţă tulbure. Uneori, estuarul era de două ori mai lat decît în mod obişnuit. În punctul în care traversa bacul, era de fapt un golfuleţ.

Cerul era senin, apa transparentă. Privind într-o parte, Iori văzu bancuri întregi de peştişori mici, agitîndu-se. Printre bolovani depistă şi rămăşiţele ruginite ale unui coif vechi. N-avea urechi pentru conversaţia care se purta în jurul lui.

— Ce crezi? După cum merg lucrurile acum, o să fie linişte şi pace?

— Mă îndoiesc.

— Poate că ai dreptate. Mai devreme sau mai tîrziu, tot se vor lupta. Eu sper că nu, dar la ce ne putem aştepta?

Alţi pasageri îşi păstrau gîndurile pentru ei şi priveau încruntaţi apa, de teamă să nu cumva vreo persoană oficială, deghizată în călător, să tragă cu urechea. Cei care îşi asumau riscul comentariilor păreau că se amuză cochetînd cu urechile şi ochii omniprezenţi ai legii.

— Îţi poţi da seama după cum verifică pe toată lumea că ne îndreptăm spre război. Nu fac de multă vreme treaba asta. Şi circulă tot felul de zvonuri despre spionii din Osaka.

— Mai auzi vorbindu-se şi despre spărgători care intră în casele *daimyō*-ilor, deşi încearcă să muşamalizeze totul. E groaznic să fii jefuit în calitate de reprezentant al legii şi al ordinii. Trebuie să te intereseze şi altceva în afară de bani, ca să-ţi asumi riscul acesta. E sigur vorba de spioni. Un tîlhar obişnuit n-ar avea tupeul să facă aşa ceva.

Privind în jur, Musashi constată că bacul transporta o lume pestriţă a Edo-ului. Un cherestegiu cu rumeguş pe hainele lui de lucru, cîteva gheişe ieftine, care veneau probabil de la Kyoto, unul sau doi bătăuşi laţi în spate, un grup de săpători de puţuri, două tîrfe foarte cochete, un preot, un călugăr-cerşetor şi încă un *rōnin*, ca şi el.

Cînd vasul ajunse la Edo şi toată lumea se pregătea să coboare, un individ scund şi îndesat îi strigă lui Musashi:

— Hei, *rōnin*-ule! Ai pierdut ceva. Ţinea în mînă o pungă de bani roşiatică cu fire de brocart atît de veche, încît mizeria de pe ea părea să strălucească mai tare decît cele cîteva fire aurii rămase.

Musashi dădu din cap şi spuse:

— Nu-mi aparţine. E probabil a altui pasager.

Iori strigă cu voce piţigăiată:

— E a mea. Înhăţă punga din mîna omului şi o băgă repede în chimonou.

Bărbatul era indignat.

— Nu ţi-e ruşine să o înhaţi în felul ăsta? Dă-mi-o! Înainte de a o căpăta înapoi, trebuie să-mi faci trei plecăciuni. Dacă nu, zbori în rîu!

Musashi interveni, cerîndu-şi scuze pentru mîrlănia băiatului şi punîndu-i gestul pe seama vîrstei.

— Cine eşti? întrebă aspru bărbatul. Frate? Stăpîn? Cum te cheamă?
— Miyamoto Musashi.
— Poftim?! exclamă individul, privindu-l fix pe Musashi.
După o clipă i se adresă lui Iori:
— Să fii mai atent altă dată. Apoi se întoarse cu spatele de parcă abia aştepta să scape de ei.
— O clipă, spuse Musashi.
Amabilitatea din tonul lui îl surprinse pe bărbat.
— Cum te cheamă?
— La ce-ţi trebuie să ştii?
— Şi tu m-ai întrebat. Din politeţe, ar trebui să-mi spui la rîndul tău cum te cheamă.
— Sînt unul din oamenii lui Hangawara. Mă numesc Jūrō.
— În ordine. Poţi să pleci, spuse Musashi, împingîndu-l.
— N-am să uit asta!
Jūrō se împletici cîţiva paşi înainte de a-şi recăpăta complet echilibrul.
— Să-i fie de învăţătură de minte, ticălosul! spuse Iori.
Mulţumit că a fost răzbunat, ridică ochii spre Musashi cu recunoştinţă şi se trase mai aproape de el.
La intrarea în oraş, Musashi zise:
— Iori, trebuie să înţelegi că aici nu-i ca la ţară. Acolo am avut doar veveriţe şi vulpi ca vecini. Aici sînt o mulţime de oameni. Trebuie să fii mai atent cum te porţi.
— Da, stăpîne.
— Cînd oamenii trăiesc în armonie, pămîntul e un paradis.
Musashi continuă grav:
— Dar fiecare om îşi are părţile lui bune şi pe cele rele. Uneori, doar cele rele ies în evidenţă. Atunci lumea nu mai e paradis, ci iad. Înţelegi?
— Da, cred că da, spuse Iori, ceva mai potolit de data asta.
— Există un motiv pentru care trebuie să ţinem cont de maniere şi de etichetă. Ele împiedică răul să domine. Astfel se promovează ordinea socială, care este obiectivul legilor guvernamentale.
Musashi făcu o scurtă pauză.
— Felul în care te-ai comportat tu… A fost o chestiune neînsemnată, dar atitudinea ta n-avea cum să nu-l supere pe individ. Nu sînt deloc încîntat de asta.

— Da, stăpîne.

— Nu ştiu unde vom merge. Dar oriunde am fi, trebuie să te conformezi regulilor şi să te porţi cuviincios.

Băiatul dădu din cap de cîteva ori şi făcu o plecăciune scurtă, rigidă. Merseră în tăcere o bucată de timp.

— Stăpîne, vreţi să-mi ţineţi dumneavoastră punguţa? Nu vreau s-o mai pierd.

Înainte de a i-o lua şi a o băga în chimonou, Musashi o cercetă atent.

— Asta ţi-a lăsat-o tatăl tău?

— Da. Am luat-o înapoi de la Tokuganji la începutul anului. Preotul n-a luat nici un ban din ea. Dacă aveţi nevoie, puteţi să luaţi dumneavoastră.

— Mulţumesc, spuse Musashi încetişor. O să am mare grijă de ea.

„El are un talent care mie îmi lipseşte”, se gîndi Musashi, dîndu-şi seama de indiferenţa pe care o manifesta el faţă de problemele financiare. Prudenţa înnăscută a băiatului îl învăţase ce înseamnă să faci economii. Aprecia încrederea pe care i-o arăta Iori şi îl îndrăgea tot mai mult, pe zi ce trecea. Aştepta cu nerăbdare să-l poată ajuta să-şi dezvolte inteligenţa înnăscută.

— Unde-ai vrea să tragem la noapte?

Iori, care privea în jur cu multă curiozitate, remarcă:

— Văd o mulţime de cai acolo. Pare a fi o piaţă, chiar aici în oraş.

Vorbea de parcă ar fi întîlnit întîmplător, într-un ţinut străin, un vechi prieten pe care nu-l mai văzuse de mult.

Ajunseră în Bakurōchō, unde se găsea o gamă largă de ceainării şi ospătării în care erau serviţi cei ce aveau legătură cu caii – vînzători, cumpărători, căruţaşi, rîndaşi şi alţii buni la toate. Bărbaţi, în grupuri mici, se tocmeau şi sporovăiau într-un amestec de dialecte, printre care predomina cel picant şi puţin mai iritant, caracteristic oraşului Edo.

Prin mulţime se afla şi un samurai bine îmbrăcat, în căutare de cai buni. Cu o privire nemulţumită, el spuse:

— Hai acasă. Aici nu sînt decît mîrţoage. N-avem ce recomanda Alteţei sale.

Porni cu paşi sprinteni printre animale şi ajunse faţă-n faţă cu Musashi. Clipi şi se dădu un pas îndărăt, surprins.

— Eşti Miyamoto Musashi, nu?

Musashi îl privi pe bărbat o clipă şi apoi rînji. Îl recunoscu pe Kimura Sukekurō. Deşi cei doi fuseseră cît pe ce să-şi încrucişeze săbiile la castelul Koyagyū, atitudinea lui Sukekurō era prietenoasă. Părea că nu-i purta nici urmă de ranchiună pentru înfruntarea de atunci.

— Nu mă aşteptam să te văd aici, spuse el. Eşti de mult în Edo?

— Tocmai am sosit din Shimōsa, răspunse Musashi. Ce mai face seniorul? Se simte bine?

— Da, e bine, mulţumesc, dar la vîrsta lui Sekishūsai... Eu stau la seniorul Munenori. Vino neapărat în vizită, mi-ar face plăcere să te prezint. A, şi mai e ceva!

Aruncă o privire cu subînţeles şi zîmbi:

— Avem o comoară preţioasă care-ţi aparţine. Trebuie să vii degrabă.

Înainte ca Musashi să poată afla despre ce „comoară” era vorba, Sukekurō făcu o plecăciune scurtă şi se îndepărtă rapid, cu slujitorul în urma lui.

Oaspeţii care trăgeau la hanurile ieftine din Bakurōchō erau în cea mai mare parte negustori de cai, sosiţi din provincie. Musashi se hotărî să ia o cameră acolo, mai degrabă decît în altă parte a oraşului, unde preţurile erau probabil foarte ridicate. Ca şi celelalte hanuri, cel pe care-l alesese avea un grajd mare, atît de mare, încît camerele păreau doar anexe. Dar după greutăţile îndurate la Hōtengahara, chiar şi acest han de categoria a treia i se părea luxos.

În ciuda senzaţiei de bunăstare care pusese stăpînire pe el, Musashi începu să se enerveze din pricina muştelor-de-cal.

Proprietăreasa îl auzi.

— Am să vă schimb camera, se oferi ea grijulie. La etaj nu sînt chiar atîtea muşte.

După ce se instală din nou, Musashi se trezi cu soarele-n ochi şi iar îi venea să bodogăne. Cu cîteva zile în urmă, soarele de după-amiază fusese o plăcere – o rază strălucitoare de speranţă ce încălzea orezăriile şi promitea vreme bună pentru ziua următoare. Cît despre muşte, cînd sudoarea şiroia pe el, în timp ce muncea pe cîmp, nu-l deranjau deloc, el considera că asta era treaba lor – să bîzîie. Ba chiar le privea ca pe nişte fiinţe

înrudite. Acum, după ce traversase un rîu şi pătrunsese în labirintul oraşului, căldura soarelui îl deranja şi muştele îl iritau.

Foamea îl făcu să uite de toate inconvenientele. Se uită la Iori şi văzu şi la el semne de oboseală şi poftă de mîncare. Cei din camera alăturată comandaseră o oală mare cu mîncare fierbinte şi o atacau acum cu poftă, vorbind mult, rîzînd şi bînd în acelaşi timp.

Soba – tăieţei din făină de hrişcă – iată ce voia! La ţară, dacă doreai să mănînci *soba*, trebuia să plantezi hrişcă la începutul primăverii, să-i piveşti florile vara, să-i usuci seminţele toamna şi să le macini iarna. Aici, n-aveai decît să baţi din palme şi gata *soba*!

— Iori, comandăm şi noi nişte *soba*?

— Da, răspunse el încîntat.

Proprietăreasa veni şi le luă comanda. În aşteptare, Musashi îşi propti coatele pe pervaz şi privi pe fereastră. Peste drum zări o plăcuţă pe care scria: „Aici se şlefuiesc suflete. Zushino Kōsuke, Maestru al Stilului Hon’ami”.

O observase şi Iori. După ce o cercetă nedumerit, zise:

— Ce fel de afacere e aia? Şlefuire de suflete?

— Da, dar mai vorbeşte şi de Stilul Hon’ami, deci presupun că şlefuieşte săbii. Că veni vorba, trebuie să-mi îngrijesc şi eu sabia.

Soba nu mai sosea, aşa că Musashi se întinse pe rogojini să tragă un pui de somn, dar vocile din camera alăturată se ascuţiră şi deveniră certăreţe.

— Iori, vrei să le spui celor de alături să vorbească puţin mai încet?

Camerele erau despărţite doar prin *shōji*, dar în loc să tragă pur şi simplu uşa, Iori ieşi pe hol. Uşa de acolo era deschisă.

— Nu faceţi atîta gălăgie, ţipă el. Profesorul meu vrea să doarmă.

— Hîî!

Ciorovăiala încetă brusc. Bărbaţii se întoarseră şi-l priviră furioşi.

— Ai zis ceva, piticule?

Bosumflîndu-se din pricina apelativului, Iori spuse:

— Am venit aici, sus, din cauza muştelor. Şi-acum urlaţi atîta, că nu poate dormi.

— E ideea ta sau te-a trimis stăpînul?

— El m-a trimis.

— Zău? Ei bine, atunci nu-mi mai pierd timpul cu un gunoi ca tine. Du-te şi spune-i stăpînului tău că maestrul Kumagorō din Chichibu îi va răspunde mai tîrziu. Acum, valea!

Kumagorō era o brută, iar ceilalţi oameni din încăpere nu se lăsau nici ei mai prejos. Intimidat de ameninţarea din ochii lor, Iori se retrase imediat. Musashi aţipise. Pentru că nu voia să-l deranjeze, Iori se aşeză jos, lîngă fereastră.

Imediat după aceea, unul dintre negustorii de cai întredeschise *shōji*-ul şi se uită la Musashi. Urmară rîsete, însoţite de insulte şi comentarii necuviincioase.

— Cine se crede, mă rog? *Rōnin* tîmpit! Habar n-am de unde naiba o fi apărut. Dă buzna fără să-şi ceară scuze şi se poartă ca la el acasă.

— Trebuie să-l învăţăm minte.

— Îhî, să fim siguri c-a aflat ce înseamnă negustori de cai în Edo.

— Dar nu ajunge numai să-i spunem. Hai să-l azvîrlim afară şi să-i aruncăm în faţă o găleată cu urină de cal.

Luă cuvîntul Kumagorō.

— Lăsaţi-mă pe mine să mă ocup de el. Ori îşi cere scuze în scris, ori îl spălăm pe faţă cu urină. Beţi-vă saké-ul liniştiţi. Lăsaţi totul în seama mea.

— Grozav, spuse unul dintre oameni, în timp ce Kumagorō rîse afectat şi îşi strînse *obi*-ul.

— Îmi cer scuze, spuse Kumagorō, deschizînd *shōji*-ul.

Se strecură în genunchi în camera lui Musashi.

Şase porţii de *soba* într-o cutiuţă lăcuită sosiseră în sfîrşit. Musashi tocmai se pregătea să-şi înfigă beţişoarele în prima porţie.

— Uitaţi, intră la noi, spuse Iori cu suflarea tăiată, dîndu-se puţin la o parte ca să nu fie în cale.

Kumagorō se aşeză în spatele lui Iori, cu picioarele încrucişate şi coatele rezemate pe genunchi. Cu o privire încruntată, înfiorătoare, zise:

— Poţi mînca mai tîrziu. Nu încerca să ascunzi faptul că ţi-e frică şi de aceea te joci cu mîncarea.

Deşi rînjea, Musashi nu dădea alte semne că ar asculta ce i se spune. Amestecă *soba* cu beţişoarele, despărţi cîteva fire de tăieţei, le duse la gură şi le înghiţi cu zgomot.

Venele de la tîmplele lui Kumagorō stăteau să plesnească.

— Pune vasul jos! spuse el supărat.

— Cine eşti dumneata? întrebă Musashi blînd, neschiţînd nici un gest de supunere.

— Nu ştii cine sînt? Cei din Bakurōchō care n-au auzit de mine sînt netrebnicii şi surdo-muţii.

— Nici eu nu prea aud bine. Vorbeşte mai tare, te rog, şi spune-mi cine eşti şi de unde vii.

— Sînt Kumagorō din Chichibu, cel mai bun negustor de cai din Edo. Cînd mă văd venind, copiii sînt atît de speriaţi, că nu pot nici măcar să plîngă.

— Aha! Deci te ocupi cu negustoria de cai.

— Chiar aşa. Îi vînd samurailor. N-ar fi rău să ţii minte, asta pentru cînd o să ai de-a face cu mine.

— Adică cum să am de-a face?

— L-ai trimis pe ţărănoiul ăsta mic să se plîngă de gălăgie. Unde te crezi? Aici nu-i un han la modă pentru *daimyō*, frumos şi liniştit. Nouă, negustorilor de cai, ne place gălăgia.

— Am văzut.

— Şi atunci de ce încerci să ne strici cheful? Vreau să-ţi ceri scuze.

— Scuze?

— Da, în scris. Le poţi adresa lui Kumagorō şi prietenilor săi. Dacă nu te conformezi, te scoatem afară şi-ţi arătăm noi ţie.

— Ceea ce spui e interesant.

— Cum?

— Adică maniera de a vorbi e interesantă.

— Lasă prostiile. Ne trimiţi scuzele sau nu? Poftim?

Tonul vocii lui Kumagorō se ridicase de la mîrîit la urlet şi sudoarea de pe fruntea roşiatică strălucea în razele soarelui care apunea. Gata să explodeze, îşi dezgoli pieptul păros şi scoase un pumnal din cingătoarea interioară.

— Hotărăşte-te! Dacă nu aud repede răspunsul, dai de belea.

Îşi întinse picioarele şi ţinea acum pumnalul vertical, lîngă cutia lăcuită, atingînd cu vîrful duşumeaua.

Încercînd să-şi înfrîngă buna dispoziţie, Musashi spuse:

— Şi cum să răspund la asta, mă rog?

Lăsă bolul cu mîncare mai jos, întinse beţişoarele înspre cutie şi scoase o mizerie, pe care o aruncă pe fereastră. Repetă în tăcere aceeaşi mişcare de cîteva ori.

Kumagorō îl privea înnebunit; i se tăiase respiraţia.

— Nu se mai termină, nu-i aşa? remarcă Musashi degajat. Ia ascultă, Iori, spală bine beţişoarele astea.

Pe cînd Iori ieşea cu beţişoarele, Kumagorō se strecură în tăcere în camera lui, povestindu-le şi camarazilor săi scena incredibilă la care asistase. După ce le luase la început ca simple pete negre de pe *soba*, şi-a dat seama apoi că erau muşte vii pe care bărbatul le culegea cu atîta îndemînare de pe mîncare, încît nici n-au mai apucat să zboare. În cîteva minute, el şi camarazii săi se mutară în altă parte şi liniştea se înstăpîni din nou.

— E mai bine, nu? îi spuse Musashi lui Iori. Îşi zîmbiră.

Cînd terminară de mîncat, soarele coborîse deja şi luna strălucea palid deasupra acoperişului „şlefuitorului de suflete”. Musashi se ridică şi-şi aranjă chimonoul.

— Cred că am să-l rog să vadă puţin şi de sabia mea, spuse el. Îşi luă arma şi se pregătea să iasă, cînd o întîlni pe proprietăreasă, la jumătatea scării.

— A sosit o scrisoare pentru dumneavoastră, îl anunţă ea. Uimit că se şi aflase de sosirea lui şi mai ales că se ştia unde a tras, Musashi coborî şi îşi luă scrisoarea.

— Mai e aici mesagerul?

— Nu, a plecat imediat.

În exterior nu se vedea decît cuvîntul „Suke”, pe care Musashi îl luă drept Kimura Sukekurō. Deschise sulul şi citi:

„L-am informat pe seniorul Munenori că te-am văzut azi-dimineaţă. Mi-a spus că ar fi încîntat să primească veşti de la tine după atîta amar de vreme. M-a rugat să-ţi scriu şi să te întreb cînd poţi să ne faci o vizită”.

Musashi coborî şi restul treptelor şi se duse la birou să ceară nişte cerneală şi o pensulă. Se aşeză într-un colţ şi scrise răspunsul pe dosul scrisorii lui Sukekurō: „Voi fi fericit să-l vizitez pe seniorul Munenori cînd doreşte o confruntare cu mine. Ca războinic, nu am nici un alt motiv să trec pe la el”. Semnă „Masana”, un nume formal pe care-l folosea rareori.

— Iori! strigă el din capul scărilor. Vreau să-mi faci un comision.

— Da, stăpîne.

— Vreau să-i duci o scrisoare seniorului Yagyū Munenori.

— Am înţeles.

După cum spunea proprietăreasa, toată lumea ştia unde locuieşte seniorul Munenori, dar se oferi oricum să-i explice.

— O iei în jos pe strada principală, pînă ajungi la drum. O ţii tot înainte pînă la podul Nihombashi. Apoi o iei la stînga şi mergi de-a lungul rîului pînă cînd ajungi la Kobikichō. Acolo-i casa; n-ai cum să te rătăceşti.

— Mulţumesc, spuse Iori, care-şi încălţase deja sandalele.

Era fericit că avea ocazia să iasă în oraş, cu atît mai mult cu cît destinaţia era casa unui *daimyō* de vază. Plecă repede fără să se gîndească la oră, bălăngănindu-şi braţele şi cu capul sus, mîndru.

Musashi îl urmări dînd colţul şi se gîndi: „E puţin cam prea înfumurat”.

Şlefuitorul de suflete

— Bună seara! spuse Musashi.

Nimic din casa lui Zushino Kōsuke nu-i sugera un loc de afaceri. Nu avea nici zăbrele la ferestrele de la stradă, ca toate celelalte prăvălii, nici mărfuri expuse. Musashi rămase pe coridorul murdar din partea stîngă a casei. În dreapta, era o porţiune mai ridicată, acoperită cu *tatami* şi despărţită printr-un paravan de camera de dincolo de ea.

Bărbatul ce dormea pe *tatami*, cu mîinile rezemate de o casă de bani, semăna cu un înţelept taoist pe care Musashi îl văzuse cîndva într-o pictură. Faţa lunguiaţă şi subţire era pămîntie. Musashi nu citi pe chipul acela nimic care să-i sugereze un meşteşugar de arme.

— Bună seara! repetă Musashi, mai tare de data aceasta.

Cînd vocea lui îl trezi din amorţeală pe Kōsuke, acesta îşi ridică alene capul, de parcă ar fi fost trezit dintr-un somn de secole.

Îşi şterse saliva de pe bărbie şi se aşeză politicos. Întrebă pe un ton afectat:

— Cu ce vă pot fi de folos?

Impresia lui Musashi era că un om ca acesta mai degrabă ar toci săbiile, ca şi sufletele; cu toate acestea, îi întinse arma şi îi explică de ce se afla acolo.

— Să mă uit puţin. Kōsuke îşi îndreptă umerii. Îşi puse mîna stîngă pe genunchi, o întinse pe dreapta şi luă sabia, făcînd simultan o plecăciune adîncă în faţa ei.

„Ce fiinţă ciudată!” se gîndi Musashi. „Abia bagă în seamă prezenţa unui om, dar se pleacă politicos în faţa unei săbii.”

Ţinînd o bucată de hîrtie în gură, Kōsuke scoase încet sabia din teacă. O puse vertical în faţa lui şi o examină de la plăsele pînă la vîrf. Ochii începură să-i sticlească, amintindu-i lui Musashi de ochii de sticlă ai unei statui budiste din lemn.

Vîrî repede sabia la loc în teacă şi ridică o privire întrebătoare spre Musashi.

— Poftiţi, luaţi loc, îl îndemnă el, retrăgîndu-se mai în spate ca să-i facă loc lui Musashi. Îi oferi o pernă.

Musashi îşi scoase sandalele şi intră.

— Sabia aceasta se află în familia dumneavoastră de mai multe generaţii?

— O, nu, spuse Musashi. Nu e opera vreunui armurier renumit.

— Aţi folosit-o în bătălii, sau o purtaţi la dumneavoastră în scopuri obişnuite?

— N-am folosit-o pe cîmpul de luptă. N-are nimic deosebit. Tot ce se poate spune despre ea e că-i mai bună decît nimic.

— Hm! îl privi pe Musashi drept în ochi şi apoi întrebă: Cum doriţi să v-o şlefuiesc?

— Adică? Ce vreţi să spuneţi?

— Vreţi să v-o ascut ca să taie bine?

— Păi, e sabie. Cu cît taie mai bine, cu atît mai grozav.

— Da, aşa e, consimţi Kōsuke cu un oftat, declarîndu-se învins.

— Ce nu e-n regulă? Nu e treaba unui meseriaş ca dumneavoastră să ascută săbiile astfel ca ele să taie bine? În timp ce vorbea, Musashi îl privea cu coada ochiului.

Cel ce se proclamase singur şlefuitor de suflete împinse sabia brutal spre Musashi şi spuse:

— Nu pot face nimic pentru dumneavoastră. Duceţi-o la altcineva.

„Ciudat”, se gîndi Musashi. Nu îşi putea ascunde nedumerirea în totalitate, dar nu zise nimic. Kōsuke, cu buzele strînse, nici nu încercă să-i explice.

În timp ce stăteau tăcuţi şi se uitau unul la altul, un bărbat din vecini băgă capul pe uşă.

— Kōsuke, ai o undiţă? Este o grămadă de peşte aproape de mal. Dacă-mi dai, împart ce prind cu tine.

Kōsuke îl privi şi pe acesta ca pe o pacoste de care ar fi putut fi scutit.

— Împrumută de la altcineva, scrîşni el printre dinţi. Nu pot suferi crima, aşa că nu ţin în casă instrumente de omorît.

Omul plecă repede, lăsîndu-l pe Kōsuke mai bosumflat ca oricînd.

Altcineva în locul lui Musashi ar fi fost descurajat de atitudinea bărbatului şi ar fi plecat, dar pe el îl reţinea

curiozitatea. Era ceva care-l atrăgea la omul acesta – nu inteligenţa lui, ci caracterul natural brut ca al unui borcan de saké de Karatsu sau al unui bol de ceai făcut de Nonkō. Tot aşa cum un obiect din ceramică are aproape întotdeauna o mică meteahnă ce-ţi aminteşte de lut, Kōsuke avea pe tîmplă o cicatrice pe care şi-o acoperise cu pomadă.

Încercînd să-şi ascundă fascinaţia crescîndă, Musashi zise:

— Ce vă reţine să-mi şlefuiţi sabia? Este chiar atît de proastă, încît nu-i puteţi face nimic?

— Categoric nu. Vă aparţine. Ştiţi la fel de bine ca şi mine că e o sabie de Bizen, de o calitate excepţională. În plus, eu mai ştiu că vreţi să v-o ascut pentru a tăia oameni cu ea.

— Şi ce e rău în asta?

— Aşa spune toată lumea: ce vedeţi rău în faptul că vreau ca sabia mea să taie bine. Dacă sabia taie, ei sînt fericiţi.

— Dar un bărbat care vă aduce sabia lui să i-o şlefuiţi, sigur că doreşte…

— Doar o clipă, spuse Kōsuke ridicîndu-şi capul. O să-mi ia ceva timp să vă explic. Mai întîi, aş vrea să vă mai uitaţi o dată la ce scrie pe firma mea.

— Scrie „Şlefuitor de suflete”, sau cel puţin aşa cred. Se mai pot citi şi altfel aceste ideograme?

— Nu. Deci vedeţi, nu-i deloc vorba de şlefuit săbii. Treaba mea este să şlefuiesc sufletele samurailor care intră la mine, nu armele lor. Oamenii nu înţeleg, dar aşa am fost învăţat cînd am studiat arta şlefuirii săbiilor.

— Aha, pricep, spuse Musashi, deşi nu înţelegea mare lucru.

— Deoarece încerc să rămîn credincios învăţăturilor maestrului meu, eu refuz să ascut săbiile samuraiului căruia îi face plăcere să omoare oameni.

— Ei, aşa mai înţeleg. Dar, spuneţi-mi, cine v-a fost profesor?

— Scrie şi asta pe plăcuţă. Am studiat în Casa Hon’ami, cu maestrul Hon’ami Kōetsu în persoană. Rostind numele profesorului, Kōsuke îşi îndreptă umerii cu mîndrie.

— Interesant. L-am cunoscut şi eu pe profesorul dumneavoastră şi pe încîntătoarea lui mamă, Myōshū. Musashi îi povesti cum i-a întîlnit pe platoul de lîngă templul Rendaiji şi cum a petrecut apoi cîteva zile la ei acasă.

Uimit, Kōsuke îl privi fix o clipă.

— Nu sînteţi din întîmplare cel care a provocat mare agitaţie la Kyoto cu cîţiva ani în urmă, înfrîngînd Şcoala Yoshioka la Ichijōji? Miyamoto Musashi se numea, parcă.

— Aşa mă cheamă, zise Musashi, roşind puţin.

Kōsuke se dădu un pic îndărăt şi făcu o plecăciune foarte politicoasă, spunînd:

— Vă rog să mă iertaţi. N-ar fi trebuit să vă fac morală. N-am ştiut că stau de vorbă cu renumitul Miyamoto Musashi.

— Nu-i nimic. Cuvintele dumneavoastră mi-au fost de mare folos. Caracterul ales al lui Kōetsu se vede şi din lecţiile pe care le dă discipolilor săi.

— După cum bănuiesc că ştiţi, familia Hon'ami i-a slujit pe shōgunii clanului Ashikaga. Din cînd în cînd, ei erau chemaţi să şlefuiască săbiile împăratului. Kōetsu susţinea întotdeauna că săbiile japoneze n-au fost create pentru a omorî sau a răni oameni, ci pentru a menţine guvernarea imperială şi a proteja naţiunea, pentru a înăbuşi acţiunea diavolilor şi a izgoni răul. Sabia este sufletul samuraiului; o poartă la el numai şi numai pentru a-şi menţine propria integritate. Este un avertisment mereu prezent pentru cel care încearcă să-şi impună voinţa asupra altora şi procedînd astfel încearcă să urmeze Calea Vieţii. E şi normal ca meşteşugarii care şlefuiesc săbii să şlefuiască şi sufletul războinicului.

— Cît este de adevărat! spuse Musashi.

— Kōetsu spunea că a vedea o sabie bună înseamnă a vedea lumina sacră, spiritul păcii şi al liniştii naţiunii. Nu suporta să atingă o sabie proastă. I se făcea greaţă numai cînd se afla în apropierea uneia proaste.

— Înţeleg. Şi spuneţi că aţi simţit ceva rău la sabia mea?

— Nu, absolut deloc. M-am simţit doar puţin abătut. De cînd am venit la Edo, am lucrat cu tot soiul de săbii, dar nu mi s-a părut că vreunul din posesorii lor ar avea idee de adevărata semnificaţie a cuvîntului „sabie". Uneori mă îndoiesc că ar avea suflete de şlefuit. Tot ce-i interesează este să sfîşie un om în bucăţi ori să-i crape capul, cu coif cu tot. M-am săturat. De aceea am pus plăcuţa aceea nouă acum cîteva zile. Se pare că nu prea are efect.

— Şi eu am intrat ca să întreb acelaşi lucru. Înţeleg ce simţiţi.

— E şi ăsta un început. Se pare că în cazul dumneavoastră lucrurile vor sta altfel. Dar cînd am văzut lama aceea a

dumneavoastră, vă mărturisesc că am fost şocat. Toate crestăturile şi ştirbiturile acelea, petele provocate de carne de om. Am crezut că sînteţi iar unul din *rōnin*-ii aceia lipsiţi de minte, mîndri că reuşesc să comită o serie de măceluri neînsemnate.

Musashi îşi înclină capul cu recunoştinţă. Prin gura lui Kōsuke ieşeau acum cuvintele lui Kōetsu.

— Vă sînt recunoscător pentru lecţia pe care mi-aţi dat-o. Port sabie de cînd eram copil, dar nu m-am gîndit niciodată la sufletul pe care-l are în ea. Pe viitor, am să acord mai multă atenţie la ceea ce mi-aţi spus.

Kōsuke se simţi foarte uşurat.

— În cazul acesta, am să vă şlefuiesc sabia. Sau, mai bine zis, consider un mare privilegiu pentru un om cu meseria mea să aibă ocazia să şlefuiască sufletul unui samurai ca dumneavoastră.

Se întunecă de-a binelea şi se aprinseră luminile. Musashi hotărî că sosise momentul să plece.

— Staţi, spuse Kōsuke. Aveţi altă sabie pe care s-o purtaţi pînă cînd v-o termin pe aceasta?

— Nu, n-o am decît pe aceea lungă.

— În cazul acesta, alegeţi-vă una în loc. Nici una din cele pe care le am aici nu-i foarte bună. Totuşi, veniţi să le vedeţi.

Îl conduse pe Musashi în camera din spate, unde se aflau nişte săbii într-un dulap în perete. Kōsuke alese cîteva şi le întinse pe *tatami*.

— O puteţi lua pe oricare, îi spuse el amabil.

În ciuda spuselor gazdei, toate erau arme de o calitate excepţională. Lui Musashi îi era greu să se decidă; toate erau ameţitoare şi, în final, alese una pe care o îndrăgi pe loc. Cum o luă în mîini, simţi cît suflet pusese în ea cel care o făcuse. Cînd scoase lama din teacă, bănuielile i se confirmară. Era într-adevăr un obiect minunat ce data probabil din perioada Yoshino, din secolul al XIV-lea. Cu toate că îl apăsa gîndul că era prea elegantă pentru el, cînd o aduse mai la lumină şi o examină mai atent, nu o mai lăsă din mîini.

— Pot să o iau pe aceasta? întrebă el. Nu se simţi în stare să folosească cuvîntul „împrumut”.

— Aveţi ochi de expert, observă Kōsuke pe cînd punea la loc celelalte săbii.

Pentru prima oară în viaţă rîvnea şi Musashi la ceva. Ştia că n-avea rost să pomenească despre cumpărarea săbiei pe loc; preţul ar fi depăşit posibilităţile sale. Dar nu se putu abţine.

— Bănuiesc că nu vă gîndiţi să-mi vindeţi mie sabia asta, nu?

— De ce nu?

— Cît cereţi pe ea?

— Am să v-o dau cu cît am cumpărat-o.

— Şi cît a costat?

— Douăzeci de monede de aur.

O sumă aproape de neconceput pentru Musashi.

— Mai bine v-o înapoiez, spuse el ezitînd.

— De ce? întrebă Kōsuke uimit. V-o împrumut cît timp doriţi. Haide, luaţi-o.

— Nu, mă voi simţi şi mai rău. Nu e bine că o doresc, dar va fi şi mai rău, o adevărată tortură, cînd va trebui să mă despart de ea.

— Chiar atît de mult v-o doriţi? Kōsuke se uită la sabie, apoi la Musashi. Bine, v-o dăruiesc. Dar vreau ceva în schimb.

Musashi era stingherit. El nu avea absolut nimic de oferit.

— Am auzit de la Kōetsu că sculptaţi statui. M-aş simţi foarte onorat dacă mi-aţi face şi mie o statuie a zeiţei Kannon. Aţi plăti cu vîrf şi îndesat sabia.

Ultima Kannon pe care o sculptase Musashi o lăsase la Hōtengahara.

— Nu am nimic deocamdată, spuse el. Dar am să vă fac una în cîteva zile. Pot să iau sabia, deci?

— Desigur. Oricum, nu vreau statueta în clipa asta. Apropo, în loc să locuiţi la hanul acela, de ce nu veniţi să staţi la noi? Avem o cameră pe care nu o folosim.

— Ar fi grozav, spuse Musashi. Dacă mă mut mîine, mă pot apuca imediat de statuetă.

— Veniţi să vedeţi camera, îl îndemnă Kōsuke, fericit şi emoţionat în acelaşi timp.

Musashi îl urmă pe pasarela de afară, la capătul căreia se aflau nişte trepte. Prinsă între parter şi etaj, neaparţinînd nici unuia, era o cameră de opt rogojini[3] lungime. Pe fereastră se vedeau frunzele unui cais încărcate de rouă.

Arătînd spre un acoperiş învelit în cochilii de stridii, Kōsuke spuse:

— Acolo e atelierul meu.

Soţia meşteşugarului, chemată printr-un semn discret, sosi cu saké şi gustări. Cînd cei doi bărbaţi se aşezară, părea că se evaporase deosebirea dintre oaspete şi gazdă. Stăteau relaxaţi, cu picioarele întinse, deschizîndu-şi inimile unul altuia, uitînd cu totul de normele impuse de etichetă. Discuţia ajunse şi la subiectul lor favorit.

— Toată lumea recunoaşte de formă importanţa săbiei, spuse Kōsuke. Toţi spun că sabia e „sufletul samuraiului" şi că ea e una dintre cele trei comori sacre ale ţării. Dar modul cum o tratează, de fapt, este scandalos. Şi aici îi includ pe samurai şi pe preoţi, precum şi pe orăşeni. Am dat odată o raită pe la temple şi case vechi, unde ştiam că există colecţii de săbii frumoase, şi te rog să mă crezi că situaţia e de-a dreptul şocantă.

Obrajii palizi ai lui Kōsuke căpătară puţină culoare. Ochii îi ardeau de entuziasm şi nici nu-şi dădea seama că-l scuipă pe cel cu care stătea de vorbă.

— Aproape nici una dintre săbiile renumite în trecut nu este îngrijită cum trebuie. La templul Suwa din provincia Shinano există mai bine de trei sute de săbii. Ele pot fi considerate o adevărată moştenire culturală, dar nu ştiu dacă am găsit cinci care să nu fie ruginite. Templul Ōmishima din Iyo este renumit pentru colecţia lui – trei mii de săbii, dintre care multe datează de secole. Dar, după ce mi-am petrecut o lună încheiată acolo, am găsit doar zece în stare bună. E revoltător! Kōsuke inspiră adînc şi continuă: Problema pare să fie următoarea: cu cît o sabie este mai veche şi mai renumită, cu atît stăpînul ei e tentat să o pună bine, la păstrare. În acest caz, nu se mai sinchiseşte nimeni să aibă grijă de ea şi lama rugineşte tot mai mult. Stăpînii săbiilor sînt ca părinţii ce-şi cocoloşesc copiii atît de mult, încît ajung să fie nişte proşti cînd cresc mari. În cazul copiilor, se nasc tot timpul alţii, aşa că nu e grav dacă mai sînt şi cîţiva proşti printre ei, dar săbiile…

Se opri să-şi înghită saliva, îşi ridică şi mai sus umerii lui firavi şi, cu o sclipire în ochi, mărturisi:

— Sîntem în posesia celor mai bune săbii care există pe pămînt. În timpul războaielor civile, armurierii nu şi-au prea făcut treaba, ba chiar au neglijat-o cu totul, aş putea spune. Au uitat tehnicile şi săbiile s-au deteriorat încă de atunci. Ceea ce trebuie făcut e să avem grijă de săbiile mai vechi. Meşteşugarii

de azi încearcă să le imite, dar nu vor reuşi să le facă la fel de bune. Nu vă necăjeşte gîndul acesta?

Se ridică brusc şi zise:

— Uitaţi-vă la aceasta. Scoase o sabie neobişnuit de lungă şi o puse în faţa musafirului ca să o examineze. E o armă splendidă, dar ruginită în ultimul hal.

Inima lui Musashi începu să bată puternic. Era, fără îndoială, sabia lui Sasaki Kojirō. Îl năpădiră o grămadă de amintiri.

Controlîndu-şi emoţiile, spuse calm:

— E chiar foarte lungă! Trebuie să fii un samurai grozav ca să o poţi mînui.

— Într-adevăr, spuse Kōsuke. Nu există multe ca acestea. O scoase din teacă, se întoarse înspre Musashi şi i-o întinse astfel încît s-o poată apuca de mîner. Vedeţi, spuse el. E foarte ruginită – aici, şi aici, şi aici. Dar e folosită.

— Văd.

— Este un obiect confecţionat cu o măiestrie rară, probabil din perioada Kamakura. O să-mi ia o grămadă de timp, dar o aranjez eu pînă la urmă. Pe săbiile acestea vechi, rugina se aşază în pelicule foarte fine. Dacă ar fi fost o sabie nouă, n-aş fi reuşit să-i scot petele de rugină. La săbiile noi, petele de rugină sînt ca nişte bube; atacă pînă în inima metalului.

Întorcînd sabia în aşa fel încît spatele lamei să fie îndreptat spre Kōsuke, Musashi zise:

— Spuneţi-mi, stăpînul acestei săbii v-a adus-o el personal?

— Nu. Am trecut pe la seniorul Hosokawa cu treburi şi unul dintre vasalii lui mai vechi, Iwama Kakubei, m-a rugat să trec pe la ei în drumul meu de întoarcere spre casă. M-am dus şi mi-a dat sabia aceasta ca s-o pun la punct. A spus că e a unui musafir de-al lui.

— Şi accesoriile sînt foarte bune, observă Musashi, cu ochii încă fixaţi pe armă.

— E o sabie de luptă. Omul a dus-o în spate pînă acum, dar acum vrea s-o poarte lateral, aşa că mi-a cerut să-i modific teaca. Trebuie să fie un tip foarte solid. Pesemne este un adevărat maestru în mînuirea săbiilor.

La Kōsuke începuse să se observe efectul sake-ului. Limba i se îngreună. Musashi consideră că era momentul să se retragă, ceea ce şi făcu, cu minimum de etichetă.

Era mult mai tîrziu decît credea el. Luminile se stinseseră prin vecini.

Ajuns la han, orbecăi în întuneric pînă la scară şi urcă la etaj. Fuseseră întinse două aşternuturi, dar amîndouă erau goale. Începu să se îngrijoreze din pricina lui Iori, gîndindu-se că s-a rătăcit în oraşul acesta mare care nu-i era deloc cunoscut.

Coborî iar scara şi-l trezi pe paznic.

— Nu s-a întors? întrebă bărbatul, aparent şi mai surprins decît Musashi. Am crezut că e cu dumneavoastră.

Ştiind că nu va putea dormi pînă nu se-ntoarce Iori, Musashi ieşi din nou pe strada întunecată şi rămase sub streaşină, cu mîinile încrucişate.

Vulpea

— Aici e Kobikichō?

Deşi primise de mai multe ori confirmarea, Iori avea încă îndoieli. Singurele lumini de pe tot drumul erau cele de la colibele improvizate ale dulgherilor şi zidarilor, iar acestea erau puţine şi la mare distanţă una de alta. Dincolo de ele, în zare, se mai distingeau doar valurile înspumate ale golfului.

Lîngă rîu, erau grămezi de bolovani şi stive de cherestea, şi cu toate că Iori ştia că se construiesc clădiri în tot oraşul într-un ritm nebunesc, i se păru puţin probabil ca seniorul Yagyū să-şi înalţe reşedinţa într-o zonă ca aceasta.

„Încotro s-o mai apuc?” îşi spuse el descurajat, aşezîndu-se pe nişte lemne. Picioarele îl dureau şi-i ardeau tălpile. Ca să şi le mai răcorească, îşi mişcă degetele prin iarba udă de rouă. Starea de tensiune mai scăzu, sudoarea se uscă, dar era încă prost dispus.

— Numai bătrîna de la han e de vină, bombăni el. Nu ştia ce vorbeşte.

Uitase că el stătuse o grămadă de vreme gură-cască la teatrul din cartierul Sakaichō.

Era tîrziu şi nu vedea pe nimeni prin preajmă care să-l îndrume. Nu-i surîdea nici ideea de a-şi petrece noaptea într-un loc necunoscut. Avea să-şi îndeplinească comisionul şi să se întoarcă la han înainte de a se crăpa de ziuă, chiar dacă pentru asta trebuia să scoale vreun muncitor.

Apropiindu-se de o colibă unde văzuse lumină, zări o femeie cu o fîşie de rogojină legată în jurul capului, în chip de eşarfă.

— Bună seara, mătuşico! spuse el candid.

Luîndu-l drept ucenicul de la prăvălia de alături, femeia îl străfulgeră cu privirea şi se răsti la el:

— Tu? Ai aruncat cu-o piatră în mine şi-ai fugit. Ticălosule ce eşti!

— Nu eu, protestă Iori. Eu nu v-am văzut în viaţa mea.

Femeia se apropie de el ezitînd, apoi izbucni în rîs.

— Aşa-i. Nu erai tu. Şi ce caută, mă rog, un băieţel isteţ ca tine aici, în toiul nopţii?

— Am fost trimis cu un comision, dar nu găsesc casa pe care o caut.

— A cui casă?

— A seniorului Yagyū din Tajima.

— Glumeşti? Ea hohotea de rîs. Seniorul Yagyū este *daimyō* şi profesor al shōgunului. Crezi că or să-ţi deschidă poarta *ţie*? Ea rîse din nou. Poate cunoşti pe vreunul din servitorii de acolo?

— Am adus o scrisoare.

— Adresată cui?

— Unui samurai pe nume Kimura Sukekurō.

— Este probabil unul din vasalii săi. Dar tu, tu eşti atît de caraghios... arunci în dreapta şi-n stînga cu numele seniorului Yagyū de parcă l-ai cunoaşte personal.

— Vreau doar să las scrisoarea aceasta. Vă rog să-mi spuneţi dacă ştiţi unde e casa.

— E de partea cealaltă a şanţului cu apă. Dacă treci podul de colo, ajungi în faţa casei seniorului Kii. Următoarea este a seniorului Kyōgoku, apoi a seniorului Katō, pe urmă a seniorului Matsudaira din Suō. Numărase pe degete casele impunătoare de pe malul celălalt. Sînt sigură că următoarea e cea pe care o cauţi.

— Şi după ce trec şanţul, tot în Kobikichō mă aflu?

— Se-nţelege!

— Ah, fir-ar să fie de proastă...

— Ia ascultă, ai grijă cum vorbeşti! Hm, pari un băiat tare drăguţ, aşa că vin cu tine să-ţi arăt unde stă seniorul Yagyū.

Aşa cum păşea în faţa lui cu rogojina pe cap, lui Iori i se păru o stafie.

Ajunseră în mijlocul podului, cînd un bărbat se apropie de ei, se frecă de mîneca ei şi fluieră. Duhnea a saké. Înainte ca Iori să-şi dea seama ce se întîmplă, femeia se întoarse şi se îndreptă spre beţiv.

— Te cunosc, spuse ea tremurînd. Cum îndrăzneşi să treci pe lîngă mine în felul acesta? Nu-i frumos. Îl apucă de mînecă şi porniră spre un colţ al podului pe unde se putea coborî sub el.

— Dă-mi drumu'! spuse el

— Nu vrei să mergi cu mine?

— N-am bani.

— Ei, nu-i nimic. Agăţîndu-se de el ca o lipitoare, se uită la Iori şi-i spuse: Hai, întinde-o! Eu am treabă cu domnul acesta.

Iori privi uimit cum trag unul de altul. După cîteva momente, se pare că femeia cîştigase şi dispărură sub pod. Mirat, Iori se duse la balustradă şi se uită peste ea, la malul plin de iarbă.

Zărindu-l, femeia ţipă:

— Dobitocule! şi azvîrli cu o piatră în el.

Iori se feri, înghiţindu-şi nodul din gît, şi o luă spre capătul celălalt al podului. În toţi anii petrecuţi în cîmpia stearpă de la Hōtengahara, nu văzuse ceva mai înspăimîntător decît chipul acela alb, furios, în noapte.

Pe malul celălalt, se trezi în faţa unei case impunătoare. Apoi urma un gard, o altă casă, şi aşa mai departe.

— Asta trebuie să fie, spuse el cînd ajunse la a cincea. Pe zidul alb, sclipitor, se distingea un blazon în formă de pălărie înaltă de damă. Iori ştia din cîntecele populare că acesta este blazonul familiei Yagyū.

— Cine-i acolo? întrebă o voce de după poartă.

Iori îi anunţă răspicat:

— Sînt elevul lui Miyamoto Musashi. Am adus o scrisoare.

Santinela rosti cîteva cuvinte pe care Iori nu le înţelese. Era o portiţă mică, prin care intrau şi ieşeau oameni, fără să mai fie nevoie să se deschidă poarta cea mare. După cîteva secunde, aceasta se deschise încet şi bărbatul întrebă suspicios:

— Ce cauţi aici la ora asta?

Iori îi vîrî scrisoarea sub nas.

— Vă rog, daţi-o dumneavoastră în locul meu. Dacă există vreun răspuns, îl aştept şi-l duc stăpînului.

— Hmm, mîrîi bărbatul, luînd scrisoarea. Dar este adresată lui Kimura Sukekurō, nu?

— Da, domnule.

— El nu-i aici.

— Dar unde e?

— În casa din Higakubo.

— Poftim? Dar toată lumea mi-a spus că seniorul Yagyū îşi are casa în Kobikichō.

— Aşa spune lumea, dar aici sînt doar magaziile – orez, cherestea şi alte cîteva lucruri.

— Seniorul Yagyū nu locuieşte aici?

— Ba da.

— Şi cît de departe e cealaltă casă, din Higakubo?

— Destul de departe.

— Adică, unde?

— Pe dealurile din afara oraşului, în satul Azabu.

— N-am auzit de el. Iori oftă dezamăgit, dar simţul lui de răspundere îl împiedica să renunţe. Domnule, sînteţi amabil să-mi faceţi o schiţă cum să ajung?

— Nu fi prost. Chiar dacă ai şti drumul, şi tot ţi-ar lua toată noaptea ca să ajungi acolo.

— Nu-i nimic.

— Sînt multe vulpi în Azabu. Doar nu vrei să te vrăjească vreuna, nu?

— Nu.

— Îl cunoşti bine pe Sukekurō?

— Profesorul meu îl cunoaşte.

— Uite, ştii ce? Pentru că s-a făcut foarte tîrziu, trage un pui de somn în hambar şi pleci mîine dimineaţă. Ce zici?

— Unde mă aflu? exclamă Iori, frecîndu-se la ochi. Sări în picioare şi dădu fuga afară. Soarele amiezii îl ameţea. Îşi miji ochii şi o luă spre poartă, unde paznicul mînca de prînz.

— Te-ai sculat pînă la urmă?

— Da. Aţi putea să-mi faceţi şi mie schiţa aceea?

— Te grăbeşti, somnorosule? Ia, mai bine mănîncă şi tu ceva. Ne ajunge la amîndoi.

În timp ce băiatul mesteca şi înghiţea pe nerăsuflate, paznicul îi facu o schiţă aproximativă şi îi explică cum să ajungă la Higakubo. Terminară aproape în acelaşi timp, după care Iori, impulsionat de importanţa misiunii sale, o luă la picior, fără să-i treacă nici o clipă prin cap că Musashi ar putea fi îngrijorat din cauza lui.

Îi luă destul timp să traverseze arterele aglomerate ale oraşului, pînă ajunse în vecinătatea Castelului Edo, unde casele impunătoare ale *daimyō*-ilor de seamă se înălţau pe terenul dintre şanţurile în zigzag. Privi în jur şi încetini pasul. Apa gemea de vase încărcate. Chiar şi meterezele castelului erau încă acoperite de schele, care semănau de departe cu împletituri de bambus folosite pentru înălţarea zorelelor.

Mai hoinări şi prin zona spaţioasă numită Hibiya, unde bătaia dălţilor şi bubuitul topoarelor înălţau un imn discordant cu puterea noului shōgunat.

Iori se opri. Era de-a dreptul fascinat de lucrările de construcţie: muncitorii care mutau blocurile mari de piatră, dulgherii cu rindeaua şi ferăstrăul şi samuraii, vitejii samurai, care stăteau acolo, mîndri, supraveghind totul. Ce mult îşi dorea să se facă mare şi să fie ca ei!

Un cîntec vioi se auzi dinspre bărbaţii care tîrau blocurile mari de piatră:

„Culegem flori
În cîmpia Musashi –
Genţiene, clopoţei,
Flori sălbatice împrăştiate
Într-o neorînduială fără margini –
Şi fata aceea, drăguţă,
Ce nu poate fi culeasă, înmuiată de rouă –
Nu va face decît să-ţi umezească mîneca,
precum lacrimile care cad”.

Stătea şi asculta încîntat. Înainte să-şi dea bine seama, apa din şanţuri începu să capete o nuanţă roşiatică şi îi ajunse la urechi cîrîitul de seară al ciorilor.

— O, nu, apune soarele! se dojeni el.

Mări pasul şi o vreme se mişcă repede, cu ochii aţintiţi la schiţa din faţa sa. Curînd porni să urce cărarea de pe dealul Azabu, atît de înţesat de copaci, încît îţi lăsa impresia că se lăsase noaptea. O dată ajuns în vîrf, văzu că soarele mai era încă pe cer, deşi pe punctul de a apune.

Pe deal nu prea existau case, iar satul Azabu consta din nişte parcele împrăştiate şi cîteva locuinţe în vale. În marea de iarbă şi printre copacii bătrîni, ascultînd pîrîiaşele susurînd în jos, pe pantă, Iori nu mai simţea oboseala. Îşi imagina vag că locul pe care stătea intrase în istorie, deşi nu ştia de ce. De fapt, era chiar locul care dăduse naştere marilor clanuri de războinici ai trecutului, atît Taira cît şi Minamoto.

Auzi bătăi de tobă, cele obişnuite la festivalurile shintoiste. În pădurea de la poalele dealului se zărea un sanctuar. Dacă ar fi avut de la cine, Iori ar fi aflat că era vorba chiar de marele Templu Iigura, despre care el ştia că e renumitul edificiu închinat Zeiţei Soarelui din Ise.

Templul se deosebea ca de la cer la pămînt de enormul castel pe care tocmai îl văzuse, chiar şi de porţile impunătoare ale caselor seniorilor. În simplitatea lui, abia se distingea printre gospodăriile din jur şi lui Iori i se păru foarte ciudat că oamenii vorbesc cu mai mult respect despre familia Tokugawa decît despre cele mai sacre zeităţi. Asta însemna oare că Tokugawa a fost mai mare decît Zeiţa Soarelui?

— Va trebui să-l întreb pe Musashi, după ce mă întorc.

Îşi scoase schiţa, se aplecă asupra ei, privi în jur şi iar se uită la ea. Nu se vedea încă nici urmă de conacul familiei Yagyū.

Pîcla serii, tot mai apăsătoare, îi dădea o senzaţie ciudată. Mai simţise o dată ceva asemănător, cînd, într-o cameră cu *shōji*-ul închis, lumina asfinţitului se juca pe hîrtia din orez, astfel că interiorul devenea tot mai luminos, pe măsură ce afară se întuneca. Şi acum, aceeaşi senzaţie ciudată puse stăpînire pe el de cîteva ori, încît trebui să se frece la ochi ca să-i dispară starea de zăpăceală. Ştia că nu visează şi privi în jur cu suspiciune.

— Ah, ticăloasa naibii! strigă el, ţîşnind înainte şi scoţîndu-şi sabia.

Cu aceeaşi mişcare tăie şi iarba înaltă din faţa lui.

Cu un urlet de durere, o vulpe sări din ascunziş şi o întinse, cu coada strălucind de sîngele ce-i şiroia de la tăietura provocată de sabie.

— Bestia naibii! Iori porni în urmărirea ei şi, cu toate că vulpea era iute, nu se lăsă nici el mai prejos. Cînd creatura cea şchioapă se împiedică, Iori atacă, încrezător în victoria lui. Totuşi, vulpea scăpă cu agilitate, i-o luă iar înainte cîţiva metri şi, ori de cîte ori Iori se repezea la ea, vulpea reuşea de fiecare dată să scape.

Pe genunchii mamei, Iori auzise nenumărate poveşti în care se spunea că vulpile au puterea să vrăjească oamenii. Îi plăceau toate celelalte animale, chiar şi mistreţii şi jderii rău mirositori, dar ura vulpile. Şi îi era frică de ele. În mintea lui, faptul că întîlnise o asemenea creatură şireată stînd la pîndă în iarbă însemna că nu o luase pe unde trebuia. Era convins că această creatură trădătoare şi rea îl urmărise încă din noaptea trecută şi chiar cu cîteva minute mai devreme îşi aruncase vraja răuvoitoare asupra lui. Dacă n-o înjunghia acum, precis îl va vrăji din nou. Iori se pregătise să-şi urmărească prada pînă la

capătul pămîntului, dar vulpea făcu un salt mare şi se ascunse în desişuri.

Roua sclipea pe floricelele sălbatice. Epuizat şi mort de sete, Iori se aplecă şi sorbi umezeala de pe o frunză de mentă. Umerii îi tremurau, dar în cele din urmă reuşi să-şi tragă sufletul. Sudoarea îi curgea pe frunte. Inima îi bătea puternic.

— Unde s-a dus? întrebă el, cu o voce gîtuită.

Dacă vulpea plecase cu-adevărat, cu atît mai bine, dar Iori nu ştia ce să creadă. Deoarece rănise animalul, era aproape sigur că acesta avea să se răzbune într-o zi. Se resemnă, rămase nemişcat şi aşteptă.

Chiar cînd începea şi el să se liniştească, un sunet ciudat îi ajunse la urechi. Cu ochii mari, privi în jur.

— E vulpea, cu siguranţă, spuse el, încordîndu-şi toate forţele ca să nu poată fi vrăjit. Se ridică repede şi îşi înmuie sprîncenele cu salivă – un şiretlic despre care el ştia că izgoneşte vulpile.

Ceva mai încolo, se vedea o femeie plutind prin pîcla serii, cu faţa pe jumătate ascunsă de un văl din mătase. Călărea, iar hăţurile le ţinea lejer. Şaua era din lemn lăcuit, încrustat cu sidef.

„S-a preschimbat în femeie”, se gîndi Iori. Această nălucă cu văl, ce cînta la flaut, proiectată pe razele palide ale soarelui de la apus, nu putea fi în nici un caz o fiinţă de pe lumea asta.

Iori se ghemui în iarbă ca o broască şi mai auzi o voce ca de pe altă lume strigînd „Otsū”; precis era una dintre suratele vulpii.

Călăreaţa ajunse la o bifurcaţie de drumuri şi bustul ei părea roşiatic. Soarele ce cobora în spatele dealurilor Shibuya era mărginit de nori.

Dacă o omora, îşi va arăta chipul de vulpe. Iori apucă strîns mînerul săbiei şi-şi făcu curaj, zicîndu-şi: „Ce noroc că habar n-are că mă ascund aici”. Ca toţi cei care cunoşteau adevărul despre vulpi, el ştia că sufletul animalelor este situat cu cîţiva paşi în urma formei lor umane. Înghiţi în sec, anticipînd ce se va întîmpla, şi aştepta ca năluca să o ia pe drumul ce ducea spre sud.

Cînd calul ajunse la bifurcaţie, femeia încetă să mai cînte, îşi băgă flautul în învelitoarea lui şi apoi în *obi*. Îşi ridică vălul şi privi în jur cu ochi cercetători.

— Otsū! strigă din nou vocea.

Un zîmbet cald îi lumină faţa cînd răspunse:

— Sînt aici, Hyōgo. Aici, sus.

Iori văzu că un samurai urcă dealul, venind din vale.

— Oh, oh! exclamă el cu gura căscată cînd constată că bărbatul şchiopăta puţin.

Aceasta era vulpea pe care o rănise el; n-avea nici o îndoială! Deci nu se deghizase într-o frumoasă ispită, ci într-un chipeş samurai. Năluca îl înspăimîntă pe Iori. Tremura puternic şi făcu pe el de frică.

După ce femeia şi samuraiul schimbară cîteva cuvinte, samuraiul apucă de zăbală calul şi trecură exact pe lîngă locul unde Iori stătea ascuns.

— Acum e momentul, decise el, dar picioarele nu-l ascultau.

Samuraiul simţi o mişcare uşoară şi se uită în jur, apoi privirile i se opriră pe chipul împietrit al lui Iori. Lumina din ochii samuraiului părea mai strălucitoare decît cea a soarelui în amurg. Iori se aruncă la pămînt şi-şi vîrî capul în iarbă. Niciodată în paisprezece ani de viaţă nu mai simţise atîta spaimă.

Pentru că nu i se păru nimic alarmant la băiat, Hyōgo îşi văzu de drum. Panta era abruptă şi trebuia să se lase pe spate ca să poată struni calul. O privi pe Otsū peste umăr şi o întrebă blînd:

— De ce-ai întîrziat atît? Prea mult timp numai pentru un drum pînă la templu şi înapoi. Unchiul meu era îngrijorat şi m-a trimis să te caut.

Fără să răspundă, Otsū sări şi ea de pe cal.

Hyōgo se opri.

— De ce cobori? S-a întîmplat ceva?

— Nu, dar nu se cuvine ca femeia să călărească şi bărbatul să meargă pe jos. Hai să mergem amîndoi pe jos. Ţinem de zăbală şi tu, şi eu. Trecu de partea cealaltă a calului.

Coborîră într-o vale întunecată şi trecură pe lîngă o plăcuţă pe care scria: „Academia Sendan’en pentru Preoţii din Secta Zen Sōdō”. Cerul se umpluse de stele, iar rîul Shibuya susura în zare. Rîul împărţea valea în provincia Higakubo de nord şi Higakubo de sud. De cînd călugărul Rintatsu înfiinţase şcoala pe panta de nord, preoţilor de-acolo li se spunea „indivizii din nord”. „Indivizii din sud” erau cei ce studiau arta mînuirii săbiei sub conducerea lui Yagyū Munenori, a cărui casă era situată chiar peste vale.

Printre fiii şi nepoţii lui Yagyū Sekishūsai, favoritul lui, Yagyū Hyōgo, se bucura de un statut special printre „indivizii din sud”. Se făcuse singur remarcat. La vîrsta de douăzeci de ani, fusese chemat de faimosul general Katō Kiyomasa şi i se dăduse un post la Castelul Kumamoto din provincia Higo, precum şi un venit de cincisprezece mii de baniţe. Era ceva cu totul neobişnuit pentru cineva atît de tînăr, dar după bătălia de la Sekigahara, pe Hyōgo începu să-l frămînte gîndul la poziţia lui, pentru că aceasta implica în mod iminent alăturarea fie de partea lui Tokugawa, fie de grupul din Osaka. Cu trei ani în urmă, pretextînd că bunicul lui era bolnav plecase din Kumamoto şi se întorsese la Yamato. După aceea, zicînd că mai trebuie să se instruiască, el călătorise o vreme prin ţară.

Soarta i-o scosese în cale pe Otsū cu un an în urmă, cînd Hyōgo venise să locuiască la unchiul lui. Înainte de asta, Otsū dusese, mai bine de trei ani, o existenţă precară, fără să poată scăpa de Matahachi, care o tîrîse peste tot, încercînd să-i convingă pe potenţialii patroni că ea era soţia lui. Dacă ar fi vrut să se angajeze ca ucenic la vreun dulgher, sau zidar, sau tencuitor, ar fi putut s-o facă foarte uşor chiar în ziua în care sosise la Edo, dar el prefera să-şi imagineze că pot face o muncă mai uşoară undeva, amîndoi, ea ca slujnică, iar el ca funcţionar sau contabil.

Negăsind pe nimeni să-i angajeze, reuşiseră să supravieţuiască, făcînd tot felul de munci ciudate. Lunile au trecut şi Otsū încerca să-l calmeze şi să-l domolească pe călăul ei cît se pricepea ea de bine, dar nu îi cedase trupeşte.

Într-o zi, pe cînd se plimbau pe stradă, trecu pe lîngă ei cortegiul unui *daimyō*. Se dădură la o parte, ca toată lumea, şi adoptară o atitudine cuviincioasă.

Palanchinele şi lăzile purtau blazonul familiei Yagyū. Otsū îşi ridicase suficient de mult privirile cît să vadă lucrul acesta şi amintirile legate de Sekishūsai şi de zilele fericite pe care le petrecuse la castelul Koyagyū îi inundară inima. De-ar fi iar în zona aceea liniştită din Yamato! Cu Matahachi lîngă ea, nu putu decît să privească absentă cortegiul ce trecea.

— Otsū, tu eşti?

Pălăria conică acoperea destul de mult faţa samuraiului, dar cînd s-a apropiat mai mult, Otsū îl recunoscu pe Kimura Sukekurō, un bărbat de care-şi amintea cu dragoste şi respect.

N-ar fi putut fi mai uimită şi mai recunoscătoare nici dacă l-ar fi văzut pe Buddha însuşi, înconjurat de minunata lumină a compasiunii veşnice. Strecurîndu-se pe lîngă Matahachi, se îndreptă în grabă spre Sukekurō, care se oferi imediat să o ia cu el acasă.

Cînd Matahachi deschise gura să protesteze, Sukekurō îi spuse pe un ton aspru:

— Dacă ai ceva de spus, vino la Higakubo şi spune-ne acolo.

Lipsit de putere în faţa prestigioasei Case Yagyū, Matahachi îşi ţinu gura, muşcîndu-şi buzele şi privind supărat cum preţioasa lui comoară îi scăpa printre degete.

O scrisoare urgentă

La vîrsta de treizeci şi opt de ani, Yagyū Munenori era considerat cel mai mare om de arme dintre toţi. Asta nu-l împiedica pe tatăl lui să se îngrijoreze întruna din pricina celui de-al cincilea fiu al său.

— De şi-ar mai controla puţin vorbele! spunea el adesea.

Sau:

— Reuşeşte oare cineva cu o voinţă atît de puternică să se menţină într-un post înalt?

Trecuseră paisprezece ani de cînd Tokugawa Ieyasu îi ceruse lui Sekishūsai un tutore pentru Hidetada. Sekishūsai îşi trecuse în revistă toţi fiii şi toţi nepoţii. Munenori nu era nici prea impunător şi nici foarte viteaz, dar era un om bun, cu o judecată sănătoasă, un bărbat practic, care nu-şi pierdea lesne capul. Nu era nici semeţ ca tatăl lui, nici genial ca Hyōgo, dar te puteai bizui pe el şi, lucrul cel mai important, înţelegea principiul cardinal al Stilului Yagyū, şi anume că adevărata valoare a Artei Războiului consta în aplicarea ei în guvernare.

Sekishūsai n-a greşit cînd a interpretat dorinţele lui Ieyasu; generalul învingător n-avea nevoie de un om de arme care să-l înveţe pe moştenitorul lui numai deprinderi tehnice. Cu cîţiva ani înainte de Sekigahara, Ieyasu însuşi studiase cu un maestru renumit pe nume Okuyama, scopul lui fiind, după cum el însuşi obişnuia să spună, „formarea ochiului pentru a putea cuprinde din priviri toată ţara”.

Hidetada era acum shōgun şi nu se cădea ca instructorul lui să fie un bărbat învins în vreo bătălie. Te-ai fi aşteptat ca un samurai în poziţia lui Munenori să-i depăşească în măiestrie pe toţi cei care îl provocau şi să demonstreze că arta mînuirii săbiei, proprie Şcolii Yagyū, nu putea fi întrecută de nimeni. Munenori ştia că el era supus în permanenţă unor teste şi priviri scrutătoare, iar dacă alţii îl considerau norocos că fusese ales pentru un asemenea post important, el îl invidia deseori pe Hyōgo şi i-ar fi plăcut să trăiască asemenea nepotului său.

Hyōgo tocmai trecea pe coridorul exterior ce ducea spre încăperea unchiului. Cu toate că era mare şi întinsă, casa nu părea nici maiestuoasă pe dinafară, nici bogat mobilată. În loc să aducă dulgheri din Kyoto care să le croiască o clădire frumoasă şi elegantă, Munenori angajase intenţionat constructori de prin părţile locului, bărbaţi obişnuiţi cu stilul spartan şi robust al războinicilor din Kamakura. Deşi copacii erau destul de rari şi dealurile nu prea înalte, Munenori alese stilul arhitectural rustic, mult mai solid, ilustrat şi de Clădirea Principală de la Koyagyū.

— Unchiule, îl strigă Hyōgo încet şi politicos, îngenunchind pe verandă, în faţa camerei lui Munenori.

— Tu eşti, Hyōgo? întrebă Munenori, fără să-şi ia ochii de la grădină.

— Pot să intru?

Primind permisiunea să intre, Hyōgo se strecură înăuntru în genunchi. Cu bunicul lui, care-l răsfăţase, se simţea mai în largul său, dar ştia că altfel trebuie să se poarte cu unchiul. Deşi Munenori nu era un zbir, ţinea mai mult la etichetă. Acum, ca întotdeauna, stătea într-o poziţie formală. Uneori lui Hyōgo îi părea rău pentru el.

— Otsū? întrebă Munenori, de parcă sosirea lui i-ar fi amintit de ea.

— S-a întors. S-a dus la templul Hikawa, pe drumul pe care merge de obicei. La întoarcere, şi-a mai lăsat calul să-şi tragă puţin sufletul.

— Ai căutat-o?

— Da, domnule.

Munenori tăcu cîteva clipe. Lumina opaiţului îi accentua şi mai mult profilul lui cu buzele strînse.

— Mă îngrijorează faptul că o femeie tînără locuieşte aici la nesfîrşit. Nu ştii niciodată ce se poate întîmpla. I-am spus lui Sukekurō să găsească un prilej şi să-i sugereze să plece în altă parte.

Hyōgo spuse pe un ton puţin plîngăreţ:

— Dar am auzit că n-are unde să se ducă.

Schimbarea de atitudine a unchiului său îl surprindea, pentru că atunci cînd Sukekurō o adusese pe Otsū şi o prezentase ca pe o femeie care fusese în slujba lui Sekishūsai şi îl servise cu credinţă, Munenori o primise foarte bine şi îi spusese cu

cordialitate că poate rămîne acolo cît doreşte. Nu vă e milă de ea?

— Ba da, dar toate au o limită.

— Am crezut că şi dumneavoastră aveţi o părere bună despre ea.

— N-are nici o legătură cu asta. Cînd o tînără vine să locuiască într-o casă plină de bărbaţi tineri, limbile se ascut şi nu iartă nimic. Şi nici pentru bărbaţi nu-i uşor. Unul tot îşi dă în petic pînă la urmă.

Era rîndul lui Hyōgo să tacă, dar nu pentru că ar fi luat observaţiile unchiului său ca pe nişte aluzii personale. Avea treizeci de ani şi, ca alţi tineri samurai, era necăsătorit, dar credea cu tărie că sentimentele sale faţă de Otsū erau prea pure ca să trezească suspiciuni. Avusese grijă să-i risipească îndoielile unchiului său, neascunzîndu-i faptul că fata îi plăcea şi nu numai o dată îi dezvăluise că sentimentele lui depăşeau graniţa prieteniei.

Hyōgo bănuia ce-l frămînta pe unchiul lui. Soţia lui Munenori provenea dintr-o familie de condiţie bună şi foarte respectată, de felul celor care-şi dau fetele soţilor numai în ziua căsătoriei, în palanchine cu perdele, ca nu cumva să fie văzute de trecători. Camerele ei, precum şi ale celorlalte femei, se aflau la oarecare distanţă de zona mai aglomerată a casei, aşa că nimeni nu ştia dacă relaţiile dintre soţi erau bune sau nu. Nu era greu de imaginat că doamna casei nu putea fi încîntată de prezenţa unei femei tinere şi frumoase în preajma soţului ei.

Hyōgo rupse tăcerea:

— Lasă problema asta pe seama lui Sukekurō şi a mea. O să găsim o soluţie ca Otsū să nu se simtă prost.

Munenori dădu din cap şi spuse:

— Cu cît mai repede, cu atît mai bine.

Chiar în clipa aceea intră Sukekurō şi puse cutia cu scrisori pe *tatami*, îngenunchind şi făcînd plecăciunile de rigoare.

— Alteţa voastră, spuse el respectuos.

Întorcîndu-şi privirile spre el, Munenori întrebă:

— Ce e?

Sukekurō înaintă pe genunchi.

— Tocmai a sosit un curier rapid de la Koyagyū.

— Rapid? întrebă Munenori, fără să se arate surprins.

Hyōgo luă cutia de la Sukekurō şi i-o dădu unchiului. Munenori deschise scrisoarea trimisă de Shōda Kizaemon. Scrisă în grabă, ea suna astfel: „Bătrînul senior a mai avut un atac, mai rău decît cel dinainte. Ne temem că n-o mai duce mult. Susţine cu încăpăţînare că boala lui nu e un motiv suficient de serios ca să vă părăsiţi îndatoririle. Totuşi, după ce am discutat problema aceasta, noi, vasalii, ne-am hotărît să vă informăm cum stau lucrurile”.

— Starea lui e gravă, zise Munenori.

Hyōgo admira capacitatea unchiului său de a-şi păstra calmul. Presupunea că Munenori ştia exact ce are de făcut şi că luase deja toate măsurile ce se impuneau.

După cîteva minute de tăcere, Munenori spuse:

— Hyōgo, vrei să pleci tu la Koyagyū în locul meu?

— Sigur, domnule.

— Vreau să-l asiguri pe tatăl meu că nu s-a întîmplat nimic deosebit în Edo, aşa că nu e cazul să se îngrijoreze. Vreau să ai tu personal grijă de el.

— Da, domnule.

— Presupun că acum situaţia lui e în mîna zeilor şi a lui Buddha. Tot ce poţi face e să te grăbeşti şi să încerci să ajungi acolo pînă nu-i prea tîrziu.

— Plec chiar în noaptea aceasta.

Hyōgo se întoarse imediat în camera lui. În scurtul răstimp în care-şi pregăti cele necesare drumului, vestea se şi răspîndi în toate colţurile casei.

Otsū veni liniştită la Hyōgo, îmbrăcată, spre surprinderea lui, în haine de călătorie.

— Te rog, ia-mă cu tine, îl imploră ea. N-am să mai am nici o ocazie să-l răsplătesc pe seniorul Sekishūsai pentru că m-a ţinut la el, dar aş vrea să stau cu el şi să dau o mînă de ajutor, dacă va fi nevoie. Sper că nu mă refuzi.

Hyōgo se gîndi că poate unchiul lui ar fi refuzat-o, dar el n-avea inimă să facă aşa ceva. Poate că era mai bine că se ivise ocazia să o îndepărteze de casa din Edo.

— Bine, consimţi el, dar va fi o călătorie obositoare.

— Promit că n-am să-ţi încetinesc ritmul. Îşi şterse lacrimile, îl ajută să termine de împachetat şi se duse să-şi ia rămas-bun de la seniorul Munenori.

— Intenţionezi să-l însoţeşti pe Hyōgo? spuse el, puţin surprins. Eşti foarte drăguţă. Sînt sigur că tata va fi încîntat să te vadă.

Se oferi să-i dea mulţi bani de călătorie şi un chimonou nou ca dar de drum. În ciuda convingerii lui că era mai bine aşa, plecarea ei îl întristă.

Ea făcu plecăciuni după plecăciuni.

— Ai grijă de tine, spuse el cu tandreţe şi se îndreptă spre anticameră.

Vasalii şi slujitorii se aliniară pe cărare, pînă la poartă, ca să-i petreacă. Un simplu „Adio” de la Hyōgo, şi duşi au fost.

Otsū îşi suflecă chimonoul sub *obi*, în aşa fel ca poalele să ajungă doar cu vreo zece centimetri sub genunchi. Pe cap avea o pălărie mare de călătorie, lăcuită, iar în mîna dreaptă, un băţ. Dacă umerii i-ar fi fost înveşmîntaţi în flori, ar fi fost imaginea fidelă a Fetei Glicină atît de des întîlnită în gravurile în lemn.

Deoarece Hyōgo se hotărîse să închirieze mijloace de transport de-a lungul drumului, ţinta lor în seara aceea era cartierul cu hanuri Sangen’ya, la sud de Shibuya. De-acolo, urmau să-şi continue drumul de-a lungul căii Oyama pînă la rîul Tama, să ia bacul şi să meargă pe Tōkaidō pînă la Kyoto.

Din cauza ceţii, nu trecu multă vreme şi pălăria lăcuită a lui Otsū sclipea de umezeală. După ce străbătură o vale înverzită, ajunseră la un drum destul de lat care, din perioada Kamakura, era unul dintre cele mai importante din districtul Kantō. Noaptea, drumul era pustiu şi populat doar de copacii deşi de pe ambele părţi.

— Apăsătoare vreme, nu? spuse Hyōgo zîmbind şi încetinind din nou pasul, ca Otsū să-l ajungă din urmă. Aceasta este panta Dōgen. Pe-aici umblau o grămadă de bandiţi, adăugă el.

— Bandiţi?

Vocea ei era destul de alarmată ca să-l facă să rîdă.

— Cu multă vreme în urmă. Un oarecare Dōgen Tarō, înrudit cu răzvrătitul Wada Yoshimori, era considerat capul tîlharilor care locuiau prin văgăunile din jur.

— Hai să nu mai vorbim de asemenea lucruri.

Rîsul lui Hyōgo răsună în întuneric şi, auzindu-i ecoul, se simţi şi el stînjenit de purtarea lui. Dar nu se putu abţine. Deşi trist, se bucura că Otsū îl însoţea.

— Oh! strigă Otsū, dîndu-se puţin îndărăt.

— Ce s-a întîmplat? Instinctiv, braţele lui Hyōgo îi cuprinseră umerii.

— E cineva acolo.

— Unde?

— Un copil, stă la marginea drumului, vorbeşte singur şi plînge. Bietul de el!

Cînd se mai apropie, Hyōgo îl recunoscu pe băiatul pe care-l văzuse ascunzîndu-se în iarba de la Azabu ceva mai devreme.

Iori sări în picioare uimit. O clipă mai tîrziu, blestemă şi-şi îndreptă sabia spre Hyōgo.

— Vulpe! strigă el. Asta eşti, o vulpe!

Otsū îşi ţinu răsuflarea şi îşi înăbuşi un strigăt. Privirea lui Iori era sălbatică, aproape demonică, de parcă era stăpînit de un duh rău. Pînă şi Hyōgo se dădu îndărăt cu prudenţă.

— Vulpilor! strigă Iori din nou. Vă aranjez eu!

Vocea îi era spartă, răguşită, ca a unei bătrîne. Hyōgo îl privea uimit, dar atent la lama săbiei.

— Cum ţi se pare? strigă Iori, retezînd vîrful unui tufiş înalt, nu departe de Hyōgo.

Apoi se prăbuşi la pămînt, epuizat de efort. Respirînd din greu, întrebă:

— Cum ţi s-a părut, vulpe?

Hyōgo se întoarse spre Otsū şi zise rîzînd:

— Bietul copil. Se pare că e muncit de vulpe.

— Cred că ai dreptate. Ochii lui sînt înspăimîntători.

— Exact ca ai vulpii.

— Nu-l putem ajuta cu nimic?

— Păi, se spune că nu există leac pentru nebunie şi prostie, dar cred că există unul pentru boala lui.

Se îndreptă spre Iori şi-l privi fix în ochi. Ridicînd ochii, băiatul puse din nou mîna pe sabie.

— Tot mai eşti aici? strigă el.

Dar n-apucă să se ridice în picioare, că un urlet înfiorător îi străpunse urechile.

— U-a-a-a!

Iori se sperie teribil. Hyōgo îl apucă de mijloc şi, ţinîndu-l orizontal, o luă înapoi, pe deal în jos, pînă la pod. Îl ridică pe băiat cu picioarele-n sus şi îl ţinu de glezne, peste balustradă.

— Ajutor! Mamă! Ajutor, ajutor! *Sensei*! Salvează-mă! Ţipetele se transformară curînd în scîncete.

Otsū fugi în ajutorul lui.

— Termină, Hyōgo. Dă-i drumu’. Nu fi atît de crud cu el.

— Cred că-i ajunge, spuse Hyōgo aşezîndu-l uşurel pe pod. Iori era într-o stare jalnică. Ţipa şi se înăbuşea, convins că nimeni pe lume nu-l mai putea ajuta. Otsū se apropie de el şi îi cuprinse umerii cu afecţiune.

— Unde locuieşti, copile? întrebă ea blînd. Iori se bîlbîi printre suspine:

— A… a… ac… acolo, şi arătă cu degetul.

— Adică unde?

— Ba… ba… Bakurōchō.

— Păi, e la mulţi kilometri depărtare. Cum ai ajuns pînă aici?

— Am venit cu un comision. M-am rătăcit.

— Cînd?

— Am plecat din Bakurōchō ieri.

— Şi ai umblat toată noaptea şi toată ziua?

Iori dădu din cap, dar nu zise nimic.

— Vai, dar e îngrozitor. Spune-mi, unde trebuia să ajungi?

Puţin mai calm, răspunse prompt, de parcă abia ar fi aşteptat întrebarea:

— La reşedinţa seniorului Yagyū Munenori de Tajima. După ce pipăi sub *obi*, smulse de-acolo scrisoarea şifonată şi o fîlfîi mîndru în faţa ochilor. Apropiind-o mai mult, zise: E pentru Kimura Sukekurō. Trebuie să i-o dau şi să aştept răspunsul.

Otsū înţelese că Iori îşi luase misiunea în serios şi că era gata să păzească scrisoarea cu preţul vieţii. Iori, pe de altă parte, era hotărît să nu arate scrisoarea nimănui pînă ce nu ajungea la destinaţie. Nici unul dintre ei nu-şi dădu seama de ironia sorţii – de şansa pierdută, ceea ce nu se întîmplă nici măcar Păstorului şi Ţesătoarei, cele două stele, care tot reuşesc să se întîlnească o dată pe an, pe Calea Lactee.

Întorcîndu-se spre Hyōgo, Otsū spuse:

— Se pare că are o scrisoare pentru Sukekurō.

— S-a rătăcit, nu-i aşa? Din fericire, nu-i prea departe.

Chemîndu-l pe Iori la el, îi arătă drumul.

— Ia-o de-a lungul rîului pînă la prima intersecţie, apoi la stînga şi sus pe deal. Cînd ajungi la răscrucea a trei drumuri, o să vezi doi pini mari, chiar în dreapta ta. Casa e la stînga, peste drum.

— Şi ai grijă să nu te prindă iar vulpea, adăugă Otsū.

Iori se mai învioră.

— Mulţumesc, strigă el, luînd-o la fugă de-a lungul rîului.

Cînd ajunse la intersecţie, strigă:

— La stînga, aici?

— Da, acolo, răspunse Hyōgo. E întuneric pe drum, aşa că ai grijă.

Îl urmăriră cu privirea un minut sau două de pe pod.

— Ce copil ciudat! exclamă Hyōgo.

— Da, dar pare destul de isteţ.

În mintea ei, îl compara cu Jōtarō, care era numai un pic mai mare decît Iori cînd îl văzuse ultima dată. Jōtarō, se gîndi ea, trebuie să aibă vreo şaptesprezece ani acum. Se întreba cum mai arată şi i se făcu un dor teribil de Musashi. Au trecut atîţia ani de cînd n-a mai avut nici o veste de la el! Deşi se obişnuise să trăiască cu suferinţa provocată de dragoste, ea spera că, plecînd din Edo, se va simţi şi mai aproape de el, că s-ar putea să-l întîlnească undeva.

— Hai să ne vedem de drum, spuse Hyōgo brusc. Nu mai e nimic de făcut în noaptea aceasta, dar trebuie să avem grijă să nu ne mai irosim timpul.

Respect filial

— Ce faci, bunico? Exersezi caligrafia? Expresia de pe chipul lui Jūrō Rogojină de Stuf era ambiguă: putea fi şi de admiraţie, dar şi de şoc.

— A, tu erai, spuse Osugi cu o undă de iritare în glas.

Aşezîndu-se în spatele ei, Jūrō mormăi:

— Copiezi un imn budist, nu? întrebarea rămase fără răspuns. Nu eşti destul de bătrînă ca să mai exersezi? Sau vrei să devii profesor de caligrafie pe lumea cealaltă?

— Taci. Dacă copiezi cărţile sfinte, poţi deveni altruist. Singurătatea e cel mai bun lucru pentru aşa ceva. De ce nu pleci?

— După ce-am dat fuga să-ţi spun ce-am păţit?

— Nici o grabă.

— Cînd termini?

— Trebuie să pun spiritul iluminării lui Buddha în fiecare ideogramă. Îmi trebuie trei zile ca să copiez una.

— Ai foarte multă răbdare.

— Trei zile nu-nseamnă nimic. În vara aceasta vreau să le copiez de o mie de ori. Am jurat să fac o mie înainte de a muri. Am să le las celor care nu-şi iubesc cum trebuie părinţii.

— O mie? Cam mult.

— E jurămîntul meu sacru.

— Păi, nu sînt prea mîndru de asta, dar cred că nici eu nu m-am purtat prea frumos cu părinţii mei, şi nici ceilalţi nemernici de pe-aici. Ei au uitat de mult de părinţi. Singurul care se mai gîndeşte la ei e şeful.

— În ce lume tristă trăim!

— Ha, ha! Dacă te deranjează atît de mult lucrul acesta, înseamnă că ai avut parte de un nemernic de fiu.

— Îmi pare rău că trebuie s-o spun, dar mi-a pricinuit într-adevăr multe necazuri. De aceea am făcut acest legămînt. Aceasta este *Sutra despre Marea Dragoste a Părinţilor*. Fiecare

om care nu-şi tratează părinţii cum se cuvine ar trebui s-o citească.

— Şi chiar scrii cîte un exemplar din-cum-îi-spuneai pentru o mie de oameni?

— Se spune că dacă plantezi o singură sămînţă de iluminare, poţi converti o sută de oameni şi, dacă încolţeşte un singur mugur într-o sută de inimi, pot fi salvate zece milioane de suflete.

Puse jos pensula, luă un exemplar şi i-l dădu lui Jūrō.

— Poftim. Să o citeşti cînd o să ai timp.

Părea atît de pioasă, încît Jūrō aproape că izbucni în rîs, dar reuşi să se stăpînească. Stăpînindu-şi pornirea de a îndesa hîrtia în chimonou, ca pe un şerveţel, o ridică respectuos la frunte şi o puse în poală.

— Ia ascultă, bunico, chiar nu vrei să ştii ce s-a întîmplat azi? Poate credinţa ta în Buddha chiar dă rezultate. Am dat peste cineva cu totul special.

— Cine?

— Miyamoto Musashi. L-am văzut la rîul Sumida, coborînd de pe bac.

— L-ai văzut pe Musashi? De ce nu mi-ai spus de la bun început?

Dădu măsuţa de scris la o parte cu un mormăit.

— Eşti sigur? Unde-i acum?

— Ei, stai încet. Bătrînul Jūrō nu face lucrurile pe jumătate. După ce am aflat cine este, l-am urmărit pe ascuns. S-a dus la un han în Bakurōchō.

— Stă pe-aproape?

— Nu chiar atît de aproape.

— S-ar putea ca ţie să nu ţi se pară aşa, dar mie, da. L-am căutat prin toată ţara.

Sărind în picioare, se duse la dulapul cu haine şi scoase o sabie scurtă, care se afla în familia ei de generaţii.

— Du-mă acolo! ordonă ea.

— Acum?

— Chiar acum.

— Am crezut că ai mai multă răbdare, dar... De ce trebuie să mergi acum?

— Sînt gata oricînd să-l întîlnesc pe Musashi, chiar dacă aflu în ultima clipă. Dacă mă omoară, trimite-mi trupul familiei mele din Mimasaka.

— Nu poţi aştepta pînă se întoarce stăpînul? Dacă plecăm aşa, eu nu mă aleg din toată treaba asta decît cu o săpuneală zdravănă.

— Dar nu ştii niciodată cînd o ia Musashi din loc.

— Nu te îngrijora. Am trimis un om să stea cu ochii pe el.

— Garantezi că Musashi nu pleacă?

— Ce? Îţi fac o favoare şi mă pui să-mi asum obligaţii! Bine, bine! Îţi garantez. Categoric. Uite, bunico, a sosit momentul s-o laşi mai moale, să nu te pripeşti, să stai jos şi să copiezi imnuri, de pildă.

— Unde-i Yajibei?

— A plecat într-o călătorie în Chichibu cu un grup religios. Nu ştiu exact cînd se întoarce.

— N-am timp de aşteptat.

— Dacă aşa stau lucrurile, de ce nu-l chemăm pe Sasaki Kojirō? Poţi să-i spui lui despre ce-i vorba.

A doua zi dimineaţa, după ce luase legătura cu spionul lui, Jūrō o informă pe Osugi că Musashi s-a mutat de la han la şlefuitorul de săbii acasă.

— Vezi? Ţi-am spus eu! Nu poate rămîne locului prea multă vreme. Să ştii că iar o să plece. Stătea la măsuţa ei de scris, dar nu aşternuse nici un rînd toată dimineaţa.

— Musashi n-are aripi, o asigură Jūrō. Fii calmă. Koroku se întîlneşte cu Kojirō astăzi.

— Azi? N-ai trimis pe nimeni aseară? Spune-mi unde locuieşte. Mă duc eu.

Începu să se pregătească de plecare, dar Jūrō dispăruse şi se văzu nevoită să-i întrebe pe alţii de pe-acolo pe unde să o ia. Pentru că ieşise arareori din casă în cei peste doi ani de cînd se afla în Edo, nu prea cunoştea oraşul.

— Kojirō locuieşte la Iwama Kakubei, i se spuse.

— Kakubei este vasal al lui Hosokawa, dar casa lui se află pe drumul Takanawa.

— E pe la jumătatea pantei spre Isarago. Oricine vă poate îndruma.

— Dacă nu vă descurcaţi, întrebaţi de Tsukinomisaki. Acesta-i alt nume sub care e cunoscut dealul Isarago.

— Casa se poate recunoaşte uşor după poarta vopsită în roşu aprins. E singura casă de pe-aici cu poartă roşie.

— Bine, am înţeles, spuse Osugi nerăbdătoare, trăind cu impresia că alţii o consideră senilă sau proastă. Nu mi se pare greu, aşa că-mi văd de drum. Aveţi grijă de toate cît lipsesc eu. Să nu se stingă focul, dar nici să nu se întîmple vreo nenorocire. Nu vreau să dăm foc la casă în lipsa lui Yajibei.

După ce îşi încălţă *zōri* şi se asigură că avea sabia cea scurtă, apucă bine parul şi dusă a fost.

După cîteva minute apăru Jūrō şi întrebă unde era bătrîna.

— Ne-a întrebat cum să ajungă la Kakubei şi a plecat singură.

— Ce poţi face cu o bătrînă îndărătnică? apoi strigă spre încăperea bărbaţilor: Koroku!

Acolitul aruncă jocul şi răspunse solicitării în mare grabă.

— Trebuia să te duci la Kojirō aseară şi-ai tot amînat. Acum, uite ce s-a întîmplat. Bătrîna a plecat singură.

— Şi?

— Cînd o să vină stăpînul, o să ne pîrască.

— Ai dreptate. Şi cu limba aia ascuţită a ei, vai de noi!

— Mda! Dacă ar fi în stare să şi umble după cum trăncăneşte, dar e slabă ca o lăcustă. Dacă o loveşte vreun cal, s-a zis cu ea. Mi-e jenă că te rog, dar mai bine du-te după ea şi ai grijă să ajungă întreagă.

Koroku plecă în fugă şi Jūrō, meditînd la absurditatea situaţiei, se apropie de un colţ al camerei tinerilor. Era o încăpere mare, acoperită cu o rogojină frumos împletită şi peste tot se zăreau o mulţime de săbii şi alte arme. De cuie atîrnau prosoape, chimonouri, lenjerie de corp, pălării şi tot felul de articole de care puteau dispune nişte netrebnici. Două obiecte nu-şi aveau locul acolo. Unul, un chimonou de femeie viu colorat, cu căptuşeala din mătase; celălalt, toaleta cu oglindă, lăcuită auriu, deasupra căreia era agăţat acesta. Fuseseră puse acolo din ordinele lui Kojirō, care îi explicase lui Yajibei, oarecum plin de mister, că dacă un grup de bărbaţi locuiesc împreună în aceeaşi cameră fără să se atingă de femei, îşi puteau pierde controlul şi începeau să se lupte unul cu altul, în loc să-şi economisească energia pentru bătălii cu rost.

— Trişaţi, nemernicii naibii!

— Cine trişează? Eşti beat.

Jūrō le aruncă jucătorilor o privire dispreţuitoare şi se aşeză confortabil, cu picioarele încrucişate. Cu tot vacarmul de acolo, nici nu putea fi vorba de somn, dar n-avea de gînd să se înjosească într-atît încît să se apuce de cărţi sau zaruri. Nu jucau cinstit, văzuse el.

Cînd închise ochii, auzi o voce descurajată:

— Nu-mi merge bine azi, n-am noroc şi pace. Cel care pierduse, cu privirile triste ale înfrîntului, aruncă o pernă pe jos şi se întinse lîngă Jūrō. Apoi veni altul, şi altul…

— Ce-i asta? întrebă unul dintre ei, întinzînd mîna după foaia de hîrtie ce căzuse din chimonoul lui Jūrō. Parcă-i o invocaţie. Ce caută aşa ceva la un blestemat ca tine?

Jūrō deschise ochii somnoroşi şi zise leneş.

— Aia? A copiat-o bătrîna. A jurat să scrie vreo mie.

— S-o văd şi eu, spuse un altul, înhăţînd-o. Ce ştiţi voi? E scrisă frumos şi clar. Oricine o poate citi.

— Adică *tu* poţi s-o citeşti?

— Bineînţeles. Şi un copil poate.

— Fie, hai să auzim! Adaptează-i şi un ton potrivit. Cînt-o aşa cum fac preoţii.

— Glumeşti? Nu-i un cîntec popular.

— Ce contează? Cu multă vreme în urmă se cîntau de-astea. Aşa au început imnurile budiste. Recunoşti un imn cînd îl auzi, nu?

— Dar nu se pot cînta cuvintele acestea pe ton de imn.

— Atunci foloseşte ce ton doreşti tu.

— Cîntă tu, Jūrō.

Încurajat de entuziasmul celorlalţi, Jūrō, care mai stătea întins pe spate, despături hîrtia şi începu:

“Sutra despre Marea Dragoste a Părinţilor.

Aşa am auzit.

Odată, cînd Buddha se afla pe Culmea Acvilei Sacre

În Oraşul Palatelor Regale,

Predicînd sfinţilor şi discipolilor,

S-au adunat o mulţime de călugări, călugăriţe şi laici, bărbaţi şi femei

Oameni din toate cerurile, balauri şi demoni,

Să asculte Legea Sfîntă.
În jurul tronului cu nestemate se-adunară
Şi priviră cu ochi fermi,
La chipul sfînt…”

— Ce-nseamnă toate astea?

— Cînd zice „călugăriţe”, înseamnă fetele pe care le numim noi aşa? Ştii, am auzit că unele măicuţe de la Yoshiwara au început să se pudreze tare şi să se vîndă pe nimica toată, mai rău ca la bordeluri.

— Gura!

,,Atunci, Buddha
Predică astfel:
«Voi toţi, oameni buni,
Recunoaşteţi-vă îndatoririle faţă de tatăl vostru,
Recunoaşteţi-vă îndatoririle faţă de mama voastră.
Pentru că viaţa unei fiinţe pe lumea asta
Are karma drept cauză fundamentală,
Dar originea o datoraţi părinţilor».”

— Deci zice că trebuie să fii bun cu măicuţa şi cu tăicuţu’. Oi mai fi auzit lucrul acesta de milioane de ori.

— Şşşş!

— Hai, mai cîntă. Tăcem.

„Fără tată, copilul nu se naşte.
Fără mamă, copilul nu creşte.
Spiritul vine de la sămînţa tatălui;
Trupul creşte în pîntecele mamei.”

Jūrō se opri să-şi schimbe poziţia şi să se scobească în nas. Apoi reluă.

„Din cauza acestor legături,
Grija mamei pentru copilul ei
N-are pereche în lume…”

Văzîndu-i atît de tăcuţi, Jūrō întrebă:

— Ascultaţi?

— Da. Continuă.

“Din clipa în care primeşte copilul în pîntece,
Cale de nouă luni,
Cînd pleacă, cînd vine, cînd stă, cînd doarme
Are parte doar de suferinţe.
N-o mai preocupă mîncarea, băutura, îmbrăcămintea,
Se gîndeşte doar la o naştere în afara oricărei primejdii.”

— Am obosit, se văicări Jūrō. Ajunge, nu?
— Nu. Mai cîntă. Noi ascultăm.

“Luni pline, zile destule.
La momentul oportun, sufletul karmei grăbeşte naşterea,
Oasele-i sînt chinuite de durere.
Şi tatăl tremură şi-i este teamă.
Rudele şi slujitorii sînt cu toţii îngrijoraţi.
Cînd se naşte copilul şi e scăpat în iarbă,
Bucuria nemărginită a tatălui şi a mamei
Poate fi asemuită cu cea a unei femei sărmane
Care a găsit nestemata magică.
Cînd copilul scoate primele sunete,
Mama simte că se naşte din nou.
Pieptul ei devine lăcaşul de odihnă al copilului;
Genunchii, terenul de joacă.
Sînii, izvorul de hrană.
Dragostea, chiar viaţa ei.
Fără mama lui, copilul nu se poate îmbrăca şi dezbrăca.
Chiar dacă-i e foame mamei,
Ea-şi ia de la gură să-i dea copilului.
Fără mamă, copilul nu creşte…”

— Ce s-a întîmplat? De ce te-ai oprit?
— Stai o clipă.
— Ia uite, plînge ca un copilaş!
— Of, tăceţi din gură!

Totul începuse într-o doară, ca să le treacă timpul, dar semnificaţia cuvintelor din sutra începuse să prindă contur. În afară de Jūrō, încă trei sau patru aveau chipurile triste şi priveau în gol.

“Mama pleacă în satul vecin la muncă.
Scoate apă, face focul,
Sfarmă boabele, macină făină,
Cînd se-ntoarce, noaptea, înainte de-a ajunge acasă,
Aude copilul plîngînd
Şi se umple de dragoste.
Pieptul i se zbate, inima îi plînge,
Laptele îi curge, nu-l mai poate stăpîni.
Fuge acasă.
Copilaşul, văzîndu-şi de departe mama apropiindu-se,
Se agită, dă din cap şi din mînuţe,
Plînge după ea.
Mama se apleacă,
Apucă cele două mînuţe,
Şi-şi lipeşte buzele de buzele lui.
Nu există dragoste mai mare pe lume.
Cînd împlineşte doi ani,
Copilul părăseşte pieptul mamei.
Dar fără tata, el n-ar şti că focul arde.
Fără mama, n-ar şti că-ţi poţi tăia degetele c-un cuţit.
La trei ani e-nvăţat să mănînce singur.
Fără tata, n-ar şti că otrava poate fi ucigătoare.
Fără mama n-ar şti că medicamentele vindecă.
Cînd părinţii merg în vizită
Şi sînt trataţi cu bunătăţi,
Ei nu mănîncă acolo, ci-şi iau ce capătă în buzunare
Şi-i duc copilului, acasă, să-i facă o bucurie…”

— Iar te bîlbîi?
— Nu mă pot abţine. Mi-am amintit ceva.
— Hai, termină! O să m-apuce şi pe mine.
Cînd venea vorba de părinţi, sentimentalismul le era strict interzis acestor locuitori de la marginea societăţii, pentru că a-şi exprima dragostea şi recunoştinţa filială însemna slăbiciune, moliciune, sau şi mai rău. Dar ar fi uns-o la suflet pe Osugi dacă i-ar fi putut vedea acum. Citirea sutrei, poate şi datorită simplităţii limbajului, îi atinsese la coarda sensibilă.
— Gata? S-a terminat?
— Mai e destul.

— Şi-atunci?

— Staţi puţin!

Jūrō se ridică în picioare, îşi suflă nasul şi se apucă să intoneze restul.

“Copilul creşte,
Tata-i aduce haine să-l îmbrace.
Mama-i piaptănă cîrlionţii.
Părinţii-i dau lui tot ce au mai bun,
Păstrîndu-şi doar lucrurile vechi şi uzate.
Copilul îşi ia mireasă
Şi aduce o străină în casă...
Părinţi-s ţinuţi mai la distanţă.
Soţul şi soţia sînt apropiaţi.
Stau în camera lor şi sporovăiesc fericiţi.”

— Cam aşa-i, interveni cineva.

“Părinţii îmbătrînesc.
Mintea le slăbeşte, forţele scad.
Se bizuie doar pe copil,
Şi pe-o nevastă care să lucreze pentru ei.
Dar copilul nu mai vine la ei,
Nici noaptea, nici ziua.
Încăperea lor e rece.
Nu mai poartă discuţii plăcute.
Se simt ca nişte oaspeţi singuratici la un han.
Îi cuprinde plînsul şi-şi cheamă copilul.
În nouă cazuri din zece, el nu apare,
Şi nici nu-i ajută.
El se supără şi-i ocărăşte,
Spunîndu-le că mai bine ar muri
Decît să mai zăbovească, nedoriţi, pe lume.
Părinţii ascultă şi inimile li-s pline de revoltă.
Plîngînd, ei zic: «Cînd ai fost mic,
Fără noi, nu te năşteai,
Fără noi, tu nu creşteai.
Ah! Cum de-am...».”

Jūrō se întrerupse brusc:

— E… eu nu mai pot. Să citească altcineva.

Nimeni nu vru să-i ia locul. Stînd pe spate, sau pe burtă, sau cu picioarele încrucişate şi capetele plecate între genunchi, vărsau lacrimi înduioşătoare, ca nişte copii.

Sasaki Kojirō apăru chiar în mijlocul acestei scene neobişnuite.

Ploaie roşie de primăvară

— Yajibei nu-i aici? strigă Kojirō.

Cei care jucau erau atît de absorbiţi de jocul lor, iar cei care plîngeau, atît de prinşi de amintirile lor din copilărie, încît nimeni nu-i răspunse.

Adresîndu-i-se lui Jūrō, care stătea întins pe spate cu mîinile peste ochi, Kojirō spuse:

— Pot să te întreb ce se întîmplă aici?

— A, n-am auzit cînd aţi venit, maestre.

Îşi şterseră cu toţii repede ochii, îşi suflară nasurile, săriră în picioare şi îi făcură plecăciuni adînci profesorului lor de sabie.

— Plîngeţi? întrebă el.

— Îhî, da, adică, nu.

— Ce ciudat!

Ceilalţi se împrăştiară, dar Jūrō rămase să-i povestească despre întîlnirea cu Musashi, bucuros că a găsit un subiect de discuţie care să-i distragă atenţia lui Kojirō de la camera tinerilor.

— Stăpînul e plecat şi n-am ştiut ce să facem, spuse el, aşa că Osugi s-a hotărît să meargă şi să vorbească cu dumneavoastră.

Ochii lui Kojirō sclipeau intens.

— Musashi e la un han din Bakurōchō?

— A fost, acum stă la Zushino Kōsuke acasă.

— Ce coincidenţă!

— Da?

— Tocmai i-am trimis lui Zushino Sabia de Bizen să mi-o aranjeze. De fapt, ar cam trebui să fie gata. O să mă duc să mi-o iau.

— Aţi fost deja acolo?

— Nu încă. Am zis că trec mai întîi pe-aici.

— Ce noroc! Dacă v-ar fi luat prin surprindere, Musashi v-ar fi atacat cu siguranţă.

— Nu mi-e frică de el. Dar cum să stau de vorbă cu bătrîna dacă nu-i aici?

— Nu cred să fi ajuns la Isarako. Am să trimit pe unul mai iute de picior s-o aducă înapoi.

La consiliul de război pe care-l ţinură în seara aceea, Kojirō susţinu că n-aveau nici un motiv să aştepte întoarcerea lui Yajibei. El însuşi o va însoţi şi o va ajuta pe Osugi, astfel ca ea să poată, în sfîrşit, să se răzbune. Jūrō şi Koroku cerură să meargă şi ei, mai degrabă de dragul onoarei, decît să dea vreo mînă de ajutor. Deşi cunoşteau reputaţia lui Musashi ca luptător, nu concepeau ca el să se ridice la nivelul strălucitului lor instructor.

Oricum, în seara aceea nu se mai putea face nimic. Cu tot entuziasmul ei, Osugi era foarte obosită şi se văita de dureri de spate. Deciseră să-şi pună planul în aplicare în noaptea următoare.

A doua zi după-amiază, Osugi făcu o baie rece, îşi înnegri dinţii şi îşi vopsi părul. Spre amurg, făcu pregătirile pentru bătălie, punîndu-şi în primul rînd lenjeria cea albă pe care o ţinea pentru înmormîntare şi pe care o cărase cu ea în toţi aceşti ani. Purta pecetea norocului de la fiecare templu pe care îl vizitase – templul shintoist Sumiyoshi din Osaka, templele shintoiste Oyama Hachiman şi Kiyomizudera din Kyoto, templul budist Kannon din Asakusa şi o mulţime de altele, mai mărunte, din diverse părţi ale ţării. Urmele sfinte făceau cămaşa să arate ca un chimonou viu colorat, dar Osugi se simţea mai în siguranţă în el decît în orice armură.

Vîrî cu grijă o scrisoare pentru Matahachi în centura de sub *obi*, împreună cu un exemplar din *Sutra despre Marea Dragoste a Părinţilor*. Mai era o scrisoare pe care o purta întotdeauna la ea, în punga cu bani. Aceasta spunea: „Deşi bătrînă, soarta mă poartă prin ţară în efortul de a-mi îndeplini o mare dorinţă. Nu se ştie dacă voi fi ucisă de duşmanul blestemat sau voi muri de bătrîneţe la marginea drumului. În caz că se întîmplă aşa ceva, rog demnitarii şi oamenii de bună-credinţă să-mi trimită acasă trupul neînsufleţit. Osugi, văduva lui Hon’iden, satul Yoshino, provincia Mimasaka.”

Cu sabia la locul ei, cu mănuşi fără degete în mîini, încălţată cu ce trebuia şi cu *obi*-ul ţinîndu-i strîns chimonoul fără mîneci,

pregătirile ei erau aproape gata. Puse un bol cu apă pe măsuţa de scris, îngenunche în faţa lui şi zise:

— Plec. Închise ochii şi rămase nemişcată, gîndindu-se, cîteva clipe, la unchiul Gon.

Jūrō întredeschise uşa şi îşi vîrî capul înăuntru.

— Sînteţi gata? întrebă el. E momentul să plecăm. Kojirō aşteaptă.

— Sînt gata.

Se alătură celorlalţi, luînd-o spre locul de onoare pe care i-l lăsaseră special, în faţa alcovului. Acolitul luă o ceşcuţă de pe masă, o puse în mîna lui Osugi şi îi turnă saké. Făcu apoi acelaşi lucru cu Kojirō şi Jūrō. După ce terminară cu toţii de băut, stinseră lampa şi porniră.

Cîţiva oameni de la Hangawara ar fi dorit să meargă şi ei, dar Kojirō nu fu de acord, deoarece un grup mare nu numai că ar fi atras atenţia, dar i-ar fi împiedicat în luptă.

Cînd tocmai dădeau să iasă pe poartă, un tînăr le strigă să aştepte. Frecă două pietre de cremene, pentru ca scînteile să le aducă noroc. Afară, privighetorile cîntau sub cerul mohorît, acoperit cu nori de ploaie.

Pe cînd îşi croiau drum prin întuneric, pe străzile liniştite, începură să-i latre cîinii, simţind probabil că aceste patru fiinţe aveau de îndeplinit o misiune sinistră.

— Ce se întîmplă? întrebă Koroku, privind de-a lungul unei alei înguste.

— Ai văzut ceva?

— Ne urmăreşte cineva.

— Poate vreunul de-acasă, spuse Kojirō. Toţi ar fi vrut să vină cu noi.

— Preferă să se-ncaiere decît să mănînce.

Dădură colţul şi Kojirō se opri sub streaşina unei case, întrebînd:

— Pe-aici e atelierul lui Kōsuke?

Începură să vorbească în şoaptă.

— Acolo, pe stradă, pe partea cealaltă.

— Şi acum ce facem? întrebă Koroku.

— Cum am stabilit. Voi trei vă ascundeţi, eu merg la atelier.

— Şi dacă Musashi se strecoară pe uşa din dos?

— Nu vă îngrijoraţi. E foarte puţin probabil să fugă de mine; nici eu n-aş fugi de el. Dacă fuge, e terminat ca om de arme.

— Poate ar trebui să ne ocupăm locurile de ambele părţi ale casei, pentru orice eventualitate.

— Bine. Şi-acum, aşa cum am stabilit, am să-l scot pe Musashi afară şi mă plimb cu el. Cînd ajungem lîngă Osugi, îmi scot sabia şi-l iau prin surprindere. Atunci e momentul să iasă ea şi să lovească.

Osugi nu-şi mai încăpea în piele de recunoştinţă.

— Mulţumesc, Kojirō. Eşti atît de bun cu mine. Pari a fi încarnarea zeului Hachiman.

Îşi împreună mîinile şi făcu o plecăciune de parcă s-ar fi închinat chiar zeului.

În inima lui, Kojirō era convins că face ceea ce trebuie. Într-adevăr, nişte muritori de rînd n-ar fi fost în stare să-şi imagineze imensa lui mulţumire de sine în clipa în care trecea pragul casei lui Kōsuke.

La început, cînd Musashi şi Kojirō erau mai tineri, plini de forţă şi de dorinţa de a-şi demonstra superioritatea, nu existase nici un motiv serios de duşmănie între ei. Exista rivalitatea, desigur, dar nu era vorba decît de o hîrîială obişnuită între doi luptători la fel de puternici. Ceea ce-l înveninase mai apoi pe Kojirō a fost faptul că faima lui Musashi ca om de arme creştea pe zi ce trecea. Pe de altă parte, Musashi respecta extraordinara îndemînare a lui Kojirō, mai puţin caracterul lui, şi-l trata întotdeauna cu oarecare rezervă. O dată cu trecerea timpului, constatară că nu se înţeleg asupra mai multor chestiuni – Casa Yoshioka, soarta lui Akemi, povestea cu văduva Hon'iden. Nici nu se mai putea pune acum problema împăcării.

Cînd Kojirō îşi asumă responsabilitatea de a deveni protectorul lui Osugi, cursul evenimentelor era deja pecetluit.

— Kōsuke! Kojirō bătu încetişor în uşă. Eşti treaz?

Se zărea o luminiţă printr-o crăpătură, dar nici un alt semn de viaţă pe acolo.

După cîteva momente, se auzi o voce.

— Cine-i?

— Iwama Kakubei ţi-a dat sabia mea să vezi ce-i poţi face. Am venit s-o iau.

— Aceea lungă?

— Deschide şi lasă-mă să intru.

— O clipă!

Uşa se dădu la o parte şi cei doi bărbaţi se priviră în ochi. Blocîndu-i intrarea, Kōsuke spuse aspru:

— Sabia nu e gata.

— Aha!

Kojirō îl dădu la o parte şi trecu de Kōsuke, aşezîndu-se pe treapta ce ducea la atelier. Cînd e gata?

— Păi, să văd…

Kōsuke îşi frecă bărbia, trăgîndu-şi în jos colţurile ochilor, ceea ce făcea ca faţa lui să pară şi mai lungă.

Kojirō avea impresia că-şi rîde de el.

— Nu ţi se pare că durează cam mult?

— I-am spus lui Kakubei că nu ştiu exact cînd o termin.

— Nu mă pot lipsi de ea atît de mult timp.

— Atunci, luaţi-o înapoi.

— Ce?

Kojirō rămase mut de uimire. Meşteşugarii nu-şi permiteau să vorbească aşa cu un samurai. Dar, în loc să verifice ce anume se ascundea în spatele atitudinii omului, trase concluzia pripită că vizita lui fusese anticipată. Considerînd că era mai bine să acţioneze rapid, spuse:

— Apropo, am auzit că Miyamoto Musashi, din Mimasaka, stă aici.

— De unde-aţi auzit aşa ceva? răspunse Kōsuke îngrijorat. Da, întîmplător, stă la noi.

— N-ai vrea să-l chemi un pic? Nu l-am văzut de multă vreme, de cînd am fost amîndoi în Kyoto.

— Cum vă numiţi?

— Sasaki Kojirō. Ştie el despre cine-i vorba.

— Am să-i spun că sînteţi aici, dar nu ştiu dacă vă poate vedea.

— Doar o clipă.

— Da?

— Poate ar fi mai bine să vă explic ce vreau. Am auzit din întîmplare, la seniorul Hosokawa acasă, că un bărbat ce corespundea descrierii lui Musashi locuieşte aici. Am venit cu gîndul să-l invit la un pahar şi să stăm puţin de vorbă.

— Înţeleg.

Kōsuke se întoarse şi o luă spre spatele casei.

Kojirō se gîndea ce să facă dacă Musashi mirosea capcana şi refuza să se plimbe cu el. Îi veniră în minte două sau trei

stratageme, dar înainte de a lua o hotărîre, un urlet sfîşietor îl făcu să tresară.

Sări în sus de parcă ar fi primit o lovitură puternică de picior. Strategia lui fusese descoperită – nu numai descoperită, dar întoarsă chiar împotriva lui. Probabil că Musashi o întinsese pe uşa din dos, ajunsese în faţă şi atacase. Dar cine urlase? Osugi? Jūrō? Koroku?

„Dacă aşa stau lucrurile...”, se gîndi Kojirō cu amărăciune, dînd fuga afară în stradă. Cu muşchii încordaţi, cu sîngele clocotindu-i în vene, într-o clipă era pregătit pentru orice. „O să-l găsesc eu mai devreme sau mai tîrziu”. Ştia lucrul acesta încă din ziua de la trecătoarea Hiei. Sosise momentul! Dacă Osugi fusese deja doborîtă, Kojirō jură ca sîngele lui Musashi să devină ofrandă pentru pacea eternă a sufletului ei.

Făcu vreo zece paşi cînd se auzi strigat de pe marginea drumului. Vocea, de o durere sfîşietoare, părea să se agaţe de paşii lui în fugă. Atunci întrebă:

— Koroku, tu eşti?

— A... am... f... f... fost l... l... lov... lovit.

— Jūrō! Unde-i Jūrō?

— Ş... ş... şi el.

— Unde-i?

Înainte să primească vreun răspuns, Kojirō îl văzu pe Jūrō într-o baltă de sînge, la vreo douăzeci de metri mai încolo. Îşi încordă tot trupul şi tună:

— Koroku! Pe unde-a luat-o Musashi?

— Nu... nu... Musashi. Koroku, incapabil să-şi ridice capul, îl mişca dintr-o parte în alta.

— Ce spui? Vrei să zici că nu Musashi v-a atacat?

— N... nu... Musa...

— Dar cine?

O întrebare la care Koroku nu avea să mai răspundă.

Hărţuit de gînduri, Kojirō dădu fuga la Jūrō şi îl trase de gulerul înroşit şi lipicios al chimonoului.

— Jūrō, spune-mi. Cine a fost? Pe unde a luat-o?

Dar Jūrō, în loc să răspundă, zise dîndu-şi ultima suflare:

— Mamă... îmi pare rău... nu trebuia...

— Ce naiba tot îndrugi? mîrîi Kojirō, dînd drumul îmbăcăminţii pline de sînge.

— Kojirō! Kojirō! Tu eşti?

Fugind în direcţia vocii lui Osugi, o văzu pe bătrînă zăcînd neputincioasă într-un şanţ, plină de paie şi de coji de legume pe faţă şi pe păr.

— Scoate-mă de aici! îl rugă ea.

— Ce faci în apa aia împuţită?

Mai degrabă supărat decît plin de înţelegere, Kojirō o smuci fără pic de blîndeţe şi o trase pe drum, unde ea se prăbuşi ca o cîrpă.

— Unde a plecat omul? întrebă ea, abia reuşind să articuleze cuvintele.

— Care om? Cine v-a atacat?

— Nu ştiu exact ce s-a întîmplat, dar sînt sigură că era cel care ne urmărise.

— A atacat brusc?

— Da! A picat din cer, ca o rafală. N-am avut timp să scoatem nici o vorbă. A sărit din umbră şi l-a atacat mai întîi pe Jūrō. Pînă să-şi tragă Koroku sabia, era şi el rănit.

— Pe unde-a luat-o?

— M-a împins la o parte, aşa că nici nu l-am văzut bine, dar am auzit paşi într-acolo. Arătă spre rîu.

Dînd fuga la locul unde se ţinea piaţa de cai, Kojirō ajunse la stăvilarul Yanagihara şi se opri să se uite în jur. La o oarecare distanţă, în zare, văzu grămezi de cherestea, lumini şi oameni.

Cînd se apropie, constată că erau purtători de palanchine.

— Cei doi camarazi ai mei au fost atacaţi pe o străduţă lăturalnică, spuse el. V-aş ruga să-i luaţi şi să-i duceţi la Hangawara Yajibei, în cartierul dulgherilor. O să găsiţi o bătrînă cu ei. Duceţi-o şi pe ea.

— Au fost atacaţi de bandiţi?

— Sînt bandiţi pe-aici?

— O mulţime. Pînă şi noi trebuie să avem grijă.

— Oricine-ar fi fost, a apărut pesemne de după colţul acela. N-aţi văzut pe nimeni?

— Chiar acum?

— Da.

— Plec, spuse purtătorul de palanchin.

Împreună cu ceilalţi luară trei palanchine şi se pregăteau de plecare.

— Dar plata? întrebă unul.

— O primeşti cînd ajungi la destinaţie.

Kojirō cercetă scurt malul rîului şi stiva de cherestea şi ajunse la concluzia că ar proceda cu cap dacă s-ar întoarce şi el la Yajibei acasă. Nu prea avea sens să se întîlnească cu Musashi fără Osugi; şi nici nu i se părea potrivit să-l înfrunte în actuala lui stare de spirit.

O luă înapoi şi pe o parte a drumului se înălţau nişte copaci paulownia. Zări printre ei sclipirea unei lame. Pînă să-şi dea bine seama, o grămadă de frunze căzură peste el. Sabia era aţintită spre capul lui.

— Laşul naibii! ţipă el.

— Nu eu! sosi răspunsul, în timp ce sabia lovea a doua oară din întuneric.

Kojirō se răsuci şi sări cîţiva paşi îndărăt.

— Dacă eşti Masashi, atunci de ce nu... Nu avu timp să termine şi sabia se abătu din nou asupra lui. Cine eşti? strigă el. Nu cumva faci o greşeală?

Se feri cu succes şi de-a treia lovitură, iar atacantul, furios, îşi dădu seama că-şi iroseşte eforturile în zadar. Schimbă tactica, începu să înainteze încet, cu sabia în faţa lui. Din ochii lui ieşeau scîntei.

— Gura! Nu-i nici o greşeală. Poate am să-ţi împrospătez memoria. Sînt Hōjō Shinzō.

— Unul dintre studenţii de la Obata, nu?

— Mi-ai insultat stăpînul şi mi-ai ucis cîţiva camarazi.

— Conform codului samurailor, eşti liber să mă provoci deschis cînd doreşti. Sasaki Kojirō nu se joacă de-a v-aţi ascunselea.

— Te omor.

— Hai, încearcă.

În timp ce Kojirō măsura atent distanţa – cinci metri, patru metri, trei metri – îşi desfăcu încet partea de sus a chimonoului şi apucă sabia cu mîna dreaptă.

— Hai! strigă el.

Provocarea îl făcu pe Shinzō să ezite puţin. Kojirō se aplecă, braţul lui plesni ca arcul şi se auzi un clinchet metalic. În clipa următoare, sabia lui intră repede, înapoi, în teacă. Un singur fir de lumină sclipitoare.

Shinzō mai stătea încă drept, cu picioarele depărtate. Nu se vedea sînge, dar era clar că fusese rănit. Deşi sabia era întinsă la nivelul ochiului, mîna stîngă pipăia instinctiv gîtul.

— Oh! se auzi în acelaşi timp, de ambele părţi ale lui Shinzō – de la Kojirō şi de la un bărbat care venise în fugă şi era acum în spatele lui Shinzō. Zgomotul paşilor şi vocea îl făcură pe Kojirō să dispară în întuneric.

— Ce s-a întîmplat? strigă Kōsuke. Întinse mîna să-l sprijine pe Shinzō, care se prăbuşi în braţele lui. Aoleu, e grav! strigă Kōsuke. Ajutor! Ajutor!

O bucăţică de carne se desprinsese din gîtul lui Shinzō. Sîngele care ţîşni îi pătă braţul şi apoi poalele chimonoului, pînă la picioare.

O bucată de lemn

Poc! A mai căzut o prună verde din copacul din grădină. Musashi n-o băgă în seamă, în caz că o auzise. La lumina puternică, dar tremurîndă a opaiţului, părul îi era zbîrlit, lipsit de strălucirea naturală, puţin roşiatic.

„Ce copil dificil!” se plîngea adesea mama sa. Încăpăţînarea care o făcuse de-atîtea ori să plîngă era încă prezentă, la fel de rezistentă ca şi cicatricea ce îi rămăsese pe cap încă din copilărie de la un buboi.

Îi treceau prin gînd amintiri legate de mama lui. Uneori, chipul pe care-l sculpta semăna cu al ei.

Cu cîteva minute mai devreme, Kōsuke venise la uşă şi strigă încet:

— Mai lucrezi? Un bărbat pe nume Sasaki Kojirō zice că vrea să te vadă. Aşteaptă jos. Vrei să vorbeşti cu el, sau îi spun că te-ai culcat?

Musashi avea vaga impresie că Kōsuke repetase mesajul, dar nu mai ştia dacă-i răspunsese sau nu.

Măsuţa, genunchii lui Musashi şi duşumeaua din preajma lui se umplură imediat de aşchii de lemn. El încerca să termine imaginea lui Kannon pe care i-o promisese lui Kōsuke în schimbul săbiei. Răspunderea i se părea cu atît mai mare, cu cît solicitarea venea din partea lui Kōsuke, un om cu gusturi alese.

Cînd Kōsuke scosese din dulap butucul de lemn, de vreo douăzeci şi cinci de centimetri, şi i-l pusese delicat în faţă, Musashi îşi dăduse seama că avea o vechime de şase sau şapte sute de ani. Kōsuke îl considera moştenire de familie, deoarece provenea dintr-un templu din secolul al VIII-lea, de la mormîntul prinţului Shōtoku din Shinaga.

— Am fost într-o călătorie acolo, explicase el, şi tocmai se repara clădirea veche a templului. Cîţiva călugări şi tîmplari cretini ciopîrţeau grinzile vechi cu topoarele şi se pregăteau să le arunce pe foc. N-am putut să privesc nepăsător cum irosesc lemnul, aşa că le-am cerut să-mi taie şi mie o bucată.

Fibra era bună, cuţitul aluneca uşor, dar gîndindu-se cît preţ punea Kōsuke pe această comoară, Musashi era îngrijorat. Dacă făcea o greşeală cît de mică, dacă-i aluneca cuţitul, strica o bucată de material pe care n-avea cum s-o mai recupereze.

Auzi un zgomot de parcă vîntul ar fi deschis poarta din gardul viu. Îşi ridică privirile, prima oară de cînd se apucase de sculptat, gîndindu-se: „O fi Iori?” îşi întinse gîtul, aşteptînd confirmarea.

— Ce stai acolo gură-căscă? strigă Kōsuke la soţia lui. Nu vezi că omul acesta e grav rănit? N-are nici o importanţă în care cameră îl punem.

Cei care-l căraseră pe Shinzō erau şi ei gata să dea o mînă de ajutor.

— Avem spirt în casă să curăţăm rana? Dacă nu, dau fuga şi aduc.

— Mă duc după doctor.

După ce se mai potoli puţin agitaţia, Kōsuke spuse:

— Vreau să vă mulţumesc tuturor. Cred că i-am salvat viaţa, nu mai e cazul să ne îngrijorăm. Făcu cîte o plecăciune în faţa fiecăruia, pe măsură ce aceştia ieşeau din casă. Pînă la urmă şi-a dat şi Musashi seama că se întîmplase ceva şi Kōsuke era implicat şi el. Îşi scutură aşchiile din poală, coborî treptele şi o luă spre camera în care Kōsuke şi soţia lui stăteau şi se uitau la rănit.

— Nu dormeai? întrebă şlefuitorul de săbii, dîndu-se la o parte ca să-i facă loc şi lui Musashi.

Musashi se aşeză lîngă perna bărbatului, îl privi atent şi întrebă:

— Cine-i?

— M-am mirat şi eu. Nu l-am recunoscut pînă nu l-am adus aici, dar e Hōjō Shinzō, fiul seniorului Hōjō din Awa. Este un tînăr studios şi învaţă de cîţiva ani sub îndrumările lui Obata Kagenori.

Musashi ridică marginea bandajului alb din jurul gîtului lui Shinzō şi examină rana, care fusese cauterizată şi apoi spălată cu alcool. O bucăţică de carne îi fusese pur şi simplu retezată, dezgolind carotida. Ce aproape fusese de moarte! „Cine oare?” se întreba Musashi. După forma rănii, fusese probabil o lovitură de jos în sus, „doborîrea rîndunelei în zbor”. Specialitatea lui Kojirō.

— Ştii cumva ce s-a întîmplat?

— Nu încă.

— Nici eu, dar pot să-ţi spun un lucru.

Dădu din cap încrezător.

— Este opera lui Sasaki Kojirō.

Înapoindu-se în camera lui, Musashi se întinse pe *tatami* cu mîinile sub cap, ignorînd mizeria din jur. Îi fusese întins şi aşternutul, dar nici pe acesta nu-l băgă în seamă.

Lucrase la statuie aproape patruzeci şi opt de ore încheiate. Nefiind sculptor, îi lipsea îndemînarea necesară pentru a realiza retuşurile şi nici nu putea executa cu dibăcie mişcările care ar fi putut acoperi o greşeală. El nu voia decît să realizeze imaginea lui Kannon pe care o purta în suflet, şi singura lui tehnică era să se elibereze de gînduri şi să se concentreze pentru a putea transfera lemnului această imagine.

Avea uneori impresia că sculptura lui prinde formă, dar se întîmpla ceva şi iar apărea o mică discordanţă între imaginea din minte şi obiectul la care lucra. După mai multe porniri greşite, bucata de lemn se scurtă şi ajunse la nu mai mult de zece centimetri.

Auzi de două ori cîntecul privighetorii, apoi dormi cam o oră. Cînd se trezi, se simţi plin de energie, cu mintea limpede. Ridicîndu-se din aşternut, se gîndi: „O să-mi iasă de data asta”. Se duse la fîntîna din spatele casei, se spălă pe faţă şi îşi clăti gura. Înviorat, se aşeză iar la lumina lămpii şi se apucă de treabă, cu forţe proaspete.

Cuţitul aluneca altfel acum. În fibra lemnului, simţi secole de istorie. Ştia că dacă nici acum nu taie cu grijă, de data asta nu-i va rămîne decît o grămadă de aşchii nefolositoare. Următoarele cîteva ore, se concentră din răsputeri. Nu-şi îndreptă spatele nici măcar o dată, nu sorbi nici o picătură de apă. Cerul se lumina, păsărelele începură să ciripească, toate uşile, în afară de cea de la camera lui, fură deschise larg pentru curăţenia de dimineaţă. Rămase în continuare concentrat pe vîrful cuţitului.

— Musashi, te simţi bine? întrebă gazda lui, pe un ton îngrijorat, în timp ce deschidea *shōji*-ul şi intra în cameră.

— Nu merge, oftă Musahi. Se îndreptă şi aruncă cuţitul. Bucata de lemn ajunsese de mărimea degetului mare de la mînă. Aşchiile din jurul lui păreau ca zăpada proaspăt căzută.

— Nu merge?

— Nu.

— Şi lemnul?

— S-a dus… N-am putut desprinde chipul zeiţei.

Ducîndu-şi mîinile la ceafă, simţi că revine pe pămînt, după ce stătuse suspendat o bună bucată de vreme între iluzie şi iluminare.

— Nu-mi iese şi pace. E timpul să uit de asta şi să meditez.

Se întinse pe spate. Cînd închise ochii, lipsa de concentrare dispăru, înlocuită de o pîclă deasă. Treptat, mintea lui se umplu de singura idee a vidului infinit.

Majoritatea oamenilor care plecară de la han în dimineaţa aceea erau negustori de cai, în drum spre casă după cele patru zile de tîrg, care se terminase cu o zi înainte. În următoarele săptămîni, hanul urma să aibă puţini clienţi.

Zărindu-l pe Iori urcînd scările, proprietăreasa îl strigă din birou.

— Ce doriţi? întrebă Iori. Din punctul unde se afla, Iori vedea bine pata pleşuvă ascunsă cu măiestrie.

— Încotro?

— Sus. La profesorul meu. S-a întîmplat ceva?

— Mai multe decît îţi imaginezi, răspunse femeia cu o privire exasperată. Cînd ai plecat de aici?

Numărînd pe degete, Iori răspunse:

— Cred că acum trei zile.

— Acum trei zile?

— Exact.

— Da’ ştiu că te-ai grăbit! Ce s-a întîmplat? Ai fost posedat de vreo vulpe?

— De unde ştiţi? Probabil că sînteţi şi dumneavoastră vulpe. Rîzînd singur de gluma lui, o porni iar pe scări.

— Profesorul tău nu mai e aici.

— Nu vă cred. Urcă scările în goană, dar se întoarse imediat, dezamăgit. A schimbat camera?

— Ce-i cu tine? Nu pricepi? Ţi-am apus că a plecat.

— A plecat?

În vocea copilului se simţea panica.

— Dacă nu mă crezi, uită-te în registru. Vezi?

— Dar de ce? De ce să plece înainte de a mă întoarce eu?

— Pentru că ai lipsit prea mult.

— Da… dar…

Iori izbucni în plîns.

— Unde s-a dus? Vă rog, spuneţi-mi.

— Nu mi-a spus unde pleacă. Bănuiesc că a vrut să scape de tine pentru că eşti atît de neajutorat.

Schimbîndu-se la faţă, Iori ţîşni în stradă. Privi spre est, apoi spre vest, îşi ridică privirile spre cer. Lacrimile îi curgeau pe obraji.

Scărpinîndu-şi zona pleşuvă cu pieptenele, femeia izbucni în hohote răguşite.

— Termină cu bocitul, strigă ea. Am glumit. Profesorul tău stă la şlefuitorul de săbii de acolo.

Nici nu termină bine de vorbit, că se şi trezi în birou cu o potcoavă din paie.

Iori se aşeză, cuviincios, la picioarele lui Musashi şi spuse încet:

— M-am întors.

Simţise deja atmosfera tristă din casă. Aşchiile nu fuseseră strînse şi lampa din care se terminase gazul nu fusese dată la o parte.

— M-am întors, repetă Iori, la fel de încet.

— Cine-i? mormăi Musashi, deschizînd încet ochii.

— Iori.

Musashi se ridică repede. Deşi se bucura că-l revedea sănătos, nu-i zise decît:

— A, tu erai!

— Îmi pare rău că am întîrziat atît de mult.

Musashi nu comentă.

— Vă rog să mă iertaţi.

Nici scuzele, nici plecăciunea adîncă nu primiră vreun răspuns.

Musashi îşi strînse *obi*-ul şi zise:

— Deschide geamurile şi fă ordine în cameră.

Ieşi pe uşă înainte ca Iori să aibă timp să spună „Da, stăpîne”.

Musashi coborî în camera de la parter, din spate, şi întrebă cum se mai simte bolnavul.

— Am impresia că se odihneşte mai bine.

— Cred că eşti obosit. Să vin eu în locul tău după micul dejun, ca să te poţi odihni puţin?

Kōsuke îi răspunse că nu era nevoie.

— Un singur lucru aş dori, adăugă el. Cred că ar trebui să-i anunţăm pe cei de la Şcoala Obata, dar n-am pe cine să trimit.

Oferindu-se să meargă el sau să-l trimită pe Iori, Musashi se întoarse în camera lui, care era rînduită acum. Se aşeză şi zise:

— Iori, mi-au răspuns la scrisoare?

Bucuros că nu îl ceartă, băiatul zîmbi.

— Da, v-am adus un răspuns. Poftim. Cu o privire triumfătoare, pescui scrisoarea din chimonou.

— Dă-mi-o.

Iori avansă pe genunchi şi puse hîrtia împăturită în mîna întinsă a lui Musashi. „Îmi pare rău”, scria Sakékurō, „că trebuie să vă spun că seniorul Munenori, ca tutore al shōgunului, nu se poate angaja într-o luptă cu dumneavoastră, aşa cum aţi solicitat. Dacă, totuşi, doriţi să ne vizitaţi cu alte scopuri, există posibilitatea ca Alteţa sa să vă întîmpine în *dōjō*. Dacă tot mai simţiţi nevoia să vă încercaţi mîna împotriva Stilului Yagyū, cel mai bun lucru ar fi, cred, să vă confruntaţi cu Yagyū Hyōgo. Regret că trebuie să vă anunţ că a plecat la Yamato ieri, să stea la căpătîiul seniorului Sekishūsai, care este foarte bolnav. Aceasta fiind situaţia, trebuie să vă cer să amînaţi vizita. Mi-ar face plăcere ca atunci cînd va sosi momentul, să fiu eu cel care o pregăteşte”.

În timp ce împăturea din nou sulul cel lung, Musashi zîmbea.

Simţindu-se mai în siguranţă, Iori îşi întinse picioarele şi zise:

— Casa nu e în Kobikichō; e într-un loc care se numeşte Higakubo. E foarte mare, splendidă, şi Kimura Sukekurō mi-a dat să mănînc multe bunătăţi…

Sprîncenele lui Musashi se arcuiră la vederea acestei familiarităţi. Spuse sever:

— Iori.

Băiatul îşi trase picioarele sub el.

— Da, stăpîne.

— Chiar dacă te-ai rătăcit, nu crezi că trei zile a fost cam prea mult? Ce s-a întîmplat?

— Am fost vrăjit de o vulpe.

— O vulpe?

— Da, o vulpe.

— Cum se poate ca un băiat ca tine, născut şi crescut la ţară, să se lase vrăjit de o vulpe?

— Nu ştiu, dar nu mi-am mai amintit unde-am fost şi ce-am făcut o zi şi o noapte.

— Hmm! Ciudat. Foarte ciudat.

— Da, stăpîne. Şi mie mi s-a părut. Poate că vulpile din Edo sînt mai pornite împotriva oamenilor decît cele de la ţară.

— Mă îndoiesc.

Pentru că băiatul vorbea serios, Musashi nu avu inima să-l certe, dar simţi nevoia să-şi spună punctul de vedere.

— Bănuiesc, continuă el, că ai făcut ceva ce n-ar fi trebuit să faci.

— Da, vulpea mă urmărea, şi ca să nu mă vrăjească, am atins-o cu sabia. Apoi ea m-a pedepsit.

— Nu, nu se poate.

— Nu?

— Nu. Nu vulpea te pedepsea; ci propria ta conştiinţă, care e invizibilă. Acum, stai şi cugetă o vreme. Cînd mă întorc, îmi spui la ce concluzie ai ajuns.

— Da, stăpîne. Plecaţi undeva?

— Da, undeva lîngă templul Hirakawa din Kojimachi.

— Vă întoarceţi pînă diseară?

— Ha, ha! Aşa ar trebui, dacă nu cumva pune vreo vulpe laba pe mine.

Musashi plecă, lăsîndu-l pe Iori să chibzuiască. Afară, cerul se întunecase de norii negri şi apăsători ai sezonului ploios de la începutul verii.

Profetul părăsit

Pădurea din jurul templului Hirakawa Tenjin răsuna de cîntecul greierilor. O bufniţă urla în clipa în care Musashi intră pe holul casei Obata.

— Bună ziua! strigă el, dar salutul se întoarse ca un ecou dintr-o peşteră goală.

După cîtva timp, auzi paşi. Tînărul samurai care apăru, cu două săbii, nu era un simplu slujitor care răspundea la uşă.

Fără să se sinchisească să îngenuncheze, zise:

— Pot să vă întreb care vă e numele? Deşi nu avea mai mult de douăzeci şi patru sau douăzeci şi cinci de ani, lăsa impresia că e cineva care trebuie recunoscut.

— Mă numesc Miyamoto Musashi. Aceasta este Academia de Arte Militare a lui Obata Kagenori?

— Exact, sosi răspunsul tăios.

După cum se purta, era clar că samuraiul se aştepta ca Musashi să-i povestească cum a bătut el atîta drum ca să-şi perfecţioneze cunoştinţele de arte marţiale şi aşa mai departe.

— Unul din studenţii de la această şcoală a fost rănit într-o încăierare, spuse Musashi. Îl îngrijeşte şlefuitorul de săbii Zushino Kōsuke, pe care presupun că-l cunoaşteţi. Kōsuke m-a rugat să vin să vă anunţ.

— Trebuie să fie Shinzō!

Musashi remarcă la tînăr unele semne din care se vedea că ar fi şocat, dar acesta îşi reveni foarte repede.

— Scuzaţi-mă. Sînt unicul fiu al lui Kagenori, Yogorō. Vă mulţumim pentru că v-aţi deranjat şi-aţi venit să ne anunţaţi. Viaţa lui Shinzō e în pericol?

— Se simţea mai bine azi-dimineaţă, dar e încă prematur să fie transportat. Cred că e mai înţelept să-l lăsaţi să stea la Kōsuke o vreme.

— Vă rog să-i transmiteţi mulţumirile noastre lui Kōsuke.

— Cu plăcere.

— Ca să vă spun adevărul... deoarece tata e ţintuit la pat, Shinzō a ţinut cursurile în locul lui... pînă toamna trecută, cînd a plecat brusc. După cum vedeţi, nu prea mai e nimeni pe-aici. Regret că nu sîntem în stare să vă primim cum se cuvine.

— Nu-i nimic, dar spuneţi-mi, vă rog, există vreun motiv de vrajbă între Şcoala dumneavoastră şi Sasaki Kojirō?

— Da. Eram plecat cînd a început, aşa că nu cunosc prea multe amănunte, dar se pare că Kojirō l-a insultat pe tata, ceea ce bineînţeles i-a aţîţat pe studenţi. Ei şi-au asumat sarcina de a-l pedepsi pe Kojirō, dar acesta i-a omorît pe cîţiva de-ai noştri. După cîte am înţeles, Shinzō a plecat pentru că a considerat că trebuie să se răzbune el singur.

— Înţeleg. Începe să aibă o noimă. Aş vrea să vă dau un sfat. Nu luptaţi cu Kojirō. El nu poate fi învins de tehnici obişnuite şi e şi mai puţin vulnerabil la o strategie inteligentă. Ca luptător, ca vorbitor, ca strateg, el este fără rival, chiar printre cei mai mari maeştri în viaţă.

Această evaluare aprinse mînia în ochii lui Yogorō. Observînd-o, Musashi se simţi dator să repete avertismentul.

— Lăsaţi-i pe cei mîndri să-şi vadă de-ale lor, adăugă el. N-are rost să riscaţi un dezastru pentru o supărare lipsită de însemnătate. Să nu trăiţi cu impresia că înfrîngerea lui Shinzō vă obligă să vă răzbunaţi. Altminteri, nu faceţi decît să-i călcaţi pe urme. Ar fi o prostie, o mare prostie.

După ce Musashi dispăru din raza lui vizuală, Yogorō se rezemă de perete cu braţele încrucişate. Cu o voce tremurîndă, mormăi:

— Cînd mă gîndesc că pînă şi Shinzō a eşuat!

Privind în gol spre tavan, se gîndea la scrisoarea pe care i-o lăsase Shinzō, în care-i spunea că pleacă să-l ucidă pe Kojirō şi că, dacă nu va reuşi, probabil că Yogorō n-o să-l mai vadă niciodată.

Faptul că Shinzō nu murise nu-i făcuse înfrîngerea cu nimic mai puţin umilitoare. Deoarece Şcoala trebuise să-şi suspende activitatea, lumea trăsese concluzia că Kojirō avea dreptate: Academia Obata era o şcoală pentru laşi, sau în cel mai bun caz pentru nişte teoreticieni lipsiţi de îndemînare. Lucrul acesta îi determinase pe mulţi studenţi s-o părăsească. Alţii, aflînd de boala lui Kagenori şi de aparentul declin al Stilului Kōshū, se

orientaseră spre stilul rival, Naganuma. Mai rămăseseră doar doi sau trei la reşedinţă.

Yogorō se hotărî să nu-i spună tatălui său despre Shinzō. Părea că singura cale care îi mai rămăsese era să-l îngrijească pe bătrîn cît putea mai bine, deşi doctorul susţinea că nu se mai poate pune problema vindecării.

— Yogorō, unde eşti?

Era o sursă de permanentă uimire pentru Yogorō cum vocea lui Kagenori devenea cea a unui om sănătos atunci cînd îşi chema fiul, deşi moartea-i bătea la uşă.

— Vin.

Intră în camera bolnavului, îngenunche şi zise:

— M-ai chemat?

Aşa cum făcea deseori cînd obosea de prea mult stat pe spate, Kagenori se sprijini de fereastră, folosindu-şi perna ca proptea.

— Cine era samuraiul care tocmai a ieşit pe poartă?

— O, spuse Yogorō puţin tulburat. A, el! Nimeni deosebit. Doar un mesager.

— Mesager de unde?

— Ei bine, se pare că Shinzō a avut un accident. De aceea a venit samuraiul, ca să ne anunţe. A zis că-l cheamă Miyamoto Musashi.

— Hm! S-a născut la Edo?

— Nu, am auzit că e din Mimasaka. E *rōnin*. Ţi s-a părut că-l cunoşti?

— Nu, răspunse Kagenori, scuturîndu-şi cu putere barba lui sură. Nu-mi amintesc să-l fi văzut sau să fi auzit de el. Dar are ceva… Am întîlnit mulţi oameni în viaţa mea, să ştii, şi pe cîmpul de luptă şi în viaţa de zi cu zi. Unii erau oameni buni, pe care i-am preţuit enorm. Dar cei pe care i-am putut considera samurai adevăraţi au fost foarte puţini. Acest bărbat – Musashi, ai spus? – mi-a stîrnit interesul. Aş vrea să-l întîlnesc, să vorbesc cu el. Du-te şi adu-l înapoi.

— Da, am înţeles, răspunse el ascultător, dar, înainte de a se ridica în picioare, continuă mirat: Ce-ai observat la el? L-ai văzut doar de la distanţă.

— N-ai să înţelegi. Cînd o să pricepi, o să fii bătrîn şi ofilit ca mine.

— Dar trebuie să fi fost ceva.

— I-am admirat sprinteneala. Nu s-a gîndit să profite de faptul că se află aici, chiar dacă eu sînt bătrîn şi bolnav. Cînd a intrat pe poartă, s-a oprit, s-a uitat în jur… cum e aşezată casa, la ferestre, dacă sînt deschise sau închise, la cărarea din grădină, la absolut tot. A cuprins totul dintr-o singură privire. Nimic deosebit în gestul lui. Oricine ar fi spus că se opreşte un pic, în semn de respect. M-a uimit, pur şi simplu.

— Deci îl consideri un samurai adevărat?

— Poate. Sînt sigur că e fascinant şi mi-ar face plăcere să vorbesc cu el. Cheamă-l înapoi.

— Nu te temi că o să-ţi facă rău?

Kagenori era vizibil emoţionat, iar Yogorō îi aminti de sfatul doctorului: n-avea voie să vorbească prea mult.

— Nu te mai îngrijora de sănătatea mea. Aştept de ani de zile să cunosc un asemenea om. N-am studiat atîta amar de vreme arta militară ca să o predau unor copii. Recunosc că teoriile artei militare se numesc Stilul Kōshū, dar ele nu sînt o simplă prelungire a formulelor folosite de renumiţii războinici Kōshū. Părerile mele diferă de cele ale lui Takéda Shingen, sau Uesugi Kenshin, sau Oda Nobunaga, sau de ale celorlalţi generali care au luptat pentru a dobîndi controlul asupra ţării. Scopul artei militare s-a schimbat. Teoria mea are ca ţel dobîndirea păcii şi stabilităţii. Tu ştii cîte ceva despre asta, dar întrebarea este, cui pot eu să-mi încredinţez ideile?

Yogorō tăcu.

— Fiule, sînt multe lucruri pe care aş vrea să le trec în grija ta, dar tu eşti încă tînăr, prea necopt ca să recunoşti calităţile remarcabile ale omului pe care-l întîlneşti.

Yogorō îşi coborî privirile şi suportă critica în tăcere.

— Dacă pînă şi eu, care înclin să privesc cu indulgenţă tot ce faci, te văd necopt, atunci înseamnă că nu mă înşel. Tu nu eşti încă persoana potrivită să-mi continue munca, aşa că trebuie să găsesc omul potrivit căruia să-i încredinţez viitorul tău. Aştept persoana care să facă faţă la orice situaţie. Nu uita, cînd cad florile de cireş, vîntul e cel care trebuie să le răspîndească polenul.

— Să nu cazi, tată. Tu trebuie să trăieşti.

Bătrînul îşi ridică privirile şi-l mustră:

— Faptul că vorbeşti aşa dovedeşte că încă eşti copil! Acum du-te repede şi găseşte-l pe samurai!

— Bine.

— Nu insista. Spune-i simplu ce ţi-am zis eu şi adu-l înapoi.

— Imediat, tată.

Yogorō o luă la fugă. O dată ieşit, încercă mai întîi s-o ia în direcţia în care văzuse că o luase Musashi. Se uită apoi peste terenurile templului, ba chiar ieşi la drumul ce o lua spre Kojimachi, dar fără nici un rezultat.

Nu era supărat chiar pe nedrept, pentru că el nu-i simţea superioritatea lui Musashi ca tatăl său, şi nici nu-i era recunoscător pentru avertisment. Discuţia despre abilitatea neobişnuită a lui Kojirō, despre prostia de a „risca un dezastru pentru o supărare lipsită de însemnătate” îl lovise din plin. De parcă vizita lui Musashi nu avusese alt scop decît preamărirea lui Kojirō.

În timp ce-şi asculta supus tatăl, îşi spunea în sinea lui: „Nu sînt chiar atît de tînăr şi necopt precum spui”. Şi, în clipa aceea, puţin îi păsa ce credea Musashi.

Aveau cam aceeaşi vîrstă. Chiar dacă Musashi părea extrem de talentat, priceperea lui avea unele limite. Mai demult, Yogorō fusese plecat o vreme – un an, doi, chiar trei – ca să trăiască viaţa unui *shugyōsha* ascetic. Stătuse şi studiase o vreme la şcoala altui expert militar şi învăţase despre zen de la un profesor foarte sever. Şi totuşi, tatăl lui, după ce abia-l zărise pe bărbatul acela, îşi formase nu numai ceea ce Yogorō considera a fi fost o opinie exagerată despre valoarea unui *rōnin* necunoscut, dar mersese pînă acolo încît îi sugerase lui Yogorō să-l ia pe Musashi drept model.

„Ar trebui să mă întorc”, îşi zise trist. „Presupun că n-am cum să-l conving pe tata că fiul lui nu mai e un copil.” Îşi dorea cu disperare să vină ziua în care Kagenori se va uita la el şi va vedea brusc că a crescut şi a devenit un adevărat samurai. Îl durea gîndul că tatăl lui ar putea muri înainte de a sosi clipa aceea.

— Hei, Yogorō! Eşti Yogorō, nu-i aşa?

Yogorō se răsuci pe călcîie şi văzu că vocea îi aparţinea lui Nakatogawa Handayū, un samurai de la Casa Hosokawa. Nu se mai văzuseră de mult, dar fusese o vreme cînd Handayū participa cu regularitate la cursurile lui Kagenori.

— Cum o mai duce preacinstitul nostru profesor? Îndatoririle oficiale îmi răpesc atît de mult timp, încît n-am mai apucat să trec pe la Şcoală.

— Tot aşa, mulţumesc.

— Ia ascultă, am auzit că Hōjō Shinzō l-a atacat pe Kojirō şi a fost înfrînt.

— Ai şi aflat?

— Da. Se vorbea despre asta la seniorul Hosokawa acasă, azi-dimineaţă.

— Dar s-a întîmplat abia aseară.

— Kojirō este oaspete de-al lui Iwama Kakubei. Kakubei a răspîndit vestea, probabil. Pînă şi seniorul Tadatoshi ştia.

Yogorō era prea tînăr ca să asculte nepăsător, dar nici n-avea chef să-şi trădeze supărarea prin vreun gest. Luîndu-şi rămas-bun cît putu de repede de la Handayu, se grăbi să ajungă acasă.

Luase o hotărîre.

Gura lumii

Soţia lui Kōsuke era în bucătărie şi gătea fiertură de ovăz pentru Shinzō cînd intră Iori.

— Prunele se îngălbenesc, spuse el.

— Dacă sînt aproape coapte, asta înseamnă că vor cînta greierii în curînd, spuse ea, dusă pe gînduri.

— Muraţi prunele?

— Nu. Noi nu sîntem mulţi, şi ca să murăm atîtea prune, ne trebuie o grămadă de sare.

— Sarea nu se pierde, dar prunele da, dacă nu le muraţi. Şi în caz de război, sau de inundaţie, le aveţi la îndemînă, nu? Pentru că sînteţi ocupată cu îngrijirea bolnavului, aş fi fericit să vi le pun eu la murat.

— Vai de mine, ce copil ciudat eşti! Te îngrijorezi de inundaţii şi alte catastrofe. Gîndeşti ca un bătrîn.

Iori scosese deja o găleată de lemn din cămară. O luă agale cu găleata în mînă spre grădină şi privi în sus, la prun. Vai şi-amar! Deşi suficient de mare ca să se îngrijoreze din pricina viitorului, era încă prea mic să nu se lase fermecat de cîntecul unui greier. Se apropie mai mult, îl prinse şi îl ţinu în căuşul palmelor, făcîndu-l să ţipe ca o cotoroanţă înspăimîntată.

Se uită printre degetele mari şi avu o senzaţie ciudată. Iori se aştepta ca insectele să n-aibă sînge, dar acest greier era cald. Poate că şi greierii, cînd se simţeau în pericol de moarte, emanau căldură. I se făcu deodată şi frică şi milă. Întinse palmele, azvîrli greierele în aer şi îl privi cum o ia spre stradă.

Prunul, care era destul de mare, găzduia o comunitate destul de mare de insecte – omizi grase cu peri surprinzător de frumoşi, buburuze, fluturaşi somnoroşi, gîze săltăreţe. Privind fascinat la acest colţişor al regatului animalier, i se părea lipsit de omenie să-i ia prin surprindere pe aceste doamne şi pe aceşti domni, scuturînd vreo creangă. Întinse mîna atent, culese o prună şi muşcă din ea. Apoi, scutură uşurel cea mai apropiată

creangă şi se miră că nu cad prune. Întinse mîna şi culese cîteva prune cărora le dădu drumul în căldarea de jos.

— Ticălosul naibii! strigă Iori, aruncînd cu trei sau patru prune înspre aleea de lîngă casă. Parul care susţinea frînghia de rufe căzu cu zgomot, iar paşii se retraseră repede de pe alee, pe stradă.

Chipul lui Kōsuke apăru la zăbrelele de bambus ale camerei lui de lucru.

— Ce-i gălăgia asta? întrebă cu ochii mari de uimire.

Iori sări jos din copac şi strigă:

— Iar s-a ascuns pe-aici un bărbat; s-a pitit pe alee. Am aruncat cu prune în el şi a fugit.

Şlefuitorul de săbii ieşi afară, ştergîndu-şi mîinile pe un prosop.

— Cum arăta?

— Un coate-goale.

— Unul din oamenii de la Hangawara?

— Nu ştiu. De ce tot dau tîrcoale pe-aici?

— Caută o şansă să se răzbune pe Shinzō.

Iori privi spre camera din spate, unde rănitul îşi mînca terciul. Rana i se vindecase atît de bine, încît nu mai avea nevoie de bandaj.

— Kōsuke! strigă Shinzō.

Meşteşugarul se îndreptă spre capătul verandei şi întrebă:

— Cum te simţi?

Dînd tava cu mîncare la o parte, Shinzō luă o poziţie mai politicoasă şi spuse:

— Trebuie să-mi cer scuze că vă deranjez atît de mult.

— Nici vorbă. Mie îmi pare rău că am fost prea ocupat şi nu am putut avea grijă de tine chiar aşa cum aş fi vrut.

— Văd că în afară de faptul că vă deranjez, vă mai sîcîie şi haimanalele acelea de la Hangawara. Cu cît stau mai mult, cu atît vă expun pericolului, pentru că vă vor considera duşmanul lor. Cred că e cazul să plec.

— Nici să nu te gîndeşti.

— Mă simt mult mai bine, după cum vedeţi. Sînt gata de plecare.

— Azi?

— Da.

— Nu te grăbi atît de tare. Măcar aşteaptă pînă se întoarce Musashi.

— Prefer să nu mai stau, dar vă rog să-i mulţumiţi din partea mea. A fost foarte drăguţ cu mine. Pot să umblu singur, nu vă faceţi griji.

— Am impresia că nu-nţelegi. Oamenii de la Hangawara supraveghează casa asta zi şi noapte. Se vor năpusti asupra ta de cum ieşi pe scară. Nu te pot lăsa să pleci singur.

— Aveam motivele mele să-i ucid pe Jūrō şi Koroku; Kojirō a început. Dar dacă vor să mă atace, n-au decît.

Shinzō era în picioare, gata de plecare. Simţind că nu-l pot reţine cu nici un chip, Kōsuke şi soţia lui îl conduseră pînă în faţa atelierului.

Musashi apăru în uşă chiar în clipa aceea, cu fruntea bronzată plină de sudoare.

— Pleci? Pleci acasă?... Ăă, mă bucur că te simţi mai bine, dar e periculos să umbli singur. Te însoţesc.

Shinzō încercă să refuze, dar Musashi insistă. Cîteva minute mai tîrziu, porniră împreună.

— Cred că ţi-e greu să umbli după ce ai stat atît de mult în pat.

— Da, terenul mi se pare mai înalt decît e de fapt.

— E drum lung pînă la Hirakawa Tenjin. De ce să nu închiriem un palanchin pentru tine?

— Cred că ar fi trebuit să-ţi spun. N-am de gînd să mă întorc la şcoală.

— Cum? Încotro atunci?

Cu capul plecat, Shinzō răspunse:

— Mi-e cam jenă, dar aş vrea să merg la tata, să stau acolo o vreme. În Ushigome.

Musashi opri un palanchin şi aproape că-l forţă pe Shinzō să urce. În ciuda insistenţelor purtătorilor de palanchin, Musashi refuză unul şi pentru el, spre dezamăgirea oamenilor de la Hangawara, care urmăreau scena de după colţ.

— Ia uite, l-a urcat pe Shinzō în palanchin.

— L-am văzut aruncînd o privire încoace.

— Încă-i prea devreme să acţionăm.

După ce palanchinul coti la dreapta, pe după şanţul exterior, îşi suflecară poalele chimonourilor şi îşi ridicară mînecile. Îi

urmăriră cu ochii ieşiţi din orbite, străpungînd cu privirea spatele lui Musashi.

Musashi şi Shinzō ajunseseră aproape de Ushigafuchi, cînd un bolovan reteză stîlpul palanchinului. În acelaşi timp, banda începu să urle, încercuindu-şi prada.

— Opriţi! strigă unul din ei.

— Stai pe loc, ticălosule!

Speriaţi, purtătorii lăsară palanchinul jos şi o rupseră la fugă. Shinzō se tîrî afară, cu mîna pe sabie. Făcînd un efort să stea drept pe picioare, îşi luă poziţie şi strigă:

— Mie-mi spuneţi să aştept?

Musashi sări în faţa lui şi strigă:

— Spuneţi ce doriţi.

Scandalagiii se mai apropiară, cu precauţie, de parcă şi-ar fi croit drum printr-o apă puţin adîncă.

— Ştii ce vrem! scuipă unul. Dă-ni-l pe laşul pe care-l aperi. Şi să nu încerci vreo şmecherie, că rămîi şi tu fără cap.

Încurajaţi de propria lor lăudăroşenie, fierbeau de furie, dar nici unul nu porni cu sabia la atac. Privirile scînteietoare ale lui Musashi erau suficiente ca să-i ţină pe loc. Urlau şi înjurau de la o distanţă la care se aflau în siguranţă.

Musashi şi Shinzō îi priveau fix, în tăcere. Trecură cîteva minute bune înainte ca Musashi să-i ia pe nepregătite, strigînd:

— Dacă Hangawara Yajibei se află printre voi, să iasă în faţă!

— Şeful nu-i aici. Dar dacă ai ceva de spus, spune-mi mie, Nembutsu Tazaemon, şi-ţi voi face favoarea de a te asculta. Persoana mai în vîrstă, care păşi în faţă, purta chimonou alb din cînepă, iar în jurul gîtului îi atîrnau mătăniile.

— Ce-aveţi cu Hōjō Shinzō?

Îndreptîndu-şi umerii, Tazaemon răspunse:

— A ucis pe doi dintre oamenii noştri.

— După cîte mi-a spus Shinzō, cei doi ticăloşi l-au ajutat pe Kojirō să omoare cîţiva studenţi de la Obata.

— Aia a fost o chestie, acum e alta. Dacă nu ne încheiem noi socotelile cu Shinzō, o să rîdă lumea de noi.

— Poate că aşa stau lucrurile în lumea în care trăiţi voi, spuse Musashi pe un ton împăciuitor. Dar în lumea samurailor, este cu totul altfel. Printre războinici, nu poţi învinui un om pentru că încearcă să-şi facă dreptate şi să se răzbune. Un samurai poate plăti cu aceeaşi monedă de dragul dreptăţii, sau

pentru a-şi salva onoarea, dar nu pentru că poartă cuiva pică. Nu e omeneşte. Şi ceea ce vreţi voi să faceţi chiar în clipa asta, nu e un act bărbătesc.

— Nu-i bărbătesc? Adică ne acuzi că nu sîntem nişte bărbaţi viteji?

— Dacă ar veni Kojirō şi ne-ar provoca în numele lui, ar fi în ordine. Dar noi nu ne putem implica într-o gîlceavă provocată de protejaţii lui.

— Ia uită-te la el, ne ţine predici despre ceea ce se cuvine şi ce nu, ca toţi samuraii. N-ai decît să zici ce-ţi place. Noi trebuie să ne punem numele la adăpost.

— Dacă samuraii şi războinicii ar lupta după legea bunului plac, străzile ar fi pline de sînge. Singurul loc unde se poate lămuri această situaţie este biroul magistratului. Ce zici, Nembutsu?

— Rahat! Dacă magistratul ar putea rezolva ceva, n-am fi noi aici.

— Ia ascultă, cîţi ani ai?

— Ce te priveşte?

— Pari destul de în vîrstă ca să-ţi dai seama că nu e cazul să conduci un grup de tineri fără minte spre moarte sigură şi fără rost.

— Ţine-ţi fleanca aia isteaţă! Nu sînt prea bătrîn ca să lupt! Tazaemon îşi trase sabia şi vagabonzii păşiră înainte, înghiontindu-se şi ţipînd.

Musashi se feri de lovitura lui Tazaemon şi îl apucă de ceafa lui căruntă. Parcurgînd cei zece paşi pînă la şanţ în mare viteză, îl împinse peste marginea lui. Apoi, pe măsură ce gloata se apropia, ţîşni înapoi, îl apucă pe Shinzō de mijloc şi duşi au fost.

Fugi peste cîmp, spre mijlocul unui deal. Dedesubt, curgea un pîrîu drept în şanţ, iar la poalele pantei se zărea o mlaştină albăstruie. La jumătatea pantei, Musashi se opri şi-l puse pe Shinzō pe propriile-i picioare.

— Acum, spuse el, hai să fugim. Shinzō ezită, dar Musashi îl îmboldi.

Tîlharii, revenindu-şi din şoc, porniră în urmărirea lor.

— Prinde-l!

— N-are pic de mîndrie!

— Ăla-i samurai?!

— Să-l arunce pe Tazaemon în şanţ şi s-o întindă nepedepsit? Fără să bage în seamă insultele şi batjocurile, Musashi îi spuse lui Shinzō:

— Nici prin cap să nu-ţi treacă să te încurci cu ei. Fugi! Este singurul lucru înţelept pe care-l poţi face.

Adăugă, cu un zîmbet:

— Nu-i prea uşor de înaintat pe un asemenea teren, nu-i aşa? Treceau prin ceea ce cîndva fusese cunoscut sub numele de Ushigafuchi şi dealul Kudan, dar terenul era accidentat.

Cînd scăpară de urmăritori, Shinzō era palid mort.

— Eşti epuizat? întrebă Musashi grijuliu.

— Nu… nu chiar de tot.

— Presupun că nu te încîntă ideea să-i lăsăm să ne insulte şi să nu ripostăm.

— Păi…

— Ha, ha! Gîndeşte-te liniştit şi calm şi o să vezi de ce. Sînt momente cînd te simţi mai bine dacă fugi. Este un rîu mai încolo. Clăteşte-ţi gura şi te duc apoi acasă la tatăl tău.

După cîteva minute se zărea deja pădurea din jurul templului shintoist Akagi Myōjin. Casa seniorului Hōjō se afla chiar sub el.

— Sper că intri să-l cunoşti pe tata, spuse Shinzō cînd ajunseră la zidul care împrejmuia casa.

— Altădată. Odihneşte-te şi ai grijă de tine.

Zicînd acestea, se întoarse şi plecă.

După acest incident, numele lui Musashi răsuna pe toate străzile oraşului Edo, chiar mai mult decît şi-ar fi dorit. Oamenii îl considerau „escroc”, „ticălosul ticăloşilor şi laşul laşilor”, o „ruşine… care face de rîs clasa samurailor. Dacă un asemenea impostor i-a înfrînt pe cei din Casa Yoshioka, aceştia trebuie să fi fost îngrozitor de slabi. Probabil că i-a provocat pentru că ştia că nu se pot apăra. Şi apoi o fi fugit, înainte să-l ameninţe adevăratul pericol. Mincinosul nu vrea decît să-şi vîndă numele unor indivizi care habar n-au ce-i aia arta mînuirii săbiei”. Nu după multă vreme, era imposibil să mai găseşti pe cineva care să spună o vorbă bună despre Musashi.

Ceea ce a pus capac la toate insultele, au fost anunţurile afişate peste tot în Edo: „Asta pentru ca să ştie lumea că Miyamoto Musashi şi-a pus coada între picioare şi a fugit. Văduva Hon’iden abia aşteaptă să se răzbune. Şi noi am dori să-

ţi vedem mai degrabă faţa decît spatele. Dacă eşti samurai, vino şi luptă. Asociaţia Hangawara”.

CARTEA A VI-A
SOAREL E ŞI LUNA

La şuetă cu bărbaţii

Înainte de micul dejun, seniorul Hosokawa Tadatoshi îşi începea ziua cu studiul învăţăturilor confucianiste. Cea mai mare parte a timpului i-o furau îndatoririle oficiale, care impuneau adesea prezenţa sa la castelul Edo. Cu toate acestea, reuşea uneori să-şi găsească timp pentru a practica artele marţiale. Serile, ori de cîte ori putea, şi le petrecea în compania tinerilor samurai aflaţi în serviciul său.

Atmosfera aducea mai mult cu cea dintr-o familie care trăia în armonie în jurul înţeleptului ei, nu complet lipsită de etichetă, căci nu era încurajată ideea că stăpînul e doar unul dintre băieţi, dar eticheta, de obicei riguroasă, era lăsată oarecum deoparte şi atmosfera, destinsă. Tadatoshi, lenevind într-un chimonou uşor, de pînză, încuraja schimbul de opinii, care includea şi ultimele bîrfe.

— Okatani, spuse Alteţa sa, alegînd pe unul din cei mai robuşti bărbaţi.

— Da, Alteţă.

— Am auzit că acum eşti destul de bun la mînuirea lăncii.

— Adevărat. Chiar foarte bun.

— Ha, ha! Nu prea suferi de falsă modestie.

— Ei bine, Alteţă, dacă toţi o spun, de ce aş nega tocmai eu acest lucru?

— Într-una din zile mă voi convinge singur de măiestria ta.

— Am aşteptat această zi, dar se pare că ea nu mai vine.

— Ai noroc că nu vine.

— Spuneţi-mi, Alteţă, aţi auzit ce cîntec cîntă toată lumea?

— Care anume?

— Sună cam aşa:

„Există lăncieri şi lăncieri,
Tot felul de lăncieri,
Dar cel mai mare dintre toţi este
Okatani Gorōji...”

Tadatoshi spuse, rîzînd:

— Nu mă duci tu pe mine atît de uşor. Cîntecul se referă la Nagoya Sanzō.

Ceilalţi izbucniră şi ei în rîs.

— Ştiaţi?

— Ai fi surprins cîte ştiu.

Tadatoshi se pregătea să dovedească ceea ce afirmase, dar se răzgîndi. Se distra ascultînd ce gîndeau şi vorbeau oamenii săi, considerînd că trebuia să fie bine informat, dar nu se cădea să destăinuie cît de multe ştia el. Ca urmare, întrebă:

— Cîţi dintre voi se pregătesc în mînuirea lăncii şi cîţi în a săbiei?

Din şapte, cinci studiau lupta cu lancea, iar doi pe cea cu sabia.

— De ce atîţia dintre voi preferă lancea? întrebă Tadatoshi.

Toţi lăncierii erau de părere că lancea era mai eficace în luptă.

Întorcîndu-şi privirea către ceilalţi doi samurai, întrebă:

— Şi ce gîndesc despre aceasta cei care preferă sabia?

Unul dintre aceştia răspunse:

— Sabia este mai bună. Arta folosirii ei te pregăteşte atît pentru pace, cît şi pentru război.

Acesta era un subiect permanent de discuţie şi dezbaterea devenea de obicei animată.

Unul dintre lăncieri interveni din nou, încercînd să-şi impună punctul de vedere:

— Cu cît lancea este mai lungă, cu atît mai bine. Cu lancea poţi să loveşti, să împungi sau să spinteci şi, dacă dai greş, te poţi baza pe sabie. Dacă lupţi numai cu sabia şi aceasta se rupe, eşti un om mort.

Mainosuke, un adept al luptei cu sabia, interveni şi el în discuţie:

— Poate că-i adevărat, dar viaţa unui samurai nu se limitează numai la cîmpul de luptă. Sabia este sufletul său. A practica arta mînuirii sale înseamnă a-ţi purifica şi disciplina spiritul. Într-un sens ceva mai larg, sabia este baza întregii pregătiri militare, oricare ar fi limitele sale în luptă. Dacă stăpîneşti în profunzime Codul Bushidō, regulile lui se pot aplica şi în utilizarea lăncii, sau chiar a armelor de foc. Cunoscînd arta

folosirii săbiei, nu faci nici greşeli prosteşti, şi nici nu te laşi luat prin surprindere. De fapt, ea este o artă cu aplicaţii universale.

Discuţia ar fi putut continua la infinit dacă Tadatoshi, care ascultase fără a lua partea vreunuia din ei, n-ar fi spus:

— Mainosuke, acestea par a fi gîndurile altcuiva.

Matsushita Mainosuke bătu în retragere.

— Nu, Alteţă. Aceasta este părerea mea.

— Haide, fii cinstit.

— Ei bine, ca să spun drept, am auzit acestea cînd l-am vizitat recent pe Kakubei. Sasaki Kojirō a spus aproape acelaşi lucru. Dar s-a potrivit atît de bine cu părerea mea… Nu încercam să înşel pe nimeni. Doar că Sasaki s-a exprimat mai bine decît aş fi putut eu s-o fac.

— Asta-i şi părerea mea, spuse Tadatoshi zîmbind. Numele lui Kojirō îi aminti că nu luase încă nici o hotărîre în legătură cu recomandarea făcută de Kakubei.

Deoarece Kojirō era încă foarte tînăr, Kakubei sugerase să i se ofere în jurul a o mie de baniţe. Dar aici nu se punea numai problema aprecierii corecte a venitului ce-ar fi urmat să-l acorde unui samurai. Tadatoshi ştia de la tatăl său cît de importantă era alegerea corectă a samurailor. Oferirea de privilegii acestora era abia pasul al doilea. Înainte de acceptarea unui samurai în serviciu, se impunea să-i evaluezi nu numai îndemînarea, ci şi caracterul. Indiferent cît de viteaz ar fi părut un bărbat, acesta ar fi fost nefolositor dacă nu ar fi putut lucra împreună cu ceilalţi slujitori credincioşi care făcuseră din Casa Hosokawa ceea ce era ea astăzi.

O feudă, îl sfătuise bătrînul Hosokawa, era ca un zid de castel construit din multe blocuri de piatră. Un bloc ce nu putea fi cioplit astfel încît să se potrivească cu celelalte slăbea întreaga structură, chiar dacă avea o dimensiune şi o calitate deosebită. Pretutindeni, în munţi şi pe cîmpii, existau asemenea blocuri de piatră, mai mult sau mai puţin potrivite. Marea încercare consta tocmai în găsirea aceluia care ar fi adus o contribuţie deosebită propriului său zid. Gîndind astfel, Tadatoshi simţea că tinereţea lui Kojirō era în favoarea sa. Se afla încă în anii de formare, şi, deci, mai putea fi modelat.

Tadatoshi îşi aminti şi de celălalt *rōnin*. Nagaoka Sado îl pomenise pe Musashi la una din aceste întîlniri de seară. Deşi Musashi îi scăpase lui Sado printre degete, Tadatoshi nu îl

uitase. Dacă informaţia pe care o deţinea Sado era corectă, Musashi era un samurai mai bun decît Kojirō, cu un orizont destul de larg pentru a fi util în guvernare.

Comparîndu-i pe cei doi, trebuia să admită că cei mai mulţi *daimyō* l-ar fi preferat totuşi pe Kojirō. Acesta provenea dintr-o familie bună şi studiase serios Arta Războiului. În ciuda tinereţii sale, îşi dezvoltase un stil propriu, deosebit, şi cîştigase o considerabilă faimă ca luptător. Strălucitoarele victorii asupra celor din Academia Obata, pe malurile rîului Sumida, şi apoi la digul de pe rîul Kanda erau deja bine cunoscute.

Un timp nu se mai auzise nimic despre Musashi. Reputaţia şi-o cîştigase prin victoria de la Ichijōji. Dar aceasta se întîmplase cu ani în urmă, iar după aceea se răspîndise zvonul că povestea fusese exagerată. Se spunea că, în căutarea faimei, Musashi înscenase lupta, dăduse un atac surprinzător şi apoi fugise spre muntele Hiei. De fapt, de cîte ori Musashi făcuse ceva vrednic de laudă, urmase un potop de zvonuri, care-i denigrau caracterul şi îndemînarea. Se ajunsese ca numai simpla menţionare a numelui său să stîrnească observaţii critice. Alţii îl ignorau complet. Ca fiu al unui războinic necunoscut din munţii Mimasaka, avea o descendenţă modestă ce nu prezenta importanţă. Deşi existau şi oameni cu origine asemănătoare care dobîndiseră gloria – cel mai cunoscut fiind Toyotomi Hideyoshi, de la Nakamura, provincia Owari –, conştiinţa rangului social domina încă în societate, astfel încît unuia de condiţia lui Musashi nu i se acorda prea multă atenţie.

Cugetînd asupra acestor lucruri, Tadatoshi se uită în jur şi întrebă:

— Cunoaşte careva dintre voi un samurai numit Miyamoto Musashi?

— Musashi? exclamă o voce surprinsă. Ar fi imposibil ca cineva să nu fi auzit de el. Numele său este pronunţat pretutindeni în oraş.

Era evident că toţi cei aflaţi în preajma sa cunoşteau acest nume.

— Adică? întrebă Tadatoshi cu o expresie anticipativă pe chip.

— Există unele afişe în legătură cu el, spuse un bărbat tînăr, cu oarecare rezervă în glas.

Un alt bărbat, pe nume Mori, se amestecă în discuţie:

— Alteţă, oamenii copiau acele afişe, ceea ce am făcut şi eu. Le-am adus aici. Le pot citi?

— Te rog, răspunse Tadatoshi.

Desfăşurînd o bucată mototolită de hîrtie, Mori citi: „Acest mesaj este adresat lui Miyamoto Musashi, care a fugit cu coada între picioare...”

Deşi sprîncenele se ridicaseră şi zîmbetele începuseră să apară, faţa lui Tadatoshi rămase gravă. Acesta întrebă:

— Asta-i tot?

— Nu, răspunse Mori, citind şi restul.

Tot el adăugă:

— Afişele au fost puse de un grup din cartierul dulgherilor. Oamenii s-au amuzat deoarece este un caz rar în care zurbagiii străzii îşi bat joc de un samurai.

Tadatoshi se încruntă uşor, simţind că se impunea propria sa judecată asupra subiectului. Ceea ce i se spusese era prea departe de imaginea pe care şi-o formase despre Musashi. Nu era încă dispus să accepte ceea ce auzea. Ca urmare, murmură:

— Hmm, mă întreb dacă Musashi este cu adevărat un asemenea om.

— Eu cred că este un mocofan bun de nimic, interveni Mori, a cărui părere o împărtăşeau şi ceilalţi. Oricum, este cel puţin laş. Dacă n-ar fi fost, ar fi permis oare ca numele să-i fie tîrît în noroi?

La bătaia orologiului oamenii plecară, dar Tadatoshi, rămas singur cîteva clipe, se gîndea la faptul că exista ceva misterios în legătură cu acest om. Ca unul care nu se lasă neapărat influenţat de părerea unanimă, dorea să cunoască şi cealaltă versiune a poveştii, cea relatată de Musashi însuşi.

În dimineaţa următoare, după ce ascultă o lectură din clasicii chinezi, se grăbi să-l întîlnească pe Sado în grădină. Cînd îl văzu, i se adresă:

— Bună dimineaţa, bătrîne prieten.

Sado se întoarse şi se înclină politicos. Tadatoshi îl întrebă:

— Eşti încă în căutare?

Nedumerit de întrebare, Sado îşi fixă tăcut privirile în ochii lui Tadatoshi care continuă, încercînd să-l lămurească:

— Îl mai cauţi încă pe Miyamoto Musashi?

— Da, Alteţă, răspunse Sado plecîndu-şi ochii.

— Dacă îl găseşti, adu-l aici. Vreau să-l cunosc.

În aceeaşi zi, la puţin timp după prînz, Kakubei îl aborda pe Tadatoshi, la terenul de tragere cu arcul, reamintindu-i de Kojirō.

În timp ce-şi ridica arcul, Tadatoshi spuse liniştit:

— Îmi pare rău, am uitat. Adu-l oricînd doreşti. Aş vrea să-l văd. Dacă el va intra sau nu în serviciul meu, aceasta este o altă chestiune.

Insecte bîzîitoare

Stînd în camera din spate a căsuţei pe care i-o împrumutase Kakubei, Kojirō îşi studia Sabia de Bizen. După incidentul cu Hōjō Shinzō, îl rugase pe Kakubei să intervină pe lîngă meşterul armurier pentru a-i trimite sabia. Fusese adusă chiar în dimineaţa aceea.

Deşi Kojirō credea că nu va fi şlefuită, se lucrase la ea cu o grijă ce-i întrecea toate aşteptările. Din metalul negru cu irizaţii albăstrii, vălurind precum cursul unei ape curgătoare adînci, răsărise acum o flacără alb-strălucitoare, lumina trecutului de secole. Petele de rugină, care seamănă cu cele de lepră, dispăruseră; desenul sinuos, gravat între tăişul lamei şi muchia acesteia, pînă de curînd mînjit cu sînge, era acum tot atît de frumos ca şi înnegurata lună care plutea pe cer.

Kojirō o privea ca şi cum ar fi văzut-o pentru prima oară. Fără să-şi poată lua ochii de la sabie, nici nu auzi că din faţa casei îl striga cineva:

— Eşti aici?… Kojirō?

Acestei părţi a dealului i se spunea Tsukinomisaki, datorită priveliştii magnifice pe care o oferea răsăritul lunii. Din camera de zi, Kojirō putea privi deschiderea golfului, de la Shiba la Shinagawa. Dincolo de golf, norii de spumă păreau să zboare la nivelul ochilor săi. În clipa aceea, albul dealurilor îndepărtate şi albastrul-verzui al apei păreau să se contopească cu lama săbiei.

— Kojirō! Nu-i nimeni aici?

De această dată vocea venea dinspre intrare.

— Cine-i? strigă Kojirō, trezindu-se din visare şi vîrînd sabia în teacă. Sînt în spate. Dacă vrei să mă vezi, vino pe verandă.

— Aici erai? spuse Osugi, înconjurînd casa şi ajungînd acolo unde putea privi în interior.

— Ce surpriză! Ce te aduce pe aici, într-o zi atît de călduroasă? spuse Kojirō cu cordialitate.

— Un moment, să mă spăl pe picioare. Apoi putem vorbi.

— Puţul este acolo. Ai grijă. E destul de adînc. Hei, băiete, condu-o şi vezi să nu cadă înăuntru.

Bărbatul căruia i se adresase cu „băiete” era un slujitor de rang inferior al familiei Hangawara, trimis să o însoţească pe Osugi.

După ce se spălă pe faţă şi pe picioare, Osugi intră în casă şi schimbă cîteva cuvinte de salut cu Kojirō. Simţind briza plăcută ce adia dinspre golf, îşi ţinu cîteva clipe ochii întredeschişi şi spuse:

— Casa aceasta este plăcută şi răcoroasă. Nu ţi-e teamă că te vei lenevi, locuind într-un loc confortabil ca acesta?

— Eu nu sînt ca Matahachi, răspunse Kojirō rîzînd.

Bătrîna clipi cu tristeţe, dar ignoră aluzia răutăcioasă.

— Îmi pare rău că nu-ţi dau un dar adevărat. Ţi-am adus, în schimb, o sutra copiată de mine. Te rog să o citeşti cînd vei avea timp, adăugă ea întinzîndu-i *Sutra despre Marea Dragoste a Părinţilor*.

După ce-şi aruncă un ochi asupra ei, Kojirō se întoarse către însoţitorul bătrînei şi spuse:

— Asta îmi aminteşte de ceva. Ai pus afişele pe care le-am scris?

— Acelea prin care i se cerea lui Musashi să iasă din ascunzătoare?

— Da, acelea.

— Ne-a luat două zile întregi, dar în cele din urmă, am reuşit să punem cîte unul la fiecare intersecţie.

Osugi interveni şi ea.

— Am trecut pe lîngă cîteva în drumul nostru. Peste tot unde erau afişate, oamenii le priveau şi bîrfeau. Ceea ce am auzit cu acest prilej despre Musashi, m-a uns la suflet.

— Dacă nu răspunde la provocare, este terminat ca samurai, toată ţara va rîde de el. Aceasta ţi-ar da o satisfacţie deosebită, nu-i aşa?

— Nici vorbă. Faptul că s-ar face de rîs nu l-ar deranja. Nu este un om de onoare. Şi nu m-ar mulţumi nici pe mine. Vreau să-l văd pedepsit o dată pentru totdeauna.

Amuzat de tenacitatea ei, Kojirō îi spuse, rîzînd:

— Ha, ha! Îmbătrîneşti, dar nu renunţi! Apropo, ai venit cu un scop anume?

Aranjîndu-şi ţinuta, bătrîna mărturisi că, după mai mult de doi ani petrecuţi cu familia Hangawara, simţea nevoia să se mute. Nu i se părea drept să profite de ospitalitatea lui Yajibei; pe lîngă aceasta, obosise să tot aibă grija unei case pline de necioplIţi. Tocmai găsise o casă de închiriat în vecinătatea bacului Yoroi.

— Ce părere ai? întrebă Osugi cu seriozitate.

Apoi adăugă:

— Nu prea cred să-l găsesc curînd pe Musashi. În plus, presimt că Matahachi se află undeva în Edo. Ar trebui să primesc ceva bani de acasă pentru a mai rezista un timp, dar de data aceasta singură, aşa cum am spus.

Pentru că nu avea nici un motiv să se împotrivească, Kojirō încuviinţă imediat. Propria sa legătură cu casa Hangawara, plăcută şi folositoare la început, devenise acum destul de stînjenitoare. Cu siguranţă că ea nu valora prea mult pentru un *rōnin* ca el, aflat în căutarea unui stăpîn. În ceea ce-l privea, hotărîse să întrerupă şedinţele de pregătire.

Kojirō îl chemă apoi pe unul dintre slujitorii lui Kakubei şi-i ceru să aducă un pepene verde din grădina aflată în spatele casei. Ei continuară să povestească în timp ce li se serveau feliile de pepene. La scurt timp, Kojirō începu să dea semne de nerăbdare, fapt care o făcu pe Osugi să plece înainte de apusul soarelui.

Imediat după plecarea celor doi, Kojirō se apucă să îşi măture camerele şi să stropească grădina. Nimbul dimineţii şi viţa de yam ajunseseră pe marginea de sus a gardului, revenind apoi pe sol şi ameninţînd să prindă, ca într-o capcană, partea inferioară a bazinului de piatră. Florile albe se legănau în briza serii.

Revenind în camera sa, Kojirō se întinse pe *tatami*, întrebîndu-se, fără un motiv anume, dacă gazda sa o fi de gardă în noaptea aceea la casa Hosokawa. Lampa îi fusese probabil stinsă de o pală de vînt. Lumina lunii, răsărită deasupra golfului, i se aşternu pe faţă.

În acest timp, la poalele dealului, un tînăr samurai pătrundea prin gardul cimitirului.

Kakubei îşi adăposti calul pe care tocmai străbătuse, dus-întors, distanţa pînă la palatul Hosokawa, lîngă dugheana unui vînzător de flori, la poalele dealului Isarako.

De obicei, acesta apărea imediat ca să aibă grijă de cal. În seara aceea însă, în mod inexplicabil, nu se zărea nici urmă de florar. Nevăzîndu-l în dugheană, Kakubei merse în spatele acesteia şi îşi priponi calul de un copac. Tocmai atunci apăru şi florarul, alergînd dinspre templu.

Luînd frîul din mîinile lui Kakubei, i se adresă acestuia, abia trăgîndu-şi sufletul:

— Vă rog să mă iertaţi, stăpîne. Am văzut în cimitir un bărbat ciudat, care încerca să urce dealul. L-am strigat şi i-am spus că nu-i nici o potecă pe acolo. S-a întors, m-a privit destul de furios şi a dispărut.

După o scurtă pauză, timp în care cercetă atent copacii, adăugă îngrijorat:

— Să fi fost un hoţ? Se spune că o mulţime de case de *daimyō* au fost prădate în ultima vreme.

Kakubei, care auzise zvonurile, răspunse rîzînd:

— Vorbe, nimic mai mult. Dacă bărbatul pe care l-ai văzut era un hoţ, îndrăznesc să spun că era unul neînsemnat, sau poate un *rōnin* care acostează oamenii pe drumuri.

— Ei bine, noi sîntem aici la intrarea spre Tōkaidō şi o mulţime de drumeţi au fost atacaţi de bărbaţi care apoi au fugit către alte provincii. Nu-mi place cînd văd indivizi suspecţi prin jur, după căderea nopţii.

— Dacă se întîmplă ceva, aleargă pe deal şi bate la poarta mea. *Rōnin*-ul care stă cu mine se vaită că pe aici nu are niciodată prilejul să-şi folosească sabia.

— Vorbiţi de Sasaki Kojirō? El şi-a cîştigat o reputaţie destul de bună ca războinic.

Cele auzite nu-i lezară lui Kakubei amorul propriu. Ştia foarte bine că, pentru un samurai ca el, sprijinirea unor tineri care promiteau era o faptă demnă de admirat şi plină de înţelepciune. Astfel, în caz de urgenţă, cea mai bună dovadă a loialităţii faţă de seniorul său ar fi fost aceea de a-i furniza acestuia buni războinici. Şi dacă unul dintre aceştia s-ar fi dovedit cu totul deosebit, ar fi crescut desigur şi creditul celui care îl recomandase. Avea convingerea că interesul personal constituie o trăsătură nedorită pentru un vasal. Cu toate

acestea, era realist. Ştia că pe o feudă mare existau numai cîţiva oameni devotaţi care nu se gîndeau la propriile lor interese.

În ciuda faptului că îşi moştenise poziţia, Kakubei era tot atît de credincios seniorului Tadatoshi ca şi ceilalţi vasali, fără a fi dintre aceia care urmăreau cu orice preţ să-i depăşească pe alţii în a-şi demonstra loialitatea. În problemele administrative, cei ca el se dovedeau mult mai utili decît aventurierii care căutau permanent să se remarce prin acte de vitejie.

— M-am întors, strigă el, intrînd pe poarta casei sale.

Dealul era destul de abrupt şi se simţea întotdeauna măturat de vînt cînd trecea prin acel loc. De cînd îşi lăsase soţia la ţară, casa era populată mai ales de bărbaţi, singurele femei fiind numai cele cîteva slujnice. De aici şi o anumită lipsă de tandreţe pe care numai o prezenţă feminină ar fi adus-o. Cu toate acestea, în serile cînd nu era de gardă, găsea poteca pietruită dintre poarta cea roşie şi intrarea pentru oaspeţi proaspăt stropită în aşteptarea întoarcerii sale. De asemenea, indiferent de oră, cineva îl întîmpina întotdeauna la uşa principală.

— Kojirō e aici? întrebă el de cum intră.

— A fost toată ziua, răspunse slujitorul care îl întîmpină. Acum se odihneşte în camera lui, bucurîndu-se de briză.

— Bine. Adu nişte saké şi spune-i să vină la mine.

În timp ce se făceau pregătirile, Kakubei se dezbrăcă de hainele transpirate şi intră în baie. Apoi, îmbrăcînd un chimonou uşor, intră în camera de zi, unde îl aştepta Kojirō. Cînd sosi saké-ul, Kakubei îl turnă în ceşcuţe, spunînd:

— Te-am chemat pentru că astăzi s-a întîmplat ceva încurajator, despre care doream să-ţi povestesc.

— Veşti bune?

— După ce i-am vorbit seniorului Tadatoshi despre tine, se pare că s-a interesat şi el de reputaţia ta. Astăzi mi-a spus să te duc la el cît de curînd. După cum ştii, nu-i uşor să aranjezi astfel de lucruri. Zeci de vasali din serviciul său ar dori să-i recomande pe cineva.

Din tonul său, se vedea clar că se aştepta ca *rōnin*-ul Kojirō să fie încîntat de vestea primită.

Kojirō duse ceşcuţa la buze şi sorbi. Apoi spuse, fără să-şi schimbe expresia feţei:

— Daţi-mi voie să vă torn eu saké de această dată.

Nelăsîndu-se impresionat, Kakubei îi admiră totuşi tînărului capacitatea de a-şi ascunde emoţiile.

— Aceasta înseamnă că am reuşit să înfăptuiesc ceea ce mi-ai cerut. Cred că este cazul să sărbătorim. Să mai bem puţin saké.

Kojirō îşi plecă uşor capul şi murmură:

— Vă sînt recunoscător pentru bunătate.

— Mi-am făcut numai datoria. Cînd cineva este atît de capabil şi de talentat ca tine, consider că este de datoria mea faţă de seniorul pe care îl slujesc să mă îngrijesc să i se acorde întreaga consideraţie.

— Vă rog să nu mă supraestimaţi. Şi aş vrea să precizez din nou un lucru. Nu venitul mă interesează. Pur şi simplu consider o onoare pentru un samurai să servească o Casă atît de renumită cum este Casa Hosokawa. În istoria sa, au existat trei bărbaţi deosebiţi.

Cei trei erau Tadatoshi, tatăl şi bunicul său, respectiv Sansai şi Yūsai.

— Să nu crezi că te-am ridicat în slăvi. Nici nu era necesar. Numele lui Sasaki Kojirō este cunoscut pretutindeni în capitală.

— Cum aş putea fi renumit cînd nu fac decît să trîndăvesc pe aici, cît e ziua de lungă? Nu mi se pare că aş fi ieşit din comun. Problema e că există prea mulţi impostori pe aici.

— Mi s-a spus că te pot duce oricînd acolo. Cînd ai dori să mergi?

— Oricînd.

— Atunci, mîine?

— Îmi convine.

Faţa sa nu trăda înflăcărare sau nerăbdare, ci numai încredere în sine.

Kakubei, şi mai impresionat de sîngele rece al acestuia, spuse:

— Înţelegi, desigur, că Alteţa sa nu putea lua o hotărîre fără să te vadă. Lucrul acesta nu trebuie să te îngrijoreze. Este doar o formalitate. Nu am nici o îndoială că ţi se va oferi slujba.

Kojirō aşeză ceşcuţa pe masă şi îl privi în faţă pe Kakubei. Apoi, foarte rece şi sfidător, spuse:

— M-am răzgîndit. Îmi pare rău că v-am creat probleme.

Sîngele părea să-i ţîşnească din lobii urechilor, şi aşa înroşite de băutură.

— Ceee? se bîlbîi Kakubei. Vrei să spui că renunţi la şansa de a ocupa un post în Casa Hosokawa?

— Nu-mi place ideea, răspunse scurt oaspetele, fără alte explicaţii.

Mîndria sa îi spunea că nu avea nici un motiv să se supună unui interogatoriu; zeci de alţi *daimyō* ar fi căutat să-l angajeze pe nevăzute pentru o mie cinci sute, ba chiar două mii cinci sute de baniţe.

Dezamăgirea lui Kakubei nu părea să-l impresioneze şi nici faptul că ar fi putut fi considerat un ingrat încăpăţînat. Fără nici o urmă de îndoială sau părere de rău, îşi termină mîncarea în linişte şi se întoarse în camerele ce-i erau rezervate.

Lumina lunii cădea blînd pe *tatami*. Întins pe jos, cu braţele sub cap, începu să rîdă liniştit, spunîndu-şi:

— Cinstit bărbat, acest Kakubei. Bunul, bătrînul, cinstitul Kakubei.

Kojirō ştia că acesta va fi în încurcătură cînd va trebui să-i explice lui Tadatoshi schimbarea bruscă. Simţea, de asemenea, că bătrînul nu putea rămîne supărat pe el prea mult timp, indiferent cît de urît s-ar fi purtat.

În timp ce nega cu evlavie orice interes material, fierbea de ambiţie. Îşi dorea mai mult decît o slujbă. Tînjea după orice strop de faimă şi succes pe care l-ar fi putut obţine. Altfel, ce rost ar fi avut toţi anii aceia de pregătire asiduă?

Ambiţia sa se deosebea de a celorlalţi oameni prin magnitudine. Dorea să fie cunoscut în întreaga ţară drept un bărbat viteaz, să aducă glorie casei sale din Iwakuni, să se bucure de fiecare clipă de viaţă. Pentru el, drumul cel mai rapid către faimă şi bogăţie era atingerea perfecţiunii în artele marţiale. Avusese norocul să se nască cu talent în mînuirea săbiei; ştia acest lucru şi satisfacţia lui era cu atît mai mare. Plănuise cursul evenimentelor cu inteligenţă şi cu un remarcabil simţ de anticipare. Fiecare acţiune a sa era calculată în aşa fel, încît să-l apropie şi mai mult de ţintă. Din punctul său de vedere, Kakubei, deşi mai în vîrstă, părea naiv şi puţin cam prea sentimental.

Într-un tîrziu adormi, visînd la viitorul său strălucit.

Mai spre miezul nopţii, cînd lumina lunii se furişa pe *tatami*, o umbră, ghemuindu-se printre ţînţari, se tîrî ca o broască pînă la streaşina casei neluminate. Se auzi o şoaptă:

— Acum.

Misteriosul bărbat surprins mai devreme la poalele dealului înaintă încet, fără zgomot, pînă ajunse la verandă, unde se opri şi cercetă camera. Totuna cu umbrele nopţii, în afara luminii lunii, ar fi putut rămîne nedescoperit atîta timp cît n-ar fi făcut zgomot.

Kojirō sforăia. Bîzîitul nocturn al insectelor, întrerupt pentru scurt timp de apariţia bărbatului, reîncepu prin iarba acoperită cu rouă.

Trecură cîteva minute. Apoi liniştea fu brusc întreruptă de zăngănitul unei săbii trase din teacă şi zgomotul unor paşi pe verandă.

Umbra se repezi spre Kojirō şi scoase un strigăt înainte de a lovi.

Se auzi un şuierat ascuţit şi un obiect lung îl izbi peste încheietura mîinii; forţa loviturii sale fusese puternică. În loc să-i cadă din mînă, sabia se înfipse în *tatami*, acolo unde cu cîteva clipe mai înainte fusese corpul lui Kojirō.

Ca un peşte care ţîşneşte departe de undiţa care loveşte apa, Kojirō sări cît ai clipi din ochi lîngă perete. Acum stătea în picioare în faţa agresorului, ţinînd Sabia de Bizen într-o mînă, iar teaca, în cealaltă.

— Cine eşti? întrebă Kojirō respirînd calm.

Ca întotdeauna, era netulburat.

— S-s-sînt eu!

— Asta nu-mi spune nimic. Nu ştiu decît că eşti un laş. Ataci un om care doarme. Cum te numeşti?

— Sînt Yogorō, singurul fiu al lui Obata Kagenori. Ai profitat că tatăl meu era bolnav şi l-ai bîrfit în tot oraşul.

— Nu eu l-am bîrfît, ci oamenii din Edo.

— Cine a fost acela care i-a atras pe discipolii lui în luptă, pentru ca apoi să-i omoare?

— Eu, fără nici o îndoială. Eu, Sasaki Kojirō. Dacă eram mai bun decît ei! Mai puternic. Mai curajos. Mai bine pregătit în Arta Războiului.

— Cum poţi avea obrăznicia să spui aşa ceva, cînd ai chemat în ajutor paraziţii casei Hangawara?

Cu un gest de dispreţ, Kojirō făcu un pas înainte, mîrîind printre dinţi:

— Dacă vrei să mă urăşti, n-ai decît. Dar să ştii că cel care poartă ranchiună pentru o demonstraţie în Arta Războiului este chiar mai demn de dispreţ decît un laş. Aşa că sînt nevoit să ucid din nou un Obata. Eşti gata să te supui sorţii?

Nu primi nici un răspuns.

— Te-am întrebat dacă te-ai împăcat cu soarta?

Spunînd aceste cuvinte, Kojirō făcu încă un pas înainte. În acel moment, lumina lunii se reflectă de pe lama de curînd şlefuită a săbiei sale, orbindu-l pe Yogorō.

Kojirō îşi privea prada ca un om flămînd aflat la un ospăţ.

Vulturul

Kakubei regreta că se lăsase folosit într-un mod atît de josnic şi se jură să nu mai aibă de-a face cu Kojirō. Totuşi, în adîncul sufletului, acesta îi plăcea. Ceea ce nu-i convenea era însă faptul că se afla prins între stăpînul său şi cel pe care-l proteja. Apoi trecu din nou în revistă tot ce se întîmplase.

Poate că ceea ce făcuse Kojirō îi dovedea valoarea. Un samurai obişnuit n-ar fi pierdut şansa de a fi chestionat pentru obţinerea slujbei. Cu cît reflecta mai adînc asupra supărării pe care i-o produsese Kojirō, cu atît se simţea mai atras de spiritul independent al *rōnin*-ului.

În următoarele trei zile, Kakubei nu mai trecu pe-acasă, pentru că era de gardă la palatul Hosokawa. El nu avu astfel ocazia să-l întîlnească pe Kojirō pînă în dimineaţa celei de-a patra zile, cînd a trecut întîmplător pe lîngă încăperile rezervate acestuia.

După o scurtă dar stînjenitoare pauză, Kakubei sparse gheaţa:

— Vreau să-ţi vorbesc, Kojirō. Ieri, cînd plecam, Seniorul Tadatoshi m-a întrebat de tine. A spus că ar dori să te cunoască. De ce n-ai merge la terenul de tragere cu arcul să vezi cît e de priceput?

Kojirō rînji fără a-i răspunde, iar Kakubei adăugă:

— Nu înţeleg de ce ţi se pare înjositor. Se obişnuieşte să discuţi cu un om înainte de a-l angaja.

— Ştiu, dar presupunînd că mă respinge, ce ar urma? Aş fi un proscris, nu-i aşa? Şi nu mi-ar conveni să mi se spună că sînt un milog.

— Atunci e vina mea. Am pus problema greşit. Alteţa sa nu ar face niciodată aşa ceva.

— Ce răspuns i-aţi dat?

— Încă nici unul. Dar pare puţin cam nerăbdător.

— Ha, ha! M-aţi ajutat foarte mult. Nu ar fi trebuit să vă pun într-o situaţie atît de dificilă.

— N-ai putea să te răzgîndeşti şi să-l vizitezi măcar o dată?

— Foarte bine, dacă asta înseamnă atît de mult pentru dumneavoastră.

Nefiind în întregime mulţumit, Kakubei întrebă:

— Astăzi ai putea?

— Atît de curînd?

— Da.

— Cînd?

— Imediat după prînz? Atunci exersează el.

— Foarte bine, voi fi acolo.

Kojirō începu pregătirile pentru întîlnire. Chimonoul pe care şi-l alesese era de calitate superioară, iar *hakama* confecţionată dintr-o ţesătură adusă de peste mări. Deasupra chimonoului purta un fel de mantie din mătase transparentă, ca o vestă fără mîneci, dar cu umeri rigizi, ieşiţi în relief. Pentru a-şi completa ţinuta, ceru slujitorilor să i se aducă *zōri* noi şi o pălărie de pai.

— Pot să iau un cal? se interesă el în cele din urmă.

— Da. Calul de schimb al stăpînului, cel alb, este la dugheana florarului, la poalele dealului.

Negăsindu-l pe florar, Kojirō privi spre templul aflat peste drum, unde un grup de oameni se strînsese în jurul unui cadavru acoperit cu o rogojină de trestie. Se duse şi el într-acolo să arunce o privire.

Oamenii tocmai pregăteau înmormîntarea cu un preot de prin partea locului. Victima nu avea nimic asupra sa prin care să poată fi identificată; în afară de faptul că era tînăr şi din clasa samurailor, nimeni nu putea spune nimic despre el. Sîngele din jurul tăieturii adînci dintre umăr şi mijloc se uscase şi se înnegrise.

— L-am mai văzut. Acum patru zile, seara, spuse florarul, continuînd să povestească agitat, pînă ce simţi o mînă pe umăr.

Cînd se întoarse, dădu cu ochii de Kojirō care i se adresă:

— Mi s-a spus că armăsarul lui Kakubei se află la tine. Te rog, pregăteşte-l pentru mine.

— Plecaţi undeva? întrebă florarul, înclinîndu-se şi dispărînd grăbit.

Ieşi apoi din grajd, mîngîind gîtul unui armăsar cenuşiu deschis.

— Bun cal, remarcă Kojirō.

— Într-adevăr. Este un animal frumos. Cînd Kojirō se urcă în şa, florarul adăugă:

— Vi se potriveşte.

Scoţînd ceva bani din pungă, Kojirō îi aruncă acestuia.

— Foloseşte-i pentru flori şi tămîie.

— Cum? Pentru cine?

— Pentru mortul de colo.

Dincolo de poarta templului, îşi drese glasul scuipînd, ca şi cînd ar fi vrut să scape de gustul amar lăsat de imaginea cadavrului. Cu toate acestea, avea senzaţia că tînărul a cărui viaţă o curmase înlăturase rogojina de trestie şi acum îl urma.

— Nu i-am făcut nimic ca să mă urască, îşi spuse şi se simţi parcă mai bine.

Pe cînd calul şi călăreţul străbăteau drumul Takanawa sub soarele arzător, atît orăşenii cît şi samuraii se dădeau la o parte pentru a le face loc. Capetele se întorceau cu admiraţie. Chiar şi pe străzile oraşului Edo, Kojirō făcu o impresie deosebită. Oamenii se întrebau cine era şi de unde venea.

La palatul Hosokawa, lăsă calul în grija unui slujitor şi intră în casă. Kakubei se grăbi să-l întîmpine, adresîndu-i-se ca şi cînd Kojirō i-ar fi făcut o mare favoare.

— Îţi mulţumesc că ai venit. Este momentul cel mai potrivit. Odihneşte-te puţin. Îi voi spune Alteţei sale că eşti aici.

Înainte de a se retrage, ceru să i se aducă oaspetelui apă rece, ceai de orz şi o tavă cu tutun.

Cînd un samurai veni să-l conducă la terenul de tragere cu arcul, Kojirō îi înmînă sabia cea lungă, apoi îl urmă, purtînd numai sabia scurtă.

În lunile de vară, seniorul Tadatoshi obişnuia să tragă zilnic cîte o sută de săgeţi. Cîţiva dintre samuraii lui apropiaţi erau întotdeauna acolo, urmărind cu sufletul la gură fiecare tragere şi încercînd să fie de ajutor la recuperarea săgeţilor.

— Daţi-mi un prosop, porunci seniorul, aşezîndu-şi arcul alături.

Îngenunchind, Kakubei întrebă:

— Vă pot deranja, Alteţă?

— Ce s-a întîmplat?

— Sasaki Kojirō este aici. V-aş fi recunoscător dacă l-aţi putea primi.

— Sasaki? A, da.

Potrivi o săgeată pe coarda arcului, îşi pregăti poziţia corpului şi ridică braţul de tragere deasupra sprîncenelor. Nici el şi nici ceilalţi nu priviră în direcţia lui Kojirō pînă cînd cele o sută de săgeţi nu se terminară.

Cu un singur gest, Tadatoshi spuse:

— Apă! Aduceţi-mi puţină apă.

Un servitor aduse apă şi o turnă într-un ciubăr mare din lemn, aflat la picioarele lui Tadatoshi. Lăsîndu-şi partea de sus a chimonoului să atîrne, se spălă pe piept şi apoi pe picioare. Oamenii săi îl ajutau, alergînd să aducă mai multă apă şi să-i şteargă spatele. Nu exista nimic formal în purtarea lor, nimic ce ar fi putut sugera unui observator că acolo se afla un *daimyō* cu suita sa.

Kojirō crezuse că Tadatoshi, poet şi estet, fiu al seniorului Sansai şi nepot al seniorului Yūsai, era un aristocrat tot atît de rafinat ca şi eleganţii curteni din Kyoto. Deşi uimit, totuşi pe chipul său nu se putea citi surpriza.

Lăsînd tălpile încă umede să-i alunece în *zōri*, Tadatoshi privi spre Kakubei, care aştepta ceva mai departe. Cu aerul unuia care îşi reaminteşte brusc de o promisiune, spuse:

— Kakubei, acum îl voi primi pe omul tău.

I se aduse un scăunel pe care se aşeză, la umbra unui cort şi în faţa unui stindard purtînd însemnele lui – un cerc înconjurat de opt cercuri mai mici, reprezentînd soarele, luna şi şapte planete.

La semnalul lui Kakubei, Kojirō se apropie şi îngenunche înaintea seniorului Tadatoshi. După saluturile de rigoare, Tadatoshi îl invită pe Kojirō să se aşeze pe un scăunel, arătînd astfel că îl tratează ca pe un oaspete de onoare.

— La dispoziţia dumneavoastră, spuse Kojirō ridicîndu-se şi luînd loc în faţa lui Tadatoshi.

— Kakubei mi-a vorbit despre tine. Te-ai născut în Iwakuni, nu-i aşa?

— Aşa este, Alteţă.

— Seniorul Kikkawa Hiroie din Iwakuni era cunoscut ca un conducător nobil şi înţelept. Strămoşii tăi l-au slujit?

— Nu, noi nu am fost niciodată în serviciul Casei Kikkawa. Am fost descendenţi ai familiei Sasaki din provincia Ōmi. După căderea ultimului shōgun Ashikaga, tatăl meu s-a retras în satul mamei.

După alte cîteva întrebări despre familia sa, seniorul Tadatoshi îl întrebă:

— Este pentru prima oară cînd intri în serviciul cuiva?

— Încă nu ştiu dacă o voi face.

— Am înţeles de la Kakubei că doreşti să intri în slujba Casei Hosokawa. Care îţi sînt motivele?

— Consider că este Casa pentru care ar merita să trăiesc şi să mor.

Aparent mulţumit de acest răspuns, Tadatoshi întrebă în continuare:

— Ce stil de luptă foloseşti?

— Eu îl numesc Ganryū.

— Ganryū?

— Un stil pe care l-am creat chiar eu.

— Presupun că există anumite influenţe.

— Am studiat Stilul Tomita şi am beneficiat de lecţii din partea seniorului Katayama Hisayasu din Hōki, care la bătrîneţe s-a retras la Iwakuni. Am învăţat de asemenea multe figuri de unul singur. Obişnuiam să mă antrenez doborînd rîndunele aflate în zbor.

— Înţeleg. Numele de Ganryū vine cumva de la rîul care curge în apropierea locului unde te-ai născut?

— Da, Alteţă.

— Mi-ar plăcea să asist la o demonstraţie, spuse Tadatoshi, privindu-i pe samuraii din jurul său. Care din voi ar fi dispus să accepte provocarea acestui bărbat?

Aceştia urmăriseră în linişte dialogul, gîndindu-se că *ronin-ul* Kojirō era prea tînăr pentru renumele pe care-l dobîndise. Se uitară unii la alţii, apoi la Kojirō, ai cărui obraji îmbujoraţi dovedeau dorinţa sa de a înfrunta orice adversar.

— Ce-ar fi să o faci tu, Okatani?

— Da, Alteţă.

— Tu pretinzi că lancea este superioară săbiei. Acum ai şansa să o dovedeşti.

— Bucuros, dacă şi Sasaki doreşte.

— Bineînţeles, răspunse prompt Kojirō.

În tonul său, politicos dar extrem de rece, exista o urmă de cruzime.

Samuraii mai tineri măturaseră nisipul pe terenul de tragere cu arcul şi puseseră la o parte echipamentul. Deşi armele le

erau tot atît de familiare ca şi beţişoarele, ei nu prea aveau experienţă practică, fiindcă îşi dobîndiseră cunoştinţele mai mult în şedinţele de pregătire din *dōjo*. Şansa de a fi martori şi cu atît mai puţin de a duce o luptă adevărată se întîlnea de puţine ori în viaţă. Ar fi căzut repede de acord că o încăierare între doi bărbaţi era o întrecere mai interesantă decît cea de pe cîmpul de bătălie, unde exista uneori posibilitatea ca cineva să părăsească lupta şi să-şi ia „zborul” în timp ce tovarăşii săi continuau să lupte. În înfruntarea corp la corp, fiecare din cei doi trebuia să se bizuie numai pe sine, de la început şi pînă la sfîrşit. Ori ieşea învingător, ori era ucis sau schilodit.

Ei îl priveau pe Okatani Gorōji cu solemnitate. Chiar printre soldaţii pedeştri de rang inferior, erau destul de puţini cei care preferau lupta cu lancea. Gorōji era, în general, considerat cel mai bun. Nu numai că luase parte la bătălii, dar exersase permanent şi născocise anumite tehnici de luptă proprii.

— Acordaţi-mi cîteva minute, spuse Gorōji făcînd o plecăciune către Tadatoshi şi Kojirō înainte de a se retrage pentru pregătiri.

Îl mulţumea faptul că astăzi, ca şi în alte zile, purta lenjerie de corp curată, deoarece tradiţia spunea că un bun samurai îşi începe ziua cu un zîmbet şi o incertitudine; seara ar putea fi doar un cadavru.

După ce împrumută o sabie din lemn, lungă de un metru, Kojirō îşi alese terenul pentru înfruntarea care urma. Trupul îi părea relaxat, cu atît mai mult cu cît nu-şi suflecase *hakama*. Înfăţişarea sa impresiona; chiar şi duşmanii săi trebuiau să admită lucrul acesta. Profilul său frumos degaja un aer de încredere în forţele proprii.

Ochi îngrijoraţi se întoarseră spre paravanul în spatele căruia Gorōji îşi aranja îmbrăcămintea şi echipamentul.

— De ce zăboveşte atîta? întrebă cineva.

Gorōji îşi înfăşură calm o bucată de cîrpă umedă în jurul vîrfului lăncii sale, armă pe care o folosise cu rezultate remarcabile pe cîmpul de bătălie. Mînerul avea trei metri lungime şi numai lama, de douăzeci-douăzeci şi ceva de centimetri, care se termina cu un vîrf ascuţit, făcea cît o sabie scurtă.

— Ce faci? strigă Kojirō. Dacă te frămîntă gîndul că m-ai putea răni, nu te obosi. Nu mă deranjează dacă laşi vîrful neînfăşurat.

Deşi cuvintele erau curtenitoare, aluzia era arogantă.

Privindu-l fix, Gorōji îl întrebă:

— Eşti sigur?

— Da.

Cu toate că nici seniorul Tadatoshi şi nici oamenii săi nu interveniră în discuţie, ochii lor pătrunzători îl îndemnau pe Gorōji să primească. Dacă străinul avea tupeul să o ceară, de ce să nu i se respecte dorinţa?

— În acest caz… Gorōji rupse cîrpa înfăşurată peste vîrful lăncii, apucă arma de la mijloc şi spuse: Accept bucuros, dar dacă eu folosesc lama lăncii descoperită, aş dori ca şi tu să lupţi cu o sabie adevărată.

— Aceasta din lemn este foarte bună.

— Nu, nu sînt de acord.

— Doar nu te aştepţi ca eu, un străin, să îndrăznesc să folosesc o sabie adevărată în prezenţa Alteţei sale.

— Dar…

Cu un gest de nerăbdare, seniorul Tadatoshi spuse:

— Hai, Okatani. Nimeni nu te va considera laş pentru că ai respectat dorinţa omului.

Atitudinea arogantă a lui Kojirō îl iritase vizibil.

Cei doi bărbaţi, cu feţele înflăcărate de hotărîre, schimbară cîteva saluturi formale numai din priviri. Gorōji făcu prima mişcare, sărind lateral, dar Kojirō, asemenea unei păsări sălbatice, alunecă pe sub vîrful lăncii şi lovi direct la piept. Neavînd timp să fandeze, lăncierul se răsuci şi încercă să-l izbească pe Kojirō în ceafă cu capătul mai gros al armei sale. Cu un trosnet răsunător, lancea zbură în direcţie opusă, în timp ce sabia lui Kojirō lovi coastele adversarului lăsate pentru moment fără apărare. Gorōji lunecă într-o parte, apoi făcu o săritură, continuînd atacul. Fără a avea timp să respire, fandă, sări din nou lateral şi tot aşa, timp de cîteva minute. La început reuşi să pareze cîteva lovituri, dar curînd după aceea arăta ca un şoim migrator care se străduia să respingă un vultur. Vînată de o sabie dezlănţuită, lancea sa se frînse în două. În acelaşi moment, Gorōji scoase un ţipăt care răsună ca şi cînd sufletul i-ar fi fost smuls din trup.

Scurta bătălie se terminase. Kojirō sperase să mai lupte cu patru sau cinci adversari, dar Tadatoshi declară că văzuse suficient.

Cînd Kakubei veni acasă în seara aceea, Kojirō îl întrebă:

— Am mers puţin cam departe? Vreau să spun, în faţa Alteţei sale.

— Nu, a fost o performanţă deosebită. Totuşi, Kakubei nu se simţea în largul său. Acum, că putuse evalua capacitatea lui Kojirō, se simţea ca unul care ţinuse ascunsă la pieptul său o pasăre micuţă, numai pentru a o vedea cum se transformă într-un vultur.

— Seniorul Tadatoshi a făcut vreo apreciere?

— Nimic special.

— Totuşi, trebuie să fi spus ceva.

— Nu. A părăsit terenul de tragere cu arcul fără a scoate o vorbă.

Părînd puţin dezamăgit, Kojirō spuse:

— Nu are importanţă. Alteţa sa m-a impresionat mai mult decît m-aş fi aşteptat. Mă gîndeam că dacă ar fi să slujesc pe cineva, acesta ar fi seniorul Tadatoshi. Dar desigur nu pot influenţa mersul evenimentelor.

Kojirō nu-şi ascundea seriozitatea cu care privea situaţia. După clanurile Date, Kuroda, Shimazu şi Mōri, Casa Hosokawa se bucura de cel mai mare prestigiu. Era sigur că acesta putea dura atîta timp cît seniorul Sansai stăpînea feuda Buzen. Dar mai devreme sau mai tîrziu, Edo şi Osaka urmau să se înfrunte, o dată pentru totdeauna. Nimeni nu putea să prevadă ce se va întîmpla; un samurai care greşea în alegerea stăpînului se putea trezi din nou *rōnin*, sacrificîndu-şi astfel întreaga viaţă pentru un serviciu de cîteva luni.

La o zi după luptă, află că adversarul său Gorōji supravieţuise, cu toate că avea pelvisul şi femurul stîng zdrobite. Kojirō primi vestea calm, consolîndu-se cu gîndul că oricum, după această întîmplare, prestigiul său crescuse chiar dacă nu obţinuse slujba.

Cîteva zile mai tîrziu anunţă brusc că are de gînd să-l viziteze pe Gorōji. Fără să dea vreo explicaţie pentru această neaşteptată dovadă de amabilitate, plecă singur spre casa lui Gorōji, în apropierea podului Tokiwa.

Rănitul îl primi cu cordialitate pe neaşteptatul vizitator.

— Competiţia e competiţie, n-ai ce-i face, spuse Gorōji, cu zîmbetul pe buze şi cu ochii umezi. Regret lipsa mea de îndemînare şi doresc să ştii că nu am nimic împotriva ta. Frumos din partea ta că ai venit să mă vizitezi. Îţi mulţumesc.

După plecarea lui Kojirō, vorbind unui prieten, Gorōji remarcă:

— Iată un samurai pe care îl admir. L-am crezut un ticălos arogant, dar se pare că m-am înşelat. Este prietenos şi politicos.

Era exact reacţia pe care contase Kojirō. Făcea parte din planul său: alţi vizitatori ai învinsului vor avea ocazia să audă cuvinte de laudă despre el, chiar din gura acestuia. Pentru mai multă siguranţă, în următoarea săptămînă vizită casa lui Gorōji de încă trei ori. O dată, cumpără chiar un peşte proaspăt de la piaţă, oferindu-l fostului adversar ca simbol al dorinţei sale de refacere grabnică.

Prune verzi

În zilele toride de după sezonul ploios, cînd bărbaţi ursuzi se tîrau alene pe drumurile uscate de arşiţă, afişele care-l chemau în bătaie de joc pe Musashi „să vină şi să lupte” dispăruseră. Cele cîteva care nu căzuseră pe pămîntul muiat de ploaie sau nu fuseseră furate pentru foc erau acoperite de buruieni şi iarbă înaltă.

„Trebuie să existe ceva, pe undeva”, îşi zise Kojirō, privind în jur, pentru a găsi un loc unde să mănînce. Dar acesta era Edo, nu Kyoto, iar dughenele cu orez ieftin şi ceainăriile atît de obişnuite în oraşul vechi nu-şi făcuseră încă apariţia aici. Pe o parcelă liberă, ascunsă după storuri de trestie, văzu un loc ce i se păru potrivit. În faţă, pe o fîşie de pînză verticală era scris cuvîntul „Donjiki”, iar din spatele storurilor fumul se ridica alene spre cer. Ceea ce citi îi aduse aminte de *tonjiki*, cuvînt care pe vremuri însemna chiftele de orez folosite ca raţii pentru soldaţi.

Cînd se apropie, auzi o voce de bărbat cerînd o ceaşcă de ceai. Înăuntru, doi samurai îşi înfulecau în grabă orezul, unul dintr-un castronel obişnuit, iar celălalt dintr-o cupă folosită de obicei pentru saké.

Kojirō se aşeză pe o bancă în faţa lor şi se adresă apoi proprietarului:

— Ce pot mînca?

— Orez. Am şi saké.

— La intrare scrie „Donjiki”. Ce înseamnă aceasta?

— Habar n-am.

— Nu tu l-ai scris?

— Nu. Un negustor bătrîn care s-a retras din activitate.

— Înţeleg. Trebuie să recunosc că are o caligrafie frumoasă.

— Spunea că a fost într-un pelerinaj religios, că a vizitat Templul Hirakawa Tenjin, Hikawa, Kanda Myōjin şi alte asemenea locuri, contribuind cu cîte ceva la înfrumuseţarea fiecăruia. Părea foarte pios şi generos.

— Îi ştii numele?

— Mi-a spus că este Daizō din Narai.

— Îmi pare cunoscut.

— În ceea ce priveşte cuvîntul „Donjiki” – ei bine, nu ştiu ce înseamnă. Dar socotesc că dacă l-a scris un om deosebit ca el, asta ar putea ţine duhul sărăciei departe, spuse el rîzînd.

După ce aruncă o privire asupra cîtorva castroane mari chinezeşti, Kojirō luă puţin orez şi peşte, turnă puţin ceai pe deasupra, alungă o muscă cu beţişoarele şi începu să mănînce.

Unul dintre ceilalţi doi clienţi se ridică şi privi printr-o spărtură a storurilor, spunîndu-i celui care îi ţinea companie:

— Priveşte afară, Hamada. Nu este acela vînzătorul de pepeni?

Celălalt bărbat privi afară, în direcţia indicată şi confirmă imediat:

— Da, e chiar el.

Purtînd pe umeri o cobiliţă cu coşuri la fiecare capăt, vînzătorul trecu prin dreptul pînzei pe care scria „Donjiki”. Într-o clipă, cei doi samurai ieşiră din prăvălie şi îl prinseră. Trăgîndu-şi săbiile, ei retezară frînghiile de care atîrnau coşurile. Vînzătorul mai făcu un pas înainte, poticnindu-se.

Hamada îl smulse brusc dintre pepeni, apucîndu-l de ceafă.

— Unde ai dus-o? întrebă el, plin de furie. Nu minţi. Precis ai ascuns-o pe undeva.

Celălalt samurai vîrî sub nasul captivului vîrful săbiei sale, adresîndu-i-se cu aceeaşi furie nestăpînită:

— Vorbeşte! Unde e?

Lama săbiei atingea ameninţător obrazul omului.

— Cu o mutră ca asta… cum ai putut să crezi că ai să fugi cu femeia altuia?

Vînzătorul, cu obrajii arzînd de furie şi teamă, găsi momentul potrivit şi îl îmbrînci cît colo pe unul din agresori, ridicîndu-şi apoi cobiliţa şi lovindu-l pe cel de-al doilea.

— Deci vrei să lupţi, da? Ai grijă, Hamada, se pare că individul nu e un vînzător de pepeni obişnuit.

— Ce-ar putea face un nătîng ca ăsta? rînji dispreţuitor Hamada, smulgîndu-i cobiliţa şi trîntindu-l la pămînt.

Încălecîndu-l, folosi frînghiile pentru a-l lega de cobiliţă.

Un strigăt de porc înjunghiat se auzi în spatele său. Hamada îşi întoarse faţa, într-un nor de picături fine, roşii. Consternat, se ridică şi ţipă:

— Cine eşti? Ce…?

Lama unei săbii se îndrepta spre el. Kojirō rîse şi cînd Hamada se dădu înapoi, îl urmă neîndurător. Cei doi se mişcară în cerc prin iarbă. Cînd Hamada se retrăgea un pas, Kojirō înainta tot atît, păstrînd aceeaşi distanţă între ei. Cînd Hamada sări într-o parte, sabia lui Kojirō îl urmă, indicînd fără ezitare viitoarea sa victimă.

Vînzătorul de pepeni strigă cu uimire:

— Kojirō! Sînt eu. Salvează-mă!

— Kojirō! suspină Hamada, pierdut.

Apoi se roti pe călcîie, încercînd să dispară.

— Încotro? îl opri Kojirō.

Sabia străluci sub soarele arzător, retezînd urechea lui Hamada şi pătrunzînd adînc în carnea de sub umărul acestuia. Samuraiul muri pe loc.

Kojirō tăie apoi legăturile vînzătorului de pepeni. După ce se ridică, acesta se aplecă, rămînînd în acea poziţie, prea ruşinat ca să-şi arate faţa.

Kojirō îşi şterse sabia şi destul de amuzat, îi spuse acestuia:

— Ce se întîmplă cu tine, Matahachi? Nu mai sta atît de umil. Eşti încă în viaţă.

— Da.

— Nici un „Da”. Uită-te la mine. A trecut mult timp de cînd nu ne-am văzut, nu-i aşa?

— Mă bucur că sînteţi bine.

— De ce n-aş fi? Dar trebuie să spun că tu te ocupi de un negoţ neobişnuit.

— Să nu vorbim despre asta.

— Foarte bine. Ridică-ţi pepenii. De ce nu-i laşi la „Donjiki”?

Cu un strigăt puternic îl chemă pe proprietar, care-i ajută să care şi să aşeze pepenii în spatele storurilor.

Kojirō îşi scoase pensula şi cerneala şi scrise pe un shōji: „Aceluia care ar putea fi interesat: precizez că cel ce i-a ucis pe cei doi bărbaţi întinşi pe această parcelă am fost eu, Sasaki Kojirō, un *rōnin* care locuieşte la Tsukinomisaki”.

Apoi îi spuse proprietarului:

— Aceasta trebuie fixată undeva, astfel încît nimeni să nu te deranjeze în legătură cu cei doi.

— Vă mulţumesc.

— Dacă vor veni prieteni sau rude ale morţilor, te rog să le arăţi acest mesaj. Spune-le că nu am de gînd să fug. Dacă doresc să mă vadă, sînt gata să-i întîlnesc oricînd.

Din nou afară, îi spuse lui Matahachi:

— Să mergem.

Matahachi păşea alături, dar nu-şi putea lua ochii din pămînt. De cînd venise la Edo, nu avusese o slujbă permanentă. Oricît şi-ar fi dorit să devină *shugyōsha* sau să intre în afaceri, cînd dădea de greu, schimba slujba. Apoi, cînd Otsū îl părăsise, îi pierise cheful de muncă. Mai întîi dormise într-un loc, apoi în altul, alteori la case comune populate de vagabonzi. În ultimele cîteva săptămîni, trăise ca negustor ambulant, tîrîndu-şi picioarele dintr-o parte a castelului în cealaltă, vînzînd pepeni verzi.

Pe Kojirō nu îl interesa în mod special situaţia lui Matahachi, dar avînd în vedere mesajul lăsat la „Donjiki”, putea fi mai tîrziu luat la întrebări din pricina incidentului. Ca urmare, îl întrebă:

— Ce au avut de-mpărţit cu tine samuraii aceia?

— Să vă spun drept, este vorba de o femeie…

Kojirō zîmbi, la gîndul că oriunde mergea Matahachi, curînd apăreau probleme cu femeile. Poate aceasta era *karma* lui. I se adresă mai mult mormăind:

— Marele amorez din nou în acţiune, nu? Apoi, continuă cu glas mai puternic: Cine este femeia şi ce s-a întîmplat?

Îi luă ceva timp ca să-l convingă să mărturisească, dar în cele din urmă Matahachi îi spuse povestea sau mai exact o parte din ea. Lîngă şanţul de apărare al castelului existau zeci de mici ceainării ce furnizau mîncare şi băutură constructorilor şi trecătorilor. Într-una din ele servea o femeie care atrăgea privirile tuturor, ademenind bărbaţii care nu doreau ceai să intre pentru o ceaşcă, iar pe cei cărora nu le era foame, să comande castronele cu pastă dulce de fasole. Unul dintre clienţii obişnuiţi fusese Hamada. Matahachi trecea şi el pe-acolo din cînd în cînd.

Într-o zi, femeia îi şoptise lui Matahachi că avea nevoie de ajutorul lui.

— Nu-mi place *rōnin*-ul ăla, Hamada, dar stăpînul îmi porunceşte să merg cu el în fiecare seară, după închiderea dughenei. N-ai putea să mă primeşti la tine ca să mă ascund? Nu voi fi o povară. Îţi voi găti şi-ţi voi curăţa hainele.

Rugămintea ei i se păruse rezonabilă şi fusese de acord. Asta era tot.

Nu prea convins de cele auzite, Kojirō spuse:

— Pare ciudat.

— De ce? întrebă Matahachi.

Kojirō nu putea aprecia exact dacă Matahachi făcea pe nevinovatul sau dacă se lauda cu aventura sa amoroasă.

Fără ca măcar să zîmbească, îi spuse:

— Nu contează. Este prea cald aici, la soare. Hai să mergem la tine, şi acolo îmi poţi spune totul, amănunţit.

La aceste cuvinte, Matahachi se opri, fapt care-l făcu pe Kojirō să-l întrebe:

— S-a întîmplat ceva?

— Ei bine, locuinţa mea… nu este un loc unde să vă pot invita.

Văzîndu-i privirea chinuită, Kojirō spuse:

— Nu-ţi face griji. Zilele astea trebuie să treci pe la mine. Locuiesc cu Iwama Kakubei, cam pe la jumătatea dealului Isarago.

— Mi-ar face plăcere.

— Apropo, ai văzut afişele apărute recent în oraş în legătură cu Musashi?

— Da.

— Ele spun că şi mama ta îl caută. De ce nu treci pe la ea?

— Nu mă pot duce acolo în halul în care sînt acum.

— Prostule. Pentru propria-ţi mamă nu trebuie să te găteşti ca pentru un mare spectacol. Nu se ştie cînd îl găseşte pe Musashi şi dacă nu eşti acolo cînd trebuie, vei pierde şansa vieţii. Ai regreta, nu-i aşa?

— Da, trebuie să mă gîndesc la asta, spuse Matahachi, dînd un răspuns care nu-l angaja cu nimic şi gîndindu-se cu iritare cum oamenii, inclusiv bărbatul care tocmai îi salvase viaţa, nu înţelegeau sentimentele dintre mame şi odraslele lor.

Se despărţiră; Matahachi o luă agale pe o străduţă îngustă, iar Kojirō se îndreptă doar de ochii lumii în direcţie opusă. Curînd însă se întoarse în acelaşi loc şi îl urmări pe Matahachi, avînd grijă să nu fie observat.

Matahachi ajunse la o îngrămădire pestriţă de „case lungi”, construcţii ieftine cu un etaj, fiecare cu trei sau patru mici apartamente sub acelaşi acoperiş. Întrucît Edo înregistrase o

creştere rapidă şi nimeni nu putea face mofturi privind locuinţa, oamenii curăţaseră locul pe măsură ce era nevoie. Apăruseră străzi în locul cărărilor din trecut. La fel se formaseră prin acţiunea continuă a apei murdare şi şanţurile de scurgere a acesteia către cel mai apropiat pîrîu. Totuşi aceste cartiere sărăcăcioase nu puteau să absoarbă întregul val al noilor veniţi. Majoritatea locuitorilor unor asemenea spaţii erau, desigur, lucrători.

Aproape de casă, Matahachi fu salutat de un vecin pe nume Umpei, şeful unei echipe de săpători de puţuri. Umpei stătea cu picioarele încrucişate într-un ciubăr mare de lemn, din care nu i se vedea decît capul, pe deasupra unor paravane plasate în jurul acestuia.

— Bună seara, spuse Matahachi. Văd că faci baie.

— Sînt aproape gata, răspunse şeful. Vrei să intri şi tu?

— Mulţumesc, dar cred că Akemi mi-a încălzit deja apa.

— Voi doi ţineţi foarte mult unul la celălalt, nu-i aşa? Nimeni de aici nu ştie dacă sînteţi frate şi soră sau soţ şi soţie. Care-i adevărul?

Matahachi rîse cu sfială. Apariţia lui Akemi îl scuti de răspuns.

Ea aşeză un ciubăr sub prun şi aduse din casă găleţi pline cu apă fierbinte pe care le turnă în el. Cînd termină, spuse:

— Încearcă apa, Matahachi. Spune-mi dacă este destul de fierbinte.

— Puţin cam fierbinte.

Imediat după aceea se auzi roata de la fîntînă şi Matahachi, avînd pe el numai legătura de pînză care-i acoperea şalele, aduse o găleată cu apă rece şi o turnă în ciubăr. Încercă din nou apa şi de data aceasta păru mulţumit.

Umpei, îmbrăcat într-un chimonou de vară din bumbac, aduse un scaun din lemn de bambus, îl puse sub viţa lemnoasă, se aşeză pe el şi întrebă:

— Ai vîndut mulţi pepeni?

— Nu prea. Niciodată nu reuşesc să vînd prea mulţi.

Observînd că avea sînge uscat între degete, Matahachi îl şterse în grabă.

— Nici nu cred că ai putea. Viaţa ta ar fi mai uşoară dacă ai lucra într-o echipă de săpători.

— Întotdeauna îmi spui asta. Să nu crezi că nu m-ar fi interesat, dar dacă aş face-o, n-aş mai avea voie să părăsesc castelul, aşa-i? De aceea nu vrea Akemi ca eu să-mi iau o slujbă permanentă. Spune că s-ar simţi singură fără mine.

— Cuplu fericit, nu? Bine, bine.

— Aoleu!

— Ce s-a întîmplat?

— Mi-a căzut ceva în cap.

O prună verde aterizase pe pămînt, chiar în spatele lui Matahachi.

— Ha, ha! Iată pedeapsa pentru faptul că te lauzi cu devotamentul soţiei. Umpei îşi scutură evantaiul pe genunchi, rîzînd.

La peste şaizeci de ani, cu o coamă aspră de păr alb, ca o cînepă, Umpei se bucura de respectul vecinilor şi de admiraţia tinerilor, pe care-i trata ca pe propriii lui copii. În fiecare dimineaţă, el putea fi auzit cîntînd *Namu Myōhō Rengekyō*, invocaţia sacră a sectei Nichiren.

Originar din Itō, provincia Izu, avea înscris în faţa casei sale: „Idohori no Umpei, săpător de fîntîni pentru Castelul shōgunului”. Realizarea puţurilor necesare castelului cerea, pe lîngă munca fizică efectuată de lucrători obişnuiţi, anumite cunoştinţe tehnice de specialitate. Datorită experienţei sale îndelungate în minele de aur din peninsula Izu, Umpei fusese angajat pentru a acorda consultanţă şi a recruta lucrătorii potriviţi. Nimic nu-i făcea mai multă plăcere decît să stea seara sub viţă şi să-şi soarbă ceaşca de *shochu*, un fel de saké al săracilor, ieftin şi tare.

După ce Matahachi îşi termină baia, Akemi împrejmui ciubărul cu panouri şi intră şi ea. Mai tîrziu, discutară iar propunerea lui Umpei. Pe lîngă faptul că erau obligaţi să trăiască pe teritoriul castelului, lucrătorii erau supravegheaţi îndeaproape, iar familiile lor erau de fapt ostatice ale şefilor locali. Pe de altă parte însă, munca era mai uşoară decît în afara castelului şi de cel puţin două ori mai bine plătită.

Aplecat peste o tavă pe care se afla un castron cu fasole rece bătută, garnisită cu frunze de busuioc proaspăt, Matahachi spuse:

— Nu doresc să devin prizonier numai pentru a cîştiga ceva mai mulţi bani.

Apoi continuă, adresîndu-se direct lui Akemi:

— Nu am de gînd să vînd pepeni toată viaţa, dar trebuie să mai ai puţină răbdare.

— Mda, răspunse ea între două îmbucături de orez. Aş fi preferat să încerci să faci ceva care să merite cu adevărat, ceva ce oamenii ar aprecia.

Deşi nu nega faptul că era soţia lui Matahachi, ea nu avea de gînd să se mărite cu un neisprăvit ca el. Părăsind lumea distracţiilor de la Sakaimachi împreună cu Matahachi, făcuse numai un pas; acum se afla într-un loc de unde, cu prima ocazie, intenţiona să-şi ia zborul încă o dată către cerul deschis. Asta nu însemna că îi convenea ca Matahachi să muncească la castel. Simţea că ar fi fost periculos ca ea să rămînă singură. Mai ales se temea că Hamada ar putea să o găsească şi s-o oblige să trăiască cu el.

— Ah, era să uit, spuse Matahachi, imediat ce-şi terminară cina.

Îi povesti ce i se întîmplase în cursul zilei, aranjînd detaliile astfel încît s-o mulţumească. Cînd isprăvi, faţa ei devenise cenuşie.

Respirînd adînc, îl întrebă:

— L-ai întîlnit pe Kojirō? I-ai spus cumva că sînt aici? Sper că n-ai făcut-o!

Matahachi îi luă mîna şi i-o aşeză pe genunchi, spunînd:

— Sigur că nu. Cum să-i spun bestiei unde te afli? Este genul de individ care nu renunţă niciodată. Ar fi venit după tine…

În acelaşi moment scoase un strigăt nearticulat, ducîndu-şi mîna la faţă. Pruna verde care tocmai îi izbise obrazul îşi împrăştie carnea albă, zemoasă, pe faţa lui Akemi.

Afară, printre umbrele crîngului de bambuşi, la lumina lunii, o siluetă asemănătoare cu a lui Kojirō se îndepărta alene înspre oraş.

Ochii

— *Sensei!* strigă Iori, care încă nu ajungea să privească peste iarba înaltă.

Se aflau pe cîmpia Musashino, despre care se spunea că acoperă zece ţinuturi.

— Sînt aici, răspunse Musashi. De ce te mişti aşa încet?

— Parcă dădusem de o potecă, dar am pierdut-o. Cît de departe trebuie să mergem?

— Pînă vom găsi un loc ca lumea unde să locuim.

— Să locuim? Vreţi să locuim pe-aici?

— De ce nu?

Privind spre cer, Iori se gîndi la imensitatea sa şi la pustietatea din jur şi spuse:

— Mă întrebam doar.

— Gîndeşte-te cum arată aici toamna. Cer limpede şi frumos, rouă proaspătă care acoperă iarba. Nu te simţi mai curat numai cînd te gîndeşti la asta?

— Poate, dar eu nu sînt împotriva traiului la oraş, ca dumneavoastră.

— Nici eu. Într-un fel, este plăcut să trăieşti printre oameni, dar nici măcar eu, cu obrazul meu gros, nu aş suporta să stau acolo, printre afişele acelea în care mă batjocoresc. Ai văzut ce spuneau!

Cu o grimasă, Iori răspunse:

— Înnebunesc numai cînd mă gîndesc.

— De ce îţi pierzi calmul?

— Nu mă pot controla, stăpîne. Nicăieri pe unde am umblat, n-am întîlnit pe nimeni care să spună o singură vorbă bună despre dumneavoastră.

— Asta e, ce să-i faci!

— Aţi fi putut să-i ucideţi pe cei care răspîndeau zvonurile. Aţi fi putut ridica propriile afişe pentru a-i înfrunta.

— N-are nici un sens să porneşti o luptă pe care n-o poţi cîştiga.

— Nu aţi fi pierdut în faţa lepădăturilor acelora. N-aţi fi avut cum.

— Greşeşti. Aş fi pierdut.

— Cum?

— Din cauza numărului. Dacă doboram zece, ar fi apărut o sută. Dacă aş fi învins o sută, ar fi apărut o mie. N-ai cum să învingi într-o asemenea situaţie.

— Asta înseamnă că aveţi de gînd să-i lăsaţi să-şi bată joc de dumneavoastră tot restul vieţii?

— Sigur că nu. Îmi doresc ca oricine altcineva să am o bună reputaţie. O datorez strămoşilor mei. Intenţionez să devin un bărbat de care să nu rîdă nimeni. De aceea am venit aici, ca să învăţ.

— Putem umbla mult şi bine, dar nu cred că vom întîlni case. N-ar fi mai bine să căutăm din nou un templu unde să ne oprim?

— Nu-i o idee rea, dar mie mi-ar plăcea să găsim un loc cu o mulţime de copaci în jur, unde să ne ridicăm o casă.

— La fel ca la Hōtengahara, nu-i aşa?

— Nu. De această dată nu vom cultiva nimic. Poate că aşa voi practica zilnic meditaţia zen. Tu vei citi, iar eu îţi voi da lecţii de mînuire a săbiei.

Pătrunzînd în cîmpie prin satul Kashiwagi, intrarea Kōshū spre Edo, coborîră lunga colină dinspre Jūnisho Gongen şi urmară apoi poteca îngustă ce dispărea în iarba înaltă. Cînd, în cele din urmă, ajunseră pe o creastă acoperită cu pini, Musashi cercetă terenul şi spuse:

— Aici e bine.

Pentru el, orice loc putea servi ca adăpost… ba mai mult decît atît, putea constitui un întreg univers.

Împrumutară uneltele şi angajară un lucrător de la cea mai apropiată gospodărie. Afirmaţia lui Musashi privind construirea unei case nu era ceva cu totul ieşit din comun; de fapt, el învăţase destul de mult în acest sens, privind cum îşi construiesc păsările cuiburile. Rezultatul obţinut cu cîteva zile mai tîrziu era o ciudăţenie, aidoma unei sihăstrii de munte, la fel de nefinisată ca un şopron. Stîlpii de susţinere erau butuci necurăţaţi de coajă, iar restul, o amestecătură brută de scînduri, scoarţă de copac, bambus şi nuiele.

Stînd la o oarecare depărtare, pentru a putea privi mai bine, Musashi remarcă, dus pe gînduri:

— Aceasta trebuie să fie asemenea caselor în care trăiau oamenii pe vremea zeilor. Singura deosebire faţă de acea perioadă de sălbăticie erau bucăţile de hîrtie frumos finisate, pentru a acoperi *shōji*-ul.

În zilele care urmară, vocea lui Iori, care venea din spatele unui paravan de trestie, în timp ce-şi recita lecţiile, depăşea în intensitate bîzîitul greierilor. Pregătirea lui urma un program strict sub toate aspectele.

În cazul lui Jōtarō, Musashi nu insistase să-i impună reguli de disciplină, considerînd că era mai bine să-l lase să crească în mod firesc. Dar, o dată cu trecerea timpului, observase că dacă nu intervenea, laturile rele tindeau să se dezvolte, iar cele bune să dispară. De altfel, aşa se-întîmplă şi în natură: unde plantele şi copacii nu sînt ajutaţi să crească, buruienile se dezvoltă rapid, indiferent cît de des sînt tăiate.

În cele cîteva sute de ani de după războiul Ōnin, naţiunea arăta ca o masă confuză de plante dezvoltate peste măsură. Apoi, Nobunaga tăiase plantele, Hideyoshi se grăbise să le adune în snopi, pentru ca Ieyasu să le desfacă şi să le împrăştie la pămînt pentru a construi o lume nouă. După cum observase Musashi, războinicii care contaseră numai pe însuşirea şi practicarea artelor marţiale şi a căror calitate notabilă era ambiţia nemărginită, nu mai constituiau elementul dominant în societate. Sekigahara pusese capăt acelei perioade.

Ajunsese la concluzia că şi dacă naţiunea rămînea în mîinile celor din clanul Tokugawa, şi dacă revenea ca moştenire celor din clanul Toyotomi, oamenii ar fi ştiut, în general, în ce direcţie să meargă – de la haos spre ordine, de la distrugere spre creaţie.

Uneori avea impresia că se născuse prea tîrziu. Gloria lui Hideyoshi pătrunsese pînă în cele mai îndepărtate zone rurale şi aprinsese inimile băieţilor de vîrsta lui Musashi, apoi posibilitatea de a-i urma paşii se spulberase.

Astfel, propria sa experienţă îl conduse la decizia de a pune accentul pe disciplină în formarea lui Iori. Dacă tot avea de gînd să crească un samurai, atunci trebuia să formeze unul potrivit perioadei care urma şi nu celei apuse.

Simţind că era timpul pentru lecţia de mînuire a săbiei, îşi chemă discipolul.

— Iori!

— Da, stăpîne, răspunse băiatul, îngenunchind în faţa sa.

— Soarele este la asfinţit. A sosit timpul să exersăm. Adu săbiile.

— Da, stăpîne.

După ce le puse în faţa acestuia, îngenunche din nou şi solicită politicos o lecţie.

Sabia lui Musashi era lungă, a lui Iori scurtă, ambele fiind însă arme din lemn pentru instrucţie. Profesorul şi elevul se aflau acum faţă în faţă, ţinîndu-şi săbiile la nivelul ochilor. O geană de lumină rămăsese la orizont. Păduricea din spatele casei era deja învăluită în semiîntuneric, dar dacă cineva ar fi privit spre locul de unde se auzeau greierii, ar fi observat că razele argintii ale lunii pătrundeau deja printre crengile copacilor.

— Ochii, spuse Musashi.

Iori deschise larg ochii.

— Ochii mei. Priveşte-mă în ochi.

Iori îşi dădu toată osteneala, dar i se părea că privirea îi ricoşa pur şi simplu din ochii lui Musashi. În loc să-şi înfrunte adversarul cu privirea, ochii acestuia îl învingeau. Cînd încercă din nou, îl cuprinse ameţeala. Începu să nu-şi mai simtă capul. Mîinile, picioarele şi întreg corpul îi deveniră nesigure.

— Priveşte-mă în ochi! îi porunci Musashi cu asprime.

Privirea discipolului se rătăcise din nou. Apoi, concentrîndu-se asupra ochilor stăpînului său, uită de sabia pe care o ţinea în mînă. Sabia scurtă de lemn părea să devină tot atît de grea ca o bară de oţel.

— Ochii, ochii! spuse Musashi, înaintînd puţin.

Iori simţi impulsul de a se retrage, fapt pentru care primi aspre mustrări de zeci de ori. Dar cînd încercă să-şi urmărească adversarul şi să se apropie de el, tălpile îi păreau ţintuite la pămînt. Incapabil să înainteze sau să se retragă, simţea cum îi creşte temperatura corpului. „Ce se întîmplă cu mine?” Gîndul acesta îi veni precum explozia unui foc de artificii.

Sesizînd această explozie de energie mentală, Musashi strigă:

— La atac!

În acelaşi timp, îşi coborî umerii, sări înapoi şi pară lovitura cu agilitatea unui peşte.

Cu un icnet, Iori ţîşni înainte, se răsuci şi îl văzu pe Musashi stînd chiar pe locul unde fusese el cu cîteva clipe în urmă.

Apoi reîncepu confruntarea; atît profesorul cît şi elevul păstrau o linişte deplină.

Era devreme, cu mult înainte ca iarba să fie acoperită de rouă şi sprînceana lunii să atîrne deasupra cedrilor. Ori de cîte ori vîntul răbufnea în rafale, insectele se opreau, pentru cîteva momente, din zumzăit. Toamna venise şi florile de cîmp, deşi nu arătau deosebit în timpul zilei, fremătau acum pline de graţie, aidoma robei cu pene a unei zeiţe care dansează.

— Destul, spuse Musashi, lăsînd jos sabia.

Tocmai i-o întindea lui Iori, cînd auziră un glas dinspre pădurice.

— Mă întreb cine o fi, spuse Musashi.

— Probabil vreun călător rătăcit doreşte să înnopteze aici.

— Dă o fugă şi vezi ce se întîmplă.

În timp ce Iori se repezi în partea cealaltă a casei, Musashi se aşeză pe verandă şi privi peste cîmpie. Eulalia era înaltă, cu vîrfurile pufoase; lumina ce scălda iarba avea strălucirea specifică toamnei.

Cînd Iori reveni, Musashi îl întrebă:

— Un călător?

— Nu, un musafir.

— Musafir? Aici?

— Este Hōjō Shinzō. Şi-a legat calul şi te aşteaptă în spatele casei.

— Deşi această casă nu are ceea ce se cheamă spate sau faţă, cred că ar fi mai bine să-l primesc aici.

Iori alergă în spatele casei pentru a aduce oaspetele.

— Ce plăcere! exclamă Musashi. Ochii lui exprimau bucuria de a-l vedea pe Shinzō complet refăcut.

— Îmi pare rău că nu am apărut de atîta timp. Presupun că trăiţi aici pentru a fi cît mai departe de lume. Sper să mă ierţi că am picat aşa, pe neaşteptate.

După ce făcură un schimb de saluturi, Musashi îl invită pe Shinzō să-l însoţească pe verandă.

— Cum de m-ai găsit? Nu am spus nimănui unde sînt.

— Zushino Kōsuke. Mi-a spus că ai terminat statuia lui Kannon pe care i-ai promis-o şi l-ai trimis pe Iori să i-o ducă.

— Ha, ha! Înseamnă că Iori a lăsat să-i scape secretul. N-are importanţă. Nu sînt atît de bătrîn încît să abandonez lumea şi să mă retrag. Am crezut, totuşi, că dacă părăsesc scena pentru cîteva luni, bîrfele s-ar mai stinge. Am sperat ca astfel să scadă pericolul represaliilor împotriva lui Kōsuke şi a altor prieteni de-ai mei.

Shinzō îşi plecă privirile.

— Îţi datorez scuze... Numai din pricina mea ai avut atîtea necazuri.

— Nu chiar. Acela a fost un lucru neînsemnat. Adevărata cauză este relaţia mea cu Kojirō.

— Ştiai că l-a ucis pe Obata Yogorō?

— Nu.

— Cînd a auzit Yogorō ce mi s-a întîmplat, a decis să se răzbune. Nu era însă pe măsura lui Kojirō.

— L-am avertizat...

Imaginea tînărului Yogorō, stînd în pragul casei tatălui său, era încă vie în memoria lui Musashi.

„Păcat!” îşi zise în sinea lui.

— Înţeleg ce a simţit, continuă Shinzō. Discipolii plecaseră toţi şi tatăl său murise. Probabil s-a gîndit că era singurul care putea s-o facă. În orice caz, se pare că s-a dus la Kojirō, unde a fost ucis, deşi nimeni nu i-a văzut împreună şi nu există nici o dovadă.

— Mda. Poate chiar avertismentul meu a avut un efect contrar asupra sa... i-a stîrnit mîndria şi astfel s-a simţit obligat să lupte. Păcat!

— Da, răspunse Shinzō.

Yogorō fusese singura rudă de sînge a *Sensei*-ului. Prin moartea sa, Casa Obata înceta să mai existe.

— Totuşi, continuă Shinzō, tatăl meu a discutat problema aceasta cu seniorul Munenori, care a reuşit să instituie procedurile de adopţie. Sînt pe cale să devin succesorul şi moştenitorul lui Kagenori şi astfel să duc mai departe numele de Obata... Nu sînt însă sigur că am ajuns la maturitatea necesară. Mi-e teamă că voi sfîrşi prin a-l face şi mai mult de ruşine. Şi după cum se ştie, el a fost cel mai mare susţinător al tradiţiei militare Kōshū.

— Tatăl tău este Seniorul de Awa. Tradiţia militară Hōjō nu este considerată ca făcînd parte din Şcoala Kōshū? Şi nu este oare considerat tatăl tău tot atît de mare ca şi Kagenori?

— Şi ei spun acelaşi lucru. Strămoşii noştri au venit din provincia Tōtōmi. Bunicul meu i-a slujit pe Hōjō Ujitsuna şi Hōjō Ujiyasu din Odawara, iar tatăl meu a fost ales de însuşi Iesayu să le urmeze în fruntea familiei.

— Ca descendent al unei asemenea familii, nu este oarecum neobişnuit să devii discipol al lui Kagenori?

— Tatăl meu are discipolii săi şi a dat lecţii de artă militară chiar şi shōgunului. Dar în loc să-mi transmită cunoştinţele sale, mi-a spus să plec şi să învăţ de la altcineva. Să mă obişnuiesc cu greul. Aşa e el.

Musashi sesiză cîtă decenţă, chiar nobleţe, era în comportamentul lui Shinzō. Nimic mai firesc, pentru că tatăl său, Ujikatsu, era un general de seamă, iar mama sa – fiica lui Hōjō Ujiyasu.

— Mă tem că am vorbit prea mult, spuse Shinzō. De fapt, tatăl meu m-a trimis la tine. Desigur, ar fi fost mai potrivit să-şi exprime personal respectul şi mulţumirile, dar chiar acum are un oaspete dornic să te vadă. De aceea, tata mi-a spus să te conduc la el. Vrei să vii? întrebă, cercetînd atent figura lui Musashi.

— Un oaspete al tatălui tău doreşte să mă vadă?

— Da.

— Cine să fie? Nu cunosc aproape pe nimeni în Edo.

— O persoană pe care ai cunoscut-o în copilărie.

Lui Musashi nu-i trecea prin minte cine ar fi putut fi. Matahachi? Vreun samurai de la Castelul Takéyama? Un prieten de-al tatălui său?

Poate chiar Otsū... Dar Shinzō nu voia să divulge secretul.

— Am fost instruit să nu destăinui numele persoanei. Oaspetele a spus că ar prefera să-ţi facă o surpriză. Vii?

Curiozitatea începuse să-l îmboldească. Îşi spunea că nu poate fi Otsū, dar în adîncul inimii spera să fie ea.

— Să mergem, spuse el ridicîndu-se. Iori, să nu mă aştepţi.

Mulţumit că-şi îndeplinise misiunea, Shinzō se duse în spatele casei şi aduse calul. Şaua şi scările erau acoperite cu rouă. Ţinînd frîul, el îi oferi calul lui Musashi, care se urcă fără alte comentarii.

La plecare, Musashi îi spuse lui Iori:

— Ai grijă de tine. S-ar putea să nu mă întorc pînă mîine.

Dispăru apoi împreună cu Shinzō în pîcla serii.

Iori rămase pe verandă, cufundat în gînduri. Îi revenea în minte îndemnul mentorului său, care de nenumărate ori îi poruncise să-şi privească adversarul în ochi. Privi spre Calea Lactee.

Ce se întîmpla cu el? De ce nu era în stare să înfrunte privirea lui Musashi? Mai afectat de eşecul său decît ar fi fost probabil un adult, se străduia să găsească o explicaţie, cînd simţi că o pereche de ochi îl urmăreau. Privirea străină era îndreptată spre el din ramificaţiile viţei sălbatice răsucite în jurul unui copac crescut în faţa casei.

„Ce să fie?” se întrebă Iori. „Un spiriduş?” Ochii strălucitori îi aminteau de privirea lui Musashi în timpul şedinţelor de pregătire. Văzuse de cîteva ori un asemenea animal, cu ochii ca agata, ochi fioroşi.

— Bestie! ţipă Iori. Crezi că mă sperii holbîndu-te la mine? Ei bine, îţi arăt eu ţie! Nu-mi vei scăpa.

Cu îndîrjire, îşi încordă coatele şi privi aspru. Animalul, fie din încăpăţînare, fie din curiozitate, nu se grăbi să fugă. Ochii lui deveniră chiar mai strălucitori.

Efortul de concentrare îl absorbi într-atît pe Iori, încît uită chiar să respire. Îşi jură din nou să nu-i scape această fiară. După cîteva clipe care i se părură ore, îşi dădu seama că a cîştigat. Frunzele viţei de vie se clătinară şi animalul dispăru.

— Să-ţi fie învăţătură de minte! jubilă Iori.

Era leoarcă de transpiraţie, dar se simţea uşurat şi înviorat. Spera să poată repeta performanţa în următoarea confruntare cu Musashi.

Coborînd storurile de trestie de la fereastră, stinse lampa şi se culcă. O lumină alb-albăstruie se reflecta din iarba de afară. Adormi pe jumătate, dar i se păru că zăreşte o pată luminoasă, strălucind ca un giuvaer. Pe măsură ce trecea timpul, pata creştea, întruchipînd faţa animalului de care tocmai scăpase. Zvîrcolindu-se şi gemînd, ajunse la convingerea că nişte ochi străini îl priveau din nou de la marginea aşternutului. Se ridică cu mare greutate.

— Bestie! ţipă el, înşfăcîndu-şi sabia.

Roti sabia într-o lovitură ucigătoare, dar sfîrşi prin a face un salt în gol. Umbra alunecă pe lîngă storuri. Lovi în dreapta şi-n stînga la întîmplare, apoi alergă afară şi ciopîrţi cu furie viţa de vie. Îşi ridică privirea în căutarea ochilor animalului.

Îi prinse încet în raza sa vizuală, ca două stele mari, albăstrui.

Patru înţelepţi cu o singură lumină

— Am sosit, spuse Shinzō cînd ajunseră la poalele dealului Akagi.

Auzind muzica de flaut, care răsuna ca acompaniamentul unui dans sacru, şi zărind focul de artificii printre copacii pădurii, Musashi crezu că se desfăşoară un festival nocturn. Drumul pînă la Ushigome durase două ore.

Pe o parte a dealului se afla impunătoarea construcţie a templului Akagi; pe partea cealaltă a străzii în pantă, se afla zidul din pămînt al unei reşedinţe particulare şi o poartă de proporţii deosebite. Cînd ajunseră la poartă, Musashi descălecă, îi întinse frîul lui Shinzō şi-i mulţumi.

Shinzō duse calul înăuntru şi îl dădu unui bărbat care se desprinse dintr-un grup de samurai. Aceştia aşteptau lîngă intrare, cu felinare de hîrtie în mîini. Se îndreptară cu toţii spre el, urîndu-i bun venit şi apoi îl conduseră pe aleea dintre copaci pînă la o intrare impunătoare. Înăuntru, servitorii se aliniaseră de ambele părţi ale holului, întîmpinîndu-l cu plecăciunile cuvenite.

— Intraţi. Alteţa Sa vă aşteaptă. Daţi-mi voie să vă conduc.

— Mulţumesc, răspunse Musashi. Îl urmă pe o scară ce ducea într-o sală de aşteptare.

Construcţia casei era neobişnuită; scările, una după alta, duceau la o serie de apartamente, dînd impresia că acestea se suprapuneau, acoperind dealul pînă sus. Musashi observă că încăperea în care se afla era situată destul de sus. Aruncînd o privire spre marginea grădinii, înţelese că partea de nord a şanţului castelului şi pădurea încadrau povîrnişul. Îşi imagină că în timpul zilei priveliştea pe care o puteau oferi împrejurimile privite de aici i-ar fi tăiat respiraţia.

Uşa ascunsă în arcada unui perete se deschise aproape fără zgomot. O fată frumoasă intră cu graţie şi aşeză în faţa lui o tavă cu dulciuri, ceai şi tutun. Apoi se strecură afară, tot atît de uşor precum intrase, ca şi cum chimonoul ei colorat ieşise la

iveală şi apoi se topise, fără urmă, în acelaşi perete. O mireasmă suavă rămasă în urma ei îi aminti lui Musashi de existenţa femeilor.

La scurt timp apăru şi stăpînul casei, însoţit de un samurai mai tînăr. Lăsînd orice formalitate la o parte şi aşezîndu-se cu picioarele încrucişate pe o pernă, după obiceiul castei, i se adresă lui Musashi:

— Frumos din partea ta că ai venit. Din cîte am auzit, fiul meu îţi este foarte îndatorat. Sper că mă vei scuza pentru că te-am rugat să vii aici, cînd de fapt ar fi trebuit să te vizitez eu şi să-mi exprim mulţumirile.

Ţinîndu-şi evantaiul şi mîinile în poală, îşi înclină uşor fruntea proeminentă.

— Invitaţia Alteţei Voastre mă onorează.

Era greu de estimat vîrsta lui Hōjō Ujikatsu. Trei dinţi din faţă îi lipseau, dar pielea sa netedă demonstra parcă hotărîrea de a nu îmbătrîni niciodată. Îşi lăsase să crească mustaţa groasă, neagră, cu cîteva fire albe, tocmai pentru a ascunde, pe cît posibil, lipsa dinţilor. Prima impresie pe care i-o făcu lui Musashi era aceea a unui bărbat care, avînd mulţi copii, se înţelegea bine cu cei tineri.

Simţind că seniorul Ujikatsu nu va obiecta, Musashi trecu direct la subiect.

— Fiul Alteţei Voastre mi-a spus că aveţi un oaspete care mă cunoaşte. Cine ar putea fi?

— Nu unul singur, ci doi. Îi vei vedea curînd.

— Două persoane?

— Da. Se cunosc între ei foarte bine şi amîndoi îmi sînt buni prieteni. S-a întîmplat să-i întîlnesc astăzi la castel. S-au întors împreună cu mine şi cînd Shinzō a intrat să-i salute, am început să vorbim despre tine. Unul dintre ei a spus că nu te-a văzut de mult timp şi că ar dori să te întîlnească. Celălalt, care te ştie numai din auzite, şi-a exprimat dorinţa de a-i fi prezentat.

Cu un zîmbet larg, Musashi spuse:

— Cred că ştiu. Unul este Takuan Sōhō, nu-i aşa?

— Aşa-i! exclamă seniorul Ujikatsu surprins.

— Nu l-am mai văzut de cînd am venit în est, acum cîţiva ani.

Înainte ca Musashi să aibă timp să-l ghicească pe al doilea, Alteţa Sa îi ceru să-l urmeze.

O luară pe o scară scurtă, apoi pe un coridor lung şi întunecat. Pe o parte a acestuia erau montate obloane de ploaie. Brusc, Musashi îl pierdu din vedere pe seniorul Ujikatsu. Se opri în loc şi ascultă.

După cîteva momente, Ujikatsu îl chemă.

— Sînt aici, jos.

Vocea sa părea să vină dinspre o cameră bine luminată, situată în partea cealaltă a unei grădini, unde se sfîrşea coridorul.

— Înţeleg, răspunse Musashi.

În loc să se îndrepte direct către locul luminat, rămase unde se afla. Spaţiul din afara coridorului părea destul de sigur, dar ceva îi spunea că pericolul îl pîndea în zona întunecată.

— Ce mai aştepţi, Musashi? Sîntem aici.

— Vin, răspunse Musashi.

Nu putea răspunde altfel, dar un al şaselea simţ îl avertizase să fie pregătit. Pe furiş, se întoarse şi făcu cam zece paşi pînă la o uşă mică ce dădea spre grădină. De aici, prin spaţiul deschis, ajunse la veranda camerei unde-l aştepta seniorul Ujikatsu.

— Ah, ai venit prin grădină? spuse Alteţa sa, privind dezamăgit de la capătul celălalt al camerei.

— Takuan! exclamă Musashi cînd intră în cameră, cu un zîmbet fericit.

Preotul, care stătea în faţa alcovului, se ridică să-l întîmpine. Să-l întîlnească din nou şi tocmai sub acoperişul seniorului Hōjō Ujikatsu! Ce întîmplare! Lui Musashi nu-i venea să creadă.

— Va trebui să ne povestim unul altuia ce s-a întîmplat de cînd nu ne-am văzut, spuse Takuan. Pot începe?

Era înveşmîntat în roba simplă pe care o purta dintotdeauna. Nici un fel de podoabe, în afara mătăniilor. Părea mai matur, mai binevoitor. În timp ce Musashi se şlefuise prin încercări extenuante de autodisciplină, Takuan devenise mai înţelept, mai pătruns de tainele filozofiei zen. Nu mai era tînăr. Cu unsprezece ani mai în vîrstă decît Musashi, se apropia acum de patruzeci.

— Să vedem. Kyoto, nu-i aşa? Aha, îmi amintesc. Cu puţin înainte de a mă întoarce la Tajima. După moartea mamei, am păstrat un an de doliu. Apoi am călătorit, poposind un timp la Nansōji în Izumi, apoi la Daitokuji. Mai tîrziu, l-am întîlnit pe seniorul Karasumaru. Am compus poezii împreună cu el, am asistat la ceremonii ale ceaiului, ocolind într-un fel grijile acestei

lumi. Înainte de a-mi da bine seama, am petrecut trei ani în Kyoto. Recent am devenit un apropiat al seniorului Koide de la Castelul Kishiwada şi am venit împreună să vizităm Edo.

— Deci eşti de puţin timp aici?

— Da. Deşi l-am întîlnit pe Hidetada de două ori la Daitokuji şi am fost invitat de cîteva ori în prezenţa lui Iesayu, aceasta este prima mea călătorie la Edo. Dar tu?

— Sînt pe aici numai de la începutul acestei veri.

— Se pare că ţi-ai făcut un nume în această parte a ţării.

Musashi nu încercă să se justifice. Îşi lăsă capul în jos şi spuse:

— Presupun că ai aflat tot.

Takuan îl privi cîteva momente, comparîndu-l cu Takézō de pe vremuri.

— De ce să-ţi faci griji? Ar fi ciudat dacă un bărbat de vîrsta ta ar avea o reputaţie prea bună. Atîta vreme cît nu faci nimic neloial sau lipsit de nobleţe, sau nu te răzvrăteşti, ce contează? Aş fi mult mai interesat să aflu despre instruirea ta.

Musashi povesti pe scurt ultimele sale experienţe de viaţă şi sfîrşi prin a spune:

— Mă tem că sînt încă imatur, imprudent, departe de a fi cu adevărat instruit. Cu cît călătoresc mai mult, cu atît devin drumurile mai lungi. Am senzaţia că urc o potecă de munte, fără capăt.

— Aşa şi trebuie să fie, spuse Takuan, mulţumit de integritatea şi modestia acestuia. Cînd un bărbat ce nu a împlinit încă treizeci de ani pretinde să cunoască şi cel mai neînsemnat lucru despre Cale, este semn că dezvoltarea sa a luat sfîrşit. Chiar eu mă simt jenat cînd cineva sugerează că un preot needucat ca mine ar putea şti totul despre zen. Este pur şi simplu dezarmant felul în care oamenii îmi cer întotdeauna să le vorbesc despre Legea budistă sau să le explic adevăratele învăţături. Ei încearcă să privească un preot ca şi cînd acesta ar fi însuşi Buddha. Fii mulţumit că alţii nu te supraestimează şi astfel nu eşti nevoit să acorzi atenţie aparenţelor.

Pe cînd cei doi bărbaţi îşi depănau amintirile, servitorii aduseră mîncare şi băutură. Deodată, Takuan spuse:

— Iertaţi-mă, Alteţă. Mi-e teamă că am uitat ceva. De ce nu l-aţi chemat aici şi pe celălalt oaspete?

Musashi ştia acum şi cine era cea de-a patra persoană, dar rămase liniştit.

Cu o uşoară ezitare, Ujikatsu întrebă:

— Să-l chem?

Apoi, adresîndu-se lui Musashi:

— Trebuie să recunosc că ai ghicit micul nostru şiretlic. Fiind cel care l-a pus la cale, mă simt destul de ruşinat pentru faptul că nu a reuşit.

— Mai bine pentru Alteţa Voastră. Constat cu bucurie că sînteţi pregătit să acceptaţi înfrîngerea. Dar de ce nu? A fost numai un joc pentru a ne amuza, nu-i aşa? Cu siguranţă că nu există nici un motiv pentru ca maestrul Stilului Hōjō să se simtă jenat.

— Fără îndoială, am fost înfrînt, murmură Ujikatsu, cu o nuanţă de împotrivire în glas. Ce-i drept, am auzit ce fel de om eşti, dar n-aveam cum să ştiu cît de bine instruit şi disciplinat eşti. Îmi propusesem să constat singur şi celălalt oaspete al meu a fost de acord să se prindă în joc. Cînd te-ai oprit pe coridor, el aştepta la pîndă, gata să-şi tragă sabia. Dar tu ai simţit că ai fost atras într-o cursă şi ai traversat grădina. Pot să ştiu de ce ai procedat aşa? îl întrebă seniorul Ujikatsu pe Musashi, părînd să regrete testul pus la cale mai devreme.

Musashi zîmbi răutăcios. Takuan vorbi deschis:

— Este o diferenţă, Alteţă, între un strateg militar şi un samurai.

— Da?

— Aceasta constă în instinctul diferit – acela al învăţatului în strategie militară, bazat pe principii intelectuale, faţă de cel al samuraiului care urmează Calea Săbiei, legată de inimă. Ai crezut că dacă îl conduci pe Musashi, el te va urma. Şi totuşi, fără a vedea ceva concret, Musashi a simţit pericolul şi a acţionat în consecinţă. Reacţia sa a fost spontană, instinctivă.

— Instinctivă?

— Ca o revelaţie zen.

— Tu ai asemenea premoniţii?

— N-aş putea spune.

— În orice caz, am învăţat o lecţie. Un samurai obişnuit, simţind pericolul, şi-ar fi putut pierde capul sau ar fi putut cădea într-o capcană, trăgîndu-şi imediat sabia şi încercînd să-şi arate vitejia. Cînd l-am văzut pe Musashi întorcîndu-se din drum,

punîndu-şi sandalele şi traversînd grădina, am fost adînc impresionat.

Musashi rămase liniştit, faţa sa neexprimînd nici un fel de plăcere la cuvintele de preţuire rostite de seniorul Ujikatsu. Se gîndea la bărbatul care stătea încă afară, în întuneric, aşteptîndu-şi victima.

I se adresă gazdei:

— Pot cere ca Seniorul de Tajima să vină printre noi, acum?

— Ce-i asta? Cum ai ghicit?

Atît Ujikatsu cît şi Takuan erau uimiţi.

Retrăgîndu-se pentru a-i lăsa lui Yagyū Munenori locul de onoare, Musashi spuse:

— În ciuda întunericului, am simţit prezenţa unui războinic neîntrecut. Avînd în vedere că ceilalţi sînt aici de faţă, nu putea fi altcineva.

— Ai reuşit din nou! interveni Ujikatsu.

La un semn al său, Takuan spuse:

— Seniorul de Tajima. Aşa este.

Întorcîndu-se apoi spre uşă, îl pofti înăuntru pe seniorul Munenori.

Se auzi un hohot de rîs şi Munenori apăru în tocul uşii. În loc să se aşeze în faţa alcovului, el îngenunche în dreptul lui Musashi şi îl salută ca pe un egal, spunînd:

— Numele meu este Mataemon Munenori. Sper că îţi vei aminti de mine.

— Este o onoare pentru mine să vă întîlnesc. Sînt *rōnin* din Mimasaka şi mă numesc Miyamoto Musashi. Mă voi ruga pentru Alteţa Voastră.

— Kimura Sukekurō mi-a vorbit despre dumneata cu cîteva luni în urmă, dar la vremea aceea eram preocupat de boala tatălui meu.

— Ce face seniorul Sekishūsai?

— Bine, dar este foarte bătrîn. Nu se ştie niciodată…

După o scurtă pauză, continuă cu cordialitate:

— Tatăl meu mi-a vorbit într-o scrisoare despre dumneata, iar de cîteva ori l-am auzit şi pe Takuan. Trebuie să spun că modul cum ai reacţionat cu cîteva minute în urmă a fost admirabil. Dacă nu te deranjează, cred că ar trebui să revenim puţin la şiretlicul nostru pe care l-ai luat în serios. Sper că nu te-

ai simţit jignit de modul meu mai puţin ortodox de a-l duce la îndeplinire.

Impresia pe care i-o făcu lui Musashi era de inteligenţă şi maturitate, potrivit reputaţiei sale.

— Atenţia şi amabilitatea Alteţei Voastre mă copleşesc, răspunse acesta, făcînd o plecăciune adîncă.

Era normal să-şi arate respectul, deoarece poziţia lui Munenori era cu mult peste a sa, ceea ce teoretic îl plasa într-o altă lume. Deşi feuda sa se ridica la numai cincizeci de mii de baniţe, familia lui devenise renumită încă din secolul al X-lea datorită magistraţilor daţi provinciilor. Majoritatea oamenilor ar fi găsit că e ciudat ca unul din îndrumătorii shōgunului să se afle în aceeaşi cameră cu Musashi, şi pe deasupra să-i vorbească într-un mod prietenesc, mai puţin oficial. Era o uşurare pentru Musashi să observe că nici Ujikatsu, strateg militar şi membru al gărzii shōgunului, nici Takuan, preot de ţară la origine, nu se simţeau stingheriţi de rangul lui Munenori.

Aducerea sake-ului fu urmată curînd de discuţii şi bună dispoziţie. Diferenţele de vîrstă şi rang erau ca şi inexistente. Musashi ştia că nu fusese acceptat în acest cerc select pentru ceea ce era. Ca şi ei, căuta Calea, iar Calea le îngăduia o asemenea camaraderie lipsită de oprelişti.

La un moment dat, Takuan îşi puse jos ceaşca şi îl întrebă pe Musashi:

— Ce mai ştii de Otsū?

Roşind uşor, Musashi spuse că nu o mai văzuse şi nici nu auzise nimic despre ea de multă vreme.

— Chiar nimic?

— Nimic.

— Păcat. N-o poţi părăsi aşa. Nu-i bine nici pentru tine.

— Otsū este cumva fata care a stat cîndva la tatăl meu, în Koyagyū? întrebă Munenori.

— Da, răspunse Takuan, în locul lui Musashi.

— În acest caz ştiu unde se află. A plecat la Koyagyū cu nepotul meu, Hyōgo, pentru a-l îngriji pe tatăl meu.

Musashi îşi dădea seama că prezenţa lui şi a celorlalţi trei bărbaţi în aceeaşi cameră ar fi condus în mod normal la abordarea altor subiecte de discuţie. Cu Ujikatsu şi Takuan s-ar fi putut discuta despre strategia militară şi învăţătura zen, iar cu Munenori subiectul îl puteau constitui săbiile.

Cu un gest de scuze către Musashi, Takuan povesti celorlalţi despre Otsū şi legătura ei cu acesta. Apoi, ca o concluzie, spuse:

— Mai devreme sau mai tîrziu, cineva tot va trebui să vă unească din nou, dar mă tem că asta nu este o treabă potrivită pentru un preot. De aceea cer acum sprijinul acestor doi distinşi nobili.

El sugera de fapt ca Ujikatsu şi Munenori să se erijeze în protectori ai lui Musashi.

Cei doi păreau dispuşi să accepte acest rol, Munenori remarcînd chiar că Musashi era destul de copt pentru a-şi întemeia o familie, în timp ce Ujikatsu aprecia drept satisfăcător nivelul său înalt de instruire.

Munenori sugeră ca Otsū să fie chemată înapoi de la Koyagyū într-una din zilele următoare, pentru a se căsători cu Musashi. Apoi se puteau stabili în Edo, noua capitală, unde casa lui Musashi, împreună cu cele aparţinînd lui Ono Tadaaki şi Yagyū Munenori, ar fi format un triumvirat al săbiei, deschizător al unei perioade de aur în această artă. Atît Takuan, cît şi Ujikatsu îl susţinură.

Seniorul Ujikatsu, dornic să se revanşeze pentru sprijinul dat lui Shinzō, voia să-l recomande pe Musashi ca îndrumător al shōgunului, o idee pe care cei trei o analizaseră înainte de a veni el. Văzînd modul în care Musashi reacţionase la testul lor, chiar şi Munenori era acum gata să aprobe acest plan.

Erau totuşi dificultăţi de depăşit, una fiind aceea că un profesor al shōgunului trebuia să fie şi membru al gărzii de onoare. Întrucît mulţi din membrii săi erau vasali credincioşi ai Casei Tokugawa, de cînd Iesayu stăpînea feuda Mikawa, existase o anumită reţinere în numirea unor figuri noi, toţi candidaţii fiind verificaţi cu o deosebită atenţie. Totuşi, datorită recomandărilor lui Ujikatsu şi Munenori, împreună cu o scrisoare de garanţie din partea lui Takuan, Musashi avea şanse reale.

Punctul slab îl reprezenta originea sa. Nu exista un document scris care să certifice arborele său genealogic, începînd cu Hirata Shōgen din clanul Akamatsu; nu exista nici măcar o schemă din care să reiasă că în venele sale curge sînge de samurai. Nu avea desigur legături de rudenie cu membrii Casei Tokugawa. Dimpotrivă, era un fapt de netăgăduit că la vîrsta de şaptesprezece ani luptase împotriva forţelor lui Tokugawa, la Sekigahara. Totuşi, exista o şansă; un alt *rōnin* aparţinînd unuia

din ultimele clanuri potrivnice fusese acceptat în Casa Tokugawa, după Sekigahara. Acesta era chiar Ono Tadaaki, care deţinea slujba de îndrumător al shōgunului, în ciuda legăturilor sale mai vechi cu membrii clanului Kitabataké, ce se ascundeau în prezent în Ise Matsuzaka.

După ce dezbătură din nou argumentele pro şi contra, Takuan spuse:

— Foarte bine, atunci să-l recomandăm. Dar ar trebui să ascultăm şi părerea lui.

Musashi răspunse în termeni moderaţi:

— Este amabil şi generos din partea dumneavoastră să vă gîndiţi la mine, dar eu consider că nu sînt încă suficient de matur.

Cu un aer candid, Takuan interveni:

— Nu trebuie să gîndeşti aşa. Noi încercăm să te sfătuim ce să faci ca să te maturizezi. Ai de gînd să-ţi întemeiezi propria familie sau să o laşi pe Otsū să trăiască aşa la nesfîrşit.

Musashi se simţi încolţit. Otsū declarase că era în stare să suporte orice sacrificiu, dar aceasta nu scădea în nici un fel responsabilitatea lui Musashi pentru necazurile care s-ar fi abătut asupra ei. Deşi se accepta ca o femeie să acţioneze potrivit propriilor ei dorinţe, dacă rezultatul era nefericit, atunci blamul oamenilor cădea asupra bărbatului.

Nu pentru că Musashi n-ar fi dorit să accepte responsabilităţile care-i reveneau. De fapt, dorea acest lucru din tot sufletul. Otsū fusese călăuzită de dragoste, iar răspunderea acelei iubiri îi aparţinea şi lui tot atît de mult. Cu toate acestea, simţea că era totuşi prea devreme să se căsătorească şi să-şi întemeieze o familie. Calea Săbiei, lungă şi grea, se întindea încă în faţa lui; dorinţa de a o urma era la fel de puternică.

Faptul că acum privea altfel folosirea săbiei nu simplifica cu nimic lucrurile. De la episodul din Hōtengahara, sabia învingătorului şi cea a ucigaşului erau lucruri care aparţineau trecutului şi nu mai însemnau nimic.

Nici gîndul că ar putea fi unul din cei care urmau să-i instruiască chiar pe bărbaţii din suita shōgunului nu-i trezea interesul. Calea Săbiei, atît cît ajunsese el să o înţeleagă, trebuia să aibă scopuri precise: stabilirea ordinii, protejarea şi purificarea spiritului. Calea trebuia să fie una pe care oamenii să

o preţuiască pînă în ziua morţii. Dacă o asemenea Cale exista, nu putea fi ea folosită pentru a aduce pace şi fericire tuturor?

Cînd răspunsese scrisorii lui Sukekurō, cu o provocare la adresa seniorului Munenori, n-o făcuse pentru a obţine o victorie măruntă ce l-ar fi condus la Sekishūsai. Ceea ce-şi dorea acum era să fie implicat în guvernare; desigur, nu la un nivel prea înalt. O feudă mică i-ar fi permis să-şi pună în aplicare ideile pe care el le considera utile în promovarea unei bune guvernări.

Dar îşi pierduse încrederea în utilitatea exprimării acestor idei, simţind că alţi samurai le-ar respinge, considerîndu-le absurde. Sau, dacă totuşi l-ar lua în serios, s-ar simţi obligaţi să-l prevină că politica duce la distrugere şi că asumîndu-şi un asemenea rol îşi va păta nepreţuita lui sabie. Ar face acest lucru din grija pentru salvarea sufletului său.

Ca urmare, considera că dacă ar fi spus ceea ce gîndea cu adevărat, cei doi războinici şi preotul ar fi reacţionat fie rîzînd, fie alarmîndu-se inutil.

De aceea, cînd ajungea să vorbească, o făcea doar pentru a protesta: că e prea tînăr, prea necopt, că nu e suficient instruit… După un timp, Takuan îl întrerupse:

— Lasă totul în grija noastră.

— Lucrurile se vor rezolva în favoarea ta, adăugă seniorul Ujikatsu.

Subiectul era închis, hotărîrea luată.

Intrînd din cînd în cînd să potrivească lampa, Shinzō prinsese esenţialul. Ceea ce auzise îl mulţumea în mod deosebit, sentiment pe care îl împărtăşi atît tatălui său, cît şi oaspeţilor.

Salcîmul

Matahachi deschise ochii, privi în jur, se sculă şi scoase capul pe uşă.

— Akemi! strigă el.

Nu primi nici un răspuns.

Ceva îl îndemna parcă să deschidă dulapul. Akemi tocmai terminase un chimonou care ar fi trebuit să fie înăuntru. Acesta dispăruse.

Trecu mai întîi pe la Umpei, apoi o luă pe alee spre stradă, întrebînd lumea dacă n-o văzuse pe Akemi.

— Am văzut-o dimineaţă, spuse soţia vînzătorului de mangal.

— Da? Unde?

— Era îmbrăcată de drum. Am întrebat-o unde merge şi mi-a răspuns că doreşte să-şi viziteze rudele, în Shinagawa.

— Shinagawa?

— Nu are rude acolo? întrebă ea mirată.

Dădu să-i răspundă că nu, dar se opri.

— Uh, da, desigur. Acolo o fi plecat.

Să o caute? De fapt, nu îl prea interesa şi, la drept vorbind, îl încurca. Dispariţia ei îi lăsa totuşi un gust amar.

Scuipă şi trase o înjurătură, apoi o luă spre plajă, chiar pe partea cealaltă a drumului Shibaura. La mică distanţă de apă se aflau case răzleţe de pescari. Avea obiceiul să vină aici şi să caute peşte în fiecare dimineaţă, în timp ce Akemi pregătea orezul. În mod normal, găsea cel puţin cinci-şase peşti scăpaţi din plasele pescarilor şi se putea întoarce la timp pentru a-i pregăti la micul dejun. Astăzi însă, ignoră peştele.

— Ce se întîmplă, Matahachi?

Cămătarul de pe strada principală îl bătu pe umăr.

— Bună dimineaţa! spuse Matahachi.

— E plăcut să ieşi devreme, nu-i aşa? Mă bucur că te văd plimbîndu-te în fiecare dimineaţă, face bine la sănătate!

— Glumeşti. Poate dacă aş fi fost bogat ca dumneata, mi-ar fi ars de plimbare. Pentru mine, plimbarea înseamnă muncă.

— Nu prea eşti în apele tale. Ai păţit ceva?

Matahachi ridică pumnul plin cu nisip, pe care îl lăsă să se risipească în vînt, puţin cîte puţin. Atît el cît şi Akemi se ştiau bine cu cămătarul, care-i ajutase să treacă peste cîteva situaţii grele.

Fără astîmpăr, omul continuă:

— Ştii, de mult voiam să vorbesc cu tine, dar pînă acum nu mi s-a oferit prilejul. Lucrezi astăzi?

— La ce bun? Nu cîştig prea mult vînzînd pepeni.

— Vino cu mine la pescuit.

Matahachi se scărpină în cap, îl privi stînjenit şi spuse:

— Mulţumesc, dar nu-mi place să pescuiesc.

— Ei bine, dacă nu vrei, nu trebuie să pescuieşti. Dar, oricum, hai cu mine. O să te simţi mai bine. Barca mea e acolo. Ştii să vîsleşti, nu-i aşa?

— Cred că da.

— Haide. Vreau să-ţi spun cum poţi cîştiga o mulţime de bani – poate o mie de galbeni. Ţi-ar plăcea?

Brusc, lui Matahachi îi crescu interesul pentru pescuit. La aproape o mie de metri de ţărm, apa nu era mai adîncă de o lungime de vîslă. Lăsînd barca în derivă, Matahachi întrebă:

— Ce trebuie să fac pentru banii ăştia?

— Îţi spun imediat. Dar mai întîi te-aş ruga să ţii o undiţă deasupra apei, zise cămătarul, aşezîndu-se pe banca de la mijlocul bărcii.

— De ce?

— Lumea trebuie să creadă că pescuim. Doi oameni care se îndepărtează de ţărm numai ca să stea de vorbă ar părea suspecţi.

— Aşa e bine?

Cămătarul făcu un gest de aprobare, apoi îşi scoase pipa, o umplu cu tutun scump şi o aprinse.

— Înainte de a-ţi spune ce doresc, vreau să te întreb ceva. Ce părere au vecinii tăi despre mine? îl întrebă cămătarul pe Matahachi.

— Despre dumneata?

— Da, despre Daizō din Narai.

— Ei bine, în general cămătarii sînt priviţi ca nişte calici, dar în cazul dumitale oamenii afirmă contrariul. Ei spun că eşti un om care înţelege viaţa.

— Nu mă refer la modul meu de a face afaceri. Doresc să cunosc părerea lor despre mine, ca om.
— Te consideră un om bun, inimos. Să ştii că nu încerc să te flatez. Aşa spun ei.
— Nu comentează niciodată cît de religios sînt?
— Ba da. Toţi sînt uimiţi de mărinimia dumitale.
— Au venit vreodată oameni din partea magistraturii să pună unele întrebări despre mine?
— Nu. De ce?
Daizō rîse şi îi răspunse:
— Probabil consideri întrebările mele prosteşti, dar de fapt nu sînt cămătar, aşa cum cred toţi.
— Ceee?
— Matahachi, n-o să te mai întîlneşti cu o asemenea şansă, să cîştigi atîţia bani deodată.
— Ai probabil dreptate.
— Vrei să profiţi de prilejul ce ţi se oferă?
— Ce… ce trebuie să fac?
— Îmi faci o promisiune şi te ţii de ea.
— Asta-i tot?
— Da. Dar dacă te răzgîndeşti mai tîrziu, eşti un om mort. Ştiu că te interesează banii, dar gîndeşte-te bine înainte de a da un răspuns definitiv.
— Mai exact ce ar trebui să fac? întrebă Matahachi suspicios.
— Să sapi fîntîni. Dar asta nu-i totul.
— La Castelul Edo?
Daizō rămase cu privirea pierdută deasupra golfului. Bărci mari de transport, încărcate cu materiale de construcţie şi arborînd steagurile unor clanuri puternice – Tōdō, Arima, Katō, Date, Hosokawa – erau aliniate aproape de la proră pînă la pupă.
— Prinzi repede, Matahachi.
După ce-şi umplu din nou pipa, Daizō continuă:
— Castelul Edo este exact locul la care mă gîndeam. Dacă nu mă înşel, Umpei tot încearcă să te convingă să intri în echipa lui de săpători. Nimic mai firesc: acceptă oferta.
— Asta-i tot ce trebuie să fac?… Şi crezi că, devenind fîntînar, voi primi banii de care mi-ai spus?
— Ai răbdare, îţi explic imediat.

Cînd se întoarseră pe ţărm, Matahachi era într-o stare de euforie de nedescris. Se despărţiră cu o promisiune. În seara aceea trebuia să iasă neobservat şi să meargă la Daizō pentru a primi un avans de treizeci de galbeni.

Se întoarse acasă, trase un pui de somn şi se trezi, cîteva ore mai tîrziu, cu imaginea unei sume fabuloase ce ar fi putut fi a lui.

Banii, o sumă fantastică, puteau compensa tot ghinionul de pînă atunci. Puteau să-i ajungă pentru tot restul vieţii. Dar şi mai atrăgătoare i se părea perspectiva de a demonstra oamenilor că fusese în stare să obţină ceea ce dorea.

Cuprins de febra banilor, nu se putea linişti. Îşi simţea gura uscată, chiar puţin amorţită. Ieşind afară, se opri pe aleea pustie, privi crîngul de bambuşi din spatele casei şi se gîndi la viaţa sa de pînă atunci, la conversaţia cu Daizō.

Fîntînarii lucrau deocamdată la Goshinjō, noul castel aflat în împrejmuirea de vest. Daizō îi ceruse să-l împuşte pe noul shōgun, atunci cînd se va ivi ocazia. Arma, o muschetă, şi muniţia necesară urma să le găsească pe pămînturile castelului sub un salcîm secular uriaş, aflat lîngă poarta din spate, la poalele dealului Momiji.

Hidetada obişnuia să se plimbe pe acolo pentru a examina lucrările, însoţit de suita sa. Se înţelege că lucrătorii erau, în acele momente, sub o atentă supraveghere. Totuşi, i se părea simplu să-şi îndeplinească misiunea. În panica ce ar fi urmat, Matahachi putea scăpa sărind în şanţul de apărare exterior, de unde complicii lui Daizō ar fi urmat să-l salveze.

Întors în cameră, Matahachi îşi fixă privirea în tavan. I se părea că aude glasul lui Daizō şoptind cuvintele „fără greşeală”, şi îşi reamintea cum propriile sale buze rostiseră tremurătoare „Da, o voi face”. Cu pielea ca de găină, sări în picioare, gîndindu-se că urma să facă ceva îngrozitor şi că cel mai bun lucru ar fi fost să meargă chiar acum la Daizō şi să-i spună că nu are de gînd să ia parte la această crimă.

Apoi îşi aminti că Daizō îl mai prevenise că, acum cînd era la curent cu planul de suprimare a noului shōgun, nu mai avea cale de întoarcere, orice încercare de renunţare aducîndu-i moartea în cel mult trei zile. Matahachi avea în faţa ochilor privirea sfredelitoare a lui Daizō.

Ajungînd pe calea Nishikubo, Matahachi parcurse scurta distanţă pînă la drumul principal Takanawa, în colţul căreia era situată prăvălia lui Daizō. Golful, cufundat în întuneric, se afla la celălalt capăt al unei străzi laterale. Intră pe o alee de-a lungul căreia se înşiruiau magaziile, merse pînă la obscura uşă din spate a prăvăliei şi ciocăni încetişor.

— E deschis, veni imediat răspunsul.

— Daizō?

— Mă bucur că ai venit. Să mergem în magazie.

Un oblon de ploaie fusese lăsat deschis. Matahachi ieşi în coridorul exterior şi îl urmă pe cămătar.

Punînd o lumînare pe un scrin din lemn, Daizō se întoarse spre Matahachi şi îl pofti să se aşeze. Apoi, aşezîndu-se şi el şi încrucişîndu-şi braţele, îl întrebă:

— Ai vorbit cu Umpei?

— Da.

— Cînd te va lua la castel?

— Poimîine, cînd va duce zece lucrători noi. Mi-a spus că voi fi inclus printre ei.

— Atunci, totul este aranjat?

— Ei bine, mai avem nevoie ca şeful districtului şi Asociaţia comunităţii să semneze documentele.

— Nici o problemă, întîmplător sînt unul din cei cinci membri ai Asociaţiei.

— Adevărat? Dumneata?

— Ce ţi se pare atît de surprinzător? Sînt unul din cei mai influenţi oameni de afaceri ai comunităţii. Primăvara trecută, conducătorul acesteia a insistat să intru în Asociaţie.

— Oh, nu m-a surprins. Eu… doar că nu ştiam, asta-i tot.

— Ha, ha! Ştiu exact ce gîndeşti. Ţi se pare scandalos ca un om ca mine să fie în comitetul care se ocupă de problemele comunităţii. Ei bine, dă-mi voie să-ţi spun că dacă ai bani, toţi vor găsi că eşti un om deosebit. Ajungi conducător local, chiar dacă încerci să eviţi acest lucru. Gîndeşte-te la asta, Matahachi. Nu peste mult timp vei avea şi tu foarte mulţi bani.

— D… d… da, gîngăvi Matahachi, incapabil să-şi ascundă un fior. Acum, îmi dai o arvună?

— Aşteaptă puţin.

Daizō se duse în fundul magaziei. Dintr-o lădiţă de pe raft, scoase treizeci de galbeni. Reveni şi spuse:

— Ai în ce să-i înfăşori?

— Nu.

Ridicînd o cîrpă de bumbac de pe podea, i-o aruncă lui Matahachi şi îl sfătui:

— Foloseşte asta. Ai face bine să o pui la brîu şi să te asiguri că ai strîns-o cum trebuie.

— Să-ţi dau o chitanţă?

— Chitanţă? îl imită Daizō, fără să-şi poată stăpîni rîsul. Cerule, da' ştiu că eşti cinstit! Nu, n-am nevoie de aşa ceva. Dar dacă faci vreo greşeală, îţi iau capul.

Privindu-l chiorîş, Matahachi îi spuse:

— Cred că ar trebui să plec.

— Nu aşa repede. Aceşti bani îţi creează nişte obligaţii. Îţi aminteşti tot ce ţi-am spus azi-dimineaţă?

— Da. Totuşi, aş avea o întrebare. Ai spus că voi găsi muscheta sub acel salcîm. Cine o va ascunde acolo?

Avînd în vedere cît de dificil era pentru lucrătorii obişnuiţi să pătrundă pe pămînturile Castelului, se întreba cum ar fi putut cineva să strecoare acolo o muschetă şi muniţie. Şi cum ar fi reuşit, doar dacă n-avea puteri supranaturale, să le îngroape astfel încît acestea să fie în stare de funcţionare după o jumătate de lună?

— Nu-ţi bate capul. Gîndeşte-te numai la ce ai tu de făcut. Eşti puţin nervos deocamdată, deoarece încă nu te-ai obişnuit cu ideea. După ce vei petrece acolo două săptămîni, nu vei mai avea probleme.

— Aşa nădăjduiesc.

— Mai întîi trebuie să te hotărăşti să o faci. Apoi vei aştepta doar momentul potrivit.

— Înţeleg.

— Şi acum, reţine că nu vreau nici o scăpare. Ascunde banii într-un loc unde să nu-i poată găsi nimeni. Lasă-i acolo pînă după îndeplinirea misiunii pe care ţi-ai asumat-o. Dacă asemenea planuri sfîrşesc rău, este întotdeauna din cauza banilor.

— Stai liniştit. M-am gîndit deja la asta. Dar spune-mi, te rog, cum aş putea fi sigur că, după ce mi-am terminat treaba, nu rămîn fără restul banilor?

— Hm! Poate părea lăudăroşenie, dar banii sînt ultima mea grijă. Priveşte toate acele cutii. Fiecare din ele conţine cîte o mie

de galbeni. Spunînd acestea, ridică lumînarea astfel ca Matahachi să poată vedea mai bine cutiile împrăştiate prin cameră.

— Nu pun, desigur, la îndoială cuvîntul dumitale, răspunse Matahachi fără a le examina îndeaproape.

Discuţia secretă mai dură vreo oră. Matahachi plecă de acolo cu ceva mai multă încredere în el.

Imediat după aceea, Daizō se duse într-o cameră apropiată şi privi înăuntru:

— Akemi, eşti acolo? Cred că de aici se va duce direct să-şi ascundă banii. Ai face bine să-l urmăreşti.

După cîteva vizite la prăvălia cămătarului, Akemi, captivată de personalitatea lui Daizō, i se destăinuise, plîngîndu-se de situaţia în care se găsea şi exprimîndu-şi dorinţa să găsească ceva mai bun. Cu cîteva zile în urmă, Daizō îi spuse că are nevoie de o femeie care să-i îngrijească gospodăria. Akemi apăruse la uşa lui, chiar în acea dimineaţă, foarte devreme. Cînd o lăsase să intre, îi spusese să stea liniştită, pentru că „va avea grijă de Matahachi”.

Viitorul asasin se întoarse acasă, fără să aibă nici cea mai mică bănuială că era urmărit. Cu o sapă în mînă, urcă prin păduricea întunecoasă din spatele casei pînă în vîrful dealului Nishikubo şi îşi îngropă comoara.

Observînd toate acestea, Akemi îi spuse lui Daizō, care porni imediat într-acolo. Aproape se crăpa de ziuă cînd se întoarse la magazia sa şi numără galbenii pe care-i dezgropase. După ce-i numără a doua oară şi apoi a treia oară, îşi dădu seama că nu greşise. Erau numai douăzeci şi opt.

Se încruntă, supărat. Îi displăceau profund oamenii care-i furau banii.

Nebunia lui Tadaaki

Osugi nu era o femeie care putea fi dusă la disperare de durerile şi dezamăgirile amare ale devotamentului matern neîmpărtăşit, dar în acest loc, cu insectele ce cîntau printre lespedeza şi eulalia, cu rîul ce curgea alene în apropiere, o cuprinse nostalgia şi se întristă gîndindu-se la caracterul efemer al vieţii.

— Eşti acasă? se auzi o voce ce suna aspru în aerul de seară.

— Cine-i? întrebă ea.

— Vin din partea familiei Hangawara. Au sosit o mulţime de legume proaspete din Katsushika. Şeful mi-a spus să-ţi aduc cîteva.

— Yajibei este întotdeauna atît de grijuliu.

Stătea la o măsuţă joasă, cu o lumînare lîngă ea, cu pensula în mînă şi copia *Sutra despre Marea Dragoste a Părinţilor*. Se mutase într-o căsuţă închiriată, într-un cartier populat din Hamachō şi trăia destul de confortabil, tratînd durerile celor din jur cu moxa. Nu avea de ce să se plîngă. De la începutul toamnei, se simţea din nou destul de în formă.

— Spune-mi, bunicuţo, a trecut pe la tine un tînăr, astă-seară, ceva mai devreme?

— Pentru un tratament cu moxa?

— Nu, nu. A venit la Yajibei; părea să fie ceva important. A întrebat unde locuieşti acum şi noi i-am spus.

— Ce vîrstă avea?

— Cred că douăzeci şi şapte sau douăzeci şi opt.

— Cum arăta?

— Faţa ovală. Nu prea înalt.

— Mm, mă întreb…?

— Avea acelaşi accent ca al tău. Am crezut că poate venea de pe aceleaşi meleaguri. Ei, şi-acum trebuie să plec. Noapte bună!

Cînd paşii nu se mai auziră, bîzîitul insectelor se ridică din nou asemenea zgomotului ploii mărunte. Punînd jos pensula,

Osugi se uită la lumînare, gîndindu-se la zilele tinereţii ei cînd oamenii citeau în nimbul luminii acesteia evenimentele ce urmau. Cei rămaşi acasă nu aveau alt mod de a şti dacă soţii, fiii sau fraţii plecaţi la luptă erau în viaţă şi ce soartă le era hărăzită. Astfel, un nimb strălucitor al flăcării era considerat un semn bun, iar umbrele purpurii semn rău, prevestind moartea cuiva. Cînd flacăra se împrăştia ca acele de pin, persoana aşteptată venea sigur.

Osugi uitase cum să interpreteze semnele, dar, în noaptea aceea, nimbul flăcării, colorat ca un curcubeu, prezicea ceva minunat nu peste mult timp.

Să fie Matahachi? Întinse mîna după pensulă, dar şi-o retrase imediat. Ca hipnotizată, uită de ea şi de ceea ce o înconjura şi timp de o oră sau două se gîndi numai la fiul ei. Spiritul lui Matahachi părea să plutească în întunericul camerei.

Scîrţîitul uşii din spate o smulse din transa în care se afla. Întrebîndu-se dacă zgomotul nu se datora cumva unei nevăstuici ce-i făcea prăpăd în bucătărie, luă lumînarea şi se duse să vadă despre ce era vorba.

Sacul cu legume căzuse la pămînt; deasupra lui se zărea un obiect alb. Se apropie şi încercă să-l ridice, dar observă că era de fapt o bucată de hîrtie albă, în care se găseau împachetaţi doi galbeni. Pe aceeaşi hîrtie, Matahachi scrisese: „*Nu sînt încă pregătit să te întîlnesc. Te rog să mă ierţi dacă te neglijez încă şase luni. Las acest bilet fără să mai intru*”.

Un samurai cu privire ucigătoare îşi croia drum prin iarba înaltă, pentru a ajunge la doi bărbaţi ce stăteau pe malul rîului. Abia respirînd, întrebă:

— Hamada, el a fost?

— Nu, altcineva, mormăi Hamada.

Ochii îi străluceau în timp ce continua să supravegheze împrejurimile.

— Sînt sigur că el a fost.

— Nu-i adevărat. Era un barcagiu.

— Eşti sigur?

— Cînd am alergat după el, s-a urcat în barca aceea.

— Asta nu înseamnă că era barcagiu.

— Am verificat.

— Trebuie să recunosc că este iute de picior.

Părăsind malul rîului, porniră înapoi peste pămînturile din Hamachō.

— Matahachi... Matahachi!

La început, sunetul se ridica cu puţin peste susurul rîului, dar, cum el se repeta şi devenea din ce în ce mai clar, se opriră şi se priviră uimiţi.

— L-a strigat cineva! Cum e posibil aşa ceva?

— Pare a fi vocea unei femei bătrîne.

Cu Hamada în frunte, luară urma sunetului şi găsiră sursa. Cînd Osugi le auzi paşii, alergă spre ei.

— Matahachi? Este unul din voi...?

O înconjurară şi îi răsuciră braţele la spate. Pufăind ca un peşte-balon înfuriat, ea strigă:

— Ce-mi faceţi? Cine sînteţi?

— Discipoli ai Şcolii Ono.

— Nu cunosc pe nimeni cu acest nume.

— N-ai auzit niciodată de Ono Tadaaki, îndrumător al shōgunului?

— Niciodată.

— De ce minţi, bătrînă...?

— Aşteaptă! Să vedem ce ştie despre Matahachi.

— Sînt mama lui.

— Mama lui Matahachi, vînzătorul de pepeni?

— Ce vrei să spui, porcule! Vînzător de pepeni! Matahachi este urmaş al Casei Hon'iden, o familie importantă din provincia Mimasaka. Trebuie să mai ştiţi că membrii acesteia sînt slujitori de rang înalt ai lui Shimmen Munetsura, senior al Castelului Takéyama din Yoshino.

— Destul, spuse unul din cei doi samurai.

— Ce-i de făcut? îl întrebă celălalt.

— O luăm cu noi.

— Ostatică? Crezi că vom reuşi?

— Dacă este mama lui, va încerca să o salveze.

Adunîndu-şi toate forţele trupului său sfrijit, Osugi luptă ca o tigroaică încolţită, dar fără succes.

Plictisit şi nemulţumit de ultimele săptămîni, Kojirō luase obiceiul să doarmă mult, atît în timpul zilei, cît şi al nopţii. Acum, zăcea întins pe spate, bombănindu-se singur şi strîngîndu-şi sabia la piept.

— Această aşteptare face ca Sabia mea de Bizen să sufere. O sabie ca aceasta, un samurai ca mine să putrezească în casa altuia!

Urmă un zgomot metalic, o fulgerare alb-albăstruie şi exclamaţia lui Kojirō:

— Prostule!

Descriind un arc larg deasupra lui, arma lunecă înapoi în teacă, ca o vietate ascultătoare.

— Splendid! strigă un servitor aflat la marginea verandei. Exersezi tehnica de lovire din poziţia culcat pe spate?

— Nu fi prost, pufni Kojirō.

Se întoarse pe burtă, ridică două firimituri şi le dădu un bobîrnac spre verandă. Apoi continuă:

— Devenise enervant.

Servitorul făcu ochii cît cepele. Insecta, care semăna cu un fluture de noapte, avea micuţul corp şi cele două aripi tăiate în două părţi perfect simetrice.

— Ai venit să-mi schimbi aşternuturile? întrebă Kojirō.

— Oh, nu! Îmi pare rău! Am o scrisoare pentru dumneavoastră.

Kojirō desfăcu pe îndelete scrisoarea şi începu să citească. Încet, încet, chipul lui căpătă o expresie vizibilă de surescitare. Potrivit celor scrise de Yajibei, Osugi dispăruse cu o noapte în urmă. Kojirō era rugat să vină imediat şi să-i ajute s-o găsească.

Yajibei povestea amănunţit cum reuşiseră să afle unde era bătrîna. Îşi trimisese oamenii s-o caute peste tot, dar cheia găsirii ei fusese mesajul lăsat de Kojirō la Donjiki. Mesajul fusese tăiat cu pensula şi alături era scris: „Către Sasaki Kojirō: Persoana care o ţine pe mama lui Matahachi ca zălog este Hamada Toranosuke din Casa Ono”.

— În sfîrşit, spuse Kojirō.

Cînd îl scăpase pe Matahachi, bănuia că cei doi samurai pe care-i doborîse aveau ceva legături cu Şcoala Ono.

Mai bine dispus, îşi zise că era tocmai ceea ce aştepta de mult timp. De pe verandă, privea cerul înserării. Se înnorase, dar nu erau semne de ploaie.

La puţin timp după aceea, putea fi văzut pe drumul Takanawa, călărind un animal de povară închiriat. Se făcuse tîrziu cînd ajunse la Hangawara. După ce-i ceru lui Yajibei toate

amănuntele, se hotărî să petreacă noaptea acolo şi să treacă la acţiune în dimineaţa următoare.

Ono Tadaaki îşi primise noul său nume la puţin timp după bătălia de la Sekigahara. În tabăra lui Hidetada, unde fusese chemat pentru a preda arta mînuirii săbiei, era cunoscut sub numele de Mikogami Tenzen. Reuşise să se achite elegant de datorie. O dată cu numele, primise şi o nouă locuinţă pe dealul Kanda, în Edo, şi fusese numit vasal direct al Casei Tokugawa.

Deoarece dealul oferea o privelişte excelentă a Muntelui Fuji, shōgunatul alesese acest loc ca zonă rezidenţială pentru vasalii săi din Suruga, provincie în care era situat Muntele Sfînt.

— Mi s-a spus că locuinţa se află pe colina Saikachi, remarcă Kojirō.

Se afla pe vîrful dealului cu unul dintre oamenii lui Hangawara. În valea adîncă ce se deschidea sub privirile lor, puteau vedea Ochanomizu, o porţiune a rîului din care se spunea că se scotea apa pentru ceaiul shōgunului.

— Aşteptaţi aici, spuse însoţitorul lui Kojirō. Mă duc să aflu unde este.

Se întoarse curînd cu informaţia că deja trecuseră pe lîngă locul pe care-l căutau.

— Nu-mi aduc aminte de nici un loc ce ar fi putut aparţine unui îndrumător al shōgunului.

— Nici eu. Credeam că are o casă impunătoare, ca a lui Yagyū Munenori. Dar casa lui trebuie să fie aceea veche, pe care am văzut-o în dreapta. Auzisem că aparţine grăjdarului shōgunului.

— Nu mă surprinde. Ono primeşte numai o mie cinci sute de baniţe, în timp ce cea mai mare parte din veniturile lui Munenori au fost cîştigate de strămoşii săi.

— Acolo este, spuse însoţitorul, arătînd cu degetul.

Kojirō nu mai examina clădirile. Vechiul zid de pămînt se întindea de la mijlocul colinei pînă la o pădure deasă, ce trecea dincolo de un alt deal. Complexul părea a fi destul de mare. De la intrarea fără porţi, se vedeau, dincolo de casa principală, o construcţie pe care o luase drept *dōjō* şi o anexă, care păreau mai noi.

— Poţi pleca, spuse Kojirō. Transmite-i lui Yajibei că dacă nu mă întorc pînă diseară cu bătrîna, înseamnă că am fost ucis.

Însoţitorul făcu o plecăciune şi apoi coborî în fugă colina Saikachi, oprindu-se de cîteva ori pentru a privi înapoi.

Kojirō nu-şi pierduse vremea încercînd să ajungă la Yagyū Munenori. Nu-l putea învinge şi prin aceasta să-i ia gloria, pentru că stilul Yagyū era folosit în prezent de membrii clanului Tokugawa. Aceasta constituia o scuză suficientă pentru Munenori ca să respingă provocarea unui *rōnin* ambiţios. Însă Tadaaki înclina să accepte provocările nou-veniţilor.

În comparaţie cu stilul de luptă Yagyū, stilul Ono era mai practic, pentru că nu urmărea să-şi etaleze întreaga îndemînare, ci să-şi ucidă adversarul. Kojirō nu auzise de nimeni care să atace Casa Ono şi să fi avut succes sau s-o pună într-o situaţie jenantă. În timp ce Munenori se bucura în general de mai mult respect, Tadaaki era considerat mai puternic.

Cînd ajunsese la Edo şi aflase cum stăteau lucrurile, Kojirō îşi spusese că va veni ziua cînd va bate la poarta lui Ono.

Numata Kajūrō privea de la fereastra camerei de pregătire pentru intrarea în *dōjō*. Brusc sări ca ars şi îl căută din ochi pe Toranosuke. Observîndu-l în centrul camerei cum explica unui tînăr cîteva figuri de luptă, alergă la el şi-i şopti cu glas grav:

— A venit! E afară, în curtea din faţă!

Cu sabia de lemn ridicată în faţă, Toranosuke îi strigă tînărului:

— În gardă.

Apoi înaintă repede, păşind apăsat pe podea. Cînd ajunseră în colţul de nord al camerei, tînărul făcu un salt şi sabia îi zbură prin aer.

Toranosuke se întoarse şi întrebă:

— Cine? Kojirō?

— Da, tocmai a intrat pe poartă şi în cîteva minute va fi aici.

— Mai curînd decît m-am aşteptat. A fost o idee bună s-o luăm pe bătrînă.

— Ce ai de gînd să faci? Cine îl va întîmpina? Ar trebui să fie cineva pregătit pentru orice. Dacă a avut curajul să vină aici singur, s-ar putea să încerce să ne ia prin surprindere.

— Adu-l la *dōjō*. Îl voi întîmpina chiar eu. Voi veţi sta liniştiţi, în spate.

— Bine că sîntem mai mulţi! spuse Kajurō.

Privind în jur, prezenţa unor viteji ca Negoro Hachikuro, Kamei Hyōsuke şi Itō Magobei îl încuraja. În apropiere mai erau alţi douăzeci. Nu aveau idee ce gîndea Kojirō, dar ştiau de ce Toranosuke îl voia acolo.

Unul din cei doi bărbaţi pe care Kojirō îi ucisese lîngă Donjiki era fratele mai mare al lui Toranosuke. Deşi nu era bun de nimic, moartea sa trebuia răzbunată, din cauza legăturii de sînge.

În ciuda tinereţii sale şi a venitului modest, Toranosuke se bucura de o bună reputaţie în Edo. Ca şi membrii clanului Tokugawa, era originar din provincia Mikawa şi familia sa se număra printre cele aflate de foarte mult timp, ca vasali ereditari, în serviciul shōgunului. El se număra, de asemenea, printre cei „patru generali ai colinei Saikachi”, împreună cu Kamei, Negoro şi Itō.

Cu o seară în urmă, cînd se întorsese acasă cu Osugi, toţi fuseseră de acord că înregistrase un succes împotriva lui Kojirō. Acum nu mai putea să nu-şi facă apariţia. Oamenii juraseră că dacă el va veni, îl vor doborî, îi vor tăia nasul şi apoi îl vor spînzura de un copac, lîngă rîul Kanda, ca să-l vadă toată lumea. Totuşi, nu se aşteptau să vină; de fapt, făcuseră rămăşag, cei mai mulţi fiind convinşi că nu va apărea.

S-au adunat în camera principală a *dōjō*-ului, lăsînd liberă partea centrală, şi aşteptau plini de nerăbdare.

După un timp, cineva îl întrebă pe Kajurō:

— Eşti sigur că era Kojirō?

— Absolut sigur.

Stăteau într-o tensiune de nedescris. Feţele lor, iniţial rigide ca lemnul, erau acum încordate. Unii se temeau că, dacă aşteptarea va mai dura, vor deveni victime ale propriei lor încordări. Tocmai cînd li se părea că aşteptaseră mult prea mult, se auziră paşi afară şi figura unui alt discipol se ivi în fereastră.

— Ascultaţi! Nu are sens să aşteptăm aici. Kojirō nu vine.

— Ce vrei să spui? Kajurō tocmai l-a văzut.

— Da, dar s-a dus direct la clădirea principală. Cum i s-a permis să intre, nu ştiu, dar acum se află în camera de oaspeţi şi stă de vorbă cu stăpînul.

— Cu stăpînul? se auzi ca un ecou întrebarea întregului grup.

— Adevărat? întrebă Toranosuke consternat.

Era de fapt convins că, dacă s-ar fi investigat circumstanţele morţii fratelui său, s-ar fi aflat că acesta nu fusese bun de nimic şi că el denaturase adevărul cînd îi descrisese stăpînului incidentul. Dacă Tadaaki ştia că Osugi fusese răpită, nu de la el aflase.

— Dacă nu mă crezi, du-te să te convingi.

— Ce aiureală! oftă Toranosuke.

Departe de a-l înţelege, tinerii săi ucenici erau deranjaţi de lipsa lui de fermitate.

Sfătuindu-i pe ceilalţi să stea liniştiţi, pînă se duc să vadă care e situaţia, Kamei şi Negoro tocmai îşi încălţau *zōri*, cînd o fată atrăgătoare ieşi în fugă din casă privind neliniştită spre ei. Recunoscînd-o pe Omitsu, rămaseră pe loc, iar ceilalţi se îngrămădiră spre ieşire.

— Voi toţi, ţipă ea cu un glas tulburat, ascuţit. Veniţi repede! Unchiul şi oaspetele şi-au tras săbiile. În grădină! Se bat!

Deşi Omitsu era considerată oficial nepoata lui Tadaaki, se şoptea că ea ar fi fost în realitate fiica lui Itō Ittōsai, din partea unei ţiitoare.

Zvonurile spuneau că Tadaaki acceptase să crească fata de pe vremea cînd Ittōsai fusese profesorul său.

Teama din privirea ei avea ceva neobişnuit:

— I-am auzit discutînd, apoi vocile lor au devenit tot mai puternice şi în momentul următor… Nu cred că unchiul este în pericol, dar…

Cei patru generali scoaseră un strigăt de luptă şi se repeziră spre grădina despărţită de restul curţii printr-un gard viu de arbuşti. Ceilalţi îi ajunseră la poarta din împletitură de bambus.

— Poarta e încuiată.

— N-o poţi forţa?

Nu era nevoie. Poarta cedă sub greutatea samurailor. Dincolo de poartă le apăru în faţă un teren destul de întins, mărginit de un deal. Tadaaki, cu credincioasa lui sabie Yukihira la nivelul ochilor, stătea în centru. Dincolo de el, la o anumită distanţă, se afla Kojirō, cu Sabia de Bizen ridicată deasupra capului şi cu ochii ca doi cărbuni aprinşi.

Atmosfera încărcată părea să creeze o barieră invizibilă. Pentru bărbaţii crescuţi în tradiţia strictă a clasei samurailor, solemnitatea luptei între doi adversari care îţi inspirau respect, teamă şi uimire şi demnitatea săbiilor aducătoare de moarte

erau inviolabile. De aceea, în ciuda agitaţiei lor, spectacolul la care asistau îi priva pe moment pe tinerii samurai atît de mobilitate, cît şi de emoţii.

Totuşi, doi sau trei dintre ei încercară să ajungă în spatele lui Kojirō.

— Treceţi la loc! ţipă Tadaaki supărat.

Vocea sa aspră şi distantă, ce nu mai semăna deloc cu cea părintească cu care erau obişnuiţi, îi făcu să încremenească.

Oamenii erau tentaţi să-l considere pe Tadaaki cu aproape zece ani mai tînăr decît cei cincizeci şi cinci de ani ai săi. Avea părul încă negru, era mic de statură, dar bine clădit. Nu exista nimic rigid sau greoi în mişcările sale.

Kojirō nu dăduse încă nici o lovitură – de fapt, nu avusese cum.

Totuşi, Tadaaki remarcase imediat un fapt cert: avea în faţa sa un adversar deosebit de puternic şi în minte îl asemui cu Zenki.

Zenki fusese ultimul luptător pe care-l cunoscuse, cu o ambiţie aproape bolnavă. Se întîmplase cu mult în urmă, pe vremea cînd călătorea cu Ittōsai, ducîndu-şi existenţa ca *shugyōsha*. Zenki, fiul unui barcagiu din provincia Kuwana, fusese primul discipol al lui Ittōsai. Cînd Ittōsai îmbătrînise, Zenki începuse să-l privească de sus, susţinînd că stilul Ittō era, de fapt, propria sa invenţie.

Zenki îi pricinuise mari necazuri lui Ittōsai, deoarece cu cît arta sa în lupta cu sabia se perfecţiona, cu atît durerea provocată de el altor oameni era mai mare. Ittōsai obişnuia să spună că afacerea lui Zenki fusese cea mai mare greşeală din viaţa lui, comparîndu-l cu un monstru în care se întruchipau toate defectele maestrului.

Ca o ironie a sorţii, Zenki îl slujise bine pe tînărul Tadaaki – dar ca exemplu rău – îndemnîndu-l să atingă obiective mai mari decît ar fi putut altfel realiza. În cele din urmă, Tadaaki se încăierase cu acest diavol la Koganegahara, în Shimōsa, şi-l omorîse. Imediat după aceea, Ittōsai îi acordase certificatul de maestru în stilul Itto şi îi înmînase cartea instrucţiunilor secrete.

Prin urmare, lipsa de educaţie fusese partea slabă a lui Zenki. Kojirō nu era aşa. În acţiunile sale, inteligenţa şi educaţia erau evidente.

Tadaaki, care nu se simţea cu nimic inferior lui Munenori, simţi pentru prima dată că nu poate ieşi învingător din această luptă.

În timp ce-şi privea teribilul adversar, avu şi o altă revelaţie, şi anume aceea a timpului care trecuse peste el şi lăsase urme.

Stăteau în continuare nemişcaţi; nu se vedea nici cea mai mică schimbare. Dar atît Tadaaki, cît şi Kojirō consumau în acele clipe o mare cantitate de energie. Efectele intensei încărcături psihice erau uşor de observat: broboane de sudoare ce şiroiau pe frunţile lor, circulaţie accelerată a aerului pe nările dilatate, albirea pielii. Deşi o mişcare părea iminentă, săbiile se încăpăţînau să rămînă în poziţie de aşteptare.

— Renunţ, spuse Tadaaki, retrăgîndu-se brusc cîţiva paşi.

Căzuseră de acord să nu lupte pînă la capăt. Chiar şi un samurai renumit se putea retrage din luptă, recunoscîndu-şi înfrîngerea.

Sărind ca un animal de pradă, Kojirō lovi de sus în jos cu forţa şi viteza unei vijelii. Deşi Tadaaki se aplecă la timp, moţul îi zbură cît colo. În timp ce pară el însuşi, execută o contra-lovitură strălucită, retezînd aproape cincisprezece centimetri din mîneca lui Kojirō.

— Laşul! se ridică strigătul tinerilor samurai, ale căror feţe ardeau de mînie.

Luînd capitularea adversarului său ca o mişcare de atac, Kojirō violase codul etic al samurailor.

Din acest motiv, toţi porniră spre el.

Acesta răspunse, fugind cu viteza unui cormoran, spre un arbore din capătul grădinii şi ascunzîndu-se pe jumătate în spatele acestuia. Ochii îi alunecau de la unul la altul cu o viteză care îi intimida.

— Aţi văzut? Aţi văzut cine a învins? strigă el.

— Au văzut, spuse Tadaaki.

Apoi, poruncind oamenilor săi să se îndepărteze, îşi şterse sabia şi se reîntoarse pe verandă, martora preocupărilor sale zilnice.

O chemă pe Omitsu şi îi spuse să-i lege părul, în timp ce el îşi trăgea sufletul. Pe piept, sudoarea îi curgea şiroaie.

O vorbă veche îi veni în minte: e uşor să întreci un predecesor, dar greu să eviţi să fii depăşit de un succesor. Culesese roadele muncii intense din tinereţe, mulţumit că stilul

său Ittō nu era mai puţin înfloritor decît stilul Yagyū. Între timp societatea dăduse naştere unor noi genii, precum Kojirō. Constatarea venise ca un şoc amar, dar el nu era genul de om care să ignore aceste lucruri. Cînd Omitsu termină, îi spuse:

— Dă-i tînărului nostru oaspete puţină apă să-şi clătească gura şi condu-l înapoi în camera de oaspeţi.

Feţele tinerilor săi discipoli erau albe, din cauza şocului. Unii se străduiau să nu plîngă; alţii priveau cu resentiment către stăpînul lor.

— Ne adunăm în *dōjō*. Acum! mai adăugă Tadaaki, pornind în fruntea lor.

Tadaaki îşi ocupă locul obişnuit pe un scaun mai înalt aflat în faţă şi contempla în linişte cele trei rînduri de tineri, urmaşi ai artei sale.

Îşi plecă privirile şi spuse:

— Mi-e teamă că am îmbătrînit. Privind în urmă, se pare că zilele mele cele mai bune ca războinic au fost atunci cînd l-am învins pe diavolul de Zenki. Atunci cînd s-a deschis această Şcoală şi lumea a început să vorbească despre grupul Ono de pe colina Saikachi, considerînd stilul Ittō imbatabil, momentul meu de glorie ca luptător trecuse deja.

Semnificaţia acestor cuvinte era atît de străină modului lor obişnuit de gîndire, încît tinerilor samurai nu le venea să creadă că ceea ce auzeau era adevărat.

Glasul îi deveni mai ferm şi privi direct spre feţele lor nemulţumite, pe care se citea îndoiala:

— După părerea mea, asta se întîmplă tuturor bărbaţilor. Anii trec peste noi fără să observăm. Timpurile se schimbă. Discipolii îşi depăşesc profesorii. O generaţie mai tînără îşi croieşte un nou drum… Aşa se şi cuvine să fie, pentru că lumea avansează numai prin schimbare. Totuşi, acest lucru nu este admis în domeniul artei mînuirii săbiei. Calea Săbiei trebuie să fie un drum care să nu permită unui bărbat să îmbătrînească.

Se gîndi un timp, apoi continuă:

— Ittōsai… Nu ştiu dacă se mai află în viaţă. Nu am primit nici o veste de la îndrumătorul meu de mulţi ani. După Koganegahara, s-a tuns şi s-a retras în munţi. Ţelul său, spunea el, era să studieze arta mînuirii săbiei, cultul zen, să caute Calea Vieţii şi a Morţii, să urce marele pisc al instruirii perfecte.

Acum este rîndul meu. După ceea ce s-a petrecut astăzi, nu-mi mai pot ţine capul sus în faţa lui… Regret că nu am reuşit mai mult.

— S… s… stăpîne! izbucni Negoro Hachikurō. Spuneţi că aţi pierdut, dar noi nu credem că în condiţii normale aţi fi fost învins de Kojirō, chiar dacă este mai tînăr. Trebuie să se fi întîmplat ceva rău astăzi.

— Ceva rău? întrebă Tadaaki, clătinîndu-şi capul. Nu a fost nimic rău. Kojirō e tînăr. Dar nu din acest motiv am fost învins. Am pierdut pentru că timpurile s-au schimbat.

— Adică cum?

— Ascultă şi priveşte. Îşi mută privirea de la Hachikuro la figurile tăcute ale celorlalţi samurai.

— Voi fi cît mai scurt, deoarece Kojirō mă aşteaptă. Doresc să ascultaţi cu atenţie ce vă voi spune despre gîndurile şi speranţele mele de viitor.

Îi informă apoi că, datorită celor întîmplate în ziua aceea, el urma să se retragă din *dōjo*. Dorinţa sa era nu să se retragă aşa cum se întîmpla de obicei, ci să urmeze aceeaşi cale ca şi Ittōsai, pornind în căutarea perfecţiunii.

— Aceasta este prima mea mare dorinţă, le spuse Tadaaki.

În continuare, îl rugă pe Itō Magobei, nepotul său, să aibă grijă de Tadanari, unicul său fiu. Îl desemnă să raporteze cele întîmplate shōgunatului şi să explice că Tadaaki hotărîse să devină preot budist. Apoi, le spuse:

— Nu-mi pare rău că am fost învins de un bărbat mai tînăr. Ceea ce mă deranjează şi mă face să roşesc este că în timp ce în alte părţi au apărut luptători ca Sasaki Kojirō, nici unul de calibrul său nu a putut fi format la Şcoala Ono. Şi cred că ştiu de ce. Mulţi dintre voi au devenit vasali ai shōgunului prin moştenire, şi nu prin merite deosebite. Vi s-a urcat la cap. După puţină instruire, aţi început să vă felicitaţi reciproc, considerîndu-vă deja maeştri ai „invincibilului Stil Ittō”. Sînteţi prea mulţumiţi de voi înşivă.

— O clipă, protestă Hyōsuke cu glas nesigur. Nu este cinstit. Nu sîntem toţi leneşi şi aroganţi. Nu toţi neglijăm pregătirea.

— Taci! îl repezi Tadaaki cu asprime. Defectele discipolilor sînt o reflectare a slăbiciunii profesorului. Vorbesc de propriile mele greşeli acum, începînd prin a mă judeca pe mine. Ţelul vostru este să eliminaţi această slăbiciune, să transformaţi

Şcoala Ono într-un centru unde talentele timpurii să se poată dezvolta corect. Ea trebuie să devină un loc de instruire pentru viitor. Dacă nu, plecarea mea şi pregătirea drumului pentru schimbare nu va aduce nici un progres.

În cele din urmă, sinceritatea declaraţiei sale începuse să aibă efect. Discipolii săi îi cumpăneau cuvintele, fiecare reflectînd asupra propriilor sale defecte.

— Hamada, spuse Tadaaki.

— Da, stăpîne, răspunse acesta luat prin surprindere.

Sub privirea aspră şi rece a lui Tadaaki, îşi plecă ochii.

— Ridică-te!

— Da, stăpîne, spuse Toranosuke, fără a se ridica.

— Ridică-te! Imediat!

Toranosuke se ridică în picioare. Ceilalţi priveau scena în tăcere.

— Trebuie să părăseşti şcoala. Sper că va veni o zi cînd te vei corecta, vei învăţa disciplina şi vei pătrunde arta războiului. Poate atunci vom putea fi împreună din nou, ca profesor şi elev. Acum ieşi!

— S… stăpîne, de ce? Nu-mi amintesc să fi făcut ceva pentru a merita o asemenea pedeapsă.

— Nu-ţi aminteşti pentru că nu înţelegi arta războiului. Dacă te vei gîndi un timp mai îndelungat şi cu grijă, vei înţelege.

— Vă rog, spuneţi-mi. Nu pot pleca fără să aflu.

Venele de pe frunte îi zvîcneau.

— Foarte bine. Laşitatea este cel mai ruşinos defect de care poate fi acuzat un samurai. Arta Războiului are reguli stricte. Astfel, la această Şcoală, orice bărbat vinovat de un act de laşitate este silit să plece. Tu, Hamada Toranosuke, ai lăsat să treacă ceva timp de la moartea fratelui tău, înainte de a-l provoca pe Sasaki Kojirō. În această vreme, te-ai tot învîrtit încercînd să-ţi îndrepţi răzbunarea către un mărunt vînzător de pepeni. Ieri ai luat-o pe bătrîna mamă a acestui om ca ostatică şi ai adus-o aici. Asta numeşti tu comportare demnă de un samurai?

— Dar, stăpîne, nu înţelegeţi. Am făcut-o numai pentru a-l scoate pe Kojirō din bîrlog…

Tadaaki i-o reteză scurt:

— Tocmai asta înţeleg eu prin laşitate. Dacă doreai să lupţi cu Kojirō, de ce nu te-ai dus direct la el? De ce nu i-ai trimis un

mesaj de provocare? De ce nu ţi-ai declarat numele şi scopul urmărit?

— M-am gîndit la aceste lucruri, dar…

— Te-ai gîndit? Nimic nu te împiedica să procedezi aşa. Dar ai recurs la un vicleşug laş pentru a-l atrage pe Kojirō aici, astfel încît să-l poţi ataca cu un grup numeros. În comparaţie cu tine, atitudinea lui Kojirō a fost admirabilă. A venit singur, ca să se întîlnească cu mine. Refuzînd să aibă de-a face cu un laş, m-a provocat pe mine, învinuindu-mă de purtarea urîtă a discipolului meu. Rezultatul confruntării dintre săbiile noastre a dezvăluit o faptă ruşinoasă. Acum o mărturisesc umil.

Se lăsase o linişte mormîntală. Tadaaki întrebă:

— Acum, Toranosuke, reflectînd la toate acestea, te mai consideri un samurai fără pată?

— Iertaţi-mă.

— Ieşi!

Cu ochii în pămînt, Toranosuke se retrase zece paşi şi îngenunche pe podea cu braţele înainte, plecîndu-se adînc:

— Vă doresc sănătate, stăpîne… Acelaşi lucru şi vouă, zise cu glas pierit.

Se ridică şi ieşi trist din *dōjō*.

Tadaaki se ridică în picioare şi spuse:

— Eu, de asemenea, trebuie să părăsesc această lume.

Se auziră cîteva suspine înfundate. Neînduplecat, dar cu un ton plin de afecţiune, Tadaaki adăugă:

— De ce bociţi? Acum e vremea voastră. Depinde de voi ca această Şcoală să păşească cu onoare într-o nouă epocă. Începînd de acum, fiţi supuşi, munciţi mai mult şi faceţi tot posibilul să vă cultivaţi spiritul.

Întorcîndu-se în camera de oaspeţi, Tadaaki părea destul de liniştit cînd se aşeză şi i se adresă lui Kojirō.

După ce-şi ceru scuze pentru întîrziere, spuse:

— Tocmai l-am alungat pe Hamada. L-am sfătuit să se schimbe, să înţeleagă adevărata semnificaţie a disciplinei samuraiului. Intenţionez, desigur, să o eliberez pe bătrînă. Vrei să o iei cu tine la plecare, sau aranjez ca ea să fie dusă mai tîrziu?

— Sînt mulţumit de ceea ce aţi făcut. Ea poate merge cu mine.

Kojirō se pregăti să se ridice. Înfruntarea îl epuizase complet, iar aşteptarea care urmase i se păruse foarte, foarte lungă.

— Nu pleca încă, spuse Tadaaki. Acum că totul s-a terminat, să bem cîte o ceaşcă de saké şi să dăm uitării trecutul.

Bătînd din palme, strigă:

— Omitsu! Adu saké.

— Mulţumesc. Sînteţi foarte amabil, spuse Kojirō.

Zîmbi şi continuă cu ipocrizie:

— Acum ştiu de ce Ono Tadaaki şi stilul Ittō au atîta faimă.

De fapt, nu avea nici un fel de respect pentru Tadaaki.

În tot acest timp, Tadaaki se gîndea că i-ar fi plăcut să-l aibă ca discipol pe acest Kojirō. Îşi dădea seama că talentul înnăscut al acestuia, îndrumat şi dezvoltat pe calea potrivită, i-ar fi aşternut lumea la picioare. Dacă drumul ales de Kojirō va fi greşit, atunci lumea va cunoaşte un alt Zenki. Deşi aceste gînduri îi stăteau pe vîrful limbii, în loc să le exprime, rîse şi preferă să răspundă cu modestie laudelor oaspetelui.

În cursul conversaţiei, fu pronunţat de cîteva ori numele lui Musashi, iar Kojirō află cu acest prilej că era pe punctul de a deveni unul din membrii grupului de instruire al shōgunului.

Kojirō nu-şi putu ascunde supărarea. Întorcîndu-şi repede ochii către soarele ce apunea, spuse insistent că a sosit timpul să plece.

La scurtă vreme după aceea, Tadaaki dispăru din Edo. Avusese reputaţia unui samurai simplu, drept, întruchipare a cinstei şi altruismului, dar lipsit de abilitatea politică a lui Munenori. Neînţelegînd cum cineva, aparent capabil de a realiza orice, se putea hotărî să părăsească lumea materială pentru cea a spiritului, oamenii dădură dispariţiei sale tot felul de interpretări.

Se spunea că, din cauza înfrîngerii suferite, Tadaaki şi-a pierdut minţile.

Semnificaţia lucrurilor

Musashi declară că aceasta era cea mai puternică furtună pe care o văzuse vreodată.

Cu privirea pierdută pe paginile cărţii, ude, rupte şi împrăştiate care încotro, Iori se gîndi cu tristeţe că un timp nu va mai putea studia.

Două zile de toamnă – a două sute zecea, respectiv a două sute douăzecea zi a anului – erau cele de care ţăranii se temeau cel mai mult. În aceste două zile, taifunurile distrugeau deseori recoltele de orez. Iori, mai deprins cu pericolele decît stăpînul său, luase unele măsuri de prevedere, legînd acoperişul şi mărindu-i greutatea cu pietre. Cu toate acestea, în timpul nopţii, vîntul smulsese acoperişul şi spre dimineaţă, cînd lumina le-a permis să verifice pagubele, era evident că adăpostul lor nu mai putea fi reparat.

Avînd experienţa celor întîmplate la Hōtengahara, Musashi plecă imediat după ivirea zorilor. Urmărindu-l cu privirea, Iori se întreba de ce se ducea să vadă lanurile de orez ale vecinilor, care erau cu siguranţă inundate. Nu înţelegea de ce nu se îngrijea mai întîi de propria sa casă.

Rămas singur, Iori făcu un foc, folosind bucăţi rămase din pereţi şi podea, apoi prăji cîteva castane şi păsări doborîte de furtună.

Musashi se întoarse puţin după prînz. O oră mai tîrziu, sosi un grup de ţărani purtînd pelerine groase, de ploaie, să-i mulţumească lui Musashi pentru ajutorul acordat unui bolnav, pentru sprijinul dat la drenarea apei de pe terenurile inundate şi pentru alte cîteva servicii făcute localnicilor aflaţi în suferinţă.

Un bătrîn spuse:

— Întotdeauna ne-am certat în asemenea momente, pentru că fiecare voia să-şi salveze propria agoniseală. Dar astăzi, urmînd sfatul tău, am muncit împreună.

Ţăranii aduseseră şi daruri – dulciuri, murături şi, spre satisfacţia lui Iori, turte din orez. Gîndindu-se la toate acestea,

Iori înţelese că în acea zi învăţase un lucru deosebit: dacă uitau de propriile interese şi lucrau pentru grup, hrana se putea ivi de la sine.

Un alt ţăran le promise:

— Vă vom ridica o casă nouă. Una care să nu mai poată fi distrusă de furtună.

Apoi tot el îi invită ca pînă atunci să locuiască în casa lui, cea mai veche din sat. Cînd ajunseră acolo, soţia acestuia le atîrnă hainele afară la uscat, şi cînd se făcu timpul de culcare, fură conduşi în camere separate.

Înainte de a adormi, Iori auzi un zgomot care-i stîrni interesul. Întorcîndu-se cu faţa spre camera lui Musashi, şopti prin *shōji*:

— Auziţi zgomotul acela, stăpîne?

— Cum?

— Ascultaţi. Se aud tobele de la templu. Ciudate aceste dansuri religioase la numai o noapte după taifun, nu-i aşa?

Singurul răspuns fu sunetul unei respiraţii adînci.

În dimineaţa următoare, Iori se sculă devreme şi îl întrebă pe ţăran despre tobe. Se întoarse în camera lui Musashi şi îi spuse senin:

— Templul Mitsumine din Chichibu nu-i atît de departe de aici, aşa-i?

— Nu prea departe.

— Aş dori să mă duceţi acolo ca să mă rog.

Nedumerit, Musashi îl întrebă de unde venea acel interes neaşteptat şi băiatul îi răspunse că toboşarii erau muzicanţi dintr-un sat vecin, ce executau dansul sacru Asagaya, în care se specializaseră prin tradiţie. În fiecare lună mergeau la templul Mitsumine pentru a-şi prezenta arta.

Frumuseţea muzicii şi a dansului îi era cunoscută lui Iori numai prin aceste dansuri shintoiste. Îi plăceau în mod deosebit, aşa că, de cînd auzise că dansurile Mitsumine constituiau unul din cele trei mari tipuri tradiţionale, îşi dorea din toată inima să le vadă.

— Mă duceţi acolo? insistă Iori. Va dura cel puţin cinci, şase zile pînă va fi gata casa.

Înflăcărarea lui Iori îi reaminti lui Musashi de Jōtarō, care îi dăduse adesea bătăi de cap, văicărindu-se, îmbufnîndu-se sau gudurîndu-se pentru a obţine ceea ce dorea. Iori, maturizat şi

independent pentru vîrsta lui, recurgea arareori la asemenea tactici. Musashi nu aprofundase în mod deosebit acest aspect, dar cineva din afară ar fi putut observa efectele influenţei lui în formarea tînărului. Un lucru pe care în mod deliberat i-l recomandase lui Iori era să facă o netă distincţie între el şi profesorul său.

Mai întîi Musashi dădu un răspuns care nu-l angaja cu nimic, dar după ce mai reflectă puţin, spuse:

— Bine, vom merge.

Iori îşi manifestă entuziasmul ţopăind de cîteva ori, apoi exclamă:

— Şi vremea este bună.

După ce-i povesti gazdei despre norocul său, îi ceru cutii pentru hrană rece şi făcu rost de sandale noi, din pai. Apoi se prezentă din nou în faţa profesorului său şi îl întrebă:

— N-ar trebui să plecăm?

Ţăranul le ură drum bun, promiţîndu-le că, atunci cînd se vor întoarce, vor găsi casa terminată.

Deşi trecură prin locuri pe unde taifunul lăsase în urma sa băltoace, chiar mici lacuri, era greu de crezut că numai cu două zile în urmă cerul dăduse drumul furiei sale dezlănţuite. Sfrînciocii zburau la înălţime mică, pe cerul albastru, senin.

În prima noapte poposiră la un han ieftin, într-un sat din Tanashi şi se duseră la culcare devreme. Ziua următoare i-a purtat mai departe, în marea cîmpie Musashino.

Călătoria le-a fost întreruptă pentru cîteva ore la rîul Iruma, ale cărui ape se umflaseră de trei ori peste nivelul obişnuit. În mijlocul şuvoiului mai rămăsese în picioare numai un scurt tronson din vechiul pod.

În timp ce Musashi privea un grup de ţărani care cărau materiale pentru a putea construi o trecere temporară, Iori descoperi cîteva capete vechi de săgeată, apoi vîrfuri de coif. Gîndindu-se că locul acesta fusese probabil martor al unei bătălii, continuă să scormonească pămîntul, dezgropînd şi alte fragmente ruginite de săbii rupte şi bucăţi de metal, greu de identificat.

Îşi retrase brusc mîna de pe ceva alb pe care tocmai se pregătea să-l ridice.

— Am găsit un os de om, strigă el.

— Adu-l aici, spuse Musashi.

Simţind că nu-l poate atinge, Iori întrebă:

— Ce aveţi de gînd să faceţi cu el?

— Să-l îngrop într-un loc unde să nu calce lumea peste el.

— Nu sînt numai cîteva. Sînt o mulţime.

— Bine. Vom avea ce face. Adu tot ce găseşti.

Apoi, întorcîndu-se cu spatele la rîu, spuse:

— Le poţi îngropa acolo, unde înfloresc genţienele.

— Dar nu am cu ce săpa.

— Poţi folosi o sabie ruptă.

Cînd groapa fu suficient de adîncă, Iori puse oasele în ea, iar deasupra, capetele de săgeată şi bucăţile de metal strînse mai înainte. După ce le acoperi cu pămînt, întrebă:

— Aşa e bine?

— Pune cîteva pietre deasupra, să semene a mormînt.

— Cînd a avut loc bătălia de aici?

— Ai uitat? Trebuie să fi citit despre ea. *Taiheiki* povesteşte despre două bătălii cumplite, în 1333 şi 1352, într-un loc numit Kotesashigahara. Acesta este aproximativ locul în care ne aflăm acum. De o parte era familia Nitta, care sprijinea Curtea de Sud, iar de cealaltă parte, o uriaşă armată condusă de Ashikaga Takauji.

— Oh, bătăliile de la Kotesashigahara! Acum îmi amintesc.

Îndemnat de Musashi, Iori continuă:

— Cartea ne spune că prinţul Munenaga, care trăia în regiunea de est de mult timp şi studia Codul Bushidō, a fost uimit cînd împăratul l-a numit shōgun.

— Ce poem a compus el cu acea ocazie? îl întrebă Musashi.

Îndreptîndu-şi privirea către o pasăre ce plana pe cerul de azur, Iori începu să recite:

“Cum să fi ştiut
Că aş putea deveni vreodată maestru
Al arcului de catalpa
Dacă n-aş fi trecut prin viaţă
Avînd ocazia să-l ating?”

— Dar poemul din capitolul care descrie cum a trecut el în provincia Musashi şi a luptat la Kotesashigahara?

Ezitînd şi muşcîndu-şi buzele, Iori începu:

„De ce, atunci, m-aş agăţa
De-o viaţă împlinită
Cînd cu nobleţe pot s-o sacrific
Pentru marele nostru senior,
Pentru popor?”

— Şi semnificaţia acestor versuri? întrebă Musashi.
— Înţeleg.
— Eşti convins?
— Cine nu poate înţelege semnificaţia acestor poeme, nu este japonez cu adevărat, chiar dacă face parte din clasa samurailor. Aşa-i?
— Da. Dar spune-mi, Iori, dacă înţelegi aceste lucruri, de ce ai reacţionat ca şi cînd oasele pe care le-ai îngropat mai devreme ţi-ar fi murdărit mîinile?
— Crezi că e plăcut să pui mîna pe oasele morţilor?
— Oamenii care au murit aici erau războinici. Ei au luptat şi au pierit pentru ideile exprimate în poemul prinţului Munenaga. Au existat nenumăraţi samurai ca aceştia; oasele lor, îngropate în pămînt, constituie fundaţia pe care e construită această ţară. Fără ei, noi nu am avea nici pace, şi nici speranţe de prosperitate pe acest pămînt. Războaiele, ca şi taifunul de acum cîteva zile, trec. Pămîntul, în imensitatea sa, rămîne neschimbat, dar noi nu trebuie să uităm niciodată ce datorăm osemintelor strămoşilor.
Încuviinţînd din cap aproape la fiecare cuvînt, Iori spuse:
— Acum înţeleg. Pot să pun flori şi apoi să mă plec în faţa osemintelor îngropate?
Rîzînd, Musashi răspunse:
— Plecăciunea nu este necesară, dacă memoria îţi rămîne vie în inimă.
— Dar…
Nu tocmai mulţumit, băiatul culese cîteva flori şi le aşeză în faţa grămezii de pietre. Tocmai era pe cale să-şi împreuneze palmele în semn de respect, cînd un alt gînd îl făcu să se întoarcă spre Musashi:
— Stăpîne, totu-i bine şi în ordine dacă aceste oseminte aparţin cu adevărat unor samurai care au fost credincioşi împăratului. Dar dacă ele sînt rămăşiţele oamenilor lui Ashikaga Takauji? Lor n-ar trebui să le arăt respect.

Iori îl privi, aşteptîndu-i răspunsul. Musashi îşi fixase ochii pe luna argintie. Dar nici un răspuns potrivit nu-i veni în minte.

După un timp, spuse:

— În budism există salvare chiar şi pentru cei vinovaţi de cele zece duhuri rele şi cele cinci păcate de moarte. Inima însăşi este lumină. Buddha îi iartă pe cei răi, numai dacă îşi deschid ochii la învăţăturile sale.

— Asta înseamnă că după moarte, atît războinicii loiali cît şi rebelii sînt la fel?

— Nu! răspunse hotărît Musashi. Pentru un samurai, numele său este sfînt. Dacă şi-l pătează, nu există posibilitate de reabilitare a acestuia nici la generaţiile următoare.

— Atunci de ce Buddha îi tratează la fel, atît pe cei răi, cît şi pe slujitorii credincioşi?

— Deoarece toţi oamenii sînt, fundamental, egali. Există unii care sînt atît de orbiţi de dorinţele şi interesele proprii, încît devin rebeli sau tîlhari. Buddha se ridică deasupra acestor lucruri. El îi cheamă pe toţi să accepte iluminarea, să-şi deschidă ochii spre adevărata înţelepciune. Acesta este mesajul celor o mie de scripturi. Desigur, cînd cineva moare, totul devine pustiu.

— Înţeleg, spuse Iori, fără a pricepe cu adevărat spusele lui Musashi.

Medită asupra subiectului cîteva minute şi apoi zise:

— Dar lucrul acesta nu este adevărat în cazul samurailor, nu-i aşa? Nu *totul* devine gol, pustiu, cînd moare un samurai.

— De ce spui asta?

— Numele său continuă să existe, nu-i aşa?

— Adevărat.

— Dacă este un nume compromis, dispreţuit, aşa rămîne. Dacă este un nume fără pată, se păstrează tot aşa, chiar dacă trupul samuraiului s-a redus la nişte oase. Nu aşa se întîmplă?

— Da, dar nu este chiar atît de simplu, spuse Musashi.

Întrebîndu-se dacă putea satisface curiozitatea discipolului său, îşi acordă cîteva clipe de gîndire şi apoi continuă:

— În cazul unui samurai, există ceea ce se cheamă simţ de apreciere a semnificaţiei lucrurilor. Un războinic care-şi pierde acest simţ este ca un arbust în deşert. A fi doar luptător puternic şi nimic mai mult este ca şi cînd ai fi un taifun. La fel se întîmplă cu samuraii care nu se gîndesc la nimic altceva decît la săbii,

săbii şi iar săbii. Un samurai adevărat are inima plină de compasiune. El înţelege semnificaţia vieţii.

În linişte, Iori rearanjă florile şi îşi împreună palmele în semn de respect.

Beţele de tobă

Pe la jumătatea urcuşului, siluetele minuscule ale oamenilor care înaintau într-o procesiune neîntreruptă fură înghiţite de o cunună groasă de nori. Cînd ieşiră, în apropierea culmii unde se afla templul Mitsumine, îi întîmpină un cer complet senin.

Cele trei vîrfuri ale muntelui, Kumotori, Shiraiwa şi Myōhōgatake, dominau cele patru provincii estice. În incinta complexului shintoist erau temple budiste şi shintoiste, alături de multe alte clădiri şi porţi. În afara lui se întindea un mic orăşel prosper, cu ceainării şi prăvălii cu suveniruri, care adăpostea sediile preoţimii înalte şi locuinţele a şaptezeci de fermieri, producătorii roadelor necesare templului.

— Ascultaţi! Au început să bată tobele mari, spuse Iori încîntat, în timp ce-şi îndesa pe gît orezul şi fasolea roşie.

Musashi şedea lîngă el şi-şi savura mîncarea pe-ndelete.

Iori îşi aruncă beţele:

— A început muzica, spuse el. Haideţi să mergem să vedem!

— Am văzut destul ieri noapte. Du-te singur.

— Dar ieri n-au dansat decît două dansuri. Nu vreţi să le vedeţi şi pe celelalte?

— Nu, dacă asta înseamnă să mă zoresc.

Văzînd că bolul de lemn al stăpînului său era încă pe jumătate plin, Iori spuse ceva mai potolit:

— De ieri au tot venit mii de oameni. Ar fi păcat să plouă.

— Ce?

Cînd Musashi isprăvi în cele din urmă, băiatul întrebă:

— Acum mergem?

Iori ţopăi spre uşă asemenea unui căţel scăpat din lesă, luă nişte sandale din paie şi le puse în pragul intrării pentru stăpînul său.

În faţă la Kannon’in, templul auxiliar în care locuiau, de-o parte şi de alta a porţii lui principale, se vedeau focuri mari în aer liber. Fiecare casă avea o torţă aprinsă şi întregul ţinut, aşezat cu aproape o mie de metri deasupra nivelului mării,

strălucea ca-n miezul zilei. Sus, pe cerul de culoarea apelor adînci, Calea Lactee strălucea asemenea fumului vrăjit, în vreme ce grupurile de bărbaţi şi femei de pe străzi, nepăsători la răcoarea aerului de munte, se îndreptau către locul unde se desfăşurau dansurile sacre. Scena era goală, cu excepţia steagurilor ce fluturau uşor şi aveau să servească în curînd ca decor.

Îmbrînc it de mulţime, Iori îl pierdu pe Musashi, dar îşi făcu repede loc cu coatele prin aglomeraţie şi-l găsi lîngă o clădire, cercetînd lista celor care făcuseră ofrande. Îl strigă, alergă spre el şi-l trase de mînecă, însă atenţia lui Musashi era concentrată asupra unei plăcuţe, mai mare decît celelalte. Ieşea în evidenţă din pricina importanţei ofrandelor aduse de „Daizō din Narai, satul Shibaura, provincia Musashi”.

Bubuitul tobelor se ridică într-un crescendo.

— A-nceput dansul, chicoti Iori, atras de locul rezervat dansatorilor. La ce vă uitaţi, *Sensei*?

Smuls din visare, Musashi îi răspunse:

— A, la nimic deosebit… Tocmai mi-am amintit că am ceva de făcut. Tu du-te să vezi dansatorii. Vin şi eu mai tîrziu.

Musashi căută reşedinţa preoţilor shintoişti şi cînd ajunse acolo, îl întîmpină un bătrîn.

— Aş vrea să aflu cîte ceva despre un binefăcător.

— Îmi pare rău, aici nu vă putem da nici o informaţie. Trebuie să mergeţi la reşedinţa stareţului budist. Vă arăt eu pe unde s-o luaţi.

Cu toate că templul Mitsumine era shintoist, supravegherea întregului corp de clădiri fusese încredinţată unui preot budist. Pe plăcuţa de la poartă stătea scris în caractere mari „Reşedinţa Stareţului”.

În holul de la intrare, bătrînul vorbi cu preotul de serviciu cîteva clipe. După ce isprăviră, acesta îl invită pe Musashi înăuntru şi-l conduse politicos în încăperile interioare. Li se servi ceai şi o tavă de prăjiturele minunate. Pe urmă, a mai fost adusă o tavă, urmată la scurtă vreme de un tînăr călugăr foarte chipeş, care aducea saké-ul. În acest moment, apăru chiar locţiitorul stareţului.

— Bun venit pe muntele nostru, îi ură el. Mi-e teamă că nu-ţi putem oferi decît nişte bucate de ţară. Sînt sigur că ne vei ierta. Te rog să te aşezi cît mai comod.

Musashi nu pricepea de ce i se acorda atîta atenţie. Spuse, fără să se atingă de saké:

— Am venit să aflu cîte ceva despre unul dintre binefăcători.

— Ce?

Expresia senină a preotului, un bărbat rotunjor, de vreo cincizeci de ani, suferi o schimbare aproape imperceptibilă.

— O investigaţie? întrebă el suspicios.

Fără să piardă timpul, Musashi îl întrebă cînd venise Daizō la templu, dacă dădea pe-acolo adesea, dacă aducea pe cineva cu el, şi dacă da, atunci ce fel de persoane.

Cu fiecare întrebare pusă, creştea şi nemulţumirea preotului pînă cînd, în cele din urmă, acesta îi spuse:

— Deci n-ai venit aici ca să aduci ofrande, ci doar ca să te interesezi de cineva care a făcut-o?

Chipul lui oglindea o exasperare nedisimulată.

— Bătrînul nu m-a înţeles bine. Nu am avut de gînd să aduc ofrande. Voiam numai să aflu ceva despre Daizō.

— De ce n-ai zis aşa de la început? spuse preotul semeţ. Din cîte văd, eşti *rōnin*. Nu ştiu care ţi-e numele şi de unde vii. Ar trebui să înţelegi că nu pot da oricui informaţii despre binefăcătorii noştri.

— Vă asigur că nu se va întîmpla nimic.

— Mai întîi, trebuie să-l vezi pe preotul însărcinat cu asemenea probleme. Îl expedie pe Musashi, cu o figură de om păgubit.

Registrul ofrandelor nu-i fu de mare ajutor, deoarece în el nu era notat decît că Daizō trecuse pe acolo de cîteva ori. Musashi îi mulţumi preotului şi plecă.

Îl căută pe Iori la pavilionul dansatorilor, însă nu-l văzu. Dacă ar fi privit în sus, l-ar fi observat. Băiatul era aproape deasupra capului său, pentru că se cocoţase într-un copac să vadă mai bine.

Privind spectacolul ce se desfăşura pe scenă, Musashi se reîntoarse cu gîndul la copilăria lui, la nopţile de sărbătoare din Miyamoto, la templul Sanumo. Văzu imaginea fantomatică a mulţimii în mijlocul căreia se afla faţa albă a lui Otsū. Îl văzu pe Matahachi ronţăind mereu cîte ceva, pe unchiul Gon păşind ţanţoş. Intuia vag şi chipul mamei lui, îngrijorată că întîrzia şi pornind să-l caute.

Muzicanţii, îmbrăcaţi în haine fistichii, făcute să imite eleganţa vechilor gărzi imperiale, îşi luară locurile pe scenă. În lumina focului, podoabele lor bătătoare la ochi scînteiau pe veşmintele de brocart auriu şi aminteau astfel de hainele străvechi din epoca zeilor. Bubuitul de pe suprafeţele puţin slăbite ale tobelor stîrnea ecouri în pădurea de cedri şi apoi flautele, împreună cu tobele, lovite ritmic de beţişoare mici, se porniră să execute preludiul. Maestrul dansator înainta cu chipul acoperit de-o mască antică. Faţa aceea, venită parcă din altă lume, cu bărbia şi obrajii a căror vopsea se cojise în cea mai mare parte, se legăna încet, în timp ce omul cînta cuvintele din *Kamiasobi*, dansul zeilor:

„Pe sfinţitul munte Mimuro
Cu împrejurimile-i sacre,
Înaintea marelui zeu
Frunzişul copacului sakaki
Creşte din belşug
Creşte din belşug.”

Ritmul tobelor îl prinse din urmă şi celelalte instrumente i se alăturară. În curînd, cîntecul şi dansul se contopiră într-o mişcare vioaie, sincopată:

“De unde a apărut sabia asta?
Este sabia sfîntului lăcaş;
A prinţesei Toyooka din Ceruri;
Sabia sfîntului lăcaş.”

Musashi cunoştea cîteva din aceste cîntece. Le cîntase în copilărie pe cînd purta mască şi lua parte la dansul de la templul Sanumo.

“Sabia care ocroteşte poporul,
Poporul de pretutindeni,
Aşaz-o frumos dinaintea zeului.
Aşaz-o frumos dinaintea zeului.”

Revelaţia îl lovi ca un trăsnet. Musashi privise mîinile unuia dintre toboşari ţinînd cele două beţe modelate ca nişte mici măciuci. Trase aer în piept şi aproape ţipă:

— Asta e! Două săbii!

Uimit la auzul vocii, Iori îşi luă ochii de pe scenă ca să arunce o privire în jos şi rosti:

— Aici eraţi!

Musashi nici măcar nu se uită în sus. Se uita drept în faţă, nu prins într-o visare ca şi ceilalţi, ci privind cu o pătrundere aproape înfricoşătoare.

— Două săbii, repetă el. E acelaşi principiu.

Două beţe de tobă, dar un singur sunet. Îşi încrucişă strîns braţele, în timp ce scruta fiecare mişcare a toboşarului.

Dintr-un anume punct de vedere, problema era chiar simplitatea întruchipată. Oamenii se năşteau cu două mîini, aşa că de ce să nu le folosească pe amîndouă? Totuşi, după regulile acceptate, războinicii luptau numai cu o sabie şi, adesea, doar cu o mînă. Lucrurile par de înţeles atîta vreme cît urmează toţi aceeaşi practică. Dar dacă un luptător ar folosi două săbii în acelaşi timp, ce şansă de cîştig ar avea un adversar care nu mînuieşte decît una?

Cînd luptase împotriva celor de la Şcoala Yoshioka, Musashi se trezise cu sabia lungă în mîna dreaptă şi sabia scurtă în stînga. Înhăţase amîndouă armele instinctiv, inconştient, fiecare mînă încercînd să facă tot ce-i stătea în putere ca să-l apere. Într-o luptă pe viaţă şi pe moarte, acţionase cam neobişnuit. Şi acum, dintr-o dată, motivaţia i se părea firească, dacă nu şi inevitabilă.

Ar fi fost de neconceput pentru Arta Războiului ca două armate, aflate una în faţa celeilalte, într-o bătălie, să folosească numai un flanc, lăsîndu-l pe celălalt să lîncezească. Nu era aici un principiu pe care nu-l putea ignora nici un războinic singuratic? De cînd cu Ichijōji, lui Musashi i se părea normal şi omenesc să-şi folosească ambele mîini şi ambele săbii. Numai obiceiul, urmat orbeşte de-a lungul secolelor, consideră neobişnuit un asemenea procedeu. Musashi simţea că ajunsese la un adevăr de netăgăduit: regulile făceau nefirescul să pară firesc şi invers.

În vreme ce regula se hrănea din experienţa zilnică, ezitarea între viaţă şi moarte nu apărea decît foarte rar. Şi totuşi, ţinta

supremă a Căii Săbiei era să fii capabil de a sta oricînd la hotarul cu lumea de dincolo; să priveşti moartea drept, neclintit, trebuia să devină ceva obişnuit, ca orice altă activitate de zi cu zi. Iar acest proces trebuia să fie conştient, deşi comportamentul rămînea firesc, ca şi cînd ţi-ar fi fost dictat din reflex.

Stilul celor două săbii trebuia să fie la fel – conştientizat şi, în acelaşi timp, automat, ca un reflex, complet eliberat de piedicile aflate în calea acţiunii conştiente. Musashi încerca de cîtăva vreme să adune într-un principiu valabil ceea ce ştia instinctiv şi ce învăţase de prin cărţi. Acum era gata să-l formuleze în cuvinte, iar ideea lui avea să-l facă binecunoscut în toată ţara, generaţiilor viitoare.

Două beţe de tobă, un singur sunet. Toboşarul era şi nu era conştient de mîna lui dreaptă şi de cea stîngă. Aici, în faţa ochilor săi, se afla problema budistă a liberei întrepătrunderi. Musashi se simţea iluminat, împlinit.

Cele cinci dansuri sacre începuseră prin cîntecul maestrului şi continuau cu spectacolul dansatorilor. S-a prezentat dansul mare, impetuos – Iwato, apoi dansul lui Ara Mikoto no Hoko. Melodiile flautelor se înteţiră; clopotele sunau vioi.

Musashi privi în sus, către Iori, şi îl întrebă:

— Nu eşti gata de plecare?

— Nu încă, sosi răspunsul spontan.

Sufletul lui Iori devenise o parte a dansului, se simţea şi el ca dansatorii.

— Întoarce-te pînă nu se face prea tîrziu. Mîine urcăm pe culme, pînă la Templul Interior.

Slujitorul diavolului

Cîinii din Mitsumine erau dintr-o rasă neîmblînzită. Oamenii spuneau că erau rezultatul încrucişării cîinilor aduşi cu mai mult de un secol în urmă din Coreea, cu cîini sălbatici din munţii Chichibu. Aproape complet sălbatici, umblau pe munte şi se hrăneau ca lupii, însă, de vreme ce lumea îi privea ca pe trimişii zeului şi îi considera „slujitorii” lui, oamenii credincioşi obişnuiau să ia ca talismane picturi şi sculpturi cu imaginea lor.

Cîinele negru din spatele bărbatului care îl urmărea pe Musashi era cît un viţel.

Cînd Musashi intră în Kannon’in, omul se întoarse şi spuse:

— Pe aici.

Apoi îşi flutură mîna liberă.

Animalul mîrîi, trase de lesă – de fapt o bucată de sfoară groasă şi începu să adulmece. Lovindu-l cu lesa pe spinare, bărbatul zise:

— Şşş, Kuro, taci din gură.

Omul avea vreo cincizeci de ani, era bine clădit, dar suplu şi, asemenea cîinelui, nu părea să fie prea blînd. Avea însă haine de soi. Pe lîngă chimonou, care semăna cu un veşmînt preoţesc sau cu hainele de gală ale unui samurai, mai avea un *obi* îngust şi plat şi nişte *hakama* de cînepă. Sandalele din pai, de felul celor purtate la sărbători, erau legate cu şireturi din piele noi.

— Baiken, tu eşti?

Femeia se dădu înapoi să se ferească de cîine.

— Jos, comandă Baiken, lovind cu putere animalul în cap.

— Îmi pare bine că l-ai observat, Okō.

— Deci el era?

— Fără îndoială.

Rămaseră tăcuţi o vreme, privind stelele printr-o spărtură din nori şi auzind muzica dansurilor sacre, fără s-o asculte cu adevărat.

— Ce facem? întrebă ea.

— Găsesc eu o soluţie.

— Nu putem scăpa ocaziile una după alta.

Okō îl privea încrezătoare pe Baiken.

— Tōji e acasă? întrebă el.

— Da. S-a îmbătat la sărbătoare şi acum doarme.

— Trezeşte-l.

— Dar tu ce faci?

— Am de lucru. O să vin la voi cînd îmi termin treaba.

După ce Baiken ieşi pe poarta principală a templului, Okō o porni şi ea la pas. Multe din cele douăzeci, treizeci de case erau prăvălii cu suveniruri sau ceainării. Zona avea şi multe crîşme, de unde se auzeau vocile vesele ale chefliilor. Sub streşinile clădirii în care intrase Okō era agăţată o plăcuţă cu inscripţia: „Casă de odihnă”. În camera din faţă, cu podeaua murdară, o servitoare moţăia pe-un scăunel.

— Tot mai doarme? întrebă Okō.

Fata scutură zdravăn din cap, aşteptînd o mustrare.

— Nu mă refeream la tine, ci la soţul meu.

— Oh, da, mai doarme.

Okō mîrîi cu un plescăit dezaprobator:

— Sărbătoarea nu s-a terminat şi el doarme. Ăsta-i singurul magazin fără clienţi.

Lîngă uşă, un bărbat împreună cu o bătrînă fierbeau orez şi fasole într-un cuptor de pămînt. Flăcările scoteau singurul zgomot vesel din interiorul mohorît.

Okō se îndreptă către o bancă de lîngă perete unde se odihnea bărbatul, îl bătu pe umeri şi-i spuse:

— Hei, scoală-te! mai ţine ochii şi deschişi.

— Mda, mormăi el şi se ridică puţin.

— Vai de mine! exclamă ea, făcînd un pas înapoi.

Pe urmă rîse şi-i spuse:

— Îmi pare rău. Credeam că eşti soţul meu.

O bucată de pînză căzu pe jos. Bărbatul, un tînăr cu faţa mare şi rotundă, o culese de acolo, şi-o puse pe faţă şi se întinse din nou. Capul i se odihnea pe o pernă din lemn, iar sandalele îi erau pline de noroi. O tavă şi un bol de orez golit stăteau pe masa de lîngă el; sprijinite de perete, se aflau o traistă de călătorie, o pălărie împletită şi un baston. Okō se întoarse spre fată şi zise:

— Probabil e vreun client.

— Da. Spunea că vrea să urce la templu mîine dimineaţă şi-a întrebat dacă poate să se odihnească aici puţin.

— Unde-i Tōji?

— Aici sînt, proasto.

Vocea lui venea din spatele unui *shōji* rupt. Întins în camera de alături, cu un picior atîrnîndu-i în prăvălie, spuse ţîfnos:

— Şi de ce mă bombăni că dorm un pic? Unde-ai umblat atîta, cînd ar fi trebuit să ai grijă de gospodărie?

Anii fuseseră mai cruzi cu Okō decît cu Tōji. Nu numai că-i dispăruse farmecul de altădată, dar administrarea ceainăriei Oinu îi cerea să facă o muncă de bărbat pentru a-l înlocui pe neastîmpăratul ei soţ, care iarna îşi cîştiga existenţa din vînat, fără să mai facă nimic altceva. Toţi complicii îi părăsiseră după ce Musashi le incendiase ascunzătoarea cu odaia secretă de la trecătoarea Wada.

Ochii roşii, împăienjeniţi, ai lui Tōji se fixară pe-un butoiaş cu apă. Se ridică cu greu în picioare, se duse la el şi bău lacom o înghiţitură mare.

Okō se sprijini de bancă şi-l privi peste umăr:

— Nu-mi pasă că sărbătorile sînt în toi, dar a venit vremea să înveţi cînd să te opreşti. Bine că nu te-a străpuns o sabie!

— Cum?

— Îţi spun că mai bine ai sta cu ochii în patru.

— Ce tot îndrugi acolo?

— Nu ştiai că Musashi e aici?

— Musashi zici? Miyamoto… Musashi?

Vestea neaşteptată îl trezi de tot:

— Serios? Păi, mai bine ne-am ascunde în spate.

— Numai la ascuns ţi-e gîndul?

— Nu vreau să se repete figura de la Wada.

— Laşule! Nu vrei să te revanşezi măcar pentru ce le-a făcut celor de la Yoshioka? Eu nu-s decît o biată femeie.

— Mda, dar nu uita că atunci erau mai mulţi. Acum am rămas noi doi.

Tōji nu fusese la Ichijōji, însă auzise cum a luptat Musashi şi nu se mai îndoia care din ei va muri dacă se întîlneau din nou.

Îndreptîndu-se pieziş către bărbatul său, Okō îi zise:

— Aici greşeşti. Mai e cineva, nu? Cineva care-l urăşte pe Musashi la fel de mult ca şi tine.

Tōji ştia că se referea la Baiken, pe care îl cunoscuse atunci cînd peregrinările îi purtaseră spre Mitsumine.

De vreme ce războaiele se terminaseră, nu mai era profitabil să fii pirat, aşa că Baiken îşi deschisese o fierărie în Iga, dar fusese alungat de seniorul Tōdō, care-şi întărise stăpînirea asupra provinciei. Deoarece intenţiona să-şi caute norocul la Edo, îşi risipise banda şi apoi, prin grija unui prieten, devenise paznic la trezoreria templului.

Chiar şi acum, munţii dintre provinciile Musashi şi Kai erau împînzite de tîlhari. Angajîndu-l pe Baiken să păzească trezoreria, cu comorile mănăstireşti şi donaţiile în bani, bătrînii templului puneau lupii să se sfîşie între ei. Baiken avea avantajul de a fi familiarizat cu obiceiurile bandiţilor şi era de asemenea expert în lupta cu ghioaga. Ca întemeietor al Stilului Yaegaki, ar fi putut atrage interesul vreunui *daimyō*, dacă n-ar fi fost fratele lui Tsujikaze Temma. Cu ani în urmă, amîndoi băgaseră spaima în ţinutul dintre muntele Ibuki şi zona Yasugawa. Vremurile schimbătoare nu însemnau nimic pentru Baiken. În mintea lui, faptul că Temma murise de mîna lui Takézō constituia cea dintîi pricină a tuturor greutăţilor pe care le întîmpinase.

Okō îi povestise de mult lui Baiken despre necazul lor cu Musashi, exagerîndu-şi ranchiuna, ca să întărească şi mai mult noua prietenie. El îi răspunsese printr-o încruntare şi-apoi spusese cu voce tare:

— Într-o bună zi…

Okō tocmai terminase de povestit cum îl zărise pe Musashi, din ceainărie, şi cum îl pierduse prin mulţime. Mai tîrziu, avînd o presimţire, se dusese la Kannon'in şi sosise chiar cînd Musashi şi Iori plecau. Îi povestise totul lui Baiken.

— Deci, aşa stau lucrurile, zise Tōji încurajat de faptul că un aliat de nădejde era gata să-l ajute.

Ştia că, folosind arma lui preferată, Baiken îi bătuse pe toţi luptătorii cu sabia în abia încheiata afacere organizată la templu. Avea sorţi de izbîndă în caz că-l ataca pe Musashi.

— Ce-a zis?

— Vine de îndată ce-şi termină treburile.

— Musashi nu-i prost. Dacă nu sîntem atenţi…

Tōji se cutremură şi scoase un sunet morocănos, neinteligibil. Okō îi urmări privirea îndreptîndu-se către omul adormit.

— Ăsta cine-i? întrebă el.

— Un client.

— Trezeşte-l şi dă-l afară.

Okō îi încredinţă sarcina tinerei servitoare, care se duse în colţul încăperii şi îl zgîlţîi pe om pînă îl trezi.

— Ieşi afară, spuse ea aspru, închidem.

Acesta se ridică, se întinse şi zise:

— Am tras un pui de somn ca lumea.

Zîmbind ca pentru sine şi clipind din ochii mari, se mişcă sprinten, îşi aruncă mantaua pe umeri, îşi aranjă pălăria, îşi luă traista şi-şi puse bastonul sub braţ, zicînd:

— Mii de mulţumiri. Făcu o plecăciune şi plecă repede.

Okō se gîndi că, după haine şi accent, nu era unul dintre ţăranii de prin partea locului, deşi părea destul de inofensiv.

— Ce caraghios, zise ea. Mă întreb dacă o fi plătit.

Ea şi Tōji ridicau obloanele şi aranjau prăvălia cînd sosiră Baiken şi Kuro.

— Mă bucur că te văd, îl salută Tōji. Hai în camera din spate.

Baiken îşi scoase tăcut sandalele şi îi urmă, în vreme ce cîinele adulmeca după resturi de mîncare. Camera din spate era doar o încăpere prăpădită care se sprijinea de zidul casei principale şi avea pereţii spoiţi cu humă. Acolo nu-i putea auzi nimeni din prăvălie.

Cînd se aprinse opaiţul, Baiken zise:

— În seara asta, în faţa scenei cu dansatori, am tras cu urechea la Musashi, care-i zicea băiatului că vor merge mîine dimineaţă la Templul Interior. Mai tîrziu am fost la Kannon'in şi-am verificat.

Okō şi Tōji înghiţiră în sec şi priviră pe fereastră culmea pe care stătea Templul Interior. Se contura ceţos pe cerul înstelat.

Ştiind împotriva cui luptă, Baiken făcuse un plan de atac şi mobilizase forţe proaspete. Doi preoţi din gărzile trezoreriei fuseseră de acord să-l sprijine şi plecaseră deja cu lăncile lor. Mai era şi-un om al Şcolii Yoshioka, stăpînul unui mic *dōjō* de la templu. Conta să mai strîngă vreo zece tîlhari, oameni cunoscuţi din Iga, ce lucrau acum prin apropiere. Tōji va duce o muschetă în timp ce el, Baiken, va lua ghioaga.

— Ai aranjat totul? întrebă Tōji neîncrezător.
Baiken rînji, fără să-i răspundă.

O lună mică, argintie, atîrna deasupra văii, ascunsă privirii de o ceaţă groasă. Culmea cea mai mare era încă adormită şi doar clipocitul şi susurul apei accentuau liniştea. Un grup de siluete întunecate se îngrămădise pe podul de la Kosaruzawa.

— Tōji? şopti Baiken aspru.

— Sînt aici.

— Vezi să nu-ţi uzi fitilul.

Cei doi preoţi-războinici ieşeau în evidenţă în micul grup, deoarece îşi suflecaseră poalele veşmintelor, gata de acţiune. Ceilalţi purtau echipamente diverse, dar toată lumea avea încălţări care să permită deplasarea fără zgomot.

— Sînteţi toţi?

— Da.

— Cîţi?

Numără capetele: treisprezece.

— Bine, rosti Baiken.

Apoi repetă instrucţiunile.

Ascultau în linişte şi-l aprobau din cap pe ici, pe colo. Apoi, la un semnal, se risipiră grăbiţi prin ceaţă, pentru a se aşeza pe poziţii de-a lungul drumului. La capătul podului trecură pe lîngă o bornă pe care scria: „Şase kilometri pînă la Templul Interior”.

Cînd se eliberă podul, o mulţime de maimuţe ieşiră din ascunzătorile lor, sărind din creangă-n creangă, căţărîndu-se pe plantele agăţătoare, adunîndu-se pe drum. Alergară de pe pod, se furişară sub el şi începură să arunce cu pietre în rîpă. Ceaţa se juca printre ele de parcă le-ar fi încurajat zburdălnicia. Dacă vreun suflet nemuritor taoist ar fi apărut şi le-ar fi făcut semne cu mîna, probabil s-ar fi transformat în nori şi l-ar fi însoţit în cer.

Lătratul unui cîine răsună în munţi. Maimuţele se risipiră ca frunzele de sumac în faţa vîntului de toamnă.

Kuro se ivi pe drum, trăgînd-o pe Okō după el şi, cu toate că femeia îl prinsese de zgardă, nu izbutea să-l aducă înapoi. Ştia că Tōji nu voia cîinele prin preajmă pentru că făcea gălăgie şi se gîndise să-l lase să o ia spre templu.

Pe cînd ceaţa se lăsa în vale ca zăpada, cele trei culmi de la Mitsumine şi munţii mai mici dintre Kai şi Musashino se profilau

pe cer în toată splendoarea. Drumul şerpuit se zărea alb, iar păsările începură să-şi zburlească penele, ciripind în întîmpinarea zorilor.

Iori spuse, ca pentru sine:

— Mă întreb de ce-o fi aşa?

— Ce anume? întrebă Musashi.

— Se luminează, dar nu văd soarele.

— Asta-i din pricină că te uiţi spre vest.

— A!

Iori aruncă o privire scurtă spre luna ce se cufunda între două piscuri îndepărtate.

— Iori, se pare că mulţi prieteni de-ai tăi locuiesc aici în munţi.

— Unde sînt?

— Acolo.

Musashi rîse şi îi arătă nişte maimuţe adunate în jurul mamei lor.

— Aş fi vrut să fiu una dintre ele.

— De ce?

— Ele cel puţin au o mamă.

Urcară partea abruptă a drumului în linişte şi ajunseră pe un platou. Musashi observă că iarba fusese călcată în picioare.

După ce urmară o vreme cărările şerpuite ale muntelui, ajunseră într-un loc orientat spre est.

— Uite, ţipă Iori privind peste umăr la Musashi. Iese soarele.

— Chiar aşa.

Munţii Kai şi Kōzuke străpungeau ca nişte insule marea de nori de sub ei. Iori se opri şi rămase nemişcat, cu picioarele lipite, cu braţele întinse pe lîngă trup şi cu buzele strînse. Se uita cuprins de încîntare la marele glob auriu, închipuindu-şi că este un fiu al soarelui. Dintr-o dată, exclamă;

— E Amaterasu Ōmikami! Nu-i aşa?

Îl privea pe Musashi, aşteptînd confirmarea.

— Ai dreptate.

Ridicîndu-şi braţele deasupra capului, băiatul filtra printre degete lumina strălucitoare.

— Sîngele meu! ţipă el. Are aceeaşi culoare ca sîngele soarelui.

Bătu din palme, cum făcea la templu ca să invoce zeitatea, îşi lăsă capul în jos într-o supunere tăcută şi se gîndi:

„Maimuţele au o mamă. Eu n-am, dar o am pe această zeiţă. Ele n-au nici una.”

Revelaţia îl umplu de bucurie şi, cînd izbucni în lacrimi, i se păru că aude, din spatele norilor, muzica dansatorilor de la templu. Tobele îi bubuiau în urechi pe cînd răspunsul flautelor plutea în jurul melodiei dansului Iwato. Picioarele prinseră ritmul şi braţele i se legănau graţios. Pe buze îi izvorau cuvintele învăţate cu o noapte înainte:

“Arcul de catalpa…
Cu fiecare sosire a primăverii,
Aş vrea să văd dănţuind
Mulţimile de zei
Oh, cum aş vrea să-i văd dănţuind…”

Îşi dădu seama brusc că Musashi o luase înainte, aşa că lăsă dansul şi alergă să-l ajungă din urmă.

Lumina zorilor nu pătrundea decît puţin în pădurea unde intraseră. Aici, în apropierea Templului Interior, cedrii aveau circumferinţe enorme şi aproape aceeaşi înălţime. Floricele mici, albe, creşteau în petele groase de muşchi ce se agăţau de copaci. Bănuind că arborii erau foarte bătrîni – probabil aveau în jur de cinci sute, o mie de ani – Iori simţea nevoia să se plece în faţa lor. Pe ici, pe colo, îi atrăgea privirea cîte o viţă de arţar. Bambusul cu tulpinile brăzdate crescuse din belşug şi pe drum, îngustîndu-l pînă la mărimea unei poteci.

Brusc, pămîntul începu să le tremure sub picioare fără nici o prevestire. Zguduitura a fost urmată imediat de un ţipăt înfricoşător, însoţit de-o cascadă de ecouri ascuţite. Iori îşi acoperi urechile cu mîinile şi se lăsă jos printre bambuşi.

— Iori! La pămînt! îi porunci Musashi din umbra unui copac mare. Nu te mişca nici dacă te calcă în picioare!

Lumina slabă şi mohorîtă părea împînzită de lănci şi săbii. Din cauza urletului, atacanţii crezură că glonţul îşi atinsese ţinta, dar nu vedeau nici un cadavru. Rămaseră nemişcaţi, neştiind ce s-a întîmplat.

Iori se afla în mijlocul unui cerc de ochi şi săbii scoase din teacă. În liniştea de moarte, îl împinse curiozitatea şi-şi ridică uşor capul deasupra bambuşilor. La numai cîţiva metri

depărtare, după un copac, o lamă de sabie scînteia în lumina soarelui.

Băiatul îşi pierdu stăpînirea de sine şi strigă din toate puterile:

— *Sensei*! Aici se ascunde cineva!

Pe cînd zbiera, sări în picioare şi ţîşni spre un loc mai sigur.

Sabia sări din umbră şi atîrna ca un diavol deasupra capului său. Dar numai pentru o clipă. Pumnalul lui Musashi zbură drept spre creştetul războinicului şi se înfipse în tîmpla lui.

— A-ah!

Unul din preoţi îl atacă pe Musashi cu lancea. El o prinse şi-o ţinu strîns în mînă.

Mai răsună încă un ţipăt de moarte înăbuşit, ca şi cînd gura omului ar fi fost plină de pietre. Întrebîndu-se dacă atacanţii se luptau între ei, Musashi îşi încordă privirea ca să vadă mai bine. Celălalt preot ţinti cu grijă şi aruncă lancea. Musashi o prinse şi pe aceasta şi-o strînse bine sub braţ.

— Săriţi pe el, acum! urlă un preot care-şi dăduse seama că Musashi avea mîinile ocupate.

Cu vocea lui răsunătoare, acesta le strigă:

— Cine sînteţi? Ori vă spuneţi numele, ori vă iau drept duşmani. E păcat să vărs sînge pe-acest tărîm sfînt, dar poate că n-am de ales.

Învîrtind lăncile împrejur şi aruncîndu-i pe cei doi preoţi în direcţii diferite, Musashi îşi scoase sabia şi-l ucise pe unul dintre ei, înainte ca aceştia să se fi oprit din mersu-i împleticit. Se răsuci şi se găsi în faţa altor trei adversari, aliniaţi de-a lungul potecii.

Fără a se opri, înainta ameninţător, pas cu pas, către ei. Se mai iviră încă doi oameni şi se aşezară, umăr la umăr lîngă cei trei.

Pe cînd Musashi avansa iar duşmanii se retrăgeau apăru şi arma celuilalt preot care îşi recuperase lancea şi-l hăituia pe Iori.

— Opreşte-te, tîlhar afurisit!

Dar cînd Musashi se întoarse ca să-l ajute pe Iori, cei cinci slobozeră un urlet şi se repeziră spre el. El îi întîmpină direct. Ciocnirea lor semăna cu încleştarea unor valuri furioase, numai că spuma nu era doar apă sărată, ci sînge. Musashi se răsucea printre duşmani cu viteza taifunului. Se auziră două zbierete

înfiorătoare şi apoi al treilea. Cădeau ca frunzele moarte, despicaţi în două. Musashi ţinea sabia lungă în dreapta şi pe cea scurtă, în stînga.

Ultimii doi se întoarseră şi fugiră, urlînd de frică, în vreme ce el îi urmărea îndeaproape.

— Unde naiba vă duceţi? urlă, despicînd ţeasta unuia cu sabia scurtă.

Sîngele negru îi ţîşni în ochi. Îşi duse mîna stîngă la faţă instinctiv şi în clipa următoare auzi un sunet metalic în spatele lui.

Îşi răsuci sabia lungă pentru a evita obiectul, dar efectul mişcării nu fu pe măsura aşteptărilor. Văzînd bila şi lanţul înfăşurate în jurul gărzii săbiei, tresări alarmat. Era prins fără acoperire.

— Musashi! urlă Baiken, trăgînd de lanţ. M-ai uitat?

Musashi îl privi fix înainte să exclame:

— Shishido Baiken de la muntele Suzuka.

— Chiar aşa. Fratele meu, Temma, te strigă din valea iadului. Am eu grijă să ajungi mai repede acolo!

Musashi nu-şi putea elibera sabia. Baiken strîngea lanţul încet-încet şi se apropia pentru a folosi lama ascuţită ca un brici. În timp ce Musashi se gîndea cum poate lovi cu sabia scurtă, îşi dădu seama, tresărind, că, dac-ar fi luptat numai cu sabia lungă, acum ar fi fost complet fără apărare.

Gîtul lui Baiken era atît de umflat, încît avea aproape grosimea capului. Smuci zdravăn de lanţ, cu un ţipăt înăbuşit. Musashi nu mai ştia ce să facă. Lanţul cu bilă şi lamă era o armă neobişnuită, însă nu total necunoscută. Cu ani în urmă, rămăsese mut de admiraţie cînd văzuse întîia dată născocirea drăcească din mîinile soţiei lui Baiken. Una era totuşi să o vezi, şi alta să te aperi de ea.

Baiken jubila şi un rînjet larg, afurisit, i se întindea pe faţă. Celălalt ştia că nu avea decît un lucru de făcut: să dea drumul săbiei mari. Căută momentul potrivit.

Cu un mîrîit feroce, Baiken sări şi lansă arma spre capul lui Musashi, ratînd la milimetru. Musashi dădu drumul săbiei cu un mormăit. Nici nu se retrăsese bine lama, cînd bila sosi vîjîind prin aer. Apoi, lama, şi iar bila, şi iar lama…

Dacă se ferea din calea uneia, dădea de cealaltă. Incapabil să se apropie pentru a lovi, se întreba disperat cît va mai rezista.

„Asta e”, se gîndi el. Întrebarea era conştientă, dar, pe măsură ce creştea tensiunea, trupul îi scăpa de sub control şi se mişca automat. Muşchii şi pielea se luptau instinctiv; concentrarea devenise atît de puternică, încît nu-i mai curgea nici sudoarea uleioasă. Părul i se zburlise complet.

Era prea tîrziu să se ascundă în spatele unui copac. Dacă s-ar fi repezit acum, probabil s-ar fi ciocnit de alt duşman.

Auzi un vaiet clar, distinct şi se gîndi:

„Ooh, Iori!” Voia să-l caute, însă în adîncul inimii îl socotea pierdut.

— Mori naibii! Fiu de căţea!

Ţipătul venea din spate.

— Musashi, de ce-ţi trebuie atîta vreme? Am eu grijă să te dau viermilor.

Nu recunoscu vocea, dar se hotărî să-şi concentreze atenţia numai asupra lui Baiken.

Pentru Baiken, distanţa dintre el şi adversar era lucrul cel mai important. Eficacitatea lui depindea de cum mînuia lanţul în lungime. Dacă Musashi s-ar fi mişcat cu un pas înapoia razei lui de acţiune sau s-ar fi apropiat cu un pas de el, Baiken s-ar fi aflat în dificultate. Trebuia să fie sigur că nu se va întîmpla aşa ceva.

Musashi se minuna de tehnica secretă a omului şi, dintr-o dată, pricepu că era vorba de principiul celor două săbii. Lanţul avea lungimea lui, bila funcţiona pe post de sabie dreaptă, iar lama ca sabia stîngă.

— Bineînţeles! ţipă el triumfător. Asta e! Stilul Yaegaki.

Acum, sigur de victorie, sări înapoi, depărtîndu-se cu vreo cinci metri.

Baiken se răsuci şi sabia alunecă, înfigîndu-se în rădăcina copacului din apropiere. Dar cînd se învîrti, lanţul îl înfăşură. Înainte să mai strige, Musashi se ciocni de el. Baiken îşi duse mîna către plăselele săbiei, dar celălalt îl opri şi-l lovi la încheietură. Continuîndu-şi mişcarea, îşi ghidă sabia şi îl despică pe Baiken aşa cum fulgerul năruie un copac. Trupul mai tresărea încă după ce-şi lăsase arma în jos.

„Ce păcat”, se gîndi el. După cum relata mai tîrziu povestea, Musashi regreta că iniţiatorul Stilului Yaegaki îşi dăduse ultima suflare.

— Lovitura *karatake*! exclamă admirativ o voce. Drept în josul trunchiului. Ca şi cum ai despica un bambus. E prima dată cînd văd aşa ceva.

Musashi se întoarse şi rosti:

— Ei, nu se poate... Gonnosuke din Kiso? Ce vînt te-aduce aici?

— Nu ne-am văzut de multă vreme, aşa-i? Probabil că zeul de la Mitsumine a aranjat totul, poate şi cu ajutorul mamei care m-a învăţat atîtea înainte să moară.

Se apucară de pălăvrăgit, cînd Musashi se opri şi strigă:

— Iori!

— N-are nimic. L-am scăpat de porcul ăla de preot şi l-am suit într-un copac.

Iori îi privea de pe-o cracă înaltă şi încerca să spună ceva, dar se opri şi-şi duse palma streaşină la ochi ca să privească spre o zonă deschisă, din spatele pădurii. Kuro, legat de-un copac, o prinsese pe Okō de mîneca chimonoului. Ea se smucea disperată. La a treia încercare, mîneca se rupse şi femeia fugi.

Unicul supravieţuitor, al doilea preot, şchiopăta pe drum şi se sprijinea zdravăn de lance, iar sîngele îi şiroia din rana de la cap. Înnebunit probabil de mirosul sîngelui, cîinele începu să facă o larmă grozavă. Zgomotul răsuna peste tot, dar apoi funia se rupse şi animalul o porni după Okō. Cînd îl ajunse, preotul îşi ridică lancea şi îi ţinti capul. Rănită la gît, fiara fugi în pădure.

— Femeia ne scapă, ţipă Iori.

— Nu-i nimic. Poţi să cobori.

— E-un preot rănit acolo. N-ar trebui să pui mîna pe el?

— Las-o moartă. Oricum nu mai contează.

— Cred că femeia vine de la ceainăria Oinu, spuse Gonnosuke.

Îi explică cum de se afla acolo şi-i spuse despre coincidenţa divină care-l făcuse să vină în ajutorul lui Musashi.

Adînc recunoscător, acesta îl întrebă:

— Tu l-ai omorît pe cel cu muscheta?

— Nu, zîmbi Gonnosuke. Nu eu; bastonul meu poartă vina. Ştiam că în mod obişnuit ai tu grijă de ăştia, dar am hotărît că-i mai bine să intervin dacă ei folosesc armă de foc. Deci, am venit

înaintea lor şi m-am strecurat în spatele omului cînd nu se luminase încă.

Se uitară la cadavre. Şapte fuseseră ucise cu parul şi numai cinci cu sabia.

Musashi zise:

— N-am făcut altceva decît să mă apăr, dar zona aparţine templului. Cred că voi putea explica celui însărcinat cu paza. Apoi o să pună întrebări şi totul se va lămuri.

Coborînd muntele spre podul Kosaruzawa, se întîlniră cu un contingent de soldaţi. Musashi le spuse povestea lui. Căpitanul îl ascultă, păru dezorientat, însă porunci oamenilor să-l lege.

Uimit, Musashi vru să ştie de ce-l legau, de vreme ce le raportase.

— Mişcă-te! ordonă căpitanul.

Pe lîngă că era furios deoarece îl tratau ca pe un criminal, se mai ivi şi o altă surpriză. La poalele muntelui se aflau mai mulţi demnitari. Pînă ajunseră în oraş, garda lui număra nu mai puţin de o sută de oameni.

Discipoli înfrăţiţi

— Ei hai, nu mai plînge!

Gonnosuke îl strînse pe Iori la piept.

— Doar eşti bărbat, nu?

— Din cauză că sînt bărbat… plîng.

Îşi înălţă capul, deschise gura mare şi începu să zbiere la cer.

— Nu l-au arestat pe Musashi. El s-a lăsat prins.

Cuvintele blînde ale lui Gonnosuke îi ascundeau îngrijorarea profundă.

— Hai să mergem acum!

— Nu! Nu plec pînă nu-l aduc înapoi.

— O să-i dea drumul în curînd. Trebuie! Vrei să te las singur?

Gonnosuke se îndepărtă puţin.

Iori nu se mişcă. Tocmai atunci ieşi din pădure Kuro cu botul mînjit de sînge.

— Ajutor! ţipă Iori, repezindu-se lîngă Gonnosuke.

— Eşti obosit mort, nu-i aşa? Ia ascultă, n-ai vrea să te duc în cîrcă?

Iori mormăi satisfăcut nişte mulţumiri, se cocoţă în spinarea lui Gonnosuke şi îşi încolăci braţele în jurul umerilor săi laţi.

Sărbătoarea se terminase cu o noapte înainte şi vizitatorii plecaseră.

Un vînticel blînd adia printre crenguţele de bambus, rostogolind bucăţi de hîrtie de-a lungul străzilor pustii.

Trecînd pe lîngă ceainăria Oinu, Gonnosuke aruncă o privire înăuntru, intenţionînd să treacă neobservat.

Dar Iori sări cu gura:

— Acolo-i femeia care a fugit!

— Îmi închipuiam eu că acolo trebuie să fie.

Se opri şi se întrebă cu glas tare:

— Dacă demnitarii l-au luat tîrîş pe Musashi, de ce nu au arestat-o şi pe ea?

Ochii lui Okō se aprinseră de mînie cînd îl zări pe Gonnosuke.

Văzînd-o cum îşi strînge în grabă lucrurile, acesta izbucni în rîs:

— Pleci cumva în călătorie? întrebă.

— Nu-i treaba ta. Să nu crezi că nu ştiu, ticălosule care-ţi vîri nasul peste tot. Tu mi-ai omorît bărbatul!

— Aţi căutat-o cu lumînarea amîndoi.

— O să vorbim noi altfel într-o bună zi.

— Drăcoaico! ţipă Iori peste umărul lui Gonnosuke.

Okō rîse dispreţuitor şi se duse în camera din spate.

— Uite cine vorbeşte! Chiar hoţii care au spart trezoreria.

— Ce? Gonnosuke îl lăsă pe Iori să alunece jos şi intră în ceainărie. Pe cine faci tu hoţ?

— Nu mă duceţi voi pe mine.

— Ia mai spune o dată şi…

— *Hoţilor*!

Cînd Gonnosuke o înşfăcă de braţ, ea se întoarse şi încercă să-l înjunghie cu pumnalul. Fără a se mai deranja să ia parul, el îi smulse pumnalul din mînă şi o împinse prin uşa din faţă. Okō sări în sus şi ţipă:

— Ajutor! Hoţii! Mă atacă!

Gonnosuke ţinti şi aruncă cuţitul. Acesta i se înfipse în spate, iar vîrful ieşi în piept. Okō căzu cu faţa în jos.

Nu se ştie de unde, apăru Kuro ţopăind şi se repezi la cadavru, lingîndu-i mai întîi sîngele şi ridicîndu-şi apoi capul ca să urle la stele.

— Uită-te la ochii lui! exclamă Iori îngrozit.

Ţipătul lui Okō, „Hoţii!”, ajunsese la urechile sătenilor furioşi. Puţin înainte de ivirea zorilor, cineva pătrunsese în trezoreria templului. Fusese categoric lucrătură de străini, deoarece comorile mănăstireşti – săbii vechi, oglinzi şi alte lucruri – rămăseseră neatinse, dar lipsea o mare cantitate de praf de aur, lingouri şi bani, toate strînse de-a lungul mai multor ani. Vestea se răspîndise încet şi nu fusese încă făcută publică. Efectul ţipătului femeii, cea mai palpabilă dovadă de pînă atunci, a fost electrizant.

— Acolo sînt!

— Înăuntru la Oinu!

Zbieretele atraseră o mulţime şi mai numeroasă, înarmată cu suliţe de bambus, beţe şi pietre. Cît ai clipi din ochi, parcă

întregul sat se îngrămădise în jurul ceainăriei, însetaţi cu toţii de sînge.

Gonnosuke şi Iori se furişară prin spate şi după aceea merseră din ascunzătoare în ascunzătoare. Dar acum înţelegeau ceva: Musashi nu fusese arestat pentru „crima” pe care se declara gata s-o mărturisească, ci pentru hoţie. Pînă nu ajunseră la trecătoarea Shōmaru, nu izbutiră să scape de patrule.

— De aici se vede cîmpia Musashino, spuse Iori. Mă întreb dacă profesorul meu o fi bine.

— Hm! Cred că l-au dus la închisoare şi-l interoghează.

— Nu-i chip să-l salvăm?

— Ar trebui să fie.

— Te rog, fă ceva. Te rog!

— Nu-i nevoie să mă rogi. E ca şi profesorul meu. Dar, Iori, aici nu sînt multe de făcut. Te poţi întoarce singur acasă?

— Dacă trebuie, cred că da.

— Bine.

— Tu ce faci?

— Mă duc la Chichibu. Dacă refuză să-l elibereze pe Musashi, o să-l scot eu cumva. Chiar de-ar trebui să dărîm închisoarea.

Ca să-şi întărească spusele, lovi cu parul în pămînt. Iori, care văzuse puterea armei, dădu repede din cap.

— Aşa te vreau. Du-te înapoi şi veghează pînă-l aduc acasă pe Musashi, viu şi nevătămat.

Îşi puse băţul sub braţ şi porni înapoi spre Chichibu.

Iori nu se simţea singur sau înfricoşat şi nici nu-şi făcea griji că se va rătăci. Dar era foarte somnoros şi de-abia îşi mai putea ţine ochii deschişi sub soarele cald. La Sakamoto văzu o statuie a lui Buddha pe marginea drumului şi se aşeză la umbra ei.

Lumina înserării se stingea cînd se trezi şi auzi voci şoptite de partea cealaltă a statuii. Se prefăcu că doarme încă, deoarece se simţea vinovat că trage cu urechea.

Erau doi, unul aşezat pe-un ciot de copac şi celălalt pe o stîncă. La mică depărtare, legaţi de-un copac, se aflau doi cai cu nişte cutii lăcuite, atîrnîndu-le de-o parte şi de alta a şeilor. Pe una din cutii era o plăcuţă de lemn pe care scria: „Din provincia Shimotsuke. De folosit la construcţia fortăreţei de vest. Furnizorul de lacuri al shōgunului”.

Lui Iori, care acum trăgea cu ochiul în jurul statuii, nu i se părea că bărbaţii arătau ca nişte funcţionari imperiali bine

hrăniţi. Ochii le erau prea ageri şi trupurile prea voinice. Cel în vîrstă era un bărbat viguros, trecut de cincizeci de ani. Ultimele raze ale soarelui se reflectau puternic în pălăria lui ca o bonetă ce-i acoperea urechile şi i se lăsa pe faţă, acoperindu-i trăsăturile.

Tovarăşul lui era suplu, un tînăr zdravăn cu un cîrlionţ potrivit chipului său copilăresc. Capul îi era acoperit de-un prosop vopsit la Suō, legat sub bărbie.

— Ce părere ai de cutiile cu lacuri? întrebă tînărul. A mers bine, nu-i aşa?

— Da, deşteaptă mişcare, i-a făcut să creadă că avem legătură cu munca de la castel. Nici eu nu m-aş fi gîndit la asta.

— Va trebui să te-nvăţ totul, încetul cu încetul.

— Ai grijă, nu rîde de cei în vîrstă. Dar cine ştie? Poate că în patru, cinci ani îi vei porunci tu bătrînului Daizō.

— E, mai cresc şi tinerii. Oamenii îmbătrînesc, oricît s-ar strădui să rămînă tineri.

— Crezi că eu cu asta îmi bat capul?

— Bineînţeles! Întotdeauna te gîndeşti la vîrsta ta şi asta te face dornic să-ţi îndeplineşti misiunea.

— Aş zice ca mă cunoşti destul de bine.

— N-ar trebui să plecăm?

— Da, ne prinde noaptea.

— Nu-mi place ideea să mă prindă cineva.

— Ha, ha! Nu prea ai încredere în ce faci dacă te sperii repede.

— Nu m-am ocupat de mult de aşa ceva. Chiar şi zgomotul vîntului mă alarmează uneori.

— Asta-i din pricină că te mai crezi un hoţ obişnuit. Dacă ţi-ar intra o dată în cap c-o faci pentru binele ţării, ţi-ar veni inima la loc.

— Mereu zici aşa. Te cred, dar ceva-mi spune că nu fac bine.

— Trebuie să ai curajul opiniilor tale.

Dar dojana suna puţin cam nesigură, de parcă Daizō încerca să se convingă pe sine.

Tînărul sări uşor în şa şi o porni înainte.

— Nu mă scăpa din ochi, spuse el peste umăr. O să-ţi dau un semn dacă văd ceva.

Drumul cobora mult spre sud. Iori îi privi o clipă din spatele statuii şi-apoi se hotărî să-i urmărească. Într-un fel i se conturase ideea că aceştia erau hoţii comorii.

Priviră înapoi prevăzători o dată sau de două ori. Nevăzînd nimic care să le trezească teama, păreau să fi uitat de băiat. Nu mult după aceea, strălucirea slabă a serii pieri şi se făcu prea întuneric ca să vadă la mai mult de cîţiva metri înainte.

Cei doi călăreţi ajunseră aproape de marginea cîmpiei Musashino, cînd tînărul ridică mîna şi spuse:

— Uite acolo, şefule, se văd luminile din Ōgimachiya.

Drumul se netezea. La cîţiva paşi depărtare, răsucindu-se ca un *obi* aruncat neglijent, rîul Iruma strălucea argintiu în lumina lunii.

Iori se străduia acum să rămînă neobservat. Ideea că aceşti oameni erau hoţii se transformase în certitudine, iar el ştia totul despre bandiţi din zilele petrecute la Hōtengahara. Tîlharii erau oameni răi, care puteau face prăpăd pentru o nimica toată. Crima nu însemna nimic pentru ei.

Încet-încet, intrară în oraşul Ōgimachiya. Daizō ridică braţul şi zise:

— Jōta, ne oprim aici şi mîncăm ceva. Trebuie să hrănim caii şi eu vreau să fumez.

Priponiră caii în faţa unui magazin slab luminat şi intrară înăuntru. Jōta stătu lîngă uşă pînă termină de mîncat, fără să scape din ochi cutiile. Apoi ieşi să dea de mîncare la cai.

Iori intră în ospătăria de vizavi şi, după plecarea celor doi, îşi luă restul de orez şi îl înfulecă din mers.

Acum călăreau alături; drumul era întunecat, dar neted.

— Jōta, ai trimis un curier la Kiso?

— Da, am avut grijă.

— La ce oră le-ai spus?

— La miezul nopţii. Trebuie să fim acolo la timp.

În noaptea liniştită, Iori prinsese destul din conversaţia lor ca să afle că Daizō îl striga pe tovarăşul său pe numele mic, în vreme ce Jōta i se adresa bătrînului cu „Şefule”. Asta nu însemna nimic altceva decît că el era capul tîlharilor, dar Iori avea impresia că sînt tată şi fiu. Înrudirea îi transforma în bandiţi din născare, oameni foarte primejdioşi, pe care nu va fi în stare să-i prindă singur. Dar dacă reuşea să-i urmărească o vreme, putea să cheme gărzile din apropiere.

Oraşul Kawagoe dormea profund, nemişcat ca o mlaştină în miezul nopţii. După ce trecură pe lîngă şiruri de case întunecate, călăreţii se abătură de la drumul principal şi începură să urce dealul. Borna de la poalele lui indica: „Pădurea dîmbului cu capete îngropate – sus”.

Căţărîndu-se printre tufişurile de pe marginea cărării, Iori ajunse primul în vîrf. Acolo se afla un pin mare şi-un cal priponit. La baza trunchiului şedeau pe vine trei bărbaţi, îmbrăcaţi ca nişte *rōnin*-i, cu armele aşezate pe genunchi, şi priveau poteca.

De-abia apucă Iori să se pituleze într-o ascunzătoare, cînd un om se ridică şi zise:

— Staţi liniştiţi, e Daizō.

Toţi trei îl întîmpinară şi schimbară saluturi prietenoase. Daizō şi complicii lui nu se mai întîlniseră de aproape patru ani.

Nu după multă vreme, se apucară de treabă. Sub conducerea lui Daizō, dădură deoparte un bolovan şi începură să sape. Pămîntul se aduna într-o parte şi-o grămadă mare de aur şi argint, în cealaltă. Jōta luă cutiile de pe spinările cailor şi le goli conţinutul care era, aşa cum bănuise Iori, comoara furată de la templul Mitsumine. Întreaga pradă din ascunzătoarea veche valora cîteva zeci de mii de *ryō*.

Metalele preţioase fură puse în saci simpli de paie şi oamenii le încărcară pe trei cai. Cutiile goale de lac împreună cu alte obiecte ce le serviseră la jaf fură aruncate în groapă. După ce neteziră pămîntul din preajmă, aşezară bolovanul la loc.

— Gata, spuse Daizō. E timpul să tragem un fum. Se aşeză lîngă pin şi îşi scoase pipa.

Ceilalţi îşi curăţară hainele şi i se alăturară.

Daizō străbătuse aproape întreaga cîmpie Kantō în răstimpul celor patru ani ai aşa-zisului pelerinaj. Puţine temple sau altare nu primiseră donaţii de la el şi acest lucru nu era un secret. Totuşi, nimeni nu se întrebase de unde ajunsese să aibă atîţia bani.

Daizō, Jōtarō şi oamenii din Kiso stătură vreo oră strînşi în cerc, făcînd planuri de viitor. Fără îndoială că întoarcerea lui Daizō la Edo putea fi riscantă, dar cineva trebuia să meargă.

Aurul din depozitul de la Shibaura aştepta să fie recuperat şi documentele trebuiau arse. Trebuia să facă ceva şi în privinţa lui Akemi.

Puţin înainte de răsăritul soarelui, cei trei o porniră pe drumul Kōshū spre Kiso. Jōtarō o luă pe jos, în direcţia opusă.

Stelele pe care le privea Iori nu-i ofereau nici un răspuns la întrebarea care îl frămînta:

— Pe cine să urmăresc?

Sub cerul albastru transparent de toamnă, razele puternice ale soarelui de după-amiază păreau că pătrund prin pielea lui Jōtarō. Capul îi era plin de gînduri despre viitorul său rol, în vreme ce se plimba prin cîmpia Musashino, de parcă ar fi fost stăpînul ei.

Aruncînd o privire temătoare în spate, îşi spuse: „Tot acolo e”. Crezuse că băiatul vrea să vorbească cu el, aşa că se oprise de cîteva ori, dar celălalt nu încerca să-l ajungă din urmă.

Hotărît să afle despre ce era vorba, alese un tufiş de eulalia şi se ascunse în el.

Cînd Iori ajunse la locul unde îl văzuse ultima oară pe Jōtarō, se uită în jur neliniştit.

Dintr-o dată, Jōtarō se ridică şi strigă:

— Hei, tîlharule!

Iori rămase fără suflare, dar îşi reveni imediat. Ştiind că nu are scăpare, trecu mai departe şi întrebă liniştit:

— Ce vrei?

— M-ai urmărit, nu-i aşa?

— Nu.

Iori scutură nevinovat din cap.

— Merg la Jūnisō Nakano.

— Minţi! Mă urmăreai.

— Habar n-am despre ce vorbeşti.

Iori încercă să scape cu fuga, dar Jōtarō îl apucă de chimonou.

— Zii!

— Dar… eu… eu nu ştiu nimic.

— Mincinosule! spuse Jōtarō, întărindu-şi strînsoarea. Cineva te-a trimis să mă urmăreşti. Eşti un spion!

— Şi tu… tu eşti un hoţ prăpădit.

— Cum? zbieră Jōtarō aproape nas în nas cu Iori.

Băiatul se lăsă la pămînt, îi scăpă din mînă şi o tuli. Jōtarō şovăi o clipă, apoi porni după el.

De-o parte a drumului, Iori vedea casele cu acoperiş de stuf, împrăştiate asemenea cuiburilor de viespi. Străbătu un cîmp cu iarbă roşiatică de toamnă, călcînd în picioare cîteva muşuroaie prăfuite de cîrtiţă.

— Ajutor! Ajutor! Hoţul! ţipa Iori.

Sătucul unde intrase era locuit de familii însărcinate să-i supravegheze pe cei care ar fi vrut să aprindă focul în cîmpie. Iori auzea ciocanul şi nicovala unui fierar. Oamenii ieşiră în fugă din grajdurile întunecoase şi din casele unde atîrnau fructele puse la uscat. Fluturîndu-şi braţele, Iori rosti, gîfîind:

— Omul cu legătura din jurul capului… mă fugăreşte… e un hoţ. Prindeţi-l. Vă rog!… Oh, oh! Vine!

Sătenii se uitau încremeniţi, unii îi priveau temători pe cei doi tineri, însă, spre nefericirea lui Iori, nimeni nu încercă să-l prindă pe Jōtarō.

— E un hoţ! A furat de la templu!

Se opri la jumătatea satului, înţelegînd că singurul zgomot care tulbura liniştea era propriul său strigăt. Apoi îşi luă iar picioarele în spinare, căutînd un ascunziş unde să-şi tragă sufletul.

Prevăzător, Jōtarō încetini pasul pînă la un mers demn. Ţăranii priveau în linişte. Nu aducea deloc nici a tîlhar, nici a *rōnin*, de fapt părea un tînăr incapabil de a comite vreo crimă.

Dezgustat că sătenii – oameni în toată firea! – nu s-au ridicat împotriva hoţului, Iori se hotărî să alerge înapoi spre Nakano, unde putea măcar să le spună oamenilor cunoscuţi despre ce era vorba.

Părăsi drumul şi o tăie peste cîmpie. Cînd văzu pădurea de cedri din spatele casei, pricepu că mai avea doar un kilometru. Uşurat, grăbi pasul şi începu apoi să alerge.

Dintr-o dată, văzu un om cu braţele deschise blocîndu-i drumul.

Nu avu vreme să se dumirească cum făcuse Jōtarō de i-o luase înainte, dar acum se afla pe tărîm cunoscut. Sări înapoi şi-şi trase sabia.

— Ticălosule! ţipă el.

Jōtarō se repezi înainte cu mîinile goale şi îl prinse de guler, însă băiatul se eliberă şi sări cu vreo zece metri mai încolo.

— Javră mică! mormăi Jōtarō, simţind cum îi curgea sînge cald din braţul drept.

Iori adoptă o atitudine demnă şi se concentră asupra lecţiei pe care i-o îndesase Musashi în cap. Ochii… ochii… ochii. Puterea se aduna în pupilele strălucitoare şi întreaga-i fiinţă părea redusă la o pereche de ochi arzători.

Susţinîndu-i privirea, Jōtarō îşi vîntură sabia şi mîrîi:

— Trebuie să te omor.

Încurajat de lovitura dată, Iori atacă aşa cum îl ataca mereu pe Musashi.

Jōtarō căzu pe gînduri. Nu-l credea pe băiat în stare să folosească o sabie; acum îşi va pune întreaga putere la bătaie. Trebuia să scape de ţîncul ăsta prea curios, de dragul prietenilor săi. Înainta, ignorînd aparent atacul lui Iori. Îşi răsuci sabia înfricoşător, dar fără succes.

După două, trei eschive, Iori se întorcea, fugea, se oprea şi ataca iar. Cînd Jōtarō para, se retrăgea din nou, încurajat de faptul că-i funcţiona strategia. Îşi atrăgea duşmanul în propriul său teritoriu.

Jōtarō se opri să răsufle, îşi ridică privirea şi urlă:

— Unde eşti, bestie mică?

Răspunsul a fost o ploaie de frunze şi scoarţă de copac. Jōtarō îşi înălţă capul şi strigă:

— Te văd.

Cu toate acestea, nu putea desluşi nimic prin frunzişul întunecat, în afara cîtorva stele.

Atunci începu să urce luîndu-se după foşnetul scos de Iori care se mişca pe-o cracă. Din păcate, de acolo băiatul nu mai avea scăpare.

— Te-am prins. Dacă n-ai aripi, mai bine ai renunţa. Altfel eşti mort.

Iori se trase în linişte spre încrengătura celor două ramuri. Jōtarō urca încet şi atent. Cînd întinse mîna după el, Iori se mută pe-o altă cracă. Jōtarō prinse creanga, mîrîind, şi se trase în sus, dîndu-i lui Iori şansa aşteptată. Cu o lovitură răsunătoare, sabia lui izbi în creanga celuilalt. Aceasta se rupse şi Jōtarō ateriză la pămînt.

— De asta ce mai zici, hoţule! se bucură Iori.

Căderea îi fusese amortizată de celelalte ramuri, aşa că Jōtarō nu se lovise prea tare, dar mîndria îi era terfelită. Blestemă şi-o luă de la capăt, de data aceasta cu viteza unui

leopard. Cînd nimeri iar sub picioarele băiatului, acesta îşi vîntură sabia în dreapta şi-n stînga pentru a-l ţine pe loc.

Chiar cînd Iori se afla într-un mare impas, le ajunse la urechi sunetul duios al unui *shakuhachi*. O clipă se opriră şi ascultară.

Apoi Jōtarō se hotărî să-l convingă cu vorba bună:

— Bine, zise el, ai luptat mai bine decît mă aşteptam. Te admir, îţi dau drumul dacă-mi spui cine ţi-a cerut să vii după mine.

— Recunoaşte că eşti înfrînt!

— Nu ţi-e bine?

— Poate n-oi fi eu prea mare, dar sînt Misawa Iori, unicul elev al lui Miyamoto Musashi. Aş insulta reputaţia stăpînului meu dacă aş cerşi iertare. Mai bine renunţă!

— Ce... ce? spuse Jōtaro neîncrezător. M... mai zi o dată.

Vocea îi era nesigură şi ascuţită.

— Ia aminte, continuă Iori mîndru. Sînt Misawa Iori, unicul elev al lui Miyamoto Musashi. Te surprinde?

Jōtarō era gata să-şi recunoască înfrîngerea. Cu un amestec de îndoială şi curiozitate, întrebă:

— Ce mai face profesorul meu? E bine? Unde se află?

Uimit, dar ţinîndu-l la distanţă pe Jōtarō, care se tot apropia, Iori răspunse:

— Ha! *Sensei* nu şi-ar fi luat un hoţ drept discipol.

— Nu-mi mai spune aşa. Nu ţi-a pomenit Musashi niciodată de Jōtarō?

— Jōtarō?

— Dacă eşti într-adevăr elevul lui, trebuie să-l fi auzit pomenind de mine. Aveam aceeaşi vîrstă ca tine pe atunci.

— Minţi.

— Nu, nu mint. Spun adevărul.

Copleşit de nostalgie, Jōtarō întinse mîna după Iori şi încercă să-i explice c-ar trebui să fie prieteni, ca elevi ai aceluiaşi profesor. Încă prevăzător, Iori îl lovi în coaste.

Înghesuit rău între două crăci, Jōtarō de-abia reuşi să-l prindă pe Iori de încheietură. Din nu se ştie ce motiv, băiatul dădu drumul crengii de care se ţinea. Se prăbuşiră împreună, aterizînd unul peste altul, amîndoi fără cunoştinţă.

Lumina din casa cea mare a lui Musashi se vedea din toate direcţiile, de vreme ce pereţii nu fuseseră încă ridicaţi, deşi acoperişul era fixat.

Ajuns cu o zi înainte în oraş în urma unei chemări urgente, Takuan se hotărîse să-l aştepte pe Musashi. Astăzi, chiar după căderea nopţii, contempla împrejurimile singuratice, dar plăcerea îi fu întreruptă de apariţia unui preot-cerşetor care avea nevoie de nişte apă fierbinte pentru cină.

După ce îşi înghiţi mîncarea modestă, alcătuită din găluşti de orez, bătrînul preot promise că va cînta la *shakuhaci* pentru Takuan şi începu să-şi plimbe degetele pe găurile fluierului, şovăind şi întrerupîndu-se ca un începător. Cu toate acestea, Takuan îl asculta şi muzica îi sugera o anumită naturaleţe, în ciuda cuvintelor nemeşteşugite transpuse în poem de-un versificator anonim. I se părea că recunoaşte sentimentul pe care cîntăreţul încerca să-l exprime prin muzică. Era vorba de remuşcare – de la prima pînă la ultima notă –, vaietul jalnic al pocăinţei.

Părea să fie povestea vieţii unui om, dar Takuan realiză că nu se deosebea prea mult de propria lui viaţă. Chiar dacă oamenii aveau sau nu putere, existenţa lor individuală nu diferea prea mult. Îi deosebea numai felul în care se confruntau cu slăbiciunile umane. Din punctul de vedere al lui Takuan, ei doi nu erau decît nişte saci cu iluzii, înfăşuraţi în piele de om.

— Am impresia că te-am mai văzut şi altădată, murmură el dus pe gînduri.

Preotul clipi din ochii lui cu vederea slabă şi răspunse:

— Acum, c-ai spus-o, cred că-ţi recunosc vocea. Nu eşti cumva Takuan Sōhō din Tajima?

Amintirile lui Takuan se limpeziră. Apropie opaiţul de faţa omului şi rosti:

— Eşti Aoki Tanzaemon, nu-i aşa?

— Atunci chiar că eşti Takuan. Oh, aş vrea să mă strecor într-o groapă şi să-mi ascund făptura mizerabilă.

— Ciudat că ne întîlnim într-un asemenea loc. Au trecut vreo zece ani de-atunci, de la Shippōji.

— Mă trec fiorii cînd mă gîndesc la vremurile acelea.

Apoi continuă, ţeapăn:

— Acum, că sînt nevoit să hoinăresc în beznă, singurul lucru ce mă mai susţine este gîndul la feciorul meu.

— Ai un fiu?

— Oamenii mi-au spus că se află împreună cu omul acela care a fost legat de copac. Parcă-i zicea Takézō, nu? Am auzit că acum îl cheamă Miyamoto Musashi. Se pare că vin amîndoi de undeva din est.

— Zici că fiul tău este elevul lui Musashi?

— Aşa mi s-a spus. Mi-a fost tare ruşine. Nu puteam să dau ochii cu Musashi, aşa că m-am hotărît să-mi scot băiatul din minte. Dar acum… a împlinit şaptesprezece ani. Dacă l-aş vedea măcar o dată să-mi dau seama ce soi de om o să fie, m-aş declara mulţumit şi aş muri împăcat.

— Deci, Jōtarō e feciorul tău. N-am ştiut, zise Takuan.

Tanzaemon dădu din cap. Înfăţişarea lui zbîrcită nu mai păstra nimic din figura mîndrului căpitan care o dorise atît de mult pe Otsū. Takuan îl privi cu milă, îndurerat că-l vede chinuit de remuşcări.

Înţelegînd că-i lipseşte mîngîierea credinţei, în ciuda veşmîntului preoţesc, Takuan se hotărî să-l pună faţă-n faţă cu Buddha Amida, a cărui milă nesfîrşită îi mîntuieşte chiar şi pe aceia vinovaţi de cele zece greşeli şi de cele cinci păcate de moarte. După ce se va vindeca de disperare, o să aibă timp să-l caute pe Jōtarō.

Takuan îi dădu numele unui templu zen din Edo.

— Dacă le spui că te-am trimis eu, o să te lase să stai cît vrei. Cînd voi avea timp, te voi vizita, ca să discutăm pe-ndelete. Cred că ştiu pe unde ţi-e băiatul. Voi face tot ce-mi stă-n putinţă ca să-l vezi în curînd. Pînă atunci nu mai pierde vremea. Chiar dacă ai ajuns la cincizeci, şaizeci de ani, mai poţi fi încă fericit, poţi să şi munceşti cu folos. Mai poţi trăi mulţi ani de-acum încolo. Vorbeşte cu preoţii cînd ajungi la templu.

Takuan îl conduse pe Tanzaemon spre uşă, fără prea multă politeţe şi fără să-i arate înţelegere, dar celălalt părea mulţumit de comportamentul dur. După numeroase plecăciuni de recunoştinţă, îşi luă pălăria împletită, instrumentul muzical şi plecă.

De teamă să nu alunece pe drum, Tanzaemon decise s-o ia prin pădure, unde poteca şerpuia blînd. Dintr-o dată, bastonul i se izbi de ceva. Pipăind cu mîinile, constată cu stupoare prezenţa a două trupuri care zăceau nemişcate pe pămîntul umed.

Se întoarse înapoi la căsuţă.

— Takuan! Mă poţi ajuta? Am dat peste doi băieţi leşinaţi în pădure.

Takuan se ridică şi ieşi. Preotul continuă:

— N-am nici un leac şi nu văd suficient de bine ca să le aduc nişte apă.

Takuan îşi puse sandalele şi strigă spre poalele dealului.

Vocea lui ajunse acolo cu uşurinţă. Îi răspunse un ţăran şi îl întrebă ce vrea. Takuan porunci să-i aducă o torţă, cîţiva oameni şi nişte apă. În timp ce el aştepta, îi zise lui Tanzaemon c-ar fi mai bine s-o ia pe drum. I-l descrise amănunţit şi îl îndemnă să plece. Pe la jumătatea dealului, Tanzaemon trecu pe lîngă cei care urcau.

Cînd sosi Takuan cu oamenii lui, Jōtarō îşi revenise şi stătea sub copac, dezorientat. Cu o mînă pe braţul lui Iori, se întreba dacă era mai bine să-l aducă în simţiri şi să afle ce dorea să ştie, sau ar fi trebuit să fugă de-acolo. La lumina torţei, reacţionă ca un animal de noapte, încordîndu-se, gata să dispară.

— Ce se-ntîmplă aici? întrebă Takuan.

Privind cu mai multă atenţie, interesul i se transformă într-o surprindere egală cu cea a lui Jōtarō. Tînărul era mult mai înalt decît băiatul pe care-l ştia şi se schimbase puţin.

— Eşti Jōtarō, nu-i aşa?

Tînărul îşi propti mîinile în pămînt şi se înclină:

— Da, eu sînt, răspunse el şovăitor, aproape înspăimîntat. Îl recunoscu imediat pe Takuan.

— Trebuie să recunosc că te-ai făcut un băiat chipeş. Îndreptîndu-şi atenţia către Iori, îl cuprinse cu braţul şi se convinse că trăieşte.

Iori îşi veni în fire, se uită curios în jur o clipă şi pe urmă izbucni în plîns.

— Ce s-a întîmplat, îl întrebă Takuan cu blîndeţe, eşti rănit?

Băiatul dădu din cap şi bolborosi:

— Nu-s rănit, dar mi-au luat profesorul. L-au băgat la închisoare la Chichibu.

Iori zbiera prea tare şi Takuan nu prea înţelegea ce zice, dar în curînd amănuntele principale ale întregii istorisiri se limpeziră.

Pricepînd gravitatea situaţiei, Takuan era aproape la fel de îndurerat ca şi Iori.

Jōtarō se simţea şi el profund neliniştit. Rosti brusc, cu o voce tremurătoare:

— Părinte Takuan, aş vrea să vă spun ceva. N-am putea merge undeva să vorbim?

— El e unul dintre hoţi! zise Iori. Nu trebuie să aveţi încredere. N-o să vă îndruge decît minciuni.

Îl arătă cu un deget acuzator şi se priviră reciproc.

— Gura, amîndoi! Eu hotărăsc cine are dreptate şi cine greşeşte. Takuan îi duse înapoi acasă şi le porunci să facă focul afară.

Aşezîndu-se şi el lîngă foc, îi chemă să i se alăture. Iori ezita, iar figura lui spunea foarte clar că nu avea de gînd să se poarte bine cu un hoţ. Dar văzîndu-i pe cei doi discutînd prieteneşte despre zilele trecute, simţi cum îl înjunghie gelozia şi se aşeză morocănos lîngă ei.

Jōtarō coborî glasul şi mărturisi sincer, ca o femeie care-şi dezvăluie păcatele în faţa lui Buddha:

— De vreo patru ani m-am tot pregătit cu un bărbat pe nume Daizō. El este din Narai, provincia Kiso. Am aflat cîte ceva despre idealurile lui şi despre cum vrea să ajute lumea. La nevoie, aş fi fost gata să mor pentru el. De aceea l-am ajutat la diverse treburi… Eh, e dureros să ţi se spună hoţ. Dar mai sînt încă elevul lui Musashi. Nu m-am despărţit nici o clipă de spiritul lui, chiar dacă nu l-am mai văzut de mult.

Vorbi mai departe fără să aştepte întrebări:

— Eu şi Daizō am jurat pe toţi zeii cerului şi pămîntului să nu dezvăluim ţinta vieţilor noastre. Nu pot să vă spun nici măcar dumneavoastră. Şi totuşi, nu pot să stau cu mîinile-n sîn cînd Musashi este aruncat în închisoare. Mîine mă duc la Chichibu şi mărturisesc tot.

Takuan zise:

— Deci tu şi Daizō aţi jefuit trezoreria.

— Da, răspunse Jōtarō fără să dea vreun semn de căinţă.

— În cazul acesta eşti un hoţ, continuă Takuan.

Jōtarō plecă ochii, evitînd privirea celuilalt.

— Nu… nu, murmură el slab. Nu sîntem hoţi ordinari.

— Nu ştiam că există mai multe categorii.

— Vreau să zic că nu facem toate acestea pentru noi. Le facem de dragul oamenilor. Ne însuşim proprietăţile publice, dar numai pentru binele public.

— Nu-ţi prea înţeleg argumentele. Vrei să spui că jafurile voastre sînt justificate? Vrei să spui că te consideri ca eroii tîlhari din romanele chinezeşti? Dacă aşa stau lucrurile, e o imitaţie cam ieftină.

— Nu vă pot răspunde la întrebare fără să-mi dezvălui înţelegerea secretă încheiată cu Daizō.

— Ha, ha! Nu te laşi păcălit, aşa-i?

— Nu-mi pasă ce credeţi. Depun mărturie numai ca să-l scot pe Musashi. Sper că mai tîrziu o să-i strecuraţi o vorbă bună despre mine.

— Nici n-o să-mi treacă prin cap. Musashi e nevinovat. În cele din urmă tot îl vor elibera, fie că mărturiseşti, fie că nu. Mi se pare că pentru tine ar fi mult mai important să te încredinţezi lui Buddha. Foloseşte-mă ca mijlocitor şi mărturiseşte-i totul.

— Buddha ziceţi?

— Da. După cum povesteşti, tu încerci să înfaptuieşti ceva măreţ pentru alţii. De fapt, te gîndeşti în primul rînd la tine. Nu ţi-a trecut cumva prin cap că necăjeşti destul de mulţi oameni?

— Cînd lucrezi pentru binele societăţii, nu te mai poţi gîndi la tine.

— Tîmpitule!

Takuan îi arse o palmă zdravănă peste obraz.

— Individualitatea constituie baza a tot ce există. Orice acţiune este manifestarea ei. O persoană care nu se cunoaşte pe sine, nu-i în stare să-i ajute pe ceilalţi.

— Voiam să spun… că nu acţionez pentru satisfacerea propriilor mele interese.

— Taci din gură! Nu vezi că încă eşti un copil? Nimic nu-i mai înspăimîntător decît un erou pe jumătate copt la minte, care nu are habar de nimic pe lumea asta, dar se găseşte să le spună oamenilor ce le trebuie şi ce nu. Nici nu-i nevoie să mai adaugi ceva despre tine şi Daizō. Am priceput eu destul pînă acum… De ce te smiorcăi? Suflă-ţi nasul.

Îi porunci să se ducă la culcare şi Jōtarō se supuse, însă nu izbuti să închidă ochii din pricina lui Musashi. Îşi împreună mîinile pe piept şi ceru iertare în linişte. Lacrimile i se prelingeau în urechi. Se întoarse pe-o parte şi începu să se gîndească la Otsū. Îl durea obrazul; lacrimile fetei l-ar fi durut şi mai rău. Şi totuşi, era imposibil să destăinuiască secretul, iar Takuan va

încerca cu siguranţă, a doua zi dimineaţă, să scoată totul de la el.

Se sculă fără zgomot, ieşi şi privi stelele. Va trebui să se grăbească; noaptea nu mai ţinea mult.

— Stai!

Vocea îl îngheţă pe loc. În spatele lui, Takuan se profila ca o umbră uriaşă.

Preotul veni lîngă el şi îl cuprinse cu braţul.

— Te-ai hotărît să mărturiseşti?

Jōtarō dădu din cap.

— Nu-i prea inteligent, spuse Takuan înţelegător. Vei muri ca un cîine. Tu crezi că dacă te predai, îl vor elibera pe Musashi, dar nu-i chiar aşa de simplu. Soldaţii îl vor ţine acolo pînă te hotărăşti să le spui ce nu vrei să-mi povesteşti mie. Şi tu… tu vei fi torturat pînă vorbeşti, fie că durează un an, doi, sau mai mulţi.

Jōtarō îşi lăsă capul în jos.

— Asta vrei, să mori ca un cîine? Acum n-ai de ales: ori mărturiseşti totul sub tortură, ori îmi spui mie. Ca slujitor al lui Buddha, eu nu te voi judeca. Voi lăsa lucrurile în seama lui Amida.

Jōtarō nu răspunse.

— Mai e ceva. Azi-noapte l-am întîlnit întîmplător pe tatăl tău. Acum e preot-cerşetor. Bineînţeles, nu ştiam că erai şi tu prin preajmă. L-am trimis la un templu din Edo. Dacă te-ai hotărît să mori, mai bine l-ai vedea întîi şi pe el. Cînd o să-l vezi, întreabă-l dacă n-am dreptate. Jōtarō, ţi se deschid trei căi. Hotărăşte-te pe care vrei să mergi.

Se răsuci pe călcîie şi porni înapoi spre casă.

Băiatul înţelese că instrumentul muzical pe care îl auzise noaptea trecută era al tatălui său. Îşi închipuia, fără să-i povestească nimeni, cum arăta şi ce simţea bătrînul hoinărind de colo-colo.

— Takuan… Aşteptaţi! O să vorbesc, îi voi spune orice lui Buddha, ce i-am promis lui Daizō.

Îl prinse pe preot de mînecă şi se îndreptară amîndoi spre crîng.

Jōtarō îi mărturisi totul, într-un lung monolog, fără să omită nimic. Takuan nu tresărea şi nu mişca.

— Asta-i tot, spuse Jōtarō.

— Tot?

— Pînă în cele mai mici detalii.

— Bun.

Takuan rămase tăcut vreo oră. Se iviră zorile. Ciorile începură să croncăne; roua strălucea pretutindeni. Preotul stătea pe o rădăcină de cedru. Jōtarō se sprijinea de alt copac, cu creştetul plecat, aşteptînd dojenile aspre care ştia că vor urma.

Cînd Takuan se hotărî să vorbească, părea să nu mai aibă vreo îndoială:

— Trebuie să-ţi spun că te-ai încurcat cu o bandă de hoţi. Cerul să-i ajute. Nu înţeleg încotro se îndreaptă lumea. Bine că mi-ai spus totul, înainte ca lucrurile să se înrăutăţească.

Scotoci prin chimonou şi scoase repede doi galbeni de aur pe care îi dădu lui Jōtarō.

— Ar trebui să pleci cît mai repede. Cea mai mică întîrziere se poate transforma în dezastru nu numai pentru tine, dar şi pentru tatăl şi pentru profesorul tău. Du-te cît mai departe cu putinţă, nu te apropia de drumul Kōshū sau de Nakasendō. Astăzi la prînz vor începe să controleze foarte strict orice călător.

— Ce se va întîmpla cu *Sensei*? Nu pot dispărea, lăsîndu-l acolo unde e.

— Asta e treaba mea. După vreun an, cînd se vor linişti lucrurile, o să-l vezi şi-ţi vei cere scuze. Atunci voi pune o vorbă bună pentru tine.

— La revedere!

— Doar o clipă.

— Da?

— Du-te întîi la Edo. În Azabu e un templu zen, numit Shōjuan. Tatăl tău trebuie să fie acolo. Ia pecetea asta pe care o am de la Daitokuji. O vor recunoaşte. Spune-le să vă dea ţie şi tatălui tău, pălării şi straie preoţeşti, împreună cu toate documentele. Apoi veţi călători deghizaţi.

— De ce să pretind că sînt preot?

— Chiar atît de naiv eşti? Tu, tinere fără minte, eşti agentul unui grup ce plănuieşte să-l omoare pe shōgun, să incendieze castelul lui Iesayu din Suruga, să producă anarhie în tot ţinutul Kantō, pentru a prelua conducerea. Pe scurt, eşti un trădător. Dacă pun mîna pe tine, te vor spînzura mai mult ca sigur.

Jōtarō rămase cu gura căscată.

— Acum, pleacă!

— Aş vrea să vă întreb ceva. De ce sînt consideraţi trădători oamenii care vor să alunge familia Tokugawa? De ce nu sînt trădători cei care au răsturnat familia Toyotomi de la putere şi-au preluat controlul ţării?

— Nu mă întreba pe mine, răspunse Takuan cu o privire rece.

Rodia

Takuan şi Iori au ajuns în aceeaşi zi, ceva mai tîrziu, la conacul seniorului Hōjō Ujikatsu din Ushigome. Un slujitor tînăr, care păzea poarta, intră înăuntru să-l anunţe pe Takuan şi peste cîteva clipe, ieşi Shinzō.

— Tata e la castelul Edo, spuse el. Nu vreţi să intraţi şi să-l aşteptaţi?

— S-a dus la castel? răspunse Takuan. O să merg şi eu, de vreme ce tot mă îndreptam într-acolo. Te superi dacă-l las pe Iori cu tine?

— Deloc, răspunse Shinzō zîmbind şi aruncîndu-i o privire rapidă băiatului.

— Să chem un palanchin pentru dumneavoastră?

— Dac-ai putea.

Palanchinul lăcuit abia dispăruse din vedere, că Iori o şi luă spre grajduri ca să inspecteze armăsarii castanii şi bălţaţi, bine hrăniţi, ai seniorului Ujikatsu. Le admira în mod special feţele pe care le considera mult mai distinse decît ale cailor de povară întîlniţi de el. Dar era şi un mister aici: cum putea clasa războinicilor să-şi permită să păstreze o mulţime de cai fără să-i scoată la lucru pe cîmp?

Tocmai începea să-şi închipuie cum călăreau războinicii în luptă, cînd vocea ridicată a lui Shinzō îl trezi din visare. Privi spre casă, aşteptînd să fie certat, dar văzu că pricina mîniei lui Shinzō era o bătrînă slabă, cu o faţă rigidă şi încăpăţînată.

— Se preface că e plecat? urlă tînărul. De ce să se prefacă tata în faţa unei cotoroanţe bătrîne pe care nici n-o cunoaşte?

— Vai, vai ce furios sînteţi? spuse Osugi sarcastic. Înţeleg că sînteţi fiul înălţimii-sale. Ştiţi de cîte ori am trecut pe-aici ca să-l văd pe tatăl dumneavoastră? Nu de puţine ori, credeţi-mă, şi de fiecare dată mi se spunea că-i plecat.

Puţin surprins, Shinzō îi zise:

— Asta n-are nimic de-a face cu vizitele dumitale. Lui tata nu-i place să primească oameni. De ce tot vii, dacă nu vrea să te vadă?

Osugi mormăi neclintită:

— Nu-i place să primească oameni! Atunci de ce trăieşte printre ei?

Îşi dezveli dinţii într-un rînjet.

Gîndul de a o insulta şi de a o face să-i audă clinchetul săbiei scoasă din teacă îl ispiti pe Shinzō, dar nu voia să dea nici un semn de grosolănie şi nici nu era sigur că o să aibă efect.

— Tata nu-i acasă, spuse el calm. De ce nu iei loc să-mi spui mie despre ce e vorba.

— E, cred că am să accept invitaţia. Am umblat mult şi mă dor picioarele.

Se aşeză pe marginea unei trepte şi începu să-şi frece genunchii.

— Cînd îmi vorbiţi frumos, tinere, mă simt ruşinată c-am ridicat vocea. Acum vreau să-i transmiteţi tatălui dumneavoastră, atunci cînd se va întoarce, tot ce vă voi spune.

— O fac cu plăcere.

— Am venit să-i vorbesc despre Miyamoto Musashi.

Încurcat, Shinzō o întrebă:

— S-a întîmplat ceva?

— Nu, vreau doar să ştie şi dumnealui ce fel de om este. Cînd avea şaptesprezece ani, s-a dus la Sekigahara şi a luptat împotriva familiei Tokugawa. Împotriva lor, pricepi? Mai mult, a înfăptuit atîtea rele la Mimasaka, încît nimeni de-acolo nu-l vorbeşte de bine. A ucis o grămadă de oameni şi-a fugit ani de zile de mine pentru că încercam să mă răzbun cinstit pe el. Musashi e un vagabond nepricopsit şi periculos!

— Stai puţin…

— Nu, nu, ascultaţi! Musashi s-a tot învîrtit în jurul femeii cu care se logodise fiul meu. Practic i-a luat-o şi a fugit cu ea.

— Ia stai o clipă, spuse Shinzō ridicînd o mînă ca să protesteze. De ce îndrugi asemenea poveşti pe socoteala lui?

— O fac pentru binele ţării, răspunse Osugi mulţumită de sine.

— Şi ce are ţara de cîştigat dacă-l bîrfeşti pe Musashi?

Bătrîna se aşeză mai comod şi continuă:

— Am aflat că ticălosul ăsta cu limbă meşteşugită va fi numit în curînd instructor în casa shōgunului.

— Unde ai auzit asta?

— Un om de la *dōjō*-ul Şcolii Ono a zis-o. L-am auzit cu urechile mele.

— Zău!

— Un porc ca Musashi nu trebuie să stea în preajma shōgunului şi cu atît mai puţin să fie numit instructor. Un profesor al Casei Tokugawa va fi un profesor al naţiunii. Numai gîndul ăsta mă îmbolnăveşte. Sînt aici ca să-l previn pe seniorul Hōjō, deoarece am auzit că l-a recomandat. Acum înţelegeţi?

Îşi supse saliva ce-i curgea pe la colţurile gurii şi continuă:

— Sînt sigură că-l avertizez pe tatăl dumneavoastră numai pentru binele ţării. Şi daţi-mi voie să vă previn şi pe dumneavoastră. Fiţi atent şi nu-l lăsaţi să vă păcălească cu vorbele lui meşteşugite.

Temîndu-se că o să-şi verse năduful ore-n şir, Shinzō îşi mobiliză ultimul grăunte de răbdare, înghiţi cu greu şi zise:

— Mulţumesc, înţeleg ce spui. O să-i transmit tatei.

— Vă rog!

Cu aerul cuiva care şi-a atins, în cele din urmă, un ţel mult dorit, Osugi se ridică şi se îndreptă spre poartă, cu sandalele bocănindu-i pe cărare.

— Cotoroanţă împuţită, ţipă o voce de băieţandru.

— Ce… Ce?

Îşi roti privirea pînă îl văzu pe Iori printre copaci, cu dinţii dezgoliţi, ca un armăsar.

— Bagă-ţi-o pe gît! zbieră el şi aruncă în ea cu o rodie.

Fructul o izbi atît de tare, încît se sparse.

— Auu! se văicări Osugi, apăsîndu-se pe piept.

Se aplecă să ia ceva cu care să-l lovească, dar el dispăru. Alergă spre grajduri şi tocmai privea înăuntru, cînd o bucată moale de balegă o izbi drept în faţă.

Bolborosind şi scuipînd, Osugi îşi şterse cu degetele mizeria de pe faţă şi începu să plîngă. Şi unde mai pui că peregrinările prin ţară în numele fiului ei o aduseseră aici!

Iori privea de la o distanţă sigură, din spatele unui copac. Cînd o văzu plîngînd ca un copil, se simţi foarte ruşinat. Dorea să meargă şi să-i ceară iertare înainte de a ieşi pe poartă, dar furia stîrnită de faptul că-l bîrfise pe Musashi nu-l părăsise încă.

Prins între milă şi ură, rămase locului o vreme, muşcîndu-şi unghiile.

— Iori, vino aici sus. Poţi să vezi muntele Fuji, cel roşiatic.

Vocea lui Shinzō se auzea dintr-un loc înalt, de pe deal.

Iori o zbughi într-acolo uşurat.

— Muntele Fuji?

Imaginea piscului purpuriu, în lumina înserării, îi alungă celelalte gînduri.

Shinzō părea să fi uitat şi el discuţia cu Osugi.

Ţara visurilor

Iesayu îl învestise pe Hidetada cu titlul de shōgun în 1605, dar continua să guverneze din Castelul de la Suruga.

Acum, cînd se puseseră bazele noului regim, încerca să-l lase pe Hidetada să-şi preia îndatoririle cuvenite.

Cînd îşi cedase autoritatea, Iesayu îl întrebase pe fiul său ce avea de gînd să facă.

Răspunsul acestuia, „încep să construiesc”, îl mulţumise foarte mult pe bătrînul shōgun.

Spre deosebire de Edo, Osaka se pregătea încă pentru bătălia finală. Generali iluştri născoceau comploturi secrete, curierii duceau mesaje către diverse moşii, conducătorii militari fără slujbă şi *rōnin*-ii primeau consolări şi compensaţii. Muniţiile se înmagazinau, lăncile se lustruiau şi se adînceau şanţurile de apărare.

Din ce în ce mai mulţi orăşeni din vest plecau spre metropola prosperă din est, schimbîndu-şi frecvent stăpînii şi legămintele, deoarece persista teama că o victorie a clanului Toyotomi ar putea însemna revenirea la vechile dispute.

Pentru acei *daimyō* şi vasali de rang înalt care hotărîseră deja să încredinţeze viaţa copiilor şi nepoţilor lor celor din Edo sau din Osaka, impresionantul program de construcţii din Edo reprezenta un argument în favoarea clanului Tokugawa.

În ziua aceea, ca şi în multe alte zile, Hidetada îşi petrecea timpul cu una dintre distracţiile lui favorite. Echipat de parcă se pregătea să călătorească, părăsi fortăreaţa principală şi se duse pe deal, la Fukiage, ca să inspecteze construcţia în lucru.

Cînd shōgunul şi suita de miniştri, slujitori personali şi preoţi budişti se opriră să se odihnească, izbucni o ceartă la poalele dealului Momiji.

— Opriţi-l pe ticălos!

— Puneţi mîna pe el!

Un săpător de puţuri fugea în zig-zag, încercînd să scape de nişte dulgheri care-l urmăreau. Ţîşni ca un iepure dintre două

grămezi de lemne şi se ascunse imediat în spatele unei barăci de zidari. Apoi o zbughi către schelele de pe zidul exterior şi începu să urce.

Înjurînd sănătos, nişte dulgheri se cocoţară după el şi îl apucară de picioare. Braţele omului fluturară sălbatic cînd căzu peste o grămadă de scînduri subţiri.

Dulgherii se năpustiră asupra lui, lovindu-l din toate părţile. Din nu se ştie ce motiv ciudat, omul nici nu ţipa, nici nu încerca să opună rezistenţă, ci se agăţa de pămînt ca şi cînd asta i-ar fi fost ultima speranţă.

Samuraiul însărcinat cu paza dulgherilor şi conducătorul lucrătorilor sosiră în fugă.

— Ce se-ntîmplă aici? întrebă samuraiul.

— Porcul ăsta împuţit mi-a călcat pe dreptar! se văicări un dulgher. Dreptarul e sufletul dulgherului!

— Controlează-te.

— Ce-aţi fi făcut dacă v-ar fi călcat peste sabie? întrebă dulgherul.

— Bine, ajunge. Shōgunul se odihneşte acolo, pe deal.

Auzind numele shōgunului, primul dulgher se potoli, dar al doilea continuă:

— Trebuie să meargă să-l cureţe. Trebuie să se plece în faţa dreptarului şi să se scuze!

— Avem noi grijă de pedeapsă, spuse şeful. Voi întoarceţi-vă la lucru.

Îl înhaţă de guler pe omul încremenit şi zise:

— Ridică-ţi capul.

— Da, stăpîne.

— Eşti unul dintre săpătorii de puţuri, nu-i aşa?

— Da, stăpîne.

— Ce cauţi aici? Nu-i ăsta locul tău de muncă.

— Şi ieri se plimba pe-aici, spuse dulgherul.

— Zău? întrebă şeful lucrătorilor, privind faţa palidă a lui Matahachi şi observînd că era prea sfrijit pentru un săpător de puţuri.

Se sfătui o clipă cu samuraiul, apoi îl luă pe Matahachi cu el.

Îl încuiară într-o magazie de lemne din spatele unei încăperi unde-şi avea sediul şeful lucrătorilor şi în următoarele zile nu văzu altceva decît nişte lemne de foc, un sac-doi de mangal şi

două butoiaşe pentru murături. În curînd se simţi cuprins de disperare, căci se temea să nu fie descoperit complotul.

După ce intrase în castel, se gîndise mai bine şi luase hotărîrea să nu devină un asasin dacă preţul crimei ar fi fost să rămînă săpător de puţuri pentru tot restul vieţii. Îl văzuse pe shōgun în anturajul lui de cîteva ori şi nu încercase nimic.

Ceea ce-l silea să vină la poalele dealului Momiji ori de cîte ori avea timp liber era legat de o complicaţie neprevăzută. Acolo urma să se construiască o bibliotecă şi, la vremea potrivită, oamenii urmau să taie roşcovul. Matahachi bănuia că vor descoperi muscheta, şi asta l-ar fi implicat direct în complot. Totuşi, nu găsise momentul cînd nu era nimeni prin preajmă, să sape după armă ca s-o arunce.

Chiar şi în somn, tresărea speriat şi scăldat în sudoare. O dată visase că se afla pe tărîmul morţilor şi, oriunde privea, nu vedea decît roşcovi. La vreo cîteva nopţi după ce fusese închis în depozit, o visase pe mama lui, într-o imagine clară ca lumina zilei. În loc să aibă milă, bătrîna ţipa furioasă şi arunca în el cu nişte gogoşi de viermi de mătase dintr-un coş. El încerca să fugă în vreme ce gogoşile îi cădeau în cap, ca ploaia. Osugi îl urmărea şi părul i se transformase, prin nu ştia ce mister, în gogoşi albe. El alerga, alerga întruna, dar ea se afla mereu în urma lui. Scăldat în sudoare, sărise de pe o stîncă şi căzuse în neant.

— Mamă! Iartă-mă! ţipă el ca un copil rănit şi sunetul propriei voci îl trezi. Realitatea la care se trezise – cu perspectiva morţii – era şi mai îngrozitoare decît visul.

Încercă uşa, dar aceasta fusese încuiată, după cum ştia de altfel. Disperat, se căţără pe un butoi cu murături, sparse ferestruica de lîngă acoperiş şi se strecură prin ea. Ascunzîndu-se după grămezi de lemne, stînci şi movile de pămînt scos din gropi, se furişă pînă în vecinătatea porţii de vest. Copacul se afla tot acolo. Răsuflă uşurat.

Găsi o sapă şi se puse pe lucru cu sîrg, de parcă şi-ar fi căutat propria viaţă. Neliniştit de zgomotul făcut, se opri şi cercetă împrejurimile.

Teama că cineva găsise deja muscheta îl făcea să mînuiască sapa bezmetic. Răsuflarea i se acceleră şi deveni inegală. Sudoarea îi curgea împreună cu murdăria, iar el arăta de parcă

ar fi ieşit dintr-o baie de noroi. Simţea că ameţeşte, dar nu se putea opri.

Sapa se lovi de ceva lung. O aruncă şi încercă să tragă afară arma, zicîndu-şi: „Am găsit-o”.

Uşurarea îi fu de scurtă durată. Obiectul nu era învelit în hîrtie ceruită, nu se afla în nici o cutie şi nu avea răceala metalului. Puse mîna pe el, îl ridică şi îl aruncă. Era un os subţire, probabil de la încheietura mîinii sau de la coapse.

Matahachi nu se mai simţea în stare să apuce iar sapa. I se părea că are un alt coşmar. Dar ştia că era treaz; putea să numere fiecare frunză din copac.

„Ce avea Daizō de cîştigat dacă minţea?” se întreba, în vreme ce înconjura copacul şi dădea cu piciorul în grămada de pămînt.

Încă se mai fîţîia pe acolo, cînd o siluetă i se furişă în spate şi-l bătu încetişor pe spinare. Rîzînd zgomotos, omul îi şopti la ureche:

— N-o s-o găseşti.

Lui Matahachi i se înmuie tot trupul. Aproape se prăbuşi în groapă. Întorcîndu-şi capul în direcţia vocii, privi cîteva clipe în gol şi scoase un ţipăt de uimire.

— Hai cu mine, îi zise Takuan, luîndu-l de mînă.

Matahachi nu era în stare să se mişte. Degetele îi amorţiseră.

Cînd apucă mîna preotului, un fior de groază îl străbătu din cap pînă în picioare.

— N-auzi? Hai cu mine! spuse Takuan, privindu-l încruntat.

Matahachi amuţise complet.

— A… a… asta… aranjez… murdăria… eu…

Nemilos, preotul continuă:

— N-are a face. Pierdem vremea. Lucrurile pe care le înfăptuim în viaţă, bune sau rele, sînt ca cerneala de pe o hîrtie poroasă. Nu se şterg nici într-o mie de ani. Crezi că dacă vei curăţa puţin locul, vei şterge ce-ai făcut? Din cauză că gîndeşti aşa ai o viaţă atît de mizerabilă. Acum, hai cu mine! Eşti un criminal, crima ta e oribilă. O să-ţi retez căpăţîna cu un ferăstrău şi-o să te arunc în Fîntîna de Sînge a iadului.

Îl înşfăcă pe Matahachi de urechi şi îl trase după el.

Apoi bătu la uşa depozitului unde dormeau ajutoarele de la bucătărie:

— Să iasă afară unul dintre băieţi! porunci el.

Un tînăr ieşi, frecîndu-şi somnoros ochii. Cînd îl văzu pe preotul care vorbise cu shōgunul, se trezi de-a binelea şi rosti:

— Da, părinte. Ce pot face pentru dumneavoastră?

— Vreau să deschizi depozitul de lemne.

— Un săpător de puţuri e încuiat acolo.

— Nu mai e înăuntru. E chiar aici cu mine. N-are rost să-l băgăm pe fereastră, aşa că deschide uşa.

Băiatul se grăbi să-l aducă pe şeful lucrătorilor, care ţîşni afară. Se scuză şi îl rugă pe Takuan să nu raporteze mai departe.

Preotul îl împinse pe Matahachi înăuntru şi trînti uşa. O clipă mai tîrziu, îşi scoase capul afară şi întrebă:

— Trebuie s-aveţi vreun cuţit, nu? Aş vrea să-l ascuţiţi şi să mi-l aduceţi.

Şeful lucrătorilor şi ajutorul de la bucătărie se uitară unul la altul, dar nu îndrăzniră să se întrebe de ce avea preotul nevoie de cuţit. Îl ascuţiră şi i-l dădură.

— Mulţumesc, spuse Takuan. Duceţi-vă înapoi în pat.

În interiorul depozitului era întuneric beznă şi doar lumina stelelor pătrundea prin fereastra spartă. Takuan se aşeză pe o grămadă de surcele. Matahachi se prăbuşi pe-o rogojină, cu capul plecat de ruşine. Tăcerea se lăsă vreme îndelungată. Incapabil să privească cuţitul, Matahachi se întreba nervos dacă Takuan îl ţinea sau nu în mînă.

În cele din urmă, preotul vorbi:

— De ce-ai săpat la rădăcina copacului, Matahachi?

Tăcere.

— Ţi-aş arăta eu cum se sapă ceva. Ar însemna să scoţi ceva din nimic, să recuperezi lumea reală din cea a viselor.

— Da, domnule.

— N-ai nici cea mai vagă idee despre ce fel de realitate vorbesc. Fără îndoială că te afli încă în lumea imaginaţiei tale. Ei, de vreme ce ai rămas naiv ca un copil, am impresia că voi fi nevoit să-ţi rezolv eu treburile spirituale… Cîţi ani ai?

— Douăzeci şi opt.

— Ca şi Musashi.

Matahachi îşi acoperi faţa cu mîinile şi începu să plîngă.

Takuan tăcu pînă plînsul celuilalt se mai ostoi. Apoi spuse:

— Nu-i înspăimîntător că acel copac a devenit piatra de mormînt a unui tîmpit? Îţi săpai propriul mormînt, gata să te arunci în el.

Matahachi îi cuprinse picioarele cu braţele şi îl imploră:

— Salvaţi-mă! Vă rog, salvaţi-mă! Ochii… ochii mei sînt deschişi acum. Daizō din Narai m-a păcălit.

— Nu, n-ai ochii deschişi. Iar Daizō nu te-a înşelat. El a încercat doar să-l folosească pe cel mai mare prost de pe pămînt… un nătărău lacom, grosolan şi îngust la minte, care nu s-a dat înapoi de la o treabă pe care ar fi ocolit-o orice om cumsecade.

— Da… da… am fost un tîmpit.

— Cine credeai că e Daizō?

— Nu ştiu.

— Adevăratul lui nume e Mizoguchi Shinano. Fost slujitor al seniorului Otani Yoshitsugu, prietenul apropiat al lui Ishida Mitsunari. După cum îţi aminteşti, Mitsunari a fost unul dintre învinşii de la Sekigahara.

— N… nu, gîfîi Matahachi. E unul din războinicii urmăriţi de shōgun?

— Ce altceva ar putea fi un om care plănuieşte să-l asasineze pe shōgun? Prostia ta n-are limite.

— Nu mi-a spus aşa ceva. Zicea doar că urăşte familia Tokugawa. Crede că va fi mai bine pentru ţară dacă Toyotomi se va afla la putere. Zicea că luptăm pentru binele tuturor.

— Nici nu ţi-a trecut prin minte să te întrebi cine este cu adevărat, aşa-i? Fără să te gîndeşti o clipă, te-ai apucat să-ţi sapi propria groapă. Curajul tău mă înspăimîntă, Matahachi.

— Ce să fac?

— Să faci?

— Vă rog, vă rog, ajutaţi-mă!

— Lasă-mă-n pace!

— Dar… dar n-am folosit, de fapt, arma. Nici măcar n-am găsit-o!

— Sigur că nu. N-a sosit la vreme. Dacă Jōtarō, pe care Daizō l-a păcălit să se amestece în acest oribil complot, ar fi ajuns la Edo, aşa cum se plănuise, muscheta ar fi putut fi foarte bine îngropată sub copac.

— Jōtarō? Vreţi să ziceţi băiatul…

— Las-o baltă. Nu te priveşte. Pe tine te priveşte crima de trădare pe care ai comis-o tu şi care nu-ţi poate fi iertată nici măcar de zei sau de Buddha. Ar trebui să nu te mai gîndeşti la salvare.

— Nu-i nici o cale…?

— Sigur că nu!

— Aveţi milă, suspină Matahachi, agăţîndu-se de genunchii lui Takuan.

Preotul se ridică şi îl împinse deoparte.

— Idiotule! urlă el cu o voce gata să năruie acoperişul magaziei.

Ferocitatea privirii lui nu putea fi descrisă în cuvinte – un Buddha nemilos, înfricoşător, neiertător.

Matahachi îi susţinu privirea cîteva clipe. Apoi coborî resemnat capul, iar trupul i se prăbuşi sub suspine.

Takuan luă cuţitul de pe grămada de lemne şi atinse uşor creştetul lui Matahachi.

— Dacă tot vei muri, ai putea s-o faci ca discipol al lui Buddha. Te voi ajuta din prietenie. Închide ochii şi stai liniştit, cu picioarele încrucişate. Graniţa dintre viaţă şi moarte nu-i mai groasă decît o sprînceană. Moartea n-are nimic înfricoşător, nimic dureros. Nu plînge, copile, nu plînge. Takuan te va pregăti să-ţi întîmpini sfîrşitul.

Camera unde se aduna Sfatul Bătrînilor al shōgunului, ca să discute chestiunile de stat, era separată de celelalte părţi ale Castelului Edo. Această încăpere secretă fusese complet înconjurată de alte odăi şi coridoare. Ori de cîte ori urmau să primească vreo decizie a shōgunului, miniştrii mergeau fie în camera de audienţe, fie îi trimiteau o cerere într-o cutie lustruită. Mesajele şi răspunsurile circulau foarte repede de colo-colo, iar Takuan împreună cu seniorul Hōjō vizitaseră deja de cîteva ori camera şi rămăseseră adesea înăuntru ca să discute cît era ziua de lungă.

În ziua aceea, în altă cameră, mai puţin izolată, însă la fel de bine păzită, miniştrii au primit raportul solului din Kiso.

Acesta le spusese că, deşi ordinul de arestare a lui Daizō fusese trimis neîntîrziat, omul scăpase după ce-şi închisese cartierul general din Narai şi luase totul cu el. O percheziţie a scos la lumină cantităţi importante de muniţie şi cîteva

documente care conţineau scrisori trimise şi primite de la susţinătorii clanului Toyotomi, din Osaka. Solul aranjase ca documentele să fie încărcate şi expediate spre capitala shōgunului, iar apoi se zorise înapoi la Edo, mergînd călare.

Miniştrii se simţeau asemenea unor pescari ce aruncaseră o plasă mare şi nu prinseseră decît ceva plevuşcă.

A doua zi, un slujitor al seniorului Sakai, fost membru în Sfatul Bătrînilor, prezentase un alt raport: „În concordanţă cu instrucţiunile înălţimii sale, Miyamoto Musashi a fost eliberat din închisoare. I l-am încredinţat lui Musō Gonnosuke, căruia i-am explicat în amănunt neînţelegerea survenită”.

Seniorul Sakai îl informă imediat pe Takuan şi acesta răspunse uşurat:

— Aţi procedat foarte bine.

— Te rog nu-l lăsa pe prietenul tău să ne judece prea aspru, se scuză Sakai, stînjenit de eroarea comisă în jurisdicţia sa.

Problema legăturilor lui Daizō în Edo fu rezolvată rapid. Soldaţii, aflaţi sub comanda împuternicitului shōgunului, se năpustiseră în prăvălia de amanet de la Shibaura şi confiscaseră pe loc absolut tot, atît bunuri, cît şi documente secrete. În timpul operaţiunii fusese ridicată şi nefericita Akemi, deşi habar n-avea de planurile trădătoare ale stăpînului ei.

Takuan se duse în audienţă la shōgun şi relată întîmplările aşa cum le ştia, informîndu-l cum ieşise totul la iveală. Sfîrşi astfel:

— Vă rog să nu uitaţi nici o clipă că mai există mulţi Daizō din Narai pe lumea asta.

Hidetada acceptă avertismentul, dînd puternic din cap.

— Dacă veţi încerca să-i găsiţi pe toţi şi să-i judecaţi, continuă Takuan, vă veţi pierde un timp preţios. N-o să mai fiţi în stare să îndepliniţi marea operă pe care o aşteptăm de la Înălţimea Voastră, ca succesor al părintelui dumneavoastră.

Shōgunul a înţeles adevărul spuselor lui Takuan şi l-a pus în practică.

— De vreme ce-ai raportat conspiraţia, voi lăsa în seama ta pedepsele.

După ce-i mulţumi din suflet, Takuan adăugă:

— Am fost aici la castel mai mult de-o lună şi asta, fără să vreau. Acum a sosit vremea să plec. Mă voi duce la Koyagyū, în

Yamato, să-l vizitez pe seniorul Sekishūsai. Apoi mă voi întoarce la Daitkuji prin Senshū.

Pomenirea numelui Sekishūsai îi trezi o amintire plăcută lui Hidetada:

— Cum o mai duce cu sănătatea bătrînul Yagyū? întrebă el.

— Din nefericire, seniorul Munenori zice că nu mai are mult de trăit.

Hidetada îşi aminti de vremea cînd se afla în tabăra de la Shōkokuji şi Iesayu îl primise pe Sekishūsai. El era copil pe atunci şi înfăţişarea bărbătească a seniorului îi produsese o impresie puternică.

Takuan rupse tăcerea.

— Mai e o problemă. Consultîndu-ne cu Sfatul Bătrînilor şi avînd permisiunea lor, seniorul Hōjō din Awa şi cu mine am recomandat un samurai pe nume Miyamoto Musashi pentru postul de instructor la Castelul Înălţimii Voastre. Sper că veţi accepta propunerea.

— Mi s-a spus. Casa Hosokawa s-a interesat de el şi acest lucru îi este favorabil. Am hotărît că este bine să mai numesc încă un instructor.

Cu vreo zi sau două înainte de a părăsi castelul, Takuan mai dobîndi un discipol. Se dusese la magazia din spatele locuinţei şefului lucrărilor, îl pusese pe un ajutor de la bucătărie să-i descuie uşa şi lumina căzu pe scăfîrlia rasă a unui bărbat.

Orbit pe moment, novicele, care se credea un om condamnat, îşi ridică încet ochii umili şi rosti:

— Ah!

— Hai! spuse Takuan.

Purtînd straiele preoţeşti trimise de Takuan, Matahachi se ridică nesigur pe picioare de parcă era gata să se prăbuşească în orice clipă. Takuan îl cuprinse încetişor cu braţul şi îl ajută să iasă din magazia de lemne.

Sosise ziua ispăşirii păcatelor. În spatele pleoapelor închise cu resemnare, Matahachi vedea rogojina unde va fi silit să îngenuncheze înainte să-şi ridice călăul sabia. Uitase pesemne că trădătorii urmau să înfrunte o moarte umilitoare prin spînzurare. Lacrimile i se prelingeau pe obrajii proaspăt raşi.

— Poţi merge? îl întrebă Takuan.

Matahachi avea impresia că-i răspunsese; de fapt nu scosese un sunet. Abia dacă îşi dădea seama că ieşeau pe porţile castelului şi traversau podurile ce se întindeau peste şanţurile de apărare exterioare şi interioare. Aşa cum mergea, tîrîndu-şi îndurerat picioarele, semăna cu un animal dus la tăiere.

— Slăvit fie Buddha Amida, slăvit fie Buddha Amida...

Îşi continuă în linişte invocaţia către Buddha, stăpînul luminii eterne.

Trase cu coada ochiului şi privi înapoi spre şanţul exterior, unde se aflau frumoasele case ale nobililor. Departe, spre est, se afla satul Hibiya; în spate, se vedeau străzile din centrul oraşului.

Lumea din jur îl chema plină de viaţă şi lacrimile îi umplură ochii; îl chinuia dorul de a trăi. Închise ochii şi repetă:

— Slăvit fie Buddha Amida, slăvit fie Buddha Amida...

Rugăciunea se auzea mai tare şi mai tare, tot mai repede şi mai repede.

— Grăbeşte-te! îl îndemnă Takuan aspru.

De la şanţ o cotiră spre Otemachi şi traversară un loc viran. Matahachi avea impresia că parcursese deja mii de kilometri. Oare drumul o s-o ţină tot aşa pînă în iad, cu lumina zilei care se transformă în beznă?

— Aşteaptă aici! porunci Takuan.

Se găseau în mijlocul unui teren deschis; la stînga, apa noroioasă curgea în şanţul de apărare, venind de la podul Tokiwa.

Chiar vizavi de stradă se afla un zid de pămînt, care fusese acoperit cu var nu cu multă vreme în urmă. În spatele lui se găsea palisada noii închisori şi-un grup de clădiri întunecate ce arătau ca nişte case obişnuite, cu toate că acolo era, în realitate, sediul împuternicitului din Edo.

Matahachi nu mai putea merge; îi tremurau picioarele. Se prăbuşi la pămînt. Pe undeva prin iarbă, cîntecul pitpalacului îi arăta poteca spre drumul nefiinţei.

Să fugă? Picioarele şi mîinile nu-i fuseseră legate. Dar nu, se gîndi el, nu mai putea să scape. Dacă shōgunul hotăra să-l prindă, nu mai găsea nici o frunză, nici un fir de iarbă în spatele căruia să se ascundă.

În sufletul lui o striga pe mama sa, care îi părea acum foarte dragă. N-ar fi ajuns aici de n-ar fi părăsit-o. Îşi aminti şi de

celelalte femei: Okō, Akemi, Otsū şi altele pe care le îndrăgise sau cu care flirtase. Dar numai pe mama dorea arzător s-o mai vadă. Dacă ar avea şansa de a trăi, nu i s-ar mai împotrivi niciodată, n-ar mai rămîne tot fiul cel rău.

Simţi fiori reci la ceafă. Se uită în sus la cele trei gîşte sălbatice care-şi croiau drum spre golf şi le invidia.

Simţi nevoia de a fugi ca pe o mîncărime. La urma urmei, de ce nu? N-avea nimic de pierdut. Chiar dacă-l prindeau, nu putea fi mai rău decît acum. Se uită disperat la poarta de peste stradă. Nici urmă de Takuan.

Sări în picioare şi o luă la fugă.

— Stai!

Cînd auzi vocea aceea puternică, i se stinse tot avîntul. Privi în jur şi îl văzu pe unul dintre slujitorii împuternicitului. Omul înaintă şi-l pocni în umăr cu parul său lung. Îl doborî dintr-o lovitură şi-l pironi la pămînt, aşa cum un copil înfige băţul într-o broască.

Takuan ieşi din casa împuternicitului însoţit de cîţiva soldaţi din gardă şi de căpitanul lor. Scoteau un prizonier legat cu funii.

Căpitanul alese locul pedepsei şi două rogojini proaspăt împletite fură puse pe jos:

— Îi dăm drumul? îl întrebă el pe Takuan, care aprobă din cap.

În vreme ce căpitanul şi preotul se aşezau să privească, slujitorul strigă, ridicîndu-şi bastonul:

— În picioare!

Matahachi încercă să îndeplinească porunca, dar era prea slăbit ca să se poată mişca. Slujitorul îl înşfăcă mînios de spatele chimonoului şi îl trînti pe o rogojină.

Se aşeză. Capul îi căzu în piept. Nu mai auzea nici măcar pitpalacul. Deşi era conştient de vocile din jur, nu le înţelegea clar, de parcă ar fi fost despărţite de el printr-un zid.

Cînd cineva îi şopti numele, îşi ridică ochii.

— Akemi! gîfîi el. Ce cauţi aici?

Ea îngenunchease pe altă rogojină.

— Gata vorba!

Doi soldaţi îi atinseră cu bastoanele. Căpitanul se ridică în picioare şi începu să citească documentele judecăţii împreună cu sentinţele, cu o voce aspră şi demnă. Akemi îşi stăpînea

lacrimile, dar Matahachi plîngea fără jenă. Căpitanul termină, se aşeză iar, şi urlă:

— Loviţi!

Două şiruri de soldaţi de grade inferioare, ducînd nuiele lungi de bambus despicat, se aranjară pe poziţii şi începură să lovească sistematic spinările prizonierilor.

— Unu… doi… trei… numărau ei.

Matahachi gemea. Akemi, cu capul plecat şi faţa cenuşie, strîngea din dinţi şi făcea eforturi disperate să îndure suferinţa.

— Şapte… opt… nouă…

Nuielele se înmuiaseră; părea că iese fum din vîrfurile lor.

Cîţiva trecători se opriră la marginea terenului ca să privească.

— Ce se-ntîmplă aici?

— Am impresia că pedepsesc doi prizonieri.

— Le dau probabil o sută de lovituri.

— N-au fost nici cincizeci încă.

— Doare al naibii.

Soldatul se apropie şi îi luă prin surprindere, bătînd cu bastonul în pămînt.

— Căraţi-vă! N-aveţi ce căuta aici!

Cei doi gură-cască se mutară mai încolo şi cînd priviră înapoi, înţeleseră că se isprăvise pedeapsa. Soldaţii aruncară nuielele, care nu mai erau decît nişte beţişoare slăbite, şi-şi şterseră feţele de sudoare.

Takuan se ridică. Căpitanul era deja în picioare. Făcură un schimb de saluturi şi omul îi duse pe soldaţi înapoi la casa împuternicitului. Takuan rămase nemişcat cîteva clipe, privind siluetele îngenuncheate pe rogojini. Nu mai zise nimic şi plecă.

Shōgunul îi făcuse mai multe daruri; el le donase diverselor temple zen din oraş, şi totuşi se porniseră bîrfele în Edo. Unii spuneau că era un preot ambiţios, care-şi băga nasul în politică, alţii ziceau că, dimpotrivă, era un spion trimis de familia Tokugawa să tragă cu urechea prin Osaka, iar alţii îl numeau pur şi simplu „conspiratorul în negru”.

Zvonurile nu-l deranjau. Deşi îi păsa foarte mult de bunăstarea ţării, nu-l interesa dacă cele două flori proaspete ale naţiunii – Castelele Edo şi Osaka – înfloreau sau se ofileau.

Cîteva raze slabe ale soarelui se filtrau printre nori; ciripitul pitpalacului se auzi din nou. Cele două siluete nu se mişcară multă vreme, cu toate că nu leşinaseră.

În cele din urmă, Akemi bolborosi:

— Uite, Matahachi, apă.

În faţa lor se găseau două găleţi de lemn pline cu apă şi fiecare avea un polonic. Se aflau acolo pentru a dovedi că împuternicitul nu era lipsit de inimă.

După ce înghiţi lacomă, Akemi îi oferi lui Matahachi polonicul. Cum el nu reacţionă, ea întrebă:

— Ce ai? Nu vrei?

El întinse încet mîna şi îl luă. Bău şi el cu lăcomie.

— Te-ai făcut preot?

— A… Asta-i tot?

— Care tot?

— Gata cu pedeapsa? Nu ne-au tăiat capetele încă?

— Aşa ar fi trebuit. Nu l-ai auzit pe cel care a citit sentinţa?

— Ce zicea?

— Zicea că sîntem surghiuniţi din Edo.

— Am rămas în viaţă! chiui el. Aproape nebun de fericire, sări în picioare şi plecă fără s-o mai privească pe fată.

Ea îşi ridică mîinile şi începu să-şi aranjeze părul. Apoi îşi potrivi chimonoul, legîndu-şi *obi*-ul.

— Fără pic de ruşine, murmură ea printre buzele schimonosite.

Matahachi nu mai era decît o pată la orizont.

Provocarea

După cîteva zile la Hōjō, Iori se plictisise. N-avea altceva de făcut decît să se joace.

— Cînd se întoarce Takuan? îl întrebă el într-o dimineaţă pe Shinzō, dornic să afle ce i se întîmplase lui Musashi.

— Tata-i încă la castel, deci probabil şi Takuan e tot acolo, veni răspunsul. Se întorc ei într-o bună zi. De ce nu te joci cu caii?

Iori o zbughi la grajduri şi aruncă o şa de sidef, lustruită, pe spinarea calului favorit; îl călărise şi ieri şi alaltăieri fără să-i spună lui Shinzō. Faptul că acum i se dăduse voie îl făcea să se simtă mîndru. Încălecă şi ţîşni pe poarta din spate, la galop.

Casele seniorilor, potecile printre cîmpuri, culturile de orez, pădurile – toate îi treceau rapid pe dinainte şi se pierdeau în urmă. Şirurile strălucitoare de tigve, iarba roşiatică, anunţau înaintarea în toamnă. Munţii Chichibu se ridicau în spatele cîmpiei Musashino.

„E pe undeva prin munţi”, se gîndi Iori. Şi-l imaginase pe profesorul său iubit la închisoare, iar lacrimile de pe obraji făceau ca vîntul să i se pară alinător de răcoros.

Ce-ar fi dacă ar merge să-l vadă? Fără să mai stea pe gînduri, biciui calul şi se năpustiră amîndoi spre întinderea argintie şi pufoasă de eulalia.

După ce mai goni vreun kilometru cu o viteză năprasnică, trase de frîu, zicîndu-şi „Poate s-o fi întors acasă.”

Găsi casa cea nouă terminată, dar pustie. La cea mai apropiată parcelă de orez se opri şi le strigă ţăranilor, care strîngeau recoltele:

— L-a văzut careva pe profesorul meu?

Aceştia clătinară din cap cu tristeţe.

Atunci trebuia să fie la Chichibu. Călare, putea s-ajungă acolo într-o zi.

După o vreme poposi în satul Nobidome.

Intrarea în cătun era blocată, de fapt, de caii samurailor, cai de povară, cufere, palanchine şi vreo patruzeci-cincizeci de oameni îşi luau prînzul. Se întoarse ca să găsească un drum ocolit.

Trei, patru slujitori de samurai alergară după el.

— Hei, ticălos mic, aşteaptă!

— Cum aţi spus? exclamă Iori furios.

— Dă-te jos de pe cal!

Acum se aflau în dreapta şi-n stînga băiatului.

— De ce? Nici măcar nu vă cunosc.

— Tacă-ţi gura şi dă-te jos!

— Nu! Nu mă forţaţi voi pe mine!

Înainte să priceapă ce se întîmplă, un om îl înhăţă de picior şi îl rostogoli de pe cal.

— Cineva vrea să te vadă. Hai cu mine!

Îl luă de guler şi îl împinse către o ceainărie de pe stradă.

Osugi stătea afară cu un par în mînă. Îi îndepărtă pe servitori cu o mişcare a mîinii. Avea straie de călătorie şi era însoţită de cîţiva samurai. Iori nu ştia ce să facă şi nici n-avea timp de gîndire.

— Ţînc obraznic! spuse Osugi şi-i arse una cu parul peste umăr.

Băiatul încercă să adopte o atitudine demnă, cu toate că văzuse ce mulţi erau.

— Musashi are cei mai buni elevi. Ha! Am auzit că eşti unul dintre ei.

— N-aş… n-aş spune asta dac-aş fi în locul tău.

— Nu?

— N-am nici o treabă cu tine.

— Ba da, ai. O să ne spui cîte ceva. Cine te-a trimis după noi?

— Să vin după voi? întrebă Iori cu un fornăit dispreţuitor.

— Cum de-ndrăzneşti să vorbeşti aşa! chelălăi bătrîna. Nu te-a învăţat Musashi să te porţi civilizat?

— N-am nevoie de lecţiile tale. Plec.

— Ba nu! zbieră Osugi şi-i puse piedică cu parul.

— Auu!

Iori se prăbuşi la pămînt.

Slujitorii îl culeseră de-acolo şi îl duseră la prăvălia morarului, de lîngă intrarea în sat, unde se afla un samurai de rang mai

înalt. Terminase masa şi sorbea nişte apă fierbinte. Văzînd dilema băiatului, se porni pe rîs.

„Am încurcat-o”, se gîndi Iori întîlnind privirea celuilalt.

Cu o căutătură victorioasă, Osugi îşi împinse bărbia în afară şi spuse:

— Vezi! Exact ce-am crezut, era Iori. Ce-o mai avea Musashi de gînd? Cine altcineva l-ar fi pus pe urmele noastre?

— Hm, mormăi Kojirō, dînd din cap şi îndepărtînd slujitorii după ce-i poruncise unuia să-l lege pe băiat.

Kojirō zîmbi şi dădu din cap. Încremenit sub privirea samuraiului, Iori nu mai era-n stare să stea drept şi cu atît mai puţin s-o ia la fugă.

Kojirō zise:

— Ai auzit ce-a spus bătrîna. E adevărat?

— Nu. Am ieşit să călăresc. Nu v-am urmărit nici pe voi, nici pe nimeni altcineva.

— Hm, s-ar putea. Dacă Musashi ar fi cît de cît samurai, n-ar recurge la trucuri ieftine.

Apoi începu să gîndească cu voce tare:

— Pe de altă parte, dacă ar afla c-am plecat brusc într-o călătorie cu un regiment din samuraii lui Hosokawa, ar deveni bănuitor şi-ar trimite pe cineva să ne spioneze.

Schimbarea din înfăţişarea lui Kojirō era izbitoare. Nu mai avea cîrlionţi, părul îi fusese ras după moda samurailor. În locul straielor ţipătoare, purta acum un chimonou negru, care, împreună cu *hakama* de ţăran, îi dădea o înfăţişare mai aşezată. Îşi ţinea la coapsă Sabia de Bizen. Speranţa lui de a deveni vasalul Casei Hosokawa se împlinise, dar nu pentru o retribuţie de cinci mii de baniţe, cît sperase el, ci doar pentru jumătate.

Grupul din faţă, sub comanda lui Kakubei, fusese trimis înainte pe drumul către Buzen, pentru a pregăti întoarcerea lui Hosokawa Tadatoshi. Cu cîtva timp în urmă, acesta îi ceruse shōgunului să-i aprobe plecarea acasă, argumentînd că tatăl său era destul de bătrîn. Shōgunul i-o aprobase şi dovedise astfel că nu punea la îndoială în nici un fel loialitatea Casei Hosokawa.

Osugi ţinuse să vină şi ea pentru că voia neapărat să se întoarcă acasă. Nu renunţase la poziţia ei de cap de familie şi totuşi, lipsise aproape zece ani. Probabil că unchiul Gon ar fi avut grijă de toate dacă ar mai fi trăit. După cum stăteau

lucrurile, avea impresia că va fi nevoită să rezolve anumite chestiuni de familie.

Urmau să treacă prin Osaka, unde lăsase cenuşa lui Gon. Intenţiona s-o ducă la Mimasaka, să-i facă o slujbă de pomenire. Trecuse de asemenea foarte multă vreme de cînd nu se mai rugase pentru străbunii lor. Oricum, se putea întoarce pentru a-şi atinge ţelul după ce-şi aranja problemele acasă.

În ultima vreme fusese mulţumită de ea, crezînd că-i dăduse o lovitură puternică lui Musashi. Cînd auzise întîia dată de la Kojirō despre recomandarea ce-o primise Musashi, fusese teribil de supărată. Dacă el primea numirea, nu i-ar mai cădea uşor în plasă.

Atunci, Osugi se hotărîse să împiedice un dezastru pentru shōgun şi întreaga naţiune. Nu-l întîlnise pe Takuan, dar vizitase Casa Yagyū şi Casa Hōjō, denunţîndu-l pe Musashi şi susţinînd că ridicarea lui în rang ar fi o nebunie. Nemulţumindu-se numai cu atît, îşi repetase calomniile pe la casele fiecărui ministru unde o primiseră slujitorii.

Kojirō, bineînţeles, nu făcea nici un efort s-o oprească, dar nici n-o încuraja în mod special, ştiind că bătrîna nu contenea pînă nu-şi ducea treaba la bun sfîrşit. Şi o dusese. Ticluise chiar scrisori defăimătoare despre trecutul lui Musashi şi le împrăştiase pe la reşedinţele împuternicitului din Edo şi pe la Sfatul Bătrînilor. Chiar şi Kojirō se întreba dacă nu mersese prea departe, înainte ca ea să-şi fi terminat misiunea.

O încurajase să călătorească deoarece credea că-i mai bine pentru el ca Osugi să fie departe, pe la ţară, unde nu avea posibilitatea să pricinuiască nici cel mai mic rău.

Singurul lucru pe care-l regreta Osugi era că Matahachi nu se afla acolo; bătrîna avea totuşi convingerea că într-o bună zi el îşi va da seama cine a avut dreptate şi se va întoarce la ea.

Iori ştia ce se întîmplase. Era incapabil să fugă şi nu îndrăznea să plîngă de teamă să nu-l facă de rîs pe Musashi. Se simţea încolţit de duşmani.

Kojirō îl privea intenţionat drept în ochi, dar, spre uimirea lui, băiatul nici nu clipea.

— Ai o pensulă şi nişte cerneală? o întrebă el pe Osugi.

— Da, însă cerneala s-a uscat toată. De ce?

— Vreau să scriu o scrisoare. Anunţurile puse de oamenii lui Yajibei nu l-au scos pe Musashi din ascunziş şi nu se ştie pe

unde-o fi. Iori este cel mai bun sol la care ne-am putea gîndi. Cred că-i voi trimite profesorului său un bilet, dacă tot plec din Edo.

— Şi ce-ai vrea să-i scrii?

— Nimic deosebit. Îi voi spune să-şi vadă de treabă cu sabia lui şi să mă viziteze la Buzen. Sînt gata s-aştept toată viaţa. Să vină cînd va socoti că are încredere în mine.

Osugi îşi ridică mîinile îngrozită:

— Cum poţi să vorbeşti aşa? Întreaga viaţă, ai! Eu n-am atîta vreme de aşteptat. Vreau să-l văd mort în cel mult doi, trei ani.

— Las’ pe mine! O să am grijă şi de problema ta şi de-a mea.

— Nu vezi că îmbătrînesc? Trebuie să se întîmple cît mai sînt încă în viaţă.

— Dacă o să ai grijă de tine, vei fi prin preajmă cînd sabia mea îşi va face datoria.

Kojirō îşi luă cutia cu uneltele de scris şi se duse la un pîrîu din apropiere, ca să înmoaie cerneala. Încă în picioare, scoase din chimonou o hîrtie. Scrise repede, însă caligrafia şi conţinutul erau opera unui expert.

— Poţi să foloseşti asta pentru lipit, spuse Osugi întinzîndu-i nişte boabe de orez fiert pe o frunză.

Kojirō le sfărîmă între degete şi întinse pasta pe marginea scrisorii, sigilînd-o. Pe spate scrise: „Din partea lui Sasaki Ganryū, vasal al Casei Hosokawa”.

— Ia vino încoace, băiete. Nu-ţi fac nimic. Vreau să-i duci această scrisoare lui Musashi. Ai grijă să o primească, pentru că-i importantă.

Iori făcu cîţiva paşi înapoi, apoi mîrîi aprobator şi smulse scrisoarea din mîna lui Kojirō.

— Ce-i înăuntru?

— Ce i-am spus şi bătrînei.

— Pot să văd?

— Doar n-o să rupi acum sigiliul.

— Dac-aţi scris ceva jignitor, n-o iau.

— Nu-i nimic nepoliticos acolo. L-am rugat să-şi aducă aminte de înţelegerea noastră şi i-am transmis că abia aştept să-l văd din nou, poate chiar în Buzen, dacă va fi prin preajmă.

— Ce înseamnă „să-l văd din nou”?

— Adică la hotarul dintre viaţă şi moarte.

Obrajii lui Kojirō se îmbujorară.

Îndesîndu-şi scrisoarea în chimonou, băiatul îi răspunse:

— Bine, o să i-o dau.

Apoi plecă. După vreo treizeci de metri se opri, se întoarse şi scoase limba la Osugi.

— Babă nebună! zbieră el.

— Ce... ce?

Bătrîna era gata s-o pornească pe urmele lui, dar Kojirō o luă de braţ şi o trase înapoi.

— Treacă de la tine, spuse el cu un zîmbet lugubru. E doar un copil.

Pe urmă îi strigă lui Iori:

— Altceva mai inteligent n-ai de zis?

— Nu...

Lacrimi de mînie i se ridicau din adîncul pieptului.

— O să vă pară vouă rău! Nu-i chip pentru Musashi să scape de voi?

— Aşa eşti tu! Nu renunţi niciodată. Dar îmi place cum îi iei apărarea. Dac-o să moară, vino la mine. O să mături grădina sau îţi găsim noi şi altceva de făcut.

Fără să-şi dea seama că Kojirō îl tachina, Iori se simţi jignit pînă-n măduva oaselor. Culese o piatră de pe jos. Cînd ridică braţul s-o arunce, samuraiul îl fixă cu privirea:

— Să nu faci asta, rosti el cu o voce calmă, dar puternică.

Iori, simţind că privirea celuilalt îl străpunse ca un glonţ, aruncă piatra şi fugi. Alergă întruna pînă cînd, complet epuizat, se prăbuşi în mijlocul cîmpiei Musashino.

Rămase acolo şi se gîndi la omul pe care-l considera profesorul său. Cu toate că ştia ce mulţi duşmani avea Musashi, îl privea ca pe o persoană importantă şi dorea să ajungă el însuşi vestit. Se hotărî să se pregătească pentru a deveni puternic cît mai repede cu putinţă, deoarece simţea că trebuie să întreprindă ceva ca să-şi îndeplinească obligaţiile faţă de profesorul său şi să-l păzească pe viitor.

Amintirea luminiţei înfiorătoare din ochii lui Kojirō începu iar să-l deranjeze şi se întreba cum de era în stare Musashi să sfideze un bărbat atît de puternic. Ajunse la concluzia pesimistă că însuşi maestrul avea nevoie să studieze şi să exerseze mai mult. Se ridică în picioare.

Ceaţa albă, care se rostogolea de pe munte, se răspîndi peste cîmpie. Hotărît să meargă la Chichibu pentru a înmîna scrisoarea, îşi aduse brusc aminte de cal. Îi era teamă să nu fi fost furat; îl căută nebuneşte, chemîndu-l şi fluierînd aproape la fiecare pas.

I se păru că aude tropotul copitelor venind din direcţia unui iaz aflat, probabil, prin apropiere. Alergă într-acolo. Dar nu găsi nici cal, nici lac. Ceaţa tremurătoare se risipea.

Zări o vietate neagră care se mişca şi se apropie. Un mistreţ sălbatic se opri din rîmat şi trecu chiar pe lîngă el. Animalul dispăru apoi printre trestii. Ceaţa lăsa în urmă-i o dîră albă de parcă ar fi fost strînsă înapoi de bagheta unui magician. În vreme ce-o privea dezorientat, auzi clipocitul apei. Se apropie şi văzu luna oglindindu-se într-un pîrîu plin de pietre.

Întotdeauna fusese simţitor la tainele cîmpiei deschise. Credea, din tot sufletul, că cel mai mic gîndăcel poseda puterea spirituală a zeilor. În ochii lui, nimic nu era fără suflet, nici frunzele în bătaia vîntului, nici apa unduioasă sau vîntul călător. Înconjurat de natură, sufletul lui se umplea de singurătatea tremurătoare a sfîrşitului de toamnă, de dorul melancolic pe care îl simţeau, probabil, iarba, gîzele şi apa.

Plîngea tare şi umerii i se scuturau, dar lacrimile erau dulci, nu amare. Dacă vreo fiinţă nepămînteană – o stea sau duhul cîmpiei – l-ar fi întrebat de ce plînge, n-ar fi fost în stare să răspundă. Dacă duhul curios ar fi insistat, alinîndu-l şi înduplecîndu-l, poate ar fi răspuns în cele din urmă:

— Deseori plîng atunci cînd mă aflu în mijlocul naturii. Mereu am impresia că se află pe undeva, în apropiere, casa Hōtengahara.

Plînsul îi împrospăta sufletul. După ce se uşura astfel, cerul şi pămîntul îl consolau. Cînd lacrimile se uscau, scăpa de supărare, iar sufletul îi rămînea curat şi proaspăt.

— Ăsta-i Iori, nu-i aşa?

— Cred că da.

Băiatul se întoarse în direcţia vocilor şi văzu două siluete conturîndu-se, întunecate, în lumina înserării.

— *Sensei*! ţipă el, împiedicîndu-se în timp ce alerga către bărbatul de pe cal. Tu eşti!

Nebun de bucurie, se agăţă de frîu ca să se asigure că nu visase.

— Ce s-a întîmplat? întrebă Musashi. Ce cauţi aici singur?

Părea cam tras la faţă – oare din cauza luminii palide? Însă după căldura vocii profesorului său tînjise Iori atîta amar de vreme.

— Mă gîndeam să mă duc la Chichibu…

Şaua îi atrase privirea.

— Ei, ăsta-i calul pe care am venit eu!

Gonnosuke zîmbi şi întrebă:

— E al tău?

— Da.

— Nu ştiam. Hoinărea pe lîngă rîul Iruma aşa că l-am luat ca pe un dar ceresc pentru Musashi.

— Zeul cîmpiei l-a trimis să vă întîmpine, spuse Iori sincer.

— Calul tău, zici? Şaua asta aparţine unui samurai care nu cîştigă mai puţin de cinci mii de baniţe pe an.

— De fapt, e al lui Shinzō.

Descălecînd, Musashi întrebă:

— Ai stat la el acasă?

— Da, Takuan m-a dus acolo.

— Şi ce-i cu noua noastră casă?

— E totul gata.

— Bun, ne vom duce acolo.

— Sensei…

— Da.

— Aţi slăbit foarte mult. De ce?

— Mi-am petrecut cîtva timp în meditaţie.

— Cum aţi ieşit din închisoare?

— O să-ţi povestească Gonnosuke mai tîrziu. Pînă una alta, să zicem că zeii au fost de partea mea.

— Nu-ţi mai face griji, Iori, spuse Gonnosuke. Nimeni nu s-a îndoit de nevinovăţia lui.

Uşurat, Iori deveni vorbăreţ şi le povesti cum se întîlnise cu Jōtarō şi cum plecase acesta spre Edo. Cînd ajunse la „bătrîna aceea oribilă” care se arătase la conacul Hōjō, îşi aminti de scrisoarea lui Kojirō.

— Ah, uitam ceva important! exclamă el şi-i înmînă scrisoarea.

— O scrisoare de la Kojirō!

Surprins, Musashi o ţinu în mînă cîteva clipe ca şi cînd ar fi fost o misivă de la un prieten de mult pierdut.

— Unde l-ai văzut? întrebă.

— În satul Nobidome. Baba era cu el. Zicea că merg la Buzen.

— Da?

— Era cu un detaşament din samuraii lui Hosokawa… Mai bine aţi avea grijă şi n-aţi risca, *Sensei*.

Musashi îşi îndesă scrisoarea nedesfăcută în chimonou şi dădu din cap.

Crezînd că n-a fost bine înţeles, Iori continuă:

— Kojirō ăla e tare puternic, nu-i aşa? Are ceva cu dumneavoastră.

Îi povesti lui Musashi fiecare amănunt al întîlnirii cu duşmanul.

Cînd ajunseră la căsuţa lor, băiatul se duse la poalele dealului să caute de mîncare, iar Gonnosuke adună lemne şi cără apă.

Se aşezară în jurul focului care ardea strălucitor în vatră şi se bucurară de plăcerea de a fi din nou împreună, teferi şi nevătămaţi. Atunci Iori observă cicatricele proaspete şi vînătăile de pe braţele şi gîtul lui Musashi.

— Cum de v-aţi ales cu astea? întrebă. Sînteţi plin de lovituri.

— Nu contează. Ai dat mîncare la cal?

— Da, stăpîne.

— Mîine trebuie să-l duci înapoi.

A doua zi devreme, Iori încălecă şi ieşi la o mică plimbare înainte de micul dejun. Cînd soarele se ridică deasupra orizontului, îşi opri calul şi privi cu gura căscată de admiraţie.

— Sculaţi-vă, *Sensei*! Repede! E ca atunci cînd l-am văzut pe muntele Chichibu. Soarele e uriaş şi arată de parcă ar sta să se rostogolească peste cîmpie. Sculaţi-vă, Gonnosuke!

— Bună dimineaţa! zise Musashi din crîng, unde se dusese să facă o plimbare.

Prea entuziasmat ca să se gîndească la mîncare, Iori continuă:

— Am plecat.

Băiatul porni în galop.

Musashi îl petrecu cu privirea pînă se îndepărtă şi ajunse de mărimea unei păsări ce înainta spre centrul soarelui. Pata neagră se micşoră din ce în ce mai mult şi fu înghiţită, în cele din urmă, de globul de foc.

Poarta spre glorie

Înainte să mănînce, omul de la poartă a greblat grădina, a pus frunzele pe foc şi a deschis uşa. Shinzō se sculase mai de mult. Îşi începu ziua ca de obicei, adică citind nişte poezii din clasicii chinezi. Apoi, îşi mai exersă puţin sabia.

De la fîntînă, unde se dusese să se spele, o luă spre grajduri, să arunce o privire la cai.

— Băiete, strigă el.

— Da, stăpîne,

— Nu s-a întors mînzul roib?

— Nu, dar mai mult mă îngrijorează băiatul decît calul.

— Nu e cazul. Iori a crescut la ţară. Ştie să-şi poarte de grijă.

Paznicul mai în vîrstă veni şi îi spuse lui Shinzō că nişte persoane voiau să-l vadă şi-l aşteptau în grădină.

În drum spre casă, Shinzō le făcu semn cu mîna şi, în vreme ce se apropia de ei, unul dintre bărbaţi zise:

— A trecut multă vreme de cînd nu ne-am văzut.

— Mă bucur să vă văd iar împreună, spuse el.

— Cum te mai simţi?

— Minunat, după cum constaţi.

— Am auzit c-ai fost rănit.

— Nu prea grav. Ce vă aduce pe aici aşa devreme?

— Am avea o chestiune de discutat cu tine.

Cei cinci foşti ucenici ai lui Obata Kagenori, toţi feciori chipeşi ai purtătorilor de stindard sau ai învăţaţilor chinezi, schimbară cîteva priviri.

— Hai să mergem acolo, zise Shinzō, arătîndu-le un dîmb acoperit de arţari, aflat într-un colţ al grădinii.

Cînd ajunseră la foc, se opriră şi rămaseră în jurul lui. Shinzō îşi duse mîna la ceafă şi apoi, văzînd că ceilalţi îl privesc, le zise:

— Cînd e frig, mă cam doare.

Îi examinară pe rînd cicatricele.

— Am auzit că asta-i opera lui Sasaki Kojirō.

Se lăsă o tăcere scurtă, încordată.

— Din întîmplare, azi am venit să vorbim despre Kojirō. Ieri am aflat că el a fost cel care l-a ucis pe Yogorō.

— Bănuiam eu. Aveţi vreo dovadă?

— Culese pe-apucate, dar convingătoare. Trupul lui Yogorō a fost găsit la poalele dealului Isarago, în spatele templului. Casa lui Kakubei se află la jumătatea drumului pe deal în sus. Kojirō a locuit acolo.

— Hmm! Nu m-ar mira dacă Yogorō s-ar fi dus singur să-l întîlnească.

— Sîntem aproape siguri că aşa s-a întîmplat. Cu vreo trei, patru nopţi înainte de găsirea cadavrului, un florar a văzut un bărbat ce semăna cu Yogorō, urcînd dealul. Probabil, Kojirō l-a ucis şi i-a dus trupul jos.

Cei şase băieţi se uitară grav unii la alţii, iar ochii le oglindeau mînia tăcută.

Shinzō, cu faţa încălzită de foc, întrebă:

— Asta-i tot?

— Nu. Vrem să vorbim despre viitorul Casei Obata şi despre cum vom rezolva problema cu Kojirō.

Shinzō căzu pe gînduri. Omul care vorbise primul zise:

— Probabil c-ai şi auzit vestea. Kojirō a devenit vasalul lui Hosokawa Tadatoshi. Acum e-n drum spre Buzen şi n-a plătit pentru tot ce-a făcut – a pătat reputaţia maestrului nostru, i-a ucis singurul fiu şi moştenitor şi ne-a măcelărit camarazii.

— Shinzō, îl îndemnă al treilea om, ca studenţi ai lui Obata Kagenori, sîntem datori să întreprindem ceva.

Firicele de cenuşă albă zburau din foc. Un samurai trase pe nas nişte fum şi tuşi.

După ce îi ascultă cîteva clipe cum îşi exprimau indignarea amară, Shinzō rosti:

— Sînt şi eu, bineînţeles, una dintre victime şi am un plan al meu. Dar, spuneţi-mi, voi ce aveţi în minte?

— Ne-am gîndit să înaintăm un protest seniorului Hosokawa. Îi vom povesti totul şi-i vom cere să ni-l predea pe Kojirō.

— Şi apoi?

— Îi vom înfige căpăţîna într-o ţeapă, în faţa mormintelor profesorului nostru şi al fiului său.

— S-ar putea s-o faceţi dacă vi-l dă legat fedeleş. Dar oamenii lui Hosokawa nu vor fi de acord cu asta. Chiar dacă a fost de curînd angajat, rămîne vasalul lor şi-i preţuiesc talentul.

Plîngerea voastră n-ar fi luată decît ca o dovadă a puterii lui. Care *daimyō* şi-ar preda vasalul legat, fără să aibă justificări serioase?

— Atunci vom fi nevoiţi să luăm măsuri extreme.

— Ca de pildă?

— Grupul cu care călătoreşte este destul de mare. I-am putea ajunge din urmă. Cu tine pe post de conducător, noi şase şi alţi discipoli credincioşi...

— Vreţi să spuneţi... să-l atacăm?

— Da. Vino cu noi!

— Nu-mi prea place ideea.

— Nu eşti tu cel ales pentru a duce mai departe numele lui Obata?

— E cam greu să recunoaştem că avem un duşman mai puternic decît noi, rosti Shinzō gînditor. Şi totuşi, la drept vorbind, Kojirō este un om de arme mai bun. Chiar dacă am aduce o duzină de oameni, mi-e teamă că nu vom realiza altceva decît să ne sporim ruşinea.

— Ai de gînd să stai degeaba? întrebă unul dintre ei, indignat.

— Nu, nu-mi convine nici mie să-l las în pace după ce ne-a provocat atîtea necazuri. Dar sînt dispus să mai aştept pînă la vremea potrivită.

— Eşti teribil de răbdător, spuse unul dintre ei, sarcastic.

— Nu cumva încerci să scapi de responsabilitate? întrebă un altul.

Cum Shinzō nu le dădu nici un răspuns, cei cinci pricepură că nu mai avea rost să discute şi plecară grăbiţi.

Pe drum trecură pe lîngă Iori, care descălecase la poartă şi ducea calul spre grajduri. După ce legă calul, îl văzu pe Shinzō lîngă foc şi se duse într-acolo.

— Ai venit!

— Da, răspunse Iori. V-aţi certat cu cineva?

— De ce mă întrebi?

— Cînd am venit, am trecut pe lîngă nişte samurai. Păreau furioşi. Spuneau lucruri ciudate de genul „l-am apreciat prea mult” şi „n-are pic de vlagă-n el”.

— Asta nu dovedeşte nimic, zise Shinzō, rîzînd. Vino lîngă foc şi încălzeşte-te.

— Cine are nevoie de foc? Am călărit fără oprire de la Musashino pînă aici.

— Pari bine dispus. Unde-ai stat azi-noapte?

— Acasă. S-a întors *Sensei*.

— Auzisem că a venit sau că urma să vină în curînd.

— Ştiaţi?

— Mi-a spus Takuan. Ai aflat veştile, Iori?

— Ce veşti?

— Profesorul tău va fi un om vestit. Mare noroc pentru el. Va fi unul dintre instructorii shōgunului. Îşi va putea fonda propria-i Şcoală de arme.

— Chiar aşa?

— Nu te bucuri?

— Cum să nu! Sînt mai fericit ca oricînd. Pot să împrumut calul?

— Acum? De-abia te-ai întors.

— Vreau să mă duc să-i spun.

— Nu-i nevoie. Pînă la sfîrşitul zilei, Sfatul Bătrînilor va trimite o înştiinţare oficială. De îndată ce o primesc, voi merge eu însumi să-i duc vestea.

— O să vină aici?

— Da, îl linişti Shinzō.

Aruncînd o ultimă privire spre focul ce se stingea, porni către casă, înveselit puţin de Iori, însă îngrijorat de soarta prietenilor săi, care plecaseră furioşi.

Înştiinţarea nu întîrzie prea mult. Un sol veni după vreo două ceasuri cu o scrisoare de la Takuan şi cu poruncă pentru Musashi să se prezinte a doua zi la Pavilionul de Primire, chiar în faţa porţii Wadakura. După ce-i va fi confirmată numirea, shōgunul îl va primi în audienţă.

Cînd Shinzō, însoţit de un slujitor, ajunse la căsuţa din cîmpia Musashino, îl găsi pe Musashi stînd la soare, cu un pisoi în braţe şi discutînd cu Gonnosuke.

Nu schimbară prea multe vorbe. Shinzō spuse doar:

— Am venit după tine.

— Mulţumesc, spuse Musashi. Doream să te vizitez ca să-ţi mulţumesc pentru că ai avut grijă de Iori.

Fără a mai adăuga nimic, încălecă pe calul adus de tînăr şi se întoarse la Ushigone.

Seara, pe cînd se afla alături de Takuan şi seniorul Ujikatsu, se simţi teribil de norocos că-i poate privi pe aceşti oameni, inclusiv pe Shinzō, ca pe nişte adevăraţi prieteni.

Dimineaţa, cînd se trezi, văzu că hainele potrivite pentru ocazia ce-l aştepta îi fuseseră aranjate lîngă pat, laolaltă cu un evantai şi un şerveţel de hîrtie. La micul dejun, seniorul Ujikatsu îi spuse:

— Azi e o zi mare. Ar trebui să te bucuri.

La masă aveau orez, fasole roşie, cîte un peşte pentru fiecare şi alte feluri de mîncare ce se serveau numai la ocazii speciale. Meniul semăna cu cel alcătuit pentru ceremoniile în care se sărbătorea intrarea urmaşilor familiei Hōjō în rîndul adulţilor.

Musashi ar fi vrut să refuze numirea. La Chichibu meditase asupra celor doi ani petrecuţi în Hōtengahara şi la ambiţia sa de a-şi pune sabia în slujba stăpînirii. Acum i se părea mai puţin probabilă credinţa că Edo, ca să nu mai vorbim de restul ţării, era pregătit pentru tipul ideal de conducere pe care şi-l închipuise el. Urmarea Căii cu sfinţenie şi aplicarea principiilor din Arta Războiului numai pentru menţinerea păcii i se păreau idealuri îndepărtate şi asta cel puţin pînă cînd Edo sau Osaka reuşeau să-şi impună stăpînirea asupra întregii ţări. Iar el nu se hotărîse nici într-o altă privinţă: dacă lupta decisivă va veni mîine, o să sprijine armata din Est sau pe cea din Vest? Sau mai bine să părăsească lumea şi să se retragă în înălţimile munţilor, pînă se va reinstaura pacea?

Nici în dimineaţa aceea nu reuşea să scape de sentimentul că, dacă se mulţumea cu o slujbă înaltă, va pierde drumul spre Calea Samuraiului.

Şi totuşi nu putea refuza. În cele din urmă, încrederea prietenilor săi îl determină să se hotărască. Nu putea refuza; nu putea înşela încrederea lui Takuan, vechiul său prieten şi mentor sever, şi-l considera pe seniorul Ujikatsu un nou sprijin.

Îmbrăcat în veşminte de gală şi călărind pe un cal splendid, cu o şa minunată, porni spre castel pe drumul însorit şi fiecare pas îl purta din ce în ce mai aproape de poarta gloriei.

În faţa Pavilionului de Primire se afla o curte cu pietriş şi, pe un stîlp mare scria: „Descălecaţi”. Cînd Musashi descălecă, un soldat şi un grăjdar se apropiară de el.

— Mă numesc Miyamoto Musashi, anunţă el pe un ton oficial. Am venit să răspund la înştiinţarea trimisă ieri de Sfatul Bătrînilor. Îmi spuneţi, vă rog, unde se află cel care trebuie să mă conducă la Sala de aşteptare?

Venise de unul singur, aşa cum se aşteptau şi ceilalţi. Cineva se prezentă şi îl conduse într-o cameră unde a fost sfătuit să rămînă „pînă vine poruncă dinăuntru”.

Era o încăpere mare, ce măsura mai mult de douăzeci de rogojini şi purta numele de „Camera orhideei”, din pricina picturilor cu păsări şi orhidee de primăvară aflate pe pereţi şi pe uşi. Nu mult după aceea, intră un servitor cu ceai şi prăjituri, dar, în următoarea jumătate de zi, nu îl mai deranjă nimeni. Păsările din imagini nu cîntau, orhideele nu împrăştiau parfum. Musashi începu să caşte.

Se gîndea că bătrînul cu faţă roşie şi păr alb care intră în cele din urmă era unul dintre miniştri. Poate că la tinereţe fusese un războinic distins.

— Eşti Musashi, nu? spuse încet Seniorul Sakai Tadakatsu, în timp ce se aşeza. Iartă-ne că te-am lăsat să aştepţi atît de mult.

Deşi seniorul de Kawagoe era un bine cunoscut *daimyō*, el nu era decît un demnitar în Castelul shōgunului, slujit la rîndul său de alţi samurai. Purtările lui sugerau că nu se sinchiseşte prea mult de protocol.

Musashi se plecă pînă la pămînt şi rămase aşa, în vreme ce anunţa, politicos:

— Mă numesc Miyamoto Musashi. Sînt *rōnin* din Mimasaka, fiul lui Munisai, descendentul familiei Shimmen. Am venit la poarta Castelului din voia shōgunului, aşa cum mi s-a poruncit în înştiinţare.

Tadakatsu dădu din cap de cîteva ori, făcînd să-i tremure guşa.

— Mii de mulţumiri pentru deranj, spuse el şi continuă pe un ton de laudă: în ceea ce priveşte numirea ta în slujba oficială pentru care ai fost recomandat de preotul Takuan şi de seniorul Hōjō din Awa, aseară a intervenit o schimbare bruscă în planurile shōgunului. Din această pricină nu vei fi angajat. De vreme ce unii dintre noi n-au fost de acord cu această hotărîre, Sfatul Bătrînilor a reconsiderat azi problema. De fapt, am discutat-o pînă acum. I-am adus shōgunului la cunoştinţă

opiniile noastre. Regret că trebuie să-ţi spun, dar nu i-am putut schimba decizia finală.

În ochii lui se citea simpatie şi părea că încearcă să găsească vorbe de consolare.

— În lumea noastră trecătoare, continuă el, aşa ceva se întîmplă mereu. Nu trebuie să te superi cînd auzi cum se vorbeşte despre tine. Cînd ai de-a face cu numiri oficiale, adesea nu poţi şti dacă ai fost norocos sau nu.

Încă plecat, Musashi îi răspunse:

— Da.

Vorbele lui Tadakatsu îi mîngîiau urechile. Recunoştinţa îi izvorî din adîncul inimii, umplîndu-i trupul.

— Înţeleg hotărîrea. Vă sînt recunoscător.

Cuvintele îi veneau firesc. Nici nu îl preocupau aparenţele, nici nu vorbea ironic. Simţea că o persoană mai importantă decît shōgunul îi făcuse o numire mai înaltă decît aceasta. Îi fusese încredinţat cuvîntul zeilor.

„A primit bine vestea”, se gîndi Tadakatsu, privindu-l atent pe Musashi. Apoi, zise cu voce tare:

— Poate că o să-ţi par deplasat acum, dar am auzit că ai gusturi artistice neobişnuite pentru un samurai. Aş dori să-i arăt shōgunului ceva făurit de tine. Nu-i atît de important să dai replici bîrfelor răuvoitoare. Cred că-i mai demn pentru un samurai să se ridice deasupra clevetirilor mulţimii şi să lase în urmă o mărturie fără cuvinte a purităţii sufletului său. O operă de artă ar fi numai bună, nu? Tu ce zici?

În vreme ce Musashi medita încă la tîlcul acestor cuvinte, Tadakatsu continuă:

— Sper să te mai văd.

Apoi părăsi camera.

Musashi îşi înălţă capul şi se ridică. După vreo cîteva clipe, înţelese ce-a vrut să spună bătrînul – nu trebuia să răspundă bîrfelor, ci să-şi dovedească puritatea inimii. Dacă era în stare să îndeplinească acest lucru, onoarea îi va fi nepătată şi cei care-l recomandaseră nu vor fi dezonoraţi.

Ochii îi căzură pe un paravan cu şase panouri, aflat într-un colţ al camerei. Nu avea nimic pictat pe el. Chemă un tînăr samurai din camera de gardă, îi spuse că seniorul Sakai îl rugase să-i facă un desen şi ceru materialele necesare –

pensule, cerneală de calitate, nişte cinabru vechi şi puţin pigment albastru.

Lui Musashi i se părea ciudat că cei mai mulţi copii ştiau să picteze – şi ştiau să şi cînte –, dar atunci cînd se maturizau uitau să facă asemenea lucruri. Probabil că puţina înţelepciune acumulată îi intimida. Nici el nu făcea excepţie. În copilărie desenase aproape tot timpul şi-n felul acesta îşi alungase sentimentul copleşitor al singurătăţii. Dar, de la treisprezece-paisprezece ani, pînă trecuse de douăzeci, renunţase aproape complet la această ocupaţie.

Pe parcursul călătoriilor sale se oprise deseori la temple şi la casele celor bogaţi, unde avusese ocazia să admire picturi bune – fie murale, fie pe panouri care atîrnau deasupra aşternuturilor – iar interesul pentru artă i se trezise din nou.

Simplitatea nobilă şi profunda subtilitate a desenelor cu copaci făcute de Liang-k’ai îl impresionaseră profund. După ce văzuse această operă în casa lui Kōetsu, profita de orice ocazie ca să contemple picturile chinezeşti rare, aparţinînd dinastiei Sung, lucrările din secolul al XV-lea ale maeştrilor japonezi zen, precum şi desenele maeştrilor contemporani din Şcoala Kanō, mai ales cele făcute de Kanō Sanraku şi Kaihō Yūshō. Bineînţeles, unele îi plăceau, altele nu. Opera bărbătească, virilă a lui Liang-k’ai, văzută din perspectiva unui războinic, părea că exprimă puterea neînfrîntă a unui gigant. Kaihō Yūshō, poate şi din pricină că fusese fiu de samurai, atinsese la bătrîneţe un asemenea grad de puritate, încît Musashi îl considera demn să-i servească de model. Îl atrăgeau, de asemenea, şi efectele improvizaţiilor uşoare aflate în operele preoţilor pustnici şi în cele ale esteticianului Shōkadō Shōjō, pe care îl admira şi mai mult din cauză că era prietenul lui Takuan.

Pictura, ce părea mult prea îndepărtată de preocupările lui, nu era o artă pentru cineva care stătea mai puţin de-o lună în acelaşi loc. Şi totuşi, din cînd în cînd, picta şi el.

Ca şi alţi adulţi ce uitaseră să deseneze, lucra cu mintea, nu cu sufletul. Dornic să deseneze frumos, nu mai era în stare să-şi păstreze naturaleţea. De multe ori se descurajase şi renunţase. Apoi, mai devreme sau mai tîrziu, ceva îl îndemna iar să apuce pensula în secret. Ruşinat de picturile lui, nu le arătase niciodată altora, deşi le îngăduia oamenilor să-i vadă sculpturile.

Pînă acum, cel puţin. Ca să comemoreze această zi profetică, se hotărîse să realizeze o pictură demnă de privirile shōgunului.

Lucră repede şi fără pauză. Pe urmă lăsă tăcut pensula într-un borcan cu apă şi plecă, fără a-şi mai privi opera.

În curte se întoarse cît să mai arunce o privire spre intrarea impunătoare şi atunci îi încolţi în minte întrebarea: „Gloria se afla înăuntrul sau în afara porţii?”

Sakai Tadakatsu reveni în camera de aşteptare şi stătu o vreme acolo, analizînd pictura încă umedă. Era o imagine a cîmpiei Musashino. În mijlocul ei răsărea soarele cel mare. Pentru a sugera încrederea lui Musashi în propria-i cinste, soarele avea o culoare roşiatică. Restul lucrării fusese realizat în cerneală pentru a surprinde aerul toamnei care domina cîmpia.

Tadakatsu îşi spuse: „Am pierdut un om grozav”.

Muzica cerului

— Te-ai şi întors? întrebă Gonnosuke, clipind din ochi la vederea lui Musashi, îmbrăcat în veşmintele de gală.

Acesta intră şi se aşeză. Gonnosuke îngenunche la marginea rogojinii şi se plecă:

— Felicitări, rosti el călduros. Trebuie să pleci imediat?

— Numirea nu s-a mai făcut, răspunse Musashi rîzînd.

— Nu s-a făcut? Glumeşti?

— Nu. Iar eu zic că-i un lucru bun.

— Nu pricep nimic. Ce n-a fost în regulă?

— N-am avut motive să-ntreb. Îi sînt recunoscător Cerului că s-a întîmplat aşa.

— Dar e păcat.

— Şi tu crezi că pot afla gloria numai între zidurile Castelului Edo?

Gonnosuke nu răspunse.

— Am avut asemenea ambiţii o vreme, visam să aplic în problema păstrării păcii şi în aceea a asigurării fericirii oamenilor felul în care înţelegeam eu Codul Bushidō, încercînd să transfer Calea Săbiei asupra Căii Guvernării. Mă gîndeam că, dacă aş fi fost demnitar, aş fi avut o şansă pentru a-mi pune ideea în practică.

— Cineva te-a bîrfit, nu-i aşa?

— Poate, dar nu te mai gîndi la asta şi nu mă înţelege greşit. Azi, în special, am priceput că ideile mele sînt simple visuri.

— N-ai dreptate. Şi eu credeam la fel: Calea Săbiei şi spiritul unei bune guvernări trebuie să fie una şi aceeaşi.

— Mă bucur că sîntem de acord. Dar, de fapt, credinţa unui învăţat, singur în încăperea lui, nu se potriveşte mereu cu ceea ce lumea consideră drept.

— Atunci, tu crezi că adevărul căutat de noi nu are suport în lumea reală?

— Nu, nu chiar aşa, răspunse Musashi puţin iritat. Atîta vreme cît ţara aceasta există, drumul ales de spiritul omului

curajos nu va înceta să fie folositor, chiar dacă lucrurile se vor schimba într-un fel sau altul… Dacă stai să reflectezi puţin, vei înţelege că guvernarea nu se ocupă numai de arta războiului. Un sistem politic ideal trebuie să se bazeze pe contopirea perfectă dintre puterea militară şi artele frumoase. Ţinta finală a Căii Săbiei este asigurarea păcii. Din cauza asta am ajuns la concluzia că ideile mele sînt doar visuri, visuri copilăreşti. Va trebui să-nvăţ să fiu slujitor umil la doi zei, unul al armei, celălalt al pensulei. Înainte să conduc naţiunea, voi fi nevoit să învăţ ce le voi spune oamenilor.

Îşi încheie discursul rîzînd, dar se opri brusc şi-i ceru lui Gonnosuke o sticlă de cerneală şi o cutie cu cele trebuincioase scrisului.

După ce termină, împături scrisoarea şi zise:

— Regret că te deranjez, dar aş vrea să duci tu scrisoarea.

— La casa Hōjō?

— Da. Le-am scris despre ce simt eu. Transmite-le lui Takuan şi seniorului Ujikatsu salutul meu călduros… Ah, încă un lucru. Am ceva pentru Iori. Te rog să i-l dai. Scoase punguţa pe care i-o lăsase tatăl lui şi-o puse lîngă scrisoare.

Cu o privire neliniştită, Gonnosuke înaintă în genunchi şi zise:

— De ce îi trimiţi asta acum?

— Plec în munţi.

— În munţi sau în oraş, eu şi cu Iori vrem să te însoţim, ca elevi ai tăi.

— N-o să plec pentru totdeauna. Cîtă vreme lipsesc, ai grijă de el, să zicem pentru următorii doi, trei ani.

— Ce? Te retragi?

Musashi rîse, îşi strînse picioarele şi se lăsă pe spate, sprijinindu-se în mîini.

— Sînt mult prea tînăr pentru aşa ceva. Nu renunţ la marea mea speranţă. Am totul în faţă: dorinţă, iluzie, totul… Era un cîntec. Nu ştiu cine l-o fi compus, dar zicea:

„În vreme ce tînjesc să pătrund
În adîncimile muntelui,
Sînt împins fără a mea voie
Către ţinuturile
Unde locuiesc oamenii.”

Gonnosuke îşi lăsă capul în jos şi ascultă. Apoi se ridică şi puse scrisoarea şi punguţa în chimonou.

— Mai bine aş pleca, zise liniştit. Se întunecă.

— Bine. Te rog să duci calul înapoi şi să-i spui seniorului Ujikatsu că voi păstra veşmintele pentru că s-au murdărit în călătorie.

— Da, sigur.

— Nu cred c-ar fi prudent din partea mea să mă întorc la el. Anularea numirii înseamnă că shōgunul nu mă consideră un om de încredere; probabil trezesc suspiciuni. I-aş putea aduce necazuri seniorului, dacă ar fi considerat prieten de-al meu. Asta n-am scris, dar te rog să-i explici tu. Spune-i că sper să nu se simtă jignit...

— Înţeleg. Mă întorc înainte de răsăritul soarelui.

Înserarea se lăsa repede. Gonnosuke luă zăbala calului şi îl conduse pe potecă. De vreme ce-i fusese împrumutat lui Musashi, nu avea de gînd să-l călărească.

Ajunse la Ushigome după vreo două ceasuri. Oamenii erau strînşi laolaltă, întrebîndu-se ce-o fi cu Musashi. Gonnosuke se duse la ei şi îi înmînă lui Takuan scrisoarea.

Un demnitar îi vizitase deja pentru a le aduce la cunoştinţă rapoartele nefavorabile asupra caracterului şi trecutului lui Musashi. Dintre toate acuzaţiile, cea mai gravă era aceea că avea un duşman care-i jurase răzbunare. După zvonuri, Musashi era de vină.

După ce plecă demnitarul, Shinzō le povesti tatălui său şi lui Takuan despre vizita bătrînei.

— A încercat să-şi vîndă marfa şi aici, zise el.

Totuşi, nimeni nu înţelegea de ce oamenii luaseră de bună ceea ce li se spusese fără a mai verifica. Şi nu erau oameni de rînd – femei clevetitoare sau muncitori care beau în cîrciumi ieftine –, ci bărbaţi care ştiau să deosebească adevărul de bîrfe. Miniştrii shōgunului discutaseră mult chestiunea, dar sfîrşiră şi ei prin a da crezare calomniilor lui Osugi.

Takuan şi ceilalţi se aşteptau ca scrisoarea să exprime nemulţumire, dar, de fapt, nu explica decît motivele plecării lui. Începea prin a le spune cum l-a rugat pe Gonnosuke să le transmită ceea ce simţea. Apoi urma cîntecul pe care-l cîntase mai devreme. Scurta misivă se încheia astfel: “Lăsîndu-mă în voia vechii mele plăceri de a călători, pornesc în altă drumeţie

fără ţintă. Cu această ocazie, vă ofer un poem ce ar putea să vă amuze:

“Dacă universul
E într-adevăr grădina mea,
Ori de cîte ori îl privesc
Ştiu că mă aflu la ieşirea
Din casa numită Lumea trecătoare.”

Cu toate că Ujikatsu şi Shinzō erau adînc impresionaţi de simţirile lui Musashi, seniorul spuse:

— Prea nu ţine seama de el. Aş vrea să-l mai văd înaintea plecării. Takuan, nu cred c-o să vină dacă trimitem după el, aşa că hai să mergem noi acolo.

Se ridică în picioare, gata de plecare.

— Vreţi să aşteptaţi o clipă? întrebă Gonnosuke. Aş dori să vin cu dumneavoastră, dar Musashi m-a rugat să-i las ceva lui Iori. Îl puteţi chema?

Cînd intră Iori, întrebă:

— M-aţi chemat? Privirea îi căzu pe punguţa din mîna lui Gonnosuke.

— Musashi îţi trimite asta, să ai grijă de ea, spuse tînărul, pentru că este singurul lucru rămas de la tatăl tău.

Apoi i-a explicat că vor sta împreună pînă la reîntoarcerea profesorului.

Iori nu-şi putea ascunde dezamăgirea, dar nu voia să pară slab, aşa că dădu din cap, dar fără prea multă tragere de inimă.

Apoi, la cererea lui Takuan, îi povesti totul despre părinţii lui. Cînd ceilalţi n-au mai avut întrebări, Iori spuse:

— N-am aflat niciodată ce s-a întîmplat cu sora mea. Tata nu mi-a spus prea multe despre ea, iar mama a murit şi ea fără a-mi povesti. Nu ştiu unde stă, dacă-i în viaţă sau nu.

Preotul luă punga şi scoase din ea o hîrtie mototolită. Pe cînd citea mesajul misterios scris de tatăl băiatului, sprîncenele i se ridicară de uimire. Zise, privindu-l insistent pe Iori:

— Asta ne spune ceva despre sora ta.

— M-am gîndit eu, dar n-am înţeles ce anume, şi nici preotul de la Tokuganji n-a priceput.

Trecînd peste prima parte, Takuan citi cu glas tare: “De vreme ce m-am hotărît să mor de foame ca să nu mai slujesc un

al doilea stăpîn, eu şi soţia mea am hoinărit ani de zile şi-am trăit foarte umil. Într-o zi, am fost nevoiţi să ne abandonăm fiica la un templu din provinciile centrale. Am pus un semn al cerului în scutece şi i-am încredinţat viitorul în braţele milei. Apoi am plecat mai departe.

Mai tîrziu mi-am construit o casă de stuf în cîmpia Shimōsa. M-am gîndit la ce făcusem, dar locul era prea îndepărtat. Nu primisem nici o veste şi m-am temut că n-ar fi spre binele ei să încerc să o găsesc. Deci am lăsat lucrurile aşa cum erau.

Ce cruzi pot fi părinţii! Mă simt mustrat de cuvintele lui Minamoto no Sanetomo:

«Nici măcar animalelor,
Care nu-şi pot împărtăşi simţămintele,
Nu le lipseşte
Iubirea gingaşă
Faţă de copiii lor.»

Fie ca străbunii mei să aibă milă de mine pentru c-am refuzat să-mi pîngăresc onoarea, slujind un alt stăpîn. Tu eşti fiul meu. Oricît ţi-ai dori gloria, să nu te dezonorezi niciodată”.

Takuan băgă hîrtia înapoi în punguţă şi zise:

— O s-o vezi pe sora ta. O cunosc de cînd eram tînăr. Şi Musashi o cunoaşte. Hai cu noi, Iori.

N-a dat alte explicaţii, nici n-a pomenit de Otsū sau de „semnul cerului” pe care-l recunoscuse în flautul ei.

Porniră cu toţii în grabă spre căsuţă, unde ajunseră puţin înainte ca razele soarelui s-o lumineze. Era goală. La marginea cîmpiei se vedea un singur nor alb.

CARTEA A VII-A
LUMINA PERFECTĂ

Boul dezlănţuit

Umbra pe care ramura de prun o arunca pe zidul alb era frumoasă, amintind de o pictură alb-negru. Era început de primăvară în Koyagyū, şi linişte, iar crengile de prun păreau să cheme dinspre sud privighetorile ce aveau să se adune curînd în vale.

Spre deosebire de păsări, pentru *shugyōsha* care se prezentau la poarta castelului nu exista anotimp. Veneau neîncetat, ori pentru a fi instruiţi de Sekishūsai, ori pentru a-şi încerca mîna împotriva lui. Rugăminţile pe care le adresau erau, în esenţă, aceleaşi: „Vă rog, doar o încăierare”; „Vă rog, permiteţi-mi să-l văd”; „Sînt singurul discipol adevărat al lui cutărică din nu-ştiu-care loc”. De zece ani de zile, paznicii dădeau invariabil acelaşi răspuns: din cauza vîrstei înaintate, Alteţa Sa nu poate primi pe nimeni. Puţini erau războinicii, sau aşa-zişii războinici, care se mulţumeau cu un asemenea răspuns. Unii se lansau în atacuri violente, susţinînd că adevărata Cale nu trebuie să facă discriminări între tineri şi bătrîni, între bogaţi şi săraci, între începători şi experţi. Alţii îşi pledau pur şi simplu cauza, în timp ce unii se pripeau să ofere imediat mită. Mulţi plecau de-acolo înjurînd furioşi.

Dacă s-ar fi ştiut adevărul, şi anume că Sekishūsai murise la sfîrşitul anului trecut, lucrurile ar fi fost mult mai simple. Dar, pentru că Munenori nu putea pleca de la Edo pînă în aprilie, s-a hotărît să se păstreze secretul morţii pînă la înmormîntare. Puţinii care cunoşteau adevărata situaţie şi se aflau acum în camera de oaspeţi, cereau insistent să-l vadă pe Hyōgo.

Inshun, abatele mai în vîrstă de la templul Hōzōin, a fost cel care a menţinut reputaţia acestuia ca centru al artelor marţiale tot timpul cît In’ei a trăit retras, şi chiar şi după moartea lui. Mulţi au considerat că a făcut chiar mai mult. El şi-a dat toată silinţa să menţină legăturile strînse dintre templu şi Koyagyū, care existau încă de pe vremea lui In’ei şi Sekishūsai. Voia să-l vadă pe Hyōgo, zicea el, ca să vorbească despre artele marţiale.

Sukekurō ştia bine ce doreşte el cu-adevărat – să lupte cu cel pe care bunicul lui îl considerase un om de arme mai bun decît el însuşi sau decît Munenori. Hyōgo, bineînţeles, n-avea de gînd să accepte o asemenea provocare, pentru că nu o considera profitabilă pentru nici una dintre părţi, şi deci, nu-i vedea rostul.

Sukekurō îl asigură pe Inshun că a trimis după Hyōgo.

— Sînt sigur că ar veni să vă întîmpine dacă s-ar simţi mai bine.

— Deci, vreţi să spuneţi că e încă răcit?

— Da, se pare că nu-şi revine.

— Nu ştiam că sănătatea lui e atît de şubredă.

— O, nu e, dar a stat o vreme la Edo şi nu se poate obişnui cu iernile reci de la munte.

În timp ce bărbaţii stăteau de vorbă, un slujitor o chemă pe Otsū în grădina interioară. Se deschise un *shōji* şi ea apăru cu un vas de tămîie în mînă. Era încă în doliu, deşi trecuseră mai mult de o sută de zile de cînd murise Sekishūsai, şi era palidă ca o floare de păr.

— Unde-ai fost? Te-am căutat peste tot, spuse băiatul.

— Am fost în capelă.

— Te cheamă Hyōgo.

Cînd intră în camera lui, el îi spuse:

— O, Otsū, mulţumesc c-ai venit. Aş vrea să saluţi un oaspete din partea mea.

— Da, desigur.

— A venit mai de mult. Sukekurō îi ţine companie, dar îl tot sîcîie cu Arta Războiului şi presupun că Sukekurō s-a cam săturat.

— Stareţul de la Hōzōin?

— Da.

Otsū schiţă un zîmbet, făcu o plecăciune şi ieşi din cameră.

Inshun nu era prea subtil în încercarea de a afla ce credea Sukekurō despre trecutul şi caracterul lui Hyōgo.

— Am auzit că atunci cînd Katō Kiyomasa i-a oferit un post, Sekishūsai n-a vrut să consimtă pînă cînd Kiyomasa nu-i accepta o condiţie mai puţin obişnuită.

— Zău? Nu-mi amintesc să fi auzit aşa ceva.

— După spusele lui In'ei, Sekishūsai i-ar fi zis lui Kiyomasa că, dat fiind caracterul cam impulsiv al lui Hyōgo, Alteţa Sa

trebuia să-i promită că-i va ierta primele trei abateri mai grave. Sekishūsai nu iertase nimănui niciodată actele necugetate, aşa că probabil ţinea la Hyōgo mai mult ca la oricine altcineva.

Afirmaţia aceasta îl surprinse foarte mult pe Sukekurō şi nu reuşi să dea nici o replică pînă intră Otsū. Ea îi zîmbi abatelui şi zise:

— Mă bucur foarte mult că vă revăd. Din păcate, Hyōgo este ocupat cu un raport pe care trebuie să-l trimită urgent la Edo, dar m-a rugat pe mine să vă transmit scuzele lui pentru că nu poate sta de vorbă cu dumneavoastră de data aceasta.

Apoi le oferi ceai şi prăjiturele lui Inshun şi celor doi preoţi tineri care veniseră cu el.

Stareţul păru dezamăgit, ignorînd politicos neconcordanţa dintre scuza lui Sukekurō şi cea a lui Otsū.

— Îmi păru rău. Aveam o veste importantă pentru el.

— Aş fi încîntat să i-o transmit eu, spuse Sukekurō, şi puteţi fi convins că numai urechile lui Hyōgo o vor auzi.

— O, sînt sigur de asta, spuse preotul cel bătrîn. Voiam doar să-l avertizez personal pe Hyōgo.

Inshun îi povesti ce auzise despre un samurai de la Castelul Ueno din provincia Iga. Linia de demarcaţie dintre Koyagyū şi castel se afla într-o zonă nu prea locuită, la vreo doi kilometri spre est, şi chiar din clipa în care Ieyasu o confiscase de la *daimyō*-ul creştin Tsutsui Sadatsugu, oferindu-i-o lui Tōdō Takatora, au avut loc foarte multe schimbări. De cînd îşi preluase noua reşedinţă, cu un an în urmă, Takatora reparase castelul, revizuise sistemul de taxe, îmbunătăţise condiţiile de irigare şi luase şi alte măsuri de consolidare a proprietăţii lui. Toate aceste lucruri se ştiau deja. Ceea ce aflase Inshun era că Takatora intenţiona să-şi extindă ţinuturile, împingînd mai în spate linia de demarcaţie.

Se zvonea că Takatora trimisese nişte samurai la Tsukigase, unde aceştia îşi şi construiau deja case noi, tăiau prunii şi întindeau curse drumeţilor, încălcînd fără jenă proprietăţile seniorului Yagyū.

— Se pare, observă Inshun, că seniorul Takatora profită de faptul că sînteţi în doliu. Poate mă consideraţi un alarmist, dar se pare că împinge hotarul pînă aici şi ridică un gard nou. Dacă aşa stau lucrurile, atunci ar fi mai uşor să le puneţi la punct

acum, decît după ce se termină totul. Dacă staţi degeaba, o să regretaţi mai tîrziu.

Sukekurō îi mulţumi lui Inshun pentru informaţii.

— Am să cercetez şi am să înaintez o plîngere, dacă este cazul.

Mulţumindu-i din partea lui Hyōgo, Sukekurō îi făcu o plecăciune stareţului în timp ce acesta se pregătea să plece.

Cînd Sukekurō îl informă pe Hyōgo despre ce se zvonea, acesta rîse.

— N-au decît. Cînd se întoarce unchiul, o să vadă el ce-i de făcut.

Sukekurō, care ştia cît era de important să lupţi pentru fiecare palmă de pămînt, nu fu prea încîntat de atitudinea lui Hyōgo. Stătu de vorbă şi cu ceilalţi samurai de seamă şi căzură de acord că trebuie să ia măsuri, deşi se impunea discreţie totală. Tōdō Takatora era unul dintre cei mai puternici *daimyō* din ţară.

A doua zi dimineaţă, cînd părăsea *dōjō*-ul aflat deasupra sălii Shinkagedō, după antrenament, Sukekurō dădu peste un băiat de treisprezece sau paisprezece ani.

Puştanul îi făcu o plecăciune lui Sukekurō, care-i spuse cordial:

— Bună, Ushinosuke! Iar tragi cu ochiul la *dōjō*? Mi-ai adus vreun cadou? Să vedem ce… Cartofi sălbatici?

Îl necăjea doar, deoarece cartofii lui Ushinosuke erau cei mai buni din zonă. Băiatul locuia cu mama lui într-un sat izolat de munte, Araki, şi venea deseori la castel să vîndă cărbune, carne de mistreţ şi alte produse.

— Azi n-am adus cartofi. Am ceva pentru Otsū.

Ridică un pacheţel înfăşurat în paie.

— Ei, ce-i aia… rubarbă?

— Nu, e vie. Uneori aud privighetorile cîntînd în Tsukigase şi am prins una!

— Hm, întotdeauna vii prin Tsukigase, nu?

— Exact. Este singurul drum.

— Să-ţi pun şi eu o întrebare. Ai văzut mulţi samurai prin zonă în ultima vreme?

— Da, cîţiva.

— Ce fac?

— Construiesc cabane…

— I-ai văzut ridicînd şi garduri sau aşa ceva?

— Nu.

— Taie prunii?

— Păi, în spatele cabanelor au construit nişte poduri, aşa că au tăiat tot felul de copaci. Şi pentru lemn de foc, presupun.

— Opresc oamenii pe drum?

— Nu cred. Nu i-am văzut făcînd aşa ceva.

Sukekurō îşi ridică, semeţ, capul.

— Am auzit că sînt samurai de pe feuda seniorului Tōdō, dar nu ştiu ce caută la Tsukigase. Ce spun oamenii din satul tău?

— Spun că sînt *rōnin*-i izgoniţi din Nara şi Uji. N-aveau unde să locuiască, aşa că au venit în munţi.

În ciuda celor spuse de Inshun, Sukekurō găsi că şi această explicaţie are o logică. Ōkubo Nagayasu, magistrat de Nara, nu se lăsase pînă ce nu-şi curăţase de *rōnin*-i teritoriul asupra căruia se întindea jurisdicţia lui.

— Unde-i Otsū? întrebă Ushinosuke. Vreau să-i dau cadoul.

Îi făcea întotdeauna plăcere să o vadă, dar nu numai pentru că ea îi dădea dulciuri şi-i vorbea frumos. Frumuseţea ei avea ceva misterios, de pe altă lume. Uneori nu se putea hotărî dacă să o considere femeie sau zeiţă.

— În castel, presupun, răspunse Sukekurō.

Apoi, privind înspre grădină, zise:

— Se pare că eşti norocos. Nu-i ea, cea de acolo?

— Otsū! strigă Ushinosuke.

Ea se întoarse şi zîmbi. Dădu fuga la ea şi îi arătă pacheţelul.

— Uite! Am prins o privighetoare. E pentru tine.

— O privighetoare? se încruntă ea, fără să întindă mîinile.

Ushinosuke părea dezamăgit.

— Are un glas atît de frumos! spuse el. N-ai vrea s-o auzi?

— Ba da, dar numai dacă e liberă… să zboare unde doreşte. Atunci o să ne cînte frumos.

— Cred că ai dreptate, spuse el bosumflat. Vrei să-i dau drumul?

— Mă bucur că te-ai gîndit să mi-o faci cadou, dar m-aş bucura şi mai mult dacă i-ai da drumul.

Ushinosuke deschise tăcut pacheţelul şi păsărica zbură ca o săgeată dincolo de zidul castelului.

— Vezi? Ce fericită e că-i liberă! zise Otsū.

— Ştii, se spune că privighetorile aduc primăvara. Poate că cineva o să-ţi aducă şi ţie o veste bună.

— Un mesager care să-mi aducă veşti la fel de bune ca venirea primăverii? E adevărat că tînjesc după o veste.

Otsū porni spre crîngul de bambuşi din spatele castelului, iar Ushinosuke se luă şi el după ea.

— Unde mergi? întrebă el.

— Am stat cam mult în casă în ultima vreme. M-am gîndit să ies puţin pe deal să mai privesc şi eu florile de prun.

— Florile de prun? Cele de acolo nu-ţi oferă cine ştie ce privelişte. Ar trebui să mergi la Tsukigase.

— Ar fi grozav! E departe?

— Cîţiva kilometri. De ce nu te duci? Azi am adus lemne de foc, aşa că am luat boul cu mine.

Pentru că nu ieşise toată iarna din castel, Otsū se hotărî repede. Fără să spună nimănui unde pleacă, cei doi o luară spre poarta folosită de negustori şi de cei care aveau treabă la castel. Era păzită de un samurai înarmat cu lance. Dădu din cap şi îi zîmbi lui Otsū. Şi Ushinosuke era considerat de-al casei, aşa că îi lăsă să iasă fără să controleze permisiunea scrisă a băiatului de a se afla pe terenurile castelului.

Oamenii de pe cîmp şi de pe drum o salutară pe Otsū prietenos, fie că o cunoşteau, fie că nu. Cînd locuinţele începură să se rărească, ea privi înapoi spre castelul alb, cuibărit la poalele muntelui şi întrebă:

— Mă pot întoarce pe lumină?

— Bineînţeles, dar eu oricum te însoţesc.

— Satul Araki e dincolo de Tsukigase, nu?

— Nu contează.

Discutară diverse, trecură pe lîngă o prăvălie de sare unde un bărbat făcea troc cu carne de mistreţ pentru un sac de sare. După ce termină, bărbatul ieşi din prăvălie şi o luă pe drum, în spatele lor. Zăpada se topea şi drumul se înrăutăţea din ce în ce mai mult. Erau foarte puţini călători.

— Ushinosuke, zise Otsū, tu vii întotdeauna la Koyagyū, nu?

— Da.

— Nu-i mai aproape castelul Ueno de satul Araki?

— Ba da, dar acolo nu există un om de arme de talia seniorului Yagyū.

— Îţi plac săbiile?

— Îhî!

Opri boul, îi dădu drumul şi el o luă spre malul pîrîului. Era acolo un pod din care căzuse un buştean. Îl puse la loc şi aşteptă să treacă mai întîi bărbatul din spatele lor.

Individul părea a fi *rōnin*. Cînd trecu pe lîngă Otsū, o privi obraznic şi apoi se uită în urmă de cîteva ori, de pe pod şi de pe partea cealaltă, pînă dispăru pe o cărare de munte.

— Cine crezi că a fost? întrebă Otsū agitată.

— Te-ai speriat?

— Nu, dar…

— Sînt mulţi *rōnin*-i în munţii de pe-aici.

— Da? întrebă ea, tulburată.

Ushinosuke îi spuse, peste umăr:

— Otsū, vrei să mă ajuţi? Crezi că ai putea să-l rogi pe stăpînul Kimura să mă angajeze? Ştii, aş putea să mătur grădina, să scot apă… lucruri de felul acesta.

Nu de mult băiatul primise din partea lui Sukekurō permisiunea specială de a intra în *dōjō* şi de a urmări antrenamentele, şi deja năzuia mai sus. Strămoşii lui s-au numit Kikumura; capul familiei folosise, timp de mai multe generaţii, numele de Mataemon. Ushinosuke se hotărî ca, atunci cînd va ajunge samurai, să poarte numele de Mataemon, dar nimeni din familia Kikumura nu se distinsese prin vreo faptă deosebită. Îşi va schimba şi prenumele, după cel al satului, şi, dacă visurile i se realizau, el va deveni renumit şi cunoscut ca Araki Mataemon.

În timp ce îl asculta, Otsū îşi aminti de Jōtarō şi o cuprinse nostalgia. Ea avea douăzeci şi cinci de ani; el, probabil nouăsprezece sau douăzeci. Privind florile de prun din jur – care nu se deschiseseră de tot – avu senzaţia că primăvara trecuse pe lîngă ea.

— Hai să ne întoarcem, Ushinosuke, spuse ea brusc.

O întrebă din priviri de ce, dar întoarse ascultător boul.

— Staţi! strigă o voce bărbătească.

Alţi doi *rōnin*-i se alăturaseră celui de la prăvălia cu sare. Toţi trei se apropiară de bou cu braţele încrucişate.

— Ce doriţi? întrebă Ushinosuke.

Bărbaţii o priviră fix pe Otsū.

— Acum înţeleg, spuse unul.

— E o frumuseţe răpitoare, nu?

— Am văzut-o pe undeva, spuse al treilea. La Kyoto, cred.
— E sigur din Kyoto şi nu de prin satele astea.
— Nu ştiu dacă la Şcoala Yoshioka sau altundeva, dar sigur am văzut-o.
— Ai fost la Şcoala Yoshioka?
— Timp de trei ani, după Sekigahara.
— Dacă aveţi treabă cu noi, spuneţi-ne ce anume, zise Ushinosuke supărat. Vrem să ne întoarcem pînă nu se întunecă.
Unul dintre *rōnin*-i îl privi fix, de parcă acum constatase că era şi el pe-acolo.
— Tu eşti din Araki, nu? Unul din cărbunari?
— Da. Şi ce-i cu asta?
— N-avem nevoie de tine. Întinde-o acasă!
— Asta şi făceam.
Apucă funia bine, dar unul dintre bărbaţi îi aruncă o privire care i-ar fi făcut pe mulţi băieţi să tremure de frică.
— Daţi-vă la o parte, spuse Ushinosuke.
— Tînăra merge cu noi.
— Unde?
— Ce-ţi pasă? Dă-mi mie hăţul.
— Nu vreau!
— Nu m-a luat în serios.
Ceilalţi doi îşi îndreptară umerii şi se încruntară, apropiindu-se periculos de mult de Ushinosuke. Unul din ei îi arse un pumn zdravăn în bărbie.
Otsū se agăţă cu putere de spinarea boului. Mişcarea din sprîncene a lui Ushinosuke spunea clar că o să se întîmple ceva.
— O, nu, stai! strigă ea, sperînd să-l împiedice pe băiat să facă ceva nechibzuit.
Dar tonul ei plîngăreţ îl incită şi mai mult. Lovi iute cu un picior, îl prinse pe cel din faţa lui şi-l îmbrînci de se duse îndărăt, împleticindu-se. De cum atinse din nou pămîntul, Ushinosuke se şi azvîrli cu capul în stomacul celui din stînga. În aceeaşi clipă înşfăcă sabia omului, o scoase din teacă şi acum o flutura prin aer.
Se mişca cu viteza fulgerului. Se zvîrcolea şi părea că atacă din toate direcţiile deodată, pe toţi trei adversarii cu aceeaşi forţă. Fie că acţiona din instinct, sau din nesocotinţă copilărească, tactica lui aleatorie îi surprinse teribil pe *rōnin*-i.

O lovitură de sabie izbi puternic pieptul unuia dintre ei. Otsū scoase un ţipăt dar vocea ei fu înăbuşită de răcnetele celui rănit. Se prăbuşi spre bou, iar sîngele îi ţîşni animalului în faţă. Înspăimîntat, boul slobozi un muget înfiorător. Chiar în clipa aceea, sabia lui Ushinosuke îl răni pe spinare. Un nou muget, şi boul o luă aproape la galop.

Ceilalţi doi *rōnin*-i se năpustiră asupra lui Ushinosuke, care sărea sprinten din piatră în piatră, în albia rîului.

— Eu n-am făcut nimic rău! Voi sînteţi de vină! ţipă el.

Dîndu-şi seama că le-a scăpat, cei doi *rōnin*-i se repeziră în fugă după bou.

Ushinosuke sări iar pe drum şi fugi după ei, strigînd:

— O-ntindeţi? O-ntindeţi?

Unul dintre ei se opri şi se întoarse pe jumătate.

— Ticălosule!

— Lasă-l pe mai tîrziu, ţipă celălalt.

Boul, speriat, părăsi valea şi începu să urce în fugă o pantă mică, merse puţin de-a lungul crestei şi apoi coborî pe partea cealaltă. În scurt timp parcurse o distanţă considerabilă, ajungînd nu departe de feuda lui Yagyū.

Închizînd ochii resemnată, Otsū se ţinea bine de sacul din spinarea boului, ca să nu fie azvîrlită jos. Auzea vocile oamenilor pe lîngă care trecea, dar era prea buimăcită ca să scoată vreun strigăt de ajutor. Nici nu ştia la ce i-ar fi folosit. Nici unul din cei care ar fi văzut spectacolul n-ar fi avut curajul să oprească animalul înnebunit.

Cînd ajunseră aproape de platoul Hannya, de pe un drum lăturalnic, apăru un bărbat în mijlocul drumului principal, care, deşi cam îngust, era cunoscut sub numele de Kasagi. De umeri îi atîrna o cutie cu scrisori şi părea a fi un slujitor de pe undeva.

Oamenii îi strigară:

— Ai grijă! Dă-te la o parte!

El mai înaintă un pic, drept în calea boului.

Se auzi un pîrîit îngrozitor.

— L-a luat în coarne!

— Idiotul!

Dar lucrurile nu stăteau aşa cum credeau cei care priveau scena. Nu boul îl lovise pe bărbat, ci acesta îi arsese una zdravănă animalului în cap. Boul îşi ridică gîtul lui greoi într-o parte, se întoarse pe jumătate şi o luă în direcţia opusă. Nu

apucă să facă nici zece paşi şi se opri brusc, cu saliva curgîndu-i din gură şi cu tot corpul tremurînd.

— Coboară repede, îi spuse el lui Otsū.

Spectatorii se apropiară impresionaţi, uitîndu-se la piciorul bărbatului. Ţinea funia nemişcată.

De îndată ce se simţi în siguranţă, Otsū îi făcu o plecăciune salvatorului, deşi era încă prea ameţită ca să-şi dea seama unde se află şi ce se întîmplă.

— De ce-o fi turbat un animal blînd ca acesta? întrebă bărbatul, ducînd boul la marginea drumului şi legîndu-l de un copac.

Văzînd sîngele de pe picioarele animalului, zise:

— A, asta era! A fost rănit cu o sabie!

În timp ce el examina rana şi bombănea de unul singur, Kimura Sukekurō îşi croi drum prin cercul de oameni şi îi trimise pe la treburile lor.

— Nu eşti slujitorul stareţului Inshun? întrebă Sukekurō, înainte ca acesta să fi avut răgazul să-şi tragă sufletul.

— Ce noroc că v-am întîlnit, domnule. Am o scrisoare pentru dumneavoastră, de la stareţ. Dacă nu vă deranjează, aş dori să o citiţi pe loc.

Scoase scrisoarea şi i-o înmînă lui Sukekurō.

— Pentru mine? întrebă Sukekurō surprins.

Asigurîndu-se că nu era vorba de o greşeală, o deschise şi citi:

„După discuţia noastră de ieri, am verificat şi am aflat că samuraii de la Tsukigase nu sînt oamenii seniorului Tōdō. Sînt nişte lepădături de samurai, expulzaţi de prin oraşe, care s-au ascuns pe-acolo pe timpul iernii. Mă grăbesc să vă informez despre această greşeală de neiertat din partea mea”.

— Mulţumesc, spuse Sukekurō. Acum situaţia coincide cu ceea ce am auzit şi din alte surse. Spune-i, te rog, stareţului, că mi s-a luat o piatră de pe inimă şi sper că nu mai e nici el îngrijorat.

— Vă rog să mă iertaţi că v-am dat scrisoarea în mijlocul drumului. Am să-i transmit stareţului mesajul dumneavoastră. La revedere!

— Stai o clipă. De cîtă vreme eşti la Hōzōin?

— Nu de mult.

— Cum te cheamă?

— Torazō.

— Oare nu eşti Hamada Toranosuke? mormăi Sukekurō, privindu-l atent.

— Nu.

— Nu am avut prilejul să-l întîlnesc pe Hamada, dar cineva de la castel susţine că Hamada a ajuns slujitorul lui Inshun.

— Da, domnule.

— Am greşit cumva?

Torazō se înroşi tot şi zise aproape şoptit:

— De fapt, eu sînt Hamada. Am venit la Hōzōin din motive personale. Pentru a evita eventualele neplăceri pe care le-ar putea avea profesorul meu şi ca să nu-mi fie şi mai ruşine de mine, aş vrea să păstrez secretul acesta. Dacă nu vă supăraţi…

— Nu te-ngrijora. Nu-mi stă în fire să-mi bag nasul unde nu-mi fierbe oala.

— Sînt convins că aţi auzit despre Tadaaki. A abandonat Şcoala şi s-a retras în munţi din cauza unei greşeli pe care eu am făcut-o. Am renunţat la poziţia mea. O să-mi prindă bine să slujesc la templu, mai învăţ şi eu să mă disciplinez. Preoţilor nu le-am spus numele meu adevărat. M-aş simţi foarte prost.

— Rezultatul luptei lui Tadaaki cu Kojirō nu mai e un secret. Kojirō a povestit tuturor celor pe care i-a întîlnit pe drumul dintre Edo şi Buzen. Pun pariu că eşti hotărît să reabilitezi numele profesorului tău.

— Cîndva… într-o bună zi… poate vă mai întîlnesc.

Torazō plecă iute, de parcă n-ar mai fi suportat să rămînă acolo nici o clipă.

Sămînţa de cînepă

Hyōgo începuse să se îngrijoreze. După ce fusese de mai multe ori la Otsū în cameră cu o scrisoare de la Takuan în mînă, o căuta prin tot castelul, din ce în ce mai neliniştit, pe măsură ce trecea timpul.

Scrisoarea, dată din luna a zecea a anului trecut, dar întîrziată inexplicabil, anunţa apropiata numire a lui Musashi în funcţia de instructor al shōgunului. Takuan ceruse ca Otsū să vină în capitală cît mai repede cu putinţă, deoarece Musashi va avea nevoie de o casă şi de „cineva care să aibă grijă de ea”. Hyōgo aştepta cu nerăbdare să o vadă luminîndu-se la faţă.

Pentru că tot n-o găsea, îl întrebă în cele din urmă pe cel care păzea poarta şi i se răspunse că plecaseră cîteva persoane în căutarea ei. Hyōgo se gîndea că nu stă în firea lui Otsū să-i facă pe alţii să se îngrijoreze sau să nu lase vorbă unde pleacă. Rareori se întîmpla ca ea să facă ceva fără să gîndească, chiar şi atunci cînd era vorba de lucruri neînsemnate.

Înainte să apuce să se gîndească la ce-i mai rău, află că Otsū s-a întors cu Sukekurō, cu Ushinosuke şi cu oamenii trimişi la Tsukigase. Băiatul, scuzîndu-se în faţa tuturor pentru nu se ştie ce, se grăbea să-şi vadă de drum.

— Unde naiba pleci? întrebă unul dintre slujitori.

— Trebuie să mă întorc la Araki. Mama se va îngrijora din pricina mea.

— Dacă încerci să te întorci acum, spuse Sukekurō, *rōnin*-ii aceia vor pune mîna pe tine şi nu cred că mai scapi cu viaţă. Stai aici peste noapte şi-o să pleci mîine dimineaţă.

Ushinosuke mormăi ceva greu de priceput, dar i se spuse să meargă la magazia de lemne de pe terenul exterior, unde dormeau şi samuraii-ucenici.

Hyōgo îi făcu semn lui Otsū să se apropie şi îi spuse ce-i scrisese Takuan. Replica ei nu-l surprinse deloc.

— Plec dimineaţă, zise ea, îmbujorîndu-se toată.

Hyōgo îi aminti că o să vină şi Munenori în vizită şi îi sugeră să se întoarcă la Edo cu el, deşi ştia foarte bine care-i va fi răspunsul. Nu voia să mai aştepte nici două zile, darămite două luni. Mai făcu o încercare, spunînd că, dacă aşteapta pînă după înmormîntare, va călători cu el la Nagoya, deoarece fusese numit vasal al seniorului Tokugawa din Owari. Cînd ea se împotrivi iar, el îi spuse că nu-i surîdea absolut deloc ideea că va călători singură. Pe drum putea da de necazuri în fiecare oraş sau han, ca să nu mai vorbim de pericolele mari.

Ea zîmbi.

— Ai uitat că sînt obişnuită să călătoreasc? Nu ai de ce să-ţi faci griji.

În seara aceea, la mica petrecere de adio dată în cinstea ei, Otsū a fost călduros îmbrăţişată de toată lumea, iar a doua zi dimineaţa – zi frumoasă şi senină – familia şi servitorii se strînseră la poartă ca să o petreacă din priviri.

Sukekurō trimise după Ushinosuke, gîndindu-se că Otsū ar putea călări boul pînă la Uji. Omul se întoarse însă şi îi raportă că băiatul plecase totuşi cu o seară în urmă. Sukekurō ceru să i se aducă un cal.

Otsū încercă să refuze, pretinzînd că rangul ei nu era pe măsura unui asemenea favor, dar Hyōgo insistă. Un samurai-ucenic duse calul cel pag pînă la poarta exterioară.

Hyōgo o conduse o bucată de drum, dar apoi se opri. Nu putea nega faptul că-l invidia pe Musashi, aşa cum ar fi invidiat orice bărbat iubit de Otsū. Faptul că inima ei aparţinea altuia nu-i diminua însă cu nimic afecţiunea pe care i-o purta. Ea fusese un tovarăş de călătorie foarte plăcut, tot drumul de la Edo pînă acolo, şi apoi, în săptămînile şi lunile care urmaseră, se îngrijise cu multă dragoste şi devotament de bunicul lui. Deşi mai profundă ca oricînd, dragostea ce i-o purta era lipsită de egoism. Sekishūsai îl instruise să i-o dea lui Musashi nevătămată; asta şi voia, de fapt, Hyōgo. Nu era în firea lui să tînjească la bunurile altui bărbat şi nici nu se gîndea să i-o ia. Nu putea concepe nici un gest care să nu fie conform Căii Samuraiului; a îndeplini dorinţa bunicului său era, în sine, o dovadă a dragostei lui.

Era pierdut în visare, cînd Otsū se întoarse şi făcu plecăciuni de mulţumire tuturor prietenilor ei de-acolo. Cînd porni, atinse fără să vrea nişte flori de prun. Privind petalele ce cădeau, Hyōgo aproape că le simţea parfumul. Avea senzaţia că o vede

pentru ultima oară şi se ruga în tăcere pentru viitorul ei. Rămase pe loc, urmărind-o cu privirea, pînă ce ea nu se mai zări deloc.

— Stăpîne!

Hyōgo se întoarse şi un zîmbet îi apăru pe chip.

— Ushinosuke. Ei, ei! Am auzit că ai plecat aseară, după ce eu ţi-am spus să n-o faci.

— Da, ştiţi, mama…

Era încă la vîrsta la care despărţirea de mama lui îl făcea să plîngă.

— Nu-i nimic. Eşti băiat bun dacă ai grijă de mama ta. Dar cum ai scăpat de *rōnin*-ii aceia la Tsukigase?

— Simplu.

— Adică?

Băiatul zîmbi.

— Nu mai erau acolo. Au auzit că Otsū stă la castel şi le-a fost probabil teamă că vor fi atacaţi. Bănuiesc că au trecut pe versantul celălalt al muntelui.

— Ha, ha! Nu mai trebuie să ne facem griji din pricina lor. Ai luat micul dejun?

— Nu, spuse Ushinosuke, puţin stînjenit. M-am sculat devreme să scot nişte cartofi sălbatici pentru stăpînul Kimura. Dacă vreţi, vă aduc şi dumneavoastră.

— Mulţumesc.

— Ştiţi unde-i Otsū?

— Tocmai a plecat la Edo.

— La Edo…?

Zise apoi, ezitînd:

— V-a spus că am rugat-o să vă ceară dumneavoastră sau domnului Kimura…

— Ce anume?

— Să-mi permiteţi să devin slujitor de samurai.

— Eşti cam prea tînăr pentru aşa ceva. Poate cînd mai creşti puţin.

— Dar vreau să învăţ arta mînuirii săbiei. Nu vreţi să mă învăţaţi şi pe mine? Vă rog! Trebuie să învăţ pînă nu moare mama.

— Ai mai învăţat cu cineva?

— Nu, dar am exersat cu sabia mea de lemn pe copaci şi pe animale.

— Aşa se începe. După ce mai creşti puţin, caută-mă la Nagoya. Mă voi muta acolo în curînd.

— E cale lungă pînă acolo, în Owari, nu? Nu pot pleca aşa departe cît timp mai trăieşte mama.

Mişcat, Hyōgo îi spuse:

— Vino cu mine.

Ushinosuke îl urmă în tăcere.

— Vom intra în *dōjō*. Vreau să văd dacă ai talentul înnăscut al unui samurai.

— *Dōjō*?

Ushinosuke avea impresia că visează. Încă de mic copil considera vechiul *dōjō* al familiei Yagyū ca fiind simbolul tuturor aspiraţiilor lui de pe lumea aceasta. Deşi Sukekurō îi spusese că va intra cîndva acolo, încă nu avusese prilejul. Şi acum, să fie invitat chiar de un membru al familiei!

— Spală-te pe picioare!

— Da, stăpîne.

Ushinosuke se duse la bazinul de lîngă intrare şi se spălă bine pe picioare, avînd grijă să-şi curăţe şi mizeria de sub unghii.

O dată intrat, se simţi mic şi lipsit de însemnătate. Grinzile şi bîrnele erau vechi şi masive, duşumeaua lustruită de se putea vedea în ea ca într-o oglindă. Chiar şi vocea lui Hyōgo suna diferit atunci cînd îi spuse:

— Ia-ţi o sabie.

Ushinosuke îşi alese o sabie neagră din lemn de stejar, din mulţimea de arme atîrnate pe perete. Îşi luă şi Hyōgo una şi, ţinînd-o cu vîrful îndreptat spre podea, păşi pînă în mijlocul încăperii.

— Gata? întrebă el rece.

— Da, spuse Ushinosuke, ridicîndu-şi arma la nivelul pieptului.

Hyōgo luă poziţie puţin în diagonală. Ushinosuke era în gardă, ca un arici. Avea sprîncenele ridicate, o încruntare crîncenă pe chip şi sîngele-i circula năvalnic prin trup. Cînd Hyōgo îi făcu semn din ochi că era gata să atace, Ushinosuke scoase nişte sunete stridente. Călcînd apăsat, Hyōgo înaintă rapid şi lovi lateral spre talia lui Ushinosuke.

— Nu încă! strigă băiatul.

Făcu o săritură în aer de parcă voia să îndepărteze duşumeaua cu piciorul şi trecu razant pe lîngă umărul lui Hyōgo. Hyōgo întinse mîna stîngă şi îl răsturnă pe băiat cu picioarele în sus. Ushinosuke făcu o tumbă şi ateriză în spatele lui Hyōgo. Se ridică într-o fracţiune de secundă şi dădu fuga să-şi recupereze arma.

— Ajunge, spuse Hyōgo.

— Nu. Încă o dată!

Apucîndu-şi sabia, Ushinosuke o ţinu sus, deasupra capului, cu ambele mîini şi se repezi ca un uliu la Hyōgo. Arma lui Hyōgo, îndreptată spre el, îi blocă mişcările. Văzu privirea lui Hyōgo şi ochii i se umplură de lacrimi.

„Băiatul are talent”, se gîndi Hyōgo, dar se prefăcu supărat.

— Lupţi murdar, ţipă el. Ai sărit peste umărul meu.

Ushinosuke nu ştia ce să zică.

— Nu-ţi vezi lungul nasului şi te porţi prea familiar cu superiorii tăi! Şezi acolo.

Băiatul îngenunche şi-şi împreună mîinile ca să facă plecăciunea cuvenită. Îndreptîndu-se spre el, Hyōgo aruncă sabia de lemn şi îşi scoase propria lui sabie.

— Am să te omor. Să nu îndrăzneşti să ţipi.

— M… mă o… omorîţi?

— Întinde gîtul. Pentru un samurai nimic nu-i mai important decît să se conformeze regulilor unei conduite cuviincioase. Chiar dacă eşti băiat de ţăran, ceea ce ai făcut tu e de neiertat.

— Mă omorîţi pentru lovitura aceea bruscă?

— Exact.

Îl privi o clipă pe samurai şi apoi, resemnat, Ushinosuke îşi ridică mîinile în direcţia satului în care locuia şi spuse:

— Mamă, voi deveni ţărînă, aici, la castel. Ştiu cît eşti de tristă. Te rog iartă-mă că nu sînt un fiu bun.

Apoi îşi întinse gîtul fără nici un gest de protest.

Hyōgo începu să rîdă şi îşi vîrî sabia în teacă. Îl bătu pe Ushinosuke pe spate şi-i zise:

— Doar nu crezi că am să omor un băiat ca tine!

— N-aţi vorbit serios?

— Nu.

— Aţi spus că are foarte mare importanţă comportarea corectă. E normal ca un samurai să glumească în felul acesta?

— N-a fost glumă. Dacă vrei să te antrenezi să devii samurai, trebuia să te pun la încercare.

— Am crezut că vorbiţi serios, spuse Ushinosuke, după ce-i mai veni inima la loc.

— Mi-ai spus că n-ai luat lecţii, zise Hyōgo. Dar cînd te-am împins spre marginea încăperii ai sărit peste umerii mei. Nici studenţii cu trei sau patru ani de antrenament nu sînt capabili de o asemenea mişcare.

— Nu m-a învăţat nimeni niciodată.

— De ce să ascunzi? Trebuie să fi avut un profesor, şi încă unul bun. Cine a fost?

Băiatul se gîndi o clipă şi răspunse:

— A, îmi amintesc unde am învăţat asta.

— Cine ţi-a arătat-o?

— Nu un om.

— Atunci un spiriduş?

— Nu, sămînţa de cînepă.

— Ce?

— O sămînţă de cînepă.

— Cum puteai să înveţi aşa ceva de la sămînţa de cînepă?

— Păi, sus în munţi există nişte luptători – ştiţi, ăia care dispar chiar de sub nasul tău. M-am uitat la ei cum se antrenează, de cîteva ori.

— Vrei să spui *ninja*, nu? Probabil că i-ai văzut pe cei din Iga. Dar ce legătură au ei cu sămînţa de cînepă.

— Păi, după ce se însămînţează cînepă, primăvara, apar foarte curînd mlădiţele.

— Şi?

— Sar peste ele. În fiecare zi, înainte şi înapoi. Cînd se mai încălzeşte, ele cresc foarte repede – nimic nu creşte mai repede – aşa că trebuie să sari, în fiecare zi, tot mai sus. Dacă nu exersezi zilnic, cînepa ajunge în scurt timp atît de înaltă încît nu mai poţi sări peste ea.

— Aha!

— Am exersat anul trecut şi acum doi ani. Din primăvară pînă în toamnă.

Chiar în clipa aceea în *dōjō* intră Sukekurō şi zise:

— Hyōgo, mai ai o scrisoare de la Edo.

După ce o citi, Hyōgo zise:

— Cred că Otsū n-a ajuns prea departe, nu?

— Nu mai departe de zece kilometri, probabil. S-a întîmplat ceva?

— Da. Takuan spune că numirea lui Musashi s-a contramandat. Se pare că au îndoieli în ceea ce priveşte caracterul lui. Nu cred că-i bine să o lăsăm pe Otsū să ajungă la Edo fără să o prevenim.

— Merg eu.

— Nu, merg chiar eu.

Îi făcu lui Ushinosuke un semn din cap, după care Hyōgo se duse direct la grajd.

La jumătatea drumului spre Uji, începu să cugete mai pe îndelete. Faptul că Musashi nu primea postul n-o va deranja deloc pe Otsū; pe ea nu o interesa poziţia lui, ci omul însuşi. Chiar dacă Hyōgo ar reuşi să o convingă să mai stea la Koyagyū, ea tot va dori să plece la Edo. De ce să-i strice călătoria dîndu-i o veste proastă?

O luă înapoi spre Koyagyū la trap. Deşi părea împăcat cu lumea, în sufletul lui se dădea o luptă înspăimîntătoare. De-ar mai putea-o vedea o dată pe Otsū! În sinea lui recunoştea că acesta fusese motivul pentru care plecase după ea, dar n-ar fi recunoscut aşa ceva în faţa nimănui.

Hyōgo încerca să-şi stăpînească emoţiile. Războinicii îşi au şi ei uneori momentele lor de slăbiciune, momente prosteşti, ca ale oricui. Totuşi, datoria lui, cea de samurai, era clară: să persevereze pînă va ajunge la echilibrul dorit. După ce va reuşi să treacă de bariera iluziilor, sufletul îi va fi uşor şi liber, ochii vor putea vedea verdele sălciilor din jur, chiar fiecare firicel de iarbă. Nu dragostea trebuia să fie singura scînteie ce aprinde inima unui samurai. El trăia în altă lume. Într-o epocă înfometată de tinere talente, nu era momentul să se lase captivat de o floare de la marginea drumului. După cum vedea el lucrurile, principalul era să fii la locul potrivit în momentul potrivit.

— Ce de lume! constată Hyōgo vesel.

— Da. În Nara nu există multe zile atît de frumoase ca aceasta, îi răspunse Sukekurō.

— Parcă am pleca în excursie.

Cu cîţiva paşi în spatele lor venea Ushinosuke, pe care Hyōgo îl îndrăgea tot mai mult. Băiatul trecea mai des pe la castel acum şi era pe cale să devină un slujitor de-al casei. Le ducea

gustările în spinare şi avea prinsă la *obi* o pereche de sandale de schimb pentru Hyōgo.

Se aflau pe un teren viran în mijlocul oraşului. De o parte se înălţa pagoda Kōfukuji, pe cinci niveluri, iar peste cîmp se zăreau casele preoţilor budişti şi shintoişti. Deşi ziua era senină şi călduţă, o zi frumoasă de primăvară, pîcla mai persista în zonele joase, unde locuiau orăşenii. Mulţimea – să tot fi fost vreo patru sau cinci sute de oameni – nu părea chiar atît de numeroasă, din pricina întinderii vaste. Cîteva căprioare, pentru care Nara era renumită, îşi vîrau boturile printre spectatori, adulmecînd bucatele alese.

— N-au terminat încă, nu? întrebă Hyōgo.

— Nu, spuse Sukekurō. Se pare că sînt în pauza de prînz.

— Deci şi preoţii trebuie să mănînce!

Sukekurō rîse.

Spectacolul părea să fie de mare ţinută. Oraşele mai mari aveau scene amenajate, dar în Nara şi în alte oraşe mici, spectacolele se ţineau în aer liber, fie că erau date de magicieni, dansatori, păpuşari, sau de arcaşi şi samurai. Cel de azi nu era o distracţie obişnuită. În fiecare an, preoţii-lăncieri de la Hōzōin ţineau o întrecere în urma căreia decideau distribuirea locurilor de la templu. Deoarece totul se desfăşura în public, candidaţii luptau cu sîrg, iar întrecerile erau deseori violente şi spectaculoase. În faţa templului Kōfukuji era o plăcuţă ce anunţa că întrecerea este deschisă tuturor celor care se dedică artelor marţiale, dar puţini erau cei din afara templului care aveau curajul să-i înfrunte pe preoţii-lăncieri.

— De ce nu ne aşezăm undeva, să mîncăm şi noi? întrebă Hyōgo. Se pare că avem timp destul.

— Să căutăm un loc potrivit, zise Sukekurō, făcînd ochii roată.

— Aici, strigă Ushinosuke. Puteţi sta pe asta.

Le arătă o rogojină din stuf pe care o culesese de pe undeva şi o întinsese pe o moviliţă. Hyōgo admira prezenţa de spirit a băiatului şi, în general, îi plăcea cum are grijă de el, deşi nu considera solicitudinea ca pe o calitate ideală a unui viitor samurai.

După ce s-au aşezat, Ushinosuke le servi masa: turte de orez, prune murate şi pastă dulce de fasole, toate înfăşurate în foiţă de bambus, ca să fie mai uşor de cărat.

— Ushinosuke, spuse Sukekurō, du-te la preoţii de acolo şi roagă-i să-ţi dea nişte ceai. Dar nu le spune pentru cine.

— M-ar enerva dacă ar veni aici să-şi prezinte omagiile, spuse Hyōgo, care-şi trăsese pălăria pe nas.

Chipul lui Sukekurō era şi el ascuns pe jumătate de o eşarfă asemănătoare cu cea purtată de preoţi.

În timp ce Ushinosuke se ridica, la vreo treizeci de metri mai încolo, un alt băiat tocmai zicea:

— Nu înţeleg, rogojina era aici.

— Lasă, Iori. Nu-i cine ştie ce pierdere, spuse Gonnosuke.

— Ne-a şterpelit-o careva. Cine o fi făcut una ca asta?

— Nu-ţi mai bate capul.

Gonnosuke se aşeză pe iarbă, îşi scoase pensula şi cerneala şi începu să-şi noteze cheltuielile într-un carneţel mic, obicei pe care îl deprinsese de curînd de la Iori.

Într-un anume fel, Iori era prea serios pentru vîrsta lui. Îşi socotea banii cu grijă, nu pierdea niciodată nimic, era foarte curat şi-şi manifesta recunoştinţa pentru fiecare bol de orez, pentru fiecare zi senină. Pe scurt, era foarte chibzuit şi-i dispreţuia pe cei care nu procedau ca el.

Pentru cei care puneau mîna pe ce nu era a lor, chiar şi o rogojină ieftină, nu avea nici cea mai mică consideraţie.

— O, iat-o! strigă el. Bărbaţii aceia au luat-o! Hei, voi!

Porni în fugă spre ei, dar se opri după zece paşi ca să se gîndească cum să le vorbească. Şi exact în clipa aceea dădu nas în nas cu Ushinosuke.

— Ce vrei? mîrîi Ushinosuke.

— Cum, ce vreau? se răsti Iori.

Privindu-l cu răceala pe care unul de la ţară o rezerva străinilor, Ushinosuke spuse:

— Tu ne-ai strigat adineauri!

— Cel care îşi însuşeşte ceva ce nu-i al lui e un hoţ!

— Hoţ? Ticălosule!

— Rogojina era a noastră.

— Rogojina? Am găsit-o pe jos. Asta te nemulţumeşte?

— Rogojina este importantă pentru un călător, spuse Iori cam afectat. Îl protejează de ploaie, îi poate servi drept aşternut. O grămadă de întrebuinţări. Dă-mi-o înapoi!

— Ţi-o dau, dar mai întîi retrage-ţi cuvintele!

— Nu trebuie să-mi cer scuze ca să iau înapoi ce-mi aparţine. Dacă nu mi-o dai, o iau singur!

— Încearcă numai! Eu sînt Ushinosuke din Araki. Nu mă intimidez eu în faţa unui pitic. Sînt discipol de samurai.

— Nu mă îndoiesc, spuse Iori adoptînd o atitudine şi mai înţepată. Te dai mare pentru că-i lume multă în jur, dar nu cred că ai avea curajul să ne luptăm dacă am fi numai noi doi.

— N-am să uit asta!

— Vino acolo mai tîrziu.

— Unde?

— Lîngă pagodă. Vino singur.

Se despărţiră. Ushinosuke se duse după ceai şi cînd se întoarse, rogojina dispăruse. Stînd într-un cerc mare, cu ceilalţi spectatori, Ushinosuke îl fixă pe Iori cu privirea, provocîndu-l din ochi. Iori răspunse în acelaşi mod. Pentru ei, singurul lucru care mai conta era să cîştige.

Mulţimea zgomotoasă se îmbrîncea de colo-colo, ridicînd nori galbeni de praf. În mijlocul cercului stătea un preot cu o lance lungă cît un laţ de vînătoare. Adversarii păşeau în faţă, unul după altul şi îl provocau. Şi tot unul după altul erau doborîţi la pămînt sau zburau prin aer.

— Haideţi, strigă el, dar nu mai apăru nimeni. Dacă nu mai e nici unul, plec. Aveţi să-mi aduceţi vreo obiecţie mie, Nankōbō, învingătorul?

După ce studiase cu In’ei, el îşi crease un stil propriu şi ajunsese adversarul principal al lui Inshun, care lipsea azi, pe motiv de boală. Nimeni nu ştia dacă se temea de Nankōbō sau voia doar să evite conflictul.

Pentru că nu se mai găsi nici un pretendent, preotul cel solid îşi lăsă lancea jos, ţinînd-o orizontal, şi anunţă:

— Nu mai am cu cine lupta.

— Stai! strigă un preot, venind în fugă. Sînt Daun, discipol de-al lui Inshun. Te provoc.

— Sînt gata.

După ce făcură plecăciunile de rigoare, cei doi săriră la o parte. Lăncile lor se priveau ca oamenii şi rămaseră nemişcate, pînă cînd mulţimea plictisită începu să strige la ei să treacă la acţiune. Zarva încetă brusc. Lancea lui Nankōbō lovi capul lui Daun şi, ca o sperietoare de ciori răsturnată de vînt, trupul lui căzu într-o parte şi apoi jos, grămadă. Trei sau patru lăncieri

veniră repede, nu ca să se răzbune, ci ca să ia cadavrul de acolo.

Nankōbō îşi îndreptă umerii cu aroganţă şi examină mulţimea.

— Se pare că nu mai sînt curajoşi. Dacă totuşi mai există vreunul, să iasă în faţă.

De undeva, din spatele unui cort, apăru un preot de la munte, îşi dădu jos, din spinare, lădiţa de călătorie şi întrebă:

— Întrecerea este doar pentru lăncierii de la Hōzōin?

— Nu, răspunseră în cor preoţii de la Hōzōin.

Preotul făcu o plecăciune.

— În cazul acesta, aş vrea să-mi încerc şi eu norocul. Îmi poate împrumuta cineva o sabie de lemn?

Hyōgo se uita la Sukekurō şi zise:

— Devine interesant.

— Zău că da!

— N-am nici o îndoială în privinţa rezultatului.

— Nankōbō n-are cum să piardă.

— Nu asta am vrut să zic. Eu cred că Nankōbō nu va accepta. Dacă da, atunci va pierde.

Sukekurō rămase surprins, dar nu ceru nici o explicaţie.

Cineva îi dădu preotului-călător o sabie de lemn. Se îndreptă spre Nankōbō, făcu o plecăciune şi îşi prezentă provocarea. Era un bărbat la vreo patruzeci de ani, dar trupul lui, ca oţelul pentru arcuri, părea antrenat nu la mănăstirile din munţi, ci direct pe cîmpul de bătălie; înfruntase probabil moartea de multe ori şi era gata s-o accepte filosofic. Vorbea blînd şi avea ochii blajini.

În ciuda aroganţei, Nankōbō nu era prost.

— Eşti din afară? întrebă el fără nici o noimă.

— Da, răspunse cu o altă plecăciune cel care-l provocase.

— Stai o clipă.

Nankōbō văzuse clar două lucruri: tehnica bărbatului putea fi mai bună decît a lui. Nu putea cîştiga la infinit. Mai existau apoi cîţiva războinici renumiţi, înfrînţi la Sekigahara, care umblau travestiţi ca preoţi. Nu se ştia cine era omul acela.

— Nu pot ataca unul din afară, spuse el, clătinînd din cap.

— Am întrebat care-i regula şi mi s-a spus că se poate.

— Poate pentru alţii, dar eu prefer să nu mă-ncurc cu oamenii străini de locurile astea. Cînd lupt, n-o fac cu scopul de

a-mi înfrînge adversarul. Este o activitate religioasă, prin care eu îmi disciplinez sufletul cu ajutorul lăncii.

— Înţeleg, spuse preotul, rîzînd reţinut.

Părea că mai vrea să adauge ceva, dar ezită. Mai chibzui o clipă, după care se retrase de pe ring, înapoie sabia de lemn şi dispăru.

Nankōbō profită de acest moment ca să-şi facă ieşirea, ignorînd şoaptele celor care-l acuzau că se purtase ca un laş, că se temea de un asemenea adversar. Însoţit de doi sau trei discipoli, păşi semeţ, ca un general cuceritor.

— Ce ţi-am spus? întrebă Hyōgo.

— Ai avut perfectă dreptate.

— Bărbatul acela e unul din cei care se ascund în munţii Kudo. Dacă-i înlocuieşti veşmîntul alb şi banda din jurul capului cu un coif şi armură, vei vedea în el pe unul din cei mai mari oameni de arme de acum cîţiva ani.

După ce mulţimea se mai rări, Sukekurō începu să se uite în jur după Ushinosuke. Nu-l găsi. La un semnal de-al lui Iori, o luase spre pagodă, unde stăteau acum şi se împungeau din priviri.

— Nu-s eu de vină dacă mori, spuse Iori.

— Faci pe grozavul, îi replică Ushinosuke, culegînd de pe jos un băţ pe post de armă.

Iori, cu sabia ţinută sus, se năpusti să atace. Ushinosuke se dădu înapoi. Crezînd că-i era frică, Iori se repezi direct la el. Ushinosuke sări peste el, lovindu-l cu piciorul în ceafă. Iori îşi duse repede mîna la cap şi se prăbuşi. Îşi reveni repede şi după cîteva secunde era din nou în picioare. Stăteau faţă-n faţă cu armele ridicate.

Uitînd ce îl învăţase Gonnosuke şi Musashi, Iori atacă cu ochii închişi. Ushinosuke se dădu puţin la o parte şi îl doborî cu băţul.

Iori stătea pe burtă, gemînd, cu sabia încă în mînă.

— Ha! Am cîştigat! strigă Ushinosuke.

Apoi, văzînd că Iori nu mai mişcă, se sperie şi fugi.

— Nu! urlă Gonnosuke, atingîndu-l peste şolduri cu parul lui mai lung de un metru.

Ushinosuke căzu cu un urlet de durere, dar după ce îi aruncă o privire lui Gonnosuke, se ridică în picioare şi o întinse ca un iepure speriat. Se ciocni însă nas în nas cu Sukekurō.

— Ushinosuke! Ce se întîmplă aici?

Ushinosuke se ascunse imediat după Sukekurō, lăsîndu-l faţă-n faţă cu Gonnosuke. O clipă ciocnirea păru inevitabilă. Sukekurō îşi duse mîna la sabie; Gonnosuke apucă şi mai strîns parul.

— Sînteţi amabil să-mi spuneţi de ce urmăriţi un biet copil de parcă aţi fi gata să-l omorîţi?

— Înainte să vă răspund, vă pun eu o întrebare. L-aţi văzut cum l-a trîntit pe băiatul acela de-acolo?

— Este cu dumneavoastră?

— Da. Acesta e unul din slujitorii dumneavoastră?

— Nu oficial.

Privindu-l aspru pe Ushinosuke, întrebă:

— De ce l-ai lovit şi-ai fugit? Spune imediat adevărul.

Înainte să poată deschide Ushinosuke gura, Iori ridică iute capul şi zise:

— A fost o încăierare. Ne-am încăierat şi eu am pierdut.

— Aţi stabilit această încăierare de comun acord, aşa cum se cuvine? întrebă Gonnosuke.

O urmă de amuzament se citea în ochii lui, pe cînd îşi plimba privirea de la unul la altul.

Ushinosuke, teribil de stînjenit, spuse:

— N-am ştiut că-i rogojina lui cînd am cules-o de pe jos.

Cei doi bărbaţi îşi zîmbiră, conştienţi că dacă n-ar fi procedat cu înţelepciune, această copilărie s-ar fi putut sfîrşi cu vărsare de sînge.

— Îmi pare foarte rău, spuse Sukekurō.

— Şi mie. Vă rog să mă iertaţi.

— Eu vă rog pe dumneavoastră. Mă aşteaptă stăpînul, aşa că trebuie să plecăm.

Ieşiră pe poartă rîzînd. Gonnosuke şi Iori mergeau pe partea stîngă, Sukekurō şi Ushinosuke, pe dreapta.

Apoi Gonnosuke se întoarse şi zise:

— Pot să vă întreb ceva? Dacă o luăm drept înainte pe drumul acesta, ajungem la castelul Koyagyū?

Sukekurō se apropie de Gonnosuke şi cîteva minute mai tîrziu, cînd li se alătură Hyōgo, îi spuse cine erau călătorii şi ce căutau acolo.

Hyōgo oftă compătimitor.

— Ce păcat! Dacă am fi ştiut cu trei săptămîni în urmă, înainte să plece Otsū la Edo!

— Musashi nu-i la Edo, spuse Gonnosuke. Nimeni nu ştie unde e, nici măcar prietenii lui.

— Ce-o să facă ea acum? spuse Hyōgo, regretînd că nu se dusese după ea.

Deşi se stăpînea să nu plîngă, Iori tare ar fi vrut să meargă undeva, să fie singur şi să urle. În timp ce coborau pe drum, el vorbi numai despre întîlnirea cu Otsū, sau cel puţin aşa i se păruse lui Gonnosuke. După ce bărbaţii începură să vorbească despre evenimentele din Edo, el se retrase mai într-o parte. Hyōgo îi ceru lui Gonnosuke mai multe informaţii despre Musashi, veşti despre unchiul său, detalii despre dispariţia lui Ono Tadaaki. Întrebările lui şi răspunsurile lui Gonnosuke păreau că nu se mai termină.

— Unde mergi? îl întrebă Ushinosuke pe Iori, venind în spatele lui şi punîndu-i prieteneşte o mînă pe umăr. Plîngi?

— Nu.

Dar cînd scutură din cap, lacrimile îi curseră pe obraji.

— Ştii să sapi cartofi sălbatici?

— Sigur.

— Uite, sînt şi-acolo. Hai să vedem cine scoate mai repede.

Iori acceptă provocarea şi începu să sape.

Ziua se apropia de sfîrşit şi deoarece mai aveau multe de vorbit, Hyōgo îl invită pe Gonnosuke să rămînă la castel cîteva zile. Însă Gonnosuke spuse că preferă să-şi continue călătoria.

În timp ce-şi luau rămas-bun, constatară că băieţii iar lipseau. La un moment dat, Sukekurō arătă cu degetul:

— Uite-i! Am impresia că sapă.

Iori şi Ushinosuke erau absorbiţi de treaba pe care o făceau. Din pricină că rădăcinile erau foarte fragile, trebuiau să sape foarte adînc. Amuzaţi de concentrarea lor, bărbaţii trecură pe lîngă ei şi îi priviră o vreme. Ushinosuke îi observă şi gîfîi uşor. Iori se întoarse şi el şi le zîmbi. Apoi îşi dublară eforturile.

— Gata, l-am scos, strigă Ushinosuke, scoţînd cartoful cel lung şi punîndu-l pe pămînt.

Văzînd braţul lui Iori în pămînt pînă la umăr, Gonnosuke îi spuse nerăbdător:

— Dacă nu termini mai repede, plec fără tine.

Proptindu-şi mîinile în şold ca un ţăran bătrîn, Iori încercă să rămînă drept, în picioare, şi spuse:

— Nu pot. Mi-ar mai lua încă o grămadă de timp.

Cu o privire resemnată, îşi scutură chimonoul de praf.

— Nu poţi scoate cartoful după ce ai săpat atît de mult? întrebă Ushinosuke. Stai, ţi-l scot eu.

— Nu, spuse Iori, împingîndu-i mîna la o parte. Se rupe.

Împinse încetişor pămîntul înapoi în gaură şi îl netezi cu picioarele.

— La revedere! strigă Ushinosuke, ducîndu-şi mîndru cartoful în spate şi observînd, în treacăt, că vîrful era rupt.

Hyōgo văzuse şi el şi zise:

— Ai pierdut. Poate ai cîştigat la încăierare, dar eşti descalificat la încercarea cu săpatul.

Măturători şi vînzători

Florile de cireş păliseră, trecute de apogeul frumuseţii lor, iar cele de scaieţi se ofileau, amintind nostalgic de secolele trecute, cînd Nara fusese capitala ţării. Era puţin cam prea cald pentru plimbare, dar nici Gonnosuke, nici Iori nu se simţeau obosiţi.

Iori îl apucă pe Gonnosuke de mînecă şi îi spuse îngrijorat:

— Bărbatul acela încă ne mai urmăreşte.

Privind drept înainte Gonnosuke îi răspunse:

— Fă-te că nu-l bagi în seamă.

— Se ţine după noi de cînd am plecat de la Kōfukuji.

— Hmm!

— A fost şi la hanul la care am stat noi, nu?

— Nu-ţi mai face probleme. N-avem nimic valoros de pierdut.

— Vieţile noastre! Ele nu sînt chiar nimic.

— Ha, ha! Eu îmi ţin viaţa încuiată. Tu, nu?

— Pot să am grijă şi singur de mine.

Iori îşi încordă mîna stîngă pe teaca săbiei.

Gonnosuke ştia că omul era preotul-călător care-l provocase pe Nankōbō cu o zi în urmă, dar nu-şi putea imagina de ce îi urmărea.

Iori privi în jur şi zise:

— Nu mai e acolo.

Privi şi Gonnosuke în urmă.

— Poate e obosit.

Respiră adînc şi zise:

— Dar mă simt mai bine.

În noaptea aceea, traseră la casa unui ţăran şi a doua zi, dimineaţa devreme, ajunseră la Amano în Kawachi. Era un sătuc cu casele cu streşini joase, dincolo de care curgea un pîrîiaş de munte. Gonnosuke dăduse tăbliţa comemorativă a mamei sale la templul Kongōji, aşa-zisul Munte al Femeilor, Kōya. Dar mai întîi voia să caute o femeie pe nume Oan, pe care o cunoştea din copilărie, ca să mai aibă cine să aprindă tămîie din cînd în cînd. Dacă n-o găsea, intenţiona să meargă la muntele Kōya,

locul unde erau îngropaţi cei bogaţi şi puternici. Spera că nu va trebui să ajungă pînă acolo, pentru că s-ar fi simţit ca un cerşetor.

Întrebînd-o pe soţia hangiului pe unde să o ia, i se răspunse că Oan era soţia fabricantului de saké pe nume Tōroku şi locuinţa lor era a patra de pe partea dreaptă, după ce trecea de poarta templului.

După ce intră pe poartă, Gonnosuke se întreba dacă femeia ştia ce vorbeşte, pentru că văzuse o tăbliţă pe care scria că era interzis să se aducă saké în incinta lăcaşului sfînt. Cum putea exista acolo o făbricuţă de saké?

Misterul le-a fost lămurit de Tōroku chiar în seara aceea. Acesta îi primi călduros şi fu imediat de acord să-i vorbească stareţului despre plăcuţa comemorativă. Tōroku le spuse că odată, Toyotomi Hideyoshi şi-a exprimat admiraţia faţă de saké-ul servit la templu. Atunci au ridicat preoţii făbricuţa, pentru a-i face saké lui Hideyoshi şi celorlalţi seniori care sprijineau templul. Producţia de saké a mai scăzut după moartea lui Hideyoshi, dar templul mai avea încă protectori de seamă.

Cînd Gonnosuke şi Iori se sculară a doua zi dimineaţă, Tōroku deja plecase. Se întoarse imediat după prînz şi le zise că totul era aranjat.

Kongōji se afla în valea rîului Amano, printre culmi de culoarea jadului. Gonnosuke, Iori şi Tōroku se opriră un minut pe podul ce ducea la poarta principală. Pe apa de sub pod pluteau flori de cireş. Gonnosuke îşi îndreptă umerii şi păru cuprins de un aer de veneraţie. Iori îşi aranjă gulerul de la chimonou.

Cînd ajunseră în holul principal, îi întîmpină stareţul, un bărbat solid, înalt, îmbrăcat în straie preoţeşti obişnuite. O pălărie împletită şi un păr lung n-ar fi fost deloc neobişnuite.

— Acesta-i bărbatul care doreşte o slujbă pentru mama lui? întrebă el, cu o voce prietenoasă.

— Da, părinte, spuse Tōroku, făcîndu-i plecăciuni.

Aşteptîndu-se la o faţă bisericească sobră, îmbrăcată în brocart auriu, Gonnosuke nu prea ştia cum să-l salute. Se aplecă şi îl privi pe stareţ coborînd de pe verandă, încălţat cu nişte sandale din pai murdare şi oprindu-se în faţa lui. Cu mătăniile în mînă, le făcu semn să-l urmeze; un preot tînăr veni în urma lor.

Trecură prin sala Yakushi, prin refectoriu, pagoda cu un etaj şi încăperile preoţilor. Cînd ajunseră în sala Dainichi, tînărul

preot veni în faţă şi îi spuse ceva stareţului. Acesta dădu din cap, iar preotul deschise uşa cu o cheie imensă.

După ce intrară cu toţii în holul cel mare, Gonnosuke şi Iori îngenunchează în faţa baldachinului. La vreo trei metri deasupra acestuia, se afla statuia din aur a lui Dainichi, Buddha universal al sectelor ezoterice. După cîteva clipe, stareţul apăru din spatele altarului, îmbrăcat în sutană. Începu să predice şi părea acum un preacinstit preot, cu un aer de demnitate ce se degaja pînă şi din umerii lui laţi.

Gonnosuke îşi împreună palmele în faţa lui. Avu impresia că-i trece un nor mic prin faţa ochilor şi din el apăru trecătoarea Shiojiri, acolo unde el şi Musashi se testaseră unul pe altul. Mama sa stătea de o parte a lui, dreaptă ca o scîndură, părînd îngrijorată, la fel cum strigase atunci cînd îl salvase pe el.

„Mamă”, se gîndi el, „nu trebuie să te îngrijorezi din pricina viitorului meu. Musashi a consimţit să-mi fie profesor. Nu e departe ziua cînd voi fi şi eu capabil să-mi înfiinţez propria şcoală. O fi multă harababură în lumea asta, dar eu nu mă voi abate de la Cale. Şi nici n-am să-mi neglijez îndatoririle de fiu…”

Cînd Gonnosuke se trezi din visare, slujba se terminase şi stareţul plecase. Lîngă el, Iori stătea transpus, cu ochii lipiţi de chipul lui Dainichi, un miracol de sensibilitate sculpturală, încrustată de marele Unkei în secolul al XIII-lea.

— De ce te holbezi aşa, Iori?

Fără să-şi mişte ochii, băiatul spuse:

— E sora mea. Buddha acela arată ca sora mea.

Gonnosuke izbucni în rîs.

— Ce tot vorbeşti? Nici măcar n-ai văzut-o vreodată. Oricum, nici o fiinţă umană nu e capabilă de compasiunea şi seninătatea lui Dainichi.

Iori dădu din cap hotărît.

— Am văzut-o. Lîngă reşedinţa seniorului Yagyū din Edo. Şi am vorbit cu ea. Atunci n-am ştiut că-i sora mea, dar acum, în timpul predicii, chipul lui Buddha s-a transformat într-al ei. Aveam impresia că-mi spune ceva.

Ieşiră şi se aşezară pe pridvor, nedorind să rupă vraja viziunilor de care avuseseră parte.

— Slujba a fost pentru mama, spuse Gonnosuke dus pe gînduri. Dar a fost o zi interesantă. Cînd stai aici, nici nu-ţi vine să crezi că există luptă şi vărsare de sînge.

Vîrful de metal al turnului pagodei strălucea ca o sabie-bijuterie în razele apusului de soare; toate celelalte clădiri erau cufundate în umbră. Felinarele din piatră erau aliniate pe cărarea întunecată ce ducea în sus pe o pantă destul de abruptă, pînă la ceainăria în stil Muromachi şi la un mic mauzoleu.

Lîngă ceainărie, o călugăriţă bătrînă, cu o bandă albă de mătase în jurul capului şi un bărbat mai rotofei, la vreo cincizeci de ani, măturau frunzele cu nişte mături din pai.

Călugăriţa oftă şi zise:

— Cred că arată mai bine decît înainte.

Foarte puţini erau cei care mai ajungeau în această parte a templului, chiar şi numai pentru a aduna frunzele uscate şi scheletele păsărilor.

— Cred că eşti obosită, mamă, spuse bărbatul. De ce nu stai jos să te odihneşti puţin? Termin eu treaba.

Era îmbrăcat într-un chimonou simplu, din bumbac, o manta fără mîneci, sandale din pai şi ciorapi din piele cu model de frunze de cireş: purta o sabie scurtă cu un mîner fără ornamente, făcut din piele de rechin.

— Nu sînt obosită, răspunse ea rîzînd. Dar tu? Tu nu eşti obişnuit cu asemenea munci. Nu ţi-au crăpat mîinile?

— Nu, n-au crăpat, sînt pline de băşici.

Femeia rîse din nou:

— O amintire frumoasă pe care s-o iei cu tine.

— Nu-mi pasă. Simt că inima mi-e curată acum. Sper că le-a făcut plăcere zeilor că am dat şi noi o mînă de ajutor.

— O, se întunecă. Hai să lăsăm restul pentru mîine dimineaţă.

Gonnosuke şi Iori stăteau în pridvor. Kōetsu şi Myōshū coborîră încet pe cărare, ţinîndu-se de mînă. Cînd ajunseră lîngă sala Dainichi, amîndoi se opriră şi strigară:

— Cine-i acolo?

Apoi, Myōshū spuse:

— A fost o zi minunată, nu? Aţi venit în excursie?

Gonnosuke îi făcu o plecăciune şi zise:

— Nu, am venit pentru o slujbă pentru mama mea.

— Ce grozav să mai întîlneşti tineri recunoscători părinţilor!

Îl mîngîie pe Iori părinteşte pe cap.

— Kōetsu, mai ai nişte prăjiturele din acelea de grîu?

Scoţînd din chimonou un pacheţel mic, Kōetsu i-l oferi lui Iori:

— Te rog să mă ierţi că-ţi ofer ce mi-a rămas.

— Gonnosuke, pot să primesc? întrebă Iori.

— Da, răspuse Gonnosuke, mulţumindu-i lui Kōetsu din partea lui Iori.

— După accent, se pare că sînteţi din est, spuse Myōshū. Pot să vă întreb unde mergeţi?

— Cred că va fi o călătorie nesfîrşită pe un drum fără capăt. Băiatul şi cu mine sîntem discipoli ai Căii Săbiei.

— Aţi ales o cale dificilă. Cine e profesorul vostru?

— Îl cheamă Miyamoto Musashi.

— Musashi? Nu zău!

Myōshū privi în gol şi zîmbi, amintindu-şi de clipe plăcute.

— Pe unde mai umblă Musashi? Nu l-am văzut de foarte multă vreme, spuse Kōetsu.

Gonnosuke le povesti despre şansele pe care le-a avut Musashi în ultimii cîţiva ani. În timp ce asculta, Kōetsu dădea din cap şi la sfîrşit zise:

— La asta mă şi aşteptam din partea lui.

Cînd termină, Gonnosuke îl întrebă:

— Aş putea să ştiu cine sînteţi?

— O, iartă-mă că nu ţi-am spus pînă acum.

Kōetsu se prezentă pe sine şi pe mama sa.

— Musashi a stat la noi o vreme, acum cîţiva ani. Ne este foarte drag şi îl pomenim adesea chiar şi acum.

Îi povesti apoi lui Gonnosuke două sau trei incidente de care Musashi avusese parte la Kyoto.

Gonnosuke ştia de multă vreme că Kōetsu se bucura de reputaţia unui distins şlefuitor de arme şi nu de mult îi povestise şi Musashi despre relaţia dintre ei. Dar nu se gîndise niciodată că va da întîmplător peste acest orăşean bogat şi-l va vedea făcînd curat pe terenurile lăsate în paragină ale unui templu.

— Aveţi vreun mormînt al cuiva aproape pe-aici? întrebă el. Sau aţi ieşit să luaţi o gură de aer?

— A, nu, n-am venit cu un scop chiar atît de neînsemnat! exclamă Kōetsu. Nu într-un loc sfînt ca acesta... Aţi auzit de la preoţi cîte ceva despre istoria templului Kongōji?

— Nu.

— Atunci, permiteţi-mi să vă spun eu cîte ceva. Vă rog să înţelegeţi, totuşi, că nu fac decît să repet ceea ce am auzit şi eu.

Kōetsu făcu o pauză scurtă şi privi în jur. Apoi zise:

— Luna din seara aceasta ne e prielnică.

Arătă piatra de hotar, deasupra ei mauzoleul, Mieidō şi Kangetsutei; sub el, Taishidō – templul shintoist, apoi pagoda – tezaur, refectoriul şi poarta supraetajată.

— Priviţi atent, spuse el parcă vrăjit de peisaj. Pinul acela, stîncile, pietrele, fiecare copac, fiecare fir de iarbă de aici fac parte din tradiţia elegantă şi de neclintit a ţării noastre.

Continuă cu acelaşi suflu, povestind cum în secolul al XIV-lea, în timpul unui conflict dintre Curţile din Sud şi din Nord, muntele a constituit fortăreaţă pentru Curtea din Sud; cum prinţul Mōrinaga, cunoscut şi sub numele de Daitō no Miya, a ţinut întîlniri secrete în care a plănuit răsturnarea regenţilor Hōjō; cum Kusunoki Masashige şi alţi monarhişti au luptat cu armata din Nord. Mai tîrziu, au ajuns la putere cei din clanul Ashikaga, iar împăratul Go-Murakami, alungat din muntele Otoko, a fost obligat să fugă din ascunziş în ascunziş. În cele din urmă s-a refugiat la templu şi timp de mulţi ani a dus aceeaşi viaţă ca şi preoţii de munte, suferind de aceleaşi lipsuri. Folosind refectoriul ca sediu al guvernului, el a muncit neobosit pentru a restaura prerogativele imperiale confiscate de militari.

Într-o fază incipientă, cînd samuraii şi curtenii se adunaseră în jurul împăraţilor Kōgon, Kōmyō şi Sukō, călugărul Zen'e a scris cu un sarcasm usturător: „Cartierele preoţilor şi templele din munţi sînt toate distruse. Pierderea este de neimaginat”.

Gonnosuke asculta cu mult respect. Fermecat de gravitatea din vocea lui Kōetsu, Iori nu-şi putea lua ochii de pe chipul bărbatului.

Kōetsu trase o gură de aer şi continuă:

— Tot ce vedeţi aici sînt relicve ale acelor vremuri. Mauzoleul este ultimul loc de odihnă al împăratului Kōgon. O dată cu declinul clanului Ashikaga, totul a fost lăsat de izbelişte. De aceea, eu şi mama ne-am hotărît să facem puţină ordine, în semn de adorare pioasă.

Încîntat de atenţia cu care a fost ascultat, Kōetsu căută cuvinte meşteşugite pentru a-şi exprima recunoştinţa şi emoţiile sincere.

— În timp ce măturam, am găsit o piatră pe care era gravată o poezie, poate de către vreun preot-războinic din vremea aceea:

„Deşi războiul continuă
Chiar de durează o sută de ani
Primăvara va sosi.
Trăiţi cu cîntecul în inimi,
Voi, oameni ai Împăratului.”

Gîndiţi-vă la curajul, la mărinimia unui soldat simplu, după ce-a luptat ani în şir, poate zece ani, la dragostea cu care-şi proteja împăratul, fiind capabil să se mai bucure şi să cînte. Sînt convins că lucrul acesta a fost posibil pentru că spiritul lui Masashige comunica cu el. Deşi au trecut o sută de ani de lupte, locul acesta rămîne un monument înălţat demnităţii împăratului. Nu se cade să fim recunoscători?

— N-am ştiut că acesta a fost terenul unei bătălii sfinte, spuse Gonnosuke. Sper că-mi veţi ierta ignoranţa.

— Sînt bucuros că am reuşit să vă împărtăşesc cîteva din cunoştinţele mele de istorie.

Cei patru porniră pe deal în jos; la lumina lunii, siluetele lor păreau firave şi ireale.

Cînd trecură pe lîngă refectoriu, Kōetsu zise:

— Sîntem aici de şapte zile. Plecăm mîine. Dacă-l vedeţi pe Musashi, vă rog spuneţi-i să vină să ne vadă.

Gonnosuke îi promise că-i va transmite invitaţia.

Pîrîiaşul puţin adînc ce curgea de-a lungul zidului templului exterior era ca un şanţ de apărare, fiind traversat de un pod murdar.

Abia au pus Gonnosuke şi Iori piciorul pe pod, că o siluetă albă, mare, înarmată cu un par, ţîşni din umbră şi sări în spatele lui Gonnosuke. Gonnosuke evită atacul trăgîndu-se într-o parte, dar Iori căzu de pe pod.

Omul trecu de Gonnosuke pe drumul de dincolo de pod. Întorcîndu-se, îşi luă poziţie de atac; picioarele lui păreau ca două trunchiuri de copac. Gonnosuke îl recunoscu pe preotul care-i urmărise cu o zi în urmă.

— Cine eşti? ţipă Gonnosuke.

Preotul nu răspunse.

Gonnosuke îşi pregăti parul de atac şi strigă:

— Cine eşti? Ce motive ai să-l ataci pe Musō Gonnosuke?

Preotul se purta de parcă n-ar fi auzit. Ochii lui aruncau scîntei, în timp ce degetele de la picioare, ieşindu-i din sandalele de pai, înaintau încet, ca un miriapod în mişcare.

Gonnosuke mîrîia şi blestema. Picioarele lui scurte şi groase, arzînd de dorinţa de a lupta, înaintară şi ele un pic.

Parul preotului plesni în două. O bucată zbură prin aer, iar pe cealaltă i-o azvîrli lui Gonnosuke în faţă. Nu-şi atinse ţinta, dar în timp ce Gonnosuke îşi recăpătă echilibrul, adversarul îşi scoase sabia şi se apropie de pod.

— Ticălosule! ţipă Iori.

Căscînd gura de mirare, preotul îşi duse mîna la faţă. Pietrele pe care le aruncase Iori îşi atinseseră ţinta şi una îl lovise drept în ochi. Se răsuci şi o luă la fugă pe drum.

— Stai! ţipă Iori, căţărîndu-se pe mal cu o mînă de pietre.

— Lasă-l, spuse Gonnosuke, apucîndu-l de braţ.

— Să-i fie învăţătură de minte, spuse Iori bucuros, aruncînd pietrele spre lună.

Imediat ce se întoarseră la Tōroku acasă şi se culcară, se stîrni furtuna. Vîntul vuia printre copaci, ameninţînd să zboare acoperişul, dar acesta n-a fost singurul lucru care nu le-a permis să adoarmă imediat.

Gonnosuke stătea cu ochii deschişi, gîndindu-se la prezent şi la trecut, întrebîndu-se dacă lumea devenise cu adevărat mai bună acum decît fusese cîndva, demult. Nobunaga, Hideyoshi şi Ieyasu cîştigaseră inimile oamenilor şi autoritatea în guvern, dar n-a fost uitat oare adevăratul suveran? Nu se închină lumea acum unor zei falşi? A trecut vremea celor din clanurile Hōjō şi Ashikaga, o perioadă înfiorătoare, contrazicînd evident chiar principiul pe care s-a fundamentat ţara. Şi totuşi, chiar şi atunci, războinici de seamă ca Masashige şi fiul lui, precum şi monarhişti din mai multe provincii au urmat cu adevărat Calea Samuraiului. Ce s-a întîmplat cu Codul Bushidō? se întreba Gonnosuke. Ca şi Calea Orăşenilor sau Calea Ţăranilor şi aceasta părea să existe numai de dragul conducerii militare.

Gîndurile ce-l frămîntau pe Gonnosuke îl făcură să se înfierbînte. Culmile munţilor Kawachi, pădurile din jurul templului Kongōji, furtuna ce îi vuia în urechi – toate păreau să devină fiinţe care-l strigau în vis.

Iori nu şi-l putea scoate din minte pe preotul necunoscut. Se mai gîndea încă la apariţia aceea albă, fantomatică. Într-un

tîrziu, cînd furtuna părea şi mai violentă, îşi trase cuvertura peste faţă şi căzu într-un somn adînc, fără vise.

Cînd porniră a doua zi dimineaţă, norii de deasupra munţilor aveau toate nuanţele curcubeului. Ieşind din sat, un negustor călător, apărut din pîcla dimineţii, le ură jovial o dimineaţă plăcută.

Gonnosuke îi răspunse de formă. Absorbit de gîndurile ce îl ţinuseră treaz pînă noaptea tîrziu, Iori nu era nici el prea vorbăreţ.

Omul încercă să încropească o conversaţie.

— Aţi stat la Tōroku azi-noapte, nu? Îl cunosc de ani de zile. Drăguţi oameni, el şi soţia lui.

Gonnosuke mîrîi ceva, pe un ton blînd.

— Mai trec şi pe la castelul Koyagyū din cînd în cînd, spuse negustorul. Kimura Sukekurō mi-a făcut multe favoruri.

Se auzi un alt mormăit.

— Am auzit că aţi fost la Muntele Femeilor, Kōya. Presupun că veţi merge şi la adevăratul munte Kōya. E anotimpul cel mai prielnic. Zăpada s-a topit şi toate drumurile sînt reparate. Puteţi traversa pe îndelete trecătorile Amami şi Kiimi, să vă petreceţi noaptea la Hoshimoto sau Kamuro…

Gonnosuke deveni suspicios, cînd văzu că-i trage de limbă.

— Cu ce vă ocupaţi? întrebă el.

— Vînd funii, răspunse bărbatul, arătînd cu degetul spre balotul pe care-l purta în spinare. Sînt din fir de bumbac. Au fost descoperite recent, dar încep să fie din ce în ce mai căutate.

— Înţeleg, spuse Gonnosuke.

— Tōroku m-a ajutat mult, povestindu-le despre funiile mele celor care veneau să se roage la templu. De fapt, am avut de gînd să rămîn la el aseară, dar mi-a spus că are deja musafiri. Am fost cam dezamăgit. Cînd stau la el, întotdeauna mă serveşte cu saké pe săturate.

Rîse.

Relaxîndu-se puţin, Gonnosuke îl întrebă despre locurile pe lîngă care treceau, pentru că omul acesta cunoştea bine ţinutul. Cînd ajunseră la platoul Amami, conversaţia devenise destul de prietenoasă.

— Hei, Sugizō!

Un bărbat alerga după ei, ca să-i prindă din urmă.

— De ce-ai plecat şi m-ai lăsat? Te aşteptam la satul Amano. Ai zis că o să te opreşti să mă iei.

— Îmi pare rău, Gensuke, spuse Sugizō. Am dat de ei doi şi ne-am luat cu vorba. Am uitat cu totul de tine.

Rîse şi se scărpină în cap.

Gensuke, îmbrăcat la fel ca şi Sugizō, era de asemenea negustor de funii. Cei doi începură să discute despre afacerile lor.

Cînd ajunseră la un făgaş, adînc de vreo şapte metri, Sugizō se opri brusc şi arătă cu degetul.

— O, e periculos, zise el.

Gonnosuke se opri şi se uită şi el la şanţ; îşi zise că era o breşă făcută de vreun cutremur care o fi avut loc cu multă vreme în urmă.

— Ce nu e-n ordine?

— Buştenii aceia nu sînt în siguranţă. Vedeţi acolo, cîţiva din bolovanii care i-au sprijinit au fost luaţi de apă. Hai să-i fixăm mai bine. Trebuie s-o facem şi pentru alţi călători, adăugă el.

Gonnosuke îl urmări din priviri cum adună bolovani şi mîl sub buşteni. Se gîndea că aceşti doi negustori călătoriseră mult şi cunoşteau greutăţile unei călătorii, dar era totuşi surprins. I se păru puţin cam straniu că nişte oameni ca ei se sinchiseau într-atît de alţii, încît începeau să repare podul.

Iori nu acordă nici o importanţă faptului. Impresionat de gestul lor, îşi aduse şi el contribuţia, strîngînd bolovani.

— Acum ţine, spuse Gensuke.

Puse un picior pe pod şi verificîndu-i rezistenţa îi spuse lui Gonnosuke:

— Trec eu primul. Îşi întinse braţele ca să-şi menţină echilibrul, traversă repede şi apoi le făcu şi celorlalţi semn să-l urmeze.

La îndemnul lui Sugizō, Gonnosuke o luă el înainte, iar Iori îl urmă îndeaproape. N-ajunseseră bine la jumătatea drumului şi scoaseră un strigăt de surpriză. În faţa lor, Gensuke îşi îndreptase deja lancea spre ei. Privi în spate şi văzu că Sugizō avea şi el o lance.

“De unde-au apărut lăncile? se gîndi Gonnosuke. Înjură, îşi muşcă buza şi se gîndi la poziţia incomodă în care se afla.

— Gonnosuke, Gonnosuke…

Luat prin surprindere, Iori se agăţă de mijlocul lui Gonnosuke, în timp ce acesta îl cuprinse cu braţul pe băiat. Închise ochii şi, pentru o clipă, se încredinţă voinţei Cerului.

— Ticăloşii naibii!

— Gura! ţipă preotul de pe drum, de undeva în spatele lui Gensuke, cu ochiul stîng umflat şi negru.

— Fii calm, îl încurajă Gonnosuke pe băiat.

Apoi strigă:

— A, deci tu ai pus totul la cale! Ei bine, aveţi grijă, hoţii naibii! De data asta aţi încurcat-o!

Preotul îl privi pe Gonnosuke cu răceală.

— N-avem ce fura de la tine. Ştim asta. Dacă eşti atît de pîrlit, de ce dracu' faci pe spionul?

— Eu, spion?

— Cîine de-al lui Tokugawa, ce eşti! Aruncă naibii parul ăla. Mîinile la spate! Să nu încerci vreo şmecherie.

— Ah, oftă Gonnosuke, de parcă l-ar fi părăsit dorinţa de a lupta. Ia ascultă, e o greşeală la mijloc. Am venit de la Edo, dar nu sînt spion. Mă cheamă Musō Gonnosuke. Sînt *shugyōsha*.

— Lasă minciunile!

— Ce te face să crezi că sînt spion?

— Prietenii noştri de la est ne-au spus să ne ferim de un călător care umblă cu un băiat. Ai fost trimis de seniorul Hōjō din Awa, nu-i aşa?

— Nu.

— Aruncă parul şi vino cu mine.

— Nu merg nicăieri cu tine.

— Atunci o să mori pe loc.

Gensuke şi Sugizō începură să-l înghesuie, cu lăncile gata de atac.

Pentru ca Iori să nu păţească ceva, Gonnosuke îi arse una peste spate. Iori ţipă şi plonjă în tufişurile de pe fundul şanţului.

Cu un strigăt de luptă, Gonnosuke îl atacă pe Sugizō.

Lancea necesită oarece spaţiu şi sincronizare a mişcărilor pentru a fi eficace. Sugizō îşi întinse braţul ca să lovească, dar rată momentul. Un ţipăt înfiorător îi ieşi din gîtlej pe cînd lama tăia aerul. Gonnosuke îl lovi cu putere şi acesta căzu pe spate, cu Gonnosuke peste el. Cînd Sugizō încercă să se ridice, Gonnosuke îl ţintui cu pumnul în faţă. Sugizō îşi dezgoli dinţii, dar efectul fu caraghios, pentru că faţa lui se acoperise de o

baltă de sînge. Gonnosuke se ridică, folosi capul lui Sugizō drept trambulină şi parcurse distanţa pînă la capătul podului.

Cu parul în mînă, gata de atac, strigă:

— Vă aştept, laşilor!

Chiar în timp ce striga, trei funii alunecară de undeva de sus, din iarbă, una cu o sabie lungă la capăt, alta, cu o sabie scurtă în teacă. O funie îi prinse braţul lui Gonnosuke, alta, picioarele şi a treia, gîtul. În clipa următoare, mai apăru una care îi încolăci parul.

Gonnosuke se zvîrcolea ca o insectă prinsă în pînză de păienjen, dar nu dură mult. Alţi şase oameni apărură din pădure, direct în spatele lui. Cînd ajunseră toţi, el zăcea deja neputincios pe jos, legat fedeleş, ca un balot de paie. Cu excepţia preotului cel voinic, toţi ceilalţi erau îmbrăcaţi ca negustori de funii.

— N-avem cai? întrebă preotul. N-am chef să merg pe jos tot drumul, pînă la muntele Kudo.

— Poate putem închiria un cal în satul Amami.

Floare de păr

În întunecata pădure de cedri, ciripitul modest al vrăbiuţelor, amestecat cu cîntul minunat al sturzilor, răsuna ca trilurile păsării mitice Kalavinka.

Doi bărbaţi care coborau din vîrful muntelui Kōya, unde vizitaseră templul Kongōbuji şi se rugaseră, se opriră pe un pod arcuit, aflat între cele două terenuri ale templului.

— Nuinosuke, spuse cel mai în vîrstă, lumea asta chiar e fragilă şi trecătoare, nu?

Judecînd după mantaua lui din stofă ţărănească şi *hakama* simplă, putea fi luat drept un samurai de la ţară, dacă n-ar fi fost săbiile, de o calitate excepţională, şi însoţitorul, prea distins şi bine crescut ca să fie slujitorul unui samurai de provincie.

— Le-ai văzut, nu? continuă el. Mormintele lui Oda Nobunaga, Akéchi Mitsuhide, Ishida Mitsunari, Kobayakawa Kingo – toţi generali străluciţi şi faimoşi nu cu mulţi ani în urmă. Şi acolo, pietrele acelea acoperite cu muşchi marchează locul în care au fost îngropaţi membrii clanurilor Minamoto şi Taira.

— Prietenii şi duşmanii… toţi la un loc, nu-i aşa?

— Toţi au ajuns doar nişte pietre singuratice. Au fost oare nume ca Uesugi şi Takéda cu adevărat mari, sau doar am visat?

— Am o senzaţie ciudată. Mi se pare că lumea în care trăim este ireală.

— Oare ea, sau locul în care ne aflăm?

— Hmm. Cine ştie?

— A cui crezi că a fost ideea să-i spună Podul Iluziilor?

— I se potriveşte, nu-i aşa?

— Eu consider că iluzia este adevăr, aşa cum cunoaşterea raţională este realitate. Dacă iluzia n-ar fi reală, lumea n-ar exista. Un samurai care-şi dedică viaţa maestrului său nu-şi poate permite să fie nihilist. De aceea zen-ul pe care-l practic este un zen viu. Este zen-ul lumii corupte, zen-ul iadului. Un samurai care tremură la gîndul caracterului vremelnic al lucrurilor sau dispreţuieşte lumea nu-şi poate îndeplini

îndatoririle… Gata cu locul acesta! Hai să ne întoarcem la lumea cealaltă.

Umbla repede, cu un pas mult prea ferm pentru un bărbat de vîrsta lui.

Zărindu-i pe preoţii de la templul Seiganji, se încruntă şi bombăni.

— De ce au făcut aşa ceva? Dormise la templu peste noapte, iar acum, vreo douăzeci de preoţi stăteau aliniaţi de-a lungul cărării, dornici să-l petreacă, deşi el îşi luase rămas-bun încă de dimineaţă, tocmai pentru a evita o asemenea scenă.

Trecu repede printre cele două rînduri de preoţi, spunînd politicos la revedere, şi se grăbi să iasă la drumul ce dădea spre valea cunoscută sub numele de Kujukūtani. Abia cînd ajunse la lumea obişnuită, reuşi să se relaxeze.

— Ziua bună! Cine sînteţi?

Întrebarea căzu ca un trăsnet tocmai cînd treceau de cotitură.

— Cine eşti? întrebă Nuinosuke.

Samuraiul cel bine făcut, cu ten deschis, aflat în mijlocul drumului, întrebă:

— Scuzaţi-mă dacă greşesc. Nu sînteţi cumva Nagaoka Sado, vasalul seniorului Hosokawa Tadatoshi?

— Bineînţeles că sînt Nagaoka. Cine eşti şi de unde ştiai că sînt prin zonă?

— Mă cheamă Daisuke. Sînt unicul fiu al lui Gessō, care locuieşte retras, pe muntele Kudo.

Văzînd că numele nu-i spune nimic, Daisuke continuă:

— Tata şi-a lepădat de mult fostul nume, dar pînă la bătălia de la Sekigahara a fost cunoscut ca Sanada Saemonnosuke.

— Adică Sanada Yukimura?

— Da.

Cu o sfială ce contrasta puternic cu aspectul lui, Daisuke adăugă:

— Azi-dimineaţă a trecut pe la tata un preot de la templul Seiganji. A spus că aţi venit la muntele Kōya pentru o scurtă vizită. Deşi am auzit că dumneavoastră călătoriţi incognito, tata consideră că ar fi păcat să nu vă invite la o ceşcuţă de ceai.

— E foarte amabil, răspunse Sado.

Se gîndi o clipă şi apoi îi spuse lui Nuinosuke:

— Cred că ar trebui să acceptăm, nu?

— Da, stăpîne, răspunse Nuinosuke fără pic de entuziasm.

Daisuke spuse:

— Este încă ziua-n amiaza mare, dar tata s-ar simţi foarte onorat dacă aţi binevoi să vă petreceţi noaptea la noi.

Sado ezită puţin, gîndindu-se dacă era înţelept să accepte invitaţia unui om considerat a fi duşman al lui Tokugawa, dar apoi dădu din cap şi zise:

— O să hotărîm mai tîrziu, dar deocamdată mi-ar face plăcere să beau un ceai cu tatăl tău. Nu eşti de acord, Nuinosuke?

— Ba da, stăpîne.

Nuinosuke părea puţin îngîndurat, dar după ce porniră pe drum, în spatele lui Dainosuke, stăpînul şi slujitorul schimbară priviri cu subînţeles.

Din satul de pe muntele Kudo mai urcară puţin, pînă la o căsuţă izolată. Înconjurată de un zid scund din piatră şi de un gard viu, ea aducea cu o casă semifortificată a unui comandant de detaşament, dar, una peste alta, lăsa totuşi impresia de rafinament, mai degrabă decît de aspect militar.

— Tata e acolo, în clădirea aceea acoperită cu stuf, spuse Daisuke în timp ce intrau pe poartă.

Aveau o grădină mică de legume, suficientă pentru a produce ceapa şi verdeţurile necesare pentru supa de seară. Clădirea principală se afla în faţa unei stînci; lîngă veranda laterală se afla un crîng de bambuşi, dincolo de care se mai zăreau două case.

Nuinosuke îngenunche pe veranda din faţa camerei în care fusese poftit Sado.

Sado se aşeză şi remarcă:

— E foarte multă linişte aici.

Cîteva minute mai tîrziu intră o femeie, probabil soţia lui Daisuke, care le servi ceaiul şi apoi se retrase.

În timp ce îşi aştepta gazda, Sado admiră grădina şi valea. Mai jos se întindea satul, iar în zare, orăşelul Kamuro. Aerul avea un parfum cu totul aparte, probabil de la plantele agăţătoare gingaşe, care tocmai înfloriseră. Deşi nu se vedea, se auzea un pîrîiaş curgînd prin crîngul de bambuşi.

Camera avea şi ea un aspect de eleganţă simplă, amintind discret de faptul că proprietarul acestei locuinţe modeste era al

doilea fiu al lui Sanada Masayuki, stăpînul castelului Ueda, cel cu un venit de o sută nouăzeci de mii de baniţe.

Stîlpii şi grinzile erau subţiri, tavanul jos, iar peretele din spatele alcovului rustic, din argilă roşie. Aranjamentul floral din alcov consta dintr-o singură crenguţă de păr înflorită, într-un vas de ceramică subţire, galben cu verde pal. Sado îşi aminti imediat de „floarea de păr solitară scăldată de ploaia de primăvară” a lui Po Chū-i şi de dragostea dintre împăratul chinez şi Yang Kuei-fei, aşa cum este descrisă ea în lucrarea *Chang He Ke*. I se păru că aude un suspin înfundat.

Privirile i se îndreptară apoi spre sulul pictat, aflat deasupra aranjamentului floral. Ideogramele, mari şi simple, se citeau „Hōkoku Daimyōjin”, adică numele ce i s-a dat lui Hideyoshi cînd fusese trecut în rîndul zeilor, după moartea sa. Într-o parte, scris cu caractere mult mai mici, apărea numele autorului: Hideyori, fiul lui Hideyoshi, la opt ani. Simţind că nu era politicos să stea cu spatele la numele lui Hideyoshi, Sado se dădu puţin mai la o parte. Atunci îşi dădu seama că mirosul plăcut nu venea de la tămîia care ardea acolo, ci de la pereţi şi *shōji* care de-a lungul timpului absorbiseră parfumul beţişoarelor puse să ardă în fiecare dimineaţă şi seară pentru a purifica încăperea, în cinstea lui Hideyoshi. Probabil că i se aducea zilnic şi o ofrandă de saké, aşa cum erau de obicei tratate zeităţile shintoiste.

„Ah”, îşi zise. „Yukimura îi este devotat lui Hideyoshi, exact cum se şi spune.” Nu înţelegea însă de ce Yukimura n-a ascuns sulul din alcov. Avea reputaţia unui om greu de înţeles, un om din umbră, care pîndea momentul propice să se reîntoarcă în mijlocul problemelor ţării. Nici nu se punea vreodată problema că ar putea primi oaspeţi care să raporteze apoi guvernului Tokugawa ceea ce simte şi face.

Paşii de pe coridor se apropiau. Bărbatul mic şi slab care intră în cameră purta o vestă fără mîneci, cu o singură sabie scurtă prinsă la *obi*. Avea un aer modest.

Se lăsă în genunchi şi făcu o plecăciune adîncă pînă la duşumea, spunînd:

— Vă rog să mă iertaţi că l-am trimis pe fiul meu după dumneavoastră şi v-am întrerupt călătoria.

Gestul îl făcu pe Sado să se simtă jenat. Conform etichetei, Yukimura îl ridicase în rang. El era doar un *rōnin* ce-şi luase numele budist de Denshin Gessō. Cu toate acestea, era fiul lui

Sanada Masayuki, iar fratele lui mai mare, Nobuyuki, *daimyō*, avea legături strînse cu familia Tokugawa. Fiind doar vasal, Sado îi era mult inferior în rang.

— Vă rog să nu faceţi asemenea plecăciuni în faţa mea, spuse el, întorcîndu-i salutul. Mă consider onorat şi-mi face deosebită plăcere să vă reîntîlnesc. Mă bucur că sînteţi sănătos.

— Şi eu mă bucur pentru dumneavoastră, răspunse Yukimura, relaxîndu-se în timp ce Sado mai făcea încă plecăciuni. Îmi pare bine că seniorul Tadatoshi s-a întors cu bine la Buzen.

— Mulţumesc. Au trecut trei ani de la moartea seniorului Yūsai, aşa că a considerat că se cădea să facă această călătorie.

— Chiar atît de mult?

— Da. Am fost eu însumi la Buzen, deşi nu înţeleg ce nevoie are seniorul Tadatoshi de o relicvă ca mine. I-am slujit şi pe tatăl şi pe bunicul dumnealui, după cum bine ştiţi.

După ce terminară cu formalităţile şi începură să vorbească de una, de alta, Yukimura întrebă:

— L-aţi văzut recent pe profesorul nostru de zen?

— Nu, nu l-am mai văzut şi n-am mai auzit nimic de Gudō de cîtăva vreme. A, da, la el v-am văzut prima oară. Eraţi doar un copil pe atunci şi aţi venit cu tatăl dumneavoastră.

Sado zîmbi fericit, amintindu-şi de vremurile cînd i se încredinţase construirea clădirii Shumpoin, pe care familia Hosokawa o donase templului Myōshinji.

— Multe spirite încinse au venit la Gudō ca să le calmeze iritarea, spuse Yukimura. I-a acceptat pe toţi, neţinînd seama de faptul că erau tineri sau bătrîni, *daimyō* sau *rōnin*-i.

— De fapt, cred că i-au plăcut *rōnin*-ii tineri, preciză Sado. El spunea că un *rōnin* adevărat nu umblă după faimă şi profit, nu se dă bine pe lîngă cei puternici, nu încearcă să folosească puterea politică pentru propriile-i interese, nu se sustrage de la judecata morală. E mai degrabă descuiat la minte precum norii plutitori, iute la fapte ca ploaia şi mulţumit cu sărăcia lui. Nu-şi stabileşte niciodată ţinte şi nu poartă pică nimănui.

— Vă mai amintiţi lucrurile acestea după atîţia ani? întrebă Yukimura.

Sado dădu uşor din cap.

— Tot el mai susţinea că un samurai adevărat e la fel de greu de găsit ca o perlă în vastul ocean. Oasele îngropate ale

nenumăraţilor *rōnin*-i care şi-au sacrificat viaţa pentru binele ţării le asemuia cu stîlpii care susţin naţiunea.

Sado îl privea pe Yukimura drept în ochi în timp ce rostea acestea, dar Yukimura nu părea să remarce aluzia la cei cu rang adoptat, şi nu moştenit.

— Îmi amintesc, spuse el, de un *rōnin* care a stat atunci la picioarele lui Gudō... un tînăr din Mimasaka, pe care-l chema Miyamoto...

— Miyamoto Musashi?

— Da, Musashi. M-a impresionat profunzimea lui extraordinară, deşi n-avea la vremea aceea decît vreo douăzeci de ani şi chimonoul îi era întotdeauna murdar.

— Da, ăsta trebuie să fie.

— Deci vă amintiţi de el?

— Nu. Eu n-am auzit de el decît de curînd, cînd am fost la Edo.

— E un om care merită atenţie. Gudō spunea că apropierea lui de zen pare promiţătoare, aşa că am stat cu ochii pe el. Apoi a dispărut brusc. După un an sau doi, am auzit că a cîştigat o victorie strălucită împotriva Casei Yoshioka. Îmi amintesc că în clipa aceea mi-am zis că Gudō cunoaşte foarte bine oamenii.

— L-am întîlnit cu totul întîmplător. Era în Shimōsa şi-i învăţa pe săteni cum să se apere de tîlhari. Apoi i-a învăţat să transforme pămînul sterp în adevărate parcele fertile.

— Eu cred că e adevăratul *rōnin* despre care vorbea Gudō – perla din întinsul oceanului.

— Aşa credeţi? L-am recomandat seniorului Tadatoshi, dar mi-e teamă că e la fel de greu de găsit ca o perlă. Un lucru e sigur. Dacă un asemenea samurai acceptă un post oficial, cu siguranţă că n-o face pentru bani. Pe el l-ar interesa în ce măsură treaba pe care o face se potriveşte idealurilor sale. Dar poate că Musashi preferă Muntele Kudo Casei Hosokawa.

— Poftim?

Sado trecu remarca neobservată, cu un hohot scurt, de parcă ar fi scăpat fără să vrea cuvintele.

— Glumiţi, desigur, spuse Yukimura. În situaţia mea, nu-mi prea permit să angajez un slujitor, ca să nu mai vorbim de un *rōnin* adevărat. Mă îndoiesc că Musashi ar veni la mine, chiar dacă l-aş chema.

— Nu e cazul să negaţi, spuse Sado. Nu e nici un secret faptul că familia Hosokawa e de partea lui Tokugawa. Şi toată lumea ştie că dumneavoastră sînteţi stîlpul pe care se sprijină Hideyori cel mai tare. Privind la sulul din alcov, am fost impresionat de loialitatea dumneavoastră.

Făcînd pe ofensatul, Yukimura spuse:

— Sulul mi-a fost dat de o anumită persoană de la castelul Osaka în locul portretului memorial al lui Hideyoshi. Încerc să am grijă de el. Dar Hideyoshi a murit.

Înghiţi în sec şi apoi continuă:

— Vremurile se schimbă, bineînţeles. Nu-ţi trebuie ochi de expert ca să vezi că tabăra Osaka n-o duce prea strălucit, în timp ce puterea clanului Tokugawa creşte pe zi ce trece. Dar eu nu sînt capabil din fire să-mi schimb sentimentele şi să slujesc un al doilea senior.

— Mă întreb dacă lumea consideră că lucrurile stau chiar atît de simplu. Dacă-mi permiteţi să fiu sincer, toţi spun că Hideyori şi mama lui vă oferă anual sume importante, cu o dărnicie care v-ar permite să adunaţi în jur de cinci sau şase mii de *rōnin*-i.

Yukimura rîse dezaprobator.

— Nici o fărîmă de adevăr în toate astea. Să ştiţi că nu e nimic mai rău decît să te creadă lumea ceea ce de fapt nu eşti.

— Nu-i puteţi învinui. Aţi ţinut cu Hideyoshi în tinereţe şi el v-a apreciat mai mult decît pe oricine altcineva. Înţeleg că tatăl dumneavoastră spunea că sînteţi Kusunoki Masashige sau K'ung-ming al epocii noastre.

— Mă faceţi să mă simt prost.

— Nu-i adevărat?

— Vreau să-mi petrec restul zilelor aici, în linişte, la umbra muntelui, unde Legea lui Buddha este respectată. Asta-i tot. Nu sînt o persoană desăvîrşită. Îmi ajunge dacă-mi extind puţin terenul, dacă trăiesc să-mi văd nepotul, să-mi pot face tăieţei din făină proaspătă de hrişcă toamna, să mănînc verdeţuri primăvara. Pe lîngă acestea, aş mai vrea să trăiesc mult, departe de războaie şi de zvonurile de război.

— Asta-i tot? întrebă Sado blînd.

— N-aveţi decît să rîdeţi, dar mi-am petrecut timpul liber citindu-i pe Lao-tsu şi Chuang-tsu. Am ajuns la concluzia că viaţa-i o bucurie. Dacă n-ai satisfacţii, ce rost mai are să trăieşti?

— Chiar aşa? exclamă Sado, prefăcîndu-se surprins.

Au mai stat de vorbă vreo oră şi soţia lui Daisuke le-a mai adus ceai.

În cele din urmă, Sado zise:

— Mi-e cam teamă că am zăbovit prea mult şi v-am plictisit cu trăncăneala mea. Nuinosuke, plecăm?

— Nu vă grăbiţi, spuse Yukimura. Fiul meu şi soţia lui v-au pregătit nişte tăieţei. Mîncarea sărmanului de la ţară, dar sper că veţi servi, totuşi. Dacă intenţionaţi să vă opriţi la Kamuro, mai aveţi suficient timp.

Chiar atunci apăru Daisuke, care îl întrebă pe tatăl lui dacă erau gata de masă. Yukimura se ridică şi îl conduse pe coridor, pînă în partea din spate a casei.

După ce se aşezară, Daisuke îi oferi lui Sado o pereche de beţişoare, spunînd:

— Mi-e teamă că n-o să vă placă mîncarea. Totuşi, vă rog să gustaţi.

Soţia lui, care nu era obişnuită cu musafirii, întinse, sfioasă, o ceşcuţă cu saké, pe care Sado o refuză politicos. Daisuke şi soţia lui mai zăboviră cîteva clipe în încăpere înainte de a ieşi, scuzîndu-se.

— Ce zgomot se aude? întrebă Sado. Aş zice că-i un război de ţesut, deşi răsună mai tare şi parcă diferă zgomotul.

— O, aceea? E o roată din lemn cu care se fac funii. Îmi pare rău că trebuie să mărturisesc, dar mi-am pus familia şi servitorii la treabă. Vindem funiile împletite şi ne mai ajutăm şi noi cu banii.

Apoi adăugă:

— Noi ne-am obişnuit cu zgomotul, dar probabil că deranjează pe cineva din afară. O să le trimit vorbă să înceteze lucrul.

— Nu, e în ordine. Nu mă deranjează. Nu m-aş simţi deloc bine dacă aş şti că v-am întrerupt din treabă.

Cînd începu să mănînce, Sado se gîndi la mîncare. Ar putea fi uneori un indiciu al bunăstării celui ce-o oferă. Dar nu găsi nimic demn de remarcat de data aceasta. Yukimura nu mai era tînărul samurai pe care-l cunoscuse cu ani în urmă; el părea să-şi fi învăluit actuala situaţie în ambiguitate.

Sado se gîndi apoi la zgomotele pe care le auzea – sunete din bucătărie, paşi venind şi plecînd, din cînd în cînd clinchetul

banilor ce se numărau. *Daimyō* deproprietăriţi nu erau obişnuiţi cu munca fizică şi, mai devreme sau mai tîrziu, ajungeau să-şi vîndă lucrurile de valoare. Nu era greu de imaginat că Osaka încetase să mai fie o sursă de venituri. Şi totuşi, ideea că Yukimura se află la strîmtoare i se părea ciudat de neliniştitoare.

Se gîndise că poate gazda va încerca să pună cap la cap frînturi de conversaţie pentru a-şi forma o idee despre cum merg treburile Casei Hosokawa, dar nu era aşa. Ceea ce-l uimea însă era că Yukimura nu-l întrebase nimic în legătură cu vizita pe muntele Kōya. Sado i-ar fi răspuns pe loc, pentru că ea nu ascundea nici un mister. Cu mulţi ani în urmă, Hideyoshi îl trimisese pe Hosokawa Yūsai la templul Seiganji, unde stătuse o bună bucată de vreme. Lăsase cărţi, nişte scrisori şi obiecte personale, care deveniseră amintiri de familie importante. Sado le-a revizuit, le-a ales şi a aranjat cu templul să i le trimită lui Tadatoshi.

Nuinosuke, care nu se mişcase de pe verandă, aruncă o privire îngrijorată spre spatele casei. Relaţiile dintre Edo şi Osaka erau încordate. De ce îşi asuma Sado un asemenea risc? Nu se gîndea că Sado ar fi în pericol imediat, dar auzise că seniorul provinciei Kii, Asano Nagaakira, primise indicaţii să ţină sub supraveghere strictă muntele Kudo. Dacă vreunul din oamenii lui Asano raporta că Sado i-a făcut o vizită secretă lui Yukimura, shōgunatul ar fi început să suspecteze Casa Hosokawa.

„Acum e momentul”, se gîndi el, cînd simţi că se stîrneşte vîntul. Începuseră să se adune nori negri şi deja picura.

O luă repede pe coridor şi anunţă:

— Începe să plouă, stăpîne. Dacă e să plecăm, acum este momentul.

Recunoscător că i s-a ivit prilejul să se desprindă, Sado se ridică imediat în picioare.

— Mulţumesc, Nuinosuke. Hai să plecăm!

Yukimura nu insistă ca Sado să rămînă acolo peste noapte. Îi chemă pe Daisuke şi pe soţia lui şi le spuse:

— Daţi-le oaspeţilor nişte pelerine din pai. Şi tu, Daisuke, condu-i pînă la Kamuro.

La poartă, după ce-şi exprimă mulţumirile pentru ospitalitatea lui Yukimura, Sado zise:

— Sînt convins că ne vom mai întîlni. Poate mai vine o zi cu ploaie sau va bate vînt puternic. Pînă atunci, vă doresc numai bine!

Yukimura zîmbi şi dădu din cap. Da, într-una din zile… Pentru o clipă, fiecare îl văzu pe celălalt cu ochii minţii, călare şi cu o lance în mînă. Dar, pînă una-alta, unul era gazda care făcea plecăciuni printre petalele de cais căzute, iar celălalt, oaspetele cu pelerină din pai, udat de ploaie.

După ce porniră încet la drum, Daisuke zise:

— N-o să plouă mult. În sezonul acesta, ploaia nu ţine.

Şi totuşi, norii de deasupra văii Senjō şi a culmilor Kōya păreau ameninţători şi drumeţii grăbiră pasul fără să vrea.

După ce intrară în Kamuro, zăriră un bărbat încărcînd un cal cu lemne de foc şi legîndu-le atît de strîns, că nici nu se mai putea mişca. Calul era dus de un preot îmbrăcat în alb, care l-a strigat pe Daisuke şi a alergat la el. Daisuke se prefăcu că nu-l vede.

— Te strigă cineva, spuse Sado, schimbînd priviri cu Nuinosuke.

Obligat să-l bage în seamă pe preot, Daisuke zise:

— Oh, Rinshōbō! Îmi pare rău că nu te-am văzut.

— Vin direct de la strîmtoarea Kiimi, spuse preotul cu voce tare, emoţionat. Bărbatul din Edo – cel despre care ni s-a spus să-l ţinem sub supraveghere – l-am depistat la Nara. A încercat el să lupte, dar l-am prins viu. Dacă-l ducem la Gessō şi-l forţăm să vorbească, vom afla…

— Ce tot îndrugi? îl întrerupse Daisuke.

— Omul de pe cal. E spion din Edo.

— Nu poţi să-ţi ţii gura, prostule! şuieră Daisuke. Ştii cine-i omul care-i cu mine? Nagaoka Sado de la Casa Hosokawa. Rareori avem ocazia să-l vedem şi nu-ţi permit să ne deranjezi cu gluma ta prostească.

Ochii lui Rinshōbō, întorşi spre cei doi călători, îi trădară şocul şi, fără să-şi dea seama, scăpă:

— Casa Hosokawa?

Sado şi Nuinosuke încercau să pară calmi şi indiferenţi, dar vîntul le biciuia pelerinele de ploaie, făcîndu-le să zboare ca nişte aripi de cocori, gata-gata să le dea peste cap toate eforturile.

— De ce? întrebă Rinshōbō încet.

Daisuke îl trase puţin de-o parte şi îi şopti ceva. Cînd reveni la musafiri, Sado zise:

— De ce nu te-ntorci? Nu-mi place că te deranjezi atît de mult.

Urmărindu-i din priviri pînă ce dispărură, Daisuke îi spuse preotului:

— Cum ai putut fi atît de prost? N-ai învăţat că trebuie să caşti bine ochii înainte de a deschide gura? N-o să-i facă plăcere tatei cînd va auzi.

— Da. Vă rog să mă iertaţi. N-am ştiut.

În ciuda straielor preoţeşti, bărbatul nu era preot, ci Toriumi Benzō, unul dintre cei mai importanţi vasali ai lui Yukimura.

Portul

— Gonnosuke!… Gonnosuke!… Gonnosuke!

Iori nu se mai oprea. Îl tot striga pe Gonnosuke. Găsise pe jos cîteva din obiectele care-i aparţineau şi îşi închipui că a murit.

Trecuseră o zi şi o noapte. Umblase întruna, uitînd de oboseală. Picioarele, mîinile şi capul îi erau pline de sînge, chimonoul sfîşiat rău.

Îl apuca uneori cîte o criză şi atunci privea la cer şi striga:

— Sînt gata!

Sau se uita în jos şi înjura.

“Oare am înnebunit? se gîndi el şi simţi că i se face dintr-o dată frig. Privindu-se într-o băltoacă, se recunoscu şi se linişti. Dar era singur, fără nici un sprijin, şi nu credea că mai trăieşte. Cînd se trezi în fundul prăpastiei, nu izbuti să-şi amintească unde fusese în ultimele zile. Nu-i dădu prin minte să încerce să se întoarcă la Kongōji sau Koyagyū.

Ceva strălucitor, ca un curcubeu, îi atrase privirile – un fazan. Simţi parfumul glicinei sălbatice în aer şi se aşeză. Încercă să pună lucrurile cap la cap, dar gîndul la soare îi captivă imaginaţia. Se afla peste tot – dincolo de nori, printre piscuri, în văi. Se aşeză în genunchi, bătu din palme, închise ochii şi începu să se roage. Cînd îi deschise, cîteva minute mai tîrziu, primul lucru pe care-l văzu a fost oceanul, albastru şi ceţos, între doi munţi.

— Băieţelule! rosti o voce blîndă, ca de mamă. Te simţi bine?

— Hîî?

Iori îşi întoarse privirile spre cele două femei care-l priveau curioase.

— Ce crezi că a păţit, mamă? întrebă cea tînără, privindu-l pe Iori cu dezgust.

Nedumerită, femeia mai în vîrstă se îndreptă spre Iori şi văzînd sînge pe hainele lui, se încruntă.

— Nu te dor tăieturile acelea? întrebă ea.

Iori clătină din cap. Femeia se întoarse spre fiica ei.

— Am impresia că înţelege ce i se spune.

Îl întrebară cum îl cheamă, de unde vine, unde s-a născut, ce caută acolo şi cui se roagă. Încet-încet, căutînd să răspundă la întrebări, îi reveni memoria.

Ceva mai amabilă acum, fata, pe care o chema Otsuru, zise:

— Hai să-l luăm la noi la Sakai. Poate ne ajută la prăvălie. Are tocmai vîrsta potrivită pentru aşa ceva.

— O idee bună, spuse mama, Osei. Dar o să vrea?

— Va veni… Nu-i aşa că vii?

Iori aprobă din cap, mormăind:

— Îhî!

— Atunci, hai! Dar va trebui să ne cari bagajele.

— Uf!

Iori mormăi la început, dar apoi, nu scoase nici o vorbă tot drumul, pe munte în jos, pe drumul de ţară, pînă la Kishiwada. După ce ajunse din nou printre oameni, deveni iar vorbăreţ.

— Unde locuiţi? întrebă el.

— În Sakai.

— E pe-aproape?

— Nu, e lîngă Osaka.

— Unde-i Osaka?

— Luăm vasul de aici şi mergem la Sakai. O să vezi.

— Zău? Un vas?

Emoţionat de perspectivă, mai trăncăni cîteva minute, povestindu-le cum a călătorit de la Edo la Yamato cu bacul şi, cu toate că oceanul nu era departe de locul său natal, Shimōsa, nu călătorise niciodată cu vasul.

— Acum eşti fericit, nu-i aşa? spuse Otsuru. Dar n-ai voie să o strigi pe mama „mătuşică”. Spune-i „doamnă” cînd i te adresezi.

— Îhî!

— Şi nu se spune „îhî”. Răspunde frumos „Da, doamnă”.

— Da, doamnă.

— Sună mai bine. Dacă o să stai la noi şi o să munceşti serios, o să am grijă să te fac vînzător.

— Cu ce se ocupă familia ta?

— Tata e agent naval.

— Ce-i aia?

— Negustor. Are o mulţime de vase şi ele călătoresc în tot vestul Japoniei.

— O, doar negustor? strîmbă Iori din nas.

— „Doar negustor”! Dar ce-oi fi vrînd…! exclamă fata.

Mama era gata să treacă peste bădărănia lui Iori, dar fiica era indignată. Apoi zise ezitînd:

— Presupun că n-a mai văzut altfel de negustori, decît pe cei care vînd dulciuri sau îmbrăcăminte.

Mîndria exagerată a negustorilor din Kansai îşi scoase colţii şi fata îl informă că tatăl ei avea trei firme mari în Sakai şi cîteva zeci de nave. Îi dădu de înţeles că cele trei sînt sucursale la Shimonoseki, Marukame şi Shikama, şi că serviciile aduse Casei Hosokawa din Kokura erau atît de însemnate, încît vasele tatălui ei aveau statut de vase oficiale.

— Şi, continuă ea, i se permite să aibă o poreclă şi să poarte două săbii, ca samuraii. Toată lumea din partea de vest a insulei Honshū şi din Kyūshū cunoaşte numele lui Kobayashi Tarōzaemon din Shimonoseki. Pe vreme de război, seniori ca Shimazu şi Hosokawa n-au niciodată suficiente vase, aşa că tata e la fel de important ca un general.

— N-am vrut să vă supăr, zise Iori.

Cele două izbucniră în rîs.

— Nu ne-am supărat, răspunse Otsuru. Dar un băiat ca tine… ce ştii tu despre lume?

— Vă rog să mă iertaţi.

Cum dădură colţul, au şi simţit aerul sărat. Otsuru arătă cu degetul spre un vas ancorat la cheiul Kishiwada. Avea o capacitate de cinci sute de baniţe şi era încărcat cu produse locale.

— Cu nava aceea ne întorcem acasă, spuse ea mîndră.

La ceainăria din apropiere, le întîmpină căpitanul vasului şi cîţiva dintre agenţii lui Kobayashi.

— A fost plăcută plimbarea? întrebă căpitanul. Îmi pare rău că sîntem foarte încărcaţi şi nu v-am putut rezerva prea mult spaţiu. Urcăm la bord?

Le conduse spre pupa vasului unde le aranjase un fel de separeu, izolat prin perdele. Pe jos întinseseră un covoraş roşu, iar în vasele lăcuite în elegantul stil Momoyama era suficientă mîncare şi băutură. Iori avea senzaţia că pătrunde în camera unui conac de *daimyō*.

Nava ajunse la Sakai spre seară, după o deplasare liniştită pînă la golful Osaka. Cele două pasagere o luară direct spre

birourile lui Kobayashi, unde le întîmpină directorul Sahei şi un grup mare de participanţi la ceremonie, care se adunaseră la intrarea spaţioasă.

Osei se întoarse din uşă şi îi spuse:

— Sahei, vrei să ai grijă de copil?

— Adică de puştiul acela murdar care a coborît de pe vas?

— Da. Pare isteţ, aşa că ai putea să-l pui la treabă… Şi fă ceva cu hainele lui. S-ar putea să aibă păduchi. Vezi să se spele bine şi dă-i un chimonou nou. Apoi poate merge la culcare.

Iori nu le mai văzu cîteva zile nici pe stăpîna casei, nici pe fiica ei. Birourile erau separate de camerele de locuit printr-o draperie. Era ca un zid. Fără permisiune specială, nici măcar Sahei nu îndrăznea să treacă dincolo.

Lui Iori i se dădu un colţ al „prăvăliei”, cum se numea biroul, unde să doarmă, dar, cu toată recunoştinţa lui pentru că fusese salvat, noul mod de viaţă îl nemulţumea.

Atmosfera cosmopolită în care fusese aruncat îşi avea farmecul ei. Rămînea cu gura căscată la tot ce vedea străin, pe stradă, la vasele din port şi la toate indiciile de prosperitate din jur. Dar tot timpul i se spunea „Băiete, fă asta!… Fă aia!”. De la director pînă la cel mai neînsemnat funcţionar, îl alergau ca pe un cîine şi atitudinea lor nu semăna nici pe departe cu cea pe care o adoptau cînd se adresau vreunui membru al casei sau vreunui client. În momentele acelea, deveneau nişte linguşitori nesuferiţi. De dimineaţa pînă seara nu vorbeau decît despre bani şi, dacă nu vorbeau, munceau.

„Şi mai pretind că sînt oameni!” se gîndi Iori. Tînjea după cerul albastru şi după mirosul de iarbă proaspătă. De nenumărate ori îşi propusese să fugă. Dorul era şi mai puternic cînd îşi amintea cum îi vorbea Musashi despre hrana spirituală. Îl vedea cu ochii minţii pe Musashi, pe Gonnosuke, care probabil murise, pe Otsū.

Rezistă pînă într-o zi, cînd Sahei strigă:

— Io! Io! Unde eşti?

Neprimind nici un răspuns, se ridică şi o luă spre grinda neagră din lemn de *keyaki*, ce marca intrarea în birou.

— Hei, tu, băiatul cel nou! ţipă el. De ce nu vii cînd te strig?

Iori mătura. Ridică ochii şi întrebă:

— Pe mine m-aţi strigat?

— Pe mine m-aţi strigat, *domnule*!

— A, da.
— A, da, domnule!
— Da, domnule.
— N-ai urechi? De ce nu mi-ai răspuns?
— V-am auzit strigînd Io. Nu puteam fi eu. Pe mine mă cheamă Iori… domnule.
— Ajunge şi „Io”. Şi încă ceva. Ţi-am spus zilele trecute să nu mai porţi sabia aceea.
— Da, domnule.
— Dă-mi-o mie.
Iori ezită o clipă şi-apoi spuse:
— E amintire de la tata. Nu mă pot despărţi de ea.
— Puşti obraznic ce eşti! Dă-mi-o!
— Oricum nu vreau să mă fac negustor.
— Dacă n-ar fi negustorii, oamenii n-ar putea trăi, zise Sahei apăsat. Cine-ar mai aduce mărfuri din ţările străine? Nobunaga şi Hideyoshi sînt oameni mari, dar n-ar fi putut construi castelele acelea – Azuchi, Jurakudai, Fushimi – fără ajutorul negustorilor. Uită-te şi tu la oamenii de aici, din Sakai – Namban, Ruzon, Fukien, Amoi. Toţi fac negoţ pe scară mare.
— Ştiu.
— Cum să ştii?
— Toată lumea vede ţesătoriile de la Ayamachi, Kinumachi şi Nishikimachi şi, sus pe deal, sediul comercial Ruzon'ya arată ca un castel. Există şiruri întregi de depozite şi conace care aparţin negustorilor bogaţi. Locul acesta – ştiu, doamna şi Otsuru sînt foarte mîndre de ele – nu înseamnă nimic dacă-l compari cu altele.
— Pui de căţea!
Nici n-apucă Sahei să iasă pe uşă, că Iori şi aruncă mătura şi o luă la fugă. Sahei strigă la nişte muncitori din port să pună mînă pe el.
Cînd îl tîrîră înapoi, Sahei clocotea de furie.
— Ce-i poţi face unui băiat ca ăsta? Îţi întoarce vorba şi-şi bate joc de toată lumea. Pedepsiţi-l zdravăn.
Intrînd în birou, adăugă:
— Şi luaţi-i sabia.
Îi luară sabia ofensatoare şi îi legară mîinile la spate. Prinseră funia de o ladă mare şi Iori arăta acum ca o maimuţă în lesă.

— Ia stai tu acolo, spuse unul dintre bărbaţi în bătaie de joc. Să rîdă lumea de tine. Ceilalţi izbucniră în hohote de rîs şi apoi îşi văzură de treabă.

Nimic nu era mai îngrozitor pentru Iori decît ce i se întîmpla acum. De cîte ori nu îi atrăseseră Musashi şi Gonnosuke atenţia să nu facă lucruri de care să-i fie apoi ruşine.

La început îi rugă, promiţîndu-le că se îndreaptă. Cînd văzu că implorările lui n-au nici un efect, a trecut la jigniri şi înjurături.

— Directorul e un tîmpit – un sac de gaze bătrîn! Daţi-mi drumul şi-mi vreau sabia înapoi! Nu mai rămîn în casa asta.

Sahei ieşi şi strigă la el:

— Taci!

Încercă apoi să-i vîre un căluş în gură, dar băiatul îl muşcă de deget şi atunci renunţă. Îi puse pe muncitori să rezolve problema.

Iori se smucea, trăgînd de sfori în toate părţile. Teribil de încordat şi stînjenit pentru că fusese astfel expus trecătorilor, Iori izbucni în plîns, cînd urina unui cal începu să i se scurgă spre picioare.

Pe cînd încerca să se liniştească, văzu ceva care-l făcu aproape să leşine. De partea cealaltă a calului se afla o tînără, cu o pălărie mare cu boruri lăcuite, care o proteja de soarele arzător. Poalele chimonoului erau strînse pentru călătorie şi avea în mînă un băţ subţire din bambus.

Încercă în zadar să o strige. Îşi întinse gîtul şi efortul aproape că îl sufocă. Ochii îi erau uscaţi, dar umerii i se scuturau de suspine. Gîndul îl înnebunea! Otsū, atît de aproape! Unde mergea oare? De ce plecase din Edo?

Mai tîrziu, cînd o navă acostă în port, zona se aglomeră şi mai mult.

— Sahei, ce caută băiatul acela acolo? Parcă-i un urs la expoziţie. E o cruzime din partea ta să-i faci una ca asta. Nu e bine nici pentru noi.

Cel care strigase era un văr de-al lui Tarōzaemon. I se spunea de obicei Namban’ya, numele prăvăliei la care lucra. Ciupiturile de vărsat contribuiau şi ele la aspectul sinistru al chipului său ursuz. În ciuda aspectului, era un om prietenos şi-i dădea adesea dulciuri lui Iori.

— Nu mă deranjează dacă-l pedepseşti, continuă el, dar nu aici, pe stradă. Strică reputaţia numelui lui Kobayashi. Dezleagă-l!

— Da, domnule.

Sahei se conformă imediat, povestindu-i cu lux de amănunte cît era Iori de neisprăvit.

— Dacă tu nu ştii ce să faci cu el, spuse Namban'ya, îl iau eu acasă la mine. Am să vorbesc cu Osei chiar astăzi.

Temîndu-se de consecinţe, directorul încercă să se poarte mai frumos cu Iori. Iori însă nu-l băgă în seamă.

Cînd ieşi, spre seară, Namban'ya se opri în colţişorul rezervat lui Iori. Era puţin ameţit, dar foarte bine dispus.

— Pînă la urmă nu vii cu mine. Femeile nici n-au vrut să audă de aşa ceva. Ha!

Discuţia lui cu Osei şi Otsuru avu totuşi un efect binefăcător. Chiar de a doua zi, Iori fu trimis la şcoala de la un templu din vecinătate. I se permise să-şi poarte sabia la şcoală, şi nici Sahei, nici ceilalţi nu i-au mai făcut zile fripte.

Dar tot nu se putea potoli. Cînd erau înăuntru, ochii îi fugeau spre stradă. De cîte ori trecea cîte o femeie tînără, chiar dacă nu semăna prea bine cu Otsū, se schimba la faţă. Uneori dădea fuga afară, ca să vadă mai bine.

Într-o dimineaţă, la începutul lunii a noua, începură să sosească de la Kyoto, pe rîu, o mulţime de bagaje. Spre prînz, în faţa biroului se adunase un adevărat morman de lăzi şi coşuri. Etichetele arătau că proprietarii lor erau samurai de la Casa Hosokawa. Ei fuseseră la Kyoto cu treburi asemănătoare celor care-l aduseseră pe Sado la muntele Kōya – trebuiau să se îngrijească de afacerile postume ale lui Hosokawa Yūsai. Acum se aşezaseră să bea ceai de orez şi să-şi facă vînt cu evantaiele, unii în birouri, alţii afară.

Cînd se întoarse de la şcoală, Iori se opri în mijlocul străzii şi păli.

Cocoţat pe un coş mare, Kojirō îi spunea lui Sahei:

— E prea cald aici. Vasul nostru n-a sosit încă?

Sahei se uită la certificatul de încărcătură din mîinile lui şi zise:

— Nava dumneavoastră se numeşte *Tatsumimaru*. E acolo. După cum vedeţi, n-au terminat de încărcat, aşa că nu vi s-au pregătit încă locurile pe punte. Îmi pare rău.

— Aş prefera să aştept pe bord. Poate-i mai răcoare acolo.

— Bine, domnule. Mă duc să văd cum stau lucrurile.

Era prea grăbit ca să-şi mai şteargă sudoarea de pe frunte. Ieşi repede pe stradă şi îl zări pe Iori.

— Ce stai acolo, de parcă ai înghiţit un băţ? Du-te şi serveşte-i pe călători. Ceai de orez, apă rece, apă caldă – dă-le tot ce doresc.

Iori intră într-o baracă din capătul aleii, unde se afla un ceainic pus la fiert. În loc să-şi vadă de treabă, rămase cu ochii aţintiţi pe Kojirō.

Lumea îi spunea acum Ganryū, un nume răsunător, ceva mai potrivit pentru vîrsta şi poziţia lui. Se mai îngrăşase şi părea mai solid. Arăta împlinit. Ochii, altădată sfredelitori, erau acum senini şi lipsiţi de griji. Nu-şi mai folosea limba ascuţită, care făcuse atîta rău în trecut. Prestanţa săbiei sale devenise, oarecum, parte din personalitatea sa.

Important era faptul că fusese acceptat treptat de către ceilalţi samurai. Nu numai că-l vorbeau de bine, dar îl şi respectau.

Sahei se întoarse lac de sudoare de la vas, cerîndu-şi scuze pentru lunga aşteptare. Apoi zise:

— Locurile din mijloc nu sînt încă pregătite, doar cele de la proră. Asta însemna că soldaţii din suită şi samuraii mai tineri puteau urca pe punte. Începură să-şi strîngă lucrurile şi plecară în grup. Rămase doar Kojirō, împreună cu alţi şase-şapte demnitari mai de seamă, de la feudă.

— Sado nu s-a întors încă, nu? întrebă Kojirō.

— Nu, dar trebuie să sosească din clipă-n clipă.

— Soarele o să bată în curînd dinspre vest, îi spuse Sahei lui Kojirō. Va fi mai răcoare înăuntru.

— Muştele astea sînt îngrozitoare, se plînse Kojirō. Şi mi-e sete. Aş mai dori o ceaşcă de ceai, dacă se poate.

— Imediat, domnule.

Fără să se ridice, Sahei strigă:

— Io, ce faci acolo? Adu nişte ceai musafirilor.

Îşi aruncă iar o prvire asupra certificatului de încărcătură al lui Kojirō, dar văzînd că Iori nu răspunde, îl strigă din nou. Atunci îl zări pe băiat apropiindu-se cu cîteva ceşcuţe de ceai pe o tavă.

Iori oferi o ceşcuţă fiecărui samurai, făcînd de fiecare dată cîte o plecăciune politicoasă. Lui Kojirō i se adresă întinzîndu-i tava cu ultimele două ceşti rămase:

— Vă rog să serviţi ceai.

Kojirō întinse mîna absent, dar şi-o retrase în clipa în care ochii lui îi întîlniră pe-ai lui Iori. Exclamă uimit:

— Păi…

Iori spuse, zîmbind forţat:

— Ultima oară cînd am avut norocul să vă întîlnesc a fost la Musashino.

— Cum naiba? tună Kojirō.

Tonul vocii nu se potrivea cu poziţia pe care o ocupa în prezent. Era pe punctul de a adăuga ceva cînd Iori, aruncîndu-i tava în faţă, strigă:

— A, deci vă amintiţi de mine?

— Oh! ţipă Kojirō, apucîndu-l pe Iori de încheietura mîinii. Deşi tava nu îl atinsese, îi săriseră în ochiul stîng nişte picături de ceai fierbinte. Restul ceaiului i se vărsă pe piept şi în poală. Tava se ciocni de zid.

— Ticălosul naibii! ţipă Kojirō.

Îl aruncă pe Iori la podea şi îl ţintui cu piciorul.

— Şefule! strigă Kojirō supărat. Obrăznicătura asta de băiat lucrează aici, nu? Veniţi şi ţineţi-l aşa. Chiar dacă-i doar un copil, n-am de gînd să trec cu vederea aşa ceva.

Speriat de moarte, Sahei dădu fuga să facă ce i s-a cerut. Iori reuşi să-şi scoată sabia şi s-o îndrepte spre braţul lui Kojirō. Kojirō îi arse un picior de-l zbură pînă în mijlocul camerei şi apoi sări un pas înapoi.

Sahei se întoarse şi se repezi la Iori, ţipînd cît îl ţineau plămînii. Băiatul sărise deja în picioare.

— Nu vă băgaţi! strigă Iori, privindu-l pe Kojirō drept în ochi. Să-ţi fie învăţătură de minte! Fugi apoi afară.

Kojirō luă de jos un par, ce-i era la îndemînă, şi aruncă cu el în băiat, ţintindu-i picioarele. Iori se prăbuşi.

La comanda lui Sahei, cîţiva bărbaţi se repeziră la Iori şi îl aduseră înapoi. Un servitor îi ştergea lui Kojirō chimonoul şi *hakama*.

— Vă rog să iertaţi această nelegiure, îl rugă Sahei.

— Nici nu ştim cum să ne scuzăm, spuse unul din funcţionari.

Fără să-i privească, Kojirō luă un prosop ud din mîna unui servitor şi se şterse pe faţă.

Iori era ţintuit la pămînt, cu mîinile la spate.

— Daţi-mi drumul! se rugă el, zvîrcolindu-se de durere. N-am să fug. Sînt băiat de samurai. Am făcut-o intenţionat şi-mi asum pedeapsa ca un bărbat.

Kojirō îşi îndreptă ţinuta şi-şi netezi părul.

— Lăsaţi-l, spuse liniştit.

Neştiind cum să interpreteze calmul de pe chipul samuraiului, Sahei se bîlbîi.

— Sînteţi… sînteţi sigur?

— Da.

Cuvîntul răsună ca un cui care pătrundea într-o scîndură.

— Deşi eu personal nu intenţionez să-mi pun mintea cu un mucos, v-aş putea sugera o metodă de pedepsire, dacă consideraţi necesar. Turnaţi-i nişte apă clocotită în cap. N-o să-l omoare.

— Apă clocotită! zise Sahei de-a dreptul îngrozit.

— Da. Dar dacă vreţi să-l lăsaţi nepedepsit, nici asta nu mă deranjează.

Sahei schimbă cîteva priviri cu oamenii lui.

— Aşa ceva nu se poate lăsa nepedepsit.

— Mereu face boroboaţe.

— Noroc c-a scăpat cu viaţă.

— Aduceţi o funie.

Cînd începură să-l lege, Iori le dădu mîinile la o parte.

— Ce faceţi? ţipă el.

Se aşeză jos.

— V-am spus că n-am să fug, nu? Îmi aştept pedeapsa. Am avut motivele mele să fac ceea ce am făcut. Un negustor ar trebui să-şi ceară scuze. Eu, nu. Fiul unui samurai n-o să plîngă dintr-atîta.

— Bine, spuse Sahei. Tu ai vrut-o.

Îşi suflecă mîneca, luă un polonic de apă clocotită dintr-un vas şi porni încet spre Iori.

— Închide ochii, Iori. Dacă nu-i închizi, orbeşti.

Vocea venea de peste drum.

Iori închise ochii, neavînd curajul să vadă a cui era vocea. Îşi aminti de o poveste pe care i-o spusese odată Musashi, pe cînd se aflau la Musashino. Era vorba despre Kaisen, un preot din

secta Zen, foarte respectat de războinicii din provincia Kai. Cînd Nobunaga şi Ieyasu au atacat templul lui Kaisen şi i-au dat foc, văzînd că i se apropie sfîrşitul Kaisen a rostit cu calm: „Dacă inima cedează locul cunoaşterii raţionale, atunci focul este rece”.

„E doar un polonic mic cu apă fierbinte”, îşi spuse Iori în sinea lui. „Nu trebuie să gîndesc aşa.” Încerca disperat să se elibereze de amăgiri, de mîhnire. Poate dacă ar fi fost mai mic, sau mult mai mare... dar la vîrsta lui, se implica prea mult în lumea în care trăia.

Cînd avea să se întîmple? Năucit, se gîndi o clipă că transpiraţia ce-i curgea de pe frunte era clocotită. Un minut i se păru cît o sută de ani.

— Ia uite, e Sado! strigă Kojirō.

Sahei şi ceilalţi se întoarseră spre bătrînul samurai.

— Ce se-ntîmplă aici? întrebă Sado, venind de pe partea cealaltă a străzii, însoţit de Nuinosuke.

Kojirō rîse şi zise:

— Ne-aţi prins într-un moment cam ciudat. Îl pedepsesc pe băiat.

Sado îl privi fix pe Iori.

— Îl pedepsiţi? Dacă a făcut ceva ce nu se cuvine, atunci trebuie pedepsit. Daţi-i drumul. Vreau să văd şi eu.

Sahei îl privi pe Kojirō cu coada ochiului. Kojirō, cîntărind situaţia îşi dădu seama că el va fi considerat responsabil pentru severitatea pedepsei.

— Ajunge! spuse Kojirō.

Iori deschise ochii. Văzu mai întîi negru în faţa lui, pînă cînd îl recunoscu pe Sado şi zise fericit:

— Vă cunosc. Sînteţi samuraiul care a trecut pe la templul Tokuganji, din Hōtengahara.

— Îţi aminteşti de mine?

— Da, Alteţă.

— Ce s-a întîmplat cu profesorul tău, Musashi?

Iori oftă şi îşi duse mîinile la ochi.

Kojirō rămase uimit văzînd că Sado îl cunoştea pe băiat. Se gîndi o clipă şi ajunse la concluzia că exista o legătură între el şi faptul că Sado îl căuta pe Musashi. Dar nu dorea deloc să pomenească numele lui Musashi în discuţia cu bătrînul vasal.

Ştia că într-una din zile va trebui să lupte cu Musashi şi asta nu mai era o chestiune strict personală.

De fapt, cei de la Casa Hosokawa se împărţiseră în două tabere distincte: unii ţineau cu Musashi, avînd o părere foarte bună despre el; alţii erau de partea fostului *rōnin*, acum instructorul de arme al clanului. Unii susţineau că adevăratul motiv pentru care lupta era inevitabilă îl constituia rivalitatea nemărturisită dintre Sado şi Kakubei.

Din fericire pentru Kojirō, chiar atunci sosi şeful de echipă al vasului *Tatsumimaru* şi îi anunţă că era gata de plecare.

Sado mai zăbovi puţin şi întrebă:

— Vasul nu pleacă pînă nu apune soarele, nu?

— Exact, răsunse Sahei, care se învîrtea prin birou, îngrijorat din pricina consecinţelor pe care le vor avea incidentele de peste zi.

— Atunci mă pot odihni puţin?

— Aveţi timp suficient. Serviţi un ceai.

În uşă apăru Otsuru, care îi făcu semn directorului. După ce o ascultă cîteva clipe, se întoarse spre Sado şi îi zise:

— Biroul nu e cel mai potrivit loc pentru a vă primi. Sînt doar cîţiva paşi, prin grădină, pînă la casă. Vă deranjează dacă poftiţi înăuntru?

— Sînteţi foarte amabil, spuse Sado. Cui îi datorez onoarea? Stăpînei casei?

— Da. A spus că ar dori să vă mulţumească.

— Pentru ce?

Sahei se scărpină în cap.

— Ăăă… presupun că pentru că l-aţi scăpat pe Iori de pedeapsă. Cum stăpînul nu e aici…

— Apropo de Iori, aş vrea să vorbesc cu el. Vreţi să-l chemaţi?

Grădina era exact cum se aştepta Sado să arate o grădină de negustor bogat din Sakai. Deşi mărginită de magazie, era o lume cu totul aparte, complet diferită de biroul încins şi zgomotos. Plantele fuseseră proaspăt udate, pietrele străluceau, pîrîiaşul curgea liniştit.

Osei şi Otsuru stăteau în genunchi, într-o încăpere mică şi elegantă ce dădea spre grădină. Pe *tatami* se afla un covoraş din lînă şi tăvi cu prăjituri şi tutun. Sado simţi mirosul puternic de tămîie.

Rămase la intrare şi zise:

— N-aş vrea să intru. Sînt murdar pe picioare.

În timp ce îl servea cu ceai, Osei se scuză pentru comportarea salariaţilor şi îi mulţumi pentru că îl salvase pe Iori.

Sado zise:

— Am avut ocazia să-l întîlnesc pe băiat cu multă vreme în urmă. Mă bucur că am dat de el. Cum de stă la dumneavoastră?

După ce ascultă toată istorioara, Sado îi spuse că-l căuta de mult pe Musashi. Mai discutară o vreme, după care Sado remarcă:

— L-am urmări pe băiat din stradă timp de cîteva minute. I-am admirat capacitatea de a-şi păstra calmul, s-a comportat excepţional. De fapt, după părerea mea, e o greşeală ca un băiat cu atîta tărie de caracter să crească într-o casă de negustori. N-aţi fi de acord să mi-l încredinţaţi mie? La Kokura, aş putea face samurai din el.

Osei încuviinţă pe dată.

— Cred că-i cel mai bun lucru pentru el.

Otsuru se ridică să plece în căutarea lui Iori, dar chiar în clipa aceea ţîşni de după copac, de unde auzise toată discuţia.

— Ai ceva împotrivă să mergi cu mine? întrebă Sado.

Nebun de fericire, Iori îl rugă să-l ducă la Kokura. În timp ce Sado îşi bea ceaiul, Otsuru îl pregăti pe băiat pentru călătorie: chimonou, *hakama*, ciorapi, încălţăminte, pălărie împletită – toate noi. Era pentru prima oară cînd purta *hakama*.

În seara aceea, pe cînd *Tatsumimaru* îşi deschidea aripile negre, pornind să navigheze sub norii aurii de la apus, Iori privi înapoi, la mulţimea de chipuri care îl petreceau – Otsuru, mama ei, Sahei, un grup de prieteni sinceri – toată floarea oraşului Sakai.

Cu un zîmbet larg pe chip, îşi scoase pălăria şi le făcu semn tuturor.

Profesorul de caligrafie

La intrarea pe o mică alee din cartierul negustorilor de peşte din Okazachi, scria: „Educarea tinerilor. Lecţii de scris şi citit”. Era semnat Muka, după toate aparenţele, unul dintre numeroşii *rōnin*-i sărăciţi, care încerca să împărtăşească şi copiilor oamenilor din popor cunoştinţele dobîndite de unul care aparţinea clasei războinicilor.

Caligrafia extrem de simplă aducea zîmbete pe chipurile trecătorilor, dar Muka susţinea că nu se ruşinează de ea. De cîte ori venea vorba despre asta, el spunea:

— Sufleteşte, încă sînt un copil. Exersez şi eu împreună cu copiii.

Aleea se încheia cu un crîng de bambuşi, dincolo de care se afla terenul de călărie al Casei Honda. Pe vreme frumoasă, era întotdeauna acoperit de nori de praf, deoarece călăreţii exersau din zori şi pînă-n amurg. Obîrşia militară cu care se mîndreau atît aparţinea renumiţilor războinici Mikawa, din care se trăgea familia Tokugawa.

Muka se trezi din somnul scurt de la prînz, se duse la fîntînă şi scoase apă. Chimonoul lui gri închis, necăptuşit, şi gluga se potriveau mai bine unui bărbat de peste patruzeci de ani, dar el nu împlinise încă treizeci. După ce se spălă pe faţă, intră în crîng şi tăie o creangă de bambus groasă dintr-o singură lovitură de sabie.

Spălă creanga la fîntînă, apoi intră în casă. Jaluzelele nu lăsau să pătrundă în casă praful de pe terenul de călărie, dar, pentru că din direcţia aceea venea lumina, singura lui cameră părea mai mică şi mai întunecată decît era de fapt. Într-un colţ se afla o masă; desupra ei atîrna portretul anonim al unui preot din secta Zen. Muka puse bucata de bambus pe masă şi înfipse în gaura din centru o floare de rochiţa rîndunicii.

„Nu arată rău”, se gîndi el, dîndu-se puţin îndărăt ca să o privească.

Se aşeză la masă, îşi scoase pensula şi începu să exerseze, folosind ca model un manual cu caractere colţuroase, formale, a lui Ch’u Sui-liang şi o caligrafie a preotului Kōbō Daishi. Făcuse progrese evidente în anul în care stătuse acolo, iar scrisul lui de acum era mai frumos decît cel de pe plăcuţa de la intrare.

— Pot să vă deranjez? întrebă femeia din vecini, soţia negustorului de pensule.

— Vă rog, intraţi, spuse Muka.

— Doar o clipă. Mă întrebam… Acum cîteva minute am auzit un zgomot puternic. Mi s-a părut că s-a rupt ceva. Aţi auzit?

Muka rîse.

— A, eu am fost. Am tăiat o creangă de bambus.

— Eram îngrijorată. Am crezut că aţi păţit ceva. Soţul meu spune că samuraii care dau tîrcoale pe-aici vor să vă omoare.

— Nici o pagubă. Nu preţuiesc nici doi bănuţi.

— Nu mai vorbiţi aşa. O mulţime de oameni mor pentru lucruri pe care nici nu-şi amintesc să le fi făcut vreodată. Gîndiţi-vă ce triste ar fi toate fetele dacă aţi păţi ceva.

O ţinu în continuare pe-a ei fără să-l mai întrebe, cum făcea deseori: „De ce nu vă însuraţi? Nu pentru că nu vă plac femeile, nu-i aşa?” Muka nu i-a răspuns niciodată clar, deşi lăsase să se înţeleagă faptul că îşi doreşte o partidă bună. Vecinii ştiau că era *rōnin* din Mimasaka, căruia îi plăcea să studieze, că a locuit o vreme în Kyoto şi apoi la Edo şi prin împrejurimile capitalei. A mărturisit tuturor că doreşte să se stabilească în Okazaki şi să-şi deschidă o şcoală a lui. Fiind tînăr, harnic şi cinstit, nici nu era de mirare că o grămadă de fete visau să se căsătorească cu el. Cîţiva părinţi cu fete de măritat puseseră deja ochii pe el.

Acest colţişor de societate îl fascina oarecum pe Muka. Vînzătorul de pensule şi soţia lui îl tratau cu multă amabilitate; ea-l învăţa să gătească, să spele şi să coasă. Una peste alta, îi plăcea traiul de aici. Toţi se cunoşteau între ei şi căutau mereu căi noi de a-şi face viaţa mai plăcută. Întotdeauna se petrecea cîte ceva: ori un festival, ori dansuri de stradă sau vreo sărbătoare religioasă; dacă nu, vreo înmormîntare sau vreo persoană bolnavă care trebuia îngrijită.

În seara aceea, trecu pe lîngă negustorul de pensule, în timp ce acesta şi soţia lui mîncau de cină. Plescăind din limbă, nevasta zise:

— Unde-o fi mergînd? Îi învaţă pe copii dimineaţa, la prînz trage un pui de somn, studiază după-amiaza şi seara pleacă. Ca liliecii.

Soţul ei chicoti.

— Şi ce-i rău în asta? E singur. N-ar trebui să-l invidiezi pentru escapadele lui nocturne.

Pe străzile din Okazaki, sunetele flautului din bambus se amestecau cu bîzîitul insectelor prinse în cutii de lemn, cu bocetul ritmic al cîntăreţilor de stradă orbi, cu strigătele vînzătorilor de pepeni şi *sushi*[4]. Aici lipsea agitaţia frenetică din oraşul Edo. Felinarele pîlpîiau; oamenii se plimbau în chimonouri subţiri, de vară. Cu toată căldura insuportabilă a verii, totul părea relaxat şi la locul lui.

Cînd trecea Muka, fetele şuşoteau.

— Uite-l, vine.

Ca de obicei, nu băga pe nimeni în seamă.

Unele fete îi făceau plecăciuni şi apoi se întorceau spre prietenele lor, încercînd să ghicească unde se ducea.

Muka mergea drept înainte, evita străzile lăturalnice unde putea să cadă pradă tîrfelor din oraşul Okazaki – considerat de mulţi a fi una din atracţiile locale de-a lungul drumului Tōkaidō. Se opri la capătul de vest al oraşului şi se întinse, lăsînd căldura să-i iasă prin mîneci. În faţa lui curgea rîul Yahagi şi se înălţa cel mai lung pod de pe Tōkaidō, podul Yahagi, cu două sute opt traverse. Se îndreptă spre silueta care-l aştepta la primul pilon.

— Musashi?

Musashi îi zîmbi lui Matahachi, care purta straie de preot.

— S-a întors stăpînul? întrebă el.

— Nu.

Traversară podul umăr la umăr. Pe un deal acoperit de pini de pe malul celălalt, se înălţa un vechi templu zen. Deoarece dealul era cunoscut sub numele de Hachijō, şi templului i se dăduse acelaşi nume. Urcară panta întunecată din faţa porţii.

— Cum mai merg treburile? întrebă Musashi. Ţi-e greu să practici zen, nu?

— Da, răspunse Matahachi, plecîndu-şi mîhnit capul proaspăt ras. M-am gîndit de multe ori să fug. Decît să trec prin tortură spirituală ca să devin om, mai bine-mi bag capul într-un laţ şi s-a zis cu mine.

— Nu te descuraja. Eşti doar la început. Instruirea adevărată nu va începe pînă nu-l vei cîştiga pe stăpîn de partea ta şi-l vei convinge să te ia discipol.

— Nu mi se pare întotdeauna imposibil. Am învăţat să mă disciplinez puţin. Şi ori de cîte ori mă simt slab, mă gîndesc la tine. Dacă tu poţi înfrînge greutăţile, trebuie să pot şi eu.

— Aşa trebuie să fie. Nu există nici un singur lucru pe care eu să-l pot face şi tu nu.

— Mă ajută şi gîndul la Takuan! Dacă n-ar fi fost el, m-ar fi executat.

— Dacă reuşeşti să suporţi greutăţile, bucuria pe care o vei simţi la urmă va fi mai mare decît durerea de-acum, spuse Musashi solemn. Zi de zi, oră de oră, oamenii sînt purtaţi rînd pe rînd de valurile durerii şi ale plăcerii. Dacă încearcă să aibă parte numai de plăceri, nu mai trăiesc cu adevărat. Şi-atunci, plăcerea dispare.

— Încep să înţeleg.

— Gîndeşte-te la căscat, de exemplu. Căscatul unei persoane care a muncit din greu este total diferit de cel al unui leneş. O mulţime de oameni îşi dau duhul fără să fi gustat plăcerea căscatului.

— Hmm! Am auzit vorba asta la templu.

— Sper că va sosi curînd ziua cînd să te pot recomanda stăpînului. Şi eu mai am nevoie de îndrumare. Trebuie să aflu mai multe lucruri despre Cale.

— Cînd crezi că se-ntoarce?

— Greu de spus. Maeştrii Zen plutesc uneori prin ţară, ca un nor, timp de doi sau trei ani fără întrerupere. Dar acum, că ai ajuns aici, trebuie să fii pregătit să-l aştepţi patru sau cinci ani.

— Şi tu?

— Da. Îmi prinde foarte bine să trăiesc pe aleea aceea întunecată, printre oameni simpli şi cinstiţi – face parte din instruirea mea. Nu e o pierdere de vreme.

După ce plecase din Edo, Musashi trecuse prin Atsugi. Apoi, împins de îndoieli în ceea ce priveşte viitorul lui, dispăruse în munţii Tanzawa, ca să iasă de-acolo după două luni, mai îngrijorat şi mai slab ca oricînd. Problemele nu se mai terminau. Uneori se simţea atît de chinuit, încît i se părea că propria-i sabie era o armă întoarsă împotriva lui.

Printre posibilităţile la care s-a gîndit a fost şi aceea de a alege o cale simplă: o viaţă confortabilă alături de Otsū. Putea găsi oriunde o feudă care să-i plătească destul pentru a duce un trai decent, poate cinci sute sau o mie de baniţe. Dar, de cîte ori îşi punea o asemenea întrebare, răspunsul pe care şi-l dădea era negativ. O existenţă comodă impune restricţii şi el nu se simţea în stare să le accepte.

Alteori se lăsa purtat de iluzii deşarte, precum diavolii flămînzi ai iadului; după aceea, o vreme, mintea i se limpezea şi se scălda în plăcerea mîndrei sale izolări. În inima lui se purta o luptă permanentă între lumină şi întuneric. Zi şi noapte oscila între exuberanţă şi melancolie. Se gîndea la arta mînuirii săbiei şi era nemulţumit. Văzînd cît de lungă era calea, cît mai avea pînă la maturitate, îşi simţea sufletul bolnav. Alteori, viaţa de la munte îl mîngîia şi-l încuraja, iar gîndurile lui se îndreptau spre Otsū.

După ce a coborît din munţi, s-a dus la templul Yugyōji din Fujisawa, unde a stat cîteva zile; apoi şi-a continuat drumul pînă la Kamakura. Aici l-a întîlnit pe Matahachi. Hotărît să nu se mai întoarcă la o viaţă de nimic, Matahachi rămăsese în Kamakura căci acolo se găseau numeroase temple zen, dar era într-o stare de spirit şi mai proastă decît a lui Musashi.

Musashi îl asigură:

— Nu-i prea tîrziu. Dacă înveţi să te disciplinezi singur, o poţi lua de la capăt. Ar fi fatal să-ţi spui că totul s-a terminat, că nu eşti bun de nimic.

Se simţi obligat să adauge:

— Ca să-ţi spun drept, şi eu m-am ciocnit de un zid. Sînt momente cînd mă îndoiesc că am vreun viitor. Mă simt complet gol. Parcă aş fi prins într-o carapace. Nu mă pot suferi. Îmi spun că nu sînt bun de nimic. Dar dojenindu-mă singur şi obligîndu-mă să nu mă las pradă disperării, reuşesc să străpung carapacea. Atunci, mi se deschide o cărare nouă în faţa ochilor. Crede-mă, e o adevărată luptă. Înaintez anevoios prin carapace şi nu sînt în stare de nimic. Am coborît din munţi pentru că mi-am amintit că există cineva care m-ar putea ajuta.

Acela era preotul Gudō.

Matahachi spuse:

— Tot el te-a ajutat şi prima oară, cînd ai încercat să găseşti Calea, nu? Nu poţi să mă prezinţi şi pe mine şi să-l rogi să mă ia discipol?

La început, Musashi se cam îndoise că Matahachi era sincer, dar după ce-a aflat prin ce necazuri trecuse la Edo, şi-a dat seama că vorbeşte foarte serios. Amîndoi au întrebat de Gudō pe la o mulţime de temple zen, dar n-au aflat mare lucru.

Musashi ştia că preotul nu mai era la templul Myōshinji din Kyoto. Plecase cu cîţiva ani în urmă de-acolo şi călătorise o vreme prin ţinuturile din est şi nord-est. Ştia, de asemenea, că e un tip foarte ciudat, care într-o zi putea fi la Kyoto, dînd lecţii despre Zen împăratului, iar în următoarea zi bîntuia prin ţară. Se ştia că Gudō se oprise de cîteva ori la templul Hachijoji din Okazaki şi un preot îi sugerase că ar fi cel mai bun loc unde l-ar putea aştepta.

Musashi şi Matahachi stăteau în magazioara în care dormea Matahachi. Musashi venea la el şi stăteau de vorbă pînă seara tîrziu. Lui Matahachi nu i se îngăduise să doarmă în încăperea preoţilor care, ca şi celelalte clădiri de la Hachijōji, era în stil ţărănesc, cu acoperiş din stuf. Deşi îşi luase numele de Dōshin, încă nu fusese acceptat ca preot.

— Oh, nenorociţii ăştia de ţînţari! spuse Matahachi, încercînd să-i alunge cu fum şi frecîndu-şi ochii iritaţi. Hai să ieşim afară.

Se aşezară pe pridvorul clădirii principale a templului. În jur totul părea părăsit şi bătea un vînt rece.

— Îmi aminteşte de Shippōji, şopti Matahachi.

— Aşa-i, confirmă Musashi.

Apoi tăcură. Întotdeauna tăceau în momente ca acestea, cînd gîndurile îi purtau spre Otsū sau Osugi, sau spre evenimente despre care nu voiau să vorbească, pentru a nu destrăma vraja prieteniei pe care o reluaseră.

După cîteva clipe, Matahachi spuse:

— Dealul pe care se afla Shippōji era parcă mai înalt, nu? Şi apoi, aici nici nu există un cedru bătrîn.

Făcu o scurtă pauză, se uită la Musashi şi zise sfios:

— Aş vrea să-ţi pun o întrebare, dar…

— Ce anume?

— Otsū…

Dar imediat după aceea, lui Matahachi i se puse un nod în gît. Cînd consideră că e în stare să continue zise:

— Mă întreb ce-o face Otsū acum şi ce se va întîmpla cu ea. M-am gîndit deseori la ea în ultima vreme, cerîndu-i scuze în inima mea pentru ceea ce am făcut. Mi-e ruşine să recunosc, dar la Edo am obligat-o să locuiască cu mine. Totuşi, nu s-a întîmplat nimic. Nu m-a lăsat s-o ating. Cred că după ce-am plecat la Sekigahara, s-a simţit ca o floare căzută. Acum e o floare care înfloreşte într-un alt copac, într-un alt sol.

Seriozitatea i se citea pe chip şi tonul îi era grav.

— Takézō… nu… Musashi. Te rog, căsătoreşte-te cu Otsū. Eşti singurul care o poate salva. Nu m-am simţit niciodată în stare să mărturisesc aşa ceva, dar acum, că m-am hotărît să devin discipol al lui Gudō, m-am împăcat cu gîndul că Otsū nu-i a mea. Cu toate acestea, mă îngrijorează starea ei. Nu vrei s-o cauţi şi să-i dai fericirea după care tînjeşte atît de mult?

Era cam trei dimineaţa cînd Musashi o luă pe pantă-n jos. Mergea cu braţele încrucişate, cu capul plecat. Cuvintele lui Matahachi îi răsunau în urechi. Suferinţa îi împidica mersul. Se întreba cîte nopţi de tortură i-au trebuit lui Matahachi ca să-şi adune tot curajul şi să-i spună aşa ceva. Şi cu toate astea, lui Musashi i se părea că dilema lui era mai periculoasă, mai dureroasă.

Matahachi, se gîndea el, spera să se desprindă din flăcările trecutului şi să-şi găsească mîntuirea în cunoaşterea rece – încercînd, ca un copilaş ce se naşte, să-şi croiască o viaţă demnă de trăit prin dubla suferinţă misterioasă a tristeţii şi a entuziasmului nestăvilit.

Musashi nu fusese în stare să spună „nu pot” şi cu atît mai puţin „nu vreau să mă căsătoresc cu Otsū. E logodnica ta. Căieşte-te, purifică-ţi sufletul şi recîştig-o”. În cele din urmă nu zisese nimic, pentru că orice ar fi spus, ar fi fost o minciună.

Matahachi îl implorase:

— Pînă cînd nu mă asigur că Otsū o duce bine, nu-mi serveşte la nimic să devin discipol. Tu m-ai îndemnat să mă instruiesc şi să mă disciplinez. Dacă-mi eşti prieten, salveaz-o pe Otsū. Este singura cale prin care mă poţi salva pe mine.

Pe Musashi îl surprinse faptul că Matahachi începuse să plîngă. Nu-l credea capabil de sentimente atît de profunde. Cînd se ridicase să plece, Matahachi îl apucase de mînecă şi îl implorase să-i dea un răspuns.

— Lasă-mă să mă mai gîndesc, a fost tot ce-a putut spune Musashi. Acum se blestema pentru că fusese un laş, incapabil să-şi înfrîngă starea de inerţie.

Musashi se gîndea cu tristeţe că cine n-a suferit de această boală, nu-i poate înţelege agonia. Nu era chestiune de indolenţă, care e adesea plăcută, ci de a dori cu disperare să faci ceva de care nu te simţi capabil. Musashi privea în gol, posomorît. Pentru că apucase prea mult într-o singură direcţie, nu mai putea da înapoi şi să o apuce pe altă cărare. Se simţea de parcă era întemniţat într-un loc fără scăpare. Acest sentiment de frustrare îi hrănea îndoielile, reproşurile, lacrimile.

Dacă se înfuria pe el însuşi, dacă îşi amintea de toate greşelile pe care le făcuse, tot nu rezolva nimic. Tocmai pentru că simţea simptomele durerii psihice se despărţise el de Iori şi de Gonnosuke şi rupsese legăturile cu prietenii din Edo. Dar încercările lui de a străpunge carapacea, înainte ca aceasta să se fi închis complet, eşuaseră. Carapacea exista încă şi îi îngrădea conştiinţa de sine.

Îşi continuă drumul nehotărît. Marea întindere a rîului Yahagi îi apăru în faţa ochilor, iar vîntul rece care bătea dinspre rîu îi biciuia faţa.

Deodată, avertizat de un şuierat pătrunzător, sări într-o parte. Glonţul trecu la un metru de el şi detunătura unei muschete reverberă peste rîu. Pentru că apucase să respire de două ori între momentul sosirii glonţului şi ecou, Musashi ajunse la concluzia că se trăsese de la o distanţă apreciabilă. Sări sub pod şi se agăţă ca un liliac de unul dintre piloni.

După cîteva minute apărură în fugă, pe dealul Hachijō în jos, trei bărbaţi, ca nişte conuri de pin purtate de vînt. Se opriră la capătul podului şi începură să caute trupul. Convins că îl nimerise, cel cu muscheta aruncă fitilul. Era îmbrăcat în straie mai închise la culoare decît ceilalţi şi purta o mască pe faţă; nu i se vedeau decît ochii.

Cerul începu să se lumineze şi ornamentele de alamă din capătul armei străluceau vag.

Musashi nu-şi putea da seama cine din Okazaki îl voia mort. Nu că n-ar fi existat doritori. În cursul numeroaselor sale lupte, învinsese o grămadă de oameni, care ardeau poate de dorinţa răzbunării. Sau poate vreo vendetă din partea familiilor şi prietenilor celor ucişi.

Oricine urma Calea Săbiei era expus unui permanent pericol. Dacă supravieţuia dintr-o încăierare strînsă, existau toate şansele ca prin aceasta să-şi facă noi duşmani, să se expună unui nou pericol. Pericolul era piatra de gresie pe care un om de arme îşi ascuţea spiritul. Duşmanii erau dascăli deghizaţi.

Să te înveţe pericolul să fii tot timpul în alertă, chiar şi cînd dormi, să înveţi mereu de la duşmani, să-ţi foloseşti sabia ca un mijloc de a-i lăsa pe alţii să trăiască, să-ţi ţii patimile în frîu, să dobîndeşti cunoştinţe, să împărtăşeşti bucuriile cu alţii – toate acestea erau inerente Căii Săbiei.

Cum stătea ghemuit sub pod, Musashi simţi că realitatea crudă a situaţiei îl stimulează şi starea de oboseală îi dispăru ca prin farmec. Abia respira, fără zgomot, ca să-i lase pe cei care îl atacaseră să se apropie. Negăsind cadavrul, ei îl căutară şi pe drumul părăsit, şi sub capătul podului.

Musashi făcu ochii mari. Deşi îmbrăcaţi în negru, ca bandiţii, bărbaţii purtau săbii de samurai şi aveau încălţăminte rezistentă. Singurii samurai din zonă erau cei din slujba Casei Honda din Okazaki şi cei de la Casa Owari de Tokugawa, din Nagoya. Nu-şi amintea să aibă duşmani în vreuna din feude.

Unul dintre bărbaţi căută fitilul pînă îl găsi, îl aprinse şi începu să facă semne cu el, ceea ce îi dădu lui Musashi de înţeles că erau mai mulţi bărbaţi pe pod. Nu se putea mişca. Dacă se arăta, nu facea decît să atragă alte împuşcături asupra lui. Chiar dacă ajungea pe malul celălalt, îl aştepta un alt pericol, poate chiar şi mai mare. Dar nu mai putea rămîne multă vreme acolo. Cînd îşi vor da seama că el n-a trecut totuşi de pod, îl vor căuta pînă-i vor găsi ascunzişul.

Îl străfulgeră o idee. Nu se baza pe teoria Artei Războiului, care constituie fibra intuiţiei unui războinic bine pregătit. Găsirea unui mod de atac era un proces lent, care ducea deseori la înfrîngere, în situaţii în care viteza era esenţială. Instinctul unui războinic nu trebuia confundat cu instinctul animalic. Ca o reacţie interioară, ea veni din combinarea înţelepciunii cu disciplina. A fost, în ultimă instanţă, capacitatea de a raţiona care trecea dincolo de graniţele judecăţii, abilitatea de a face mişcarea potrivită într-o fracţiune de secundă, fără să mai fie necesar procesul propriu-zis al gîndirii.

— N-are rost să mă mai ascund, strigă el. Dacă mă căutaţi, sînt aici.

Vîntul se înteţise şi nu era sigur că vocea lui se auzise.

I se răspunse cu o nouă împuşcătură. Musashi, bineînţeles, părăsise locul respectiv. Cînd glonţul se mai afla încă în aer, el se apropiase, dintr-o săritură, cu vreo trei metri de capătul podului.

Se repezi în mijlocul lor. Ei se despărţiră, înfruntîndu-l din trei direcţii, însă fără a-şi coordona mişcările. Musashi îl lovi cu sabia lui lungă pe bărbatul din mijloc, spintecîndu-l în acelaşi timp cu cea scurtă pe cel din stînga lui. Al treilea o luă la fugă pe pod, împiedicîndu-se şi sărind peste balustradă.

Musashi îl urmări la pas, mergînd pieziş şi oprindu-se din cînd în cînd să asculte. Deoarece nu se mai întîmplă nimic, se duse acasă şi se culcă.

A doua zi dimineaţă apărură doi samurai la el acasă. Găsind holul de la intrare plin de pantofi de copii, ocoliră casa.

— Sînteţi profesorul Muka? întrebă unul dintre ei. Sîntem de la Casa Honda.

Musashi îşi ridică privirile de pe ideogramele pe care tocmai le scria şi zise:

— Da, sînt Muka.

— Numele adevărat e Miyamoto Musashi? Dacă da, nu încercaţi să negaţi.

— Sînt Musashi.

— Bănuiesc că-l cunoaşteţi pe Watari Shima.

— Nu cred că am avut onoarea.

— Spune că a fost prezent la două sau trei întîlniri de haiku la care aţi participat şi dumneavoastră.

— Acum îmi amintesc. Ne-am întîlnit la un prieten comun.

— Se gîndea să vă invite să petreceţi o seară cu el.

— Dacă doreşte pe cineva cu care vrea să compună haiku-uri, atunci nu-s eu omul potrivit. E adevărat că am fost invitat de cîteva ori la asemenea întruniri, dar eu sînt un om simplu şi fără experienţă la aşa ceva.

— Cred că doreşte să discute cu dumneavoastră despre artele marţiale.

Elevii lui Musashi îi priveau îngrijoraţi pe cei doi samurai.

Cîteva clipe îi privi şi Musashi şi-apoi zise:

— În cazul acesta, aş fi încîntat să-i fac o vizită. Cînd?

— Puteţi veni astă-seară?

— Grozav.

— Vă va trimite un palanchin.

— E foarte amabil. Aştept.

După ce plecară, se întoarse iar spre elevi.

— Haideţi! Nu trebuie să vă zăpăciţi. Înapoi la treabă. Uitaţi-vă la mine. Şi eu exersez. Trebuie să învăţaţi să vă concentraţi atît de bine, încît să n-auziţi lumea care vorbeşte şi greierii care ţîrîie. Dacă sînteţi leneşi la tinereţe, o să ajungeţi ca mine şi va trebui să exersaţi după ce creşteţi mari.

Rîse şi privi în jur la feţele şi mîinile lor pline de cerneală.

Spre seară îşi îmbrăcă *hakama* şi era gata de plecare. Chiar cînd încerca să o liniştească pe soţia vînzătorului de pensule, care era gata să plîngă, spunîndu-i că nu va păţi nimic, sosi şi palanchinul – nu un coş simplu, aşa cum se vedea prin oraş, ci o lectică lăcuită, însoţită de trei samurai şi doi slujitori.

Vecinii, ameţiţi de ceea ce vedeau, se adunară prin preajmă şi începură să şuşotească. Emoţionaţi, copiii îşi chemară prietenii.

— Numai oamenii mari călătoresc în asemenea palanchine.

— Profesorul nostru este cu siguranţă cineva.

— Unde merge?

— Oare se mai întoarce?

Samuraii închiseră uşa palanchinului, dădură lumea la o parte din cale şi porniră.

Musashi nu ştia la ce să se aştepte şi bănuia că există o legătură între invitaţie şi incidentul de la podul Yahagi. Poate că Shima îl chema să-i reproşeze uciderea a doi samurai de la Casa Honda. Sau poate că Shima era un spion şi Musashi va fi atacat prin surprindere. Fără să se aştepte la nimic bun de la întîlnirea din seara aceea, Musashi se resemnă, gata să înfrunte o eventuală situaţie dificilă. Dacă-şi tot făcea socoteli, nu rezolva nimic. Arta Războiului îi cerea să afle pe ce poziţie e şi să acţioneze în consecinţă.

Palanchinul se legăna uşor, ca o barcă pe mare. Auzind vîntul foşnind printre pini, socoti că trebuie să se afle în pădure, lîngă zidul dinspre nord al castelului. Nu părea a fi un om ce-şi face curaj pentru un atac neprevăzut. Cu ochii pe jumătate închişi, lăsa impresia că moţăie.

După ce se deschise poarta castelului, palanchinul se opri, iar vocile samurailor păreau mai calme. Trecură pe lîngă

felinarele ce pîlpîiau şi ajunseră la clădirea propriu-zisă. Cînd Musashi coborî, servitorii îl poftiră fără vorbe, dar politicos, spre un pavilion din grădină. Jaluzelele erau ridicate pe toate părţile, aşa că înăuntru pătrundea un vînticel plăcut. Opaiţele ba erau gata să se stingă, ba luminau puternic. Aici, noaptea nu părea deloc înăbuşitoare.

— Sînt Watari Shima, se prezentă gazda.

Era un samurai tipic de Mikawa – solid, vînjos, vigilent, fără ca lucrul acesta să deranjeze şi nu trăda nici o slăbiciune.

— Sînt Miyamoto Musashi. Îşi însoţi răspunsul de o plecăciune.

Shima îi întoarse plecăciunea şi spuse:

— Faceţi-vă comod.

Intră apoi direct în subiect, fără pic de formalism:

— Mi s-a spus că aţi omorît doi dintre samuraii noştri aseară. E adevărat?

— Da.

Musashi îl privi drept în ochi.

— Vă datorez o scuză, spuse Shima grav. Am auzit de incident astăzi, cînd mi s-a vorbit despre cei morţi. Am făcut investigaţii, bineînţeles. Deşi vă ştiam după nume de multă vreme, n-am aflat decît acum că locuiţi la Okazaki. Cît despre atac, mi s-a spus că un grup de bărbaţi a tras asupra dumneavoastră; dintre aceştia, unul este discipolul lui Miyaké Gumbei, expert al Stilului Tōgun.

Musashi nu sesiză nici o urmă de viclenie, aşa că luă de bune cuvintele lui Shima şi istorioara se derulă gradat. Discipolul lui Gumbei fusese unul dintre numeroşii samurai de la Casa Honda care studiase la Şcoala Yoshioka. Instigatorii se adunaseră pur şi simplu şi deciseseră să-l omoare pe bărbatul care pusese capăt gloriei Şcolii Yoshioka.

Musashi ştia foarte bine că numele lui Yoshioka Kempō era încă respectat în toată ţara. În partea de vest a Japoniei era greu să găseşti o feudă în care cineva să nu fi studiat cu el. Musashi îi spuse lui Shima că le înţelege ura, dar o consideră o ranchiună personală, mai degrabă decît un motiv legitim de răzbunare în conformitate cu regulile Artei Războiului.

Shima părea să fie de acord cu asta.

— I-am chemat pe supraveţuitori şi i-am certat. Sper că ne veţi ierta şi veţi uita incidentul. Şi Gumbei a fost impresionat în

mod neplăcut. Dacă nu vă deranjează, aş vrea să vă prezint. Ar vrea să-şi ceară scuze personal.

— Nu-i nevoie. Ceea ce s-a întîmplat este un eveniment obişnuit pentru cineva dedicat artelor marţiale.

— Chiar şi-aşa…

— Bine, dar să lăsăm scuzele la o parte. Dacă doreşte să discutăm despre Cale, aş fi foarte încîntat să-l întîlnesc. Numele îmi este cunoscut.

Trimiseră pe cineva să-l caute pe Gumbei şi după ce se terminară prezentările, discuţia se axă pe săbii şi pe arta mînuirii lor.

Musashi zise:

— Aş vrea să aud cîte ceva despre Stilul Tōgun. Dumneavoastră l-aţi creat?

— Nu, răspunse Gumbei. L-am învăţat de la profesorul meu Kawasaki Kaginosuke, din provincia Echizen. Potrivit manualului pe care mi l-a dat, el l-a creat şi l-a perfecţionat pe cînd era pustnic pe muntele Hakuun din Kōzuke. Se pare că a învăţat foarte multe de la un călugăr din secta Tendai, pe nume Tōgumbo… Dar, vorbiţi-mi despre dumneavoastră. V-am auzit de nenumărate ori numele. Aveam impresia că sînteţi mai bătrîn. Şi pentru că tot vă aflaţi aici, mă întreb dacă nu vreţi să-mi daţi şi mie o lecţie.

Era o invitaţie la luptă, în pofida tonului prietenos.

— Poate altădată, răspunse Musashi tărăgănat. Acum aş vrea să plec. Nu cunosc drumul de întoarcere spre casă.

— La plecare, spuse Shima, trimit pe cineva cu dumneavoastră.

— Cînd am auzit că au fost tăiaţi doi oameni, continuă Gumbei, m-am dus şi eu să văd despre ce-i vorba. Mărturisesc că n-am reuşit să fac legătura între poziţia corpurilor şi răni, aşa că l-am întrebat pe cel care a scăpat. Impresia lui a fost că aţi folosit două săbii în acelaşi timp. Poate fi adevărat?

Musashi zîmbi şi mărturisi că aşa era. El considera că luptă cu un singur om şi cu o singură sabie.

— Lăsaţi, vă rog, modestia, zise Gumbei. Povestiţi-ne şi nouă. Cum procedaţi? Cît este de important pentru dumneavoastră să folosiţi două săbii în acelaşi timp?

Văzînd că nu era chip să scape pînă ce nu le dădea nişte explicaţii, îşi plimbă ochii prin cameră şi privirile i se opriră pe

două muschete din alcov. Shima consimţi să i le dea şi Musashi se ridică şi se duse în mijlocul camerei, ţinînd cele două arme, fiecare în cîte o mînă.

Musashi ridică un genunchi şi zise:

— Două săbii sînt ca una singură. O sabie este ca două. Braţele omului sînt separate, dar aparţin aceluiaşi trup. În orice lucru raţionamentul final nu e dual, ci singular. Toate stilurile şi toate facţiunile sînt la fel din acest punct de vedere. Am să vă arăt.

Cînd termină de vorbit, ridică braţul şi spuse:

— Cu permisiunea dumneavoastră.

Apoi începu să răsucească muschetele. Acestea se învîrtiră ca nişte roţi, creînd un mic vîrtej. Ceilalţi se dădură la o parte.

Musashi se opri şi îşi trase coatele în lături. Se duse la alcov şi puse armele la loc. Rîse încetişor şi-apoi mărturisi:

— Poate că asta vă va ajuta să înţelegeţi.

Fără alte explicaţii, făcu o plecăciune gazdei şi îşi luă rămas-bun. Uimit la culme, Shima uită să trimită pe cineva cu el.

După ce ieşi pe poartă, Musashi se întoarse să mai arunce o privire, răsuflînd uşurat că nu mai era în mîinile lui Shima. Încă nu-şi dădea seama de adevăratele lui intenţii, dar un lucru era clar. Nu numai că i se descoperise identitatea, dar se mai şi implicase în incident. Cel mai înţelept lucru ar fi să părăsească Okazaki chiar în noaptea aceea.

Se gîndea că îi promisese lui Matahachi că va aştepta întoarcerea maestrului Gudō, dar cînd începură să apară luminiţele oraşului Okazaki, se auzi strigat dintr-un templu mic de la marginea drumului.

— Musashi, sînt eu, Matahachi. Eram îngrijoraţi din pricina ta, aşa că am venit aici să aşteptăm.

— Îngrijoraţi? întrebă Musashi.

— Ne-am dus noi la tine acasă. Femeia din vecini ne-a spus că ai fost spionat în ultima vreme.

— Noi?

— S-a întors maestrul.

Gudō stătea pe pridvorul templului. Era un bărbat cu o înfăţişare neobişnuită, cu pielea neagră ca a unui greier uriaş, cu ochii vîrîţi în fundul capului, strălucind puternic sub sprîncene. Părea să aibă între patruzeci şi cincizeci de ani, dar

era imposibil de precizat vîrsta cu exactitate în cazul unui asemenea individ. Vocea lui răsunătoare era subţire şi metalică.

Musashi se îndreptă spre el, îngenunche şi îşi plecă fruntea pînă la pămînt. Gudō îl privi în tăcere cîteva minute.

— Nu ne-am văzut de mult, spuse el.

Ridicîndu-şi capul, Musashi şopti:

— De foarte multă vreme.

Gudō sau Takuan – Musashi era convins că numai unul dintre ei putea să-l scoată din impasul în care se afla. Şi acum, în sfîrşit, după o aştepatare de un an, sosise Gudō. Se uita la chipul preotului ca şi cum ar fi văzut luna într-o noapte întunecoasă.

Deodată strigă cu forţă:

— *Sensei*!

— Ce e?

Gudō n-avea nevoie să întrebe. Ştia ce voia Musashi, de fapt anticipase, aşa cum o mamă ghiceşte nevoile copilului ei.

Cu ochii din nou în pămînt, Musashi spuse:

— Au trecut zece ani de cînd n-am mai studiat sub îndrumarea dumneavoatră.

— Atît de mult?

— Da. Dar chiar după atîţia ani, mă îndoiesc că am mai progresat, urmînd Calea.

— Tot mai vorbeşti ca un copil? Nu se poate să fi ajuns prea departe.

— Am o mulţime de regrete.

— Cum aşa?

— Am realizat foarte puţin în instruire şi autodisciplinare.

— Întotdeauna vorbeşti despre asta. Atîta vreme cît o s-o faci, totul e inutil.

— Ce s-ar întîmpla dacă aş renunţa?

— Iar te-ai afla la strîmtoare. N-ai fi decît un gunoi uman, mult mai rău ca înainte, cînd erai doar un ignorant.

— Dacă părăsesc Calea, cad în prăpastie. Şi totuşi, dacă vreau să ajung pînă-n vîrf, îmi dau seama că nu sînt pe măsura aşteptărilor. Mă răsucesc în vînt, la jumătatea drumului: nici om de arme, nici omul adevărat care aş vrea să fiu.

— Se pare că e chiar o problemă serioasă.

— Nu vă imaginaţi cît de disperat am fost. Ce să fac? Vă rog să-mi spuneţi! Cum mă pot elibera de pasivitate şi confuzie?

— De ce mă întrebi pe mine? Numai tu poţi rezolva problema asta, bazîndu-te pe propriile-ţi forţe.

— Permiteţi-mi să stau iar la picioarele dumneavoastră, să-mi primesc pedeapsa. Eu şi Matahachi. Sau loviţi-mă cu parul ca să mă trezesc din acest vid întunecat. Vă rog, *Sensei*, ajutaţi-mă!

Musashi nu-şi ridicase capul. Nu vărsase lacrimi, dar vocea îi era gîtuită.

Gudō nu părea deloc impresionat.

— Hai, Matahachi! zise el şi plecară împreună.

Musashi alergă după preot, îl apucă de mînecă, îl rugă, îl imploră.

Preotul clătină puternic din cap. Musashi insistă şi-atunci preotul zise:

— Să nu mai aud nimic!

Apoi, adăugă supărat:

— Ce să-ţi mai spun? Ce să-ţi mai dau? Doar una în cap, dacă vrei.

Îşi flutură pumnul în aer, dar nu lovi.

Dînd drumul mînecii, Musashi era pe punctul de a mai spune ceva, dar preotul se îndepărtă grăbit, fără să privească în urmă.

Matahachi, care era lîngă Musashi, spuse:

— Cînd l-am văzut la templu şi i-am explicat ce simt şi de ce vrem să devenim discipolii lui, nici nu m-a băgat în seamă. Cînd am terminat, a exclamat „Oh!” şi mi-a spus că pot să-l urmez şi să-l slujesc. Poate că dacă vii după noi, cînd o să fie într-o dispoziţie mai bună, îl poţi întreba ce doreşti.

Gudō se întoarse şi îl strigă pe Matahachi.

— Vin, spuse el. Fă ce ţi-a spus, îl sfătui pe Musashi şi apoi dădu fuga să-l prindă pe preot din urmă.

Gîndindu-se că i-ar fi fatal să-l lase pe Gudō să-i scape din nou, Musashi se hotărî să asculte sfatul lui Matahachi.

În curgerea timpului universal, o viaţă de om de şaizeci sau şaptezeci de ani înseamnă cît apariţia unui fulger. Dacă în acest scurt interval el avea privilegiul să-l întîlnească pe Gudō, era o prostie să dea cu piciorul şansei.

„Este un prilej sacru”, se gîndi el. Lacrimi calde i se adunară în colţurile ochilor. Trebuia să meargă după Gudō pînă şi la capătul pămîntului, dacă era nevoie, să-l urmărească pînă cînd va auzi vorba după care tînjea atît de mult.

Gudō plecă de la Hachijō, pentru că aparent nu-l mai interesa templul de acolo. Inima lui începuse să sincronizeze cu apa şi cu norii. Cînd ajunse pe Tōkaidō, o luă spre vest, către Kyoto.

Cercul

Modul de a călători al maestrului Zen era teribil de ciudat. Într-o zi cu ploaie, a stat în han tot timpul şi i-a cerut lui Matahachi să-i aplice un tratament cu moxa. În provincia Minō s-a oprit la templul Daisenji timp de şapte zile şi apoi şi-a mai petrecut cîteva zile la un templu Zen din Hikone, aşa că se apropiau foarte încet de Kyoto.

Musashi dormea pe unde apuca. Cînd Gudō se oprea la vreun han, el îşi petrecea noaptea fie afară, fie la alt han. Dacă preotul şi Matahachi poposeau la vreun templu, Musashi îşi găsea adăpost sub poartă. Lipsurile nu însemnau nimic pe lîngă nevoia unei vorbe din partea lui Gudō.

Într-o noapte, în faţa unui templu de pe marginea lacului Biwa, se privi şi îşi dădu seama că arăta ca un cerşetor. Părul îi era cuib de şoareci, pentru că se decisese să nu-l mai pieptene pînă nu se înduioşa preotul. De săptămîni de zile nu mai făcuse baie şi nu se bărbierise. Hainele i se transformaseră în zdrenţe şi arătau ca o scoarţă de copac ce se freca de pielea lui.

Stelele păreau gata să cadă de pe cer. Privi rogojina din stuf şi îşi spuse:

„Ce prost sînt!” Începu să se comporte brusc ca un nebun. Rîse amarnic. Se agăţase cu încăpăţînare de ţelul lui, fără să scoată o vorbă, dar de fapt ce voia de la maestrul Zen? Nu era posibil să treacă prin viaţă fără să se tortureze în halul acesta? Chiar începea să-i pară rău de păduchii ce-şi găsiseră adăpost la el.

Gudō îi spusese clar că n-avea nimic ce să-i ofere, „absolut nimic”. Inutil să insiste pentru ceva ce n-avea nici el; nu merita să-i poarte pică pentru că de-a lungul drumului îi arătase mai puţină grijă decît unui cîine vagabond.

Musashi îşi ridică ochii şi privi printre şuviţele de păr care-i atîrnau pe frunte. N-avea nici o îndoială – era lună de toamnă. Dar ţînţarii! Pielea lui, presărată cu pete roşii, nu mai era sensibilă la pişcăturile lor.

Era gata să recunoască faptul că nu înţelegea ceva, dar nu-şi dădea seama ce anume. Dacă şi-ar putea imagina despre ce era vorba, sabia lui s-ar elibera din cătuşe. Totul s-ar rezolva apoi într-o clipă. Şi exact cînd era pe punctul să înţeleagă, îi scăpă din nou.

În cazul în care căutarea Căii se sfîrşea aici, prefera să moară, pentru că nu vedea ce rost mai avea să trăiască. Se întinse sub acoperişul porţii. Deoarece nu putea să doarmă, se întreba care era cauza. O tehnică de mînuire a săbiei? Nu; nu numai asta. Un secret pentru a merge mai departe în lume? Nu; mai mult de-atît. Găsirea unei soluţii în problema lui Otsū? Nu; nici un bărbat de pe lume nu poate ajunge într-o stare atît de jalnică din pricina unei femei. Trebuia să fie vorba de un răspuns atotcuprinzător, dar cu toată măreţia lui, putea totuşi să nu depăşească dimensiunea unui bob de mac.

Înfăşurat în rogojina lui, arăta ca o omidă. Se întreba dacă Matahachi doarme bine. Comparîndu-se cu prietenul său, simţea că-l invidiază. Problemele lui nu păreau să-l vatăme în vreun fel. În schimb, Musashi căuta întotdeauna probleme noi cu care să se tortureze.

Privirile îi căzură pe o plăcuţă care atîrna de stîlpul porţii. Se ridică şi se apropie să vadă ce scria. La lumina lunii, citi:

„Vă implor, încercaţi să găsiţi sursa fundamentală.
Pai-yun a fost impresionat de meritele lui Pai-ch'ang;
Hu-ch'iu a oftat după învăţăturile lăsate de Pai-yūn.
Asemenea predecesorilor noştri,
Nu rupeţi doar frunze,
Şi nici nu vă ocupaţi numai de crengi.”

Părea a fi un citat din „Testamentul” lui Daitō Kokushi, întemeietorul templului Daitokuji.

Musashi reciti ultimele două rînduri. *Frunze şi crengi*... cîţi oameni nu alunecau pe panta greşită din pricina unor probleme neînsemnate? Nu era el însuşi un exemplu? Gîndul acesta părea să-i mai uşureze greutatea ce-l apăsa pe suflet, dar îndoielile nu-l părăseau. De ce nu-l asculta sabia? De ce se fereau ochii lui de ţintă? Ce-l împiedica să fie calm şi senin?

Toate i se păreau oarecum lipsite de sens. Ştia că numai după ce ai parcurs o bună parte din Cale, începi să şovăi şi

iritarea pune stăpînire pe tine – frunze şi crengi. Cum poţi răzbate prin întregul ciclu? Cum se poate ajunge la miezul lui pentru a-l distruge?

“Rîd de pelerinajul meu de zece ani –
Sutană jerpelită, pălărie zdrenţuită, bătînd la porţile Zen
De fapt, Legea lui Buddha e simplă:
Mănîncă-ţi orezul, bea-ţi ceaiul, poartă-ţi hainele.”

Musashi şi-a amintit aceste versuri scrise de Gudō în bătaie de joc la adresa propriei sale persoane. Gudō avea cam vîrsta de acum a lui Musashi, cînd le compusese.

Cînd l-a văzut pentru prima oară la templul Myōshinji, aproape că l-a dat la o parte cu piciorul din uşă.

— Ce gînduri ciudate te poartă la casa mea? ţipase el.

Dar Musashi insistase şi, mai tîrziu, după ce i s-a permis să intre, Gudō l-a fermecat cu aceste versuri ironice. A rîs de el şi i-a spus exact ce-i spusese cu cîteva săptămîni în urmă:

— Vorbeşti prea mult… E inutil.

Complet descurajat, Musashi renunţă la ideea de a dormi şi se plimbă în jurul porţii, chiar la timp ca să-i vadă pe cei doi ieşind din templu.

Gudō şi Matahachi mergeau cu un pas neobişnuit de iute. Poate îi solicitase cineva, urgent, de la Myōshinji, templul central al sectei lui Gudō. Oricum, trecu de călugării care se adunaseră ca să-l petreacă şi se îndreptă direct spre podul Kara din Seta.

În oraşul Sakamoto, cufundat în somn, Musashi trecu pe lîngă atelierul cu gravuri în lemn, pe lîngă prăvăliile cu zarzavaturi, pe lîngă hanurile de obicei zgomotoase, dar acum toate erau zăvorîte. Singura prezenţă era luna fantomatică.

Părăsind oraşul, ei urcară pe muntele Hiei, trecînd de templele Miidera şi Sekiji, învăluite în ceaţă. Nu întîlniră aproape nici un suflet în cale. Cînd ajunseră la trecătoare, Gudō se opri şi îi spuse ceva lui Matahachi. Sub ei se afla oraşul Kyoto, în cealaltă direcţie, întinderea liniştită a lacului Biwa. Cu excepţia lunii, totul arăta ca mica – o mare de ceaţă argintie.

Ajungînd la trecătoare cîteva clipe mai tîrziu, Musashi constată cu uimire cît de aproape se afla de profesorul său. Privirile li se întîlniră din nou după săptămîni întregi.

Gudō nu spuse nimic.

Musashi nu scoase o vorbă.

„Acum… acum e momentul”, se gîndi Musashi. Dacă preotul a ajuns pînă la Myōshinji, poate vor trece multe săptămîni pînă va avea ocazia să-l vadă din nou.

— Vă rog.

Pieptul i se umflă, gîtul i se răsuci. Vocea îi sună ca a unui copil speriat, încercînd să-i spună mamei ceva ce de fapt n-ar fi vrut să-i spună. Înaintă timid.

Preotul nu se sinchisi să-l întrebe ce doreşte. Chipul lui părea a fi o statuie lăcuită. Doar ochii îi ieşeau în evidenţă, albi, privindu-l supăraţi pe Musashi.

— Vă rog, stăpîne.

Musashi, uitînd de toate, mai puţin de impulsul arzător ce îl propulsase, căzu în genunchi şi îşi plecă fruntea.

— Un singur cuvînt de înţelepciune. Numai o vorbă…

Clipele în care a aşteptat i s-au părut ore. Cînd nu mai izbuti să se abţină, o luă de la capăt.

— Am mai auzit asta, îl întrerupse Gudō. Matahachi îmi vorbeşte despre tine în fiecare seară. Am aflat tot ce trebuie, chiar şi despre femeie.

Cuvintele cădeau ca nişte aşchii de gheaţă. Musashi nu şi-ar fi putut ridica fruntea nici dacă ar fi vrut.

— Matahachi, un băţ!

Musashi închise ochii, pregătindu-se să primească lovitura, dar în loc să i-o aplice, Gudō desenă un cerc în jurul lui. Fără altă vorbă, aruncă băţul şi zise:

— Hai să plecăm, Matahachi. Se îndepărtară în grabă.

Musashi era furios foc. După săptămînile de suferinţă şi chinuri prin care trecuse pentru a avea parte de învăţătură, refuzul lui Gudō i se părea complet crud, chiar brutal. Se juca cu viaţa unui om.

— Porcul de preot!

Musashi se încruntă după cei doi care se îndepărtau, cu buzele strînse, supărat foc.

„Nimic.” Reflectînd la cuvintele rostite de Gudō, trase concluzia că sînt înşelătoare, sugerînd că omul avea ceva de oferit cînd, de fapt, nu era „nimic” în capul lui prost.

„Aşteaptă şi-o să vezi tu!” se gîndi Musashi. „N-am nevoie de tine!” Nu se va mai bizui pe nimeni. Pînă la urmă *nu avea* pe

cine să se bazeze, decît pe el însuşi. Era bărbat, ca şi Gudō, ca şi ceilalţi profesori ai lui.

Se ridică, pe jumătate mînat de propria lui furie. Timp de cîteva minute privi luna, dar pe măsură ce i se potolea furia, ochii îi căzură pe cerc. Se afla încă înăuntrul lui şi se rotea. În timp ce făcea lucrul acesta, îşi aminti de băţul care nu îl atinsese.

— Un cerc? Ce-o fi însemnînd?

Se lăsă pradă gîndurilor.

O linie perfect rotundă, fără început, fără sfîrşit, fără abateri. Dacă o dilata la infinit, devenea universul. Dacă o contracta, devenea egală cu punctul infinitezimal în care sălăşluia sufletul lui. Sufletul lui era rotund. Universul era rotund. Nu două. Una. O entitate – el şi universul.

Îşi trase brusc sabia şi o ţinu în diagonală. Umbra lui semăna cu litera „o” (□). Cercul universal rămînea acelaşi. Ca mărturie, el însuşi rămînea neschimbat. Doar umbra se modificase.

„Doar o umbră”, se gîndi el. „Umbra nu este eul meu adevărat.” Zidul de care se dăduse cu capul fusese o biată umbră, umbra din mintea lui confuză.

Îşi înălţă capul şi slobozi un ţipăt fioros.

Cu mîna stîngă, scoase sabia scurtă. Umbra se schimbă din nou, dar imaginea universului – nici măcar un pic. Cele două săbii erau una singură. Şi ele făceau parte din cerc.

Oftă adînc; ochii i se deschiseră. Privind din nou luna, constată că marele ei cerc putea fi considerat identic cu sabia sau cu sufletul unuia ce păşeşte pe pămînt.

— *Sensei!* strigă el, ţîşnind după Gudō.

Nu mai voia nimic de la preot, dar îi datora o scuză pentru că-l urîse cu atîta vehemenţă.

După cîţiva paşi, se opri:

„Doar frunze şi crengi”, se gîndi el.

Albastru de Shikama

— Otsū e aici?

— Da, sînt aici.

Un cap apăru deasupra gardului.

— Sînteţi negustorul de cînepă, Mambei, nu-i aşa? spuse Otsū.

— Da. Îmi pare rău că te deranjez, dar am aflat o veste care s-ar putea să te intereseze.

— Intraţi. Făcu un gest cu mîna spre poarta de lemn.

Hainele atîrnate prin crengi şi pari arătau că acea casă aparţinea unuia dintre vopsitorii de ţesătură cunoscută în toată ţara sub numele de „Albastru de Shikama”. Aceasta se obţinea prin introducerea în vopsea indigo şi baterea ei într-o piuă mare, după fiecare scufundare. Firul se îmbiba atît de bine cu vopsea, încît aceasta nu mai ieşea la spălat.

Otsū nu se obişnuise încă prea bine cu ciocanul de lemn, dar muncea cu sîrg şi degetele ei se pătaseră cu albastru. La Edo, după ce aflase că Musashi plecase, trecuse pe la reşedinţele familiilor Hōjō şi Hagyū, dar o pornise din nou în căutarea lui. Vara trecută, la Sakai, se urcase pe unul din vasele lui Kobayashi Tarōzaemon şi venise la Shikama, un sat pescăresc situat în estuarul triunghiular, unde rîul Shikama se vărsa în Marea Interioară.

Amintindu-şi că doica ei se măritase cu un vopsitor din Shikama, Otsū o căutase şi acum locuia la ea. Familia fiind săracă, Otsū era nevoită să ajute şi ea la vopsit – treabă pe care o făceau tinerele necăsătorite. Ele cîntau deseori în timp ce lucrau şi se spunea că sătenii îşi puteau da seama după vocea fetei care cînta dacă se îndrăgostise sau nu de vreun tînăr pescar.

După ce se spălă pe mîini şi îşi şterse sudoarea de pe frunte, Otsū îl invită pe Mambei să se aşeze şi să se odihnească puţin pe verandă.

El schiţă un gest de refuz şi zise:

— Ai venit din satul Miyamoto, nu?
— Da.
— Eu mă duc acolo cu afaceri, şi zilele trecute am auzit un zvon…
— Da?
— Despre tine.
— Despre mine?
— Da. Am auzit ceva şi despre un bărbat pe nume Musashi.
— Musashi?
Otsū îşi simţi inima în gît şi se înroşi toată.
Mambei rîse. Deşi era toamnă, soarele strălucea încă destul de puternic. Împături un prosopel, îl puse pe cap şi se aşeză pe călcîie.
— Cunoşti o femeie pe nume Ogin? întrebă el.
— Adică sora lui Musashi?
Mambei dădu din cap.
— M-am întîlnit cu ea în satul Mikazuki din Sayo. I-am pomenit întîmplător de tine. A părut foarte surprinsă.
— I-aţi spus unde sînt?
— Da. N-am văzut nimic rău în asta.
— Unde locuieşte acum?
— Stă la un samurai, pe nume Hirata – o rudă de-a lor, cred. Zicea că ar vrea foarte mult să te vadă şi că-i e tare dor de tine, că are să-ţi spună o grămadă de lucruri. Şi unele secrete, a precizat. Am avut impresia că abia se abţinea să nu plîngă.
Ochii lui Otsū se înroşiră.
— Acolo, în mijlocul drumului, n-a avut cum să-ţi scrie o scrisoare, aşa că m-a rugat pe mine să-ţi spun să mergi la Mikazuki. Mi-a spus că i-ar plăcea să vină aici, dar că deocamdată nu poate.
Mambei făcu o pauză.
— Nu a intrat în detalii, dar a precizat că avea veşti de la Musashi.
Mai adăugă că pleca a doua zi la Mikazuki şi îi sugeră fetei să meargă cu el.
Deşi Otsū se hotărîse pe loc, simţea că trebuie să vorbească mai întîi cu soţia vopsitorului.
— Vă anunţ în seara asta dacă merg, spuse ea.
— Grozav. Dacă te hotărăşti să mergi, trebuie să plecăm foarte devreme.

Cu murmurul mării pe fundal, vocea lui răsuna tare şi chiar şi răspunsul lui Otsū, rostit încet, păru supărător.

Cînd Mambei ieşi pe poartă, un tînăr samurai, care stătuse pe mal şi se jucase cu o mînă în nisip, se ridică şi se uită după el cu ochi sfredelitori, de parcă voia să-şi verifice părerile personale despre omul respectiv. Frumos îmbrăcat şi cu o pălărie mare din pai, părea să aibă optsprezece sau nouăsprezece ani. După ce îl pierdu din vedere pe negustorul de cînepă, se întoarse şi se uită spre casa vopsitorului.

În ciuda emoţiilor provocate de vestea lui Mambei, Otsū puse iar mîna pe ciocanul de lemn şi îşi reluă lucru. Zgomotul celorlalte ciocane, acompaniate de cîntece, plutea în aer. Nici un sunet de pe buzele lui Otsū, însă; doar în inima ei cînta un cîntec de dragoste pentru Musashi. Acum şoptea încet un poem dintr-o veche antologie:

„De la prima noastră întîlnire
Dragostea mea este şi mai profundă
Decît a altora,
Deşi greu de comparat cu nuanţele
Ţesăturii de Shikama.”

Ştia că dacă o vizitează pe Ogin, va afla unde e Musashi. Şi Ogin era femeie. Îi va fi mai uşor să-i spună ce simte.

Bătăile ciocanului îşi încetiniră mult ritmul. Otsū era fericită cum nu mai fusese de multă vreme. Ea înţelegea sentimentele poetului. Marea părea deseori tristă şi străină; astăzi strălucea prin frumuseţea ei, iar valurile, deşi mici, păreau să explodeze de speranţă.

Atîrnă materialul pe un par înalt şi, cu inima cîntînd, ieşi pe poartă. Cu coada ochiului, îl zări pe tînărul samurai care umbla alene de-a lungul malului. N-avea idee cine era, dar îi atrăsese atenţia. Nu observă nimic altceva, nici măcar vreo pasăre prin briza sărată.

Nu era mult pînă la destinaţie; chiar şi o femeie parcurgea distanţa fără dificultate, oprindu-se doar o dată pe drum. Era înainte de prînz.

— Îmi pare rău că vă dau bătaie de cap, spuse Otsū.

— Nu-i nimic. Se pare că ai picioare bune, spuse Mambei.

— M-am obişnuit cu călătoriile.

— Am auzit că ai fost la Edo. E cale lungă pentru o femeie care călătoreşte singură.

— V-a spus soţia vopsitorului?

— Da. Am auzit totul. Şi oamenii din Miyamoto vorbesc despre asta.

— Da? exclamă Otsū, încruntîndu-se puţin. E cam stînjenitor.

— Nu trebuie să te simţi prost. Dacă iubeşti pe cineva atît de mult, poate că nu eşti de plîns, ci de invidiat. Dar mie acest Musashi mi se pare cam nestatornic.

— O, nu… deloc.

— Nu te deranjează cum s-a purtat?

— Eu sînt de vină. Învăţătura şi disciplina sînt singurele lucruri care-l interesează în viaţă şi eu nu mă pot împăca cu gîndul.

— Nu văd nimic rău în ceea ce simţi tu.

— Da, dar cred că i-am provocat o mulţime de necazuri.

— Hmm! Soţia mea ar trebui să te audă cum vorbeşti. Aşa ar trebui să fie femeile, ca tine.

— Ogin s-a căsătorit? întrebă Otsū.

— Ogin? Nu ştiu sigur, spuse Mambei şi schimbă subiectul. Iată o ceainărie. Hai să ne odihnim puţin.

Intrară şi comandară nişte ceai. Îşi scoaseră cutiile cu gustări şi mîncară. Cînd erau pe terminate, trecură pe-acolo nişte rîndaşi şi hamali care îi strigară lui Mambei, pe un ton familiar:

— Hei, de ce nu treci pe la jocul din Handa? Toată lumea se vaită… ai plecat cu toţi banii noştri zilele trecute.

Zăpăcit, el le răspunse ceva, de parcă nu i-ar fi înţeles:

— N-am nevoie de caii voştri astăzi.

Apoi, repede, către Otsū:

— Plecăm?

Pe cînd ieşeau în grabă, unul din rîndaşi spuse:

— Nici nu-i de mirare că ne tratează cu refuz. Uitaţi-vă la fată!

— Am să te spun babei tale, Mambei!

Mai auziră şi alte comentarii de felul acesta în urma lor. Prăvălia lui Asaya Mambei din Shikama nu se număra printre afacerile cele mai prospere de-acolo. El cumpăra cînepă din satele învecinate şi o împărţea nevestelor şi fiicelor de pescari ca să confecţioneze din ea pînze de corabie, năvoade şi alte

lucruri. Dar el era propriul lui şef şi faptul că se înţelegea atît de bine cu hamalii i se păru ciudat lui Otsū.

Ca pentru a-i risipi îndoielile nerostite, Mambei zise:

— Ce poţi face cu nişte netrebnici ca ăştia? N-ar trebui să se poarte aşa numai pentru că apelez la ei să-mi care marfa din munţi!

Îşi petrecură noaptea la Tatsuno şi cînd plecară din nou la drum a doua zi dimineaţă, Mambei era mai drăguţ şi mai atent ca niciodată. Cînd ajunseră la Mikazuki, se întuneca deja la poalele munţilor.

— Mambei, întrebă Otsū îngrijorată, nu-i acesta Mikazuki? Dacă trecem muntele, ajungem la Miyamoto.

Ea auzise că Osugi era iar în Miyamoto.

Mambei se opri.

— Da, e chiar de partea cealaltă. Ţi s-a făcut dor de casă? Otsū ridică privirile spre creasta munţilor şi spre cerul peste care se lăsa înserarea. Zona părea pustie, de parcă oamenii care ar fi trebuit să fie acolo lipseau.

— Mai e puţin, spuse Mambei luînd-o înainte. Ai obosit?

— Nu. Dar dumneavoastră?

— Nu. Eu sînt obişnuit cu drumul acesta. Vin tot timpul aici.

— Unde-i casa lui Ogin?

— Acolo, spuse el, arătînd cu degetul. Precis ne aşteaptă. Iuţiră pasul. Cînd ajunseră la locul unde panta devenea mai abruptă, apărură cîteva case. Era popasul de pe drumul Tatsuno. Nu era suficient de mare ca să poată fi numit oraş, dar îşi căpătase un renume datorită ospătăriilor ieftine, pline de rîndaşi, şi datorită hanurilor ieftine, de pe ambele părţi ale drumului. După ce trecură de acest punct, Mambei zise:

— Acum trebuie să urcăm puţin.

Coti şi începu să urce nişte trepte din piatră, care duceau la templul din zonă.

Ca o păsărică ce ciripeşte din pricina scăderii bruşte a temperaturii, Otsū simţi că se petrece ceva ciudat.

— Sigur n-am greşit drumul? Nu există case pe-aici, spuse ea.

— Nu te-ngrijora. E un loc pustiu, dar stai jos şi odihneşte-te pe pridvorul templului. Mă duc după Ogin.

— De ce să mergeţi după ea?

— Ai uitat? Ţi-am spus doar! Ogin zicea că s-ar putea să aibă oaspeţi peste care nu ţi-ar conveni să dai. Casa ei este de partea cealaltă a crîngului. Mă întorc imediat.

Porni în grabă pe cărarea îngustă, printre cedrii întunecaţi. Pe măsură ce se întuneca, Otsū se simţea tot mai dezorientată. Frunze moarte, purtate de vînt, îi aterizară în poală. Culese una şi o răsuci printre degete. Nesăbuinţă sau puritate – ceva o făcea să fie tabloul perfect al fecioriei.

Dintr-o dată, se auziră chicoteli din spatele templului. Otsū se cuibări la pămînt.

— Nu mişca, Otsū! porunci o voce groasă şi înspăimîntătoare. Otsū rămase cu gura căscată şi îşi astupă urechile.

Din spatele templului apărură cîteva siluete care o înconjurară. Deşi ţinea ochii închişi, distingea bine una din ele, mai înspăimîntătoare şi parcă mai mare decît celelalte: cotoroanţa căruntă pe care o văzuse de atîtea ori în coşmarurile sale.

— Îţi mulţumesc, Mambei, spuse Osugi. Acum puneţi-i un căluş pînă nu încearcă să ţipe şi duceţi-o la Shimonoshō. Repede!

În tonul ei se distingea autoritatea terifiantă a Împăratului Iadului care comandă unui păcătos să coboare în infern.

Cei patru sau cinci bărbaţi păreau a fi nişte bandiţi din sat, care aveau ceva legături cu clanul lui Osugi. Consimţind cu voce tare, se repeziră la Otsū ca nişte lupi asupra prăzii şi o legară, lăsîndu-i libere picioarele.

— Luaţi-o pe scurtătură.

— Mişcă!

Osugi rămase în urmă ca să-i plătească lui Mambei. Scoase banii din *obi* şi zise:

— Bravo ţie c-ai adus-o! Mi-era teamă că n-ai să reuşeşti. Ai grijă să nu sufli o vorbă, adăugă ea.

Cu priviri satisfăcute, Mambei îşi vîrî banii în mînecă.

— N-a fost chiar atît de greu. Planul dumneavoastră a mers de minune.

— Ai văzut ce s-a speriat?

— Nici nu putea fugi. Stătea locului, paralizată. Dar poate… am fost cam ticăloşi.

— Cum adică, ticăloşi? Dacă ai şti prin cîte am trecut din pricina ei.

— Da, da, mi-aţi mai spus.

— Gata, nu-mi mai pot permite să-mi pierd timpul pe-aici. Noi o să ne mai vedem. Să ne faci o vizită la Shimonoshō.

— Aveţi grijă. Nu-i uşor de mers pe cărarea aceea, strigă el peste umăr, în timp ce-o lua în jos pe treptele întunecate.

Auzind un gîfîit puternic, Osugi se răsuci şi strigă:

— Mambei! Tu eşti? Ce se-ntîmplă?

Nu primi nici un răspuns.

Osugi fugi în capul scărilor. Scoase un ţipăt scurt, apoi înghiţi în sec, privind cu duşmănie silueta ce stătea lîngă trupul căzut şi la sabia de pe care curgea sînge.

— Ci… cine-i… acolo?

Nici un răspuns.

— Cine eşti?

Vocea ei era seacă şi încordată, dar anii nu îi diminuaseră bravura ostentativă.

Umerii bărbatului se scuturară uşor de rîs.

— Sînt eu, cotoroanţă.

— Cine eşti?

— Nu mă recunoşti?

— Nu ţi-am mai auzit vocea niciodată. Un hoţ, probabil.

— Ce hoţ şi-ar bate capul cu o bătrînă săracă?

— Dar m-ai urmărit, nu?

— Sigur că da.

— Pe mine?

— De ce întrebi de două ori? N-aş fi bătut atîta drum pînă la Mikazuki ca să-l omor pe Mambei. Am venit să te învăţ minte.

— Cum?

Osugi scoase un sunet de parcă i-ar fi plesnit traheea.

— Cred că te înşeli în privinţa mea. Totuşi, cine eşti? Pe mine mă cheamă Osugi. Sînt văduva moştenitoare a familiei Hon’iden.

— Ce bine că te-aud zicînd asta! Îmi stîrneşte toată ura din suflet. Vrăjitoare. L-ai uitat pe Jōtarō?

— Jō-jō-ta-rō?

— În trei ani, pînă şi un bebeluş devine un copil de trei ani. Tu eşti un copac bătrîn; eu sînt un puiet. Îmi pare rău că trebuie să-ţi spun, dar nu mă poţi trata ca pe-un puşti smiorcăit.

— Nu se poate! Chiar eşti Jōtarō?

— Va trebui să plăteşti pentru toate necazurile pe care i le-ai pricinuit profesorului meu de-a lungul anilor. Te-a evitat numai pentru că eşti bătrînă şi n-a vrut să-ţi facă nici un rău. Ai profitat de asta, călătorind peste tot, chiar şi la Edo, răspîndind zvonuri false despre el şi comportîndu-te de parcă aveai motive foarte serioase să te răzbuni pe el. Ai mers pînă acolo încît l-ai împiedicat să ocupe un post bun.

Osugi tăcea.

— Veninul din tine nu s-a mulţumit numai cu atît. Ai mai torturat-o şi pe Otsū şi ai încercat să-i faci rău. Am crezut că în sfîrşit ai renunţat şi te-ai retras la Miyamoto. Dar văd că tot nu te-ai lăsat, te-ai folosit de Mambei ca să pui la cale mai ştiu eu ce nemernicii împotriva lui Otsū.

Osugi tăcea în continuare.

— Nu te-ai mai săturat de ură? Mi-ar fi uşor să te despic în două, dar din fericire pentru tine, nu mai sînt fiul unui samurai oarecare. Tatăl meu, Aoki Tanzaemon, s-a întors la Himeji şi, începînd din primăvara trecută, slujeşte Casa Ikeda. Ca să nu-l dezonorez pe el, mă abţin să te omor.

Jōtarō urcă cele cîteva trepte pînă la ea. Neştiind dacă să-l creadă sau nu, Osugi se dădu îndărăt, căutînd o cale de scăpare. Crezînd că a găsit-o, se repezi spre cărarea pe care o luaseră bărbaţii. Jōtarō o ajunse dintr-o săritură şi-o apucă de guler.

Ea deschise gura mare şi strigă:

— Unde te trezeşti?

Se întoarse spre el şi îşi trase sabia în acelaşi timp. Se repezi la el, dar nu îl nimeri.

Ferindu-se, Jōtarō o trăgea cu forţa înainte. Ea se lovi cu capul de pămînt.

— Deci ai învăţat şi tu cîte ceva, gemu ea, cu faţa pe jumătate îngropată în iarbă.

Refuza să accepte că Jōtarō nu mai era copil.

Cu un urlet, îşi propti piciorul pe spinarea ei, care părea foarte fragilă, şi îi răsuci fără milă mîna la spate.

Trîntind-o în faţa templului, o ţintui în continuare cu piciorul, dar nu ştia ce să facă cu ea.

Trebuia să se gîndească la Otsū. Unde era? Aflase de prezenţa ei la Shikama din pură întîmplare, sau poate pentru că

soarta îl scotea din cînd în cînd pe unul în calea celuilalt. O dată cu reinstalarea tatălui său în post, i se dădu o slujbă şi lui Jōtarō. Tocmai datorită unui comision pe care-l avea de făcut, zărise printr-o crăpătură din gard o femeie ce semăna cu Otsū.

Întorcîndu-se la plajă cu două zile în urmă, bănuiala i se confirmase.

Le era recunoscător zeilor pentru că i-au îndreptat paşii spre Otsū, dar ura mocnită pentru felul în care Osugi o persecuta pe Otsū se reaprinse în el. Pînă nu scăpa de bătrînă, Otsū nu va putea trăi liniştită. Tentaţia exista. Dar dacă o omora, tatăl lui va avea necazuri cu o familie de samurai de ţară. Aceştia erau scandalagii şi în vremuri liniştite, dar cînd erau ofensaţi de vreun vasal direct al unui *daimyō*, provocau sigur scandal.

În cele din urmă, decise că cel mai bun lucru era s-o pedepsească repede pe Osugi şi apoi să se ocupe de Otsū.

— Ştiu un loc bun pentru tine, spuse el. Haide!

Osugi se propti zdravăn în pămînt, în ciuda eforturilor sale de-a o smuci de-acolo. O apucă de mijloc şi o cără pe sus, pînă în spatele templului. Cînd se construise templul, versantul dealului fusese curăţat şi exista acolo o văgăună, a cărei intrare era suficient de mare pentru o persoană.

Otsū nu vedea decît o singură lumină în zare. În rest, totul se cufundase în beznă – munţi, cîmpii, rîuri, trecătoarea Mikazuki, pe care tocmai o traversase pe o cărare pietruită. Cei doi bărbaţi din faţă o tîrau de funie, de parcă duceau un criminal.

Cînd se apropiară de rîul Sayo, cel din spatele ei zise:

— Staţi o clipă! Oare ce s-o fi întîmplat cu bătrîna? A spus că vine şi ea imediat.

— Îhî! Ar fi trebuit să ne ajungă deja din urmă.

— Hai să ne oprim aici cîteva minute. Sau luaţi-o înainte şi aşteptaţi la ceainărie. Cred că s-au culcat cu toţii, dar îi trezim noi.

— Haideţi să aşteptăm acolo! Poate bem şi o ceşcuţă-două de saké.

Căutară un loc unde apa nu era adîncă şi tocmai începură să traverseze rîul cînd se auziră strigaţi de departe. După cîteva minute, strigătul se auzi din nou, mult mai aproape.

— Bătrîna?

— Nu, pare voce de bărbat.

— Nu cu noi are treabă.

Apa era rece ca lama săbiei, mai ales pentru Otsū. Cînd auziră paşii în fugă, urmăritorul era deja lîngă ei. Împroşcînd cu apă, îi împinse spre malul celălalt.

— Otsū! strigă Jōtarō.

Tremurînd din pricina apei care-i udase, cei trei bărbaţi se apropiară şi mai mult de Otsū şi rămaseră pe loc.

— Nu mişcaţi! strigă Jōtarō, cu braţele întinse.

— Cine eşti?

— N-are importanţă! Eliberaţi-o pe Otsū!

— Ai înnebunit? Nu ştii că o poţi mierli dacă te bagi în treburile altora?

— Osugi a spus să mi-o daţi mie pe Otsū.

— Minciună cusută cu aţă albă.

Toţi trei bărbaţii izbucniră în rîs.

— Ba nu. Uitaţi-vă aici. Scoase un şerveţel de hîrtie cu scrisul lui Osugi pe el. Mesajul era scurt: „Lucrurile s-au încurcat. N-aveţi de ales. Daţi-i-o pe Otsū lui Jōtarō şi veniţi apoi să mă luaţi şi pe mine”. Bărbaţii se încruntară, îl priviră pe Jōtarō şi o luară spre mal.

— Nu ştiţi să citiţi? îi întrebă Jōtarō în bătaie de joc.

— Gura! Presupun că eşti Jōtarō.

— Exact. Mă cheamă Aoki Jōtarō.

Otsū îl privea fix, tremurînd uşor de teamă şi de îndoială. Aproape fără să-şi dea seama, începu să ţipe, să gîfîie, să se împleticească înainte.

Bărbatul care era cel mai aproape de Jōtarō strigă:

— I-a ieşit căluşul. Pune-i-l la loc!

Apoi ameninţător, către Jōtarō:

— E clar că acesta e scrisul bătrînei. Dar ce s-a întîmplat cu ea? Ce vrea să zică cu „veniţi apoi să mă luaţi şi pe mine”?

— Este ostatica mea, spuse Jōtarō cu îngîmfare. Voi mi-o daţi pe Otsū şi eu vă spun unde e ea.

Cei trei se uitară unul la altul.

— Dar ştii că eşti grozav! Ai idee cumva cine sîntem noi? Orice samurai din Himeji, şi presupun că de-acolo ai venit, trebuie să cunoască familia Hon'iden din Shimonoshō.

— Da sau nu – răspunde! Dacă nu mi-o predaţi pe Otsū, am s-o las pe bătrînă acolo unde e pînă moare de foame.

— Ticălosul naibii!

Unul din bărbaţi îl înhăţă pe Jōtarō, iar altul îşi scoase sabia şi luă poziţe de luptă. Primul ţipă:

— Dacă mai vorbeşti aşa, îţi frîng gîtul. Unde-i Osugi?

— Mi-o daţi pe Otsū?

— Nu.

— Atunci n-o găsiţi. Daţi-mi-o pe Otsū şi punem capăt la toată tărăşenia asta fără să sufere nimeni.

Bărbatul care-l apucase pe Jōtarō de mînă îl trase înainte, încercînd să-i pună piedică.

Folosindu-se de forţa adversarului, Jōtarō îl aruncă peste umărul lui. În următorul moment stătea jos, ţinîndu-se de coapsă. Bărbatul îl atacase cu o mişcare fulgerătoare. Din fericire, rana nu era adîncă. Jōtarō sări în picioare în aceeaşi clipă cu atacantul. Ceilalţi doi se apropiară şi ei.

— Nu-l omorîţi. Avem nevoie de el viu ca să ne-o dea pe Osugi.

Lui Jōtarō îi dispăru repede repulsia faţă de vărsarea de sînge.

În prima încăierare, cei trei reuşiră cu chiu cu vai să-l trîntească la pămînt. Scoase un strigăt de luptă şi folosi aceeaşi tactică pe care o folosiseră ei împotriva lui. Îşi scoase repede sabia scurtă şi-l înjunghie pe unul dintre ei în stomac. Acesta era gata să se prăbuşească peste el. Jōtarō, cu braţul ridicat pînă la jumătatea distanţei spre umăr, se năpusti asupra lor, mînat de instinctul de autoapărare.

Din nou în picioare, îl lovi în jos pe cel din faţa sa. Lama îi atinse omoplatul şi, coborînd privirile, văzu şi o bucată de carne desprinsă. Omul întinse mîna după sabie urlînd, dar era prea tîrziu.

— Ticăloşii naibii! Ticăloşii naibii! Ţipînd la fiecare lovitură; Jōtarō îi ţinea la distanţă pe cei doi, dar reuşi apoi să-l rănească grav pe unul dintre ei.

Fuseseră siguri de superioritatea lor, dar pierduseră controlul şi începură să dea aiurea din mîini.

Foarte agitată, Otsū se învîrtea pe loc, încercînd să-şi elibereze mîinile.

— Să vină cineva! Ajutor! Salvaţi-l!

Dar cuvintele ei se pierdură, înecate de susurul rîului şi de şuieratul vîntului.

Îşi dădu seama imediat că, în loc să strige, mai bine ar încerca să facă ceva. Slobozi un strigăt de disperare, se lăsă la pămînt şi începu să frece frînghia de muchia ascuţită a unei pietre. Nu era decît o sfoară din pai, slab împletită, culeasă de undeva de la marginea drumului, aşa că reuşi să se elibereze foarte repede.

Adună nişte pietre şi trecu la atac.

— Jōtarō, strigă ea şi aruncă o piatră în faţa unuia dintre bărbaţi. Sînt şi eu aici. O să fie bine!

Altă piatră.

— Nu te lăsa!

Încă una, dar ca şi primele două, nu îşi atinse ţinta. Dădu fuga să mai aducă.

— Tîrfa naibii!

Din două sărituri, unul dintre bărbaţi se eliberă de Jōtarō şi porni după Otsū. Era cît pe-aci să-şi pogoare lama boantă pe spatele ei, cînd Jōtarō îl ajunse din urmă şi îi înfipse sabia în şale atît de puternic, încît vîrful îi ieşi prin buric.

Rănit şi ameţit, celălalt încercă să dispară, împleticindu-se în fugă.

Jōtarō se propti bine în cadavru şi scoase sabia, ţipînd:

— Stai!

Cînd se pregătea să-l urmărească, Otsū se agăţă de el şi strigă:

— Nu face asta! E sub demnitatea ta să ataci un om rănit care fuge.

Îl uimi însufleţirea cu care îl implorase. Nu-şi putea imagina ce tertip psihologic o determina să-i fie milă de un individ care o torturase pînă mai adineauri.

Otsū zise:

— Abia aştept să-mi spui ce-ai făcut în toţi anii aceştia. Şi eu am să-ţi povestesc o grămadă de lucruri. Şi trebuie să plecăm de-aici cît se poate de repede.

Jōtarō consimţi pe dată, ştiind că dacă prindeau de veste cei din Shimonoshō, familia Hon'iden va ridica tot satul în picioare ca să pornească în urmărirea lor.

— Poţi fugi, Otsū?

— Da. Nu-ţi face griji din pricina mea.

Fugiră cît îi ţineau picioarele, prin întuneric, încît abia mai puteau respira. Îşi amintiră de vremurile cînd erau – ea, o fată tînără şi el, un băietan, ce-şi croiau drum în viaţă împreună.

La Mikazuki, singurele lumini aprinse erau cele de la han. Ceva mai devreme sosise un grup de călători – un negustor de metale, ale cărui afaceri îl purtaseră spre minele de prin partea locului, un negustor de aţe din Tajima, un preot-călător. Toţi stătuseră la şuetă şi se amuzaseră. Apoi, toată lumea se culcase.

Jōtarō şi Otsū stătură de vorbă la celălalt opaiţ, într-o cameră separată, unde locuia mama hangiului, cu roata ei de tors şi cu oalele în care fierbea viermii de mătase. Hangiul îi bănuia că ar fi fugit de acasă fără voia şi ştirea nimănui. Totuşi le întinse aşternutul.

— Deci nici tu nu l-ai văzut pe Musashi la Edo, zise Otsū.

Ea îi povesti amănunţit ce făcuse în ultimii cîţiva ani.

Amărît că el nu îl mai văzuse pe Musashi din ziua aceea, de pe drumul Kiso, Jōtarō nu prea avea ce să-i povestească, dar se gîndea că-i putea da o rază de speranţă.

— Nu ştiu prea multe, spuse el, dar am auzit un zvon prin Himeji că s-ar putea să apară şi Musashi în curînd pe acolo.

— La Himeji? Adevărat? întrebă ea, gata să se agaţe şi de un fir de pai.

— Aşa spunea lumea, dar oamenii de pe feuda noastră vorbesc de parcă totul ar fi deja aranjat. Ei presupun că va trece pe-acolo în drum spre Kokura, unde urmează să aibă o încăierare cu Sasaki Kojirō, unul din vasalii seniorului Hosokawa.

— Mi-a trecut şi mie pe la ureche, dar n-am găsit pe nimeni care să fi auzit de Musashi sau să ştie pe unde se află.

— Ei bine, ce se vorbeşte la Himeji e de obicei adevărat. Se pare că Hanazono Myōshinji din Kyoto, care are legături strînse cu Casa Hosokawa, l-a informat pe seniorul Hosokawa pe unde umblă Musashi, iar Nagaoka Sado – vasalul lui mai bătrîn – i-a înmînat lui Musashi scrisoarea de provocare.

— Deci se va întîmpla în curînd?

— Nu ştiu. Nimeni nu ştie exact. Dar dacă se petrece la Kokura, şi dacă Musashi mai e la Kyoto, va trece oricum prin Himeji.

— S-ar putea să meargă cu barca.

Jōtarō dădu din cap.

— Nu cred. Seniorii de la Himeji şi Okayama, dar şi de pe alte feude aflate de-a lungul Mării Interioare, îi vor cere să poposească şi pe la ei o noapte sau două. Vor să vadă ce fel de om este cu-adevărat şi să-l testeze, să vadă dacă doreşte să ocupe un post sau nu. Seniorul Ikeda i-a scris lui Takuan. Apoi s-a interesat la templul Myōshinji şi i-a instruit pe negustorii din zonă să raporteze dacă văd pe cineva care corespunde descrierii lui Musashi.

— Un motiv în plus să nu meargă pe pămînt. Nimic nu-i displace mai mult decît agitaţia. Dacă află, va face tot posibilul s-o evite.

Otsū părea descurajată, de parcă şi-ar fi pierdut dintr-o dată toate speranţele.

— Tu ce crezi, Jōtarō? întrebă pe un ton implorator. Dacă merg la Myōshinji, crezi că aş putea afla ceva?

— Poate, dar nu uita că-i doar un zvon.

— Dar trebuie să fie şi un dram de adevăr, nu?

— Ai chef să mergi la Kyoto?

— O, da! Aş vrea să plec imediat… bine, mîine.

— Nu te grăbi aşa. De aceea-l pierzi mereu pe Musashi. Cum auzi un zvon, cum îl iei de bun şi o şi întinzi. Dacă vrei să localizezi o privighetoare, trebuie să ocheşti mai întîi locul de unde vine vocea. Mie mi se părea că tu eşti mereu în urma lui Musashi, în loc să încerci să anticipezi unde va fi.

— Poate, dar dragostea n-are logică.

Îşi dăduse frîu liber sentimentelor fără să vrea şi rămase uimită cînd îl văzu că roşeşte la auzul cuvîntului „dragoste”. Îşi reveni repede şi zise:

— Mulţumesc pentru sfaturi. Am să mă mai gîndesc.

— Bine, dar între timp, vino cu mine la Himeji.

— De acord.

— Vreau să vii la noi acasă.

Otsū tăcu.

— După cum vorbeşte tata despre tine, am impresia că te-a cunoscut înainte de a pleca de la Shippōji… Nu ştiu ce are de gînd, dar a zis că ar vrea să te mai vadă şi să vorbească cu tine.

Opaiţul ameninţa să se stingă. Otsū se întoarse şi privi pe sub streşini cerul.

— Plouă, spuse ea.

— Plouă? Şi mîine trebuie să ajungem la Himeji.

— Ce ne pasă nouă de o ploaie de toamnă? O să purtăm pălării de ploaie.

— Prefer vremea frumoasă.

Închiseră obloanele de ploaie. Camera se încălzi şi se simţea umezeala. Jōtarō era extrem de conştient de parfumul feminin al lui Otsū.

— Culcă-te, spuse el. Eu dorm aici. Punîndu-şi o pernă din lemn lîngă fereastră, se întinse cu faţa la perete. N-ai adormit încă? mormăi Jōtarō. Culcă-te.

Îşi trase cuvertura peste cap, dar se mai zvîrcoli o vreme pînă reuşi să adoarmă.

Mila lui Kannon

Otsū asculta apa ce se scurgea printr-o gaură din acoperiş. Purtată de vînt, ploaia bătea sub streşini, stropind şi obloanele. Dar era toamnă şi vremea era schimbătoare, aşa că a doua zi dimineaţă putea să fie senin şi frumos.

Apoi îi veni în minte Osugi.

„Oare o fi afară, pe furtună, udă şi zgribulită? E bătrînă. Poate n-o mai duce pînă dimineaţă. Chiar dacă rezistă, vor trece zile bune pînă cînd o vor găsi. Poate să moară şi de foame.”

— Jōtarō, strigă ea încet. Scoală-te.

Se temea că el fusese prea crud, pentru că-l auzise spunîndu-le oamenilor că o pedepseşte pe bătrînă, şi mai pomenise de asta şi în drum spre han.

„Nu e chiar atît de rea la suflet… Dacă am să fiu sinceră cu ea, poate mă va înţelege… Trebuie să mă duc la ea.”

Gîndindu-se că dacă se supăra Jōtarō, nu mai era nimic de făcut, ea deschise un oblon. Pe cerul întunecat, ploaia părea albă. Îşi suflecă poalele chimonoului, luă de la perete o pălărie din scoarţă de bambus şi şi-o legă pe cap. Îşi puse o pelerină pe umeri, o pereche de sandale în picioare şi o zbughi prin perdeaua de apă ce cădea de pe acoperiş.

Apropiindu-se de templul la care o dusese Mambei, constată că treptele din piatră ce duceau la el se transformaseră într-o cascadă supraetajată. Acolo sus vîntul era şi mai puternic, urlînd printre cedri ca o haită de cîini furioşi.

„Unde poate fi?” se întrebă ea, aruncînd un ochi înăuntru. O strigă, dar nu primi nici un răspuns.

O luă prin spatele clădirii şi rămase acolo preţ de cîteva minute. Vîntul tînguitor o mătura precum talazurile mării înspumate. Treptat, distinse un sunet vag, prin furtună. Sunetul conteni şi apoi începu iar.

— Oho-o-o! mă aude cineva… careva…? Nu e nimeni acolo? O-h-h!

— Bunico! strigă Otsū. Bunico, unde eşti?

Striga mai mult în vînt, aşa că vorbele ei nu ajungeau prea departe. Comunicau totuşi sentimentele.

— Hei! Oricine-ai fi… Salvează-mă! Aici! Salvează-mă!

În frînturile de cuvinte care ajungeau pînă la urechile ei, Otsū desluşi strigătul de disperare.

— Unde eşti? strigă ea răguşit. Bunico, unde eşti?

Alergă în jurul templului, se opri un moment, iar apoi porni în fugă. Cu totul şi cu totul întîmplător observă ceva care semăna cu bîrlogul unui urs, la vreo douăzeci de paşi mai încolo, la capătul cărării abrupte care ducea spre templul interior.

Pe măsură ce se apropia, era tot mai sigură că dintr-acolo venea vocea bătrînei. La intrare, se opri şi privi bolovanii mari care-o blocau.

— Cine-i acolo? Cine-i? Eşti întruchiparea lui Kannon? Mă rog la ea în fiecare zi. Ai milă de mine. Salvează o biată bătrînă prinsă în cursă de un duşman.

Rugăminţile lui Osugi începeau să sune isteric. Pe jumătate plîngînd, pe jumătate implorînd, în intervalul întunecat dintre viaţă şi moarte, ea îşi formase o imagine despre miloasa Kannon şi-i adresa rugăciuni fierbinţi pentru o viaţă lungă.

— Ce fericită sînt! strigă ea, beată de fericire. Kannon atotmilostiva a văzut cît sînt eu de bună la suflet şi i s-a făcut milă de mine. A venit să mă salveze! Marea compasiune! Marea milă! Slăvită fii, zeiţă Kannon, mă închin ţie, zeiţă Kannon…

Tăcu brusc. Poate că socotise că-i destul, pentru că era normal ca la ananghie Kannon să apară sub o formă sau alta în ajutorul ei. Era capul unei familii grozave, o mamă bună, şi se considera o fiinţă cinstită şi fără cusur. Şi tot ce făcea era, bineînţeles, corect din punct de vedere moral.

Apoi, simţind că cea de afară nu era o apariţie, ci o fiinţă în carne şi oase, se relaxă şi, în momentul acela, leşină.

Neînţelegînd de ce încetaseră strigătele lui Osugi, Otsū se nelinişti. Trebuia deblocată intrarea. Pălăria şi cosiţele i se zbăteau sălbatic în vînt.

Întrebîndu-se cum o fi reuşit Jōtarō să pună bolovanii aceia acolo, trăgea şi împingea cu toată forţa, dar nici unul nu se clintea din loc. Epuizată de efort, simţi că o cuprinde un val de ură faţă de Jōtarō şi bucuria pe care o simţise cînd reperase locul unde se afla Osugi se transformă acum într-o îngrijorare chinuitoare.

— Mai rezistă puţin, bunico. Numai puţin. Te scot eu de-aici, strigă ea.

Cu toate că îşi apropiase buzele şi apoi urechile de spaţiul mic dintre bolovani, nu primi nici un răspuns.

Încet-încet, distinse un cîntec, care de-abia se auzea:

“Sau, de-ntîlneşti diavoli ce mănîncă oameni,
Dragoni veninoşi şi demoni,
Şi te gîndeşti la puterea lui Kannon
Nici unul nu te va vătăma.
Dacă, înconjurat de animale nărăvaşe,
Cu colţi ascuţiţi şi gheare înspăimîntătoare
Te gîndeşti la puterea lui Kannon…”

Osugi intona *Sutra despre Kannon*. Pînă la ea nu pătrundea decît vocea zeiţei. Cu mîinile împreunate, era liniştită acum, lacrimile-i curgeau pe obraji, buzele-i tremurau pe cînd rostea cuvintele sfinte.

Părîndu-i-se ceva ciudat, Osugi îşi întrerupse invocaţia şi privi printre bolovani.

— Cine-i acolo? strigă ea. Am întrebat cine-i acolo!

Vîntul îi smulse lui Otsū pelerina de ploaie. Zăpăcită, epuizată, plină de noroi, se aplecă şi strigă:

— Vă simţiţi bine? Sînt eu, Otsū.

— Cine?

— Am zis că-s eu, Otsū.

— Aha!

Urmă o pauză lungă înaintea următoarei întrebări pusă pe un ton neîncrezător.

— Adică cum, tu eşti, Otsū?

Abia în clipa aceea Osugi se simţi atinsă de unda de şoc ce îi risipi brusc gîndurile religioase.

— De… de ce-ai venit? A, ştiu. Îl cauţi pe diavolul acela de Jōtarō!

— Nu. Am venit să vă salvez, bunicuţo. Vă rog, uitaţi trecutul, îmi amintesc ce bună aţi fost cu mine cînd eram mică. Apoi v-aţi întors împotriva mea şi-aţi încercat să-mi faceţi rău. Nu vă port pică. Recunosc că am fost şi eu îndărătnică.

— A, deci ai deschis ochii şi ai văzut că ai greşit. Vrei să spui că accepţi să te întorci în familia Hon'iden şi să devii soţia lui Matahachi?

— O, nu, asta nu, răspunse Otsū repede.

— Atunci ce cauţi aici?

— Mi-a părut rău pentru dumneavoastră şi n-am mai răbdat.

— Şi vrei să mă simt obligată faţă de tine. Asta urmăreşti, de fapt!

Otsū era prea şocată ca să mai poată rosti vreun cuvînt.

— Cine ţi-a cerut să vii să mă salvezi? Eu, nu! Şi n-am nevoie de ajutorul tău. Dacă-ţi imaginezi că n-am să te mai urăsc numai pentru că-mi faci un bine, te înşeli amarnic. Nu-mi pasă cît îmi e de rău aici, înăuntru. Mai bine mor decît să-mi terfelesc mîndria.

— Dar, bunicuţo, cum vă imaginaţi că pot lăsa o persoană în vîrstă într-un loc îngrozitor ca acesta?

— Ia uite la ea, ce frumos şi dulce grăieşte! Crezi că nu ştiu ce puneţi voi la cale, tu şi Jōtarō? Amîndoi aţi plănuit să mă băgaţi aici ca să rîdeţi de mine, dar cînd ies de-aici, vă arăt eu! Să fiţi siguri de asta.

— Într-o zi veţi înţelege şi dumneavoastră ce simt eu. Oricum, nu puteţi rămîne aici, o să vă îmbolnăviţi.

— Hmm! M-am săturat de prostiile tale.

Otsū se ridică, şi obstacolul care nu se clintise cu forţa, se dădu la o parte, mişcat parcă de lacrimile ei. După ce îndepărtă bolovanul de deasupra, cel de jos se rostogoli surprinzător de uşor.

Dar nu numai lacrimile lui Otsū deschiseseră văgăuna. Osugi împingea dinăuntru. Ţîşni afară, cu faţa congestionată.

Împleticindu-se încă de atîta efort, Otsū scoase un strigăt de bucurie, dar de cum apucă Osugi să se elibereze, o şi înşfăcă pe Otsū de guler. După violenţa atacului, părea că singurul ei scop în viaţă era să-şi atace binefăcătorul.

— Ce faceţi? Au!

— Gura!

— De… de… de ce?

— La ce te aşteptai? strigă Osugi, trîntind-o pe Otsū la pămînt cu furia unei nebune.

Otsū era îngrozită.

— Şi acum, hai! mîrîi Osugi, tîrînd-o pe pămîntul îmbibat de apă.

Otsū îşi împreună mîinile şi zise:

— Vă rog, vă rog. Pedepsiţi-mă dacă vreţi, dar nu e bine să staţi în ploaie.

— Ce tîmpenie! N-ai pic de ruşine? Crezi c-o să-mi fie milă de tine?

— N-am să fug. Nu… Au! Mă doare!

— Sigur că te doare.

— Lăsaţi-mă…

Îşi adună toate forţele, se răsuci şi sări în picioare.

— A, nu!

Osugi îşi reînnoi atacul, apucînd-o zdravăn de păr. Otsū îşi întoarse spre cer faţa palidă; ploaia o uda. Închise ochii.

— Tîrfa naibii! Ce-am mai suferit toţi anii aceştia din pricina ta!

De fiecare dată cînd Otsū deschidea gura să spună ceva sau încerca să se smucească, bătrîna o trăgea mai tare de păr. Fără să-i dea drumul, o trînti pe Otsū la pămînt, o călcă şi-o lovi cu picioarele.

Privirea mirată de pe chipul lui Otsū o contrarie.

— Ce-am făcut? se întrebă ea consternată. Otsū! strigă ea îngrijorată, privind trupul mlădios de la picioarele ei. Otsū!

Se aplecă, privi atentă faţa şiroind de apă şi o simţi rece, ca şi cum ar fi atins un peşte mort. După cîte îşi dădea ea seama, fata nu mai respira.

— E… e moartă.

Osugi se îngrozi. Deşi nu avusese de gînd s-o ierte pe Otsū, nu intenţionase s-o omoare. Se îndreptă din şale, gemînd şi dîndu-se îndărăt.

Treptat se linişti şi, după o vreme, zise:

— Păi, n-am altceva de făcut decît să merg după ajutor.

Dădu să plece, ezită, apoi se întoarse. Luînd trupul rece al lui Otsū în braţe, îl duse la văgăună.

Deşi intrarea era mică, interiorul era destul de încăpător. Lîngă unul dintre pereţi se afla un locşor unde, mai demult, pelerinii religioşi porniţi în căutarea Căii se aşezau şi rămîneau să mediteze ore în şir.

Cînd ploaia încetă, se apropie de ieşire, gata să se tîrască afară, dar alţi nori se adunară. Ploaia ce cădea în băltoaca din apropiere arunca stropi pînă în mijlocul văgăunii.

„Nu mai e mult pînă se luminează”, se gîndi ea. Se pitulă liniştită şi aşteptă să înceteze furtuna.

Era întuneric beznă, dar avea senzaţia că faţa pămîntie a lui Otsū o privea acuzator. La început încercă să-şi facă curaj, spunîndu-şi:

— Aşa a fost să fie! Ocupă-ţi locul în paradis, ca un Buddha nou-născut. Nu-mi purta pică.

Nu trecu însă mult şi teama şi îngrozitoarea responsabilitate o îndemnară să caute refugiu în pietate. Închise ochii şi începu să intoneze imnuri religioase. Se scurseră aşa cîteva ore.

Cînd termină şi deschise ochii, auzi păsărelele ciripind. Aerul părea liniştit, ploaia încetase. Soarele auriu o privea prin gura văgăunii, aruncîndu-şi razele pe pămîntul pietros dinăuntru.

— Ce-o fi asta? spuse ea tare, ridicîndu-se în picioare.

Ochii îi căzură pe o înscripţie săpată pe peretele peşterii, de o mînă anonimă.

Rămase în faţa ei şi citi: „În anul 1544 l-am trimis pe fiul meu, Mori Kinsaku, în vîrstă de şaisprezece ani, să lupte la Castelul Tenjinzan, de partea seniorului Uragami. Nu l-am mai văzut de atunci. De atîta durere, poposesc pe la toate locurile închinate lui Buddha. Am să pun în acestă peşteră imaginea zeiţei Kannon. Mă rog ca aceasta, şi lacrimile mele de mamă, să-l protejeze pe Kinsaku în viaţa viitoare. Dacă, după ani şi ani, va trece cineva pe-aici, îl rog să invoce numele lui Buddha. Este al douăzeci şi treilea an de la moartea lui Kinsaku. Donator: mama lui Kinsaku. Satul Aita”.

Ideogramele şterse de vreme se mai puteau citi pe alocuri. Trecuseră aproape şaptezeci de ani de cînd satele din apropiere – Sanumo, Aita, Katsuta – fuseseră atacate de familia Amako şi seniorul Uragami fusese izgonit din castelul lui. O singură amintire din copilărie nu se va şterge din memoria lui Osugi: incendierea fortăreţei. Încă mai vedea fumul negru ce se înălţa spre cer, cadavrele oamenilor şi ale cailor împînzind cîmpul şi potecile, zile în şir. Bătălia ajunsese pînă aproape de casele ţăranilor.

Gîndindu-se la mama băiatului, la necazurile ei, la pribegii, rugăciuni şi ofrande, Osugi simţi un junghi în inimă.

— Trebuie să-i fi fost îngrozitor de greu, spuse ea.

Îngenunche şi îşi împreună mîinile.

— Fii binecuvîntat, Buddha Amida! Fii binecuvînt, Buddha Amida!

Suspina şi lacrimile-i curgeau pe mîini, dar, pînă nu şi-a revenit, nu şi-a amintit de chipul lui Otsū, rece şi insensibil în lumina dimineţii, acolo, lîngă genunchiul ei.

— Iartă-mă, Otsū. Am fost o ticăloasă! Te rog, iartă-mă! Te rog!

Faţa îi era chinuită de remuşcări. Ridică încet trupul lui Otsū şi o îmbrăţişă cu blîndeţe.

— Îngrozitor… îngrozitor. Ce înseamnă să fii orbit de dragoste de mamă. Din devotament pentru propriul meu copil, am devenit un diavol pentru copilul altei femei. Şi tu ai avut o mamă. Dacă m-ar fi cunoscut, m-ar fi considerat… o… diavoliţă netrebnică… Sigur că am avut dreptate, dar, pentru alţii, sînt un monstru.

Cuvintele păreau să umple văgăuna şi să reverbereze apoi în propriile-i urechi. Nu era nimeni acolo, nici ochi s-o vadă, nici urechi s-o audă. Întunericul nopţii se transformase în lumina înţelepciunii lui Buddha.

— Ce bună ai fost, Otsū! Nebuna asta te-a chinuit atîţia ani şi tu nici măcar n-ai urît-o. Ai venit, cu toate acestea, să mă salvezi… Acum înţeleg totul. Am greşit. Toată bunătatea din inima ta eu am luat-o drept răutate. Ţi-am răsplătit bunăvoinţa şi blîndeţea cu ură. N-am fost în toate minţile. O, iartă-mă, Otsū!

Îşi apropie faţa umedă de-a lui Otsū.

— De-ar fi şi fiul meu atît de bun şi de blînd ca tine… Deschide din nou ochii, te rog, priveşte-mă cum îmi cer iertare. Deschide gura, ocărăşte-mă. O merit. Otsū… iartă-mă!

În timp ce privea chipul lui Otsū şi vărsa lacrimi amare, îi trecu prin faţa ochilor imaginea ei însăşi, în toată hidoşenia ei, amintirea ultimelor întîlniri cu Otsū. Cînd îşi dădu seama cît a fost de ticăloasă, avu o strîngere de inimă. Murmura întruna:

— Iartă-mă… iartă-mă!

Chiar îi trecuse prin minte să rămînă acolo, cu fata, pînă murea şi ea.

— Nu! strigă ea, hotărîtă. Gata cu lacrimile şi jelania. Poate… poate nu-i moartă. Dacă mă străduiesc, poate o readuc la viaţă. E încă tînără. Are toată viaţa înainte.

O puse pe Otsū încetişor jos şi se tîrî afară, în soarele orbitor, închise ochii şi îşi duse mîinile pîlnie la gură.

— Unde sînteţi cu toţii? Oameni din sat, veniţi în ajutor! Ajutor!

Deschise ochii şi o luă la fugă, strigînd în continuare.

Se auzi un foşnet în crîngul de cedri. Apoi, un strigăt:

— E aici! E sănătoasă!

Din crîng se iviră vreo zece membri ai clanului Hon'iden. După ce aflaseră de la supravieţuitor ce se întîmplase peste noapte, se organizaseră şi porniseră imediat în căutare, în ciuda ploii torenţiale. Nu-şi scoseseră încă pelerinele de ploaie de pe ei şi arătau ciudat.

— A, deci sînteţi teafără, spuse încîntat primul bărbat care ajunsese lîngă Osugi.

Se adunară cu toţii în jurul ei, răsuflînd uşuraţi.

— Nu vă mai îngrijoraţi din pricina mea, le ordonă Osugi. Repede, daţi fuga şi vedeţi dacă puteţi face ceva pentru fata din văgăună. Şi-a pierdut cunoştinţa acum cîteva ore. Dacă nu-i dăm imediat nişte leacuri…

Vocea-i era răguşită. Arăta cu degetul spre văgăună, de parcă era în transă. Nu mai vărsase lacrimi de mîhnire adîncă de la moartea unchiului Gon.

Valurile vieţii

Trecuse toamna. Şi iarna.

Într-o dimineaţă de aprilie, anul 1612, pasagerii se rînduiau pe puntea vasului care făcea curse regulate de la Sakai, provincia Izumi, la Shimonoseki în Nagato.

Cînd află că vasul era gata de plecare, Musashi se ridică de pe băncuţa din biroul lui Kobayashi Tarōzaemon şi făcu o plecăciune adîncă celor care veniseră să-l petreacă.

— Capu’ sus! îl încurajară ei, însoţindu-l cîţiva paşi.

Şi Hon’ami Kōetsu se afla printre cei prezenţi. Bunul său prieten Haiya Shōyū nu putuse veni din pricina bolii, dar era reprezentat de fiul său, Shōeki. Shōeki era însoţit de soţia lui, a cărei frumuseţe răpitoare atrăgea privirile pretutindeni.

— E Yoshino, nu? şopti un bărbat, trăgîndu-l pe camaradul său de mînecă.

— De la Yanagimachi?

— Da. Yoshino Dayū de la Ogiya.

Shōeki i-o prezentase lui Musashi, fără să-i menţioneze fostul nume. Musashi nu recunoscu chipul, pentru că aceasta era a doua Yoshino Dayū. Nimeni nu ştia ce se întîmplase cu prima, unde era acum, dacă se măritase sau nu. Lumea nu mai vorbea de mult despre frumuseţea ei neobişnuită. Florile înfloresc şi apoi cad. În lumea plutitoare din cartierul plăcerilor, timpul zbura cu repeziciune.

Yoshino Dayū. Numele i-ar fi amintit de o noapte cu zăpadă, de un foc din lemne de smirdar, de o lăută spartă.

— Au trecut opt ani de cînd ne-am cunoscut, remarcă Kōetsu.

— Da, opt ani, spuse Musashi ca un ecou, întrebîndu-se unde zburaseră atîţia ani.

Avea sentimentul că urcîndu-se în ziua aceea pe vas încheia o etapă din viaţa sa.

Matahachi se număra şi el printre prietenii sinceri. Se mai aflau acolo şi cîţiva samurai de la reşedinţa Hosokawa din Kyoto.

Alţi samurai îi transmiseră salutări din partea seniorului Karasumaru Mitsuhiro. Un alt grup de douăzeci sau treizeci de tineri pe care Musashi îi cunoscuse la Kyoto considerau, cu toate protestele lui Musashi, că fac parte din suita lui.

El pleca la Kokura, în provincia Buzen, unde trebuia să-l înfrunte pe Sasaki Kojirō, într-un test de îndemînare şi maturitate. Datorită eforturilor lui Nagaoka Sado, confruntarea inevitabilă, a cărei pregătire durase atît de mult, urma să aibă loc în sfîrşit. Negocierile fuseseră lungi şi dificile, necesitînd o grămadă de curieri şi scrisori. Chiar şi după ce Sado se convinsese, toamna trecută, că Musashi se afla la Kōetsu acasă, definitivarea aranjamentelor a mai durat o jumătate de an.

Deşi ştia foarte bine că momentul va sosi, Musashi nu izbutise să-şi imagineze nici în cele mai îndrăzneţe visuri cum se va expune el ca susţinător al unui număr atît de mare de discipoli şi admiratori. Îl stînjenea prezenţa mulţimii atît de numeroase. În plus, nu putea să stea de vorbă cu unii dintre ei aşa cum ar fi vrut.

Ceea ce îl izbise însă cel mai mult a fost absurditatea scenei. El nu-şi dorea deloc să fie idolul cuiva. Şi totuşi ei veniseră să-şi exprime simpatia. N-a fost chip să-i oprească.

Simţea că unii îl înţelegeau şi le era recunoscător pentru bunele intenţii; admiraţia lor i-a insuflat stimă profundă. În acelaşi timp, se simţea purtat de valul acelui sentiment frivol care se numeşte popularitate. Reacţia lui era de teamă să nu i se urce adulaţia la cap. La urma urmei, nu era decît un om obişnuit.

Un alt lucru care-l răscolise a fost preludiul prea lung. Dacă se putea afirma că atît el, cît şi Kojirō constataseră unde ducea legătura dintre ei, se mai putea spune şi că lumea îi asmuţise unul împotriva celuilalt, cerîndu-le să decidă, o dată pentru totdeauna, care era mai puternic.

La început, lumea spusese:

— Am auzit că o să aibă amîndoi o explicaţie.

Mai tîrziu, adăugase:

— Da, sigur se vor înfrunta.

Apoi:

— Cînd are loc încăierarea?

Pînă la urmă se aflase ziua şi ora la care urma să aibă loc, înainte ca protagoniştii înşişi să cadă de acord asupra amănuntelor.

Musashi nu suporta să fie în postura de erou. Judecînd după faptele lui, avea să fie considerat aşa, dar nu şi-o dorea. El nu voia decît ceva mai mult timp pentru meditaţie. Trebuia să-şi dezvolte armonia, să fie sigur că ideile nu o iau înaintea capacităţii sale de acţiune. Datorită experienţei recente pe care o avusese cu Gudō, mai avansase un pas pe calea iluminării. Începuse să priceapă şi mai bine cît era de dificil de urmat Calea – Calea lungă prin viaţă.

„Şi totuşi…” se gîndi. Ce s-ar alege de el dacă n-ar fi bunătatea tuturor acestor oameni care-l susţineau. Ar mai fi oare în viaţă? Ar mai avea oare haine pe el? Purta un chimonou negru, cu mîneci scurte, cusut de mama lui Kōetsu. Sandalele noi, pălăria nouă din mîna lui, tot ce-avea la el – toate îi fuseseră oferite de cei care-l apreciau. Orezul pe care l-a mîncat – cultivat de alţi oameni. Trăia din generozitatea altora, nu din munca lui. Cum îi putea răsplăti oare pentru tot ce făcuseră pentru el?

Cînd se gîndea la toate astea, i se mai potolea nemulţumirea pricinuită de pretenţiile armatei lui de suporteri. Totuşi, persista teama de a nu-i dezamăgi.

Sosi şi clipa plecării. Urări de călătorie plăcută, cuvinte de rămas-bun, şi timpul ce se scurgea deja între bărbaţii şi femeile de pe chei pe de o parte, şi eroul lor ce pleca, pe de alta.

Ridicară ancora, vasul porni în larg şi vela se întinse ca nişte aripi pe cerul azuriu.

Un bărbat dădu fuga la capătul cheiului, se opri şi bătu din picior supărat:

— Prea tîrziu! mormăi el. Nu trebuia să dormi.

Kōetsu se apropie de el şi-l întrebă:

— Nu sînteţi Musō Gonnosuke?

— Ba da, răspunse acesta vîrîndu-şi parul sub braţ.

— Ne-am mai întîlnit o dată la Kongōji, în Kawachi.

— Da, bineînţeles. Sînteţi Hon’ami Kōetsu.

— Mă bucur că vă găsesc sănătos. Din cîte auzisem, credeam că nu mai trăiţi.

— De la cine aţi auzit?

— De la Musashi.

— Musashi?

— Da. A stat la mine pînă ieri. A primit cîteva scrisori de la Kokura. Într-una din ele, Nagaoka Sado îi scria că aţi fost luat prizonier pe muntele Kudo. A presupus că aţi fost rănit, sau chiar omorît.

— A fost o greşeală.

— Am mai aflat că Iori locuieşte la Sado.

— Atunci, a scăpat! exclamă el, strălucind de bucurie.

— Da. Haideţi să ne aşezăm şi să stăm de vorbă.

Îl conduse pe vînjosul expert în mînuirea parului la o ceainărie din apropiere. La ceai, Gonnosuke îi povesti tot ce se întîmplase cu ei. Din fericire pentru el, privindu-l mai bine, Sanado Yukimura ajunsese la concluzia că nu era spion. Gonnosuke fusese eliberat şi cei doi s-au împrietenit. Yukimura nu numai că-şi ceruse scuze din partea subordonaţilor săi, dar trimisese un grup de oameni în căutarea lui Iori.

Pentru că oamenii nu-i găsiseră cadavrul, Gonnosuke trăsese concluzia că Iori trăieşte. Îşi petrecuse timpul căutînd prin provinciile vecine. Cînd auzise că Musashi era la Kyoto şi că o încăierare între el şi Kojirō devenise inevitabilă, îşi intensificase eforturile. Apoi, se întorsese la muntele Kudo şi aflase de la Yukimura că Musashi va porni cu vasul spre Kokura chiar în ziua aceea. Se temea să dea ochii cu Musashi fără să-l aibă pe Iori lîngă el sau măcar veşti despre el. Dar, neştiind dacă o să-şi mai vadă profesorul, se hotărîse totuşi să vină. Îi ceru scuze lui Kōetsu, de parcă acesta fusese victima neglijenţei sale.

— Nu te îngrijora, spuse Kōetsu. Va mai pleca un vas peste cîteva zile.

— Dar îmi doream foarte mult să călătoresc cu Musashi.

Făcu o scurtă pauză şi apoi continuă, înflăcărat:

— Cred că această călătorie este un moment decisiv în viaţa lui Musashi. El se disciplinează în permanenţă. Puţin probabil că va pierde. Dar nu ştii niciodată ce-ţi aduce o asemenea luptă. Mai apare şi elementul supranatural. Toţi războinicii trebuie să-l înfrunte; victoria sau înfrîngerea este, parţial, şi o chestiune de noroc.

— Nu cred că este cazul să vă îngrijoraţi. Musashi era calm şi foarte stăpîn pe sine.

— Sînt sigur de asta, dar şi Kojirō se bucură de o bună reputaţie. Se spune că de cînd a intrat în serviciul seniorului Tadatoshi, se antrenează neîncetat şi este în mare formă.

— Va fi un test de putere între un geniu, dar cam prea încrezut, şi un bărbat obişnuit care şi-a şlefuit la maximum talentul, nu-i aşa?

— Eu n-aş zice că Musashi-i un om obişnuit.

— Dar aşa e! Tocmai asta te uimeşte la el. Nu se mulţumeşte să se bizuie doar pe talentul şi aptitudinile sale. Ştie că e un om obişnuit şi se străduieşte să devină mai bun. Nimeni nu apreciază eforturile uriaşe pe care a trebuit să le facă. Şi acum, anii de instrucţie au dat rezultate atît de spectaculoase, încît toată lumea vorbeşte despre „harul dăruit de zei”. Cu asta se consolează cei ce nu fac eforturi serioase.

— Vă mulţumesc că mi-aţi spus.

Gonnosuke înţelese că Kōetsu făcuse aluzie şi la el, şi la Musashi. Privind profilul solid şi netulburat al bătrînului, el îşi zise: „Acelaşi lucru este valabil şi pentru el”.

Kōetsu arăta ceea ce şi era – un bărbat liber care s-a rupt de bunăvoie de restul lumii. În clipa aceea, îi lipsea strălucirea ce emana cînd se concentra asupra unei lucrări de artă. Ochii lui semănau acum cu o mare blîndă, lină, calmă, sub un cer senin, strălucitor.

Un tînăr băgă capul pe uşă şi-l întrebă pe Kōetsu:

— Ne întoarcem acum?

— Ah, Matahachi, replică Kōetsu blînd.

Se răsuci spre Gonnosuke şi-i zise:

— Îmi cer scuze că plec, dar mă aşteaptă camarazii.

— Vă întoarceţi prin Osaka?

— Da. Dacă ajungem la timp, vreau să iau vasul de seară spre Kyoto.

— Păi, am să vă conduc pînă la vas.

Decît să aştepte acolo următorul vas, Gonnosuke se hotărî s-o pornească pe jos.

Cei trei mergeau unul lîngă altul; discuţia se abătea arareori de la Musashi; de la statutul actual şi fostele sale fapte de arme. La un moment dat, Matahachi îşi exprimă îngrijorarea, spunînd:

— Sper că va cîştiga Musashi, deşi Kojirō e foarte dur. Tehnica lui e înspăimîntătoare, să ştiţi.

N-avea pic de entuziasm în glas. Ultima întîlnire cu Kojirō îi era încă vie în minte.

Spre amurg ajunseră pe străzile aglomerate ale oraşului Osaka. Kōetsu şi Gonnosuke observară amîndoi în acelaşi timp că Matahachi nu mai era cu ei.

— Unde s-o fi dus? întrebă Kōetsu.

Se întoarseră cîţiva paşi şi îl găsiră în picioare, la capătul podului. Privea înlemnit dincolo de mal, unde femeile din căsuţele din jur – nişte dărăpănături legate printr-un singur acoperiş – spălau vasele, orezul nedecorticat şi legumele.

— Ciudată expresie pe chipul lui, spuse Gonnosuke.

Rămaseră amîndoi deoparte şi priviră.

— Ea e, strigă Matahachi. Akemi!

Cînd o recunoscuse, în primul moment s-a gîndit la cît de capricioasă era soarta. Dar imediat, lucrurile i se părură cu totul altfel.

Destinul nu-i juca feste – îl confrunta mai degrabă cu trecutul. Ea fusese concubina lui. Destinele lor se împleteau. Atîta vreme cît trăiau pe acelaşi pămînt, le era scris să se întîlnească, mai devreme sau mai tîrziu.

Nu-i venea să-şi creadă ochilor. Farmecul şi eleganţa de-acum doi ani dispăruseră. Era trasă la faţă, iar părul nespălat îl purta într-un coc. Purta un chimonou din bumbac, cu mîneci tubulare, care-i ajungea numai puţin mai jos de genunchi – îmbrăcămintea nevestelor sărace. Contrasta izbitor cu mătăsurile colorate pe care le purtase ca prostituată.

Stătea ghemuită în poziţia caracteristică negustorilor ambulanţi şi avea în mînă un coş ce părea greu, cu moluşte comestibile şi plante de mare. Faptul că încă nu-şi vînduse toată marfa însemna că afacerile nu mergeau bine.

Purta în spate un copilaş de vreun an, legat de ea cu fîşii de pînză murdară.

Mai mult decît orice, pe Matahachi îl impresionase copilul. El făcuse să-i bată inima puternic. Îşi duse palmele la obraji şi numără lunile. Dacă bebeluşul intra acum în al doilea an de viaţă, fusese conceput cît au stat la Edo… deci, Akemi era însărcinată cînd fuseseră biciuiţi în public.

Lumina soarelui la apus, ce se reflecta în rîu, dansa pe chipul lui Matahachi, făcîndu-l să pară scăldat în lacrimi. Nu auzea freamătul străzii. Akemi păşea încet, pe mal. Matahachi porni după ea, dînd din mîini şi strigînd. Kōetsu şi Gonnosuke o luară după el.

— Matahachi, încotro?

Uitase cu totul de cei doi. Se opri şi îi aşteptă.

— Îmi cer scuze, bombăni el. Ca să vă spun adevărul…

Adevărul? Cum să le explice lor ce avea de gînd să facă, pentru că nici el nu ştia prea bine ce voia. Era incapabil pentru moment să-şi definească sentimentele, dar în cele din urmă exclamă:

— M-am hotărît! Nu mă mai fac preot, mă întorc la viaţa obişnuită. N-am fost încă hirotonisit.

— Te întorci la viaţa obişnuită? întrebă Kōetsu. Atît de brusc? Hmm! Arăţi cam ciudat.

— Nu vă pot explica acum. Chiar de-aş face-o, vi s-ar părea o nebunie. Tocmai am văzut-o pe femeia cu care am trăit. Poartă un copil în spate. Cred că-i al meu.

— Eşti sigur?

— Da, păi…

— Ei, hai, linişteşte-te. Este chiar copilul tău?

— Da! Sînt tată!… Vă rog să mă scuzaţi. Nu ştiam… Mi-e ruşine. Nu pot s-o las să se descurce aşa, vînzînd lucruri din coş, ca o vagaboandă. Trebuie să muncesc ca să-mi ajut copilul.

Kōetsu şi Gonnosuke se uitară unul la altul, consternaţi. Îndoindu-se că Matahachi mai era în toate minţile, Kōetsu spuse:

— Nădăjduiesc că ştii ce faci.

Matahachi îşi scoase sutana de preot de peste chimonou şi i-o dădu lui Kōetsu împreună cu mătăniile.

— Îmi cer scuze că vă deranjez, dar sînteţi amabil să i le daţi lui Gudō de la Myōshinji? V-aş fi foarte recunoscător dacă i-aţi spune că eu rămîn la Osaka, îmi caut de lucru şi voi fi un tată bun.

— Eşti sigur că asta vrei să faci? Renunţi la preoţie, aşa, în doi timpi şi trei mişcări?

— Da. Oricum, profesorul mi-a spus că pot să mă întorc la viaţa obişnuită cînd doresc.

— Hmm!

— Mi-a mai spus că nu trebuie neapărat să stai la templu ca să practici disciplina religioasă. E mai dificil, dar mai meritoriu dacă reuşeşti să te controlezi şi să-ţi păstrezi credinţa în mijlocul minciunilor, al corupţiei şi conflictelor – toate aceste lucruri mizerabile din lumea de afară –, decît în condiţiile curate şi pure ale unui templu.

— Sînt convins că are dreptate.

— Am stat cu el mai mult de un an de zile, dar nu mi-a dat nume de preot. M-a strigat întotdeauna Matahachi. Poate o să pricep cîndva ceea ce nu înţeleg acum şi atunci am să-l caut din nou. Vă rog să-i transmiteţi asta din partea mea.

Zicînd acestea, Matahachi îşi văzu de drum.

Barca de seară

La orizont atîrna un singur nor roşu, ca un stindard mai mare. Pe fundul mării sticloase, fără valuri, se zărea o caracatiţă.

Pe la prînz, o barcă mică pătrunse în estuarul rîului Shikama, arătîndu-şi discret silueta. Pe măsură ce se lăsa înserarea, devenea tot mai vizibil norul subţire de fum ce provenea de la vasul cu mangal de pe barcă. O bătrînă rupea surcele şi întreţinea focul.

— Ţi-e frig? întrebă ea.

— Nu, răspunse fata care zăcea pe fundul bărcii, acoperită cu nişte rogojini roşii.

Dădu slab din cap, apoi se ridică şi o privi pe bătrînă.

— Nu vă mai faceţi griji din pricina mea, bunicuţo. Îngrijiţi-vă de dumneavoastră. Aveţi vocea cam răguşită.

Osugi puse o oală cu orez pe foc.

— Eu n-am nimic. Tu eşti bolnavă. Trebuie să mănînci bine şi să te înzdrăveneşti pînă vine vasul.

Otsū îşi înghiţi o lacrimă şi privi spre mare. Se zăreau nişte bărci ce pescuiau caracatiţe şi cîteva vase cu mărfuri. Vasul lui Sakai nu se vedea nicăieri.

— Se face tîrziu, spuse Osugi. Lumea zicea că vasul soseşte înainte de înserat. Era o undă de nemulţumire în glasul ei.

Vestea plecării vasului în care era Musashi se răspîndise cu iuţeală. Cînd a ajuns la Jōtarō, la Himeji, el a trimis un mesager să-i spună lui Osugi. Ea, la rîndul ei, s-a dus direct la Shippōji, unde zăcea Otsū, bolnavă din pricina bătăii pe care o încasase de la bătrînă.

Din noaptea aceea, Osugi îşi cerea scuze atît de des şi de sfîşietor, încît Otsū nu mai putea să o asculte. Otsū n-o învinuia pentru boala ei; credea că i-a revenit boala ce-o ţintuise la pat cîteva luni, în casa seniorului Karasumaru din Kyoto. Dimineţile şi serile tuşea mult şi avea febră. Şi slăbise foarte mult. Chipul ei

era mai frumos ca oricînd, dar prea gingaş, ceea ce-i întrista pe cei care o întîlneau sau stăteau de vorbă cu ea.

Totuşi, ochii ei străluceau puternic. Schimbarea intervenită la Osugi o făcea foarte fericită. Înţelegînd pînă la urmă că greşise în privinţa lui Otsū şi a lui Musashi, bătrîna văduvă Hon'iden părea acum o cu totul altă femeie. Şi Otsū trăia cu speranţa izvorîtă din certitudinea că se apropia ziua cînd îl va vedea pe Musashi.

Osugi îi spusese:

— Ca să răscumpăr toată nefericirea pe care ţi-am provocat-o, am să mă tîrăsc în mîini şi-n genunchi în faţa lui Musashi şi am să-l implor să îndrepte lucrurile. Voi face plecăciuni. Îmi voi cere scuze. Îl voi convinge.

După ce-şi anunţase toată familia şi satul întreg că Matahachi rupsese logodna cu Otsū, ea distrusese documentul prin care se făcuse promisiunea de căsătorie. Din clipa aceea, împuiase capul tuturor că singurul bărbat potrivit ca soţ pentru Otsū era Musashi.

Deoarece satul se schimbase, persoana pe care o cunoştea Otsū cel mai bine în Miyamoto era Osugi, care-şi asumase sarcina să aibă grijă de fată pînă se însănătoşea. Trecea pe la Shippōji dimineaţa şi seara, mereu cu aceleaşi întrebări grijulii pe buze:

— Ai mîncat? Ţi-ai luat medicamentele? Cum te mai simţi?

Într-o zi, i-a spus cu lacrimi în ochi:

— Dacă nu ţi-ai fi revenit, acolo în văgăună, aş fi vrut să mor şi eu cu tine.

Mai demult, bătrîna nu ezitase niciodată să denatureze adevărul sau să spună minciuni sfruntate, dintre care ultima părea să fi fost cea cu prezenţa lui Ogin la Sayo. De fapt, nimeni nu mai auzise sau nu o mai văzuse pe Ogin de opt ani de zile. Tot ce se ştia era că se măritase şi se mutase în altă provincie.

Aşa că, la început, afirmaţiile lui Osugi nu o convinseseră pe Otsū. Chiar dacă era sinceră acum, i se părea normal ca după o vreme remuşcările să-i treacă. Dar pe măsură ce se scurgeau zilele şi săptămînile, Osugi îi devenea tot mai devotată lui Otsū şi era din ce în ce mai atentă cu ea.

„Nici n-am visat să fie atît de bună la suflet”, îşi zicea Otsū. Şi pentru că noua căldură şi amabilitate a lui Osugi se răsfrîngea

asupra tuturor celor din jurul ei, acelaşi sentiment era împărtăşit şi de familie şi de săteni, dar într-un mod mai puţin delicat.

— Ce-o fi păţit cotoroanţa? se întreba lumea.

Şi Osugi se minuna de amabilitatea celor din jurul ei. Pe vremuri, şi cei foarte apropiaţi ei se făceau mici numai cînd o vedeau. Acum îi zîmbeau şi-i vorbeau frumos. La o vîrstă la care ar trebui să fii recunoscător şi pentru simplul fapt că mai trăieşti, ea înţelegea pentru prima oară ce înseamnă să fii iubit şi respectat de alţii.

O cunoştinţă o întrebase deschis:

— Ce-ai păţit? Arăţi din ce în ce mai bine.

„Poate aşa e”, îşi spuse Osugi, privindu-se mai tîrziu în oglindă. Trecutul îşi lăsase amprenta. Cînd plecase din sat, părul negru era amestecat cu fire albe. Acum albise de tot. Dar nu-i păsa, pentru că simţea că cel puţin inima ei nu mai era întunecată acum.

Vasul pe care se afla Musashi oprea, de obicei, peste noapte, la Shikama, ca să încarce şi să descarce marfă.

Cu o zi înainte, după ce îi spusese acest lucru lui Otsū, Osugi întrebase:

— Ce ai de gînd să faci?

— Merg acolo, bineînţeles.

— Atunci, merg şi eu.

Otsū s-a ridicat din patul în care zăcea şi-au plecat într-o oră. Abia după-amiază tîrziu au ajuns, pe jos, la Himeji. Tot timpul Osugi s-a învîrtit în jurul lui Otsū ca şi cum ar fi fost un copil.

Acasă la Aoki Tanzaemon s-au făcut în seara aceea planuri în legătură cu o masă ce se dădea în cinstea lui Musashi la Castelul Himeji. S-au gîndit la lucrul acesta pentru că, dată fiind experienţa lui anterioară la castel, probabil o va considera o onoare ce trebuie sărbătorită astfel. Jōtarō gîndea la fel.

După ce Tanzaemon se sfătui cu samuraii lui, deciseră că era bine ca Otsū să nu fie văzută cu Musashi. Lumea i-ar fi bîrfît. Tanzaemon le dezvălui lui Otsū şi Osugi motivul principal şi le sugeră să ia barca, dîndu-i astfel lui Otsū posibilitatea să-l vadă, fără să constituie o sursă de bîrfă.

Marea se întunecă şi culoarea cerului păli. Începură să sclipească stelele. Lîngă casa vopsitorului unde locuise Otsū aşteptau, încă de la prînz, vreo douăzeci de samurai de la Himeji, ca să-l întîmpine pe Musashi.

— Poate n-am înţeles bine ziua, remarcă unul dintre ei.

— Nu, nu te-ngrijora, spuse altul. Am trimis pe cineva la agentul local al lui Kobayashi ca să se asigure.

— Hei, nu-i ăla?

— Aşa s-ar părea.

Se apropiară, gălăgioşi, de mal.

Jōtarō îi părăsi şi dădu fuga la bărcuţa din estuar.

— Otsū! Bunicuţo! Se vede vasul – vasul lui Musashi! strigă el femeilor emoţionate.

— Chiar l-ai văzut? Unde? întrebă Otsū.

Cînd se ridică în picioare, era să cadă peste marginea bărcii.

— Fii atentă, o avertiză Osugi, prinzînd-o de chimonou.

Rămaseră una lîngă alta, scrutînd întunericul. Treptat, un punct mic şi îndepărtat se transformă într-un vas mare, negru la lumina stelelor, ce părea că alunecă drept spre ochii lor.

— Acesta-i! strigă Jōtarō.

— Haide, ia repede vîsla! spuse Otsū. Du-ne la vas.

— Nu-i nevoie să ne grăbim. Unul dintre samuraii de pe mal se va duce după Musashi.

— Trebuie să plecăm acum! Dacă dă de toată şleahta aia, Otsū n-o să mai aibă ocazia să-i vorbească.

— Nu putem aşa ceva. Or să o vadă cu toţii.

— Pui prea mult preţ pe ceea ce gîndesc alţi samurai. De-asta am rămas înţepenite în bărcuţă. Dacă vrei să ştii, ar trebui să aşteptăm la casa vopsitorului.

— Nu, greşeşti. Nu-ţi dai seama cum vorbeşte lumea. Linişteşte-te. Găsim noi, eu şi tata, un mijloc de a vi-l aduce aici.

Se opri să se gîndească puţin.

— Cînd va ajunge la mal, va merge la casa vopsitorului ca să se mai odihnească. Mă duc la el. Mă voi întoarce curînd.

O luă la fugă spre plajă.

— Încercă să te odihneşti şi tu, spuse Osugi.

Deşi Otsū se întinse ascultătoare, aveai impresia că nici nu poate respira.

— Iar te supără tusea? întrebă Otsū blînd.

Îngenunche şi o frecă pe fată pe spate.

— Nu te-ngrijora. Musashi o să fie curînd aici.

— Mulţumesc. Mă simt mai bine.

Îndată ce tusea se mai potoli, îşi aranjă puţin părul, încercînd să arate mai bine.

Pentru că timpul trecea şi Musashi nu mai apărea, Osugi începu să se agite. O lăsă pe Otsū în barcă şi se duse la mal.

După ce Osugi dispăru din vedere, Otsū împinse salteaua şi perna în spatele rogojinilor, îşi legă *obi*-ul din nou şi îşi îndreptă chimonoul. Palpitaţiile ei de-acum nu se deosebeau cu nimic de cele ale fetei de şaptesprezece sau optsprezece ani. Luminiţa roşie a semnalului luminos, care atîrna lîngă proră, îi străpunse inima, încălzind-o. Întinzîndu-şi mîna delicată peste marginea bărcii, îşi înmuie pieptenele în apă şi îl trecu din nou prin păr. Apoi îşi pudră obrajii, dar atît de discret, încît abia se observa. La urma urmei, se gîndi ea, chiar şi samuraii treziţi din somn de ordinele stăpînilor se strecoară în camera de toaletă şi-şi acoperă paloarea cu puţin fard.

Ceea ce o îngrijora cu adevărat era că nu ştia ce să-i spună. Îi era teamă să nu-şi simtă limba legată, aşa cum i se mai întîmplase şi altădată. Nu voia să-l supere. Aşa că trebuia să fie foarte atentă. Tocmai se pregătea pentru o încăierare. Toată ţara vorbea numai despre asta.

În acele clipe importante din viaţa ei, Otsū nu concepea ca el să piardă în faţa lui Kojirō, dar nici nu era sigură de victorie. Se mai întîmplau şi accidente. Dacă ea făcea vreo greşeală iar Musashi era ucis mai tîrziu, avea să regrete toată viaţa. Nu i-ar mai fi rămas decît să plîngă pînă la moarte, sperînd, ca străvechea împărătească chineză, că-l va întîlni pe cel iubit în viaţa viitoare.

Ea trebuia să spună ce avea de spus, indiferent de ce-ar zice sau ar face el. Îşi adunase tot curajul ca să ajungă pînă aici. Întîlnirea era aproape şi pulsul îi bătea nebuneşte. Cu atîtea lucruri în minte, poate nu va găsi chiar cuvintele pe care ar fi vrut să le rostească.

Osugi nu avea asemenea probleme. Ea îşi alegea cuvintele pe care le folosea de obicei cînd se scuza pentru o neînţelegere sau ură, ca să-şi descarce sufletul şi să ceară iertare. Ca dovadă a sincerităţii sale, ea va avea grijă ca viaţa lui Otsū să-i fie încredinţată lui Musashi.

Întunericul era brăzdat doar de cîte o licărire întîmplătoare a apei.

Era linişte pînă au început să se audă paşii grăbiţi ai lui Jōtarō.

— Ai venit, în sfîrşit! exclamă Osugi, care stătea încă pe mal. Unde-i Musashi?

— Bunicuţo, îmi pare rău.

— *Îţi pare rău?* Ce vrei să spui?

— Vă explic imediat.

— Nu vreau nici o explicaţie. Vine Musashi sau nu?

— Nu vine.

— Nu vine?

Vocea-i era spartă şi se citea dezamăgirea în glasul ei.

Stînjenit, Jōtarō îi povesti ce se întîmplase. Cînd un samurai vîslise pînă la vas, i se spusese că nu opreşte aici. Nu cobora nici un pasager la Shikama, iar încărcătura fusese luată de şlep. Samuraiul ceruse să vorbească cu Musashi; acesta venise pe punte şi îi spusese că nici nu poate fi vorba de debarcare. Atît el cît şi căpitanul doreau să ajungă la Kokura cît mai repede posibil.

Cînd samuraiul ajunsese la mal cu mesajul, vasul era deja în larg.

— Nici nu se mai vede, spuse Jōtarō abătut. A trecut deja de pădurile de pini de dincolo. Nu-i nimeni de vină.

— De ce nu te-ai dus şi tu cu samuraiul?

— Nu m-am gîndit… oricum, nu mai e nimic de făcut. N-are rost să mai vorbim.

— Da, cred că ai dreptate. Ce ruşine! Ce-o să-i spunem lui Otsū? Îi spui tu, Jōtarō. Eu n-am inima să fac aşa ceva. Poţi să-i relatezi exact ce s-a întîmplat… dar încearcă s-o linişteşti mai întîi; altfel i se înrăutăţeşte boala.

Jōtarō nu trebui să-i mai explice nimic. Aşezată în spatele unei rogojini, Otsū auzise totul. Clipocitul apei părea s-o ajute să se resemneze.

„Dacă l-am pierdut în seara asta”, se gîndi ea, „o să-l văd altă dată, pe alt mal.”

Ea considera că înţelege de ce n-a vrut Musashi să părăsească vasul. În toată partea de vest a insulelor Honshū şi Kyūshū, Sasaki Kojirō era recunoscut drept cel mai însemnat om de arme. Înaintea unei confruntări atît de importante, Musashi trebuia să se concentreze numai asupra ei, să se gîndească numai la victorie.

— Dar cînd ştiu că a fost atît de aproape, oftă ea.

Lacrimile începură să-i curgă pe obraji, în timp ce se uita în zare la vasul ce-şi croia drum spre vest. Se rezemă, deznădăjduită, de marginea bărcii.

Apoi, pentru prima oară, deveni conştientă de o forţă imensă din interior, care creştea o dată cu lacrimile ei. În ciuda faptului că era atît de fragilă, undeva, în adîncul sufletului său, exista un izvor de forţă supraomenească. Deşi nu realizase pînă acum, voinţa sa fusese de neclintit şi o ajutase să reziste la boală şi chinuri în toţi anii aceştia infinit de lungi. Sînge proaspăt îi invadă obrajii, dîndu-le viaţă nouă.

— Bunicuţo! Jōtarō!

Aceştia se apropiară încet de mal, şi Jōtarō întrebă:

— Ce-i, Otsū?

— V-am auzit.

— Da?!

— Da, dar n-am de gînd să mai vărs o lacrimă. Am să merg la Kokura. Vreau să văd încăierarea cu ochii mei… Nu putem fi absolut siguri că Musashi o să cîştige. Dacă nu cîştigă, am să-i iau eu cenuşa şi o aduc acasă.

— Dar eşti bolnavă!

— Bolnavă?

Îi ieşise cu totul din minte; se simţea plină de o vitalitate ce părea că transcende slăbiciunea fizică.

— Nici să nu vă gîndiţi! Sînt sănătoasă. Ăăă, poate mai sînt un pic bolnavă, dar pînă nu văd cum se termină încăierarea…

„Sînt hotărîtă să nu mor”, au fost cuvintele pe care era să le scape fără să vrea. Le înăbuşi la vreme şi se grăbi să înceapă pregătirile pentru călătorie. Cînd termină, coborî singură din barcă, deşi trebui să se ţină bine ca să reuşească.

Un şoim şi o femeie

În vremea bătăliei de la Sekigahara, Kokura era locul unde se afla fortăreaţa de sub comanda seniorului Mōri Katsunobu din Iki. După aceea, castelul fusese reconstruit şi mărit, dobîndind un nou stăpîn. Turnurile şi pereţii, de un alb strălucitor, stăteau mărturie a marii puteri şi a demnităţii Casei Hosokawa, condusă de Tadatoshi, care îi urmase tatălui său, Tadaoki.

La scurtă vreme după sosirea lui Kojirō, Stilul Ganryū, care avea la bază cunoştinţele însuşite de la Toda Seigen şi Kanemaki Jisai, se răspîndise în toată insula Kyūshū. Veneau aici bărbaţi chiar şi din insula Shikoku, în speranţa că, după un an sau doi de antrenament, li se va înmîna un certificat şi autorizaţia de a se întoarce acasă ca profesori ai noului stil.

Kojirō se bucura de stima celor din jurul lui, inclusiv Tadatoshi, care fusese auzit spunînd cu satisfacţie: „Eu însumi am găsit un bun om de arme”. Toată lumea din Casa Hosokawa îl considera pe Kojirō „o persoană cu un caracter remarcabil”. Şi cînd se deplasa de acasă la castel, o făcea cu pompă, însoţit de şapte lăncieri. Oamenii îi ieşeau în cale ca să se apropie de el şi să-şi exprime stima.

Pînă la venirea lui, instructorul-şef al clanului fusese Ujiie Magoshirō, practician al Stilului Shinkage, dar pe măsură ce steaua lui Kojirō strălucea tot mai tare, cea a lui Magoshirō apunea. Kojirō îl trata de sus. Seniorului Tadatoshi îi spunea însă:

— Nu trebuie să-l lăsaţi pe Ujiie să plece. Într-adevăr, stilul lui nu are strălucire, dar se caracterizează printr-o maturitate care ne lipseşte nouă, tinerilor.

Apoi sugerase ca el şi Magoshirō să predea lecţii în *dōjō*-ul castelului, alternativ, idee care fusese pusă în practică.

La un moment dat, Tadatoshi zisese:

— Kojirō susţine că metoda lui Magoshirō nu e strălucitoare, dar e matură. Magoshirō pretinde că Kojirō e un geniu cu care el

nu se potriveşte. Cine are dreptate? Aş vrea să văd o demonstraţie.

Cei doi căzură de acord să se întreacă cu săbii de lemn, în prezenţa Alteţei Sale. Înaintea primei înfruntări, Kojirō puse arma jos, la picioarele adversarului, afirmînd:

— Nu mă pot măsura cu dumneavoastră. Vă rog să-mi iertaţi înfumurarea.

— Nu fi modest, răspunse Magoshirō. Eu nu sînt un adversar demn de tine.

Dintre martorii scenei, unii susţineau că Kojirō se comportase astfel din milă, alţii, din interes. Oricum, reputaţia lui Kojirō se consolidase.

Kojirō continuă să-şi arate mărinimia faţă de Magoshirō, dar ori de cîte ori cineva aducea vorba despre faima crescîndă pe care Musashi o avea la Edo şi Kyoto, se grăbea să-l pună la punct pe cel care îndrăznea să zică ceva.

— Musashi? spunea el cu dispreţ. Da, e destul de iscusit ca să-şi facă un nume. Am auzit că vorbeşte mereu despre stilul lui cu două săbii. Da, a avut întotdeauna un talent înnăscut. Mă îndoiesc că la Kyoto sau Osaka există cineva care să-l poată învinge.

Lăsa întotdeauna impresia că se abţine să facă şi alte comentarii.

Un războinic cu multă experienţă, care-l vizitase într-o bună zi pe Kojirō, îi spusese:

— Eu nu l-am întîlnit niciodată, dar lumea vorbeşte că Miyamoto Musashi e cel mai mare mînuitor al săbiei de la Kōizumi şi Tsukahara încoace, cu excepţia lui Yagyū Sekishūsai, bineînţeles. Toţi spun că, dacă nu e cel mai mare, e oricum un maestru.

Kojirō rîse şi se înroşi.

— Ei bine, oamenii-s orbi, spuse el ironic. Deci, unii îl consideră un mare mînuitor al săbiei sau un expert. Aceasta nu dovedeşte altceva decît că Arta Războiului a decăzut îngrozitor, atît în ce priveşte stilul, cît şi în ce priveşte comportarea. Trăim într-o epocă în care cineva care ştie să-şi facă reclamă preia comanda, cel puţin în ceea ce-i priveşte pe oamenii de rînd. Cred că nu-i nevoie să vă mai spun că eu sînt de cu totul altă părere. L-am văzut cu ochii mei pe Musashi, cu cîţiva ani în urmă, încercînd să se vîndă la Kyoto. Şi-a etalat brutalitatea şi

laşitatea într-o încăierare cu Şcoala Yoshioka la Ichijōji. Cuvîntul „laşitate” nici nu e suficient de expresiv pentru unul ca el. Da, e adevărat că adversarii îl depăşeau numeric, dar ce-a făcut el? Le-a arătat spatele cu prima ocazie. Luînd în considerare trecutul lui şi ambiţia-i nemăsurată, eu îl consider un om care nu merită nici un scuipat… Ha, ha! Dacă un bărbat care îşi petrece viaţa încercînd să înveţe Arta Războiului este un expert, atunci, da, Musashi este într-adevăr un expert. Dar un maestru al săbiei, nu – în nici un caz.

Era limpede că el considera laudele aduse lui Musashi un afront personal, dar faptul că insista atît de vehement să-şi cîştige lumea de partea lui îi făcu şi pe cei mai înflăcăraţi admiratori ai săi să-şi pună întrebări. Pînă la urmă se zvoni că există o duşmănie foarte veche între Kojirō şi Musashi. Nu la multă vreme după aceea, circula vestea unei încăierări.

Din ordinul seniorului Tadatoshi, Kojirō trimise, în cele din urmă, provocarea. În cele cîteva luni care au urmat, toată casa Hosokawa vuia de speculaţii cu privire la data bătăliei şi la rezultatele ei.

Iwama Kakubei, mult înaintat în vîrstă, îl vizita pe Kojirō dimineaţa şi seara, ori de cîte ori îşi găsea un pretext. Într-o seară, la începutul lunii aprilie, cînd căzuseră pînă şi petalele duble ale florilor de cireş, trecea prin grădina lui Kojirō, pe lîngă azaleele roşii aflate la umbra unor mici stînci ornamentale. Fu poftit într-o încăpere mică, luminată doar de soarele la apus.

— Ah, maestre Iwama, ce bine că vă văd! spuse Kojirō, care stătea afară şi-şi hrănea şoimul, ţinîndu-l pe pumn.

— Am veşti pentru tine, spuse Kakubei, încă în picioare. Consiliul Clanului a discutat astăzi despre locul încăierării, în prezenţa Alteţei Sale şi au luat o hotărîre.

— Luaţi loc, îl pofti un slujitor din camera alăturată.

Kakubei mîrîi un „mulţumesc” şi se aşeză. Apoi continuă:

— S-au sugerat mai multe locuri, printre care şi plaja Kikunonagahama, şi malul rîului Murasaki, dar au fost respinse pe motiv că sînt prea mici şi uşor accesibile publicului. S-ar putea, bineînţeles, ridica un gard, dar nici acesta nu i-ar putea împiedica pe cei dornici de evenimente senzaţionale să împînzească malul.

— Înţeleg, răspunse Kojirō, privind fix ochii şi ciocul şoimului.

Kakubei, care se aşteptase ca vorbele lui să fie întîmpinate cu răsuflarea tăiată, rămase trăsnit, drept care făcu un gest pe care un oaspete nu şi-l permitea în mod obişnuit:

— Hai înăuntru. Astea nu-s probleme de discutat afară.

— Într-o clipă, spuse Kojirō calm. Vreau să termin de hrănit pasărea.

— Este şoimul pe care ţi l-a dat seniorul Tadatoshi după ce-am fost la vînătoare, toamna trecută?

— Da. Îl cheamă Amayumi. Cu cît mă obişnuiesc mai mult cu el, cu atît îmi place mai mult.

Azvîrli restul de mîncare şi, înfăşurînd şnurul roşu prins la gîtul păsării, i se adresă unui slujitor tînăr din spatele lui:

— Poftim, Tatsunosuke, pune-l înapoi în colivie.

Pasărea trecu din mînă-n mînă, şi Tatsunosuke traversă grădina spaţioasă. Dincolo de o moviliţă artificială, se afla un crîng de pini, mărginit de partea cealaltă cu un grad. Terenul se întindea de-a lungul rîului Itatsu; majoritatea celorlalţi vasali ai lui Hosokawa locuiau prin preajmă.

— Vă rog să mă scuzaţi că v-am făcut să mă aşteptaţi, spuse Kojirō.

— Nu-i nimic. Nu sînt chiar un străin. Cînd vin aici, mă simt de parcă aş merge la fiul meu.

O slujnică de vreo douăzeci de ani intră şi le turnă ceai. Îl îndemnă pe musafir din priviri să servească.

Kakubei încuviinţă din cap admirativ.

— Ce bine-mi pare că te văd, Omitsu. Eşti întotdeauna atît de drăguţă.

Ea se înroşi pînă la gulerul chimonoului.

— Mereu rîdeţi de mine, răspunse ea înainte de a ieşi din cameră.

Kakubei zise:

— Spui că îţi place tot mai mult şoimul, pe măsură ce te obişnuieşti cu el. Dar Omitsu? N-ai face mai bine să o îngrijeşti pe ea decît o pasăre de pradă? Am vrut să te întreb de mult ce intenţii ai în legătură cu ea.

— V-a vizitat vreodată în secret?

— Recunosc că am vorbit cu ea.

— Femeie proastă! Nu mi-a spus nimic despre asta. Aruncă o privire furioasă spre *shōji*.

— De ce te superi? De ce să nu vină la mine?

Aşteptă puţin, pînă consideră că privirea lui Kojirō s-a mai îmblînzit puţin, şi apoi continuă:

— E şi normal ca o femeie să se îngrijoreze. Nu cred că se îndoieşte de afecţiunea pe care i-o porţi, dar oricine în situaţia ei se gîndeşte la viitor. Adică, vrea să ştie ce-o aşteaptă, ce se va alege de ea.

— Presupun că v-a spus totul.

— De ce să nu-mi spună? Este cel mai firesc lucru din lume care se poate petrece între un bărbat şi o femeie. O să vrei să te însori şi tu într-o bună zi. Ai o casă mare, mulţi servitori, de ce să n-o faci?

— Nu vă imaginaţi ce-ar spune lumea dacă m-aş însura cu o fată care mi-a fost mai întîi slujnică?

— Chiar contează ce zice lumea? Nu poţi s-o îndepărtezi acum. Dacă n-ar fi o mireasă potrivită, ar fi stînjenitor, dar aşa? E de familie bună, nu? Am auzit că e nepoata lui Ono Tadaaki.

— E adevărat.

— Şi ai cunoscut-o cînd ai fost la *dōjō-ul* lui Tadaaki şi i-ai deschis ochii cu privire la starea jalnică în care se afla şcoala lui de arme.

— Da, aşa-i. Nu-s prea mîndru de asta, dar nu pot să nu o mărturisesc cuiva atît de apropiat ca dumneavoastră. Aveam de gînd să vă mărturisesc totul, mai devreme sau mai tîrziu… Aşa cum spuneţi, s-a întîmplat după încăierarea mea cu Tadaaki. Se lăsase întunericul cînd am plecat acasă şi Omitsu – locuia la unchiul ei la vremea aceea – a adus un felinar mic şi a venit cu mine pe panta Saikachi. Fără să mă gîndesc prea bine ce fac, am flirtrat cu ea pe drum şi m-a luat în serios. După ce-a dispărut Tadaaki, ea a venit să mă vadă şi…

Era rîndul lui Kakubei să se simtă stînjenit. Îi făcu semn cu mîna protejatului său prin care voia să-i sugereze că auzise destul. De fapt, el nu aflase decît de curînd că Kojirō o păcălise pe fată înainte de a pleca de la Edo la Kokura. Fusese surprins nu numai de propria lui naivitate, dar şi de abilitatea lui Kojirō de a cuceri o femeie, de a avea legături cu ea şi de a păstra totul în cel mai mare secret.

— Lasă totul în seama mea, spuse el. Acum n-ar fi tocmai momentul potrivit să-ţi anunţi însurătoarea. Se poate şi după confruntarea care te aşteaptă.

Ca mulţi alţii, şi el era convins că în cîteva zile se va confirma justeţea faimei şi poziţiei dobîndite de Kojirō.

Amintindu-şi pentru ce venise, continuă:

— Deci, după cum spuneam, Consiliul a hotărît locul unde se va ţine încăierarea. Deoarece una din condiţii este să se afle pe domeniul seniorului, dar undeva unde să nu se îmbulzească lumea, s-a decis că ar fi ideală o insulă. Insula aleasă este una mică, numită Funashima, între Shimonoseki şi Moji.

Rămase pe gînduri o clipă, apoi spuse:

— Mă întreb dacă n-ar fi înţelept să vezi terenul înainte de sosirea lui Musashi. Ţi-ar putea da un anumit avantaj.

El motiva că, după poziţia terenului, un luptător îşi poate face o idee cum se va desfăşura lupta, cît de tare să-şi strîngă sandalele, cum să se folosească de teren şi de poziţia soarelui. Dacă l-ar cunoaşte cît de cît, s-ar simţi mai stăpîn pe el decît dacă l-ar vedea pentru prima oară la momentul luptei.

Sugeră să închirieze o barcă şi să meargă a doua zi să arunce o privire pe insula Funashima.

Kojirō nu era de acord.

— Lucrul cel mai important în Arta Războiului este să poţi găsi repede o breşă. Chiar cînd un bărbat îşi ia măsuri de precauţie, se întîmplă deseori ca adversarul lui să le fi anticipat deja şi să fi găsit mijloace de contracarare. E mult mai bine să ataci problema cu mintea liberă şi să te mişti cît mai natural.

Văzînd logica argumentelor sale, Kakubei nu mai pomeni de plecarea pe insulă.

La solicitarea lui Kojirō, Omitsu le-a servit saké şi cei doi bărbaţi băură şi stătură de vorbă pînă tîrziu. După modul relaxat în care Kakubei îşi sorbea saké-ul, se vedea că-i place să trăiască bine şi eforturile lui de a-l sprijini pe Kojirō fuseseră răsplătite.

Zise ca un tată mîndru:

— Cred că-i putem spune lui Omitsu. După ce se termină toată tărăşenia, îi putem invita rudele şi prietenii la nuntă. E un lucru grozav să te devotezi săbiei, dar trebuie să ai o familie, dacă vrei ca numele tău să fie purtat mai departe. După ce te căsătoreşti, pot să spun că mi-am făcut datoria faţă de tine.

Spre deosebire de fericitul vasal, cu atîţia ani la activ în serviciul seniorului, Kojirō nu dădea nici un semn că s-ar fi îmbătat. În zilele acelea era oricum înclinat spre tăcere. O dată

ce se decisese încăierarea, Kakubei îi sugerase lui Tadatoshi să-l scutească pe Kojirō de alte sarcini. La început îi făcuse plăcere să mai lenevească, dar pe măsură ce se apropia ziua, veneau să-l viziteze tot mai multe persoane şi el trebuia să-şi întreţină oaspeţii. În ultima vreme abia mai avea timp să se odihnească. Cu toate acestea, nu-i venea să se încuie în casă şi să întoarcă lumea de la poartă. Dacă ar fi făcut aşa ceva, ar fi crezut cu toţii că şi-a pierdut sîngele rece.

Îi venise ideea să iasă la aer în fiecare zi, cu şoimul în mînă. Pe vreme bună, hoinăreala pe cîmp şi prin munţi, numai cu şoimul drept tovarăş, îi prinse foarte bine.

Cînd ochii azurii ai şoimului fixau victima pe cer, Kojirō îi dădea drumul. Propriii lui ochi, la fel de vioi, îl urmăreau cum se înălţa şi cum se arunca asupra prăzii. Pînă cînd nu începeau penele să plutească la pămînt, rămînea fără suflare, încremenit, de parcă el însuşi ar fi fost şoimul.

— Bravo! Aşa! exclama el cînd şoimul ucidea prada.

Învăţase multe de la această pasăre şi, ca rezultat al ieşirilor la vînătoare, pe chipul lui se citea tot mai multă încredere în sine, pe zi ce trecea.

Cînd se întoarse acasă într-o seară, îl întîmpinară ochii umflaţi ai lui Omitsu. Plînsese. Îl deranja faptul că făcea eforturi să-i ascundă lucrul acesta. El nu concepea să piardă în faţa lui Musashi. Cu toate acestea, i se strecurase şi lui în minte întrebarea legată de soarta ei în caz că el va fi ucis.

Şi imaginea mamei sale moarte îi revenea deseori în minte în ultima vreme. Nu se mai gîndise la ea de ani de zile. În fiecare noapte cînd adormea, vedea în vis ochii azurii ai şoimului şi ochii umflaţi ai lui Omitsu, amestecîndu-se într-un mod ciudat cu amintirea trecătoare a chipului mamei.

Înaintea celei de a treisprezecea zile

În ultimele cîteva zile veniseră la Shimonoseki, Moji şi la castelul din Kokura foarte mulţi călători, dar puţini dintre ei mai plecaseră. Hanurile erau pline, caii priponiţi, aliniaţi afară. Ordinul dat de Castel suna astfel:

*“În cea de-a treisprezecea zi a acestei luni, la ora opt dimineaţa, pe insula Funashima din Buzen, Sasaki Kojirō, samurai de pe această feudă, la porunca Alteţei Sale, va lupta cu Miyamoto Musashi Masana, **rōnin** din provincia Mimasaka.*

Se interzice categoric suporterilor ambilor combatanţi să sară în ajutorul lor sau să călătorească pe apă, între mal şi Funashima. Pînă la ora zece dimineaţa, în ziua a treisprezecea, nu se permite trecerea prin strîmtoare a nici unui vas de croazieră, de călători sau pescăresc. Luna a patra (1612).”

Anunţul era afişat la vedere, pe toate panourile de la intersecţiile principale, pe stîlpi şi în locurile de adunare.

— Treisprezece? Adică poimîine, nu?

— Oameni din toată ţara vor să vadă încăierarea, ca să poată pleca acasă şi să povestească despre ea.

— Da, dar cum o să reuşească atîta lume să vadă o luptă care are loc pe o insulă mică, aflată la doi kilometri de ţărm?

— Păi, dacă urci pe vîrful muntelui Kazashi, se văd pinii de pe Funashima. Oamenii vin oricum, şi numai ca să caşte gura la vasele şi la mulţimea din Buzen şi Nagato.

— Sper că va fi vreme bună.

Din cauza restricţiilor de călătorie cu vasele şi bărcile, cei care ar fi putut scoate bani frumuşei cu un asemenea prilej erau foarte supăraţi. Călătorii şi orăşenii, însă, trecură uşor peste restricţii, căutînd să-şi găsească puncte strategice de unde să poată privi emoţionanta încăierare de pe Funashima.

Pe data de unsprezece, pe la prînz, o femeie ce-şi alăpta copilaşul se tot plimba prin faţa birtului aflat în punctul de întîlnire dintre drumul ce vine de la Moji şi cel dinspre Kokura.

Copilaşul, obosit de călătorie, nu mai înceta cu plînsul.

— Ţi-e somn? Hai, dormi.

Akemi lovea ritmic pămîntul cu piciorul. Nu era fardată. De cînd avea de crescut un copil, viaţa ei se schimbase foarte mult, dar nu regreta nimic din actuala stare de lucruri.

Matahachi ieşi din birt, îmbrăcat într-un chimonou decolorat fără mîneci. Singurul lucru care mai amintea de zilele în care voia să devină preot era banda din jurul capului.

— Oh, Doamne! Ce se-ntîmplă? spuse el. Tot mai plînge? Dormi. Hei, Akemi, du-te şi mănîncă. Am eu grijă de el. Mănîncă bine, să ai mult lapte.

Luă copilul în braţe şi începu să-i cînte, încet, un cîntec de leagăn.

— Vai, ce surprinză! exclamă o voce din spatele lui.

— Hă?

Matahachi îl privi uimit pe bărbat, neştiind de unde să-l ia.

— Sînt Ichinomiya Gempachi. Ne-am întîlnit acum cîţiva ani la pădurea de pini de la drumul Gojo din Kyoto. Presupun că nu-ţi mai aminteşti de mine.

Matahachi continua să-l privească nedumerit. Gempachi îl lămuri.

— Te învîrteai pe-acolo pretinzînd că te cheamă Sasaki Kojirō.

— A! spuse Matahachi surprins. Călugărul cu parul…

— Exact. Îmi pare bine că te revăd…

Matahachi se grăbi să-i facă o plecăciune şi trezi copilul.

— Hai, nu plînge iar, îl imploră el.

— Ai putea să-mi spui unde locuieşte Kojirō? Am înţeles că stă aici, în Kokura.

— Îmi pare rău, n-am idee.

Doi slujitori de samurai ieşiră din birt şi unul dintre ei îi spuse lui Gempachi:

— Dacă vreţi să ştiţi unde-i casa lui Kojirō, vă spun eu. Este chiar pe malul rîului Itatsu. Vă arătăm noi pe unde s-o luaţi.

— Sînteţi foarte amabil. La revedere, Matahachi! Pe curînd!

Samuraiul o porni la drum, iar Gempachi mergea în pas cu el.

Văzîndu-i noroiul şi praful de pe haine, Matahachi se întrebă:

„O fi bătut tot drumul de la Kōzuke pînă aici?” Era impresionat că vestea bătăliei se răspîndise pînă în zone atît de îndepărtate. Apoi îşi aduse aminte de întîlnirea lui cu Gempachi şi se cutremură. Ce nemernic, ce superficial, ce neisprăvit fusese el în zilele acelea! Cînd îşi amintea cu cîtă neobrăzare scotea certificatul de la Şcoala Chūjō, dîndu-se drept… dar faptul că acum îşi dădea seama cît de tîmpit fusese, tot era un semn bun. Cel puţin, se schimbase mult de atunci încoace. „Presupun”, se gîndi el, „că şi un idiot ca mine se poate schimba în bine dacă stă treaz şi încearcă!”

Auzind copilul plîngînd din nou, Akemi înghiţi pe nemestecate şi dădu fuga afară.

— Scuză-mă. Dă-mi-l mie acum.

După ce îi puse lui Akemi copilul în spate, Matahachi îşi atîrnă la gît lădiţa de negustor de dulciuri şi se pregătea să o ia înainte. Cîţiva trecători priviră cu invidie acest cuplu sărac, dar aparent fericit.

O bătrînă amabilă se apropie de ei şi zise:

— Ce copilaş drăguţ! Cîţi ani are? O, uite, rîde!

Ca la comandă, slujitorul care o însoţea, se opri şi privi copilaşul.

Merseră împreună o bucată de drum. Apoi, deoarece Matahachi şi Akemi o luară pe o străduţă lăturalnică în căutarea unui han, femeia întrebă:

— A, mergeţi pe-acolo?

Îşi luă rămas-bun de la ei, dar după o clipă de ezitare, întrebă:

— Deşi mi se pare că sînteţi tot călători, aveţi cumva idee unde locuieşte Sasaki Kojirō?

Matahachi le dădu informaţia pe care tocmai o auzise şi el de la cei doi slujitori. Uitîndu-se după ea, mormăi trist:

— Oare ce-o mai fi făcînd mama?

Acum, că avea şi el un copil, îi înţelegea simţămintele.

— Hai să mergem! spuse Akemi.

Matahachi mai zăbovi o clipă şi privi în gol, după bătrînă. Părea cam de vîrsta lui Osugi.

Casa lui Kojirō se umpluse de oaspeţi.

— E o ocazie grozavă pentru el.

— Da, o să-i crească faima, cu siguranţă.

— O să-l cunoască toată lumea.

— Adevărat, dar nu trebuie să uităm cine-i adversarul. Ganryū va trebui să fie foarte atent.

Mulţi sosiseră cu o noapte în urmă şi vizitatorii înţesau holul de la intrare, intrările laterale, coridoarele exterioare. Unii veneau de la Kyoto sau Osaka, alţii din vestul insulei Honshu, unul din satul Jōkyōji din îndepărtata provincie Echizen. Pentru că nu erau suficienţi slujitori în casă, Kakubei mai trimisese şi de la el cîţiva să dea o mînă de ajutor. Samuraii care studiau sub îndrumarea lui Kojirō veneau şi plecau, cu bucuria anticipată întipărită pe chip.

Toţi aceşti prieteni, toţi aceşti discipoli aveau un singur lucru în comun: fie că-l cunoşteau sau nu pe Musashi, el era duşmanul. Cel mai mult îl urau samuraii din provincie care studiaseră, într-o perioadă sau alta, metodele Şcolii Yoshioka. Ruşinea suferită prin înfrîngerea de la Ichijōji le mai apăsa încă minţile şi inimile. În plus, prin hotărîrea sinceră cu care pornise pe acest drum şi îşi văzuse de carieră, Musashi nu reuşise decît să-şi facă foarte mulţi duşmani. Era normal ca studenţii lui Kojirō să îl dispreţuiască.

Un tînăr samurai conducea un nou-sosit, din holul de la intrare şi pînă la salonul aglomerat, anunţînd:

— Dumnealui a venit tocmai din Kōzuke.

Bărbatul zise:

— Mă numesc Ichinomiya Gempachi.

Îşi ocupă, modest, locul printre ei.

Un murmur de admiraţie şi respect înconjură încăperea, deoarece Kōzuke se afla la o mie de kilometri înspre nord-est. Gempachi rugă să fie pus pe altarul casei un talisman adus de el de la muntele Hakuun. Alte murmure de încîntare.

— Vremea va fi bună pe treisprezece, remarcă cineva, privind pe sub streşini la soarele roşu de seară. Azi e unsprezece, mîine e doisprezece, poimîine…

Adresîndu-i-se lui Gempachi, un oaspete zise:

— Eu consider remarcabil gestul dumneavoastră. Să bateţi atîta drum ca să spuneţi o rugăciune pentru succesul lui Kojirō! Aveţi vreo legătură cu el?

— Sînt vasal la Casa Kusanagi din Shimonida. Fostul meu stăpîn, Kusanagi Tenki, era nepotul lui Kanemaki Jisai. Tenki îl cunoştea pe Kojirō de cînd acesta era flăcău.

— Da, am auzit că Kojirō a studiat sub îndrumarea lui Jisai.

— Da, e adevărat. Kojirō vine de la aceeaşi şcoală ca şi Itō Ittōsai. Am auzit că Ittōsai a spus de nenumărate ori că Kojirō era un luptător strălucit.

Povesti apoi cum Kojirō respinsese certificatul lui Jisai şi-şi crease propriul lui stil. Mai preciză cît fusese Kojirō de tenace, chiar şi pe vremea copilăriei. La întrebările curioşilor, Gempachi răspunse detaliat.

— *Sensei* Ganryū nu-i aici? întrebă un tînăr slujitor, croindu-şi drum prin mulţime.

Nevăzîndu-l, trecu din cameră în cameră, pînă cînd dădu peste Omitsu, care făcea curat în camera lui Kojirō şi bombănea deja.

— Dacă-l cauţi pe stăpîn, spuse ea, îl vei găsi la colivia şoimului.

Kojirō intrase şi el în colivia uriaşă şi privea fix în ochii lui Amayumi. Hrănise pasărea, îi periase penele, o ţinuse pe pumn o vreme şi acum o mîngîia cu afecţiune.

— Sensei!

— Da?

— Este o femeie care zice că a venit din Iwakuni să vă viziteze. Zice că o să o recunoaşteţi cînd o veţi vedea.

— Hmm! O fi sora mai mică a mamei.

— În ce cameră să o duc?

— Nu vreau s-o văd. Nu vreau să mai văd pe nimeni... Totuşi, cred că trebuie. Condu-o în camera mea.

Bărbatul plecă şi Kojirō strigă în uşă:

— Tatsunosuke!

— Da, stăpîne.

Tatsunosuke intră şi el în colivie şi se lăsă pe un genunchi în spatele lui Kojirō. Ca învăţăcel care locuise în această casă, era aproape nedespărţit de stăpîn.

— Mîine mă duc la castel să-i prezint omagiile mele seniorului Tadatoshi. Nu l-am mai văzut în ultima vreme. După aceea vreau o noapte liniştită.

— Atîţia musafiri! De ce nu refuzaţi să-i mai primiţi ca să vă puteţi odihni?

— Asta şi vreau să fac.

— Sînt atîţia oameni pe-aici, că or să vă înfrîngă propriii dumneavoastră suporteri.

— Nu vorbi aşa. Au venit din toate părţile... Dacă cîştig sau nu, depinde doar de ce se întîmplă la momentul respectiv. Nu e numai o chestiune de soartă, dar... aşa-i cu luptătorii – uneori cîştigă, alteori pierd. Dacă Ganryū moare, vei găsi două testamente în biroul meu. Unul i-l dai lui Kakubei, iar celălalt lui Omitsu.

— Aţi scris testamentul?

— Da. E firesc ca un samurai să-şi ia măsuri de precauţie. Şi încă un lucru. În ziua luptei, mi se permite un slujitor. Ţin să vii cu mine. Vrei?

— E o onoare pe care nu o merit.

— Şi Amayumi.

Îşi privi şoimul.

— Mă va linişti în timpul traversării cu barca.

— Înţeleg.

— Bun. Mă duc să-mi văd mătuşa.

O găsi stînd jos în camera lui. Afară, norii înserării se întunecaseră, ca fierul proaspăt forjat pus la răcit. Un opaiţ lumina încăperea.

— Mulţumesc că aţi venit, spuse el respectuos.

După moartea mamei sale, ea îl îngrijise. Spre deosebire de mama lui, ea nu-l alintase niciodată. Conştientă de datoria pe care o avea faţă de sora ei mai mare, ea se străduise să facă din el un succesor demn al numelui de Sasaki şi un om de seamă, cu o situaţie bună. Dintre toate rudele lui, ea fusese singura care acordase atenţie deosebită carierei şi viitorului său.

— Kojirō, începu ea solemn, înţeleg că te afli într-un moment decisiv din viaţa ta. Toată lumea de-acasă vorbeşte despre asta şi eu am simţit să trebuie să te văd, măcar încă o dată. Sînt fericită că ai ajuns atît de departe.

Îl compara în tăcere pe samuraiul mîndru şi înstărit din faţa ei cu tînărul care plecase de-acasă doar cu o sabie.

Cu capul încă plecat, Kojirō răspunse:

— Au trecut zece ani. Sper că mă veţi ierta pentru că n-am ţinut legătura cu dumneavoastră. Nu ştiu dacă lumea mă consideră un om împlinit sau nu, dar eu am reuşit să realizez tot ce mi-am propus. De aceea n-am scris.

— N-are importanţă. Am avut tot timpul veşti despre tine.

— Chiar şi la Iwakuni?

— Desigur. Toată lumea de acolo ţine cu tine. Dacă ar fi să pierzi încăierarea cu Musashi, toată familia Sasaki – toată provincia – va fi dezonorată. Seniorul Katayama Hisayasu din Hōki, musafir pe feuda Kikkawa, intenţionează să aducă un grup mare de samurai din Iwakuni ca să vadă lupta.

— Zău?

— Da. Presupun că vor fi foarte dezamăgiţi pentru că nu se permite trecerea cu barca… A, era să uit. Poftim, ţi-am adus asta.

Desfăcu bocceluţa şi scoase o cămaşă de corp împăturită. Era din bumbac alb; pe ea erau scrise numele zeilor războiului şi a unei zeiţe protectoare a războinicilor. Pe ambele mîneci o sută de suportere ale lui Kojirō brodaseră amulete în sanscrită.

— Vă mulţumesc!

Duse reverenţios cămaşa la frunte şi apoi zise:

— Sînteţi, probabil, obosită din pricina călătoriei. Puteţi rămîne în camera aceasta şi culcaţi-vă cînd doriţi. Acum, vă rog să mă scuzaţi.

O părăsi şi se duse să se aşeze în altă cameră, în care veniră curînd o mulţime de oaspeţi să-i ofere daruri – un talisman sfînt de la templu Hachiman de pe muntele Otoko, o platoşă, o plătică de mare enormă, un butoi cu saké. În scurt timp, nici nu mai aveau unde să se aşeze.

În timp ce suporterii erau sinceri în urările şi rugăciunile pentru victoria lui, era de asemenea adevărat că opt din zece, neîndoindu-se că el va cîştiga, se dădeau bine pe lîngă el, cu gîndul la viitoarele lor ambiţii.

„Şi dacă aş fi *rōnin*?” se gîndi Kojirō. Deşi linguşirile îl deprimau, era totuşi bucuros că el şi nu altcineva reuşise să-i facă pe toţi aceşti suporteri să aibă încredere în el.

— Trebuie să cîştig. Trebuie! Trebuie!

Gîndul la victorie deveni o povară pentru el. Îşi dădea seama de lucrul acesta, dar nu se putea abţine să nu gîndească aşa. „Să cîştig. Să cîştig. Să cîştig.” Ca un val purtat de vînt, cuvîntul se repeta obsesiv undeva, într-un colţ al minţii lui. Nici măcar Kojirō nu putea pricepe de ce imboldul primitiv de cucerire pusese stăpînire cu atîta stăruinţă pe mintea lui.

Noaptea era pe sfîrşite, dar destul de mulţi oaspeţi rămaseră pînă dimineaţă la taclale. Se făcuse tîrziu cînd sosi vestea.

— Musashi a sosit azi. A fost văzut coborînd din barcă la Moji şi mai tîrziu, pe o stradă din Kokura.

Anunţul a fost electrizant, deşi rostit pe furiş, în şoapte emoţionate.

— Era şi normal.

— Ar trebui să mergem cîţiva acolo să aruncăm o privire.

La revărsatul zorilor

Musashi sosi la Shimonoseki cu cîteva zile mai devreme. Deoarece nu cunoştea pe nimeni acolo, şi nimeni nu-l cunoştea pe el, îşi petrecu timpul liniştit, fără să fie sîcîit de linguşitori şi persoane cicălitoare.

În dimineaţa zilei de unsprezece, trecu prin strîmtoarea Kammon, spre Moji, pentru a-i face o vizită lui Nagaoka Sado, care urma să-i confirme momentul şi locul încăierării.

La intrare îl primi un samurai. Acesta îl privi flegmatic, cu un singur gînd în minte: „Deci acesta-i renumitul Miyamoto Musashi!” Apoi rosti cu glas tare:

— Stăpînul este încă la castel, dar trebuie să se întoarcă din clipă-n clipă. Vă rog intraţi şi aşteptaţi.

— Nu, mulţumesc. Nu am altă treabă cu el, dacă sînteţi dumneavoastră amabil să-i transmiteţi mesajul meu...

— Dar veniţi de atît de departe. Va fi dezamăgit că nu vă întîlneşte. Dacă trebuie să plecaţi neapărat, cel puţin permiteţi-mi să-i anunţ pe ceilalţi că sînteţi aici.

De-abia dispăru în casă, că îşi făcu apariţia Iori, fugind drept în braţele lui Musashi.

— Sensei!

Musashi îl mîngîie pe cap.

— Ai studiat, ca un băiat cuminte?

— Da, stăpîne.

— Ce mare te-ai făcut!

— Ştiaţi că sînt aici?

— Da, mi-a scris Sado într-o scrisoare. Am mai auzit de tine şi la Tarōzaemon, la Sakai. Mă bucur că eşti aici. Îţi va prinde bine că locuieşti într-o asemenea casă.

Părînd dezamăgit, Iori nu scoase o vorbă.

— Ce s-a întîmplat? întrebă Musashi. N-ai voie să uiţi că Sado a fost foarte bun cu tine.

— Da, stăpîne.

— Nu ajunge numai să practici artele marţiale, să ştii. Trebuie să înveţi şi din cărţi. Şi cu toate că tu va trebui să fii primul care dă o mînă de ajutor la nevoie, încearcă să fii mai modest decît ceilalţi băieţi.

— Da, stăpîne.

— Şi să nu cumva să cazi în capcana autocompătimirii. Mulţi tineri ca tine, care şi-au pierdut tatăl sau mama, procedează astfel. Nu poţi răsplăti bunătatea altora atîta vreme cît nu eşti şi tu afectuos şi bun.

— Da, stăpîne.

— Eşti băiat isteţ, Iori, dar fii atent. Nu lăsa să se vadă că n-ai avut o educaţie aleasă. Nu scăpa frîiele din mîini. Eşti copil încă; ai toată viaţa înainte. Păstreaz-o cu foarte multă grijă. Salveaz-o, atîta vreme cît faci totul pentru o cauză nobilă – pentru ţară, pentru propria-ţi onoare, pentru Calea Samuraiului. Să ţii la ea şi să fii cinstit şi brav.

Iori simţi o strîngere de inimă intuind că aceste cuvinte însemnau o despărţire definitivă. Ar fi simţit lucrul acesta, probabil, şi dacă Musashi nu i-ar fi vorbit despre chestiuni atît de serioase, dar cînd auzi cuvîntul „viaţă”, nu mai avu îndoieli. Nici nu apucă Musashi să termine de vorbit, că Iori se şi cuibări la pieptul lui, plîngînd cu suspine.

Văzînd cît de îngrijit arăta Iori – părul îi era pieptănat şi legat frumos, iar ciorapii, curaţi – Musashi îşi regreta deja predica.

— Nu mai plînge, spuse el.

— Dar, dacă dumneavoastră…

— Termină cu miorlăitul. O să te vadă lumea.

— Dumneavoastră… mer… mergeţi la Funashima poimîine?

— Da, trebuie.

— Cîştigaţi, vă rog să cîştigaţi. Nu mă pot obişnui cu gîndul că n-am să vă mai văd niciodată.

— Ha, ha! Pentru asta plîngeai?

— Unii zic că nu-l puteţi învinge pe Kojirō. Înainte de toate, n-ar fi trebuit să acceptaţi să luptaţi cu el.

— Nu mă miră. Aşa vorbeşte lumea întotdeauna.

— Dar puteţi cîştiga, nu-i aşa, *Sensei*?

— Nici nu-mi pierd timpul gîndindu-mă la aşa ceva.

— Adică sînteţi sigur că nu veţi pierde?

— Chiar de-ar fi să pierd, îţi promit că o voi face cu mult curaj.

— Dar, dacă e posibil, de ce nu plecaţi undeva pentru un timp?

— Există întotdeauna un sîmbure de adevăr şi în cea mai mizerabilă bîrfă, Iori. Poate am greşit, dar acum, pentru că lucrurile au ajuns atît de departe, a fugi înseamnă a părăsi Calea Samuraiului. Faptul acesta m-ar dezonora nu numai pe mine, dar şi pe mulţi alţii.

— Dar nu mi-aţi spus adineauri că viaţa-i preţioasă şi trebuie păstrată cu grijă?

— Ba da, şi dacă mă vor îngropa la Funashima, să fie asta o lecţie pentru tine şi să eviţi să ajungi la lupte care ar putea însemna pierderea vieţii.

Dîndu-şi seama că mergea prea departe, schimbă subiectul:

— Am rugat deja să se transmită omagiile mele lui Nagaoka Sado. Vreau să-i spui şi tu, şi mai aminteşte-i că ne vedem la Funashima.

Musashi se descotorosi blînd de băiat. Pe cînd se îndrepta spre poartă, Iori se agăţă de pălăria din mîna lui:

— Nu… aşteptaţi… atîta putu spune.

Îşi duse cealaltă mînă la faţă. Umerii i se scuturau de plîns.

Nuinosuke ieşi din încăperea de lîngă poartă şi se prezentă singur lui Musashi:

— Am impresia că Iori nu vrea să vă lase să plecaţi. Şi eu sînt de aceeaşi părere. Sînt convins că aveţi şi alte lucruri de făcut, dar n-aţi putea sta la noi măcar o noapte?

Musashi îi întoarse plecăciunea şi spuse:

— Mulţumesc pentru amabilitate, dar nu cred că trebuie să accept. S-ar putea ca peste cîteva zile să adorm pentru totdeauna. Nu se cuvine să-i mai necăjesc şi pe alţii cu problemele mele. Ar putea constitui un impediment mai tîrziu.

— Sînteţi foarte politicos, dar stăpînul o să se înfurie pe noi pentru că v-am lăsat să plecaţi.

— Am să-i trimit un bilet în care am să-i explic totul. Azi am venit doar să-i prezint omagiile mele. Trebuie să plec.

După ce ieşi pe poartă, o luă spre ţărm, dar nu făcu decît cîţiva paşi şi auzi că îl strigă cineva. Se întoarse şi zări cîţiva samurai mai în vîrstă de la Casa Hosokawa, doi dintre ei chiar cărunţi. Nerecunoscîndu-i, crezu că strigau după altcineva şi îşi văzu de drum.

Cînd ajunse la ţărm, rămase cu privirea pironită în zare. Cîteva bărci de pescuit erau ancorate în larg şi velele lor strînse păreau cenuşii în pîcla înserării. Dincolo de insula Hikojima, abia se zărea conturul insulei Funashima.

— Musashi!

— Eşti Miyamoto Musashi, nu?

Musashi se întoarse cu faţa la ei, întrebîndu-se ce treabă pot avea cu el acei războinici în vîrstă.

— Nu-ţi aminteşti de noi? Nici nu ne aşteptam, de fapt. A trecut prea multă vreme. Eu sînt Utsumi Magobeinojō. Sîntem toţi şase din Mimasaka. Am fost cîndva în slujba Casei Shimmen la Castelul Takéyama.

— Eu sînt Koyama Handayū. Magobeinojō şi cu mine am fost prieteni buni de-ai tatălui tău.

Musashi zîmbi cu toată gura.

— Vai, ce surpriză!

Accentul lor tărăgănat, fără îndoială din satul său natal, îi trezi multe amintiri din copilărie. După ce făcu cîte o plecăciune fiecăruia dintre ei, zise:

— Îmi pare bine că vă văd. Dar spuneţi-mi, cum de sînteţi cu toţii împreună, aici, atît de departe de casă?

— Păi, după cum ştii, Casa Shimmen a fost desfiinţată după bătălia de la Sekigahara. Am devenit *rōnin*-i, am fugit în Kyūshū şi-am ajuns aici, în provincia Buzen. O vreme, ca să avem ce mînca, am împletit potcoave din paie. Mai tîrziu, a dat norocul peste noi.

— Chiar aşa? Trebuie să mărturisesc că nu mă aşteptam să găsesc la Kokura prieteni de-ai tatălui meu.

— Şi pentru noi e o plăcere neaşteptată. Eşti un samurai foarte arătos, Musashi. Păcat că nu-i şi tatăl tău aici să te vadă.

Au mai comentat cîteva minute despre aspectul plăcut al lui Musashi. Apoi, Magobeinojō spuse:

— Ce prost sînt! Era să uit de ce am venit după tine. Tocmai plecaseşi de la Sado cînd am ajuns noi. Plănuisem să petrecem o noapte cu tine. Am aranjat deja totul cu Sado.

Intră în vorbă şi Handayū:

— Aşa e. N-a fost frumos din partea ta că ai ajuns pînă la uşă şi ai plecat fără să-l vezi pe Sado; eşti fiul lui Shimmen Munisai. Ar trebui să ştii atîta lucru. Şi acum, hai înapoi!

Lăsa impresia că poate să-şi permită să dea ordine fiului pentru că fusese prieten cu tatăl său. Fără să mai aştepte răspuns, făcu cîţiva paşi, aşteptîndu-se ca Musashi să-l urmeze.

Musashi era cît pe-aici să accepte, dar apoi se opri.

— Îmi pare rău, spuse el, dar n-aş merge. Îmi cer scuze că sînt atît de necioplit, dar nu ştiu dacă-i bine să vă însoţesc.

Toată lumea se opri. Magobeinojō zise:

— Nu-i bine? Ce nu-i bine? Vrem să-ţi facem o primire aşa cum ţi se cuvine – sîntem consăteni şi aşa mai departe.

— Şi Sado aştepta cu nerăbdare clipa aceasta. Doar nu vrei să-l superi, nu?

Magobeinojō adăugă iritat:

— Ce s-a întîmplat? Te-a supărat ceva?

— Mi-ar face plăcere să merg, spuse Musashi politicos, dar sînt alte lucruri de care trebuie să ţin seama. Deşi poate e numai un zvon, am auzit că, din pricina încăierării mele cu Kojirō, există neînţelegeri permanente între vasalii mai vechi ai Casei Hosokawa, între Nagaoka Sado şi Iwama Kakubei. Se spune că cei din partea lui Iwama au avut acordul seniorului Tadatoshi, pe cînd Nagaoka încearcă să-şi întărească grupul lui, ridicîndu-se împotriva lui Kojirō.

Cuvintele lui fură întîmpinate cu murmure de surpriză.

— Cu siguranţă, continuă Musashi, nu sînt decît nişte presupuneri neîntemeiate, dar gura lumii e foarte periculoasă. Nu contează prea mult ce se întîmplă cu un *rōnin* ca mine, dar nu vreau să dau nici un prilej de bîrfă şi nici să trezesc suspiciuni la adresa lui Sado sau a lui Kakubei. Sînt amîndoi oameni la mare preţ pe această feudă.

— Înţeleg, spuse Magobeinojō.

Musashi zîmbi.

— Ei bine, cam asta ar fi scuza mea. Ca să vă spun adevărul, fiind băiat de la ţară, mi-ar fi destul de greu să stau o seară întreagă în poziţie potrivită ocaziei. Aş vrea să mă relaxez.

Impresionaţi de grija lui Musashi faţă de alţii, dar neîndurîndu-se totuşi să se despartă de el, începură să discute despre ce ar fi de făcut.

— E ziua a unsprezecea, luna a patra, spuse Handayū. De zece ani de zile, noi şase ne întîlnim pe această dată. Respectăm cu sfinţenie regula de a nu primi pe nimeni din afară, dar tu eşti din acelaşi sat, eşti fiul lui Munisai, aşa că te

rugăm să vii cu noi. Poate nu e chiar genul de distracţie pe care ar trebui să ţi-l oferim, dar cel puţin nu va trebui să stai ţeapăn, să fii politicos, să se uite alţii la tine sau să se vorbească despre tine.

— Dacă o luaţi aşa, spuse Musashi, nu văd cum mai pot refuza.

Răspunsul le plăcu mult bătrînilor samurai. După ce întoarseră problema pe toate feţele, hotărîră ca Musashi să se întîlnească cu unul din ei – Kinami Kagashirō – cîteva ore mai tîrziu, în faţa ceainăriei. Apoi se despărţiră, luînd-o pe drumuri separate.

Musashi se întîlni cu Kagashirō la ora stabilită şi se plimbă vreun kilometru şi jumătate din centrul oraşului pînă la un loc de lîngă podul Itatsu. Musashi nu văzu pe-acolo case de samurai şi nici restaurante, ci doar luminiţele unui birt izolat şi ale unui han ieftin, amîndouă la o distanţă considerabilă. Mereu prudent, el începu să întoarcă problema pe toate feţele. Nu i se păru nimic suspect în cele spuse de ei; păreau de vîrsta tatălui său şi dialectul era de pe meleagurile lui. Dar de ce-l aduseseră într-un loc atît de izolat?

Kagashirō îl lăsă puţin şi o luă spre malul rîului. Apoi îl strigă pe Musashi:

— Sînt toţi aici. Coboară.

Îl conduse pe o potecă îngustă de-a lungul zăgazului.

„Poate dau petrecerea pe o barcă”, îşi zise Musashi, zîmbind chiar de grijile pe care şi le făcea. Dar nu se zărea nici o barcă. Îi găsi aşezaţi pe rogojini de stuf.

— Te rog să ne ierţi că te-am adus într-un asemenea loc, spuse Magobeinojō. Aici au loc întotdeauna întrunirile noastre. Avem noroc că eşti acum în mijlocul nostru. Ia loc şi odihneşte-te puţin.

Cu gestul grav al unuia care-şi pofteşte oaspetele într-un salon luxos, cu *shōji* din panouri de argint, îi împinse lui Musashi o fîşie de rogojină.

Musashi se întreba dacă aceasta considerau ei sobrietate sau dacă exista cumva alt motiv pentru care nu se întîlneau în locuri publice. Ca musafir, a trebuit să se conformeze. Făcu o plecăciune şi se aşeză pe rogojină în poziţie formală.

— Fă-te comod, îl îndemnă Magobeinojō. O să dăm şi o mică petrecere mai tîrziu, dar mai întîi trebuie să ne supunem ritualului. Nu durează mult.

Cei şase îşi schimbară poziţiile, aşezîndu-se mai comod; fiecare luă un snop din paiele pe care le aduseseră cu ei şi începură să împletească potcoave. Cu buzele strînse, cu ochii pe lucru, păreau solemni, chiar pioşi. Musashi îi privea cu respect, simţind forţă şi fervoare în mişcările lor, pe cînd îşi scuipau în palme, treceau firele de pai printre degete şi le împleteau.

— Cred că ajunge, spuse Handayū, punînd jos perechea de potcoave şi privind la ceilalţi.

— Şi eu am terminat.

Puseră cu toţii potcoavele în faţa lui Handayū, se scuturară şi îşi îndreptară chimonourile. Handayū aşeză potcoavele una peste alta, pe o măsuţă ce se afla în mijlocul samurailor, iar bătrînul Magobeinojō se ridică în picioare.

— Au trecut doisprezece ani de la bătălia de la Sekigahara, şi ziua în care am fost înfrînţi nu se va şterge niciodată din memoria noastră, începu el. Am trăit cu toţii mai mult decît am fi avut dreptul să sperăm. Datorăm lucrul acesta protecţiei şi mărinimiei seniorului Hosokawa. Trebuie să avem grijă ca fiii şi nepoţii noştri să nu uite bunătatea Alteţei Sale.

Murmurele de aprobare trecură din gură-n gură. Stăteau acum într-o poziţie pioasă, cu ochii plecaţi.

— Nu trebuie să uităm niciodată mărinimia celor din fruntea Casei Shimmen, chiar dacă această Casă nu mai există. Trebuie să ne amintim veşnic în ce stare jalnică şi ce lipsiţi de speranţă am fost cînd am ajuns aici. Împrospătarea memoriei noastre cu aceste trei lucruri constituie motivul întîlnirii noastre anuale. Şi acum să ne rugăm cu toţii pentru sănătatea şi bunăstarea noastră.

Bărbaţii răspunseră în cor:

— Bunătatea Alteţei Sale, seniorul Hosokawa, Casa Shimmen, generozitatea Cerului care ne-a scos din mizerie – nu vom uita nici măcar o zi.

— Şi acum, omagiul, spuse Magobeinojō.

Se întoarseră spre zidurile albe ale Castelului Kokura şi făcură plecăciuni adînci, pînă la pămînt. Apoi se întoarseră spre provincia Mimasaka şi se plecară iar. În cele din urmă, cu faţa la

potcoave, se înclinară a treia oară. Fiecare mişcare era executată cu cea mai mare seriozitate şi sinceritate.

Magobeinojō îi spuse lui Musashi:

— Acum mergem la templul de deasupra noastră şi aducem o ofrandă de potcoave. După aceea, putem începe petrecerea. Aşteaptă-ne aici.

Cel care mergea înainte ducea măsuţa cu potcoave la nivelul frunţii, iar ceilalţi îl urmau într-un singur rînd. Agăţară obiectele meşteşugite de ei în crengile unui copac de la intrarea templului. Apoi, după ce bătură o dată din palme pentru a atrage atenţia zeităţii, se întoarseră la Musashi.

Trataţia a fost simplă – tocană, muguri de bambus cu pastă de fasole şi peşte uscat – feluri de mîncare ce se serveau în gopodăriile de la ţară de prin părţile locului. Dar au băut mult saké, au rîs şi au discutat.

Cînd veselia era în toi, Musashi spuse:

— Mi-aţi făcut o mare onoare invitîndu-mă aici, dar mă întrebam dacă micuţa dumneavoastră ceremonie n-o avea cumva o semnificaţie aparte.

— Are, spuse Magobeinojō. Cînd am ajuns aici ca războinici înfrînţi, n-aveam cui să ne adresăm, unde să cerem sprijin. Mai bine muream decît să furăm, dar trebuia să mîncăm. În cele din urmă ne-a venit ideea să deschidem o prăvălie acolo, lîngă pod, şi să facem potcoave. Mîinile noastre erau cam butucănoase, de la mînuirea lăncii, aşa că ne-a trebuit ceva timp pînă le-am învăţat să împletească paie. Am făcut lucrul acesta timp de trei ani; ce lucram, vindeam rîndaşilor şi am reuşit să ne descurcăm cu chiu, cu vai.

Rîndaşii au început să ne suspecteze că nu asta ar fi meseria noastră, şi pînă la urmă, cineva i-a vorbit despre noi seniorului Hosokawa Sansai. Aflînd că sîntem foşti vasali ai seniorului Shimmen, a trimis un om să ne ofere posturi.

Mai povesti cum seniorul Sansai le oferise un venit de cinci mii de baniţe, dar ei au refuzat. Voiau să-l slujească de bună-credinţă, dar, după părerea lor, relaţia senior-vasal trebuia să se bazeze pe relaţia om-om. Sansai le-a înţeles sentimentele şi s-a întors cu o ofertă de venituri individuale. Înţelesese lucrul acesta şi cînd i s-au transmis temerile că cei şase *rōnin*-i nu vor fi capabili să se îmbrace cum se cuvine pentru a se prezenta în faţa Alteţei Sale. Cînd i s-a sugerat o sumă specială pentru

îmbrăcăminte, Sansai nu a fost de acord, ca să nu-i jignească. De fapt, temerile fuseseră neîntemeiate, pentru că, oricît o duceau de greu, ei aveau lenjerie scrobită şi îşi purtau cele două săbii cînd au plecat să-şi ia posturile în primire.

— N-ar fi fost greu să uităm cum ne-am chinuit. Dacă n-am fi fost împreună, n-am fi rezistat pînă ne-a angajat seniorul Sansai. N-avem voie să uităm că providenţa a fost de partea noastră în anii aceia dificili.

În încheiere, ridică ceşcuţa şi spuse:

— Te rog să ne ierţi că am vorbit atît de mult despre noi. Voiam doar să ştii că sîntem bărbaţi de bună-credinţă, chiar dacă saké-ul nostru nu-i chiar de cea mai bună calitate şi masa nu-i tocmai îmbelşugată. Noi dorim ca tu să lupţi cu mult curaj poimîine. Dacă pierzi, îţi vom îngropa noi osemintele.

Acceptînd ceşcuţa, Musashi zise:

— Mă simt onorat de prezenţa dumneavoastră. Îmi face mai multă plăcere decît cel mai grozav saké din cel mai elegant castel. Sper să fiu şi eu la fel de norocos ca dumneavoastră.

— Nu spera aşa ceva! Va trebui să înveţi să împleteşti potcoave.

Zgomotul unei alunecări în noroi le reteză veselia. Ochii li se îndreptară spre dig, unde zăriseră o siluetă pitulată.

— Cine-i acolo? strigă Kagashirō, ridicîndu-se repede în picioare.

Se mai ridică unul, scoţîndu-şi sabia, şi cei doi se căţărară pe dig şi scrutară ceaţa.

Kagashirō le strigă celorlalţi rîzînd:

— Se pare că a fost unul din suita lui Kojirō. Ne crede probabil suporterii lui Musashi, care pun la cale cine ştie ce strategie secretă. A întins-o repede, aşa că nici nu l-am văzut bine.

— Mă aşteptam ca oamenii lui Kojirō să procedeze aşa, spuse unul dintre ei.

Atmosfera rămase în continuare plăcută, dar Musashi hotărî să nu mai zăbovească pe-acolo. Ultimul lucru pe care şi-l dorea era să facă ceva care să le pricinuiască mai tîrziu necazuri acestor oameni. Le mulţumi din toată inima pentru amabilitate şi plecă de la petrecere, păşind nepăsător prin întuneric.

Cel puţin, aşa părea.

Mînia lui Nagaoka, pentru că îl lăsaseră pe Musashi să plece, se răsfrînse asupra mai multor persoane, dar aşteptă pînă în dimineaţa de doisprezece ca să trimită după el.

Cînd i s-a spus că nu-l găsesc pe Musaschi, că n-au idee unde e, sprîncenele albe ale lui Sado se încruntară de îngrijorare.

— Ce s-o fi întîmplat cu el? O fi posibil… Nu voia să-şi termine gîndul.

Tot pe data de doisprezece, Kojirō trecu pe la castel, unde seniorul Tadatoshi îl primi cu căldură. Băură împreună nişte saké şi Kojirō plecă bine dispus, călare pe căluţul lui favorit.

Spre seară, tot oraşul vuia.

— Musashi s-o fi speriat şi o fi fugit.

— Nici o îndoială. A întins-o.

În noaptea aceea Sado nu putu să adoarmă. Încerca să se convingă de faptul că aşa ceva era imposibil. Musashi nu era genul de om care să dea bir cu fugiţii. Dar, mă rog, oricine poate ceda nervos. Gîndindu-se la tot ce era mai rău, Sado se şi vedea nevoit să-şi facă seppuku, singura soluţie onorabilă dacă Musashi, pe care el îl recomandase, nu apărea.

Zorii luminoşi şi senini din ziua de treisprezece îl găsiră plimbîndu-se prin grădină cu Iori, întrebîndu-se în repetate rînduri:

— Oare să fi greşit? M-am înşelat în privinţa lui?

— Bună dimineaţa, stăpîne!

Faţa obosită a lui Nuinosuke apăru la poarta laterală.

— L-ai găsit?

— Nu, stăpîne. Nici un hangiu n-a văzut vreo persoană care să semene cu el.

— Ai întrebat la temple?

— La temple, la *dōjō*, prin locurile frecventate de studenţi ai artelor marţiale. Magobeinojō şi grupul lui au fost plecaţi toată noaptea şi…

— Nu s-au întors încă.

Sado se încruntă. Marea albastră se zărea printre frunzele proaspete ale prunilor; valurile păreau să-i bată chiar în piept.

— Nu înţeleg, spuse el.

— Nu-i de găsit nicăieri, stăpîne.

Toţi cei care-l căutaseră se întoarseră, unul cîte unul, obosiţi şi descurajaţi. Se adunară pe verandă şi discutară situaţia, supăraţi şi disperaţi.

După spusele lui Kinami Kagashirō, care trecuse pe lîngă casa lui Kojirō, la poarta lui se adunaseră cîteva sute de suporteri. La poartă fîlfîia un steag de sărbătoare, cu o genţiană ca emblemă, şi un paravan auriu fusese plasat în faţa uşii prin care trebuia să-şi facă Kojirō apariţia. În zori, grupuri întregi de suporteri plecaseră spre cele trei temple principale ca să se roage pentru victoria lui.

La Sado acasă atmosfera era teribil de încărcată, apăsînd mai greu asupra acelora care-l cunoscuseră pe tatăl lui Musashi. Se simţeau trădaţi. Dacă Musashi a dezertat, le va fi imposibil să mai dea ochii cu ceilalţi samurai, cu lumea în general.

Cînd Sado le dădu drumul să plece, Kagashirō jură:

— Îl găsim noi pe ticălos. Dacă nu azi, altădată. Şi cînd dăm de el, îl omorîm.

Sado se întoarse în camera lui şi aprinse candela, lucru pe care-l făcea în fiecare zi, dar Nuinosuke detectă o anume gravitate în gesturile sale de acum.

„Se pregăteşte”, se gîndi el, mîhnit că se ajunsese pînă aici.

Chiar în clipa aceea, Iori, care stătea la marginea grădinii şi contempla marea, întrebă:

— Aţi încercat şi la Kobayashi Tarōzaemon?

Nuinosuke intui că lui Iori îi venise o idee. Nimeni nu se dusese pînă la negustorul de vase, dar acesta era un loc tocmai bun pentru ca Musashi să se ferească de ochii lumii.

— Băiatul are dreptate, exclamă Sado, luminîndu-se la faţă. Ce proşti am fost! Du-te acolo, imediat!

— Vin şi eu!

— Poate să meargă?

— Da, poate. Şi-acum, fuga… Ba nu, staţi o clipă.

Îi dădu lui Nuinosuke un bileţel şi îi spuse ce conţine: “Sasaki Kojirō va ajunge la Funashima cu o barcă oferită de seniorul Tadatoshi. Va sosi la ora opt. Mai e timp pînă atunci. Îţi sugerez să vii aici pentru pregătiri. Am să-ţi dau o barcă să te poarte spre victorie”.

În numele lui Sado, Nuinosuke şi Iori procurară o corabie rapidă de la şeful debarcaderului. O luară spre Shimonoseki în timp record, îndreptîndu-se apoi direct spre birourile lui Tarōzaemon.

Ca răspuns la întrebarea lor, un funcţionar zise:

— Eu nu cunosc amănunte, dar am impresia că stă un tînăr samurai în casă.

— El e! L-am găsit.

Nuinosuke şi Iori îşi zîmbiră şi parcurseră repede distanţa dintre birouri şi casă.

Faţă-n faţă cu Tarōzaemon, Nuinosuke spuse:

— E o problemă a feudei noastre şi e urgentă. Miyamoto Musashi locuieşte la dumneavoastră?

— Da.

— Mulţumesc Cerului. Stăpînul meu s-a îmbolnăvit de îngrijorare. Repede, anunţaţi-l pe Musashi că sîntem aici.

Tarōzaemon intră în casă şi reapăru după un minut.

— Este în camera lui. Doarme.

— Doarme?

Nuinosuke era îngrijorat.

— Am stat de vorbă pînă tîrziu la o ceşcuţă de saké.

— Nu-i timp de dormit. Sculaţi-l! Chiar în clipa asta!

Deşi nu-i plăcea să fie obligat, negustorul îi pofti pe Nuinosuke şi pe Iori într-o cameră de oaspeţi, înainte de a merge să-l trezească pe Musashi.

Cînd apăru, Musashi părea odihnit, cu ochii limpezi ca de bebeluş.

— Bună dimineaţa! spuse el vesel şi se aşeză. Vă pot fi de vreun folos?

Nuinosuke, uimit de salutul indiferent, îi înmînă tăcut scrisoarea lui Sado.

— Ce drăguţ din partea lui că-mi scrie, spuse Musashi, ridicînd scrisoarea la frunte înainte de a-i rupe sigiliul şi de a o deschide.

Iori îl privea, încurcat, pe Musashi, care se comportase de parcă nici nu era acolo. După ce citi scrisoarea, o împături şi zise:

— Îi sînt recunoscător lui Sado pentru grija ce mi-o poartă.

Abia atunci îi aruncă o privire şi lui Iori, făcîndu-l pe băiat să-şi plece capul pentru a-şi ascunde lacrimile.

Musashi scrise un răspuns şi i-l dădu lui Nuinosuke.

— Am explicat totul în scrisoare, spuse el, dar te rog să-i transmiţi neapărat mulţumirile mele şi urările de sănătate.

Mai adăugă că nu era cazul să se îngrijoreze. Va ajunge la Funashima în timp util.

Nemaiavînd altceva de făcut, plecară. Iori nu-i adresă nici o vorbă lui Musashi, şi nici Musashi lui. Dar comunicară din priviri. Legătura puternică dintre profesor şi elev se citea cu uşurinţă în ochii lor.

În timp ce Sado citea răspunsul lui Musashi, chipul i se lumină. Scrisoarea avea următorul conţinut:

„Cele mai calde mulţumiri pentru oferta pe care mi-aţi făcut-o. Eu nu mă consider demn de o asemenea cinste. În plus, cred că nu trebuie să accept. Vă rog să vă gîndiţi la faptul că Kojirō este adversarul meu şi el va folosi o barcă pe care seniorul Tadatoshi însuşi i-o pune la dispoziţie. Dacă eu aş merge cu barca dumneavoastră, asta ar însemna că dumneavoastră sînteţi împotriva seniorului. Consider că nu e cazul să faceţi nici un gest în interesul meu.

Aş fi vrut să vă spun toate acestea mai devreme, dar ştiam că veţi insista să mă ajutaţi. Decît să vă implic, am preferat să trag la Tarōzaemon acasă. Voi putea folosi unul din vasele lui ca să ajung la Funashima, la ora pe care o consider potrivită. Vă rog să fiţi încredinţat de lucrul acesta”.

Profund impresionat, Sado privi tăcut scrisoarea. Era o scrisoare frumoasă, modestă, plină de sensibilitate, bine gîndită, şi acum se simţea ruşinat de toată agitaţia lui de cu o zi în urmă.

— Nuinosuke!

— Da, stăpîne.

— Ia scrisoarea aceasta şi arată-i-o lui Magobeinojō şi camarazilor săi, precum şi tuturor celor pe care i-ar putea interesa.

Abia plecă Nuinosuke, că şi intră un slujitor şi zise:

— Dacă v-aţi terminat treburile, domnule, ar trebui să vă pregătiţi de plecare.

— Da, bineînţeles, dar mai e suficient timp, răspunse Sado liniştit.

— Nu mai e vreme. Kakubei a şi plecat.

— Îl priveşte. Iori, vino aici.

— Ce doriţi, stăpîne?

— Eşti bărbat, Iori?

— Aşa cred.

— Crezi că te poţi abţine să nu plîngi, orice s-ar întîmpla?

— Da, stăpîne.

— În ordine, atunci poţi veni cu mine la Funashima. Vei fi slujitorul meu. Dar nu uita un lucru, s-ar putea să trebuiască să aducem cadavrul lui Musashi cu noi. Şi atunci te-ai putea abţine?

— Da, stăpîne. Jur.

Nici nu ieşi bine Nuinosuke pe poartă, că-l şi opri o femeie prost îmbrăcată.

— Scuzaţi-mă, domnule, sînteţi de-al casei?

Nuinosuke o privi cu suspiciune.

— Ce doreşti?

— Vă rog să mă iertaţi. Aşa cum arăt, nici n-ar trebui să stau în faţa porţii dumneavoastră.

— Păi, şi-atunci de ce stai?

— Voiam să întreb… în legătură cu încăierarea de azi. Lumea zice că Musashi a fugit. E adevărat?

— Femeie fără minte ce eşti! Cum îndrăzneşti? Vorbeşti doar despre Miyamoto Musashi. Crezi că ar face el una ca asta? Aşteaptă pînă la ora opt şi-o să vezi. Tocmai l-am văzut pe Musashi.

— L-aţi văzut?

— Cine eşti?

Ea îşi plecă privirile.

— O cunoştinţă de-a lui Musashi.

— Hmm! Şi-atunci de ce pleci urechea la zvonuri neîntemeiate? Bine, fie… Deşi mă grăbesc, am să-ţi arăt o scrisoare de la Musashi.

I-o citi cu voce tare, fără să-l observe pe bărbatul cu ochii înlăcrimaţi care se uita peste umărul lui. Cînd îl zări, îşi scutură umărul, respingîndu-l şi întrebă:

— Cine eşti? Unde te trezeşti?

Ştergîndu-şi lacrimile, bărbatul făcu timid o plecăciune.

— Vă rog să mă scuzaţi. O însoţesc pe femeia aceasta.

— Soţul ei?

— Da, domnule. Vă mulţumesc că ne-aţi arătat scrisoarea. Mă simt de parcă l-aş fi văzut pe Musashi cu ochii mei. Tu nu, Akemi?

— Ba da. Mi-e mult mai bine. Hai să căutăm un loc de unde să putem vedea.

Mînia lui Nuinosuke se risipi.

— Dacă mergeţi în vîrful dealului acela de lîngă mal, puteţi vedea Funashima. Senin cum e azi, veţi distinge şi bancul de nisip.

— Ne pare rău că v-am reţinut. Vă grăbeaţi. Vă rog să ne iertaţi.

Cînd porniră, Nuinosuke le zise:

— Staţi o clipă… Cum vă cheamă? Dacă nu vă deranjează, aş vrea să ştiu.

Ei se întoarseră şi îi făcură cîte o plecăciune.

— Numele meu e Matahachi. M-am născut în acelaşi sat cu Musashi.

— Pe mine mă cheamă Akemi.

Nuinosuke dădu din cap şi plecă.

Se uitară după el cîteva clipe, schimbară o privire şi porniră repede spre deal. De acolo, vedeau insula Funashima, printre celelalte insule, cu munţii Nagato pe fundal. Întinseră nişte rogojini şi se aşezară.

Valurile se agitau sub ei şi cîteva ace de pin pluteau prin aer. Akemi îşi luă copilul din spate şi începu să-l alăpteze. Matahachi, cu mîinile pe genunchi, privea fix peste ape.

Căsătoria

Nuinosuke se duse mai întîi acasă la Magobeinojō, îi arătă scrisoarea şi îi povesti ce se întîmplase. Plecă apoi imediat, fără să accepte nici măcar o ceşcuţă de ceai, şi se mai opri în fugă la alte cinci case.

Sus, pe ţărm, îşi găsi şi el un loc în spatele unui copac şi privi mulţimea care se scurgea întruna, de dimineaţa devreme. Cîteva echipe de samurai plecaseră deja spre Funashima – cei care curăţau terenul, martorii, paza –, fiecare grup în altă barcă. Pe ţărm o altă barcă era pregătită pentru Kojirō. Tadatoshi o comandase special pentru acea ocazie. Lemnul ars proaspăt şi toate accesoriile aşijderea.

Numărul celor care-l petreceau pe Kojirō se ridica la vreo sută. Nuinosuke îi recunoscu pe cîţiva ca fiind prieteni ai samuraiului; pe mulţi alţii nu-i ştia.

Kojirō îşi termină ceaiul şi ieşi din biroul împuternicitului special, însoţit de demnitari. Îşi încredinţă prietenilor căluţul favorit şi el o luă pe jos, pe plajă, spre barcă. Tatsunosuke mergea chiar în urma lui. Mulţimea se împărţi, tăcută, pe două rînduri şi îi făcu loc să treacă. Văzînd cum era îmbrăcat Kojirō, mulţi îşi imaginau că ei înşişi urmau să participe la luptă.

Purta un chimonou de mătase cu mîneci strîmte, de un alb imaculat, cu un model în relief; peste el, o mantie fără mîneci, de un roşu aprins. *Hakama* din piele, de culoare roşie, de genul celor care se strîngeau sub genunchi. Sandalele fuseseră uşor umezite ca să nu alunece. Pe lîngă sabia scurtă pe care o avea la el întotdeauna, mai purta şi Sabia de Bizen, pe care n-o mai folosise de cînd devenise persoană oficială în Casa Hosokawa. Faţa, cu pometţii proeminenţi, un adevărat exemplu de sînge rece, era de un alb ce contrasta puternic cu roşul mantiei. Kojirō avea astăzi ceva măreţ, ceva frumos în el.

Nuinosuke băgă de seamă că zîmbetul lui era liniştit şi încrezător. Împărţind zîmbete în dreapta şi-n stînga, părea fericit şi senin.

Kojirō păşi în barcă. Tatsunosuke, imediat după el. Erau doi oameni în echipaj, unul la proră şi altul la vîsle. Amayumi stătea cuibărit pe pumnul lui Tatsunosuke.

După ce se îndepărtară de mal, vîslaşul îşi mişcă braţele cu lovituri mari, domoale şi vasul cel mic prinse a aluneca încet, înainte.

Speriat de ţipetele mulţimii, şoimul dădea din aripi.

Susţinătorii lui Kojirō se împărţiră în grupuri mici şi începură să se împrăştie încet, uimiţi de calmul lui Kojirō şi dorindu-i din tot sufletul să cîştige mai ales această luptă.

„Trebuie să mă întorc”, se gîndi Nuinosuke, amintindu-şi de responsabilitatea ce-i revenea ca Sado să plece la timp. Cînd se întoarse, zări o fată. Omitsu se lipise de un copac şi plîngea.

Simţind că nu se cade să se uite la ea, Nuinosuke îşi întoarse privirile şi plecă fără nici un zgomot. După ce ajunse în stradă, mai aruncă o privire de rămas-bun bărcii lui Kojirō, şi apoi fetei.

„Fiecare are o viaţă publică şi una particulară”, se gîndi el. „Îndărătul întregii fanfaronade, o femeie plînge cu disperare.”

Pe barcă, Kojirō îi ceru lui Tatsunosuke să-i dea şoimul şi întinse mîna stîngă. Tatsunosuke îl transferă pe Amayumi pe pumnul lui şi se dădu respectuos la o parte.

Curentul era favorabil. Ziua, minunată – cerul, senin, apa, cristalină. Doar valurile erau puţin prea mici. De cîte ori săltau peste marginea bărcii, şoimul, parcă gata de luptă, îşi zburlea penele.

Cînd ajunseră la jumătatea drumului spre insulă, Kojirō îi dezlegă sfoara de la picior şi dădu drumul păsării în aer, spunîndu-i:

— Du-te înapoi la castel.

De parcă pornise la vînătoare, Amayumi atacă o pasăre în zbor, trimiţînd în jos un mănunchi de pene albe. Dar pentru că stăpînul nu-l chemă la el, se lăsă deasupra insulelor, apoi se înălţă spre cer şi dispăru.

După ce dădu drumul şoimului, Kojirō începu să se descotorosească de talismanele budiste şi shintoiste, precum şi de bileţelele strecurate de suporterii lui; le aruncă în mare unul cîte unul, descotorosindu-se pînă şi de cămaşa de bumbac cu broderie, oferită de mătuşa lui.

— Acum, zise el încet, mă pot relaxa.

Pentru că înfrunta o situaţie pe viaţă şi pe moarte, nu voia să se lase copleşit de amintiri sau personalităţi. I-ar fi stat ca un bolovan pe inimă toate acele lucruri care-i aminteau de cei ce se rugau pentru victoria lui. Urările lor de bine, indiferent cît erau de sincere, mai mult îl împiedicau decît îl ajutau.

Acum nu conta decît el şi nimic altceva.

Briza sărată îi mîngîia chipul tăcut. Privirea i se fixase pe pinii verzi de pe insula Funashima.

La Shimonoseki, Tarōzaemon trecu de cîteva ori pe lîngă bărcile aflate pe plajă şi apoi intră în biroul lui.

— Sasuke! strigă el. Nu l-aţi văzut pe Sasuke?

Sasuke era unul dintre cei mai tineri angajaţi, dar şi unul din cei mai isteţi. Îl folosea ca slujitor în casă, dar mai lucra şi la birouri din cînd în cînd.

— Bună dimineaţa! îi ură lui Tarōzaemon şeful, ieşind din biroul de contabilitate. Sasuke a fost pe aici adineauri.

Se întoarse către un funcţionar şi îi spuse:

— Du-te şi caută-l pe Sasuke, repede!

Apoi începu să-i prezinte lui Tarōzaemon situaţia afacerilor la zi, dar negustorul i-o reteză scurt, scuturînd din cap de parcă ar fi alungat un ţînţar:

— Vreau să ştiu dacă l-a căutat cineva pe Musashi.

— A fost cineva azi-dimineaţă.

— Mesagerul de la Nagaoka Sado? Despre el ştiu. Altcineva?

Şeful îşi frecă bărbia.

— Păi, eu personal nu l-am văzut, dar mi s-a spus că a venit aseară un bărbat cam jegos, cu căutătură aspră. Purta un par lung din lemn de stejar şi a întrebat de „*Sensei* Musashi”. Abia au reuşit să scape de el.

— Cineva a trăncănit. Şi doar le-am spus cît e de important să păstrăm secretul!

— Ştiu. Le-am spus şi eu, foarte clar şi răspicat. Dar n-avem ce face cu tinerii ăştia. Ei se simt foarte importanţi pentru că Musashi e aici!

— Cum aţi scăpat de omul acela?

— Sōbei i-a spus că e o greşeală la mijloc, că se înşală, că Musashi n-a fost niciodată aici. În cele din urmă a plecat, dar nu ştiu dacă ne-a crezut sau nu. Sōbei a observat că îl aşteptau doi sau trei oameni, printre care o femeie.

Sasuke veni de la chei.

— M-aţi chemat, stăpîne?

— Da. Voiam să mă asigur că eşti gata. Ştii cît e de important!

— Îmi dau seama. M-am trezit dinainte de răsăritul soarelui. M-am spălat cu apă rece şi mi-am pus lenjerie nouă, albă, din bumbac.

— Bravo! Barca e gata, aşa cum ţi-am spus aseară?

— Păi, n-am avut mare lucru de făcut. Am ales-o pe cea mai rapidă şi mai curată, am presărat sare şi am măturat-o bine peste tot. Sînt gata de plecare.

— Unde-i barca?

— Pe mal, cu celelalte.

Tarōzaemon cugetă o clipă şi-apoi zise:

— Mai bine am muta-o de acolo. Vede prea multă lume cînd pleacă Musashi. El nu doreşte acest lucru. Du-o la pinul cel mare, care se numeşte Pinul Heike. Pe-acolo nu prea trece lume.

— Da, stăpîne.

Birourile, de obicei înţesate de lume, păreau acum aproape părăsite. Tarōzaemon era nervos şi ieşi în stradă. Şi aici, şi la Moji, pe malul celălalt, oamenii îşi luaseră zi liberă – samurai de pe feudele vecine, *rōnin*-i, cărturari, fierari, armurieri, lăcuitori, preoţi, orăşeni de toate categoriile, cîţiva ţărani de pe la gospodăriile din apropiere; femei parfumate, cu feţele acoperite de voaluri şi cu pălării mari, de călătorie; nevestele pescarilor cu copii în spinare sau cu ei de mînă. Toată lumea mergea în aceeaşi direcţie, încercînd în zadar să ajungă cît mai aproape de insulă, sau măcar într-un punct din care să poată vedea bine.

„Înţeleg ce simte Musashi”, se gîndi Tarōzaemon. N-ar suporta să fie atacat de privirile acestei gloate pentru care lupta nu este decît un spectacol.

Se întoarse acasă şi găsi totul curat şi pus la punct. În camera ce dădea spre plajă, parcă se reflectau valurile pe tavan.

— Unde-ai fost, tată? Te-am căutat.

Otsuru intră cu ceaiul.

— Pe-aici.

Ridică ceşcuţa cu ceai şi privi în ea, dus pe gînduri.

Otsuru venise să stea puţin cu iubitul ei tată. Din întîmplare, călătorise de la Sakai pe acelaşi vas cu Musashi, şi descoperise că amîndoi aveau legături cu Iori. Cînd Musashi venise la

Tarōzaemon să-i mulţumească pentru că avusese grijă de băiat, negustorul insistase ca Musashi să stea la el şi îi spusese lui Otsuru să aibă grijă de musafir.

Cu o noapte în urmă, în timp ce Musashi stătuse de vorbă cu gazda, Otsuru rămăsese în camera alăturată şi cususe lenjerie nouă, pe care el şi-o dorea pentru ziua luptei. Ea îi pregătise un chimonou negru, nou, din care urma să scoată aţa cu care însăilase cutele, ca să stea frumos pînă cînd va fi îmbrăcat.

Lui Tarōzaemon îi trecu prin minte că Otsuru s-ar fi îndrăgostit de Musashi. Avea o privire îngrijorată şi părea că o frămîntă ceva serios.

— Otsuru, unde-i Musashi? I-ai servit micul dejun?

— O, da. De mult după aceea, a închis uşa camerei lui.

— Se pregăteşte, probabil.

— Nu, nu încă.

— Ce face?

— Am impresia că pictează.

— Acum?

— Da.

— Hmm! A vorbit despre pictură şi l-am întrebat dacă n-ar vrea să-mi picteze ceva. Nu trebuia să-i fi spus aşa ceva.

— A zis că termină înainte de plecare. Vrea să picteze şi pentru Sasuke.

— Sasuke? răsună întrebarea lui Tarōzaemon ca un ecou.

Era din ce în ce mai nervos.

— Nu ştie că-i tîrziu? De-ai vedea ce se mai înghesuie lumea pe străzi!

— După expresia feţei, pare a fi uitat de încăierare.

— Păi, nu-i momentul să picteze. Du-te şi spune-i. Fii politicoasă, dar spune-i că pictura mai poate aştepta.

— De ce eu? Eu n-aş…

— Şi de ce nu?

I se confirma bănuiala că fata se îndrăgostise de Musashi. Fiica şi tatăl comunicau în tăcere, dar perfect. O dojeni cu blîndeţe:

— Copil prost ce eşti! De ce plîngi?

Se ridică şi porni spre camera lui Musashi.

Musashi stătea în genunchi, tăcut, de parcă medita, cu pensula şi cerneala lîngă el. Terminase deja o pictură – un bîtlan sub o salcie. Hîrtia din faţa lui era goală încă. Se gîndea ce să

deseneze. Sau mai exact încerca să-şi creeze starea de spirit necesară pentru a vedea tabloul în minte sau pentru a şti ce tehnică urma să folosească.

El considera hîrtia albă ca fiind marele univers al inexistenţei. O singură trăsătură de pensulă va da naştere existenţei. Putea evoca ploaia sau vîntul, dar, orice desena, inima lui avea să rămînă pentru totdeauna în acea pictură. Dacă inima-i era grea, starea sa se va transmite; dacă era indiferent, tot aşa va fi şi pictura. Dacă voia să facă doar paradă de măiestrie, lucrul acesta nu va putea fi ascuns. Trupurile oamenilor se şterg, dar cerneala dăinuie.

Imaginea din inima lui va continua să respire şi după ce el nu va mai fi.

Gîndurile îi stăteau în cale. Era pe punctul de a păşi în universul inexistenţei, de a-şi lăsa inima să grăiască independent de el, eliberat de atingerea propriei mîini. Încerca să fie gol, aşteptînd starea aceea sublimă în care inima e capabilă să comunice nestingherită cu universul.

Zgomotul străzii nu ajungea pînă în camera lui. Părea să fie complet rupt de încăierarea din ziua aceea. Era conştient doar de mişcările tremurătoare ale bambusului din grădina interioară.

— Pot să te deranjez?

Uşa din spatele lui se deschise fără zgomot şi Tarōzaemon îşi vîrî capul. I se părea nepotrivit, chiar nedrept să-l întrerupă, dar îşi făcu curaj şi zise:

— Îmi pare rău că te tulbur cînd văd cît de mult îţi place să pictezi.

— A, intraţi!

— A sosit momentul să pleci.

— Ştiu.

— Totul e pregătit. Toate lucrurile de care ai nevoie sînt în camera de alături.

— Sînteţi foarte amabil.

— Te rog, nu-ţi mai face griji din pricina picturilor. Le poţi termina cînd te întorci de la Funashima.

— O, nu-i nimic. Mă simt foarte proaspăt în dimineaţa aceasta. E un moment prielnic pentru pictat.

— Da, dar trebuie să te gîndeşti la plecare.

— Da, ştiu.

— Dacă ai nevoie de noi, strigă-ne. Sîntem gata să te ajutăm.

— Mulţumesc foarte mult.

Tarōzaemon se pregătea să plece, dar Musashi îl întrebă:

— La ce oră-i curentul favorabil?

— În anotimpul acesta, între şase şi opt dimineaţa e cel mai scăzut. Acum începe să crească iar.

— Mulţumesc, spuse Musashi absent, întorcîndu-şi din nou atenţia spre hîrtia albă.

Tarōzaemon închise încet uşa şi se întoarse spre salon. Se hotărîse să se aşeze şi să aştepte cu răbdare, dar după scurtă vreme era din nou agitat. Se ridică şi se foi cu paşi mari pe verandă, de unde se vedea curentul care pătrundea în strîmtoare. Apa avansa spre ţărm.

— Tată.

— Ce-i?

— E timpul să plece. I-am pregătit sandalele la ieşire.

— Nu e gata încă.

— Tot mai pictează?

— Da.

— Am crezut că o să reuşeşti să-l convingi să lase pictura.

— Ştie şi el cît e ceasul.

O bărcuţă trăsese în apropiere şi Tarōzaemon auzi că îl strigă cineva. Era Nuinosuke, care întreba:

— Musashi a plecat?

Cînd Tarōzaemon îi spuse că nu, Nuinosuke continuă precipitat:

— Vă rog să-i spuneţi să se pregătească să plece cît poate de repede. Kojirō a plecat deja. La fel şi seniorul Hosokawa. Stăpînul meu pleacă din Kokura chiar în clipa asta.

— Am să încerc.

— Vă rog! Poate par ca o bătrînă cicălitoare, dar trebuie să avem grijă să nu întîrzie. Ar fi păcat să se facă de ruşine. Vîsli mai departe, lăsîndu-i pe cei doi să se frămînte pe verandă. Ei numărau secundele, privind din cînd în cînd spre cămăruţa din spate, de unde nu se auzea nici un zgomot.

Imediat după aceea sosi o altă barcă de la Funashima, care fusese trimisă să-l grăbească pe Musashi.

Musashi deschise ochii cînd auzi *shōji*-ul deschizîndu-se. Otsuru n-a trebuit să-şi anunţe prezenţa. Cînd îi spuse despre barca de la Funashima, el dădu din cap şi zîmbi politicos.

— Înţeleg, îi spuse şi ieşi din cameră.

Otsuru îşi coborî privirile spre locul unde stătuse el. Hîrtia era încărcată de cerneală. La început, pictura arăta ca un nor nedefinit, dar îşi dădu imediat seama că era un „peisaj frînt”. Nu se uscase încă.

— Te rog, dă-i tabloul acela tatălui tău, strigă Musashi în timp ce se spăla. Şi celălalt, lui Sasuke.

— Mulţumim. Zău că nu trebuia…

— Îmi pare rău că nu vă pot oferi altceva mai bun pentru cît de mult v-am deranjat, dar sper că tatăl tău îl va păstra ca amintire.

Otsuru îi răspunse gînditoare:

— Vino deseară neapărat şi stai de vorbă cu tata, ca aseară.

Auzind foşnetul hainelor în camera alăturată, Otsuru se bucură.

În sfîrşit se îmbrăca. Iar tăcere, şi apoi desluşi că vorbea cu tatăl ei. Conversaţia fu scurtă, doar cîteva vorbe. Intră în camera lui şi văzu că-şi împăturise frumos lucrurile vechi şi le pusese într-o cutie, în colţul camerei. O copleşi un sentiment de profundă singurătate. Se aplecă şi îşi vîrî faţa în chimonoul călduţ încă.

— Otsuru! o strigă tatăl. Ce faci? Pleacă Musashi!

— Da, tată.

Îşi trecu degetele peste obraji şi peste pleoape şi ieşi în fugă.

Musashi ajunsese deja la poarta grădinii, pe care o alesese ca să scape de ochii curioşilor. Tatăl, fiica şi alţi patru sau cinci oameni din casă îl conduseră pînă la poartă. Otsuru era prea emoţionată ca să poată scoate vreun cuvînt. Cînd Musashi îşi întoarse ochii spre ea, Otsuru făcu o plecăciune, ca şi ceilalţi.

— Rămas-bun, spuse Musashi.

Apoi ieşi, zicîndu-le:

— Aveţi grijă de voi!

Cînd îşi ridicară capetele, el era deja departe.

Se uitară după el, dar Musashi nu-şi întoarse capul.

— Aşa-s samuraii, bombăni cineva. Pleacă, pur şi simplu. Fără discursuri, fără rămas-bun pompos, nimic.

Otsuru dispăru imediat. Cîteva minute mai tîrziu, tatăl ei se retrase în casă.

Pinul Heike străjuia singuratic la vreo două sute de metri mai sus, pe ţărm. Musashi o luă spre el, cu mintea limpede şi liniştită. Îşi lăsase gîndurile în cerneala pe care o consumase

pentru peisaj. Era grozav să pictezi, şi el îşi considera efortul încununat de succes.

Şi acum, spre Funashima. Porni calm, de parcă era vorba de o nouă călătorie. N-avea cum să ştie dacă se va mai întoarce vreodată, dar nu voia să se gîndească la asta. Cu ani în urmă, cînd, la vîrsta de douăzeci şi doi de ani, se apropiase de pinul cel mare de la Ichijōji, aştepta lupta cu înfrigurare, umbrit de sentimentul unei tragedii imediate şi ameninţătoare. Îşi apucase sabia singuratică cu foarte multă hotărîre. Acum nu simţea nimic.

Nu pentru că duşmanul de azi nu era tot atît de temut ca ceilalţi o sută cu care se confruntase. Departe de el gîndul acesta. Kojirō, care lupta singur, era un adversar mult mai periculos decît orice armată a şcolii Yoshioka. Musashi nu avea nici o îndoială că aceasta era lupta vieţii lui.

— *Sensei*!

— Musashi!

Musashi întoarse capul cînd le auzi vocile şi îi văzu pe cei doi alergînd spre el. O clipă, se simţi ameţit.

— Gonnosuke! exclamă el. Şi bunicuţa! Cum aţi ajuns aici?

Amîndoi, murdari din pricina călătoriei, îngenunchează în nisip în faţa lui.

— A trebuit să venim, spuse Gonnosuke.

— Am venit să te petrecem, spuse Osugi. Şi eu am venit să-ţi cer scuze.

— Scuze? Pentru ce?

— Pentru tot. Trebuie să te rog să mă ierţi.

O privi nedumerit. Cuvintele i se păreau ireale.

— De ce vorbeşti aşa, bunicuţo? S-a întîmplat ceva?

Osugi îşi împreună mîinile într-un gest implorator.

— Ce pot să spun? Am făcut atîtea răutăţi, nu trag nădejde că mă vei ierta pentru toate. A fost... totul a fost o greşeală mizerabilă. M-a orbit dragostea pentru fiul meu, dar acum ştiu adevărul. Te rog să mă ierţi.

El o privi fix o clipă, apoi îngenunche şi îi luă mîna. Nu îndrăzni să-şi ridice ochii de teamă să nu surprindă lacrimi în ei. Văzînd-o pe bătrînă căindu-se, se simţea şi el vinovat. Dar nutrea şi recunoştinţă. Mîna ei tremura; chiar şi a lui tremura uşor.

Nu îi trebui decît o clipă ca să-şi revină.

— Vă cred, bunicuţo. Vă sînt recunoscător că aţi venit. Acum pot întîmpina moartea fără nici un regret, intru în luptă cu sufletul împăcat şi cu inima uşoară.

— Deci, mă ierţi?

— Desigur, dacă mă iertaţi şi dumneavoastră pentru toate necazurile pe care vi le-am pricinuit cînd am fost copil.

— Sigur că te iert. Dar, să încheiem discuţia asta. Mai e cineva care are nevoie de ajutorul tău. Cineva care-i foarte, foarte tristă.

Se răsuci, invitîndu-l şi pe el să se întoarcă.

Sub pinul Heike, privindu-l timidă, cu chipul palid şi cu ochii umezi, stătea Otsū.

— Otsū! strigă el.

Într-o clipă a fost lîngă ea, neştiind cînd l-au şi purtat picioarele pînă acolo. Gonnosuke şi Osugi rămaseră pe loc, dorindu-şi să se evapore, pentru a lăsa plaja numai celor doi.

— Otsū, ai venit!

Nu găsea cuvinte care să înfrîngă prăpastia anilor, care să transmită sentimentul ce-i inundase întreaga fiinţă.

— Nu arăţi prea bine, Otsū. Eşti bolnavă?

El mormăia cuvintele de parcă erau nişte versuri izolate dintr-un poem lung.

— Un pic.

Cu ochii plecaţi, ea făcea eforturi să rămînă calmă, să-şi ţină firea. Momentul acesta – poate ultimul – nu trebuia prăpădit, irosit.

— Ai răcit? întrebă el. Sau e mai grav? Ce s-a întîmplat? Unde-ai fost în ultimele cîteva luni?

— M-am întors la Shippōji toamna trecută.

— Acasă?

— Da.

Ea îl privi drept în ochi. Făcea eforturi disperate să nu izbucnească în plîns.

— Dar o orfană ca mine n-are, de fapt, casă. Doar casa din inima mea.

— Nu mai spune aşa ceva. Doar vezi că şi Osugi şi-a deschis inima faţă de tine. Sînt foarte bucuros pentru asta. Trebuie să te însănătoşeşti şi să înveţi să fii fericită. De dragul meu.

— Sînt fericită acum.

— Da? Dacă eşti tu… sînt şi eu… Otsū…

Se aplecă spre ea. Otsū rămase ţeapănă, conştientă de prezenţa lui Gonnosuke şi a lui Osugi. Musashi, care uitase de ei, o înconjură cu braţele şi îşi frecă obrazul de al ei.

— Eşti atît de slabă… atît de slabă!

Era conştient de tristeţea ei.

— Otsū, te rog, iartă-mă. S-ar putea să-ţi par un om fără inimă, dar nu sînt, oricum nu în ceea ce te priveşte.

— Eu… ştiu lucrul acesta.

— Zău? Ştii?

— Da, dar, te rog, spune-mi o vorbă. Numai una. Spune-mi că sînt soţia ta.

— Ce rost are să-ţi spun ceva ce ştii deja.

— Dar… dar…

Suspina cu toată fiinţa, dar îşi adună forţele, îl luă de mînă şi strigă:

— Spune! Spune-mi că sînt soţia ta pentru toată viaţa.

El dădu din cap, încet, fără o vorbă. Apoi, îi luă degetele delicate, unul cîte unul, de pe braţul lui, şi se ridică.

— O soţie de samurai nu are voie să plîngă şi să-şi piardă firea cînd soţul ei pleacă la război. Rîzi, Otsū! Rîzi pentru mine. Desparte-te de mine cu un zîmbet. Poate aceasta-i ultima plecare a soţului tău.

Amîndoi ştiau că sosise momentul. O clipă, el o privi şi zîmbi. Apoi, spuse:

— Pe curînd.

— Da. Pe curînd.

Vru să-i întoarcă zîmbetul, dar nu reuşi decît să-şi stăpînească lacrimile.

— Rămas-bun!

El se întoarse şi porni cu paşi hotărîţi spre apă. Ei îi veni pe limbă un cuvînt de despărţire, dar nu îl putu rosti. Lacrimile o năpădiră. El nu se mai vedea.

O rafală de vînt sărat îl ciufuli. Chimonoul îi fîlfîia.

— Sasuke! Adu barca mai aproape!

Deşi aştepta de mai bine de două ore şi ştia că Musashi venise, Sasuke se uita în altă parte. Acum îl privi în faţă şi zise:

— Da, domnule.

Aduse barca cu cîteva mişcări puternice şi iuţi. Cînd atinse ţărmul, Musashi sări sprinten şi porniră în larg.

— Otsū! Stai!

Strigătul era al lui Jōtarō.

Otsū alerga ţintă spre apă. El se luă după ea. Uimiţi, Gonnosuke şi Osugi porniră şi ei în urmărire.

— Otsū! Stai! Ce faci?

— Nu fi proastă!

Ajungînd-o aproape în acelaşi timp, ei o cuprinseră cu braţele şi o ţinură strîns.

— Nu, nu! protestă ea, dînd din cap încet. Nu înţelegeţi.

— Ce… ce vrei să faci?

— Lăsaţi-mă singură.

Vocea îi era calmă.

Îi dădură drumul şi ea se îndepărtă, demnă, cîţiva metri. Îngenunche în nisip, aparent epuizată, dar îşi găsise iar forţele. Îşi îndreptă gulerul şi făcu o plecăciune către mica ambarcaţiune în care se afla Musashi.

— Du-te fără regrete, spuse ea.

Osugi îngenunche şi făcu o plecăciune. Apoi Gonnosuke. Apoi Jōtarō. După ce bătuse atîta drum de la Himeji, Jōtarō pierduse ocazia să vorbească cu Musashi, în ciuda faptului că-şi dorea din tot sufletul să-i spună o vorbă de despărţire. Se mai consolă la gîndul că partea lui de timp o folosise Otsū.

Sufletul din adîncuri

Cum fluxul era la maxim, apa trecea prin strîmtoare ca un torent înghiţit de o vîlcea îngustă. Vîntul bătea din spate şi barca zbura pe valuri. Sasuke părea mîndru; aştepta să fie lăudat pentru modul în care vîslea.

Musashi stătea în mijlocul bărcii, cu genunchii depărtaţi.

— Ne ia mult pînă acolo? întrebă el.

— Nu foarte mult, pentru că-i curentul bun, dar am întîrziat.

— Hm!

— E trecut bine de ora opt.

— Da, aşa se pare. La ce oră crezi că ajungem?

— Poate pe la zece, sau puţin după.

— Perfect.

Cerul pe care-l privea Musashi în ziua aceea – cerul pe care-l privea Ganryū – era de un albastru închis. Zăpada ce acoperea culmea muntelui Nagato arăta ca un steag alb pe cerul fără nori. Casele oraşului Mojigasaki şi faldurile muntelui Kazashi se distingeau foarte clar. Pe povîrnişurile dealurilor şi munţilor din apropiere, grupuri mari de oameni îşi concentrau privirile spre insulă.

— Sasuke, îmi dai mie asta?

— Ce anume?

— Vîsla aceasta ruptă de pe fundul bărcii.

— Eu n-am nevoie de ea. De ce vă trebuie?

— Are exact dimensiunea necesară, răspunse Musashi enigmatic.

Ţinu într-o mînă bucata de vîslă udă şi începu să o întoarcă pe toate părţile să verifice dacă era dreaptă. Era ciobită într-o parte.

Aşeză bucata de lemn pe genunchi şi, complet absorbit, începu să o îndrepte cu sabia cea scurtă. Sasuke aruncă o privire în urmă spre Shimonoseki, dar Musashi părea că uitase de cei pe care-i lăsase acolo. Oare aşa trebuia să meargă un

samurai la o luptă pe viaţă şi pe moarte? Pentru un orăşean ca Sasuke, atitudinea lui Musashi părea rece şi crudă.

Musashi termină de cioplit şi îşi scutură aşchiile de pe *hakama*.

— Ai ceva cu care m-aş putea înveli? întrebă el.

— Vă e rece?

— Nu, dar mă stropeşte.

— Găsiţi o haină căptuşită sub locul unde staţi.

Musashi luă veşmîntul şi îl aruncă pe umeri. Scoase apoi nişte hîrtie din chimonou şi începu să răsucească fiecare foaie. După ce obţinu mai mult de douăzeci de bucăţi, le puse cap la cap pentru a face două şnururi pe care le împleti apoi într-un *tasuki* – şnur cu care se legau mînecile chimonoului înaintea luptei. Sasuke auzise că e o adevărată artă să confecţionezi *tasuki* din hîrtie, transmisă din generaţie în generaţie, dar după cele văzute la Musashi, nu i se părea de loc complicat. Sasuke îi admiră îndemînarea şi graţia cu care îşi aruncă *tasuki* peste braţe.

— Aceea-i Funashima? întrebă Musashi, arătînd cu degetul.

— Nu, e insula Hikojima, parte dintr-un grup mai mare de insule. Funashima se află la vreo mie de metri spre nord-est. E uşor de recunoscut pentru că e plată şi arată ca un banc lung de nisip. Acolo, între Hikojima şi Izaki este strîmtoarea Ondo. Probabil aţi auzit de ea.

— Deci spre vest e Dairinoura, din provincia Buzen.

— Exact.

— Îmi amintesc acum. În aceste golfuri şi insule a cîştigat Yoshitsune bătălia împotriva lui Heike.

Sasuke devenea din ce în ce mai nervos cu fiecare nouă lovitură de vîslă. Îl trecea o transpiraţie rece; inima îi palpita. I se părea sinistru că vorbeşte despre lucruri atît de lipsite de importanţă. Cum poate un bărbat, pe care-l aşteaptă o luptă aşa de grea, să fie atît de calm?

Va fi o luptă pe viaţă şi pe moarte; nu era nici o îndoială. Oare îşi va mai duce pasagerul înapoi, la ţărm? Sau doar un cadavru mutilat? Cine ştie? Musashi, se gîndea Sasuke, era ca un nor alb ce plutea pe cer.

Nu era întrebarea lui Musashi, pentru că el nu se gîndea, de fapt, la nimic. Nu se simţea decît puţin plictisit.

Se uită peste marginea bărcii la apa albastră, învolburată. Era adîncă, foarte adîncă, şi plină de viaţă. Dar apa nu are o formă fixă, determinată. Oare omul nu se putea bucura de viaţă veşnică pentru că are o formă fixă, determinată? Nu începe oare viaţa adevărată acolo unde forma tangibilă s-a pierdut?

În ochii lui Musashi, viaţa şi moartea erau doar vorbe aruncate în vînt. Simţea că i se face pielea de găină, nu din pricina apei reci, ci pentru că trupul lui avea o presimţire. Deşi mintea i se ridicase deasupra vieţii şi a morţii, trupul şi mintea nu voiau să cadă de acord. Cînd fiecare por din trupul său şi mintea uitau, nu mai rămînea nimic înlăuntrul lui decît apa şi norii.

Treceau pe lîngă golfuleţul Teshimachi de pe Kikojima. Nu se vedeau, dar pe ţărm erau vreo patruzeci de samurai care-i urmăreau cu privirea. Toţi erau suporteri de-ai lui Ganryū şi majoritatea slujeau Casa Hosokawa. Nesocotind ordinele lui Tadatoshi, ei ajunseră acolo cu două zile mai devreme. În caz că Ganryū cădea înfrînt, ei erau pregătiţi să se răzbune.

În dimineaţa respectivă, cînd sosiseră pe insula Funashima, Nagaoka Sado, Iwama Kakubei şi alţi însărcinaţi cu ordinea descoperiseră acest grup de samurai, îi dojeniseră aspru şi le ordonaseră să plece pe Hikojima. Dar pentru că majoritatea demnitarilor ţineau cu ei, scăpaseră nepedepsiţi. O dată plecaţi de pe Funashima, demnitarii nu mai erau răspunzători de faptele lor.

— Eşti sigur că-i Musashi? întrebă unul dintre ei.

— Trebuie să fie el.

— E singur?

— Aşa se pare. Are o haină, sau ceva asemănător, pe umeri.

— Poate e îmbrăcat în armură uşoară şi vrea s-o ascundă.

— Hai să mergem!

Dornici de luptă, se strînseră în bărci şi se aşezară la pîndă. Toţi erau înarmaţi cu săbii, dar pe fundul fiecărei bărci se afla o lance lungă.

— Vine Musashi!

Strigătul se auzi pe Funashima doar cîteva momente mai tîrziu.

Freamătul valurilor, foşnetul pinilor şi al arbuştilor se împleteau gingaş. Insula cea mică avea un aer părăsit încă de dimineaţă, în ciuda prezenţei demnitarilor. Un nor alb din

direcţia Nagato atinse în treacăt soarele, lăsînd o umbră asupra frunzelor şi copacilor. Norul trecu şi strălucirea reveni.

Era o insulă foarte mică. În capătul de nord se afla o colină acoperită cu pini. În partea de sud, terenul era neted, la o înălţime pe jumătate cît colina, apoi intra brusc în apă.

Un coviltir fusese agăţat între copaci, la oarecare distanţă de ţărm. Demnitarii şi ajutoarele aşteptau liniştiţi, ca să nu-i lase lui Musashi impresia că erau de partea luptătorului de acolo.

Trecuseră două ore peste timpul stabilit şi începeau să-şi manifeste îngrijorarea şi nemulţumirea. De două ori trimiseseră vase rapide pentru a-l grăbi pe Musashi.

Observatorul de pe stîncă dădu fuga la demnitari şi le spuse:

— El e! Fără nici o îndoială.

— Chiar a venit? întrebă Kakubei, ridicîndu-se fără să vrea şi încălcînd astfel, grav, eticheta. Ca martor oficial, el ar fi trebuit să rămînă rezervat. Starea lui de agitaţie era însă firească şi alţii din grupul lui procedară la fel, ridicîndu-se.

Dîndu-şi seama de gafa pe care o făcuse, Kakubei se aşeză la loc şi îi îndemnă şi pe ceilalţi să se aşeze. Era foarte important să nu-şi manifeste în nici un fel preferinţa pentru Ganryū, oricum nu pe faţă. Kakubei aruncă o privire spre locul unde aştepta Ganryū. Tatsunosuke atîrnase de copaci o draperie cu blazonul ce reprezenta o genţiană. Lîngă draperie era o găleată din lemn şi un polonic cu mîner din lemn lîngă ea. Ganryū, nerăbdător de atîta aşteptare, ceruse să bea apă şi acum se odihnea la umbra draperiei.

Nagaoka Sado stătea dincolo de Ganryū şi puţin mai sus. Era înconjurat de gărzi şi slujitori, cu Iori lîngă el. Cînd sosi observatorul cu vestea, băiatul păli. Parcă nici buzele nu mai aveau culoare. Sado stătea în poziţie oficială, drept şi nemişcat. Coiful i se mişcă uşor spre dreapta, de parcă se uita la mîneca chimonoului. Îl strigă pe Iori foarte încet.

— Da, stăpîne.

Iori făcu o plecăciune pînă la pămînt, înainte de a privi pe sub coiful lui Sado. Incapabil să-şi stăpînească emoţia, tremura din cap pînă-n picioare.

— Iori, spuse Sado, privindu-l pe băiat fix în ochi. Uită-te atent la tot ce se petrece. Să nu-ţi scape absolut nimic. Nu uita că Musashi şi-a propus să te înveţe exact ceea ce vei vedea acum.

Iori dădu din cap. Ochii îi străluceau ca nişte scîntei pe cînd fixa stînca. Felul cum se spărgeau valurile de ea îi lua vederea. Era cu două sute de metri mai încolo, aşa că îi va fi imposibil să vadă mişcările mici şi să simtă respiraţia luptătorilor. Dar Sado nu dorea ca el să urmărească aspectele tehnice. Era vorba de momentul impresionant în care samuraiul pătrundea în lupta pe viaţă şi pe moarte. Acesta îi va rămîne în minte şi îşi va pune amprenta pentru toată viaţa.

Iarba se unduia. Insecte verzui ţîşneau ici şi colo. Un fluture mic şi gingaş zbură prin iarbă şi apoi nu se mai văzu.

— E aproape, şopti Iori cu suflarea tăiată.

Barca lui Musashi se apropia încet de stîncă. Era aproape ora zece.

Ganryū se ridică şi se îndreptă calm spre movila din spatele locului de aşteptare. Se plecă în faţa demnitarilor din dreapta şi din stînga şi păşi liniştit prin iarbă, spre ţărm.

Cu cît barca se apropia de mal, valurile se micşorau pînă la simple ondulaţii care clipoceau. Musashi vedea fundul mării prin apa limpede şi albastră.

— Unde să opresc? întrebă Sasuke, modificînd bătaia vîslei şi scrutînd ţărmul din priviri.

— Intră cît mai aproape.

Musashi îşi aruncă haina de pe umeri.

Barca înainta acum şi mai încet. Sasuke nu-şi putea aduna forţele ca să vîslească mai tare; braţele de-abia i se mişcau, parcă fără vlagă. Fundul bărcii scrîşnea.

— Sasuke!

— Da, ce doriţi?

— Aici e mai bine. Nu-i nevoie să te apropii mai mult. Doar nu vrei să-ţi strici barca! În plus, curentul îţi va fi prielnic dacă te întorci acum.

Sasuke îşi fixă privirile pe un pin înalt şi subţire, izolat. Sub el, vîntul se juca cu o mantie roşie, strălucitoare.

Sasuke tocmai voia să i-o arate, dar Musashi îşi zărise deja adversarul. Fără să-l slăbească din ochi pe Ganryū, Musashi scoase un prosopel roşiatic din *obi*, îl împături în patru, pe lungime, şi îşi prinse părul bătut de vînt. Îşi mută apoi sabia scurtă în partea din faţă a *obi*-ului. Îşi scoase sabia lungă şi o puse pe fundul bărcii, acoperind-o cu rogojini din stuf. În mîna dreaptă ţinea sabia de lemn pe care şi-o făcuse din vîsla ruptă.

— E cam departe, spuse Sasuke.

În faţa lor mai erau vreo şaizeci de metri de apă. Sasuke făcu cîteva mişcări mai lungi şi barca ţîşni înainte, urcîndu-se pe un banc. Chila se cutremură.

În clipa aceea, cu *hakama* ridicată de ambele părţi, Musashi sări în mare, aterizînd atît de uşor, încît abia se auzi plescăitul apei. O luă cu paşi mari spre linia apei, despicînd stropii cu sabia de lemn.

Cinci paşi. Zece paşi. Sasuke dădu drumul vîslei, privind în jur uimit, parcă neînţelegînd ce se întîmplă.

În timp ce Ganryū se îndepărta de pin ca un steag roşu, teaca lui lustruită sclipea în lumina soarelui.

Sasuke îşi aminti de coada unei vulpi argintii. „Grăbeşte-te!” Cuvîntul îi trecu prin minte, dar Ganryū era deja la marginea apei. Convins că Musashi a păţit-o, Sasuke nu mai fu în stare să privească. Se aruncă cu faţa-n jos în barcă, dîrdîind şi tremurînd, ascunzîndu-şi faţa de parcă el era cel care urma să fie tăiat în două dintr-o clipă în alta.

— Musashi!

Ganryū îşi înfipse hotărît picioarele în nisip, nefiind dispus să cedeze un milimetru.

Musashi se opri şi rămase nemişcat, în bătaia apei şi a vîntului. Un zîmbet vag îi apăru în colţul gurii.

— Kojirō, spuse el liniştit.

În ochii lui se citea o cruzime nepămîntească, o forţă care ameninţa să-l expună pe Kojirō, inexorabil, pericolului şi distrugerii. Valurile îi spălau sabia de lemn.

Ochii lui Ganryū scăpărau scîntei. În pupile îi ardea o flacără însetată de sînge, ca un mănunchi de curcubeie de o intensitate vehementă, căutînd să înspăimînte şi să slăbească forţele.

— Musashi!

Nici un răspuns.

— Musashi!

În depărtare marea vuia înfiorător; valurile clipoceau şi susurau la picioarele celor doi luptători.

— Iar ai întîrziat! Asta-i strategia ta! Pe mine nu mă deranjează, dar mă dezgustă. Ai întîrziat două ore. Eu am venit la opt, aşa cum am promis. Te aştept de atunci.

Musashi nu răspunse.

— Ai făcut acelaşi lucru şi la Ichijōji şi înainte de asta, la Rengeōin. Încerci să slăbeşti forţa adversarului, lăsîndu-l intenţionat să aştepte. Şiretlicul acesta nu ţine la Ganryū. Acum pregăteşte-te sufleteşte şi înaintează curajos, să nu rîdă de tine viitoarele generaţii. Înaintează şi luptă, Musashi!

Capătul tecii se ridică mult în spatele lui, pe cînd îşi scotea Sabia de Bizen. Cu mîna stîngă îşi desprinse teaca şi o aruncă în apă.

Aşteptînd doar venirea şi retragerea unui singur val, Musashi i se adresă cu voce calmă:

— Ai pierdut, Kojirō.

— Ce?

Ganryū se cutremură pînă în adîncul fiinţei.

— Lupta s-a dat. Ţi-am spus că eşti învins.

— Ce tot vorbeşti?

— Dacă erai sigur că o să cîştigi, nu-ţi aruncai teaca. Ţi-ai aruncat în apă viitorul, viaţa.

— Vorbe! Prostii!

— Păcat, Kojirō! Eşti gata să cazi? Ai vrea să se petreacă mai repede?

— Hai… Înainte, ticălosule!

— H-o-o-o!

Strigătul lui Musashi şi vuietul apei păreau că se înalţă într-un crescendo.

Păşind în apă, cu Sabia de Bizen deasupra capului, Ganryū îl privea pe Musashi drept în ochi. Un val alb mătură nisipul exact în clipa în care Musashi fugea pe ţărm, în stînga lui Ganryū. Ganryū îl urmă.

Picioarele lui Musashi părăsiră apa şi atinseră nisipul chiar în clipa în care sabia lui Ganryū – întregul lui trup – se repeziră la el ca un peşte zburător. Cînd Musashi simţi că Sabia de Bizen se îndreapta spre el, trupul lui tocmai termina de executat mişcarea ce îl scosese din apă, puţin aplecat în faţă.

Ţinea sabia de lemn cu ambele mîini, întinsă spre dreapta în spate, parţial ascunsă. Mulţumit de poziţia sa, mormăi un sunet de-abia auzit, pe care vîntul îl purtă la urechile lui Ganryū. Apăruse Sabia de Bizen, pe punctul de a executa lovitura de jos, dar ezită şi se opri. La nouă metri de Musashi, Ganryū îşi schimbă direcţia, sărind sprinten spre dreapta.

Cei doi se priviră în ochi. Musashi, la doi sau trei paşi de apă, avea marea în spate. Ganryū stătea cu faţa la el, ţinînd sabia sus cu ambele mîini.

Lupta îi absorbise cu totul şi nu vedeau nimic în jurul lor.

Scena bătăliei era un vid imens. Dar în punctele de aşteptare şi dincolo de vuietul valurilor, nenumăraţi oameni îşi ţineau răsuflarea.

Deasupra lui Ganryū planau rugăciunile şi speranţele celor care credeau în el şi-i doreau să trăiască; deasupra lui Musashi, celelalte.

Ale lui Sado şi Iori, pe insulă.

Ale lui Otsū, Osugi şi Gonnosuke, pe plaja de la Shimonoseki.

Ale lui Akemi şi Matahachi, pe dealul din Kokura.

Toate rugăciunile lor erau îndreptate spre cer.

Aici, speranţele, rugăciunile şi zeii nu erau de nici un folos, după cum nu era nici şansa. Exista doar un vid, impersonal şi imparţial.

Este oare acest vid atît de greu de atins de cel binecuvîntat cu viaţă expresia perfectă a minţii care s-a ridicat deasupra gîndului şi a depăşit limitele raţiunii?

Cei doi vorbeau fără să rostească un cuvînt. În clipa aceea, fiecare din ei deveni conştient de prezenţa celuilalt. Toţi porii le erau îndreptaţi, ca nişte ace, spre adversar.

Muşchi, carne, unghii, păr, chiar sprîncene – toate elementele trupului care fac parte din viaţă – se uniseră într-o singură forţă împotriva duşmanului, apărînd organismul viu din care făceau parte. Doar mintea se contopise cu universul, netulburată, ca reflectarea lunii într-un heleşteu, printre accesele de furie ale taifunului. Atingerea acestei imobilităţi sublime era suprema realizare.

Păru o veşnicie, dar intervalul a fost de fapt scurt – exact timpul necesar valurilor să scalde ţărmul şi să se retragă de cinci-şase ori.

Apoi un strigăt puternic – din adîncurile fiinţei – zgudui clipa. Venea de la Ganryū, dar a fost imediat urmat de cel al lui Musashi.

Cele două strigăte, ca nişte valuri înspumate ce biciuiesc ţărmul stîncos, îşi trimiseră sufletele spre cer. Sabia provocatorului, ridicată atît de sus încît părea că ameninţă soarele, brăzdă aerul ca un curcubeu.

Musashi îşi împinse umărul stîng în faţă, îşi trase piciorul drept în spate şi îşi mută bustul astfel încît să fie cu profilul la adversar. Sabia de lemn, ţinută cu ambele mîini, despică aerul exact în clipa în care vîrful Săbiei de Bizen cobora direct în faţa nasului său.

Respiraţia celor doi combatanţi se auzea mai puternic decît zgomotul valurilor. Sabia de lemn se afla acum la nivelul ochiului, iar Sabia de Bizen, mult deasupra capului purtătorului ei.

Ganryū sări în lături vreo zece paşi, astfel că avea marea doar pe o parte. Deşi nu reuşise să-l rănească pe Musashi la primul său atac, îşi găsise acum o poziţie mult mai bună. De-ar fi rămas acolo, cu soarele reflectîndu-se din apă exact în ochii lui, imaginea i s-ar fi împăienjenit, apoi sufletul, şi ar fi fost la cheremul lui Musashi.

Cu încredere reînnoită, Ganryū începu să se mişte uşor, în faţă, cu privirea pătrunzătoare fixată pe Musashi, gata să-i străpungă orice breşă în apărare şi oţelindu-şi spiritul pentru o mişcare decisivă.

Musashi procedă contrar aşteptărilor adversarului. În loc să înainteze încet şi cu precauţie, făcu paşi mari şi curajoşi spre Ganryū, cu sabia înainte, gata să i-o înfingă în ochi. Simplitatea gestului îl înmărmuri pe Ganryū. Aproape că-l pierduse pe Musashi din priviri.

Sabia de lemn se ridică în aer. Cu o bătaie puternică în pămînt, Musashi sări foarte sus, reducîndu-şi silueta la aproape jumătate din pricina plierii picioarelor.

I-a-a-a! Sabia lui Ganryū şuieră prin aerul de deasupra. Lovitura eşuă, dar vîrful Săbiei de Bizen trecu prin banda cu care Musashi îşi prinsese părul şi i-o zbură în aer.

Ganryū o confundă cu capul adversarului şi un zîmbet îi străfulgeră chipul. În clipa următoare, capul lui se fărîma precum pietrişul, sub lovitura săbiei lui Musashi.

Ganryū căzu în locul unde nisipul întîlnea iarba, dar faţa lui nu trăda conştiinţa înfrîngerii. Îi curgea sînge din gură, dar buzele zîmbeau triumfător.

— O, nu!

— Ganryū!

Fără să se controleze, Iwama Kakubei sări în picioare, şi o dată cu el toată suita lui, cu feţele schimonosite din pricina

şocului. Îi văzură apoi pe Nagaoka Sado şi pe Iori stînd calmi şi nemişcaţi pe banca lor. Simţindu-se ruşinaţi, reuşiră să se abţină să nu o ia la fugă. Încercară să-şi recapete stăpînirea de sine, dar n-aveau cum să-şi ascundă mîhnirea şi deziluzia. Unii înghiţeau cu greu, refuzînd să creadă că ceea ce văzuseră era adevărat. Priveau în gol.

Într-o clipă, insula se cufundă în tăcere, aşa cum fusese întotdeauna. Doar foşnetul pinilor şi iarba vălurită mai rămăseseră să-şi bată joc de nestatornicia şi caracterul tranzitoriu al neamului omenesc.

Musashi privea un nor mic de pe cer. În timpul acesta, sufletul i se întoarse în trup şi reuşi să se desprindă de nor, să-şi desprindă trupul de univers.

Sasaki Kojirō Ganryū nu s-a mai întors în lumea celor vii. Cu faţa la pămînt, mai ţinea încă sabia în mînă. Tenacitatea i se mai citea încă pe faţă, dar nici urmă de suferinţă pe chip. Numai satisfacţia de a fi luptat bine, fără nici cel mai mic regret.

Pe Musashi îl trecură fiori cînd îşi văzu banda pe jos. Niciodată în viaţa asta, se gîndi el, nu va mai întîlni un adversar ca acesta. Simţi un val de admiraţie şi respect inundîndu-i sufletul. Îi era recunoscător lui Kojirō pentru ceea ce îi oferise omul din el. Ca forţă, ca voinţă de a lupta, el îi era superior lui Musashi, şi poate tocmai din pricina asta reuşise Musashi să biruie.

Oare ce îi dăduse lui Musashi forţa de a-l învinge pe Kojirō? Priceperea? Ajutorul zeilor? Musashi ştia că nu fusese nici una din acestea, dar nu putea să dea un răspuns. Cu siguranţă că a fost ceva mult mai important decît forţa şi decît providenţa.

Kojirō îşi pusese încrederea în sabia forţei şi a îndemînării. Musashi se încrezuse în sabia sufletului. Aceasta a fost singura diferenţă dintre ei.

Tăcut, Musashi parcurse cei zece paşi pînă la Kojirō şi îngenunche lîngă el. Îşi duse mîna stîngă la nările lui Kojirō şi constată că mai avea puţin suflu în el.

„Cu tratamentul potrivit, s-ar putea să-şi revină”, îşi spuse Musashi în sinea lui. Şi voia să creadă lucrul acesta, voia să creadă că cel mai viteaz dintre toţi adversarii săi va fi cruţat.

Dar lupta se terminase. Era momentul să plece.

— Adio! spuse el către Kojirō, apoi către demnitarii de pe bancă.

Făcu o plecăciune pînă la pămînt, o luă la fugă spre stîncă şi sări în barcă. Nu exista nici o picătură de sînge pe sabia lui de lemn.

Mica ambarcaţiune ieşi în larg. Cine ştie încotro? Nu există nici o dovadă că suporterii lui Ganryū de la Hikojima au încercat să se răzbune.

Oamenii nu renunţă la dragoste şi la ură cît trăiesc. Valurile sentimentelor vin şi pleacă o dată cu trecerea timpului. Au rămas cei supăraţi de victoria lui Musashi, care i-au criticat conduita din ziua respectivă. El a fugit, se spunea, pentru că se temea de represalii. Era derutat. A neglijat chiar să administreze lovitura de graţie.

În lume răzbate sunetul adîncurilor.

Peştişorii, lăsîndu-se în braţele valurilor, dansează, cîntă şi se joacă, dar cine cunoaşte inima mării, la atîţia metri adîncime? Cine-i cunoaşte adîncurile?

BIBLIOTECA POLIROM
PROZĂ XX

Uimitoarea poveste a lui Miyamoto Musashi, cel mai faimos samurai din istoria Japoniei, continuă să fascineze milioane de cititori din toată lumea.

„*Shogūn* nu trebuie să se culce pe laurii victoriei! ***Musashi***, această strălucită transfigurare narativă a Codului Samuraiului, s-a vîndut în peste o sută douăzeci de milioane de exemplare numai în Japonia!"

Publishers Weekly

„***Musashi*** nu este doar un mare roman de aventuri. El ne oferă o imagine cuprinzătoare deopotrivă a istoriei legendare a Japoniei şi a felului idealizat în care japonezii se văd pe ei înşişi astăzi."

Edwin O. Reischauer

Cei doi se priviră în ochi. Musashi, la doi sau trei paşi de apă, avea marea în spate. Ganryū stătea cu faţa la el, ţinînd sabia sus cu ambele mîini.

Lupta îi absorbise cu totul şi nu vedeau nimic în jurul lor.

Scena bătăliei era un vid imens. Dar în punctele de aşteptare şi dincolo de vuietul valurilor, nenumăraţi oameni îşi ţineau răsuflarea.

Deasupra lui Ganryū planau rugăciunile şi speranţele celor care credeau în el şi-i doreau să trăiască; deasupra lui Musashi, celelalte.

Ale lui Sado şi Iori, pe insulă.

Ale lui Otsū, Osugi şi Gonnosuke, pe plaja de la Shimonoseki.

Ale lui Akemi şi Matahachi, pe dealul din Kokura.

Toate rugăciunile lor erau îndreptate spre cer.

Aici, speranţele, rugăciunile şi zeii nu erau de nici un folos, precum nu era nici şansa. Exista doar un vid, impersonal şi imparţial.

Este oare acest vid atît de greu de atins de cel binecuvîntat cu viaţă expresia perfectă a minţii care s-a ridicat deasupra gîndului şi a depăşit limitele raţiunii?

Cei doi vorbeau fără să rostească un cuvînt. În clipa aceea, fiecare din ei deveni conştient de prezenţa celuilalt. Toţi porii le erau îndreptaţi, ca nişte ace, spre adversar.

Muşchi, carne, unghii, păr, chiar sprîncene – toate elementele trupului care fac parte din viaţă – se uniseră într-o singură forţă împotriva duşmanului, apărînd organismul viu din care făceau parte. Doar mintea se contopise cu universul, netulburată, ca reflectarea lunii într-un beleşteu, printre accesele de furie ale taifunului. Atingerea acestei imobilităţi sublime este suprema realizare.

Eiji Yoshikawa, *Musashi*

ISBN: 973-681-500-5 (vol. I+II)
ISBN 973-681-576-5

www.polirom.ro

POLIROM

[1] Sandale din piele, cu o curea care intră între degetul mare şi următorul.
[2] Taur.
[3] O rogojină, ca unitate de măsură, are 0,90 m x 1,80 m.
[4] Găluşti din orez umplute sau tapetate cu peşte şi condimente.